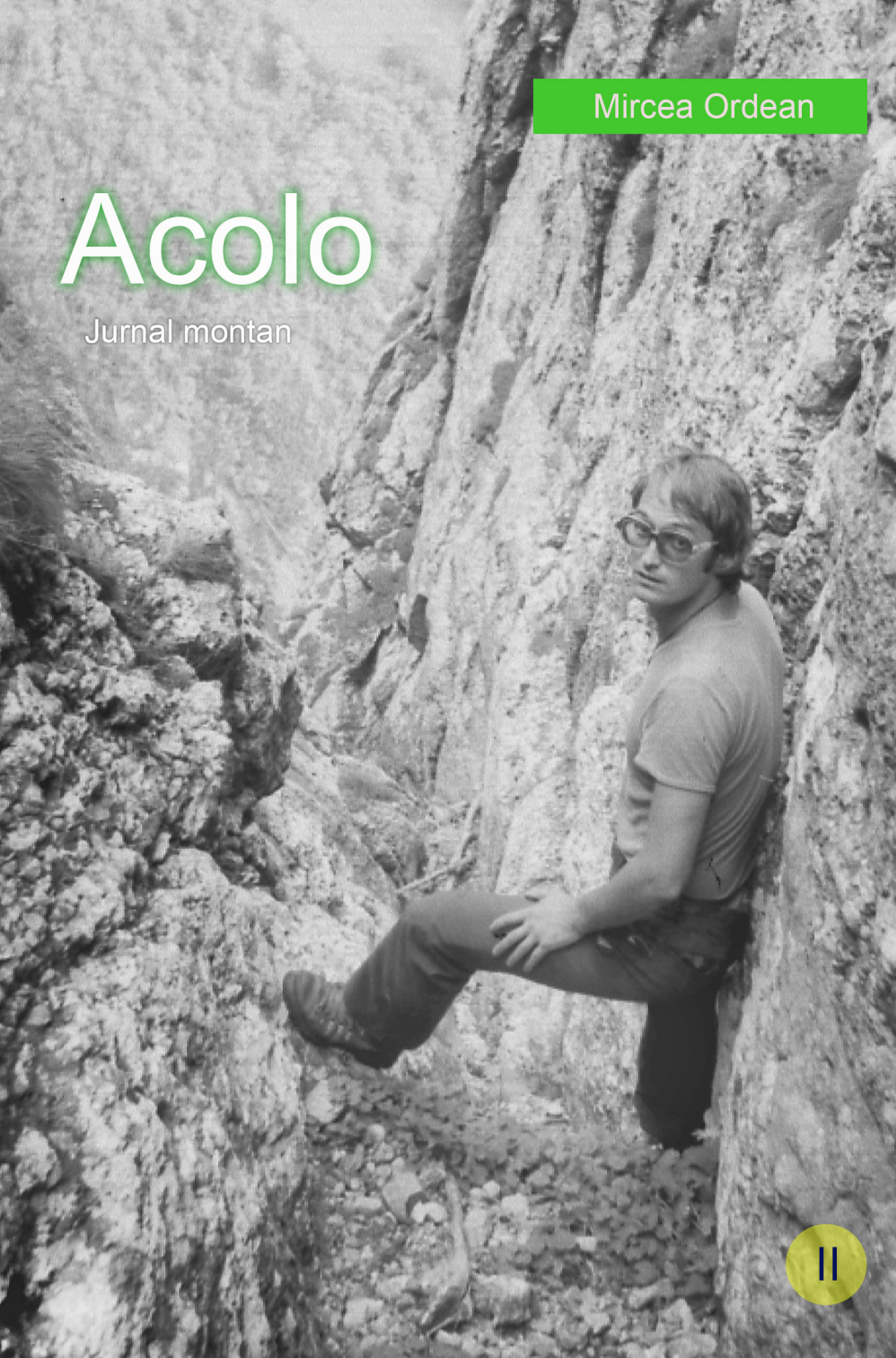
Mircea Ordean
Acolo
Jurnal montan
II

Relația mea cu nea Baticu (II)

Nu am fost și nu mă consider un om școlit. În cel mai bun caz pot fi trecut în categoria autodidacților. Asta, întrucît am avut oroare de efort disciplinat, aflîndu-mă plezirist cît cuprinde. Prin urmare, școlile urmate de mine, instituțional vorbind, au fost minime. În completare am citit destul de mult, chit că împrăștiat, iar totodată nu am limitat asta la vîrstele cînd omul obișnuit se instruiește.

Mi-am simțit în timp un decalaj de cunoștințe față de unii prieteni ori cunoștințe, însă, în condițiile amintite mai sus, el nu a durat mult. În paralel, omenești complexe nutrite față de *repere* din preajmă au fost atenuate, între 20 și 30 ani, de oarece succes amoros, respectiv de drumurile ce reușeam pe munte.

Pe acest fond l-am cunoscut pe Niculae Baticu (1909-1998). Pe plaja de preocupări ce nutream la vremea aceea, dînsul mi-a semnalizat (fără să vrea, inițial) niște pași de urmat.

> Am arătat că interesul pentru istoria mersului a fost prealabil cunoștinței cu N. Baticu, însă era unul pe scară infinit mai redusă.

La dînsul am văzut, lucru inedit pentru profanul ce eram, cum descoperă prin cărți subiecte/informații legate de munte. Mi s-a părut inițial un demers nu chiar de nasul meu, însă curînd voi purcede și eu, la așa ceva. La o adică, eu însumi acționasem astfel, fie și fără să extrag pe undeva, de pildă pasajul identificat în „București de altădată” (de Const. Bacalbașa), unde politicianul liberal D. A. Sturdza mulțumea în Cameră unui confrate, pentru un serviciu politic. Și la care acela răspundea că e doar un întors de bine, căci și liberalul îl salvase cîndva, la un pasaj periculos pe muntele Watzmann, unde i-a întins în ultimul moment mîna[1].

[1] N. Baticu va reține informația în *Istoria alpinismului românesc în date*, la care lucra pe atunci (publicată sub titlul „Hronicul Munților Carpați”, 2025, de trustul „România Pitorească”).

Am învățat de la Niculae Baticu și arta comunicării în scris, mai exact a obiecțiilor ce poți avea față de o afirmațiile cuiva. Dînsul cita pasajul în cauză, după care își expunea (argumentat!) părerea. Proceda astfel în scrisorile ce trimitea în dreapta și stînga, legate îndeobște de aserțiuni cu care nu era de acord, de pildă ale unor E. Cristea și Ionescu-Dunăreanu, dar și Mihai Haret. Pe acest fond, cu timpul am priceput că, pe respectiva cale tulburase apele multora, făcîndu-și-i inamici, ceea ce m-a mirat inițial, căci mi se părea un om avînd atît statură alpină, cît și dreptate în ideile lui.

Din jurnalul personal, al epocii:

6 ianuarie 1985. Vizită la nea Baticu; durează de la 9^{20} la 15.

Nea Baticu îmi dă adresa Lalei Ionescu[1], cît și numărul de telefon. Vorbim despre încercările din așa-numita Extremă Estică a peretelui Gălbenelelor (1937, unde nea Nae a mers cu Gigi Creangă și Nicolae Crețu); fascicola-anexă a Buletinului Alpin (ADMIR); generalul Băgulescu[2], cît și despre faptul că Titi Ionescu a murit de TBC, în 1974.

Îmi arată o scrisoare trimisă Heddei Cristea, de care m-am luat cu mîinile de cap: o paralizează de tot! Pomenește de «marcajul natural pe perete», la încercările din Fisura Albastră[3], dar și de dintele de aur pe care și-l plantase vulgar Cristea, și pe care Baticu a încercat să i-l identifice, pe catafalc înainte de incinerare. Mi-a pomenit despre denunțurile pe care Cristea le făcuse cîndva, acuzînd de pildă că X «a înjurat ziua de 23 August». Baticu îmi spune că a schiat cu ea și cu Emil la Clăbucet, cînd ea făcuse remarca: «Aveți cu 11 ani mai mult decît mine, iar Emil cu 6...»[4].

Îi spune lui Cristea și «Șmilică», de la apucăturile comerciale.

La construcția Casei Turingului de pe Omul. au fost folosite pietre și de la vecinul refugiu SKV.

A fost în 1975 pentru un control la inimă, la ASCAR, la doctorul Vlad Cunescu. Acesta, după consultație: «Să-ți fac o surpriză... Avem internat

---

[1] Soția lui Const. Titi Ionescu, coleg de școală primară cît și de ture montane cu N. Baticu. Stătea pe strada Virgiliu 57, din preajma Gării de Nord.

[2] Conduce între războaie Oficiul național pentru educație fizică (ONEF).

[3] E vorba de inerentele urme de fecale ale celor stînd mai multe zile în traseu, pomenite de Cristea într-o ședință a cercului Floarea de Colț, în octombrie 1979.

[4] Avînd în vedere afirmațiile din scrisoare, nu mă mai miră virulența replicii Heddei Cristea, fie și prin interpuși, din iunie 1985 (în revista „România Pitorească")...

aici pe Mircea Ismail, care l-a secondat pe Ion Coman...». A stat în salon cu el și alte două persoane. Au stat de vorbă, despre munte. Coman se încuiase într-un loc, de unde l-a scos Ismail.

Îmi dă telefonul Elenei Haberman[1].

Legat de ea, îmi spune că imediat după ieșirea din închisoare (1964), și-a luat bilet într-o excursie ONT, căci revenea mai ieftin. În acei bani aveai masă, cît și ghid (în cazul ultimului, a fost Elena Neamțu). În tren, atunci, a revăzut-o pe Elena Haberman.

Sînt oprit la masă, alături de doamna Baticu și sora dumneaei. Nea Nae a primit sumedenie de felicitări [de Anul nou], între care una de la episcopul Argeșeanu, cunoscut de la Sinaia și Cernica. Alta de la arhitectul Vlad Petcu, aflat în Bonn-RFG.

„Ce m-aș fi făcut fără speranță, 16 ani?"
(Iar pe urmă?, întreb eu)
Cărțile...[2]

În Buletinul CAR 2-3-4/1940 [din timpul guvernării legionare]*, am fost de acord să fie trecut Ion Trandafir primul – în echipa de la premiera «Furcilor», iar traseul să îi poarte implicit numele*[3]*.*
Aveau la Văcărești nu numai aparat foto, ci și arme! Acel număr al revistei clubului a fost unul mai mult politic. Există acolo și formularea «camaradul [Ion] *Coman».*

***Radu Haret**. De la un colonel Antip, cunoscut la sanatoriul Moroieni, am aflat că se ocupa cu agățarea studentelor. Am avut și eu parte, pe la 55-65 ani, de două cazuri de femei tinere care s-au înamorat de mine, una de 18 ani chiar*[4]*.*

---

[1] Am găsit-o la telefon destul de greu (se pare că era într-un cămin al comunității evreiești), dar m-a tratat cu un refuz destul de răstit.

[2] E vorba de cele două pe care le-a publicat (una, avînd coautor pe Radu Țițeica).

[3] Grație aceluiași gen de amabilitate, lui Conteș i se atribuia acolo premiera Surplombei Mari (altminteri, trecută de Boerescu).

[4] Despre aceasta din urmă, NB mi-a adăugat că a fost un pic jenat de situație, întrucît maturii din acea familie îi erau prieteni. Eu unul nu găsesc imposibilă acea atracție, întrucît, dezamăgite/intimidate excesiv de apropiații ori cogenerii lor, acele tinere să aibă nevoie de prezența/existența unor bunici amabili. Că asta poate masca și interes erotic, e altă discuție.

”Văd că [Radu Haret] *a început să vorbească iar la radio, despre unchiu-său, Mihai Haret!”*[1]

Am adus vorba despre pozele din *Buletinul Alpin* înfățișînd rapeluri din așa-numita Extremă stîngă din peretele Gălbenele (viitorul Trei Surplombe). „Păi și eu sînt acolo, mă pot recunoaște după dungile de pe ciorapii aduși din Italia (acele dungi sînt vizibile și în imagini de la construcția refugiului Coștila). Ne-am băgat la plimbare, în acel traseu. Am suit doar o lungime. Deasupra ei nu am văzut vreun semn să se fi urcat mai departe”. În context, îi spun că am mari îndoieli asupra ziselor lui Conteș, cum că a ajuns în 1936 (împreună cu Toma Boerescu) pînă sub surplombe, dar nu au mers mai departe pentru că nu mai aveau pitoane[2].

Atmosferă.

Caloriferul merge, iar implicit e cald în cameră. Îmi oferă vin, dar care e nițel oțețit. Afară, după un soare încurajator, s-a înnourat.

„Dintre ucenicii lui Cristea (acesta nu a băut!), doar Radu Constantin nu le-a avut cu alcoolul. Poate și Cezar Manea. Azi [1985], *Schenn e mai mare la Federație decît a fost vreodată Cristea. Acesta din urmă nu a format niciun alpinist. Pe Irimia l-a luat de la Sindicate.”*

Nea Nae e în ultima fază a cărții la care lucrează (împreună cu Radu Țițeica). Pe 9 ianuarie 1985 vreau să-i fac o vizită, dar e la editura Sport-Turism. A doua zi mă roagă să-i fac, în context, un serviciu: să duc o foaie (probabil cu ce corecturi efectuase) acolo. Pînă una-alta, ajuns la domiciliul dumnealui, remarc frigul din încăpere[3]...

---

[1] Pe lîngă emisiunea TV al cărui text l-am transcris cîndva (pe de o casetă audio pe furnizată de nea Baticu), R. Haret publica pe unde apuca texte despre unchiul său, de exemplu într-un calendar cu file zilnice/detașabile.

[2] Nu știu de unde aveam acea informație, într-un moment în care nu apucasem să îl cunosc pe bușteanean. Probabil așa i-o fi spus lui nea Baticu.

[3] Conveniseră între locatarii acelei case (vreo trei familii) să meargă cu schimbul să dea drumul instalației de termoficare, noaptea, întrucît ziua se opreau gazele (și exista pericolul ca ele, eliberîndu-se fără flacără, să producă explozie).

La cîteva luni după ce l-am cunoscut (noiembrie 1983), nea Baticu a părăsit cămăruța *de lucru* din pod, mutîndu-se într-o alta de la primul palier, al cărui ocupant va fi plecat de acolo (nu cunosc exact regimul de proprietate al casei, dar pare să fi fost una *naționalizată*, căci în timp nu am simțit la cineva de pe acolo atitudine de proprietar). La același etaj se găsea și încăperea, ceva mai mare decît precedenta, în care nea Baticu locuia cu doamna lui (am văzut că purta alt nume de familie, și anume *Sandu* [Elena][1]. Mărturisesc a nu fi avut relații calde cu dumneaei, fie și fără să ne declarăm antipatia. Era un gen uman destul de primitiv, ca structură. La un moment dat, și fără să pot fi acuzat că mă refer la dînsa, i-am spus lui nea Nae că spun *Sărut mîna* doar femeilor cu care m-am culcat.

... Pe geam stă prelinsă gheața (e o iarnă mai rece decît altele). Aflu că are probleme cu un jgheab rupt, de la acoperișul imobilului, din care curge apă pe peretele imobilului, iar de acolo pătrunde în zidul camerei de lucru (cu pericolul de mucegăire aferent). Mă roagă să îl ajut cîndva la curățarea acelei zăpezi, eu fiind firește de acord. Văd tot acum pentru prima dată așa-numitul șpalt al cărții, la care a tot lucrat. Prea mult nu apuc să mă uit la el, fiind prins în vorba cu gazda, însă tot remarc faptul că nu pomenește nimic de ascensiunea Colțului Mălinului din 1933. În general am constatat că sare de la 1932 la 1934.

[**Dată neprecizată**] Foaia ce duc la editură se referă la scoaterea dintre *profilurile* de alpiniști a celui despre Iosif Gheție („plecat”[2]) și înlocuirea lui cu Nae Tătulescu. Ajung iute la editură, în strada Vasile Conta: e o chestie, clădirea asta![3]. Pe la etajul 7 dau de Borda, care în scurt timp pune o ștampilă și mă trimite înapoi la Baticu. Om amabil, Borda ăsta[4].

---

[1] Mi-a spus la un moment că soțul ei murise pe frontul de Est, în urma unui atac al inamicului cu aruncătoare de flăcări.

[2] Se mai folosea expresia „fugit”. Dacă acel transfug figura între realizatorii unei premiere, era menționat un alt echipier, chit că nu fusese cap de coardă. În caz că toți erau *plecați*, se pomenea doar echipa (gen „Voința”).

[3] Este vorba de aceea din strada Vasile Conta 16, unde își avea sediu – știam asta din tipăriturile vremii – sumedenie de publicații importante, dar și federații sportive.

[4] Îi cunoșteam cărțile (inclusiv „Călători și exploratori români”, 1983, unde e trecut și profilul lui E. Cristea, chit că acesta nu ieșise în afara granițelor țării); foarte probabil îl vedeam atunci pentru prima dată.

Înapoi printre nămeți. Baticu are angină pectorală, iar așa drum nu i-ar pica bine. După ce îmi oferă o gustare (ștrudel, gogoașă, covrig), fac un drum pentru dînsul și la tipografia Filaret, pe strada Fabrica de Chibrituri. Pînă acolo o iau pe străduțe, unele știute din vremea cînd lucrasem la *IPAC*, pe strada Gramont. După ce încurc numele unui tip Nemeș de pe acolo (eu reținusem Hemuș), dau pînă la urma de doamna Angela Dolofan de la Producție, foarte amabilă. Și aici rezolv iute, cu așa prilej văzînd și cum arată legătoria. Mai zăbovesc apoi, la nea Baticu, printre filele șpaltului. E o experiență nouă, pentru mine.

A doua zi încerc să dau jos țurțurele cei deranjant (ce riscă să deterioreze acoperișul, iar asta ducînd la neplăcute infiltrări de apă), de la nea Baticu. Nu e poziție tare plăcută, acolo la etajul 1, așa că mă leg într-o coardă pe care nea Nae o asigură de calorifer. Cu un piolet caut să desprind acel țurțrre, dar nu reușesc..

Azi nu văd deloc șpaltul, căci am de mers la editură cu corectura (nea Baticu îmi dă tichete transport, pentru drum). Apoi duc la tipografie un pachet. Frig rău: acasă, mănînc de prînz cu picioarele într-un lighean cu apă, încălzită în prealabil pe aragaz. Ieri a apărut un decret care interzice deplasarea automobilelor particulare, iar totodată suspendă furnizarea apei calde menajere. Zic dumnealor că e ceva provizoriu, Dintr-un ziar «Sportul» aflu de existența unui program de economisire, lămurindu-mă de ce nu era program TV duminică în cursul zilei[1].

21 ianuarie 1985. Frig, mă și mir cum pot scrie acum. Aș rade o bere (sau patru) [Adăugire ulterioară: „Am ras”]. Acasă mă sună dl Baticu (cam materialist, dacă pot să spun): are nevoie de cartea mea, de Bacalbașa, unde se pomenește de un urcuș al unor politicieni români antebelici pe muntele Watzmann. Ca un făcut, nu dau de acel volum, prin casă. Pînă la urmă, îl descopăr între cărțile puse deoparte de fratele meu Puiu, din biblioteca recent răposatului nostru tată.

[1] A fost o iarnă geroasă, care a oferit pretextul a numeroase privațiuni din partea autorităților, pentru omul de rînd. De pildă programul de televizor redus la două ore în cursul săptămînii, iar sîmbăta și duminica cinci (două după-amiaza și trei seara). Prin 1988 s-au admis trei ore în cursul săptămînii, altminteri împănate în continuare de cultul *Conducătorului*. Urîte vremuri!

A doua zi, de la serviciu merg la nea Baticu, cu volumul solicitat. El lipește fișe într-un dosar al unei noi cărți, asupra căruia îmi cere discreție. Îmi repoșează totodată «scurgerea» către Dan Vasilescu[1]. Nu îmi mai dă voie să mă uit în șpalt, recomandîndu-mi cartea cînd va ieși în comerț. Privesc totuși în acea posibilă lucrare cu fișe, unde găsesc două-trei neclarități.

Întors cu tramvaiul 14. În zona Halei Traian, zăpada – insuficient depărtată de municipalitate – e la numai 20 cm depărtare de vagon. Doamne! Mă uit la [televiziune] bulgari[3], unde e Chaplin și muzică.

27 ianuarie 1985. La serviciu, fac planuri de bivuac pentru la vară și disec Buletinul Clubului Alpin Român [împrumutat de la N.B.].

Telefonez dlui Beldie, dacă ne putem vedea.

Sună Ana Fotescu, care îmi cere relații despre carte nea Baticu. I-o fi vorbit despre ea „Gerula" [Daniel G.][4].

Conspectez despre acțiunile CAR în anii 30. Am simțit nevoia la un moment dat să aștern un material despre premiera Hornului Central din Colțul Mălin. Un text în ton cu firea mea, adică neisprăvit...

Luni 4 februarie, vizită dlui Beldie. Încurc apartamentul, sunînd ușa vecină (ap. 15, în loc de căutatul 13)[5].

Revin peste două zile. Dl Beldie e în mare frig. Observ că nu are talentul de orator al dlui Baticu. Socot că nu merită înregistrat, căci nu are cursivitatea melodică a lui N.B. Discuțiile cu dumnealui sînt însă agrebile, datorită felului său simpatic, glumeț de a fi. Îmi aduce cîteva poze din trecut și recunoaște în paralel că îi face plăcere vizita mea. La capitolul Bucegi i se pare că le știu pe toate: «Și pe asta o știi, domnule!». În preajmă ne e

---

[1] Întrucît duceam și un profil al lui Dan Vasilescu (am reținut că nou intrat și el, în locul lui Gheție), cînd l-am întîlnit întîmplător pe acesta în Conta, și doritor totodată să fac impresie (eram totuși un nimeni, iar el un consacrat), i-am spus că intră de acum și profilul lui.

[3] Nu aș putea spune cînd a început (în căutare de diversitate) moda acelor posturi tv bulgărești. În 1980, pe blocul meu exista o antenă de profil. Mai ales după generalizarea privațiunilor la noi, lumea se uita curent la *bulgari* (dar și la ruși, mai exact la postul lor redifuzat tot de bulgari. Pentru toate, se confecționau în draci antene.

[4] Era un personaj întrucîtva teluric, din pelicula autohtonă „Columna" (1969).

[5] Vecin îi era fotbalistul Ionel Augustin, căruia AB îi atribuia gradul de căpitan în Miliție. În momentul pomenit mai sus lipsea de acasă, căci nu mi-a răspuns nimeni.

Hermina, o mîță albă de-a casei. Îi cadorisesc două pachete de Mărășises[1], din care trage ca o locomotivă. Ascultă fără jenă radio „Europa Liberă", ba și la volum măricel. Rece în casă, gaze ioc, un rașou anemic. Pană de lumină la un moment dat. Am stat 18,20-20,00. Finalmente cobor ca orbeții scările, de la etajul 2 pînă la parter. De acolo alerg pînă la Dorobanți, de unde iau un autobuz 119 plin ochi, cu un tip beat pe scară. În primele două zile ale viscolului ce a pornit deunăzi, apă caldă nix!

La noi în casă sînt 14-15 grade, însă dorm boierește pe o saltea electrică, ce am adus de la răposata mătușă de la Brașov[2].

> Îmi cade acum în mînă volumul lui Andrei Pandrea, „Hoinar prin Bucegi", extrăgînd lucrurile interesante (îndeobște greșeli) ce identific acolo[3]. Mă apuc în context să confecționez și eu plicuri („mape", după modelul Baticu), despre ce găsesc util în tipăriturile ce-mi ajung sub ochi. Uneori îmi notez în jurnalul zilnic, după cum este cazul unei cărți de Viorica Moisuc[4].

Dl Baticu ține să mă anunțe la **22 februarie** de apariția cărții lui (cu titlul „Pe crestele Carpaților"). Mi se pare extraordinară! La serviciu, nu mai las ore bune exemplarul din mînă. Cum e rece în încăperea de la tuburi (cele de oxigen), bag un rașou sub masă, iar în jurul acesteia desfășor o pătură.

23 februarie. Se căsătorește amicul Gigi Buzoianu, mai exact la Starea civilă din sectorul 5, lîngă casa lui nea Baticu. Vreme rece. Totul merge pe bandă rulantă. Un tip dintre amicii mirelui ne cinstește – discret, dar binevenit – cu coniac[5]. În răstimp, discut cu Virgil Ionescu de munte. Apoi mergem împreună la nea Nae, unde facem muncă voluntară la zăpadă, în

---

[1] Nu mai știu cum aflasem că apreciază așa gen de cadouri. Deși era un om înlesnit materialicește, Beldie fuma cele mai ieftine țigări posibile.

[2] Blocul de la Piața Iancului în care am locuit a avut parte de rarisime întreruperi ale curentului, nu îmi dau seama din ce motive.

[3] Volum din curentul *pro Haret*. Azi iau în calcul să nu-i fi fost autor A.P., pe atunci de 17 ani, ci unchiul său, Petre Pandrea.

[4] Sînt informații poate benigne la un 2020, însă atunci nu găseai pe toate drumurile informația despre colaborarea dintre comuniștii unguri ai lui Bela Kun și bolșevicii lui V.I. Lenin.

[5] Auzeam cu acel prilej prima dată termenul argotic „bastîrcă", privind *tăria* (alcoolică) proastă.

fața casei. Aparatul foto se strică, dar își va reveni acasă ca prin minune! Nea Baticu ne oprește la masă. Îmi arată o misivă de la cineva care semnază Vlăduț, dar din care nu înțelegem nimic. Virgil ca întotdeauna, cu gura mare[1]. E pe acolo și un puști din Maramureș, elev de liceu, cu care evit schimbul de telefoane, din precauția celui fript cu ciorba [?].

Merg apoi cu nea Nae la Poliție [sic], cu mașina lui de scris. Acolo, o groază de lume – venită cu același scop – bate de zor la mașină.

Acasă continui să citesc volumul lui N.B. E tare!

A doua zi, **duminică**, merg în tîrg să vînd niște cărți, dar nu *mărit* nimic. Nu prea e lume interesată de ele, iar care este, vrea un preț de nimic. După-amiază la serviciu, căci se lucrează inclusiv schimbul II. Conspectez cîteva cărți.

25 februarie. Merg prin oraș (Moșilor, Centru) să mai iau cîteva exemplare din „Pe crestele Carpaților".. Găsesc **un** exemplar la Unirii[2].

Telefon de la doamna Beldie. 10 minute îmi vorbește de frigul de acolo. Seara îi vizitez cu Mariana; îi duc pătura electrică[3] și o carte N.B.

Marți 5 martie. Ajung la nea Nae, care numai bine reintră după o partidă de spart gheața în jurul casei. Montez geamul convenit. Aflu că au trecut pe aici Virgil și Romică, care au izbutit să dea jos gheața de pe casă. Pagube: un piolet rupt (mai exact coada lui de lemn). Ca și la placa I.I.-Dunăreanu de sub Umerii Pietrei Craiului, Romică a fost capul de lance[4].

Discutăm apoi de o sumedenie de lucruri: monografia „Piatra Craiului", de Cristea[5]; Almanahul „România Pitorească"; data premierei Văii Poienii (Alex. Steopoe), plasată în „Pe crestele..." cînd 1933, cînd 1934;

---

[1] Observ, peste ani, că Virgil o fi vorbit mult, dar și eu făceam același lucru în scris.

[2] Prețul îi era 30,25 lei, în sine mai mare decît cel obișnuit, însă volumul era cartonat, iar totodată nu avea tirajul (mare, al) vreunei colecții „Biblioteca pentru toți"; unde volumele erau ieftine.

[3] M-au mișcat problemele pe care i le producea frigul, și m-am oferit să-l ajut, cu acea pernă.

[4] Moment pomenit în amintirile mele montane din Piatra Craiului.

[5] Probabil și faptul că versiunea din 1984 reproducea în linii mari pe aceea din 1971, dar fără să mai indice coautorul de atunci (Nedelcu). Am luat în calcul și ca acesta din urmă să fi rămas peste hotare.

– îl rog de o pilă la d. Țițeica, ca să-i pot face o vizită;
– Nicu Bălan, cabanierul de la „Garofița", om de la țară, suspicios;
– Dunăreanu, în calitatea lui de membru de onoare al asociației «România Pitorească» (ce gospodărește cabana), îi trimite lui Bălan amici de-ai lui, pentru a fi cazați preferențial, în *camera de sus* (unde se doarme mai bine);
– rugăminte să îi semnalez eventualele erori din carte;
– planuri ale dumnealui: dosare Cristea, Haret, Dunăreanu;
– nu a lucrat mai nimic în ultima perioadă, din cauza frigului;
– îmi povestește de o scenă pe Valea Gălbenelelor, relatată de un amic al său. Cînd acesta și niște cunoștințe s-au apropiat de un grup ce cuprindea pe E. Cristea și pe nevastă-sa, aceasta s-a apucat să i se adreseze soțului cu «Maestre», pentru a-i da gata pe cei întîlniți;
– o scrisoare trimisă lui N.B. de Ion Coman, care îi povestește că după tura lor comună în Pamir i-a fost imputat de către Mircea Mihăilescu cortul luat de la FRTA, și pe care chiar ultimul îl sfîșiase cu colțarii. Care Coman îi reproșase cîndva lui N.B. că a fost prea dur cu Cristea, în „Amintiri...". Observ scrisul îngrijit al lui Coman, asemenea și schița însoțitoare.
– articolul lui T. Vornicu (din „Sportul popular", 1952), despre ieșirea echipei Armatei din varianta Fisurii Albastre. Irimia, subaltern lui Cristea, nu i-a contestat diferitele pretenții legate de traseu; în schimb al treilea membru al echipei, Constantin Radu, a spus adevărul, că nu s-au descurcat nici pe *variantă*, unde Cristea și Irimia au fost asigurați de sus, din creastă, de C. Radu.

Mă duc apoi cu un exemplar „Pe crestele..." (cu dedicație a lui N.B.), pentru dl. Beldie. Pe parcurs, am arsuri grozave la stomac, motiv pentru care iau niște pastile de la o farmacie de lîngă cinema „Patria". Costă ceva, dar disconfortul mă lasă iute. La dl. Beldie în casă, se simte că au apărut gazele: e mai cald... Îmi înapoiază exemplarul meu de carte, cît și salteaua. Drumul spre casă merge greu, ajungînd finalmente la schimbul III.

A doua zi dimineața[1] conspectez «Ani de drumeție», a lui Borda. La capitolul Cristea, isprăvesc literele alfabetului, cu ce am a reproșa acolo[2].

[1] „În stație la 379, mă dedau la melancolie blegoasă: întuneric, voci apropiate ce nu știi de unde vin. Oamenii, pe zi ce trece, așteaptă autobuzul tot mai în stradă, către mijlocul drumului, invenție a acestei ierni de pomină. Mașinile liniei 379 reușesc

9 martie. Ședință de alpinism sui-generis la serviciu. Mai exact, văzînd niște colegi mai tineri suind scara de pompieri din exteriorul clădirii noastre cu patru etaje, îmi zic să fac la fel. Plec forțos; pe la etajul 4 frica nu e cine știe ce, dar mi-au obosit mîinile și picioarele. Sus, tremur! Peste o oră, urc mai încet și ajung sus mai cursiv. Nu-i rău ca antrenament, la vertij[3].

10 martie. Dimineață, la nea Baticu. E în costum (uzat, dar prestanța contează!). Doamna B., în palton de blană. Vremea închisă. În curte multă zăpadă, urîtă.

Nea Năiță[4] a citit scrisoarea mea-recenzie, despre Cristea. Mi-a găsit două greșeli. Îi cer împrumut Buletinul C.A.R.

11 martie. A murit Cernenko[5]! Sînt mari rușii! Mari ciocli, mai exact: al treilea șef mort, în doi ani și patru luni! Gorbaciov ăsta cum o arăta? La noi, doliu o zi (la Brejnev în 1982 au fost trei zile, la Andropov în 1984 una).

12 martie. Luat ziar: Gorbaciov e mai june, dar e *călios*.

În București, panouri cu apropiatele alegeri. În zona mea, candidat e Aneta Spornic.

La serviciu, pătat oleacă Buletinul CAR, exact la Surplomba Mare.

14 martie. Seara la nea Baticu. E acolo Stoenescu, cu fiica Monica, Eugen Rusu, cît și doamna Baticu. La plecare convin cu Stoenescu să îi fac

---

performanța de a circula pachet încă de la ora 6! Plecat la 6 și cinci de la Iancului, ajung la 7,30 la serviciu. Lumea se înghesuie, suflă greu, tușește, Tramvaiul abia se mișcă, trăncăne mai rău ca vagoanele alea mititele, de acum 20-50 ani."

[2] În aceeași iarnă, mai multe *crosuri* prin zone periferice ale Bucureștiului, împreună cu Marian Curculescu. De pildă la 7 martie: „La ora 14 sînt la Doamna Ghica. Din start lipsă de chef. Drum extrem de instructiv: Tei-ștrand (pe care îl traversăm zoriți de niște cîini ai locului) – fosta linie de cale ferată Obor-Băneasa – FEA – Cart. Aviației – peste cîmp (aici scrînteală picior) – iar linia de tren, ce se raliază la linia de Constanța cam la podul de la Herăstrău, de unde intrăm în parc și o luăm pe turnantă pînă la ambasada chineză. Lacul e oleacă secat: unii dau la copcă. Gheața are vreo 40 cm. Alerg pînă pe la ISPE, lîngă Dinamo, apoi iau ITB..."

[3] Un amănunt incomod: între etajele doi și trei lipsea o treaptă la scara metalică, ce deranja în sine, dar năștea și teama că treptele pot ceda, dacă aceea a făcut-o!

[4] Conteș folosea acest diminutiv (apud „Amintirile unui alpinist").

[5] Secretar general al Partidului comunist al Uniunii Sovietice, în 1984-85.

o vizită. Tot așa urmează să-l mai caut pe nea Baticu, ce îmi sugerează să scriem noi, tinerii, cărți despre munte. Să preluăm ștafeta...[1]

> În jurnal trec destul de repede, peste momentul pomenit imediat mai sus (nu aveam de unde știi atunci, ce schimbare mai mult decît majoră va aduce în viața mea). El se datora faptului că lui nea Baticu îi fusese refuzată la editură propunerea lui de carte (aceea „... în date"), pe ideea că să mai lase și tinerii să scrie! Ca urmare, m-a întrebat de ce nu încerc să scriu (și) eu. Nu m-am așteptat la așa propunere, inclusiv pentru că nu aveam idee cum se naște în mintea vreunui om, o carte. Dar nu l-am refuzat! Ca urmare, dînsul mi-a împărțit operațiunea în mai multe sarcini, între care a merge la bibliotecile mari, respectiv să stau de vorbă cu alți pionieri ai alpinismului. Iar apoi urmînd să văd ce se poate plămădi, cu materialul adunat.
> Va fi contat mult în invitația dumnealui interesul ce arătasem anterior istoriei alpinismului, cît și faptul că vădeam plăcere în a-mi trece ideile/gîndurile pe hîrtie, fie și într-un mod oarecum primitiv.
> În context, nu am idee dacă a mai făcut cuiva acea propunere. Eu cel puțin, nu am idee să se fi înhămat/urnit altcineva...

... Aduc vorba de dl. Ion Cantuniari, dacă poate fi găsit: ideea vine la mare fix, căci i-ar trimite o carte. Iau trei exemplare, pe care să le duc a doua zi la d. Radu Țițeica. Aud că ultimul are doi copii care abia acum au terminat facultatea.

A doua zi, la 9 fix sînt acolo. Pe parcurs, pe Dorobanți, desfășurare de forțe [pentru trecerea lui Ceaușescu către Comitetul Central].

Domnul Radu e amărît: a căzut undeva pe la biserica Sf. Spiridon și merge greu. Îl las pe dînsul să vorbească. La urmă, îmi spune că ne pu-

---

[1] Alte detalii, pe hîrtioara unde mi-am notat (probabil în tramvai) primele impresii:
„- Cald în încăpere: calorifer cu 21 elemente, camera avînd 22 m^2;
- avioane, machete; poze NB 1940; vorbește de un drum Eupatoria-Iași;
- discuție cu Dinu St. despre porțiunea Brîul Portiței dinspre Creasta Picăturii
- banc cu urna lui Cristea [?]
- NB scrie dedicații pe cartea lui recent apărută, dar și pe „Amintiri..." (pentru dra Monica). Eu iau trei exemplare „Pe crestele...", pentru a i le duce lui Radu Țițeica.
- Trandafir și Conteș erau legionari; Buletinul CAR 2-3-4/1940 a fost „verde".
- NB îmi dă adrese Ion Coman, Parhon etc."

tem vedea, dar asta va fi peste zece zile; acum lucrează la ceva matematici (Optică). Scrie dedicația pentru dl. Cantuniari, dar nu pare grăbit să i-o expedieze. Eu supralicitez și aflu date despre adresă. Am noroc, e pe la Călușei, în apropierea mea, așa că m-aș descurca lesne.

Mă reîntorc la nea Baticu, unde scorul e 1-1 între noi, în ale greșelilor: el are dreptate cu data ședinței Florii de Colț, din octombrie 1979, la care Cristea a vorbit despre Fisura Albastră. Scoate ca probă un ziar (parcă „România liberă"), și într-adevăr e cum spune dînsul, 18 – nu 11 cum reținusem eu. Eu am însă dreptate cu formularea „Extrêmement difficile", nu cum pomenește dumnealui în «Pe crestele...». Altminteri, scrisoarea ce voiesc a trimite [poate editurii Sport-Turism] cu acele observații, îi pare ok.

Are pe masă un buletin al Federației. Vorbim de salamurile lui Cristea din Fisura Albastră[1], de «Maestre» debitat către soț de Hedda Cristea, de «Du»-ul lui Peter Aschenbrenner[2]. Aflu totodată că nea Radu Țițeica împlinește zilele astea 80 ani.

Capăt cu același prilej numărul de telefon, cît și adresa dlui Nini Parhon, respectiv a lui Florin Ștefănescu, din Sinaia[3].

1985, 17 martie Creasta Picăturii (coborîre)

„Țara a votat!". Eu prefer să votez pe munte[4], ceea ce înseamnă... deloc. Pînă una-alta pornesc cu stîngul însă, căci mă trezesc tîrziu, la 6 și

[1] Cristea pomenise în acea ședință a „Florii de colț" cum el și ceilalți și le legau de mijloc, în drumurile de aprovizionare ale campaniei în Fisura Albastră. La sfîrșitul anilor '70, mezelurile se găseau tot mai mai rar și priveam cu jind acea mărturisire.

[2] Moment pomenit în „Amintiri", cînd Aschenbrenner a refuzat apelativul „dumneavoastră", din partea elevilor săi la cursul de alpinism.

[3] E cel care strigă la Baticu („Măăă, nu pe acolo e drumul!"), din Strunga Colților, pe cînd acesta tatona către Furcile Gălbenelelor: Ulterior în aceeași strungă va apărea și Nini Parhon, care îl va ghida pe explorator pînă în fisura pe care o viza acesta, dar pe care din perete nu o putuse repera.

[4] Exista o temere în a lipsi la vot, bazată pe urmele terorii sădite în sufletul cetățeanului de rînd în anii '50. Prin anii '60 sau chiar '70, mai apăreau în după-amiaza zilelor de vot, la ușile oamenilor, echipe de propagandiști ce îndemnau pe cei care nu votaseră încă să o facă… În anii '80 însă, apetitul pentru așa operație scăzuse, din ambele părți, iar din acest motiv, la *Referendumul pentru pace*, din decembrie 1981, se votase la serviciu, de unde nu puteai trage chiulul (votul se făcuse

zece. Din fericire mai e un tren, pe la 7 și jumătate (plecam și cu cel de 10, dacă era cazul!).

Nași amabili. În vagon stau cu Ștampilă, cel cunoscut prin octombrie 1983, cînd noi mergeam spre Picătura, el spre Vîlcelul Mortului. Bărbatul e bărbier [mincinos] tare, ia fața la mulți! Discuție despre Cristea, la care le închid gura la toți patru: el, Leni și încă două dame cam la a doua tinerețe, și fără sutien. Vremea e frumușică. Leni merge la schi, Ștampilă la Piscul Cîinelui, în vreme ce eu am țintă Creasta Picăturii. Prin Bușteni e ceva lume pe *Corso*, în mare parte dintre cei în drum spre votare (prin jur, pancarte: „Trăiască FDUS”[1]). Telecabina pleacă după o jumătate de oră. Sus e călduț, iar prin urmare zăpada mustește.

În Șaua Mare, descopăr că ies acolo două albișoare; e de studiat, ce și cum...

> Sînt micile descoperiri/cunoașteri de zi cu zi (de fapt, tură cu tură). În Șaua Mare, voi identifica ulterior, ies Albișoara Crucii, cît și *unui din cele două fire* de obîrșie ale Albișoarei *Brîului*.
> Apropo de ultima formă, în condițiile în care se folosește îndeobște *a Brînei*, deja în epocă reținusem de la nea Baticu că el – pe filiera lui Radu Țițeica – era partizanul dubletului brîu/brîne, derivînd din frîu-frîne, existent (mi s-a spus) în dicționare. Asta în condițiile în care Nae Dimitriu ar fi fost adeptul lui brînă/brîne.... După un timp, eu am adoptat *brîu/brîuri,* în ideea că accesoriul vestimentar pus în jurul corpului face la plural *brîuri*..

... Cobor apoi Creasta, abătîndu-mă în șeuța unde iese brîul expus dinspre Spălătură. Aici, imediat mai jos, matinal, suie un grup. Mi s-a părut că ar da bine o poză cu oameni, dar unul dintre aceia s-a burzuluit, că nu vrea să fie fotografiat. Altminteri, în grup se află vechea cunoștință Adi Mihalcea; îmi spune că nu au idee pe care albișoară au urcat exact...

---

semnînd într-un tabel, la vedere, că *Da*). Iar subsemnatul, de unde anterior mai avusese reticență/ teamă de a lipsi la vot, de data asta, la vîrsta de 28 ani, am mers dezinvolt la munte. Nu știu dacă a mai existat vreo votare, căci viitoarea s-ar fi desfășurat peste cinci ani (adică în martie 1990), dar dacă a fost și am uitat eu, în mod sigur nu am frecventat-o nici pe aceea.

[1] Frontul Democrației și Unității Socialiste.

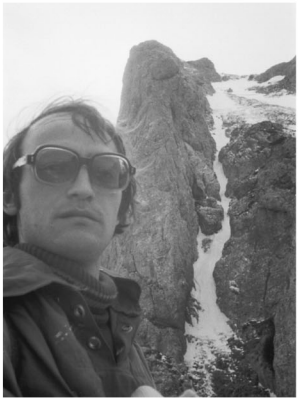

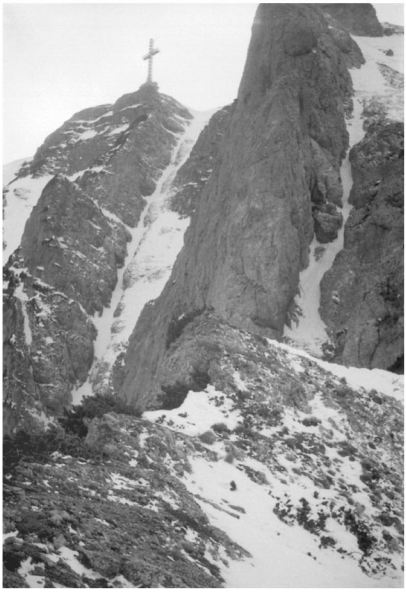

17 martie 1985

Vremea e frumoasă, prin temperatură, dar cu strat de nori deasupra. Mersul îmi reclamă atenție dublă, față de timpul verii. Imediat sub șeuța pomenită mai sus e o porțiune mai înclinată, pendinte de un fir al Albișoarei Gemenelor, dar apoi urmez comod copaia care ia naștere, pînă în Șaua[1] Gemenelor. Și de data asta, priveliștea de aici e splendidă. Descopăr cu suprindere că Săritoarea Bolovanului din Spălătură este acoperită (o poți repera, statistic, dar nu cred că apuci să pui mîna pe stîncă, pe undeva pe acolo). Similar, în vecinele Hornuri stratul de zăpadă este continuu, ghicind pe unde se află Săritoarea Mare doar grație spinării ceva mai înalte, din dreptul ei.

E prima dată cînd văd locurile în condițiile de iarnă (în noiembrie 1983 zăpada nu apusese să se depună serios). Probleme mari nu am apoi la coborîrea din Șa către ieșirea Brîului Portiței, însă pe deasupra Feței Hornurilor am a merge cu multă grijă, căci zăpadă de pe aici e tare și risc să alunec. Prin urmare, merg *cirip-cirip*. Altminteri, splendidă lucrare a lui Dumnezeu, aici! Din jnepenii locului, pot privi cum pleacă Brîul spre sud, lipsit de zăpadă. În partea opusă, spre nord, reperez inevitabil dedesubt fîșia de nea a Albișoarei Hornurilor.

Primul rapel îl fac după obișnuitul jneapăn, în vreme ce la al doilea, ieftinîndu-mă la tărîțe (mai exact cobor în excesiv ocol), mi se blochează coarda la recuperare, așa că am a sui pompierește pînă la ea. Zăbovesc apoi la „butuc” (lespedea din capătul tunelului vertical), de unde dau un ochi spre ceea ce Dimitriu considera ca fiind varianta matematică a Crestei. Cercetez totodată cum mi-ar fi vreodată să urc de unde mă aflu spre Brîul Portiței: inițial îmi pare mai complicat, apoi mai simplu.

Am apoi din nou necazuri la recuperarea corzii, căci aceasta, repartizîndu-și nefericit tensiunea, dă naștere unui fel de cîrlig, care se agață de te miri ce. Așa că urc din nou, dar numai un pic, pentru a remedia lucrurile. Poate ar trebui bătut un piton exact deasupra tunelului, din care coarda să curgă direct în jos, atîta doar că nu-mi aduc aminte să fie vreo fisură de folosit, acolo.

În tunelul orizontal e de neconceput să nu merg pînă în capătul lui sudic, să dau un ochi asupra locurilor de acolo. Continuarea de acolo, ob-

[1] Neavînd aspectul unei șei clasice, cu pereți cît de cît săltați, îi voi spune ulterior *Prispa* Gemenelor.

17 martie 1985

serv, e lipsită de zăpadă, în schimb prin tunel e ceva gheţuş. Atins de iarnă este şi brîuleţul de acces dinspre Hornul III, acoperit de zăpadă.

Purced apoi la coborîşul din Tunel pe Hornul I. Sub el, se lasă ceaţa, care-mi răpeşte bucuria peisajelor ce se lasă descoperite de aici, pe vreme bună. Albişoara de sub mine nu îmi pare cine ştie ce; socotind că pe Faţa Înaltă iar apoi prin vecina Turnurilor ar fi de făcut 6-7 rapeluri, îmi zic să cobor firul Albişoarei Hornurilor. Acesta e destul de înclinat sus, însă călcînd apăsat cu bocancii, cu faţa spre vale (iar totodată atent, firește), nu am apoi ghinionul vreunei alunecări, în schimb pleacă grăbită la vale una dintre mănuşi, pe care o voi regăsi după vreo două treimi din vale.

La un moment dat, spre mijlocul văii, am parte de o zonă cu pereţi apropiaţi, iar totodată mai înclinată, unde cobor cu faţa spre perete vreo 8-10 metri. Apoi urmează locuri mai cuminţi, unde pot arunca un ochi crestei ce separă de vecina Turnurilor: e un veritabil fierăstrău, ce o merita explorat, şi chit că pînă acum nu am binevoit[1]. După un timp, în care mă aflu cam la nivelul feţelor din stînga, firul coboară faţă de ele, accentuîndu-şi panta. În acelaşi timp, zăpada prin care merg devine mai tare[2], iar totodată nu mai e astfel pe porţiuni relativ scurte, ca în amonte, ci devine o caracteristică permanentă. La o bucată foarte înclinată de aici (şi unde am ghicit că mai jos se întrerupe stratul de zăpadă), mă opresc şi decid că locurile sînt de coborît în rapel. Pentru asta mă reîntorc un pic, bătînd trepte serioase (alarmat de ce zărisem în aval!). O vreme nu găsesc nimic *de cui*, abia după un timp ajung la o fisurică ce remarcasem anterior. Am la mine pitoane de doi lei („jafuri"), de plantat cu ciocanul de o litră[3]... Sunetul amenajării rezultate este destul de dogit, iar totodată nu-mi pare ca sfoara să depăşească de aici întreaga ruptură din aval. Îmi spun însă că, în aşa eventualitate, pot găsi altă fisură pe drum.

Am ceva probleme apoi la recuperarea corzii, de care trebuie să trag ceva mai tare şi doar dintr-un loc ce pare favorabil operaţiei. Pot avansa apoi onorabil prin zăpadă, ba chiar, la capătul inferior al jgheabului de acolo, îmi dau drumul pe fund pînă *spre* Verdeaţă. Acolo descopăr însă

[1] Nu am făcut-o nici ulterior...

[2] Mi-am spus că acolo topirea-îngheţul a fost mai frecvent decît sus.

[3] La un moment dat, socotind că *scula* clasică, de jumătate de kilogram, e cam grea, am luat un ciocan de 250 grame. Un an-doi am avut aşa ceva cu mine.

că am uitat centura de rapel pe undeva, ceea ce mă costă ceva întoarcere. Iar finalmente constatarea că sînt obosit.

La Verdeață ceasul arată 4 (întoarcerea după buclă mi-a luat o jumătate de oră cu totul). N-am de lucru apoi și decid să cobor direct pe Albă, cu planul ca de unde i s-o isprăvi zăpada să o iau prin pădure. Prima parte a drumului e superbă, grație unghiului (neștiut mie) ce am acolo spre Picătura și cele două văioage (Spînzurat și Strungii) ce suie către ea. Locul e completat întru mister de resturile unui registru de la releul Coștila, dar și ale unei capre negre. Întîlnesc apoi două-trei săritori barosane, evitabile, după care se lasă cu zăpadă mare, în care literalmente înot. Asta nu ar fi ceva tragic în sine, dacă nu mi-aș simți picioarele înghețate bocnă, fenomen favorizat de temperatura relativ înaltă, care a udat bocancii. Am mai pățit așa ceva, însă acum îmi sar în minte vorbele cuiva, despre degerături, că nu simți cînd se instalează (cu urmări mai mult decît neplăcute!).

Întrucît asta îmi mai lipsește, iar totodată drumul prin zăpadă pare fără de sfîrșit, mă opresc pe undeva, scot bocancii și încep să-mi masez de zor labele picioarelor. Cînd simt circulația revenită în ele, reiau coborîrea. De data asta, trec întrucîtva pe fețe, pe urmele unei capre, pe unde zăpada e mai mică, numai pînă la genunchi. Nu am timp să mă enervez pe aici, mai exact grijile estompează o așa pornire. La scurt timp după popas, apare o poiană prelungită, în care am bafta să dau de niște urme umane, ce scutesc să mai sparg eu potecă. Finalmente ies la drumul locului, care duce (peste podul... lipsă, al Albei) în Bușteni.

La Cămin, două ciorbe (prind minunat!) și două beri „Aurora". Prin jur muzică stereo[1], dar cam tare. Lume alpină nu e, s-o afla la votare, în orașele ei de reședință.

Plan îmi este apoi să merg la Brașov, la casa răposatei mătuși (ce nu a apucat să fie vîndută de moștenitori). Mă și văd acolo cu căldura pornită, urmată de un somn perfect. Atîta doar că, instalat comod în personalul aferent, constat că am pierdut cheile de la casa cu pricina!

Ca urmare, sar la Azuga în ultimul personal de București. Acolo, alt ghinion...: dau peste un neam-prost de naș, care nu se lasă pînă nu mă debarcă, la Nistorești. Locul este prozaic, dar pe vreme ceva mai caldă, și totodată nu un ceas și jumătate, cît am patrulez cu ochii la semafoare și

[1] Nu erau pe toate drumurile, așa scule.

rarele autocamioane. E pe acolo o sală de așteptare, fără lumină și cu ușa larg deschisă[1]. Picioarele mele, în bocanci, reci ca gheața! În fine apare *Ploieștiul*. De aici, pînă la Lizeanu în București, soarta îmi zîmbește: nașul nu vine (lume puțină), iar eu stau întins pe banchetă (chit că vreun dobitoc mai lasă deschisă ușa vagonului, la coborîrea din el). În Ploiești Sud apare la fix un accelerat moldovean. Mă bag într-un compartiment. După un început ezitant, garnitura gonește, spre deliciul meu. Nici aici nu apare nașul.

În București, după miezul nopții, am parte de un vagon de serviciu ce merge de la gară pînă la Lizeanu, unde cotește spre Atelierele ITB. Omul zice că se întoarce în zece minute, dar nu mai apare! Abia de aici mă iau nervii, inclusiv pentru că, plecînd pe jos mă depășesc pînă la Iancului *două* „56”!!

Marți 19 martie 1985

Deși nu știu precis de ce, primesc o lovitură grozavă: prima dată cînd aflu în tren că Beldie e nițel pervers [adică homosexual], o iau de exagerare. Dar cînd și colegul de la Sticlărie, Chirițescu, informat de denunț, se luminează [adică a auzit de el], parcă îmi dă cu maiul careva în cap; n-aș avea nimic împotriva băieților de genul lui, însă nu mă așteptam la marele botanist și pionier bucegist să-și spurce ideile montane, în așa hal. Se dărîmă un edificiu în mine... Mai fusesem mirat descoperind în Radu Țițeica nu vreun ins înalt și distant, ci un moșneguț jovial, dar asta nu e nici la degetul mic, afacerii ăsteia cu Beldie. Ce-o zice omul de vizitele mele? Iar Baticu ce-o fi rîs în sinea lui, văzînd ce osanale-i pregăteam: „Domnul Beldie în sus, în jos...”. Iar nevastă-sa [a lui Beldie] ce părere o avea? Sau cine se aseamănă se adună? La per total, acum o să-l iau mai la sigur. *Un homme prevenu vaut deux*[2].

Îl sun pe d. Cantuniari: programăm să ne vedem joi la 5[3].

---

[1] În anii ‘90 acea haltă a avut parte de renovare, însă tot mai rara circulație a trenurilor a dus la abandonul ei (chit că nouă) și, implicit, la devastare.

[2] Revolta nu m-a ținut mult. Asta pentru A.B. era un tip foarte simpatic, iar totodată un explorator al unor locuri pe munte ce-mi erau și sînt foarte dragi. În anii 2020 voi semna un material amplu și cred eu înțelegător, despre Alex. Beldie.

[3] „Tot acum vorbesc cu [prietenul] Gică să mergem la [prietenul] Adi, șomer de cînd cu *roiul*...”, adică de cînd făcuse cerere de emigrare. Fusese dat afară de la slujba lui, iar în paralel refuzase jobul pe șantier care îi fusese propus.

În rest, Beldie mi-a cerut ieri numărul de telefon, să-mi dea el miercuri sau joi, cînd e liber.

După amiază, lucrat pozele Baticu [foarte posibil cele de munte, fotocopiate la dînsul. Voi proceda la el și cu ceilalți veterani montaniarzi][1]

21 martie. După-amiază, la d. Cantuniari. Un om amabil, uneori vorbește mai tăricel. Nu stă excelent cu memoria, unele chestii nu prea le știe, dar are alte chestii picante. Îmi oferă cu amabilitate albumul de poze, întins pe vreo 40 ani. Scoate din bibliotecă cărți, dintre care una îmi lasă gura apă: *Anuarul Bucegilor*... Stau într-un fotoliu adînc la fereastră, sub lumina unei veioze. E destul de cald, însă doar acum, căci gazda îmi spune că toată iarna a lucrat cu 20 kW pe zi. Casa pare burgheză. Ca acum 50 ani, multe cărți. Nu a apucat să o termine pe a lui Baticu, pe care nu l-a cunoscut personal. Un ceas cu pendulă, foarte sonor.

„Butmăloi lui era un om irascibil. Nu avea spirit comercial, căci își permitea să trateze cu dispreț pe vizitatorii cabanei lui [Peștera], *a căror mutră nu îi plăcea. De pildă, se uita urît la cei pe care îi considera «cu servietă de tribunal»"*[2]*. Un tip ursuz.*

Albert Nacht[3]*, evreu de felul său, avea (în Sinaia) un magazin de textile vizavi de hotelul Palas.*

La fiecare sosire de tren, gara din Sinaia se umplea de vînzători de floare de colț. În acel comerț era implicat și Filică Pascu [care aduna florile, din abrupt].

---

[1] De-ale epocii, în jurnalul personal: „Prin [ziarul] „România Liberă", în Drumul Taberei la un speculant [mai exact vindea cărți, cu preț mare]: cum rabdă Dumnezeu toate putorile!? O carte de 15 lei, o dă cu 80. După amiază cu Mariana și Dan *spre* film: la [cinema] «Popular» nu este însă curent electric de la 4 p.m.; acum e 7... Cred că au terminat stocurile de energie. O *cioară* (rom, postdecembrist) adună lemne pentru foc: inclusiv crăci cît degetul mic. Lumină stinsă pe străzi. Tramvaiele nu circulă decît pline ochi, indiferent de oră".

[2] Probabil umblau cu servietă pe munte, mai exact de la Sinaia la Peștera, iar în ea vor fi ținînd sandvișuri.

[3] E cel căruia M. Haret îi atribuie (discutabil) - în echipă cu Filică Pascu - premiera a ceea ce se vor numi, la scurtă vreme, Hornurile Văii Seci a Caraimanului.

Am venit odată de la București la prînz, și am pornit să urcăm (alături de frații Țițeica) Valea Mălinului. La Brîul mare ne-a prins întunericul. Am ajuns pînă la urmă în vîrful Coștilei. Nu ne-am rătăcit pe parcurs, doar că, foarte obosiți, am ales să înnoptăm într-o tranșee de acolo[1]. Ne-am îmbrăcat cu ce am putut. Nu pot că spune că apoi am dormit, căci nu prea a fost somn. Dimineață am plecat în viteză către Peștera.

Cu Țițeicii[2] mă întîlneam dimineața la ora 6, la casa familei lor din strada Paltinului, la Bușteni. Din Sinaia, veneam pînă acolo cu bicicleta. La 6 seara eram înapoi, de obicei. După ce mai luam împreună o bere, mă întorceam la Sinaia.

Nae Dimitriu sau Nae Bețivul. L-am văzut, după 1938, servind bere la Căminul Alpin. Se certa cu toții – din Turing, de la ADMIR sau din CAR. Altminteri era simpatic, drăguț, dar se certa pe fleacuri.

Am fost coleg de facultate cu Nicu Comănescu. Era cam apucat, în ale muntelui, un tip ambițios.

Inițial, am cules informații despre abruptul Bucegilor din articolele lui Nicolae Bogdan, din Anuarul STR[3]. Radu Țițeica mai stătea totodată de vorbă cu pădurarul Enache, om căruia un urs îi rănise falca. Avea casă pe strada Valea Albă, alături de Butmăloi.

După urcușul pe Rîpa Zăpezii (inițial, am socotit că am urmat vîlceaua dintre Acul Mare și Degetul Roșu), Gherasi și Mironescu s-au dus la Omul, în vreme ce eu și Țițeicii am coborît la Bușteni.
În tinerețea mea, Acul Mare al Morarului se urca curent, iar celelalte două mai rar.
Lumina de la Crucea Caraiman se aprindea la Înălțare, socotită Ziua Eroilor.

După fiecare expediție, Radu Țițeica își nota lucrurile esențiale.

Valea Seacă dintre Clăi era oribilă, cu bălării.

[1] Săpate în timpul războiului mondial și deservind o baterie (de artilerie).
[2] La dînsul am auzit prima dată această formulă, pe care o voi folosi și eu.
[3] Societatea turiștilor din România, care a ființat în 1903-1916.

Denumirea de Fîntînă fără apă a ştirbului, din harta Moraru-Bucşoiul (Anuarul III) provine de la Haret. Ca om, era cam îngîmfat. Îşi vindea vinul la Casa Peştera.

Alceu era bătrîn şi ursuz. Avea o vilă la Sinaia.
În tinereţe se încurcase cu doamna Vlahuţă, care a divorţat şi s-a căsătorit cu el.
A insistat ca adăpostul Hanului Drumeţilor de la Peştera să fie făcut după modelul caselor popeşti de la Schit.
Pe fratele lui Nestor îl cunoşteau băieţii [Radu şi Şerban]. *Avea casă la marginea Buşteniului, în ceea ce era numită Poiana cu arini. Simpatic, cu barbă neagră.*

Generaţia care umbla prin Bucegi în 1900-1914, deşi numeroasă, nu a mai apărut după război.[1]

Cînd ies seara, după două ore, afară beznă. Nici un bec public pe drumul pînă acasă (aproximativ două staţii ITB). Aici, fiul Dan fu în conflict cu maică-sa, şi a luat bătaie.

22 martie 1985. Dimineaţa sun la d. Ţiţeica (număr schimbat, puteam să sun eu mult şi bine, la cel de acum doi ani!). Mă întinde la *kalende*, în privinţa unei vederi, dar cînd află ce bine m-a primit d. Cantuniari se schimbă şi mă programează a doua zi la 9 (dimineaţă).

Al doilea pe care îl caut e numitul Vlad Ovidiu[2], ce părea să aibă glas adormit, dar în realitate e un ins care vorbeşte fără frînă. Vine pe la 11: e un ăla înalt, blond, cu coşuri. Mai întîi relatează *sans arrêt* de speo şi de

[1] „Puţini se interesează de asemenea lucruri. Dumneata faci excepţie."

[2] Dădusem un anunţ la o publicaţie (*Săptămîna?*), că doresc să corespondez cu inşi interesaţi de istoria mersului pe munte. Vlad mi-a răspuns (în scris), că între altele a făcut valea *Galbenului* (era vorba de Gălbenelelor). Se va dovedi în vara acelui an un excelent însoţitor în abrupt, cît şi amic.
Legat de el şi de I. Giurgiu, îmi povestise (neplăcut impresionat) un episod în care acesta dăduse afară nişte colegi, de la o şedinţă a cercului său speo.
El s-a prezentat cu numele de familie *Seabru*. Peste mulţi ani, întîlnindu-ne întîmplător pe Facebook, am văzut că acolo se declara *Seabrov*. Nu am comentat situaţia, bănuind că avusese parte de glume proaste, cu numele său de rezonanţă slavă (abia atunci am realizat că avea trăsături *răsăritene*).

un tip Giurgiu, omul lui Moșu (Cristea). În final ne programăm din principiu o tură pe munte, de care ar fi foarte amator.

După amiază, nesimțit (eu!) mă bag în sufletul dlui Cantuniari, cum că tare aș vrea să-mi împrumute acel anuar al Bucegilor... Și că îi ofer drept gaj dicționarul meu Candrea-Adamescu. Mi-l oferă cu multă plăcere, fără garanția pe care i-o propun[1].

23 martie 1985. Dimineață la dl. R.Ț., eu fiind și gripat, și cu piciorul scrîntit. Lucră la ceva-n cinci limbi[2]. Un cîine pechinez, din casă, mă latră *en gros*. Plec după o oră și jumătate.

Spre seară la d. Beldie, care ce-i al lui e al lui, are ceva suspect. Duc cadou două pachete de Mărășești, din care fumează. Rămîne că pot veni cu magnetofonul, să îl înregistrez. O chitanță de la telefoane, pe masă, indică 114 lei: deci vorbește ceva[3]... E mai cald, în casă. Apăru totodată încă o mîță, pe lîngă Hermina.

25 martie. La d. Baticu, fac cunoștință cu un domn Petrică Moisescu[4].

26 martie. Revin la d. Baticu, pentru că nu am apucat să discutăm mare lucru ieri. Îl găsesc în curte, scrie pe pubele adresa locului. Aflate și ele pe acolo, stau la vorbă cu doamna Baticu și două vecine, despre grădină și despre cum trec anii. Apoi urc sus cu nea Nae, unde discutăm de cartea „Valea Prahovei", a unuia Niculescu (nevasta lui lucrează la Sport-turism), respectiv „Sinaia", de Ghica (înțeleg că e ceva, la casa de cultură locală).

---

[1] „Se lucrează sîmbătă și duminică (deci SRL [săptămîna redusă de lucru, o dată pe lună], ioc!). Am impresia că *Nicu* [Ceaușescu *sr.*] e la capătul stocurilor. Oare cum se va descurca iarna viitoare, dacă acum, fără lumină și căldură, nu se descurcă? Măcar de ar scădea întreținerea, dacă tot nu dă căldură. ITB merge îngrozitor, lumea e acră, mă cert cu-o putoare de moș prost-crescut. Ce pretenții să mai ai de la juni??"

[2] Un dicționar tehnic.

[3] Ceva similar, la mine în familie, făcea cam 50 lei. Este drept că, deși trei adulți, nu stăteam prea mult la telefon.

[4] Foarte posibil era un om cunoscut la vremea războiului ori imediat după aceea. Poate cu un pic de ne-modestie, N. Baticu mi-a zis la un moment dat: "Mircea Sterescu i-a spus la un moment dat lui Petrică Moisescu, care mi-a spus mie, că a văzut pe mulți cățărîndu-se, dar nici unul nu o făcea atît de frumos ca Baticu".

Despre proiectul meu de carte, îmi spune că „trei ani aduni, iar apoi constați că ai adunat prea multe". Iau adresele bibliotecilor mari, la care urmează să merg. Nea Baticu ar dori să extind aria cercetărilor, să nu stau doar la Bucegi, dar îi spun că mi-ar fi greu să relatez despre zone pe care nu le cunosc.

Ar urma ca la Fl. Ștefănescu și la C. Lehmann din Brașov să merg cîndva, împreună cu dînsul. La plecare, ne oprim în capul scărilor (ce coboară la parter), discutînd de unul Vlad[1] și de... Ștampilă. Legat de ultimul, strîmb din nas, la care nea Baticu mă informează că fiecare om are (și) ceva bun în el. O avea, îi replic, dar sînt fript cu ciorba.[2]

Miercuri 27 martie. *Lucrat carte*. Citit Anuarul II (al Bucegilor).

Marți 2 aprilie. La ora 8 seara merg la dl Cantuniari. Are ceva treabă mai încolo și în general ca să nu plictisesc stau fix o oră. Împrumut Anuarul I al Bucegilor, care e fleac însă pe lîngă cel de al treilea.

De acasă plec în oraș la Biblioteca centrală de stat, pe strada Doamnei. Ar avea ceva, ca publicații interesante mie. În sala-fișier (parcă e de catedrală...) mă ia frigul. Îmi fac o listă cu periodicele, care nu sînt însă accesibile, din motive zice-se administrative. Oricum, din Buletinul Clubului Alpin Român nu au mare lucru. Ar mai fi de mers la Biblioteca centrală universitară și Biblioteca Academiei. Las comandă pentru mîine, pentru cartea lui Gold din 1910.

Miercuri 3 aprilie. La 8^{20} plec cu tramvaiul 34 spre Stoenescu. Vreme os. La Dinu discutăm de poze, un pic de munte. Aș vrea să merg cu el la Radu sau la Cantuniari, dar pleacă vineri și e ocupat. Are 49 de ani (cam ca Russo – nu mă așteptam ca ultimul să aibă această vîrstă; și ce dansa în '83!). Poze cu un accident la aviație, cît și vîrful Omul înainte de a fi cabană. Vin la trei sferturi, dar (regret s-o spun!) e acru. Apoi 331 spre casă.

[1] Foarte probabil V. Petrușca.

[2] Ca gusturi muzicale în epocă, descopăr acum albumul „Final Cut" al lui Pink Floyd. Îl înregistrez de la cineva, apoi îl dau și eu unui vecin. Îl ascult la niște căști primitive, impresionat de succesiunea (cam nevrotică, voi spune în anii 2000) de la domol, la energic.

Pe drum, văd că mănăstirea Văcărești nu este încă dărîmată, cum auzisem. Doamnele în ținută primăvăratică în culori și tipuri diverse.

La B.C.S. o surpriză: cartea Gold (1910) e mai amplă decît mă așteptam. În criză de timp, mai las și pe mîine. La Dinu copiat doar șase-șapte clișee, căci am rămas în pană film.

Simt oarecare împlinire cu timpul cheltuit corect, spre deosebire de zilele pierdute prostește altădată. Are dreptate nea Nae, că realizarea unei cărți e un exercițiu mental interesant!

Dau telefoane lui Radu Țițeica și lui Alexandru Beldie, amîndoi ocupați. Sînt extraordinari: unul lucrează cu un doctorand, altul colaborează la o *Floră a munților Ciucaș*!

Joi 4 aprilie. Dimineață zic să trec pe la Baticu, să-i fac pozele de care m-a rugat[1]. La B.C.S., apoi, conspectat de zor Gold-Haret. De acolo, pe un soare de vară, vin spre casă.

Vineri 5 aprilie. Fuga la B.C.S., unde-l termin pe Gold, și apoi la B.C.U. (altă clădire procopsită!). Cu înscrierea merge mai greu, căci nu am legitimația de serviciu în regulă. În schimb, periodicele nu sînt aici cu lipsuri, ca la B.C.S., așa că am ce alege. Bibliotecare, una și una[2]. Fac o listă, în care iau și *Anuarul II* (uitînd că îl are și Baticu). Surpriză mare: „Bucegii din Bușteni”[3]! La sala lectură stau 20 minute, pînă vine cartea. În jur, lume toate vîrstele și tupeurile studiază de toate genurile.

La serviciu, prima grijă îmi este o legitimație nouă. Apoi în țarc[4], unde triez în plicuri mari zecile de foi adunate în ultimele două-trei luni.

Planuri pentru Valea Spumoasă duminică, cu Ovidiu. Dacă băiatul merge ok, s ar putea să aibă o mare dezamăgire doi inși[5]...

Acasă, după serviciu, terminat capitolul Radu Țițeica[6].

---

[1] În epocă m-a rugat să-i copiez cîteva clișee de dimenisune mare (6x9) cu niște alpiniști prin anii 50, respectiv prima lui soție, Madeleine.

[2] Nu fac un secret, din fascinația avută dintotdeauna pentru sexul frumos.

[3] Periodic scos înainte de primul război mondial, de localnicul Vasile Teodorescu.

[4] Țarcul era cel al stației de oxigen lichid, în aer liber. Deduc a fi fost vreme plăcută.

[5] Mă voi fi referit la amicii de munte din ultimii doi-trei ani.

[6] L-am scris de mînă, școlărește aș zice, în baza informațiilor luate din cărți și din cîte discutasem pînă atunci am avut cu Radu Țițeica.

Sîmbătă 6 aprilie. La nea Nae, de dimineață. Dus flori doamnei, căci mîine sînt Paștele catolicilor. Ouă roșii.

Ce copilărie, toți (credincioșii) sînt convinși că ei au dreptate, în vreme ce aceia gîndind diferit de ei sînt socotiți în eroare (dacă nu chiar păcătuind de moarte)!

Discutăm de planurile mele. Obțin telefoanele lui Sorin Tulea și Barbu Nestorescu[1]. Nea Nae îmi spune totodată că Fl. Ștefănescu mă așteaptă.

Am trimis deja o scrisoare la editură. Nea Nae îi dă tare cu „Istoria alpinismului în date".

Îi cer adresa Arhivelor Statului, de unde el a mai ciugulit una-alta (de pildă despre adunarea generală a Hanului Drumeților, din 1924), dar mă sfătuiește să termin întîi la ceea ce m-am angajat (peste două-trei ore îi voi da dreptate). Pe geamul camerei, un soare splendid; la ora 9, termometrul din pervaz arată 24 grade. 24 grade! Îmi oferă pentru lectură „Sinaia", de Alexandru Găleșescu. Nu are decît Anuarul II al Bucegilor, al treilea fiind împrumutat cuiva.

La un moment dat văd la dînsul manuscrisul „Amintirilor unui alpinist", care conținea și bucăți care au fost respinse de la publicare
De pildă rugămintea colegului Vasile Nicolau, care l-a rugat să spună celorlalți amici de munte că au urcat și partea finală a Hornurilor Văii Seci, deși nu o făcuseră. Interesant este că au scăpat bucățile în care îl minimalizează pe Cristea, à la „Emil, rușinat, a lăsat capul în jos".
Pasajele excluse le voi copia de mînă, acasăși cu creionul, pe un „cearceaf" de hîrtie, după modelul lui nea Nae, care lua o coală mare de la librărie (A1?) și o tăia, rezultînd o bucată de lățimea unui A4, dar mult mai lungă. Asta, pentru că nu se prea găseau topuri clasice, A4.
Notez aici și trimiterile de acolo la Niki Alexandrescu, cel mort în creasta Morarului, în iarna 1928-29: „Fusesem colegi de școală [la „Arhiereul Calist", în Calea Călărașilor, spre bariera Vergului], el fiind cu doi ani înaintea mea[2]". Și: „Valea Gălbinelelor [sic] – îi plăcea foarte mult regretatului Niky Alexandrescu.

[1] Despre Barbu Nestorescu aveam mai multe informații, căci fusese între intervievații cărții „Ani de drumeție". Despre Tulea se găseau mult mai puține (poate și pentru că va fi fost mai puțin dispus să colaboreze cu regimul).
[2] Deci avea la data accidentului 21-22 ani.

La 9 și jumătate plec la B.C.U. Pe drum, pe Lipscani, iau o ciorbă, căci laptele bătut de dimineață mă arde la stomac. La B.C.U. cer „Bucegii din Bușteni”[1], din care vreme de două ceasuri conspectez vreo cinci numere.

1985, 7 aprilie 1985 Valea Bujorilor – Valea Adîncă

Aranjamentul de a merge pe munte fusese făcut cu Vlad, dar la gară mă trezesc și cu Toni, care pasămite mă căutase toată săptămîna. A lucrat ca hoții de cai, iarna asta. În tren, lume multă de *montani*. O mișcare de migrație, la un moment dat, mă face să deduc că *roșcatul*[2] e de neînțeles. Toni și cei doi amici ai lui au bilet, în vreme ce Vlad are un sistem nou, dar de care socotesc a fi mai mare daraua, decît ocaua[3].

Ne refugiem înspre coada trenului. Se rezolvă totuși lejer, omul CFR-ului crucindu-se la vederea a 15 inși (blatiști mai exact). Dacă tot am ajuns pînă acolo, ne căutăm locuri în preajmă. În așa condiții, am discuție cu un tînăr cățărător, care e revoltat de cartea lui Baticu, dar fără să ofere argumente. Altul, cu aceeași ocazie, zice în treacăt că nu trebuia scrisă chestia cu scosul cu sfoara din peretele Văii Albe (a echipei lui Cristea), chiar dacă a fost reală. Am impresia că pînă și ăștia tineri sînt conservatori, mîndri de prostie și de jug[4]. După o vreme îl aduc și pe Vlad acolo.

În Bușteni mă uit spre Portița, dar zona brîului nu pare așa atrăgătoare, cu pete mari de zăpadă. Pînă la urmă ader ideii lui Tony cu Morarul, unde el vrea să facă Adînca, dar mai degrabă aș fi atras de Rîpa Zăpezii. Atîta doar că pe drum o burează prostește, iar către cabana Colții Morarului ne așteaptă un înotat prin zăpezi, grație căruia pierdem drumul estival, ieșind undeva mai la sud. Vom fi abia la 10,30 în poteca de Pichetul Roșu, unde

[1] Publicație realizată înainte de primul război mondial, de Vasile Teodorescu.

[2] E vorba de conductorul de tren, cel avînd diagonala ce-i trecea peste piept de culoare roșie. Ajutorul său o avea neagră.

[3] El lua un bilet ce avea șansa să fi rămas neperforat (nu o dată solicita asta și unor necunoscuți, ajunși în Gara de nord dinspre Valea Prahovei), căruia îi umezea zona cu data (imprimată la casă prin apăsare a unei matrici metalice), iar apoi o uniformiza. În caz de controale cu care nu se putea cădea la pace, dădea acel bilet la control, pretextînd că nu știe ce s-a întîmplat, că biletul nu are data. Nu prea am folosit acel sistem, dar îmi aduc aminte că în una-două ocazii a mers.

[4] E opinia (generalizantă) de atunci...

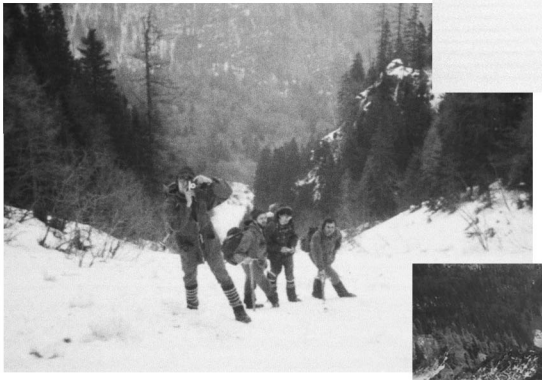

21 aprilie 1985

decidem să urcăm Valea Bujorilor. Sîntem cinci. Ca un făcut, inima nu mi-i dispusă la efort, căci bate tare-tare. Vlad urcă voinicește, spre dubla mea uimire. Fac pauze dese, în care timp admir împrejurimile. Vremea, care era picurătoare în partea de jos a văii, se deschide și un senin de iarnă ne domină capetele. Bucuria e amplificată de faptul că ochesc o creastă secundară însorită undeva în dreapta, a cărei stîncă descoperită (și caldă, de la razele soarelui!) e infinit mai atrăgătoare decît suișul prin talvegul cu zăpadă. După un timp apare în dreapta Fereastra Morarului, cea cîntată de Nestor Urechia, dar nu-mi arde să mă abat pînă la ea.

Mergem destul de încet, căci Toni nu putea avea cu el decît oameni care i se aseamănă, adică mergători cu ritm redus. Ce e drept, din acea parte îmi rezolv, prin împrumut, două probleme stringente: lipsa parazăpezilor, cît și a unei căciuli (uitate acasă). Căciula e de oraș, iar *jambierele* pe tipic sportiv, cu dungi orizontale. În lipsă de altceva, sînt binevenite.

Urcăm prin locuri dezăpezite. În stînga începe să se vadă peretele Coștilei. Ai lui Toni merg destul de încet și privesc mirați graba mea, însă cu stilul lor vor izbuti să stea în gara Bușteni pînă la trei dimineața...

Pe la Creasta Ascuțită, iar se întunecă și ninge. Ne programasem Acul Mare, dar traversarea lui, cu rucsacii noștri, nu ar fi fost ok. Un tip solitar apare aici în sens invers. Noi o luăm pe la sud, brîul de aici dînd fiori inițial celor doi amici ai lui Toni (Sorin și Nelu). Am aici o mică rătoire la respectivii, harnici la taclale și mai puțin la mers. Drumul altminteri e mai ușor decît îmi imaginam, și avem baftă că izvorul din brîu este bine mersi, refăcîndu-ne proviziile de apă (nu putusem lua de la cabana de vînătoare, unde izvorul era astupat). Apoi dăm colț spre Degetul Roșu, blagosloviți la fix de o nouă înseninare – a doua pe ziua de azi. E splendid, nu credeam că sparg gheața (ajunsului pe Deget) așa iute anul ăsta! În strunga Acului Mare ajung primul; bate vîntul și îmi ancorez boarfele cu bolovan. Lungesc gîtul spre Rîpa Mare, unde se văd două puncte urîte; și ce simplu mi s-a părut vara! Urc în coardă cu Nelu. Neavînd pozar, aștept să urce și Toni. El iese la vîrf prin horn, a cărui îngustime îi face probleme, în vreme ce eu prefer varianta ceva mai aeriană din stînga. Pe Deget ne trecem impresiile în caiet, iar totodată ne uităm cine a mai trecut pe aici. Au fost, de pildă, Sandu și Leni. Descopăr acum o variantă simpatică foc ce ocolește colțul, ocazie cu care privesc către finalul traseului Dan Popescu.

21 aprilie 1985

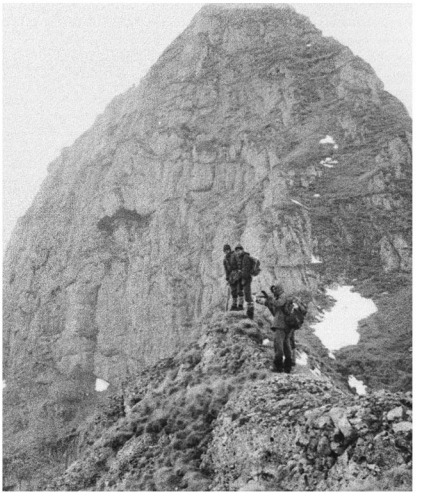

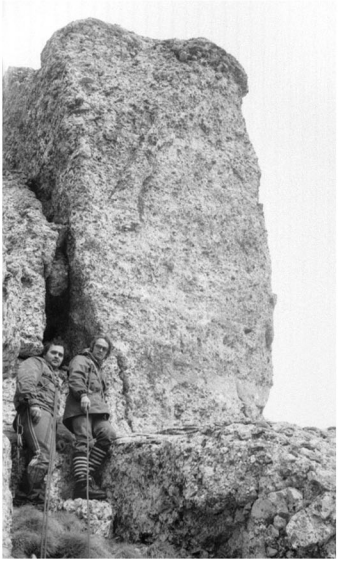

La coborîre, asigurăm novicii, eu venind ultimul, cu oarece grijă că bucla de rapel nu ar fi suficient de solidă.

În strungă punem apoi de masă. Traversăm de acolo pe sub Acul Crucii, pînă în următoarea strungă (ocazie de a privi spre firul din aval, ce pare mai rezonabil decît vecinul lui de la răsărit. Avem în plan să coborîm Adînca, ceea ce vara presupune mers pe la tunel, către care nu-mi dă însă inima ghes, căci îl bănui astupat de zăpadă. Instinctiv privesc ce alte variante avem, suișul Acului de Sus pe partea sudică părîndu-ne o cale de urmat. Fețele pînă sus nu-mi pun mie probleme, dar las pentru ceilalți o coardă. Iar ninge, scorul devenind *3 la 2* pe ziua de azi, în favoarea vremii proaste. Peste o muchie relativ aeriană ajungem deasupra bazinului Văii Adînci. Sub noi, Hornurile acesteia și încă două fire de obîrșie nu mă atrag, fiind excesiv de abrupte, un braț rezonabil pentru ceea ce vrem noi fiind abia la naiba în praznic, înspre capătul opus al pîlniei văii.

Într-acolo pornim o traversare chinuită, apoi, precauți, pornim la vale (porțiunea asta mi s-a părut grețoasă și în august 1983), pînă pe platforma de unde pleacă hornurile Văii Adînci. După un timp, convingîndu-mă că locurile sînt mai primitoare decît mă așteptam, mă dau pe fund, lucru la care recurge chiar și Toni. După un timp, în vale apar două zone mai înclinate, unde revin la mersul atent, cu fața la panta din dreptul meu. Nu ar fi plăcută o alunecare de aici, căci bănui a fi mai jos vreo săritoare descoperită ori măcar o zonă cu gheață, care să ne transforme în proiectile. Pe dreapta depășim Brîul Acelor și Colții Văii Adînci, cărora le pot arunca doar priviri fugitive, căci sînt atent la pașii pe care îi fac. Uneori zăpada e tare, așa că privesc în jur dacă, la același nivel, nu sînt și locuri cu zăpadă mai afînată. De sus vin proiectile (din fericire benigne!) de zăpadă, de la ceilalți. După un timp, ne distanțăm unii de ceilalți. Mai trec vreo două înclinări și ajungem la Brîul Mare, de unde am idee cam care e înclinația locurilor în aval, căci am coborît pe aici (fie și doar vara) în august 1980. Pe aici, într-un singur loc panta se mărește, la ceea ce bănui a fi dedesubt o săritoare.

De acolo, îmi dau drumul liniștit pe dos și cobor ca bobul. E ceva feeric așa coborîre, între altele vezi cum conul unde se unește Valea Adînca cu Rîpa Zăpezii se apropie cu minunată repeziciune. Există pe aici și un necaz: pantalonii sînt nițel rupți exact între picioare, în vreme ce jambierele împrumutate de la Sorin lasă zăpada să intre. Cred că stau apoi vreo 10-

15 minute pînă apare (pe fund) și Vlad. După ce mai privesc o dată Rîpa, cu un fir subțire urcînd prima săritoare, iar totodată cu Acele profilate pe cer mai aproape decît aș fi bănuit, o luăm în doi spre poiană, fără să-i mai așteptăm de ceilalți.

În larga deschidere de la baza abruptului, urme de schiuri. După o perioadă de afundare în zăpadă, apar urme de pași și putem merge mai iute. Vlad e încurcat pe aici ba de o scrîntează a piciorului, ba de sete. Sperăm să prindem trenul de 7 și jumătate (deși aveam programate două zile de stat pe munte, după o fleșcăială ca azi nu mai visezi decît *sweet home*, pe drumul cel mai scurt). Urmele potecii marcate sînt nesigure, însă orice drum de aici nu poate duce decît la *Roma*, adică la Bușteni. Peste Gîlma, lui Vlad îi vine inima la loc, după emoțiile unui drum de care nu a mai avut parte. Ne întîmpină în zonă ghiocei, deducînd că pe aici acum e vremea lor. Zăpada, chit că se mai subțiază, nu dispare decît la ieșirea din pădure, în preajma șoselei de Gura Diham. Acolo ne permitem un sfert de ceas pentru toaletă generală. Între altele, ochesc două pungi prin jur și improvizez o protecție care se va dovedi utilă, la picioare.

La patru ore și jumătate din Creasta Morarului, mai exact la 20,30, intrăm în gara Bușteni. Curînd apare personalul de Ploiești Sud. Ne costă 15 lei pe amîndoi. Legătură avem apoi abia peste un ceas și jumătate, răstimp în care sun acasă, să anunț că întîrzii. Relațiile cu nevasta nefiind roze, Mariana zice că să îmi fie de bine, motiv pentru ca în viitor să nu-mi mai bat capul cu așa anunțuri.

Pînă apare trenul (de acum familiarul personal de la Ghimeș), ne cuibărim vreme de un ceas pe o bancă de vîrstă seculară, unde dormim cam jumătate din timp, căci pe urmă (și în ciuda tuturor hainelor uscate ce am pus pe noi) se lasă cu frisoane – e totuși aprilie, nu iulie... În vagonul în care vom sui, parlamentează de data aceasta Vlad și ieșim cu 10 lei amîndoi. Trenul fuge, căci e întîrziat vreo 25 de minute. Apuc să adorm, ba chiar am și niște vise destul de anapoda. În București sînt norocos[1], căci tramvaiul de noapte apare după zece minute.

**

[1] Vlad nu își punea asemenea problemă, căci locuia (cu mama lui) exact pe Bd. Dinicu Golescu, aflat pe latura vestică a gării.

9 aprilie. Continuat conspecte la B.C.U.[1]

13 aprilie.Vopsit ouă. Noaptea, cînd să cobor spre biserică pe la 11 p.m., dau de niște plozi plecați cu aceeași destinație, dar pentru distracție, așa că mă întorc.[2]

14 aprilie. Petrecere cu stat peste noapte la prietenii Mara și George Pleșu, în apartamentul lor din Drumul Taberei (Bd. Compozitorilor). E oprită apa, așa că eu și George ne rezolvăm niște probleme fiziologice în crucea nopții, prin tufele din jurul blocului.

16 aprilie. La Baticu: omul e ocupat cu niște rude și simt că e cazul să plec în vreo zece minute. Apucăm să discutăm de „Sinaia" [nu mai știu ce, exact – carte ori societatea carpatină de altădată?], și cam atît. O să plece la Covasna pe 25 ale lunii.

Apoi la B.C.U., unde constat că extrasele făcute pe fugă din publicații nu-s o treabă. Fuga-fuga apoi să-l iau pe fiul Dan de la grădiniță.

Din epocă. Apare vînzarea condiționată: vezi filmul bun X, doar dacă plătești și intrarea la muzeul cutare, totul sub umbrela „Istoria și filmul".

Începînd cu anul anterior, ies ca ciupercile o groază de video-cinema-uri (publice). Scoate „Rapsodia română", cea de pe Lipscani (care nu se mai descurcă doar cu spectacole „Pe el, Lică!"[3], dar și Țar și spectnase, Opera de stat. Tot noi, neștiutorii și inculții, le scoatem bani pentru fumurile dumnealor. Căci nu doar din vreo strălucită situație materială s-au apucat de așa ceva! Peliculele salvatoare sînt genul Rocky, Kung-fu, „Războiul stelelor", menite să atragă prostimea. Cu filmele aplaudate de critici docți și în festivaluri elevate, se moare de foame.

A murit Enver Hodja[4]. Nimeni nu e nemuritor!

---

[1] Pentru că B.C.U. mi-a părut mai utilitată, iar totodată în localul ei atmosfera a fost mai puțin apăsătoare decît la B.C.S., am mers numai aici. Curînd voi executa un *switch* similar, către o mare bibliotecă și-mai-utilă scopurilor mele, a Academiei.

[2] Am pomenit acest moment în condițiile în care eu însumi, cu nouă ani în urmă, plecasem cam la fel către biserică, luînd cu mine casetofonul. Ce-i drept, Ăl de sus m-a văzut și a făcut să-mi cadă aparatul pe jos, curînd după ieșirea din casă...

[3] Un refren al unei piese de Ion Dolănescu, indicînd spectacolele populare ce făceau plăcere regimului.

[4] E vorba de liderul (și implicit dictatorul) timp de decenii, al Albaniei comuniste.

20 aprilie. Sîmbătă. Ni se comunică la Sticlărie că mîine nu lucrăm. Prin urmare, al meu e Colțul Mălinului!

1985, 21 aprilie Valea Verde-Valea Mălinului

Am doi clienți: Gogu și Vlad. Convin cu ultimul să ne sunăm pe chip deșteptător, ca să nu ratăm ajungerea la gară. Pentru orice eventualitate, îmi iau și un rucsac cu haine uscate, ce va rămîne în Bușteni[1].

Atmosfera de la 3 noaptea, așteptînd tramvaiul, mă relaxează fantastic. E liniște în jur, fără chefuri. La gară, unde ajung cu cursa ITB (3 lei), Gogu venit pe jos, iar Vlad așișderi, cu precizarea că ultimul vine de la doi pași. Ne lipim în tren de trupa lui Alioșa *Matterhorn*[3]: nu vom avea probleme. Sînt grozav de bine dispus. Ajungem să se cupleze pe aici de grupul nostru un Ion Lăzărescu, ins de vreo 50 ani, rural ca aparență, însă respectuos cît și simpatic; va fi al patrulea din grupul nostru. Gogu ar vrea să doarmă, dar nici nu vrea să renunțe la gargară alături de noi. Masă regească, cîrnați *Serbvest*, în fine am un aliment mai ca lumea (cumpărat ieri, două calupuri, 110 lei, cu ceva salam Victoria și cremvurști, cheltuiala ducîndu-se la 200 lei.

Începem urcușul pe Munticelu. Deși răcoare, scoatem iute hainele. Zăpada a *reculat*[4], apare abia după bifurcația spre refugiul Coștila. În poiana Coștilei, ghiocei și brînduțe răzbesc în insulele verzi sau prin zăpadă. E ceva dumnezeiesc! Călcăm cu grijă printre sufletele astea mărunte... În găvane se formează tăuri. În sus, atmosfera e cam cețoasă, cu o cușmă de nori lipită de marginea Platoului. La meteo au anunțat timp uscat.

Băieții optează pentru urcuș pe Valea Verde, subsematul fiind minoritar, cu ideea vîlcelul Poienii Mălinului. Eu cu Lăzărescu ne permitem o masă, la confluența Cerbului cu *Verdea*, avînd privire spre Mălinul plin ochi de nea. Avînd în vedere că panta de zăpadă e continuă pe el, plănuim ca la

---

[1] În epocă existau la gările mai mari, destul de ieftin, serviciul *Bagaje de mînă*, unde puteai lăsa lucruri ce nu voiai să cari inutil în acea zi.

[3] Probabil e vorba de Alioșa (Stoica Solzaru, cf. buletinului), care făcea pe atunci echipament sportiv, din gama pioleți și colțari. Nu mai rețin exact de ce i-am alăturat mai sus și numele acelui munte, poate va fi pomenit încîntat de el atunci.

[4] Dat înapoi, de la *reculer* (fr.).

21 aprilie 1985

coborîre să venim pe acolo. Cam pe aici nea Ion îmi spune că lucrează la forjă, la „23 August”[1]. După un antreu ușurel, săritoarea-spălătură (acum acoperită) dă semnalul unei zone cu bucăți mai dure: alegem pe aici zonele nici prea tari, nici prea *scufundătoare*. Mergem binișor și sîntem curînd la nivelul Brîului Caprelor. De aici Gogu, vizibil neantrenat, rămîne la coadă. Ordine ne este eu, Vlad (făcînd rocadă între noi), nea Ion și Gogu.

Spre obîrșie se vede V-ul final, pe un cer cenușiu apatic. Fețele sînt ninse, dar sper să putem urca totuși Colțul Mălin. După ce ieșim din zona unde vara e talveg pietros, dincolo de tipsiile din stînga apare ireal fruntea Colțului Gălbenelelor, apoi creasta lui nordică, cu acel aer măreț misterios și înfricoșător pe doar norii îl pot crea. Cred că e prima dată cînd mă uit mai atent la creasta respectivă. Descrierea din „Buletinul Alpin” o suprapun cu terenul: partea finală pare de aici înclinată forte. Încerc să localizez botul misterios de stîncă, ce stă înfipt undeva acolo. Și unde, acum 50 de ani, doi inși urcau prima dată locurile[2], de la facerea munților ăștia.

Strunga se apropie greu și apare o pantă puternică precum pe Hornurile Secii. În capăt, *Hornul Pisei*[3] – destul de dificil cu toboganul dedesubt. Ies în fine în creastă, unde vizual mă întîmpină *Colosul* (Colțul Mălin), cu crestерul scăldat de neguri, și care ține să se dea distant față de noi, căci interpune Brîul cu jnepeni. E vînt, și în general nu prea sînt condiții de urcat sus. Hornul Central se răsucește în corpul domului de piatră, iar Ascunsul oferă vederii doar conturul așa-zisului Bolovan. Spre Valea Seacă, o capră șuieră alarmată. E solitară și urcă incredibil pe un perete golaș, pentru ca apoi, așezată într o mică grotă, să cerceteze curioasă grupul nostru.

Pornim la lupta cu jnepenii coamei ce urmează, unde ne descurcăm infinit mai ușor decît vara, datorită zăpezii înalte și întărite. Îmi doresc de aici să coborîm în Mălin pe ruta unde am mai fost ultima dată cu Toni, dar nu o pot identifica exact, de unde pleacă[4]. Nu ne este chiar simplu, în drumul

[1] Nu mai țin minte exact dacă lucra ori se pensionase pentru vîrstă, cert este că mergea la munte și din plăcerea aerului curat, de care fusese privat în timpul anilor de serviciu în mediul pomenit.

[2] Alex. Beldie și Leova Stolear.

[3] Probabil un țănculeț înclinat de acolo.

[4] Unui cititor, ori chiar autorului – aflat în fotoliul de acasă ori în alte locuri comode – le poate părea ciudat, să fi uitat caracteristicile unui drum pe unde ai mai fost. Dar mi s-a întîmplat asta nu o dată, și nu cred că s-a datorat vreunei minți suferinde.

21 aprilie 1985

nostru către Colț. Unul din colegi, poate datorită oboselii, e nițel speriat și trăiește sentimentul că vreau să-l urc pe Colț contrar voinței lui. În schimb, nea Ion e *verde* și-mi va mărturisi că a avut mare încredere în mine[1].

În creastă e vîj, așa că fug cît mai repede la grota-*hotel*, unde e liniște. Aici, *copiii* își revin și mîncăm. Nu se zăresc înălțimile și ne mulțumim să observăm ce e la altitudinea noastră. Mălinul cu *Poiana mare* e o imensă tipsie albă. În scurt timp apare ceața: mă echipez cu scule la îndemînă, brîul putîndu-mi o oferi surprize pe așa vreme. Pornim la marginea peretelui, unde nu se ivesc probleme cu colegii (așa cum pusese corpolentul Toni), la primul punct delicat. Singura zonă nesigură este o față de iarbă ninsă, fără nimic dedesubt (pînă acum avusesem sub noi pădurea de jnepeni). O trecem ușurel și apoi, printr un ocol, prind sub mine o zonă de arbuști, ce ar opri cît de cît o eventuală cădere. Apoi atingem muchia ce închide spre canionul Mălinului acea copăiță, pe unde coborîm pînă la cei doi-trei pomuleți de rapel. Vlad și Gigi nu scapă pe aici ocazia unei conversații amicale, ce-i lasă în urmă. Ajungem în locul de unde se face rapel. Ion, îndrumat de mine, o ia prin jgheabul ierbos din stînga, cu traversare apoi peste muchie în Mălin; către ultimul, Vlad preferă coborîrea directă a unui perețel, unde trage însă o pendulare sănătoasă. Gogu se duce în Dülfer și se cîcîie teribil. Ba că îl roade, ba că îl frige. Eu (cu scaun de rapel) vin pe verticală. Mulțumim lui Dumnezeu că pomișorii se dovedesc solizi[2].

În vale facem o scurtă regrupare, apoi hai la joacă! Eu încerc primul săniuș, întrerupt din cauza reducerii pantei în zona Poienii (confluența cu Scoruși, adică). Apoi, împreună cu Vlad o iau la raliu, evitînd zonele mai înclinate ori excesiv de întărite; cum valea e totuși largă, așa evitări sînt posibile. După o vreme zăpada se înmoaie. Ion vine ca un toreador, pe bocanci. Nu are piolet, ci un băț personal lung (luat de acasă), pe care l-am numit iute *cață*[3], dar s-a descurcat foarte bine cu el, atît la suiș, cît și la co-

[1] Ceva îmi spune că avea multă încredere și în sine...

[2] Mi-e greu să nu observ că aplecările spre Dumnezeu le-am avut la vîrsta în care vehemența (și implicit abaterea de la cele sfinte, despre iubirea aproapelui etc.) spre semeni mi-a fost maximă. E o caracteristică ce am observat și la alți religioși.

[3] Nu știu cine dintre noi a numit astfel acel băț al lui Ion, după scula (cu un cîrlig la capăt însă) cu care ciobanii prindeau oile umblînd altfel, decît voiau ei.

borîș. Ne ducem apoi grație posteriorului, cu viteză tare plăcută, pînă la cotitura văii, unde vine din dreapta valea Colților. Acolo, o gașcă iese din vale prin Hornul Pămîntos. Nu ne-am salutat. Noi ne-am continuat fuleul, după o privire fugară în aval, pe ultima parte a Mălinului. Cred că mi-a luat două minute pînă la baza abruptului, unde la final am dat de o trambulină ce ne a bușit nițel fundul. Cum plăcerile se plătesc, am pierdut pe undeva o mănușă și căciula fiului Dan. Of, sînt incorigibil!

În Poiana Cerbului, dejun. Ne uităm apoi spre Șaua Poieniței, spre cei care urmau să vină pe acolo, dar nu e vreun semn de la ei. La Căminul Alpin bem bere afară, iar trupa e foarte veselă. La trenul 5, în mod neașteptat, lume multă. Găsim totuși locuri și vine lîngă noi un grup de BTT-iști, care cîntă și joacă. Acei oameni veseli coboară oarecum neașteptat (dar or locui pe acolo) la o haltă după Chitila. Aranjez pe aici cu Vlad să cumpăr de la el un disc, iar totodată să îmi procure o curea pentru [magnetofonul] Maiak. Ziua se încheie la fel de frumos, cu un tramvai 26 ivit la mare fix.

Dacă Vlad merge ca pînă acum, am fi o trupă *STAS*[1], scutită de moș-mondeala altora (de la un timp, încetineala lor a început să mă agaseze).

25 aprilie. L-am sunat anterior pe dl. *doctor*[2] Barbu Nestorescu, care a fost de acord să ne vedem, în această zi de joi. Îl cunoscusem altminteri la nea Radu Țițeica, la începutul anului trecut, cînd se afla întîmplător pe acolo, vădindu-se prieten cu gazda. Un tip mititel, însă dezinvolt, energic și fără să emane ceva neplăcut, gen agresivitate (se mai întîmplă și așa ceva, eu însumi mai transmit...)[3].

În casă[4], azi e destul de rece, motiv pentru gazda mea e în palton. Mă tratează cu o cafea, iar eu îi fac un cadou, niște poze de munte (din gama

---

[1] Expresie privind un lucru de calitate. STAS era prescurtarea Oficiului de stat pentru standardizări, din epocă.

[2] Știu că era medic, însă nu am idee dacă era și doctor în medicină. Am notat însă că, la vremea studiilor, petrece la un moment dat doi ani la Paris.

[3] La dînsul, atunci în 1984 ori imediat după decesul lui nea Radu, i-am remarcat eșarfa de la gît, accesoriu vestimentar știut de mine doar din poze (ale altora). Abia la senectute (a mea) am priceput că asemenea eșarfă ascunde degradarea epidermei gîtului (barim în raport cu exigențele respectivului).
Era îmbrăcat cochet (în culori deschise), dar fără excese.

[4] În mod neașteptat, locuia nu departe de domiciliul meu, mai exact pe o intrare nu departe de Piața Iancului. Firește că nu trebuia să știm unul de existența altuia, dar

unora care să îl intereseze) lucrate chiar în dimineața asta. Stau două ore, după care dînsul merge la (magazinul de) pîine, cu o plasă clasică.

Din discuțiile cu dumnealui:

„În C.A.R. am fost din 1934. Am fost apoi plecat doi ani în Franța, reluîndu-mi activitatea pe munții noștri în 1937.

Nae Dimitriu era o figură deosebită, entuziast, de o vioiciune extraordinară. Fără odihnă, venea tot timpul cu inițiative. Se și cîrîia întruna cu vreunul. Eu nu mă băgam în așa ceva, dar mă amuzam de asemenea încontrări.
Am fost prieten cu doctorul Vasile Steopoe. Era mai în vîrstă decît mine, cu activitate pe măsură la munte. Eram colegi la spital.
Nu l-am agreat pe I.I. Dunăreanu, un tip «umflat».

C.A.R. a fost la început un grup de prieteni. Italienii din C.A.I. ne-au apreciat drept o fraternitate.
Primele lovituri de tîrnăcop la viitorul refugiu Coștila... Am plecat din București cu Titi Toboc, iar ulterior am urcat cu bușteni sus.
Locul fusese tatonat din ochi de Nae Dimitriu și de Gh. Frim. Concluzia inițială le-a fost pesimistă: platforma existentă nu e suficient de spațioasă. S-a rezolvat, prin relațiile lui Nae, cu ajutorul explozibilului (manevrat de militari).
Am pus fiecare umărul. O contribuție importantă a aparținut bușteni-lor (din care îmi amintesc pe învățătorul Dionoiu, mort în război). Elevii la școala de alpinism din 1938 au ajutat și ei la dusul șinelor de fier, transportate în prelabil pînă la Podul cu Paltini[1], cu ajutorul unor cărucțe cu două roți. Au fost duse și tuburi de oxigen, necesare sudurii cu acetilenă. Gică Iosif, după transportul unuia dintre ele, a zis că se duce la doctor, datorită unei probleme la claviculă. Penibil de dus erau și saltelele ori tabla ondulată.
Cei din secția C.F.R. au contribuit și ei, dovedindu-se oameni foarte capabili.
În timpul acelei campanii, am pus cortul în preajmă.

---

m-a amuzat că am mai umblat pe acea alee (în clasa I era acces spre școală pe acolo), ba am avut la un moment dat un coleg locuind la un număr vecin.

[1] Probabil poiana de sub izvorul refugiului, numită și „La sfatul uriașilor”.

Mai toți eram înscriși la TCR, dar și în alte asociații. Eu, de pildă, am fost la S.K.V.

Sorin Tulea era un om admirabil, un caracter excepțional. Inginer de motoare, iar totodată pilot de aviație. A fost doborît de ruși în zona Romanului, lovindu-se de ampenajul aripii. A fost pericol să i se amputeze un picior, dar a avut noroc de doctori buni. Ulterior și-a reluat drumurile pe munte, inclusiv cu schiurile."

...Aflu azi că la serviciu, din lipsă de tuburi oxigen, vom lucra duminică. Cum nu se făcea să nu merg la munte, am convenit cu colegii să lucreze ei în locul meu însă, iar eu să mă revanșez de 1 Mai.

Vlad mă pune la curent de existența unor exponometre de vînzare[1], la un magazin din oraș. Așa că îmi cumpăr unul. Tot Vlad îmi vorbește de un tip ce ar vrea să-l luăm pe munte cu noi. Foarte probabil e cel cu care avusesem discuția *Baticu-Cristea* la George acum un an, așa că nu sînt de acord cu respectiva companie.

26 aprilie. Azi merg la dl. Beldie, unde copiez din pozele dumnealui de munte. Le pun pe un scaun din apropierea geamului (ca să fie lumină), folosindu-mă de aparatul Zenit[2]. Remarc o imagine cu un grup conținînd pe Dedula, Dimitriu, Olly Geresch, Șincan și alții, la Verdeața Văii Albe[3].

Doamna Beldie abia a ieșit din spital. Poate de aceea are limbarniță.

27 aprilie. Fug la B.C.U., unde conspectez din Buletinul Alpin și Calendarul turistic săptămînal, al TCR[4].

---

[1] Pe al meu, reamintesc, îl pierdusem în umă cu trei ani...

[2] Spre deosebire de simpluța *Smena*, Zenitul avea vizare prin obiectiv, adică puteai verifica claritatea a ceea ce ajungea finalmente pe peliculă.

[3] Tură despre care în epocă îmi va mai relata C. Dedula, iar totodată voi citi în presa timpului.

[4] În general am pornit de la bibliografia din „Pe crestele Carpaților", însă curînd găseam în publicațiile cercetate trimiteri la altele, de care mă interesam la bibliotecare, dacă le avu în depozit). Venind vorba de bibliotecare, îmi plăcea (și aici) să admir exemplarele atrăgătoare. Jurnalul de atunci conține destule așa mențiuni, cît și opusul lor, la exemplarele ce găseam că merită (cu vehemența vîrstei) criticate.

1985, 28 aprilie Vîrful Picătura

Noroc cu Vlad, care mă scoală la 3, căci ceasul meu nu o face! La tren sîntem noi, și atît. Ne lipim de un grup (organizat) de liceu, așa că facem blat negru[1]. Pe la Florești apare o gașcă de trei inși, plus o damă de pînă în 30 ani, tare grețoși la vocabular. Ne băgăm și noi în noroiul lor.

Scot la aer noul exponometru, dar îmi face surpriza de a indica diferit de al lui Vlad, altminteri același tip...

> Amicul meu lucra peliculă negativ color, dacă îmi aduc aminte procurată de la (studioul cinematografic) Buftea. Dintr-o rolă mare furnizorul îi tăia o bucată, de lungime apropiată celor din comerț, și care putea intra caseta unui *rolfilm*. Tot acela îi asigura și developatul.

O luăm pe strada Fîntînii. E o vreme senină, dar în scurt timp se ivește ceața de abrupt; la o adică, ce pretenții pot avea în luna aprilie? Pe drum, unul din indicatorii rutei de apropiere, un copac pe care e sculptată o cruce de vreo 20-25 centimetri[2], a căpătat niște rosături, dar nu ne dăm seama de la ce i se trage, acelui *cunoscut* al nostru. În Seacă e zăpadă, nu glumă. Se vede în amonte, nu și crucea, ca acum trei ani, *în august*.

Ajunși în vîlcelul Spălat, prima grijă ni-i un mic dejun. Apoi, o primă săritoare e în cea mai mare parte acoperită, nu și o a doua, unde ieșim ca de obicei pe vecinul dinspre nord/dreapta. Stratul de nori astupă înalturile. Revenit în vîlcel, privesc la creasta din stînga, cea despărțind de Valea Seacă, despre care am citit recent în Buletinul Alpin că este fezabilă (pe acolo Nicu Comănescu făcînd una din tentativele lui, spre vîrf). În ciuda soarelui care o luminează, nu sînt tentat să mă bag azi pe acolo. Nu voi rămîne însă dator, ca noutăți: dacă anul trecut pasul în plus a fost *Creasta Trandafir*[3]*,* ne vom îngriji și acum să parcurgem ceva nou pentru noi. În rest, și contrar celor trăite de Ion Coman (pe care vîrful îl primea cu vreme rea), și de data asta Picătura mă tratează cu soare...

---

[1] „Pe *roșcat* [conductorul] îl țineam minte de undeva, și nu de bine, prin urmare am preferat așa..."

[2] Pomenește de el și Viorel Nicolaescu („Între două lumi").

[3] Foloseam pe atunci această denumire (pe care tot eu am născut-o). Prin 1999 toponimicul va face pasul din notațiile mele într-o revistă tipărită. Altminteri, văd în însemnări că foloseam în paralel și termenul de *Creasta Mică*.

28 aprilie 1985

În poiana de sus, întrucît am fost anul trecut pe *Creasta Mică*, teoretic acum ar fi de mers pe la Grotă. Prefer însă locurile mai aerisite de pe muchie[1]. Brîul într-acolo nu are zăpadă, însă ca și data trecută luptăm cu vegetația. Creasta ne ia tare apoi, cu un prim piept abrupt. Mă *ciripesc* un pic, aici, pînă apuc să mă întind după un pom de deasupra, depășind incomodul pasaj. Sînt în bocancii Colorado, care se descurcă bine, dar inevitabil curînd talpa nu le va mai fi ca la ieșirea din magazin, cu rizuri perfecte... În rest, deși e început de sezon, mă bucur să mă simt destul de dezinvolt.

Spre dreapta, Vîlcelul Spînzurat e alb, iar dincolo de el *Muchia nordică* ne apare tentantă. Are ceva pantă, însă probabil de acolo și muchia ne aflăm acum pare la fel. Vegetația e prezentă și pe acea vecină a noastră, barim pînă la doi pași de vîrf. Este drept că, pînă la ea, pare a lipsi un acces rezonabil, din Spînzurat.

Ne descurcăm bine pînă la porțiunea orizontală, cea totodată îngustă și expusă. Aici parcă tremur mai mult ca în vara trecută. După ea, creasta se înfrățește cu firnul vîlcelului, ambele – miniaturizate – pierzîndu-se în arboretul dens ce pornim să descîlcim deasupra. Răzbatem însă pînă la urmă în Balconul cu jnepeni.

Sub fisură, îl instruiesc pe Vlad cu privire la asigurare. Nu e tensionat, iar asta îmi conferă un sentiment liniștitor. Apoi, cum nu avem bucle la noi, pun o scăriță în această postură, după arbustul de pe parcurs. În fisura locului, nu îmi este simplu, dar pînă la urmă îi dau de cap. Deasupra *fluier*, în sensul că urc dezinvolt, iar totodată mirat de ce m-oi fi îngrozit așa tare, la primul meu drum pe aici (răspunsul: atunci era teren necunoscut, iar acum nu...). La fereastră, ies prin dreapta, pe *varianta Baticu*[2], mai puțin complicată decît credeam. Vlad vine mai greu, avînd povara a doi rucsaci. Prin urmare, decidem să tragem unui din ei separat, dar manevrele nu ne sînt cele mai lesnicioase din lume.

Pe vîrf nu ne putem permite o pauză prea lungă, și chit că vremea a devenit splendidă. Vlad coboară primul, fără probleme (parcă picioarele le are prea apropiate), dar eu, lipsit de centura-mi de rapel, nu-s tentat de un

[1] Nu am mai mers vreodată pe la Grotă. Era mai simplu pe Muchia mică, mai ales după diminuarea putințelor mele fizice.

[2] Am o perioadă acum, de vreo doi-trei ani, în care fac mare capul însoțitorilor, în zona Picăturii (adică și creasta), cu trimiteri istorice – mai exact la înaintașii din anii '30. Ulterior îmi voi tempera așa pornire.

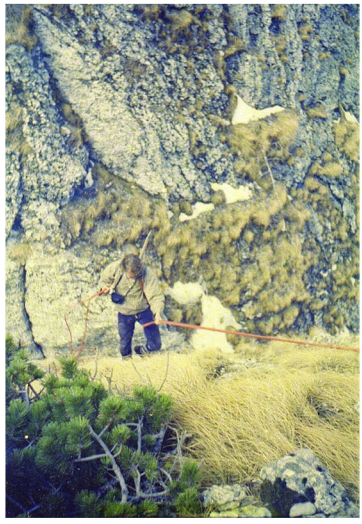

28 aprilie 1985

Dülfer la ceea ce numesc *Sfîrșitul lumii* (adică primul rapel, unde optic simți că ai cinci kilometri verticali sub tine). Așa că amicul îmi trimite centura lui și lucrurile se rezolvă. Gestionăm fără consum nervos și celelalte două rapeluri. Ceasul se prezintă onorabil: 12^{30}, mai bine decît în trecut. Sub noi, mai exact spre nord, Albișoara Strungii se prezintă mai mult decît mieroasă. *Lasă, madam, că știu ce ai matale în vale*...

Cu ocazia rapelurilor, am privit și ce ne-ar fi așteptat în urcușul spre Vîrful Strungii. Cu excepția unui mic horn la capăt, lucrurile au părut ok, cu suficientă vegetație ajutătoare... Mi-am amintit și cum se văd locurile de la refugiul Coștila, mai exact cu o pantă rezonabilă. Ca urmare, am zis să vedem ce și cum. Prima lungime a urcat-o Vlad, apoi, în a doua, am reușit să mă rătăcesc întrucîtva, dar i-am indicat colegului pe unde ar fi mai bine să o ia[1]. Nu am avut nevoie pe aici de cele „1-2 pitoane" pomenite în monografie, nici măcar la hornul final, care s-a dovedit mai puțin complicat decît ne așteptam.

> „Deci l-am urcat și pe ăsta! La ce voi mai aspira acum? Răspund tot eu: cu capul tăiat, balaurul scoate două în loc: Vîlcelul Strungii Mari (mai exact venind din Seacă în V), respectiv urcatul vîrfului Strungii pe urmele lui Nae Dimitriu, dinspre Șaua Turnurilor."

Rapelul spre vest nu e chiar simplu. Există piton pe vîrf, dar coarda nu pare să ajungă pînă în firul de dedesubt (pendinte de Albișoara Turnurilor). O idee ar fi aici abaterea în stînga, către muchia matematică a Crestei mai exact. Teoretic ea ar fi executată pe cînd ne aflăm în rapel, însă mă tem de o pendulare nefericită, în caz că merge ceva prost. Nițel mai jos dau însă de un piton *marca Șincan*[2], cu inel. Pierdem ceva timp pe platformioara lui, unde regretăm încă o dată lipsa buclelor. Finalmente atingem firul văii.

În plan fusese să urcăm pînă la dragul Tunel, dar acesta ni se înfățișase pe parcurs cu zăpadă în zonă, așa că îl lăsăm pe altădată. Asemănător stau lucrurile pe Brîul Turnurilor, motiv pentru care comoditatea subsem-

[1] Menționez aici că abia peste vreo opt ani am sesizat existența unei trepte, cînd pornești din *V* pe flancul vîrfului Strungii. În acest 1985 nu am remarcat-o.

[2] Reținusem în epocă, de la înaintașii pe care îi frecventam, că I. Șincan mijlocea fabricarea pitoanelor (la atelierele Grivița, unde lucra), pentru amicii săi.

natului optează pentru retragere pe albișoară. Inițial mergem cu grijă pe aici [pare să fie vorba de firul estic], căci e depusă puțină zăpadă peste ierburile locului, dar apoi lucrurile se îndreaptă. Depășim pe zăpadă ceea ce anterior socotisem a fi săritoarea-tartor, unde Toni bătuse un piton, iar între timp cineva a pus o buclă. Îmi permit de aici un coborît pe fund, pînă în zona spălăturii ce vara se ocolește printr-un gang din stînga. Pe firul o vreme unificat din aval mergem onorabil, dar cînd îi apare varianta *de vară* în stînga, o prefer pe aceasta, unui mers prin talvegul propriu-zis al albișoarei, unde vreo cădere nu ne-ar fi deloc simpatică. Pe varianta estivală e de pe acum iarbă, care în gangul de mai jos lasă loc din nou zăpezii, însă putem rapela ca de obicei de un pomuleț, iar finalmente de pitonul aflat deasupra rupturii. Cobor Dülfer.

Sub aceste rapeluri, Vlad reușește să alunece. Îi dau în fugă pioletul, dar mai jos îl scapă. Din fericire, locurile își pierd panta nu departe. Ceasul e două fără ceva. Deci e timp pentru *Cluj* (trenul de trei și jumătate în Bușteni), iar apoi pentru o ieșire cu doamna.

De la Verdeață, dăm ochi către locurile străbătute anterior. Firul inferior (pe care-l evitasem) al Albișoarei Turnurilor este continuu, dar strîns între pereți, cea ce-l face recomandabil mai degrabă unei urcări. În schimb, pe vecina Strungii limba de zăpadă este deja întreruptă în vreo patru locuri. Glumim cum că și-a luat în serios *de dimineață* (adică din primăvară) rolul de dură a locurilor.

La Căminul Alpin executăm prima cheltuială a zilei (dacă facem abstracție de cei trei lei dați la Bagaje de mînă): trei sticle de bere pe care le ardem cu plăcere în vagonul trei de la coadă. Dacă în Bușteni se înnegurase, pe la Comarnic cerul se limpezește. Iar în București e vară în toată regula. Iau repede un troleibuz 85 spre casă.

> Seara ies cu Mariana, oprindu-ne la terasa de la Hotel Modern. Dau cu bățul în baltă aici, fumînd două țigări. Stăm în picioare. Berea e Bucegi, dar caldă. Lume multă. La televizor, seara este un film cu Anthony Quinn, care se chinuie să ne facă antipatic un ofițer SS.

Luni mă caută Toni, pentru schimb de corzi. Cu această ocazie își declară apetitul pentru Hornul Coștilei (iar eu îi spun că e nebun). Zice că e cu expunere sudică, iar asta ar rezolva toate problemele. Îi arăt însă

descrierea din *Buletin*, care nu indică tocmai o joacă, pe acolo. În paralel, se plînge că îl muncescăia de la Malaxa ca pe hoții de cai.

> În acea perioadă, la radio: „În întreprinderi se recuperează restanțele din primele luni ale anului", cît și: „Alpiniști și salvamontiști vor așeza plăci omagiale, pe vîrfuri" (cu ocazia zilei de 1 Mai).

9 mai. După-amiază la dl. Cantuniari, care după socoteala mea are 78 ani. Venit să îi pozez unele dintre vechile imagini de munte, îmi sare în ajutor cu un bec de 150 W, pe care îl atașez la o lampă. Îmi oferă pentru vizionat un album (unicul) cu poze de munte, în care îl descopăr pe Radu Țițeica (tînăr, mic, îndesat), cît și pe fratele Șerban, cu o calviție prematură. În paralel, gazda vădește o neașteptată vehemență... alpină, fie și nu neapărat una de prost-gust. Este pornit pe traseele cu pitoane din doi în doi metri, dar simt a-i fi la mijloc niște struguri acri. În paralel, la pretenția nu mai știu cui (Radu Ț.?) că termenul de brînă aparține lui Nae Dimitriu, îmi spune: „E un cuvînt vechi, Nae era *copil în pantaloni scurți* cînd el circula deja!". Îmi scoate la consult, în ciuda împotrivirii mele, anuarele STR, hărți, Pe un perete din încăpere, două portrete, nu mai reținale cui, inși la 30, respectiv 60 ani. Tot pe acolo, două ceasuri cu pendulă. Stau într-un fotoliu adînc, comod. Pe discreta alee Călușei, rari trecători, însă cîțiva *țigani* își umplul timpul la capătul dinspre strada omonimă. În holul de la intrarea în apartament, un tablou al gazdei, din vremuri nu tocmai proaspete.

10 mai. La d. Nestorescu. E amabil, dar de la prima așezare în fotel mă ia la interogatoriu: cum aș face cartea, ce am de gînd[1] – niște chestii la care sînt tentat să răspund precaut. Pe urmă pozez albumul dînsului, asta de bine ce, sincer, îmi înapoiase unele poze (de munte) aduse de mine, considerînd că nu-l priveau. Pe urmă discuția redevine cordială. Facem largi ieșiri spre dr. Parhon *bătrînul* și, în context, despre neștiința *unora* de a se opri la o anumită vîrstă.

Mă bag la un moment dat pe un teren minat, și anume al polemicilor, „lucrîndu-l" pe Cristea. Cam stric orzul pe gîște. B.N., în ciuda faptului că îi recunoaște aceluia greșelile și defectele, vrea să le îngroape conciliant

[1] O fi fost informat de Radu Țițeica, asupra mea și a proiectului meu.

(eu îmi afirm părerea, în direcția opusă). Nu e de acord cu politica atît de aspră a lui Baticu (pe care îl socotește însă, de departe, cel mai valoros dintre cogeneri, iar eu zic la fel). Afirmă că E. Cristea era mai conciliant decît Baticu.

Doamna Nestorescu aduce două cafele. Profanul de mine nu-și poate da seama dacă e naturală, ori cu înlocuitori[1]. Gazda, cu aceleași țigări *superlong* „Cișmigiu". Spre final discuția e caldă. A avut cîteva întrevederi cu V. Borda, de care discutăm, ca stil al cărților. Cred că ar fi cazul să schițez ceva, pentru curiozitatea drului Nestorescu, dar a apărut *efectul de cerc*. Mai exact, ceea ce știu deschide noi orizonturi de cercetare. Mai sînt multe de adunat, mai ales cele de la Radu Țițeica. Aflu că e în viață și Dan Popescu (pe lîngă Conteș, Casasovici și *Gherasi geologul*).

Din discuțiile cu dumnealui:

„Împreună cu doctorul Parhon [Nini] *am mers într-o toamnă tîrziu pe Valea Mălinului. Ne-am încurcat, așa că am ieșit pe platou pe întuneric. La Omul nu era nimeni, iar ca sistem de închidere a ușii fusese luată clanța. Am folosit în locul ei vîrful pioletului. Soba era caldă încă. Am dormit acolo, lăsîndu-i a doua zi cabanierului Stănilă bani, cît și un bilet asupra situației.*

Sîmbătă la prînz eram la Bușteni, plecînd de acolo duminică seara.

Eu, Victor Knapp [n. cca 1905] *și Radu Țițeica mergeam deseori împreună, de drumuri mai ușoare, iar totodată în ritm negrăbit. Ni se spunea «grupul babelor, care nu se bagă la pereți». Înainte de a intra în așa companie, urcasem Valea Albă, cît și prin Făgăraș.*
Odată, pe Picătura fiind, doctorul Chiriceanu privea la colegii de club din jur și i-a spus lui Victor Knapp: „Măi, Victoraș, oameni serioși suntem noi!? Ce facem noi acum sînt ocupații pentru puști..."
După ce m-am întors de la Paris, *am făcut între altele Creasta Coștila-Gălbenele – o dată cu Tulea, Toboc, frații Casassovici (el, cam tras pe acolo), a doua oară cu Dan Popescu. Ne-am retras prin Hornul Coamei, unde Adina Casassovici, în entuziasmul reușitei din acea zi, s-a învîrtit pe călcîie și a alunecat la un moment dat. Titi Toboc s-a aruncat să o oprească. Ea scăpat cu viață, dar va coborî cu multă*

[1] În acel deceniu, cafeaua naturală dispăruse din comerțul de stat, în favoarea celei *cu înlocuitori*.

greutate restul traseului. Întrucît s-a lăsat noaptea, Adina și o parte a grupului au rămas la refugiul Coștila (care era dotat cu de toate), în vreme ce restul a coborît la Bușteni, între altele anunțînd familia celor doi frați. Adina a putut dormi doar cu somnifere. A doua zi, în Bușteni, la marginea pădurii, ne aștepta mașina familiei Cassasovici.

Într-o vară, coborîți de pe munte la Bușteni, eram la o bere cu Nae Dimitriu. Vin niște liceeni, care țipă «Ajutor!». Unii se încurcaseră în partea de jos a Mălinului. Hai să vedem despre ce e vorba, ne-am zis. Din Poiana Coștilei se auzeau voci. Am urcat în Șaua Poieniței, dar nu era nimeni prin preajmă. «Or fi mai jos, pe vale». Așa a fost. După un bolovan, am descoperit un tip cu două dame. «De ce nu ne-ați răspuns?» «Am văzut luminițe și am crezut că sînt [ochi] *de lup...» «Păcatele mele!», a reacționat uluit Nae. Prin pădure, la coborîre, Nae i-a spus rătăcitului: „Ascultă, băiețaș... Ce cauți pe aici? Du-te cu damele la Snagov, la cules de brebenei... Să nu te mai prind la munte!».*
Am fost în preajmă la accidentul de care pomenește Baticu, al unui grup pe Valea Colților. Eram (împreună cu alți doi) pe Gălbenele. Aceia erau opt. Cineva dintre ei a desprins un bolovan, care a lovit o fată din urmă. Am ajuns după un timp și noi, la locul accidentului. Îi puseseră fetei o compresă cu apă, dar cred că murise de la impact.
Am fost la inaugurarea extinderii casei Omul, în 1937. Ne-a prins ploaia la întoarcere, iar Dan nu avea cheia de la casa familiei lui, din Bușteni[1]*. Am escaladat cumva pînă la balconul de la etaj, și așa am putut intra.*
Victor Knapp era un om remarcabil. Sorin Tulea: admirabil, caracter excepțional! Edy Aerkeder a murit în război. Toma Boerescu era o figură!"

Sîmbătă 11. Ne-or chema la muncă, mîine? Nimeni nu e sigur de nimic.

1985, 12 mai Valea Colților

Dormit după-amiaza. Seara la cinema: un film cu Gregory Peck și avioane B 17. În rest, cu apa caldă e bine, dar cu televizorul e nenorocire, bul-

[1] Fiind o casă de vacanță, în sezonul rece nu era nimeni acolo, iar nici Dan nu anticipase că vor avea nevoie de ea, în acea zi.

garii să trăiască! Pe acolo, cursuri de *beauté*, cît și reclamă la mezeluri. Urît vis trăiesc! La biserică, popii fac inventarul. Ceartă conjugală a unora, tot acolo.

Dimineață, coborît devreme la tramvai, avînd norocul să vină un 56, ce staționase vreo 5-10 minute, la Vatra Luminoasă[1]. Ca întotdeauna la trenul de 4, mai ales vara, îmi vine să mă întind în iarbă la Iancului. Mă sunase ieri Lăzărescu, să mergem împreună, dar nu apare: probabil tramvaiul i-a jucat festa. La tren mă lipesc de doi tineri, de care mă voi despărți însă la Bușteni, căci trăgeau cam tare la urcuș după gustul meu (voiau să facă puține ore pînă la Mălăiești).

Așa că am rămas să miros pădurea, în fine renăscută. Pe aici, o scurtă ploicică, pe care o suport sub un brad. Pe drum întîlnesc o damă brunetă, pe care parcă o cunosc de undeva, cît și niște țapinari, care întreabă dacă am ascultat meteo la radio, căci inevitabil treaba lor e legată de vreme.

Nu simt plictiseală pînă la Poiana Coștilei. Aerul ionizat e sănătate pe pîine! În poiană, rai. Flori, vagoane. Lujerii izbucnesc peste tot – trebuie să-l aduc pe fiul Dan neapărat, pe aici! Privesc atent, pus în gardă de d. Nestorescu[2], și descopăr urmele tranșeelor, cît și ale obuzelor, din primul război mondial[3].

Vremea e bună, ca în toate turele mele din această primăvară. În apropierea apar doi juni, care au tot căutat pînă acum Vîlcelul lui Teodoru. Mă ofer să îi conduc eu. Oamenii vor să vadă cum arată peretele de cățărare de acolo. Ajunși sub el, nu-ți trebuie altă ploaie, așa cad picăturile de apă, de pe stînca lui! Băieții nu sînt hotărîți, ce să facă în acea zi. Pomenesc în treacăt de Hornul Central din Colțul Mălinului, dar nu știu de ce nu am încredere în ei. Îi simt *alpiniști de seră*.

Așa că pornesc singur către Mălin, traversarea către acesta devenindu-mi cu timpul tot mai familiară. Pînă una-alta, pornesc spre prima *idee* a zilei, și anume Valea Colților. Cerul e cît de cît deschis, și chit că doar Postăvarul se bucură de soare. Și la noi e cald, căci în scurtă vreme rămîn în tricou. Planurile nu lipsesc pe aici. Pînă una-alta, ies din vale pînă

[1] Prima stație de la piața Iancului, cînd mergi spre sud pe șoseaua M. Bravu.

[2] Se trăgea din Valea Timișului și din Predeal, vizată fiind și Muchia Lungă, unde armata română avea fortificații (bașca cele de pe Coștila).

[3] Îmi va fi preocupare, de atunci, să identific asemenea tranșee, îndeosebi în Poiana Coștilei și cea a Morarului, meditînd în paralel cum va fi fost viața celor care au stat în ele, la vreme *de toamnă* 1916.

21 aprilie 1985

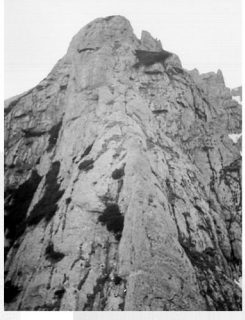

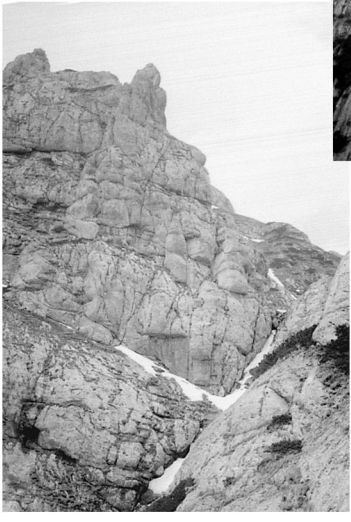

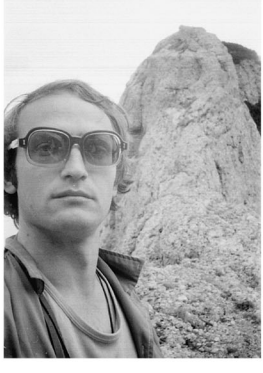

în așa-numita strungă a Măgarului, unde pot privi mai mult decît încîntat cele din jur. Mai exact, Vîlcelul Poieniței, care se face în stînga șeii respective, apoi Vîlcelul Colțului (de care știu din *Buletinul Alpin*), iar deasupra a tot, muchia nordică a Colțului Gălbenele. Din ceva depărtări, Colțul Mălinului îmi face cu mîna. La întoarcere, ca tot omul pe teren străin, mi se pare că o traversare ceva mai sus către vale e fezabilă, așa că pornesc într-acolo. Nu va fi însă roză, în plus returul lăsîndu-se cu emoții, cu inerenta stare stare dezumflată pe urmă.

> Întreaga relatare a turei, pusă pe hîrtie la scurt timp e una tensionată, iar detaliile de mai jos nu fac excepție:
>
> *"De ce mi-e frică nu scap ușor: un brîu spre o șa-copilă, atrăgătoare și parșivă. Eu însă urcînd la brîul ăsta mai de jos, acum descopăr că are o coborîre cîș în firul Văii Colților* [...] *Sfoară da, cuie ba (e de gîndit cît fac un ciocan de-o litră și două-trei cuie minore, pe o vale zice-se tot minoră...). Merg aerian (deviza: nici un risc suplimentar sau inutil!) în niște jnepeni de unde fac rapel.*
> *De aici, morcovit, urc mai greu pe vale."*[1]

Stau încîntat de locurile parcurse (anterior, nu avusesem o părere prea grozavă de Valea Colților, preferînd-o pe acea a Hornului)! Bocancii sînt cam uzați (dar eu? cum stau cu antrenamentul?), prizele fug. Prin apropiata strungă de obîrșie apare, impunător, *peretele lui Baticu*. Se vede Surplomba Mare – da, se vede de aici, de la o sută de metri *sub* strunga Colților! E cald și atît de plăcut, aș renunța să prind proiectatul personal de 15^{30}, în Bușteni!

În strungă, planurile geografice se schimbă cumplit de iute: într-o parte bazinul Colților, dincoace al Gălbenelelor. Aș pune *espadrilele 250* [lei] din rucsac, dar pînă la urmă sui treapta Colțului în stigmatizații bocanci. Peretele e aproape vertical, dar prizele sînt os, iar în locul unde treci acolo un pic la stînga, e de acum știutul pas mare. Ieșit apoi pe muchie, nu-mi vine a continua pe ea: singurătatea îmi conferă un fel de frică, iar în același timp nu vreau să-mi forțez norocul.

---

[1] Valea a avut tot timpul zăpadă, în talveg.
Atmosferă în momentul scrierii: „Ora 20, luni 13 mai – zi de leafă! – o ploaie ne-a evitat, e cald și ceață... Am udat zorelele [de pe gardul din preajmă, de la serviciu]."

„Așezat pe muchie, admir locurile dumnezeiești prin care El ne-a ajutat să-l înfruntăm [sic]. *Căci doar înfruntînd Imposibilul îți dai seama că există![1] E cald, e soare, plajă... E și Mariana în București, regretele că nu mai urcă pe munte m-au lăsat de mult – și ce bine! – dar bucuria nu poate fi doar a mea! Ar trebui să cobor – cît e ceasul, oare?, la radioul meu cu cască se poate prinde doar programul II[2]... Privesc spre traseul Coman, cel parcurs în octombrie trecut, și mă uimește cu panta lui, dar totodată mă face să sper la Furcile, deocamdată intangibile pentru mine; similar ca spirit, Surplomba mare mi-e suspendată în vise imposibile..."*

Completare imediată în jurnal (toată descrierea fiind făcută a doua zi, la serviciu): „*M-am dus la stație: presiunea e 2,2* [atmosfere, adică bine], *un aer fantastic, iarbă, căldură, viață, acel ce intraductibil, soarele a apus în roșu* [...].

Va trebui să visăm la ceva... Fisura Gălbenelelor, e de jos sabie a cutezanței și NĂZUINȚEI [cu majuscule în text]. *Mă uit totodată, cocoș, la drumul Comănescu spre muchia Colțului[4]..."*

14 mai. La bibliotecă. Aflu că „Enciclopedia turistică românească" e și ea un fel de anuar, dintre care conspectez pe cel din 1941. Lecturez și Anuarul II al Bucegilor.

15 mai. Iar la bibliotecă, lucru cu Anuarul II.

16 mai. A doua zi consecutiv zăresc pe stradă pe dl. Cantuniari: ieri la Academiei[5], azi pe la ex-Predoleanu[6]. E cu geanta pe umăr, chelia lucitoare și mersul plescăit (n-o zic cu răutate)[1].

---

[1] Este preluat ad literam din relatare. Poate uneori așa extrase nu au cap și coadă (rațională), dar așa idei m-au animat în epocă.

[2] Radioul cu pricina funcționa pe așa-numite unde medii, și la București recepționa programele I și II ale radiodifuziunii române.

[4] Cel pornind de la obîrșia Secundarului Gălbenelelor.

[5] Probabil strada Academiei, nu Academia R.S.R. din Calea Victoriei.

[6] În copilăria mea acel magazin de fierărie (în acel moment de stat, dar aparținînd în trecut respectivului P.) constituia nu doar o sursă de aprovizionare, dar și un reper geografic în zona Obor. De pildă, cutare magazin la care ai văzut în vitrină ceva, era indicat ca fiind „un pic mai încoace/încolo de *Predoleanu*...".

Am obținut la un moment adresa dlui Nini Parhon, dar care nu era una exactă, căci se mutase din strada Roma pe Dorobanți. I-am scris din nou, iar dumnealui a răspuns cu misivă (13 mai 1985) mai mult decît interesantă, despre drumurile dumnealui pe munte.

„Am primit scrisoarea dumneavoastră pe cînd eram blocat cu mașina la Sinaia și aveam și unele probleme necazuri cu sănătatea, ceea ce m-a făcut să întîrzii.
Nu cred că vă pot fi de folos pentru cartea ce o proiectați, eu nu am fost un alpinist de talia lui Baticu. Am început mult mai devreme ca el (fiind mult mai în etate) și am încetinit ritmul cînd alpinismul adevărat și-a luat avînt. […]
Cabanier [la Casa Peștera] era *Moș Butmăloiu, care ne certa mereu, pentru a ne face educația de oameni de munte (scrisese și «Călăuza turistului», cu reguli de bună cuviință).* […]
Din 1927 cred am început să «fac» văile de abrupt din Bucegi, începînd cu Valea Albă. Această vale am făcut-o și primăvara în aprilie 1930 […]

Alte ascensiuni, pe atunci considerate grele, au fost celelalte văi din abrupt – Valea Seacă a Caraimanului (1930), care fusese făcută (prima oară?) de Filică Pascu cu Albert Nacht, și care o marcaseră pînă la intrarea pînă la intrarea în V. lui Zangur – apoi V. Gălbenelelor, V. Coștilei, Hornul Coamei. Acesta l-am făcut împreună cu Nicu Comănescu, pe care l-am întîlnit cam unde e Refugiul Coștila și care spunea că nu mai fusese făcut (dar azi nu mai cred) […]
O altă ascensiune (neterminată)[2] *a fost pe peretele Gălbenelelor. Eu urcam nevinovat, cu un prieten, Valea Gălbenelelor, dar întîlnind acolo pe Comănescu, acesta m-a rugat să vin cu grupa lui, să le fac fotografii pe perete. Dar ne-a apucat întunericul pe la mijlocul peretelui și ne-am întors. Aici era să am un accident mortal, căci fiind ultimul la coardă a trebuit să scot o carabinieră lăsată de Comănescu la o primă încercare, cam la 10 m. de unde eram (pe orizontală). Așa că, suspendat pe frînghie și cu picioarele de stîncă, am desfăcut cu am-*

[1] Va fi fost vorba de mai puțină elasticitate a oaselor gleznei.
[2] În prealabil, se fac ample referiri la încercările autorului, împreună cu Olly Geresh de a sui Turnul Seciului pe partea dinspre susul Văii Horoabei. Similar, există în scrisoare și o descriere în amănunt a ascensiunii pe Valea Albă din aprilie 1930.

bele mîini carabiniera, atîrnînd spre prăpastie. În momentul în care am pus carabiniera în buzunar și am apucat frînghia, am simțit capătul ei pe picioare, căci nodul se desfăcuse.

Nu am în minte întîmplări mai importante (pentru mine) decît o imensă avalanșă pe care am provocat o în Weissmies[1] […] *și cu care am mers vreo 300 m., dar care m-a abandonat pe drumul ei, în loc să mă ia unde s-a dus lovind stînca, pe peretele dinspre Italia.*

Din Elveția i-am adus lui Comănescu o carte «Technik der Bergsteigers», căci pe la noi încă nu cunoșteam unele subtilități alpine.

În 1935 am făcut și un curs de alpinism în Drift Hörner, cu Clubul Alpin Elvețian al cărui membru eram. Dar nu am mai profitat de cele învățate, căci m-am transformat treptat în «plăian»[2]*.*

Cred că am scris prea mult, pentru a spune prea puțin din cele ce v-ar interesa (dar m-am lăsat dus de amintiri).

Cred că unele date mai interesante le ați putea lua de la frații profesor Radu Țițeica și academician Șerban Țițeica, ei mergînd în pereți mai înaintea mea, cît și de la Ion Cantuniari […]

Printre primii alpiniști erau și cei care alcătuiau grupul «Țuț», dar nu știu cine mai trăiește din ei.

Dacă doriți a mai discuta împreună, vă dau numărul meu de telefon 79.68.66. Vă urez succes în întreprinderea dumneavoastră!

Cu deosebită considerație, doctor C.C. Parhon."[3]

---

[1] Munte (4013 m.) din Alpii Penini (cantonul Valais din Elveția).

[2] Om de plaiuri.

[3] Nu am întîlnit pe net detalii despre C.C. Parhon. Am găsit în schimb următoarele: *„Cel mai cunoscut fiu al profesorului Constantin Ion Parhon a fost Liviu Parhon, care a urmat tradiția familiei, devenind la rîndul său un medic respectat* [...] *A fost medic și a lucrat în strînsă colaborare cu tatăl său. Este menționat în lucrări de specialitate ca fiind implicat în cercetări medicale și în activitatea Institutului de Endocrinologie fondat de tatăl său.*

Dinu [nume derivat îndeoblte din Constantin] *Parhon: Un alt fiu al academicianului, despre care există mențiuni în arhivele vremii, însă a fost mai puțin prezent în viața publică sau științifică față de fratele său.*

Profesorul C.I. Parhon a fost căsătorit cu Constanța Parhon (născută Ionescu), iar familia lor a fost una numeroasă, avînd în total patru copii (doi fii și două fiice). Deși biografiile oficiale se concentrează masiv pe realizările științifice și politice ale lui C.I. Parhon, copiii săi au beneficiat de o educație aleasă, integrîndu-se în elitele intelectuale ale perioadei respective."

Dl. Baticu s-a întors de la Covasna. Aranjăm o vedere duminică, peste două zile.

18 mai. La dl Baticu. E slăbit și-mi explică de ce: la Covasna (unde a dat 1800 lei pe sejur) toată mîncarea era sărată, iar el nu avea voie așa ceva. În cameră, zăresc o pereche de espadrile noi, occidentale[1]. Cam dezordine, dar cîte lucruri interesante are omul în camera asta... dezordonată! Mă invită la aniversarea lui (decalată cu o zi, ca să nu încurce amicii montaniarzi care pleacă sîmbătă pe munte).

1985, 21 mai Poiana Coștilei

Planuri mari de munte, ce includ pe Mariana și pe Toni. Mai exact doresc să umblu cu el prin Colțul Mălinului, în vreme ce nevasta stă la poalele lui. Pentru asta o luăm cu noaptea în cap bine, mai exact vizînd trenul de 2. Precauți, pornim de la Iancului pe jos. Cerul e juma-juma, după o vijelie uscată seara. Chef, nu prea mare. La Lizeanu apare un 56. Toni ajunge tîrziu la gară, grație unui taxi. A vrut să împace capră și varză: oaspeți tîrzii, copii obraznici, așa că a dormit o jumătate de oră, din care se poate bănui cum s-a trezit. Obrazul subțire la petreceri ca a lui, cu cheltuială se ține, la taxi mai exact. Avem parte apoi de un naș amabil, după trecerea căruia lumea o frige pe somn, mai ales Toni și Mariana, căci eu, nici la trenul de 2^{35} nu izbutesc să dorm mai mult de trei sferturi oră!

Vremea în Bușteni e relativ frumoasă, dar ceața binevoitoare se transformă în ploaie[2]. Norocul Marianei, că nu vom mai urca la naiba în praznic[3]! Umblăm prin Poiana Coștilei pentru căscat gura la flori. Pe acolo, îmi fac totodată de lucru cu Toni la bolovanul locului, dar fără ghes prea mare,

---

[1] Erau niște ghete de munte, primite cadou de la Eugen Rusu.

[2] Buletinele meteo ale epocii erau mult mai primitive decît mijloacele mileniului trei, cînd ai prognoză pentru orice loc și orice oră... Așa că drumurile la munte erau și chestie de zar, în privința vremii de care aveam parte.

[3] Privind cu ochii foarte-maturului, ceream mult consoartei, în materie de munte (și chit că nu o mai plictisisem în ultimii ani cu așa solicitări). Cred că e ultima dată cînd am mers cu ea pe munte (cu excepția unei plimbări în Poiana Coștilei), existînd doar o ieșire la mare. Începînd cu 1986 neînțelegerile noastre s-au acutizat, soldate cu un divorț în 1987-88.

15 iunie 1986

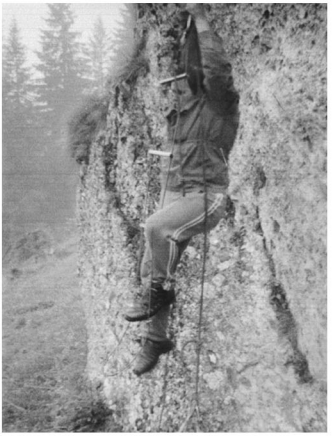

la ambii. O cotim apoi pe Gîlma, spre gară. Ne întoarcem cu trenul de 10^{20} (dimineața!). Ieșirea i-a prins bine doamnei mele, care e binedispusă în urma partidelor de somn succesive, în tren retur cît și acasă (ne trezim la 7 seara).

22 mai. Fuga la bibliotecă, unde locul unde trăgeam e ocupat de altcineva. Solicit „Educația fizică (buletin al ONEF)[1]". Depozitul exemplarelor cu pricina se întrerup însă prin 1931, exact cît să nu dau de articolele căutate! În rest, termin E.T.R. 1946 și iau la mînă revista „România" [în context, remarcam: "Aveau și ăia faliții lor..."]. Pe la 2 foamea mă obligă s-o tulesc[3]. Rezolv situația la magazinul „Unic", de unde iau niște cremvurști[4].

Acasă mă apuc de conspectat exemplarele Buletinului Alpin împrumutate de la nea Nae. Dacă termin cu ele, pot cere altele!

23 mai. La ora 9 sînt acasă la nea Nae, care pe moment lipsește, fiind după sifoane (pentru aniversarea de mîine...). Se întoarce iritat, că vînzătoarea nu și-a început programul acolo la 9, cît este afișat, ci la 9^{30}! Pe subiect, nea Baticu ține să vorbească de tatăl său și de vechiul tip de comercianți. „Venea cu un ceas mai devreme de orarul afișat, pentru a fi sigur că totul e în ordine, la apariția mușteriilor". Discut și cu un tînăr nepot al gazdei, amator de lecturi din publicații vechi, după care plec împreună cu gazda după bere, la restaurantul „Vaporul" din gura parcului Libertății [ulterior, „Carol"]. Pe o vreme caldă, ducem acolo 12 sticle goale, pentru a lua tot atîtea, pline. Nea Baticu e-n țoale deschise la culoare și ne ținem de convorbiri proprii nouă, doi adepți ai corectitudinii[5].

---

[1] Cum Nae Dimitriu pomenește în scrisori către Radu Țițeica (mai exact în extrasele ce știam de la nea Nae) de această publicație, inevitabil o am căutat-o, la bibliotecile mari. În context, finalmente am frecventat doar Biblioteca Academiei, găsind-o mai utilată decît oricare alta

[3] În cadrul acestei campanii prin biblioteci, am fost afectat în sălile de lectură de... foame. Va fi fost generată de o tensiune nervoasă generală, care se exterioriza inclusiv în acel fel. Mi-am bănuit atunci un ulcer, dar mi s-a spus că în cel mai rău caz ar fi o gastrită.

[4] „Nu prea am bani, la întreținere a fost cu o sută în plus, noroc că pe la 6 mă sună George, să îi vînd discul de care am vorbit...".

[5] Este părerea de atunci. Peste ani, ea mi se va părea rigidă, căci viața ne face inevitabil și incorecți, în unele situații.

Revenim acasă la dumnealui. Doamna a tîmpit atmosfera (în sensul bun) cu un miros apetisant de chec. Reluăm convorbirea despre ADMIR, Udriște-Olt și I.I.-Dunăreanu. Îmi oferă spre lectură un articol al lui Beldie despre Dunăreanu (despre monografia acestuia „Retezat"), în răstimp autoservindu-mă la citit cu niște extrase ale gazdei, din „Gazeta Sporturilor". Răsfoiesc și ghidul Dunăreanu din 1936. În paralel, îmi relatează un moment cu Udriște-Olt în închisoarea de la Aiud, pe care mă roagă însă să nu scriu despre el[1].

Mă ia ghiorăitul la stomac, așa că fug la birt 11 iunie. Tot cremvurști, ca și acasă[2]. Nu prea am bani. Fug[3] cu metroul la cimitirul Izvorul Nou, unde are loc pomenirea de șase luni a tatălui meu. Mătușa Veta face pomeni, la care se înfățișează inși unul mai dubios, mai beției, mai țigan ca altul – dar vorba sor-mii, un tip serios nu are ce să caute în cimitir, în postura lor.

Cu aceeași ocazie descopăr pe aleea principală mormîntul doamnei Baticu-mama, răposată în 1916, despre a cărui poziție îmi vorbise dînsul.

Acasă, cît e Mariana la ai ei, stau pe balcon cu rufe la urcat în preajmă, savurînd „noutățile" Baticu. Cerul e variabil, iar vecinii din blocul de vizavi au ieșit să-și admire grădina.

Vineri 24. La B.C.U. nu fac mare chestie, căci mă îndoaie foamea. La *Lacto Dorna* [probabil cel din intersecția Bulevard – C.A. Rosetti] o mămăligă, praf în ochi. La Biblioteca franceză, nimeresc apoi un film prost, „Garde à vue". Aici mă ia din nou foamea – altă masă, la Dorobanți (se miră Mariana unde dispare suta de lei!).

---

[1] Nu am notat despre ce e vorba, dar cred că au privit contextul din acei ani '80, mai exact să nu trec în posibila mea carte acele informații. Legat de ele, îmi aduc aminte că după cîteva afirmații negative despre I.U.-O., Baticu a ținut să-mi precizeze că s-au despărțit în cele din urmă prieteni... Va fi contat în asta și faptul că Udriște s-a purtat bine în închisoare, în sensul că a evitat să înfunde pe cineva (inclusiv pe Baticu, deși anchetatorii i-au cerut-o). Altminteri, nea Nae afirma că Udriște avea doar cinci clase, dar a știut să avanseze. Totodată, a profitat de faptul că era mai arătos și a luat de nevastă pe Natalia, mai urîțică dar din familia generalului Florescu (cel din epocă, nu înaintașul din ultima parte a secolului 19).

[2] Nu știu de ce am trăit cu sentimentul că a fost mai mare foamete (raportat la o societate normală) în deceniul respectiv. Existau și înseninări însăi...

[3] Nu pot să nu remarc frecvența ridicată, în acele amintiri, a ideii de *fugă*...

Finalmente la nea Nae. Sînt primul la petrecere, iar dumnealui udă grădina. E și nepoata dînsului, amabilă cît și retrasă. Apar o groază de inși, dar vor lipsi față de anul trecut dna Bordea, Tulea (Țițeica nu vine nici anul ăsta). Apar în schimb alții: Fozocoș, Dobre, Slăvoacă, Sandu Pătrașcu, Walter Kargel, inși care mai de care... Discut cu Borda, pe departe, despre o eventuală carte la dumnealor la editură. Nea Nae e la costum bleu deschis, cu cravată, și se învîrte în mijlocul asistenței. Face o propunere de a ne aduna undeva lunar, la un local. E și Virgil Ionescu pe aici, cu nevasta.

Pe seară, cu vată în urechi (ca să mă pot concentra mai bine), **încep cartea „Sus la munte la izvor”**, cu capitolul „Grupul Țițeica”...

> Inițial, am structurat materialul (nu știu dacă neapărat influențat de „Ani de drumeție”) sub forma unor mărturisiri ale veteranilor intervievați de mine, întrerupte de text aparținîndu-mi mie. La „Grupul Țițeica”, de pildă, „vorbeau” nea Radu, I Cantuniari, cît și subsemnatul. În context, informațiile erau destul de subțiri, abia după 1987, cînd a murit nea Radu și am avut acces la arhiva lui, textul a căpătat cu adevărat greutate. S-a întîmplat așa (iertată fie-mi totodată lipsa de modestie[1]), și datorită sufletului pe care l-am depus, în direcția unor lucruri care-mi erau tare dragi.
> Apoi am mișcat și în alte direcții, devenite capitolele *TCR, ADMIR, Prealpinism, Alpinism, Dunăreanu, Cristea* ș.a. Am scris prima dată de mînă (cu o grafie mai cuminte decît aceea a jurnalelor personale ținute în paralel[2]), pe caiete A5.

... Somn destul de liniștit apoi, deși inclusiv prin vată intră *boala* [în sensul că aveam boală/iritare pe ea] mea, adică șlagărul epocii, și anume ”I

[1] Inevitabil am a comenta aici că așa formulă („iertată fie-mi modestia...”) menajează proasta părere de sine a cititorului/publicului, care s-ar simți complexat de vreo dezinvoltură a autorului/oratorului. Scena cu pricina este însă una care favorizează pe ultimul, autorul umblînd din greu după aprecierea lui, fără de care ar avea de suferit propria lui stimă de sine.

[2] Cel mai urît arătau notițele luate în fugă la discuțiile cu acei veterani. Nu m-am gîndit la vremea aceea să fac sacrificiul achiziționării unui casetofon. La chestiune, l-am înregistrat pe nea Baticu, parcă o dată pe Beldie, iar altădată (pe șest!) pe d. Manof, atunci cînd acesta mi-a făcut o vizită. Înregistrările se vor pierde însă.

just call to say I love you", al lui Stevie Wonder. Nici peste noapte, pe străzi în drum spre gară, nu scap de ea.

1985, 26 mai Colțul Mălinului

Am pus la cale tura cu o zi înainte. Stau eu comod în stație ITB, dar asta nu e neapărat o treabă, așa că o iau după o vreme la trap. Pe la 2^{12} iau un taxi, care mă costă 25 lei.

Tocmai se anunță trenul cînd ajung în gară. Eu și Vlad ne băgăm la un bou-vagon, unde după vreo 15 minute îl descoper pe Pizanti. E om serios, adicătele cu țidulă (bilet)[1]. Noi dăm cîte 10 lei și dormim dulce. Sînt speriat de viitoarele efecte ale neodihnei, dar nu va fi așa.

Mergem cu Sandu alături pînă în Poiana Costilei. El e adept mare al lui Moșu' – se vede că l-a adus în cîrcă, la rapelul de pe Ace... De aici, noi spre Seaca Coștilei, cu un popas intermediar în gura Văii Verzi. Pe parcurs, corturi în Poiana Văii Cerbului; mi-ar plăcea și mie așa ceva, dar e greu să împaci capre cu verze. Pe vale, Vlad merge mai încet ca pe Verde, în aprilie. Amîndoi suim în chiloți, pe zăpada văii. E o vreme os, deși spre Omul e negură. Soarele e cel de solstițiu, mai exact la umbră nu se mai simte frigul. O luăm un pic pe fețe, iar la o săritoare de pe aici pe care dăm să o suim, ne blocăm. Ies eu ușurel, dar Vlad leagă desagii așa bine, că-mi pică un pantof jos, din ei. Prin urmare fac un rapel. Nu-mi zice nimic însă de unica mea provizie, slănina, căzută într-o rimaye nasoală...

Urmează Brîul Caprelor, care pe fața estică a Secii Coștilei e aerian rău[2], după care traversăm oblic pe clinurile din dreapta. O beleță: cald, iarbă, iar sus, dominator, Colțul Mălinului... Spre capăt urmez un horn înierbat în dreapta și ieșim în Brîul cu Jnepeni. Chiar sub Colț e ceva de vis: soare astral, un fir feciorelnic de zăpadă și hornurile Colțului, în ultimul plan. Vlad are diapozitive, în vreme ce eu am șase clișee alb-negru mari și late. Scurtă pauză de masă, cu boarfele în vînt, risipite. Ajungem la muchia spre Mălin, în al cărui fir se vede zăpadă-omor, mai dihai ca la 1 mai

[1] Probabil o fi pățit-o, de curînd...

[2] Aici luam în serios optica lui W. Kargel (în articolul său din R.P.), că brîul în cauză ar sui o vreme pe malul Secii. Or acesta își continuă linia anterioară, îndreptîndu-se către Țap, iar apoi Urzică.

1983. Îmi fac totodată o părere ceva mai exactă asupra brîurilor de pe aici: care continuă nebunește pe cel *cu Jnepeni dinspre vest*, care duce la grotă, care la baza Colțului și care în traseul Crestei.

Legat în coardă, avansez prin stînga crestei, fără asigurare în vreun piton, pînă la micul amifeatru. Aleg de acolo mersul tîrîș prin dreapta, Vlad venind prin hornul *pe direct*, ca să eliminăm pericolul vreunei pendulări a secundului pe la amintitul *tîrîș*. La cele două fisuri ce ne așteaptă mai sus, o urmez pe aceea din dreapta. Odată atinsă zona celor două brîulețe conducînd la baza hornului ce duce în *creasta mediană*[1], mă tentează o explorare în stînga, care să ocolească hornulețul și porțiunea orizontală a crestei, dar îmi spun totuși că e păcat să nu cunoască și Vlad acea din urmă bijuterie... În creastă, nu mai lucrez cu buclă dată după mamelon, ci plantez un piton solid în preajmă (avînd în vedere că e vorba de locuri care mi-au devenit dragi, iar în consecință e posibil să revin des, mi-am zis să las unele pitoane pe teren). Regrupați apoi dincolo de porțiunea îngustă, pornesc chitit pe fața nordică și, cu maxim tupeu, mă opresc – deasupra brîuletului de piatră ce conduce în Central (între lungimile II și III) – doar în grota plantată bine în mintea-mi de rîndurile Buletinului Alpin. Unde Comănescu și ai lui ar fi făcut un mic popas, înainte de a continua pe acolo, pînă în apropierea vîrfului[2].

Ajuns acolo am însă o surpriză destul de neplăcută, în raport cu așteptările: 1) e o grotă amărîtă, unde nu poate sta decît un om; 2) nu prea ai loc bun de asigurat, 3) lespezile ce continuă în dreapta nu îmi plac și pace! Bat pînă una-alta un *vinclu*[3] și cobor la brîuleț, unde îl aduc pe Vlad. Cu el în preajmă, mai merg o dată la grotă, însă lespezile din dreapta continuă să-mi pară urîte, iar o altă posibilitate din zonă nu dă nici ea cine știe ce ghes. Pornesc totuși pe ultimele, cu pitoanele regulamentare, dar după o vreme îmi spun că nu e deloc o treabă, ceea ce fac. Asta, și pentru că nu există vreun semn al trecerii înaintașilor pe acolo (să fie sănătoși că au putut trece, ba și în noiembrie!) – poate întrucît vor fi scos pitoanele, socotind că vor fi utile în alte puncte, din acel teren necunoscut lor. Așa că zic

[1] Adică de la mijlocul crestei/traseului.

[2] Anterior, visasem de zor prin București despre ce drum frumos vom parcurge, pe urmele interbelicilor, de la grotă în sus...

[3] Piton confecționat la Sticlărie din cornier metalic.

stop explorării mele, recurgînd apoi la ceva gimnastică aeriană și ajungînd destul de greu lîngă coleg, gata-gata să sacrific o carabinieră[1] pe drum.

> Pe aici nu pot verifica dacă pitonul sortit revenirii în brîuleț e solid, așa că îl rog pe Vlad să se atîrne nițel de el. Se dovedește ok.

Bun... Fu prima chiflă. Cu gînd de revanșă, pornesc la regruparea din apropiere a Hornului Central, unde îmi zic să reeditez coborîrea din urmă cu doi ani. Foarte posibil, deși execut bine rapelul, mă uit cam mult în jos, la drăguțul de hău. Pornind foarte sigur pe mine apoi, la deal, trec binișor primele două surplombele, dar mă încurc pe neașteptate la un pasaj ce anterior nici *nu mișcase*. Mai exact, e o ieșire pe afară, în ramonaj, într-un punct cam larg. Reflex, vreau mă trag cu mîinile de coarda pe care am făcut rapel (pe o a doua mă asigură Vlad), dar îmi spun că nu se face... Fără ajutorul ei, mă iau însă răcori. Așa c-accept a fi ajuns rău, mă trag de sfoară și răzbesc ca o cîrpă în ultimul gang[2], iar apoi sus. Vizibil am o mutră deteriorată, căci lui Vlad nu-i mai arde de o întreprindere identică.

Inevitabil, avînd în vedere cele două eșecuri de pînă acum, îmi pun problema dacă e ziua mea fastă. Ceva mă împinge totuși să pornesc a sui lungimea următoare, din amonte. În paralel, îmi minte-mi vine ideea să mă cred asigurat de sus, iar implicit să urc mai destins decît capul de coardă clasic. Asta îmi trece prin cap aici, și îmi prinde, căci urc hornul șnur, fără probleme. Ce paradox, îmi spun la scurtă vreme, pe cînd asigur încîntat venirea lui Vlad (în copăița pentru regrupare de deasupra Hornului[3]): Nicu Comănescu trece la premieră (1933) pe unde n-am putut eu, de la grotă în sus, dar nu se încumetă la ultima parte a Hornului; iar la subsemnatul lucrurile stînd invers... Vîrful e aproape, iar soarele irizează în jurul lui. Urcăm ultimii metri neasigurați.

---

[1] Toni mi-a procurat peste iarnă nu doar coardă (de la Oradea), dar și carabiniere, probabil de la pompierii lui de la serviciu.

[2] Indiscutabil nu sînt lucruri cu care să te dai leu (la o adică, e scopul oricărui autor montan, iar totodată al cititorilor săi), dar îmi asum viitorul oprobiu.

[3] Legat de acel loc, mi-a fost tot atunci inevitabilă o metaforă: „acolo Hornul Central are pretenția că nu a mîncat în aval vreun usturoi al dificultății, căci oferă un jgheab banal, curată gură plăcut mirositoare”.

26 mai1985

Nu am probleme apoi la traversarea spre ieșirea Hornului Ascuns, mă cîcîi în schimb la primul prag sub grota Ascunsului, unde imediat mai jos zîmbește pitonul roșu. Tragem în el un rapel pînă la frate-său *Tătarul*, care ne conduce sub Bolovan. Ca om ce a învățat bine lecția, de acolo ne abatem pe sfoară în Strunga Neagră, iar pe scocul de sub aceasta, după ce trecem săritoarea cu fereastră a locului, urmăm fețele din stînga. Cu ghiorț-ghiorț măricel în burtă, fugim la bagaje, iar implicit la meritata masă. Cartofi a adus Vlad, margarină tot așa, salam de Sibiu idem. Pînă și sarea vine pe filiera lui.

Cum nu ne-am învățat minte, pornim apoi din nou la deal, pe Colț. În Mălin, niște șmecheri în roșu schiază pe bocanci. În hornul-variantă din dreapta crestei, Vlad e cap, urcă greu, nu vede pitonul intermediar[1]... Urmîndu-l, ajung la concluzia că nu mă simt bine și pace, ca secund... Acea lipsă de griji mai rău mă încurcă, nu e între *obișnuințele* mele... Coborîm apoi (cu aferenta grijă la surpătură) pe varianta ce conduce la prima regrupare a Hornului Central. Revenim în creastă, unde abordez fisura Dimitriu. O trec ușor (încîntat că mă pricep la chei de mînă), ceea ce-mi aduce inima la loc, după eșecurile zilei. Deasupra regrupării următoare, cea din jnepeni, pleacă Vlad primul, pînă la ceea ce aș numi „Platforma caprei"; cea zărită de pe vîrf în vara lui 1982. Pe acolo, îmi ițăiesc capul deasupra peretelui nordic, curios în continuare pe unde vor fi avansat ai lui Comănescu, în 1933[2]. Nu-mi iese din cap, cum naiba au depășit aceia zona unde m-am încurcat eu! Altminteri locul (din creastă) e tare frumos, stînd pe burtă și privind bîldîbîcul de dedesubt...

Depășesc apoi *Cartea* și curînd sîntem pe vîrf. Pe Ascuns, deși abia trecusem pe acolo, ni se încurcă coarda la pitonul roșu. Apoi, nu mai urmez în rapel hornul propriu-zis (și traversarea de sub Bolovan), ci vin peste ultimul, traiect un pic mai aerian, însă mai direct.

De la bază, fuga la rucsaci! Pe Mălin, dă-i cu buful, pe soare... Optăm apoi pentru Vîlcelul Ascuns (Teodoru), care e cu obișnuitu-i pietriș. Colegul, inevitabil neobișnuit cu așa tururi de forță (la o adică, și pentru mine au fost astfel cele două urcușuri, în aceeași zi, ale Colțului), e un pic obosit.

---

[1] Indiscutabil, sînt întrucîtva critic cu el. Îmi cer scuze, fie și peste decenii...

[2] „Cum au trecut ăia, în 19 noiembrie, lespezile alea, nu-mi iese din cap. Poate nu era drumul, pe unde m-am uitat eu... Prea nu erau cuie, mă consolez. Dar Buletinul Alpin zice clar, «lespezi înclinate». Iar alea erau în dreapta. Dar unde-s cuiele!?"

În drum, lume, turiști cît și *plăjari*. Tren BTT, unde e și Marian Curculescu. Poate pentru că nașul miroase cu cine are de-a face, nu vrea mai mult de zece lei, de căciulă.

Luni 27 mai. Dacă ieri seară nu m-am simțit obosit, azi dorm suplimentar de la 8 dimineața la prînz. Apoi la B.C.U., unde filonul publicațiilor interesante mie îmi pare pe sfîrșite.

În colecția „România pitorească" 1972-74, găsesc un interviu cu Șerban Țițeica, și un altul cu Alexandru Beldie. Foamea fiindu-mi aranjată, am timp să răsfoiesc calm revistele și să fac o lungă plimbare, pe urmă. Scriu a doua parte a ciornei *Grupul Țițeica,* iar la slujbă rezumatul turei de ieri.

Marți 28 mai. Udat matinal zorelele[1], face bine și la gimnastică. Telefoane apoi în dreapta și în stînga, adică la nea Nae, respectiv Cantuniari, care de dimineață e plecat de-acasă. La nea Nae ajung tîrziu, după somn și o trecere pe la birtul din 11 Iunie. Îi citesc o parte din capitolul „Țițeicii", care nu i se pare rău, dar în context îmi aduce o veste foarte neplăcută: Șerban Țițeica e pe moarte. În rest, plănuim să mergem joi la Florin Ștefănescu, la Sinaia, cu trenul de 10.

Apoi, cu metroul la slujbă, ca să iau leafa, și tot repede merg cu tramvaiele 43 și 34, pentru prima dată, la Biblioteca Academiei – frumos amplasată într-o pajiște imensă. Formalitățile sînt relativ simple aici, apoi merg la Biblioteca franceză, la filmul „Pisica și șoarecele" – bunicel, cu Serge Reggiani și Michèle Morgan (ce ochi are femeia asta!). Cu așa ocazie văd pentru prima dată o scenă cu două lesbiene.

Seara, domnul Baticu îmi spune că Șerban Țițeica a încetat din viață. Nu am avut vreo legătură cu dînsul, dar știrea mă bulversează de parcă mi-a fost un apropiat.

Miercuri 29 mai. La ora 11 sînt la domnul Parhon. Umblu ceva pînă acolo, căci s-a mutat[2] (din fericire aproape, în Dorobanți mai exact). Un apartament luminos, într-un bloc relativ nou. Mi se aduce o tavă cu o gustare și țuică. Apare și un domn Sturdza, se zice nepotul lui *Mitiță*[3].

[1] Cele de la serviciu, de pe gardul instalației de oxigen lichid...
[2] Asta, raportat la ce adresă avusesem inițial de la N.B.
[3] Președinte al Partidului național-liberal, în jurul anului 1900.

Domnul Parhon e uimit de știutele mele. Are o groază de poze, se oferă să-mi facă rost și de unele cu Nicu Comănescu. Eu, cu un pantof plesnit. Afară ploaie.

Din zisele dlui Parhon:
„În 1924 am mers cu o caravană (7 cai, dirijați de Filică Pascu) pe ruta Sinaia-Vîrful cu Dor-Peștera-Omul, condusă de dr. Gh. Dumitrescu. O expresie a acestuia din urmă (fondator al ADMIR, în 1929): „Mă înțelegi, domnule?".
„L-am cunoscut pe Alexandrescu, cel mort în culmea Morarului, în iarna 1929-30. I se spunea «Ciocolată», întrucît îi plăcea acel gen de dulciuri [nu pentru că ar fi avut ten mai închis la culoare]."

„În noaptea dinaintea fatalului său accident, lui Gică Rafail (poate în lipsă de altceva mai bun) i s-a propus să doarmă în compartimentul pentru bagaje, aflat deasupra banchetelor pentru pasageri. A refuzat: «Mi-e frică să nu cad de acolo...».[1]
După ce Comănescu a urcat în premieră Turnul Seciului[2]*, am gîndit împreună cu Olly Geresch (în vacanța de Anul Nou 1933) să stabilim și un traseu al nostru, acolo. Cum ne lipseau unele materiale, am mers la București și mi-am luat frînghia franțuzească de alpinism, de 25 metri (procurată de la magazinul «Vivy», erau cei mai serioși*[3]*). Cît am fost plecat, Olly și Păun Busuioc au bătut pe linia vizată cîteva pene de lemn. Am intrat apoi cu Olly. Am trecut o surplombă, după care urma o fisură. Pe aici m-am încastrat undeva și am asigurat-o pe fată, după... femur. Apoi, a plecat ea cap. Avînd nevoie de o pană, i-am trimis una cu ajutorul corzii. Răzbind pe vîrf, Olly a exclamat: «Nini, sîntem salvați, sîntem salvați!».*
Sus, Comănescu[4] *lăsase o cruce de fier. Noi am adus o cutie de tablă, în care ne-am lăsat cărțile de vizită.*
După ascensiune, cînd am ajuns la Casa Peștera, judecătorul Dragomireanu ne-a întîmpinat pe scară cu strigarea «Bravo, Turnul... seci-

[1] Informația e de tratat cu prudență, căci Nini P. nu pare să fi fost de față.
[2] Septembrie 1932, avînd ca secund pe Ion Șincan.
[3] „Pioleții mei și ai prietenilor erau confecționați la Zürich, unde solicitasem să aibă mențiunea „T.C.R"
[4] „Nicu planta niște «morcovi» [pitoane] cît toate zilele."

lor!». El și alți cunoscuți ne aranjaseră o mică masă ca recompensă, cu țuici și măsline.
Cu Olly Geresch am mers, între altele, pe Picătura. În București, mai mulți cunoscuți de munte ne întîlneam la Olly (se va mărita cu unul Țînțăreanu). Acolo locuia și sora ei Mutzi.

ADMIR mi s-a părut o asociație nesigură. Numai bătrîni.
Dr. Dumitrescu m-a pus să-i fac o insignă a asociației. Trebuia să conțină un vultur, simbol al simetriei

Prin 1930 l-am cunoscut pe Alexandru Rudeanu, membru al Clubului Alpin Francez. Am urcat împreună Valea Seacă a Caraimanului (a fost cu noi atunci Ștefan Milcu, endocrinolog, viitor academician), iar altădată Valea Țapului.
Rudeanu cunoștea foarte bine munții Făgărașului. Mi-a fost cel mai bun prieten. S-a luat la un moment dat cu Legiunea. Am stabilit la un moment dat un marcaj în Piatra Craiului, un fleac, pe o vîlcea[1]*...*

Beldie tot așa umblă îmbrăcat [în anii '80]*?*

Filică Pascu făcuse prin 1930 un marcaj în partea inferioară a Văii Seci a Caraimanului, dincolo de care îndruma pe alfuentul acesteia, Valea lui Zangur[2]*. Se dorea astfel evitarea de către turiștii nepregătiți a «locurilor primejdioase» din continuarea Secii propriu-zise.*

[La tentativa alături de Nicu Comănescu (și Cici Benkner[3]) în peretele Gălbenelelor:] *Se pare că era a doua încercare a lui Nicu, prima fusese pe o fisură paralelă, aceea unde am fost trimis să recuperez o carabinieră și unde era mai-mai să scap în vale.*

---

[1] E vorba de Hornul Grindului.

[2] Despre acesta se pomenește în „Buletinul Alpin", nr. 1/1933, cu mențiunea că poate deruta pe cei care doresc să continue pe valea propriu-zisă.

[3] La notațiile mele reproducînd zisele lui C.C. Parhon privind acele încercări, am adăugat în lateral (inevitabil, ca provenind de la cel intervievat): „+ [plus] Ion Marinescu". Va fi provenind pe filiera secției alpine a C.F.R., unde trece Comănescu în această perioadă, căci îl va însoți pe Comănescu și în fatala tură (pentru Nicu) pe Valea Coștilei, din martie anul următor. Despre el, N. Baticu („Amintiri..") scrie că era că era și luptător de greco-romane, cîntărind 120 de kilograme.

Pentru a o recupera (eram ultimul), am făcut pendulare, asigurat la piept. În mod neașteptat, nodul desfăcîndu-se, am rămas suspendat în mîini. Cei de sus (Nicu și Cici), anunțați verbal de situație, au fost mai alarmați decît mine, care m-am refugiat în fisură, iar acolo, încastrat fiind, m-am legat iar.

Sorin Tulea cînta frumos la muzicuță. Avionul său va fi doborît în timpul războiului."

Joi 30 mai. La serviciu, unde săptămîna asta sînt de noapte, rămîn peste ora 7, ca să fac rost de adeverința (de salariat) pentru Biblioteca Academiei. O voi lua mîine. Dimineață de sfîrșit de mai. Cumpăr „România liberă", unde e anunțat decesul lui Șerban Țițeica. E un asemenea anunț și de la nea Baticu.

... Fug la biserică.

„Cine e acest Șerban Țițeica? Ca oricare ureche, auzisem în copilărie, prin mass media[1], și părea apropiat lui Gheorghe, cel cu chelie impozantă și semnătură de pe caietele de școală (au dispărut caietele, oamenii...). După 1979 m-a mirat, scurt timp, ideea că marele – ce o fi fost ? – urca pe munte. Un academician pe munte? Ăștia sînt – făcuți, turnați – pentru un turn de fildeș... Nu, academicianul Șerban Țițeica urcase pe munte. Și nu doar atît. Realizase ceva. Cărți noi aveau să mă lumineze... Cercetase abruptul cu Radu, idolul meu, urcase văi grele, albișoare, deschiseseră un drum în împărăția de piatră vie pe care o iubeam și eu.

Astăzi academician... Sus-pus... Am aflat că a urcat și Rîpa Zăpezii, tridentul de spaimă... Au ajuns totodată la Fața Hornurilor. Și altele... Frații Țițeica... Oameni ce au îmbinat omenirea cu dumnezeirea... Cu ei m-am născut pe munte...

Nea Nae mi-a povestit apoi, cînd l-am cunoscut, de inginerul Radu Țițeica, pe care îl credeam un distant înalt, doct. Și «doar» profesor [universitar]. *Și în 1984, în ianuarie, cunosc pe Radu... Radu bucegistul, acum un bătrîn cu ochelari tari[2], mic de înălțime, fără să-mi dau seama că nu statura te duce pe munte. Nimerisem întîmplător, nea Nae mi-era încă suspicios – ce-i bine, e suspect... – și în cămăruța*

[1] E chiar termenul folosit în jurnal.

[2] Unii *pentru aproape*.

din pod, la 15 ianuarie 1984, l-am cunoscut pe Radu... Mai erau trei săptămîni pînă la scadența cărții... Se lucra fiecare frază în parte, iar în casă era cald, nu ca în iarna care va urma[1]. Era cămăruța de sus din pod, ca a unui adolescent alungat, avînd alături Buletine Alpine și alte minuni, după cum îmi păreau mie. Atunci mi-am satisfăcut mai multe curiozități [abruptistice], *pe care nea Nae, om al pereților, nu le băga în seamă, dar pe care revista CAR mi le mulțumea: Hornul Ascuns, vecinul Central, Picătura, Furcile, Nae Dimitriu... Urcasem în Colțul Mălin, dar știam puține despre el... Ca în «Mizerabilii»[2], mi se dezvăluia o lume... Și niște oameni ce nu crezusem că există cu adevărat... Iată, marele Radu e lîngă mine, desețelenitorul Bucegilor discută cu mine, sîntem apoi unul lîngă altul în tramvai și îmi programează o întîlnire chiar a doua zi.*

Și alerg, avec gaffe connue[3]. E o cameră nedemnă de un profesor universitar, în Dionisie Lupu, cu un portret mic al matematicianului-tată. Zeii coboară pe pămînt. Altă imagine acolo, cu Radu în scutece, la doi ani, unde are alături pe bunicul său. Legenda e un franțuzește. A apărut atunci și doctorul Nestorescu, cu țigări Cișmigiu și verb. Sînt aici exclusiv datorită lui Nicolae Baticu. În paralel, citesc prefața la «Amintirile unui alpinist», semnată doar Șerban Țițeica, fără titluri, fără nimic.

Și urc întruna... Rîpa ... Albișoare... Și se ivește nea Nae... Apoi apare cartea, la care îl ajut pe gerul iernii 84-85... Și profesorul Radu e dispus să mă primească, în ultima iarnă a fratelui său... Întîlnirile sînt scurte, domnul Radu corect, a ne pas savoir que croire[4]. Muncește mult și îmi pare rău că nu facem sudura... Datele se adună... La ieși-

---

[1] A fost o iarnă mai geroasă ca altele, la care s-au simțit mai mult ca oricînd – în acel deceniu – privațiunile generate de criza pe care o străbătea țara, angajată în plata datoriilor externe. A fost iarna în care a fost redus programul de televiziune, de la două canale la unul singur, iar acolo doar două ore inițial în cursul săptămînii, iar sîmbăta și duminica cinci cu totul.

[2] Nu îmi dau seama, acum, ce pasaj din acea carte a lui V. Hugo viza așa trimitere.

[3] Posibil să fie vorba de solicitarea să-l înregistrez pe magnetofon (care *ținuse* altminteri cu nea Baticu). Foarte probabil din acel motiv (bănuindu-mă a fi om al Stăpînirii, din acea vreme) se va feri să ne mai vedem în viitorul apropiat. Inevitabil peste ani voi socoti că Radu Țițeica va fi fost marcat de anchetele pe care le-au întreprins autoritățile asupra sa, în 1945-46 (după cîte am auzit), poate și mai tîrziu, dar oricum lăsîndu-și amprenta asupra lui inclusiv în anii ‘80. Iar dumnealui neavînd firea mai bățoasă a unui Baticu ori Tulea...

[4] Să nu știi ce să mai crezi (fr.).

Înhumare
Șerban Țițeica,
mai 1985

rea cărții «Pe crestele Carpaților», insist să duc una lui Ion Cantuniari, pe care mi-l închipui precum Nicolae Baticu pe Peter Aschenbrenner ... Nu e așa. Din poze e timid. Ating prin PTT[1] pe Alexandru Beldie. Altă surpriză, dublă. Nu e tipul doct, ci un tip distins, cu un început de senilitate, la care adaugă se adaugă că vestea că îi plac masculii. Sau îi plăceau. Treaba lui. Apoi, prin poștă, scrisori către dr. Parhon și Ștefănescu[3] din Sinaia. Cît și doctor Barbu Nestorescu, care se va dovedi, față în față, scund și amabil.

Și cu doar o zi înainte de anunțarea morții, găsesc în „România pitorească", la B.C.U., un articol plus poză Șerban Țițeica. Seara telefonez lui Radu Țițeica. Soția, cu tremur în glas, spune că e plecat la fratele său, grav bolnav. A doua zi, de dimineață, Baticu îmi zice că ar fi bine să-l menajez pe Radu, căci Șerban Țițeica e pe moarte, «dacă nu o fi murit pînă acum». Aranjăm cu nea Nae mersul la munte convenit, pentru ca seara să mă sune pentru decomandare...."[4]

...Am ajuns la Biserica Amzei, unde era depus răposatul, pe la 12 în ziua următoare. În ciuda celor 100-150 de inși prezenți, e liniște în biserică. Lumea e îngrămădită afară, pînă la uși. E aici dl Baticu, dl Nestorescu. Noi, alpiniștii, sîntem o minoritate. Aflu că lui nea Baticu i-a fost refuzată mențiunea „alpinist", la anunțul din „România liberă". Popa vine pe la 1^{30}, e unul malac și nu lipsit de tupeu, cu un ajutor suspect. Slujba e frumoasă – dé, slujbă de academician (așa scrie pe cruce). Lumea e totuși reținută, de parcă tuturor acelor colegi – fie și școliți – nu le vine rîndul.

O tanti împarte lumînări. Nea Nae mai iese la aer. La sfîrșitul slujbei, îl văd pe Radu ieșind; e paradit rău. Mă duc să arunc să și eu o privire răposatului. Apoi ne urcăm într-un autobuz, cu care mergem tango la Belu. Ce loc, domnule! Asta e *histoire vivante*! Ce monumente (alea alde cavoul *Christea D., 1914*, de la „Izvorul Nou", sînt fleacuri)! Cît timp au loc discursurile, umblu din motive fiziologice în jur și e instructiv. Văcărești, Catargi, [actorul] Cozma Brașoveanu, un militar mort la Țiganca în iulie 41 (atunci

[1] *Poștă, Telegraf, Telefon, Radio* (denumire de dinaintea apariției televiziunii) – devenită ulterior Poșta Română.

[3] La vremea aceea îmi răspunsese favorabil, dar nu ajunsesem să ne vedem.

[4] Precizez că îmi plăcea tare mult, pe atunci, să bat asemenea cîmpi... Ulterior, voi fi năpădit de mai terestrul lucru, la cartea de plănuiam.

s-a văzut încăpățînarea generalilor, în acord cu Antonescu[1]). La întoarcere, stau cu nea Nae pe o bancă. Îmi vorbește de serviciul lui militar la Silistra, apoi București, de un căpitan [pe care l-a] scos la raportul generalului[2], de slaba lui constituție fizică de atunci, cînd doar concepția naționalistă l-a făcut să insiste cu stagiul militar. Îmi vorbește de Belu, de lucruri interesante de acolo – precum cavoul (cu aspect montan) ridicat în memoria lui Petre Catzian[3]. Pe Haret nu l-a găsit. E pe acolo și un aviator mort în anii '80; mormîntul are o instalată o elice. Un alt cavou are o stea care nu pare a fi comunistă – e de pe la 1900 -, despre care sînt lămurit că e simbol francmasonic.

Cortegiul pornește și pun și eu mîna la sicriu: N.B. zice că e ceva simbolic. De alpinism nu se pomenește, în discursuri[4]. Este pus în cavoul soției[6], după ce popa – tot malacul – îndeplinește ritualul uleiului pămîntului etc. O văd pe fata lui Șerban Țițeica, înaltă și cu același nas [proeminent]. Nu semănau, Radu și Șerban (se vede în și în pozele vechi, lucrate pe seară). Se zidește apoi ușa nișei. Noi, printre morminte (comicul Nae Roman, Calboreanu, Birlic), apoi cu autobuzul 32 spre centru[7].

O zisă a lui nea Nae: „Poate și muntele l-a ajutat să devină academician”...

[1] Reproduceam acolo părerea lui N.B., căci la vremea aceea subiectul îmi era total străin (asta, deși eram interesat de istorie, însă pe de o parte îmi lipseau sursele, iar pe de alta datorită vîrstei needucate nu acumulasem prea mult în domeniu – raportat la un nea Baticu).

[2] Momentul era pomenit în calupul despre activitatea ca aviator, pe care editura Sport-Turism îl respinsese de la tipărire, în cartea din 1981, și pe care la un moment dat l-am putut lectura.

[3] Una din victimele accidentului pe Valea Coștilei, din martie 1936.

[4] Nici nu a cuvîntat atunci, vreun montaniard.

[6] Nea Baticu îmi spunea că soția lui Șerban era de familie bună (nu îi cunosc ascendența, cert este că în zona funerară unde este Șerban se află și mormîntul lui Nicolae Mișu, politician interbelic), iar implicit era mai fudulă, față de cumnatul Radu și nevasta acestuia.

[7] Nu-i mai țin minte exact traseul, dar scotea la așa-numitul *rond Coșbuc*, lîngă casa lui nea Nae.

Seara lucrez acasă niște filme de familie, respectiv cópii după imagini Cantuniari, care a fost și el la biserică[1].

31 mai, vineri. Am umblat să-i duc cărți dlui Parhon (aflu că inițialele lui oficiale, eu știindu-l inițial de *Nini*, sînt C.C., de la Constantin Constantin)[2].

La dl Beldie discuție mai fructuoasă ca oricînd.. Foi întregi, cu notații... E cald – ce contrast față de ianuarie!

Multe dintre acele informații se află în „Sus la munte la izvor", respectiv materialul separat dedicat de mine lui Beldie.
Inedite, raportate la ele:

Cabana Piatra Arsă se află de fapt pe muntele Jepi[3], nu pe Piatra Arsă. Ea e pe malul drept al Văii cu Apă (afluent al Izvorului Dorului), ce separă Jepii Mari de Jepii Mici.

Bancuri. Un ospătar e întrebat: "Aveți hemoroizi?" „Nu știu; să întreb la bucătărie".

Primul drum la Peștera l-a făcut prin 1927-28. În zonă a văzut un tip ursuz, despre care i s-a spus că dr. Alceu Urechia.

Fereastra Urzicii nu e accesibilă [precum aceea a Morarului].

La ascensiunea de iarnă a Adîncii (1933), Alex. Maidlinger avea în rucsac un aparat foto cu plăci 13x18.

---

[1] La ieșire în stradă cu nea Baticu, l-am văzut pe trotuarul de vizavi pe d. Cantuniari. I l-am indicat eu, căci nu îl cunoștea. Nu a putut să nu remarce mersul întrucîtva dezarticulat, concluzionînd că bătrînețea nu e o treabă plăcută. Însoțitorul meu se trecea inevitabil și pe sine în acea categorie de vîrstă, dar totodată era o observație care îl scotea spiritual din ea: își accepta condiția, fără obișnuitele lamentări ale acelei categorii umane.

[2] Îmi era familiară imaginea tatălui său, *C.I.* Parhon, existentă în cărțile de istorie), dar tot am fost surprins descoperindu-i efigia într-un tablou mare, fie el și din apartamentul fiului! A fost o intimitate (cu un personaj public intrat în istorie) și mai accentuată decît în cazul lui Gheorghe Țițeica, din casa fiului acestuia.

[3] De la Beldie va fi preluat și N. Baticu optica.

Cifra de 4000 membri, în contul TCR, i se pare exagerată.
Haret nu prea era agreat, în afara acelei asociații.

Comănescu era un pic peltic. Și el le mai *pilea*. Mai tehnic decît Nae Dimitriu. Amîndoi erau în dușmănie, datorită ambiției nemăsurate. Nae a dat foc crucii de jnepeni lăsate de Nicu, pe Picătura. A motivat: „Mi-era frig”...
Dimitriu, ca și C. Dedula, erau tipi îngîmfați... Albanezi, dé!

La Frim la atelier [firește, nu el!] se făceau pitoane și carabiniere... La început ciobănești, apoi mai fine.

Dimitriu către I. Udriște-Olt, într-un traseu de abrupt: „Vrei să întorc muntele ca pe o mănușă?! Ieși de sub surplombă!”.
Udriște era bîlbîit. Cum el pronunța „A-A-DMIR...”, Beldie l-a întrebat, aparent nevinovat: „De ce cu doi de A?”

ADMIR și-a dat în judecată unul din cabanierii de la Babele, pentru lipsuri în gestiune. Acesta s-a scuzat: „Singur, o iarnă întreabă... Eu, o damigeană de țuică și o mîță... Le-o mai fi încurcat, cu inventarul”.

„Prima convorbire a liniei telefonice de la Piatra Arsă. Mai mare peste constructori fusese inginerul Cănănău. Întîi o făcuseră aeriană, luînd exemplul instalației ce însoțea funicularul Schiel. Apoi, întrucît firele se rupeau sub greutatea chiciurii depuse pe ele, au trecut-o în subteran. Prima convorbire. Eu eram în bucătăria de la Piatra Arsă. Cănănău: «Alo, Sinaia? Dă-mi Bucureștiul!...». Se așternuse masă, în cinstea evenimentului. «...Dă-mi Palatul telefoanelor!... Aici Cănănău!... Cine? Ce? Cum? Extraordinar!». Luase foc etajul de la Palatul telefoanelor, unde se afla biroul lui!”.

E de spus însă că Beldie era mare fan (el o spunea!) al ideii „Si non e vero, e ben trovato”...

1 iunie, sîmbătă. După o vizită cu mătușa Veta[1] la crematoriu[2], plec la Belu, unde iar e frumos... Adun o groază de nume, între care și M. Haret,

[1] Sora tatălui.
[2] Este vorba de cel numit Cenușa (desființat azi), lîngă parcul Tineretului.

pe care nu-l găsise nea Baticu. Cavouri de o avere, cred. Mulți copii, juni (probabil de la cutremur [1977]), dar și o mămică la naștere, 28 ani. Mai dificil e cu ITB la întoarcere, unde fac un ceas și jumătate. Seara ies cu nevasta pe Calea Moșilor, unde-i miros de tei, cît și lume puțină.

2 iunie, duminică. Am lucrat la Picătura (din cap. *Prealpinism*).

4 iunie, marți. La dl Baticu, care e grăbit. Obțin totuși telefonul dlui Manof, cît și ideea să întreb la Tulea, de Casasovici. În rest, scriu de zor.

Anunț în „România Liberă" că a murit Radu Haret. Nici după *crăpău* nu-l părăsește (ne-)modestia, cum că a fost „ultimul vlăstar al...".

6 iunie, joi. Iau de la B.C.U. Almanah 1930 și *Jahrbuch des SKV,* ale cărui scrise sînt 90% în nemțește, ba și în litere gotice. Descopăr poza lui Schmauz pe Arpășel (1912), și o alta cu casa de piatră de la Omul.

La Manof, în strada Teleajen 41, după ce mă sunase pe la 9^{30}.

> Ion Manof continua să fie, la vîrsta lui (n. 1911), un om înalt. Sufletește, intra în categoria unor Florin Ștefănescu ori Cristache Dedula, a copiilor mari. Era o plăcere să stai în preajma lor, chit că nu vădeau profunzimea în gîndire a confraților lor mai ponderați în atitudine, mai controlați.
>
> Manof era un om activ, un *nu-stă-locului.* Frecventa biblioteca Academiei și compunea finalmente materiale interesante[1]. Avea și plăcerea pictatului. Deși nu părea să aibă o relație tensionată cu soția, îl simțeam că-și dorește să mai și plece de acasă (firește, nu de tot!)[2].
>
> Ca și în cazul altor confrați, mai exact dintre cei pe care i-am consultat în vederea cărții mele de istorie a alpinismului românesc, ar merita să-i alcătuiesc o colecție de extrase, din afirmațiile făcute în convorbirile cu mine.
>
> Am zîmbit grozav, cînd l-am auzit la un moment dat pe Beldie adresîndu-i-se, la „Grădinița": „Ce mai faci, *Manoafe*?". Erau trecuți de 70 ani, dar realizat că era formula folosită și la vremea tinereții lor comune, pe munți.

[1] În anii 80, i-am descoperit semnătura cel puțin într-un almanah BTT, iar după 1989 a publicat în revista „Muntele", a Clubului Alpin Român.

[2] A ținut să ne vedem și la domiciliul meu, altminteri nu departe de al său.

Din informațiile pe care mi le-a furnizat:

„Brîul de mijloc din Piatra Craiului era marcat în anii 30 [ai secolului 20] *cu săgeți indicatoare.*
Dacă nu aveai legitimație SKV [ori cea de vînător]*, nu puteai intra acolo în zona de abrupt.*

I.I. Dunăreanu nu e profesor. A obținut o diplomă bon pour l'Orient*, care nu se echivala însă, la noi. În context, la înființarea ONT, el este numit șef de serviciu, pentru ca la o lună, prin decizia ministrului, să fie licențiat, ca necorespunzător. I-au cerut diploma de studii, și n-a avut ce oferi. Ca să fii șef serviciu, trebuia să fii titrat, așa impunea statutul funcționarului public (valabil în ministere și regii autonome).*
A făcut pușcărie prin '52-'54.

Emilian Iliescu era topometru, în urma unor studii superioare de trei ani, la Electrotehnică. Nu putea semna inginer*, ci doar* inginer topograf*.*

Prin '34-'35 publicam în «Realitatea ilustrată».

Aveam discuții în contradictoriu cu Nae Dimitriu, împăcate la restaurantul Duqué, din Piața Rosetti. Vinuri foarte bune, acolo.

Disciplina celor bătrîni la TCR, datorită cărora am plecat. Dimitriu a vrut o secție alpină la TCR, nu și Haret, de aceea a plecat Nae[1]*.*
Mergeam la TCR datorită reducerilor, ca membri, la masă și cazare. Aveau reduceri și la studenți. Am fost totodată membru la SKV, de la 15 ani. SKV avea și bonificație, la cîte un magazin din Brașor și Sibiu.

Radu Țițeica era mai prietenos, mai accesibil. Șerban era mai distant, mai fudul. Am făcut o excursie cu Radu, tatăl său și Tipei, pe Caraiman. Profesorul avea vreo 65 ani, am mers pe Valea Albă, cu bocanci cu tricuni, dar și sticluță de rom.

Nu eram la ADMIR, dar acolo ședințele erau deschise, nu ca la TCR.

[1] I. Manof îmi pare să fi preluat aici opinia altora, îndeosebi a lui N. Baticu, din anii '80. La data la care Dimitriu a format – în ADMIR – Gruparea alpină, Manof nu era în cercul acesteia (altfel s-ar fi găsit printre fondatori, precum amicul său Beldie), pentru a-i cunoaște motivațiile.

În 1931 am venit la facultate în București. A intrat curînd în mine morbul Bucegilor.[1]

În dimineața de 15 martie 1936, i-am întâlnit pe cei din grupul C.F.R., între care Nicu Comănescu, veniți cu trenul de noapte. Mă tenta în sine Valea Coștilei, pe care plăuiau ei să-o facă, dar nu prea mi-a plăcut vremea. Așa că ne-am despărțit, eu plecând spre Omul pe sub abrupt, zicîndu-mi că dacă nu se aranjează vremea, o voi lua spre Diham. Pe la 10-11 cerul s-a luminat, așa că am am urcat Valea Morarului. Avut pe acolo mai mult noroc, decât echipa lui Comănescu..."

1985, 9 iunie Creasta Coștila-Gălbenele

Vlad sună pe la 1 și un sfert (noaptea) și cu această ocazie găsesc ceasul în dormitor, în șifonier, iar totodată programat să sune la calende (adică să nu sune). Nu poate fi decît mîna bunei mele neveste, plătindu-mi vreo poliță. Prudent, plec către gară pe jos[2]. Merg ceva, abia pe la stația Grozovici mă ajunge din urmă un 56, care îmi este foarte util, căci după noul Mers al trenurilor, *Aradul* pleacă la 2^{15}. Vatmanul nu e însă deloc grăbit: își procură gheață de la un un coleg, iar finalmente nu vrea putoarea să deschidă la ieșirea gării din dreptul peroanelor, cum îl rog, așa că alerg, ajungînd la tren cu patru minute înainte de plecare. Vlad e *casier*[3], în vreme ce eu dorm dus pînă la Poiana Țapului, unde adun repede calabalîcul, pentru a putea coborî la Bușteni.

Prin pădure e plăcut, cît și lume multă. Urcăm tango, fiind pe la 7^{15} la refugiul Coștila (adică două ore și jumătate, cu o masă pe parcurs). Pe drum, Vlad pitește unul din rucsaci în jnepeni, în zona unde din potecă poți vedea peretele Policandrului. La refugiu, nelipsitul Teo Predescu și trupa de două perechi din tren, care va urca Valea Gălbenelelor. De aici,

[1] Prin 2005 am cunoscut-o pe nepoata dînsului, Cristina Manof. Poate amănuntul următor nu este unul dintre cele mai elegante, însă, la întrebarea mea dacă și-a mai văzut bunicul, mi-a spus că nu (deși trăi), pentru că vrea să rămînă cu o imagine a lui frumoasă... Inevitabil, acea etapă (senectă) așteaptă pe oricine.

[2] Asemenea rută urma – fiind cea mai scurtă – linia tramvaielor (26, 34) care ducea de la Iancului în apropierea Gării de Nord.

[3] Adică era atent la venirea nașului, căruia îi achita cele cuvenite.

ne mișcăm mai iute, dar nu avem cu noi *papa*, uitată de Vlad la desagul pitit. O luăm prin Gălbenele, scăldată de soare (inclusiv peretele omonim, unde se zveltuiesc cele Trei Surplombe și Furcile). Eu sînt în pantofi [cei socotiți espadrile] și merg binișor. Trecem Săritoarea mare și în lipsă de mîncare beau apă. Cîteva capre în apropiere. Pe sub perete ajungem la prima legare în coardă. Schița e și ea jos, dar la o adică reușita ascensiunii noastre ține mai mult de altele...

E o mică diferență între Creasta Mălinului și coama de care ne apropiem, ultima timorînd mai mult, motiv pentru care urc încet. Undeva, la un piton, după ce îl trec reușește să iasă sfoara din carabinieră, iar prin urmare urc precum zmeul (vorba lui Beldie[1]), pînă la traversarea în stînga, la creastă. Ajuns eu în regrupare, Vlad nu apucă să plece și el ca omul, căci, în lipsa contactului audio, trag de coardă pînă i-o suflu și trebuie să i-o zvîrlu din nou.

Sîntem la primul balcon. Soare, dar cu pauze noroase reci. Mă duc în lungimea a doua pînă sub fisură și poate aș mai urca, dar uitasem penele în rucsacul (plin de fiare) de la secund. Îl aduc pe Vlad lîngă mine iar apoi, pînă să ajung în luptă serioasă, băgasem deja trei carabiniere, din patru ce aveam cu totul! Mă moșmondesc un pic pe acolo, dar pînă la urmă – grație penelor și scărițelor – răzbesc deasupra. M-am descurcat mai ușor decît anticipasem și îmi reproșez că, dacă aș fi fost deștept anul trecut, puteam depăși locul încă de atunci. Ce-i drept, ideea cu penele a apărut doar revenit în București; totodată dacă urcam, ne prindea ploaia pe coclaurii din amonte, iar asta nu pariez că era o treabă.

Regrupez fără carabinieră, trecînd coarda direct prin inelul pitonului găsit în regrupare, trimițînd apoi ciocanul pe coardă, lui Vlad. El scoate pana și iese ca un arici, cu toate sculele de gît. Putem spune aici că am bifat primul *problem*...

De aici urmează două fisuri. O aleg pe aceea ceva mai bine conturată, în dreapta. Ceva griji am acolo pînă să intru în ea, unde, în echilibru precar, am a duce o mînă de la nivelul torsului, deasupra. Restul a fost ok în acea lungime. În baza a ce auzisem la alții, se pare că am depășit pasajele cele mai dificile, lucru pe care țin să i-l comunic și lui Vlad.

[1] Era de fapt un reproș al lui Nae Dimitriu, pe cînd urca fisura de sub Picătura și, la fel, o mișcare a piciorului lui scosese carabienera: „Mă ții ca pe un zmeu!”.

9 iunie 1985

Remarc de aici că grupările devin mai dese. Imediat mai sus, se traversează la stînga, pe un prag de gresie cu un pic de streașină deasupra. Asigurat la plecare într-un piton sănătos, folosesc prizele de picior totuși bune de acolo, dincolo de care urc un piept aerian, pînă pe un tăpșan. De la acest nivel, pot fi privite mai bine împrejurimile, de pildă cele două văi care încadrează creasta și care, mai jos, își apropie acoladele. Spre sud, vecină ne este Creasta Policandrului[1]. Pînă la ea, talvegul Văii Coștilei e în mare parte ocupat de zăpadă. Spre nord, remarcăm cu precădere Colțul Gălbenelelor, care defilează precum Picătura în Valea Seacă a Caraimanului: coboară din înălțimi pînă la noi, iar apoi ajunge dedesubtul nostru. În Valea Gălbenelelor, e vizibil grupul celor patru întîlniți în prima parte a zilei.

După un al doilea tăpșan, întîlnim un jgheab înclinat, care la un moment dat se scîrbește: de ăsta nu-mi aduc aminte din descrieri. Regrupez la mijloc și, cît urcă Vlad, îmi amintesc de el: e acela cu ocolire prin dreapta, continuarea directă fiind doar pentru Baticu și cei ca el (paralela cu exteriorul Ferestrei Picăturii îmi este aici invitabilă). În acea evitare, ce nu pare inițial simplă, pornesc cu ochii la un piton solid aflat imediat mai sus, descoperind curînd că există prize mai mult decît sănătoase, pînă la el!

Ajungem pe un tăpșan larg. Spre dreapta să văd Trei Surplombe și ulucul Furcilor. Frumos! Mai încolo, Fisura Gălbenelelor. E un unghi nou și sînt un pic derutat. De aici, un timp ne mișcăm în voie, dar îngrijorați de o surplombă nu chiar simplă ce se zărește în amonte, fisura ce o străpunge arătînd și ea destul de nasol, de departe. Apropiindu-mă, zăresc însă în stînga fisurii o traversare onorabilă. Îl trimit pe Vlad pe acolo, el asigurîndu-mă apoi de deasupra în suișul direct al restului fisurii. Frumoasă și asta!

De aici mergem nelegați, dar cu foamea în gît. Ultima ne împinge să consumăm rododendron, pe o imensă pajiște care și-a făcut o neașteptată apariție la acest nivel (aduce, la o scară mai redusă, cu pîlnia de pe fața estică a Bucșoiului), pendinte de Valea Coștilei. Eu îmi umplu cu flori și bidonul de apă[2]. Pornim a sui apoi din nou, parcurs în care reperez pe flancul Gălbenelelor *Brîul lui Coman*, mai exact cel pomenit de el ca fă-

[1] Este grafia din acel moment, influențată de *Amintirile*... lui nea Baticu, ce pomenesc acest toponimic, înlocuit în monografia Bucegilor (1961) cu termenul mai tonic de „Vulturilor".

[2] La origine, unul conținînd detergent lichid „Deval".

cînd legătura la acest nivel cu Hornul Coamei. La prima vedere nu pare nimic pe acolo, dar miros (vizual, firește) că niște urme se îndreaptă în direcția dorită de mine. Începutul nu e încurajator: cobor pîș-pîș pînă la o muchie, după care apare un brîuleț de piatră. Îl chem și pe Vlad, depășind împreună o trecere aeriană (abia apoi observ că scuipătura se putea evita printr-un horn din preajmă. De aici devine vizibil Hornul Coamei, marcat la acest nivel de o limbă de zăpadă, a cărei topire se aude de la noi. Pînă acolo, avem parte de o ruptură de vreo 15 metri, pînă la un brîu inferior. Caut meticulos cuiul de rapel, care se dovedește prezent, însă nu foarte sigur – așa că mai bat unul de-al meu. Rapelăm, dar apoi nu vine coarda (vechea problemă a „cîrligului"!), fiind nevoit să mai urc o dată. Pe aici, remarc în preajmă o fereastră, cum vezi îndeobște prin Morarul și Bucșoiul. Apoi, deși mic, brîul ce urmează e tare dulce, cu ceva gresie.

În Hornul Coamei urc evitînd zăpada, pe mica ridicătură stîncoasă, dintre cele două brațe ale Hornului existente aici. Brîul Mare e la doi pași (zărim un grup pe el), și-l atingem în vreo zece minute. Pînă acolo, din grupul de deasupra mă strigă careva: e Marius Sevac. Țăranul e fudul, căci e șef de turmă, peste alți trei inși. Mă aleg cu ceva biscuiți și două jeleuri. Au fost prin Mălin și se îndreaptă către Valea Albă (purced pe loc la o comparație, din care îl simt pe Vlad fiind mai curajos decît Marius). Noi țintim Creasta Văii Albe. În ciuda foamei, nu mă prea grăbesc. La un moment dat, pe amintita coamă, ițăiesc bila peste un pervaz și să mă ia cu leșin: sute de metri verticali! La doi pași Vlad descoperă trei cuie: la ce or fi servit, n-am idee. Cert este că scot două. Pe aici, în perete, o prispă-albie cu trei cuie pe ea[1].

Vlad e în formă, coboară iute. Ni se pare cam grețoasă porțiunea hățașului dintre Aerian și Brîul Suspendat, cu pămînt fugător[2]. În tunelul de jnepeni ce urmează, Vlad sesizează fum de țigară. Sînt mirat de acuitatea lui, dar are dreptate: cîțiva șmecheri ieșiți din [traseul] Oblic, cu care *parlăm* pe drum, unul întors din Cehia. Vlad găsește pe aici o nucă mititică, cu cablu metalic. În fine, ajungem la rucsaci! Cît ne refacem, în poteca de alături apare în coborîș nea Nae, cu umbrela în mînă și espadrile în picioare.

[1] Din ce am citit în răstimp, se pare că este ieșirea din Albastra-directă. În paralel, simt că destui se vor uita strîmb la gestul de acum 40 ani, de a scoate niște pitoane ce ajutau la ieșirea din acel traseu. Nu am fi făcut-o însă, dacă știam ce și cum.

[2] Nu după multă vreme, a fost montat acolo un cablu.

Pornește curînd o ploaie de vară, de care ne ferim (inclusiv alimentele înșirate pentru consum) sub folie. Porniți din nou la drum, dăm pe aici de Dana, ca de obicei în sutien, iar de data asta cu ochii după o floare de rododendron. Tare dulce fata asta[1]! E cu doi inși (sesizez acum că nu umblă niciodată cu aceiași masculi). Mă știe pe nume, ba e chiar caldă. Îl ajungem după un timp pe nea Nae, pe care acum umbrela îl protejează de soare. La Cămin iar ne despărțim, întrucît noi intrăm la bere și apă.

Vlad are probleme cu o măsea. Bea [răcoritoare] „Strugurel", cîș de felu-i și costînd cinci lei. La gară Vlad, distrat, pierde personalul de Sibiu. În răstimp, eu plec spre Brașov (unde am programat să înnoptez în casa rămasă de la mătușa[2]). Iau bilet (e numai zece lei), dar nu vine nașul! Din Predeal se vede negură peste Postăvar, pentru ca la Timiș să plouă, și încă bine. Prin preajmă am un grup de copile de vreo 12 ani, cu *oracole* și ifose, pe care le ghicesc a fi brașovence doar după limbajul alungit, cu accent interogativ. Ultimul îmi aduce aminte de primul meu mare amor. Oare ce o mai face? Spre casa mătușii, meditez ce lucru tîmpit pot fi certurile la alcool... Căci ne-am despărțit ne-amici[3], iar acum uite cum profit eu de munca răposatei!

1985, 15 iunie Țancul Uriașului și Brîul Spălăturii

Plec pe căldură nocturnă (este jumătatea lui iunie, nu?). De la serviciu, pînă la [Piața] Sfîntul Gheorghe prind un maxi taxi, ce zdrăngăne din toate fiarele. La Inter, neavînd încredere în binefacerile ITB-ului, o iau pe jos în direcția Gării, și numai bine mă depășește un maxi-taxi către Piața Romană; aia e!

La biserica Italiană o patrulă de miliție e curioasă să-mi vadă actele. Un *elev* din acea patrulă privește aiurit pioletul. După ce frunzărește buletinul, curcanul-șef îmi urează amabil o plimbare frumoasă. Mă dau deștept că nu sînt în concediu și că merg la munte pentru că face bine înainte de toate la cap. Altminteri călătoria prin urbe e frumoasă, cu un cer înstelat

[1] În afara notațiilor de mai sus, nu mai țin minte altceva despre ea. În lumea munților, sîntem inevitabili aștri trecători.
[2] Decedase în decembrie precedent.
[3] Alcoolul fiind al mătușii. Altminteri, am călcat deseori pe bec și eu, în viața-mi...

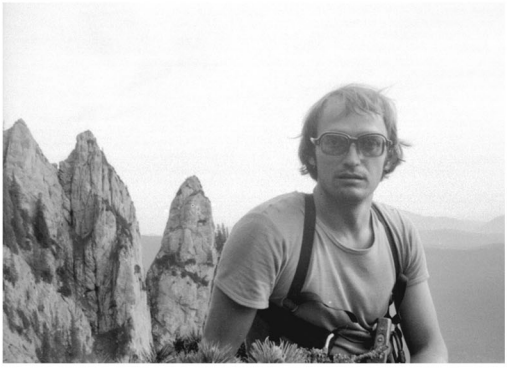

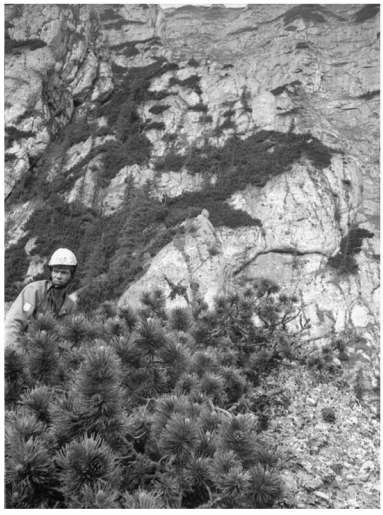

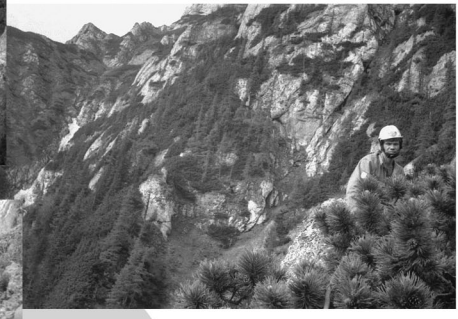

15 iunie 1985

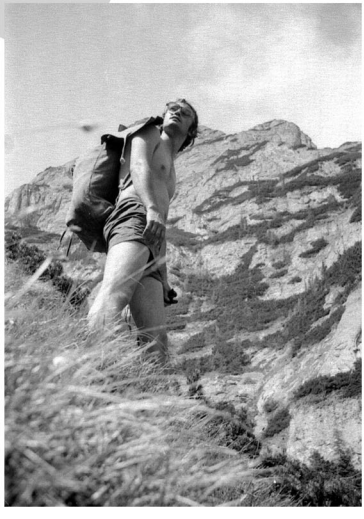

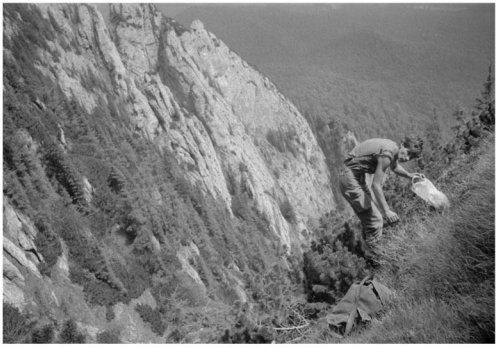

pe post de bijuterie a coroanei. La gară ajung la țanc, pe cînd semaforul roșu lasă loc celui verde, de proximă plecare a trenului meu.

Ne ducem după unii ochiți din vreme de Vlad, ca posibili parteneri de blat, dar ăștia se dovedesc *corecți*. Ne lipim de alții (care altminteri se dau mari șmecheri: unul stă cu pufoaica montană pe el, deși e cald bine în jur). Vlad își asumă postura de negociator. Mai încolo, întrucît la colegii de blat e atmosferă nasoală (de petrecere...), ne mutăm în vagonul vecin și dormim bine-mersi pînă la Cîmpina, unde trenul stă vreo 20 de minute. Bonviveurii pomeniți anterior ies în această pauză la peron, cu chitară cu tot. La așa ceva, eu sînt neutru, mă lasă rece, dar Vlad n-a dormit mai deloc și nu-i amuzat de recital. Pe la Poiana Țapului mă trezesc cu ăla cu pufoaica că mă ia la tămîiat și îmi cere numărul de telefon. Îl anunț scurt că sînt destul de grețos cu ăia noi (în Nord m-a întrebat unul unde mergem, i-am zis „Prin Caraiman"; ăsta a replicat „Pînă pe platou?", la care am zis "Nu, pînă pe un țanc de acolo" – de acolo o fi aflat acela că oi fi mai răsărit decît el). Vlad lasă ceva tarhat la bagaje de mînă în Bușteni, căci după tura de azi merge cu unii în Cheile Rîșnoavei.

Prin Kalinderu e vreme splendidă: mult verde, cer albastru închis. Abruptul e foarte aproape; printre pomi să văd unghiuri noi ale Caraimanului. Acum nimerim la fix poteca, cea care trece pe lîngă pomul uscat cu găuri de termite în el. În Seacă, banchiza s-a tras în jos, însă pînă la bifurcația cu Zangur e pod complet. Ne grăbim să străbatem cît mai iute canionul, către lumina soarelui, și după vreo 50 minute sîntem la gura Zangurului. Unghiul soarelui e unul de solstițiu estival, tare plăcut. La ora 7 o luăm pe niște fețe în stînga, ocolind săritorile Zangurului și curînd caut cu privirea accesul la Țancul Uriașului[1]. Silueta acestuia, zveltă din avalul Secii, acum se îmblînzește. Pînă la el însă, totul e bazat pe jnepeni – asta da, distracție pe căldură! Lăsăm rucsacii undeva lîngă vale și abordăm optimiști malul dinspre Țanc, Ceasul e 8[45]. Ne ies ochii din cap prin *crăcărie*, vreo 30 de minute. În fine, o *luminare* ne scoate în apropierea hornului (e la 30 metri în dreapta) ochit din vale, ca posibilă cale de suiș. Spre el iau un brîu 10-15 metri, pînă la o grotă, în care caprele au amenajat un culcuș cu fîn. Aici îmi iau pantofii, mă leg în sfoară și traversez pe același brîu, aici subțiat și expus, pînă în gura hornului. Nu pare cine știe ce, văzut de

[1] Ideea traseului mi-a fost dată de descrierea existentă în *Buletinul Alpin*.

jos. Descrierea din Buletinul Alpin, asupra premierei din iunie 1934, îi atribuie „două puncte de dificultate medie". Bat un prim cui în dreapta, într-o fisură, și încep să urc. Gîtuirea hornului ce urmează, la un moment dat, e probabil primul punct indicat în revistă, urmată la un moment dat de al doilea, sub care bat un piton *marca Toni*. La acest pasaj îmi lipsește o priză de mînă și stau ceva pînă să trec „fruntea" ce închide hornul. Ambele delicatețuri par să aibă gradul 3, restul lungimii fiind mai simplă. Sus ajung într-o șa[1], de unde o iau în dreapta, peste niște prize groaznic de friabile, spre vîrful aflat nu departe. Un jneapăn mă ajută finalmente să răzbat pe vîrf.

Ăsta e Țancul Uriașului: mic, îngust. Stau călare pe coama ce mai încolo, spre est, se lățește, cît să stau pe vine – asta constat după ce vine Vlad. În jur se vede frumos, dar spun că nu merită omorul de jnepeni din vale, pentru apropiere. Sau poate o exista un acces mai rezonabil, ce mi-a scăpat mie. Dedesubt, vîlcelul Uriașului, destul de nevinovat, cu o ieșire pierdută. Cred că am exagerat eu puțin, cînd m-am chinuit pe el, atunci în septembrie 1980. Coborîrea pune ceva probleme, dar la la 10^{20} sînt jos, în Zangur, indispus de ace jneapăn în fund și sete-n gît. Urmează intervalul 10^{20}-12^{10}, în care culegem rododendron – mai întîi ușor, apoi (catalizați de imensele posibilități) industrial. La acest nivel, coastele spre Brîul Portiței abandonează lăstărișul și relativa umezeală, iar totodată binevoiesc să își micșoreze înclinația.

De pe aici, studiez și coborîrea din Marele V, vestitele lui rapeluri către Seacă: se iese (în coborîș) pe brîul către Poiana mare destul de aproape de Strungă[2]. În brîul Portiței, se impune o masă, căci mațele noastre fac ghiorț-ghiorț: nu merge doar cu bomboane (pe Creasta Coștilei nu le-am avut nici pe alea). Pînă una-alta, îl trec pe Vlad prin Portița, și retur. Masa e undeva în dreptul Vîlcelului de sub Portiță, unde e plăcut ca tempera-

[1] Nae Dimitriu nu dă vreun nume șeuței din capătul hornului urcat (și) de noi, în schimb socotește pe alta, mai la vest, drept *Strunga Înfundată*. Nu am idee dacă a fost cu pasul pînă acolo, eventual dacă observațiile de la distanță – generînd acel toponimic – au fost făcute din Zangur, ori din Vîlcelul Uriașului.
Cum știam că Dimitriu lăsase nebotezată șeuța din capătul hornului urcat, am luat în calcul la data turei mele un asemenea nume, dar negăsind inițial ceva mulțumitor, am lăsat loc gol în jurnal. NU am mai fost tentat ulterior să îl completez.

[2] Există multe observații în epocă, asupra unor drumuri pe unde pasul meu nu va mai apuca totuși să meargă. Brîul pomenit mai sus e unul dintre ele.

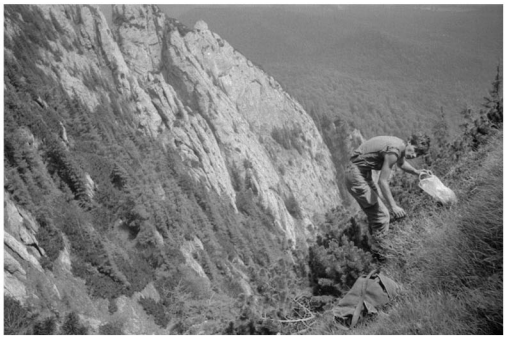

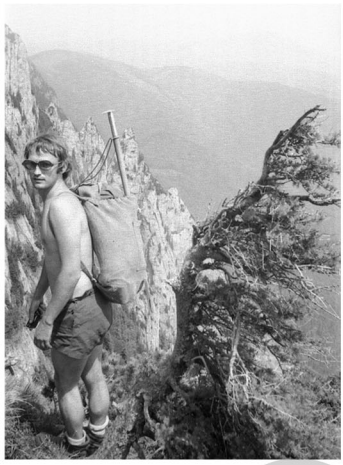

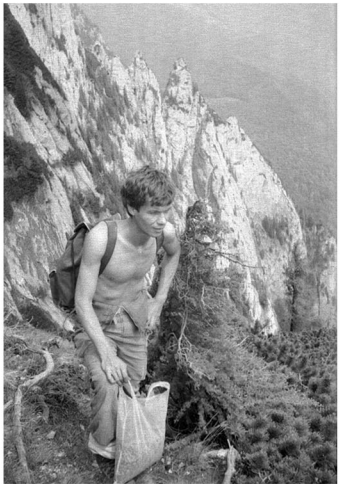

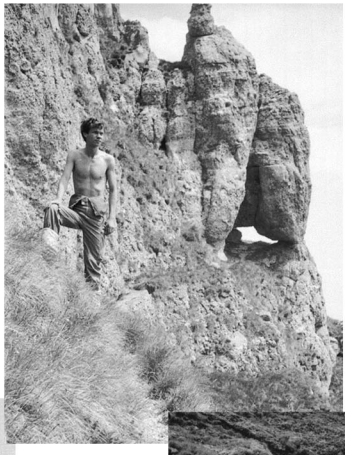

15 iunie 1985

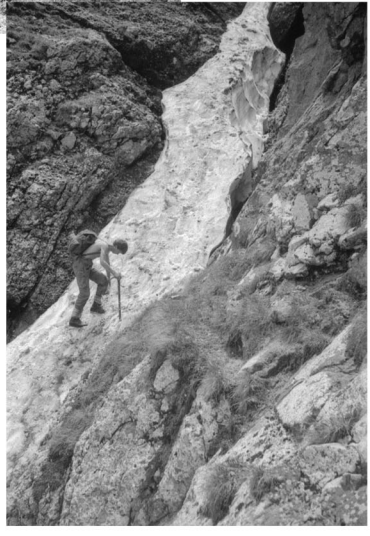

tură, iar totodată sîntem feriți de vînt, căci avem grijă să ne așezăm în preajma unei muchii protectoare. Vlad e suspicios aici privire la conținutul bidonului său, bănuit ca fiind alterat.

Nu stăm mult; renunț la o comodă coborîre prin Jepi și zic să-l fac om pe Vlad, luînd spre nord Brîul Portiței, către Tunel. Este ocazie să semnez condica și eu pe acolo, pentru prima dată în acest an. Întîi luptăm cu jnepenii pînă la creasta Mortului. Aici coborîm ceva și începem o traversare a firului către o spălătură, ce pare aceea urmată uzual[1]. O confund însă cu alta, căci după ea ioc brîu mai departe. Dacă la dus n-am avut probleme, la întoarcere, trecînd iar talvegul, Vlad scapă pe zăpadă și se duce – frînat doar de propriile unghii – în rimaya de dedesubt. Momentul este dramatic. Nu are zgîrieturi, dar amîndoi sîntem tulburați de belea[2], iar ceasul colegului are geamul spart (asta vom descoperi la Tunel, observînd totodată că s-a oprit la ora incidentului, 12^{40}).

O luăm pe brîu, traversînd curînd în Seacă (mereu acel farmec al Hornurilor, fir pierdut în amonte în mister, și Crucea vizibilă la dreapta, spre înalturi!). La traversarea asta, avem noroc în dublu exemplar: exact la nivelul nostru banchiza se întrerupe, iar totodată peste un prag de aici curge un izvoraș cu apă rece. Umplem satisfăcuți bidonul și o luăm spre Spălătură. Zona se înfățișează splendid, verde amplu în soare covîrșitor, fără umbre. Iluzia verticalității se mută cu timpul de la nord spre sud; acum ansamblul străbătut de Mort și de Hornuri pare mai mult decît prăpăstios. La prima ruptură (intrarea în bazinul Spălăturii) ocolim pe mai jos, pe un hățaș bun, în schimb sînt alte probleme mititele, pe care le trecem cu atenție. Ne înscriem pe lespezile de gresie de sub marea ruptură de pantă, iar apoi urcăm hornul cu rucsacul în spate. Dăm pe aici o ultimă o privire Spălăturii și avansăm prin zona cu jnepeni ce ne așteaptă. Urmează

[1] Foarte probabil, doar o dată mai fusesem pe acolo (1981) și nu reținusem detalii.

[2] În acei ani vreo trei colegi mi-au scăpat asemănător pe zăpadă: Romică, Vlad Seabru (acum) și Dan Nichita. Mi-a fost un sentiment mai mult decît neplăcut privind coborîrea lor vertiginoasă, imaginația și văzînd saltul funest peste vreo săritoare (de la *a sări*...) din aval. Din fericire nu s-a întîmplat așa! În ce mă privește, am *scăpat* în Valea Rea, în iulie 1985, iar la vreme hivernală în Valea Adîncă, pe la Brîul de Mijloc, împreună cu un coleg care a venit peste mine (1994). Și în aceste situații am avut șansă!.

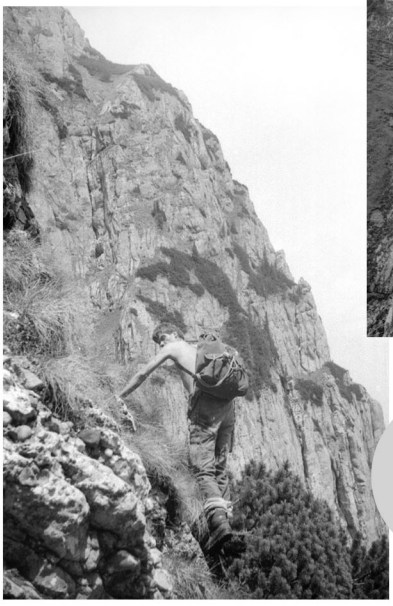

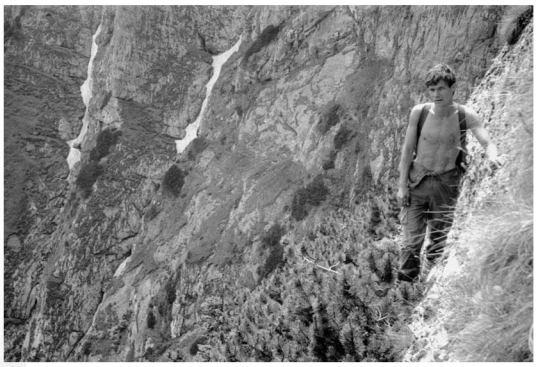

15 iunie 1985

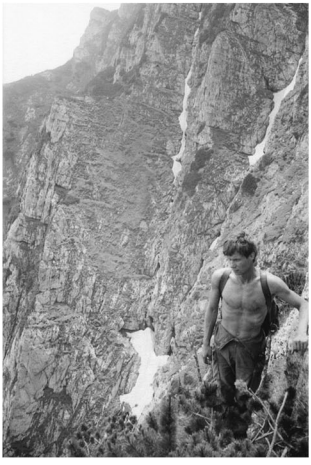

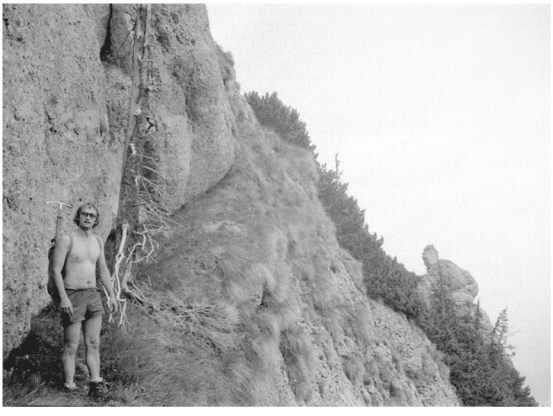

bradul uscat[1], trecerea aeriană dar cu prize de elefant[2] (deși nu chiar bine cimentate) și traversarea pe la *jgheabul jepilor uscați*[3], unde nu folosim pitonul frumos șlefuit (la Sticlărie), de acolo... Nu am întins deloc sfoara pînă aici, dar o vom face în apropierea gurii sudice a Tunelului, pentru a evita surprize la trecerea peste priza nesigură de acolo.

În gaura respectivă, sîntem grăbiți să facem rapelul prin Hornul I, pe care îl efectuez cu *pieptarul* lui Vlad, ca fiind mai sigur decît vreun Dülfer. Socotesc, în context, că am frecat ceva coarda, în anul ei de existență... Soarele persistă pe Fața Înaltă, dar devine apoi palid, avînd parte de ceva picături de ploaie, ivite aproape din senin. Cam încurc rapelurile pe Fața Înaltă, trăind senzația că am deviat cam mult spre stînga/nord. Pe Albișoara Turnului evit firul vestic, unde bănui existența rimayelor, urmînd fratele lui estic. Îl coborîm pînă la săritoarea mare din zonă, pe care am cercetat-o cu privirea, în timpul rapelului ce facem peste ea. Apoi traiectul ne este clasic, trecînd sub *poiana de* mijloc (via rapel de lăstarii locului) în firul lateral, cel cu pietriș fugător, apucînd să observ apoi că ruptura văii care ne-a obligat la așa manevră s-ar putea evita și pe niște ierburi din dreapta ei. Ca de obicei, acel gang e periculos din cauza pietrelor pe care le pot urni coechipierii aflați mai sus.

Coborîm apoi o săritorică destul de incomodă și ne angajăm pe fețe, către ultimul gang și cele două rapeluri ale sale.

Ceasul e deja 3^{40}, deci adio tren de Cluj. Unii schiază în Valea Albă, mai exact execută slalom printre așa-numite porți, prevăzute cu steguleț e. Facem ochii mari, căci nu ne-am fi așteptat la așa îndeletniciri, în plină vară[4]! La slip apoi, purcedem la cuvenita spălare, în apa ce curge abundent

---

[1] Cum se întîmplă nu o dată, locul (poate singura prispă orizontală, comodă de acolo) mi-a devenit foarte simpatic în urma vizionării acasă a pozei locului. Altminteri, inconștient ești tentat să treci pe acolo destul de iute, abia peste ani făcîndu-mi timp să zăbovesc mai mult. Bradul a dispărut destul de iute din nefericire, asemănător zadei din muchia Zangur-V. Sub Portiță, dar fără a fi înlocuit de vreun urmaș.

[2] Expresia mi-a comunicat-o dl Beldie și privea tura lui peste Creasta nordică a Colțului Gălbenele (1935).

[3] Este cel pe unde coborîsem din greșeală cu Pizanti, aflat lîngă al doilea punct cu probleme (dacă exceptăm hornul de la ieșirea din bazinul Spălăturii) al respectivei porțiuni de brîu, dintre Seacă și Creasta Picăturii.

[4] Ca să nu mi se pară că am visat, voi întîlni zilele următoare în ziarul „Sportul” o mențiune despre concursul ce s-a ținut cu acel prilej!

pe vale. Două perechi întoarse de la cățărătură ne sînt apoi alături o vreme, pe poteca de sub Verdeață, dar apoi ei se dovedesc mai rapizi. În gară ne ferchezuim din nou, la cișmea. În privința drumului ce apucăm de aici, procedăm invers ultimei ture: eu spre București, iar amicul Vlad către Predeal. Trenul pe care îl iau e gol spre coadă, numai că la Breaza sînt obligat la o deplasare spre vagonul 1[1], etajat și unde e curent teribil. Aș vrea să dau bine unei doamne solide, cu o bluză transparentă, de pe aici, însă realizez că mă aflu urît, jegos, plus nebărbierit. În București iau finalmente un autobuz 119, căruia îi explodează un cauciuc pe la Dimitrov[2], nu departe de casă. E ora 8 și ceva; baie, masă (la TV e filmul „Ultimul țărm", partea întîi[3]), apoi la serviciu, unde dorm neîntors pînă la 6[15] [sic].

A doua zi, duminică, mă culc acasă pînă pe la 10, cînd mă scoală fiul Dan urlînd că s-a tăiat, umblînd desculț prin casă. Cumpărături, între altele doi litri de vin roșu. Mariana vine pe la 2 și *sărim gardul*[4].

17 iunie, marți. Am fost la Biblioteca Academiei, conspectînd Gazeta Sporturilor din 1930. Cam rece, în sală. Cît îmi caută ei *titlurile*, mă duc în Piața Amzei, după ceva de mîncat. La patru și jumătate fug repede spre grădinița lui Dan, cu 133, iar apoi 379. Seara telefon lui George Pleșu, care nu-i entuziasmat de Vlad, dar nici eu de prietenul lui pe care îmi propune să-l iau pe munte. Aflu tot acum de un articol în „România pitorească", unde Dobrescu[5] se dă la Baticu. În tot Pantelimonul însă, ioc acea revistă, pe care au luat-o șmecherii pentru gagica de pe copertă, zice-se Miss Litoral și uzînd de o ținută pe măsură. O găsesc în *Barieră* [a Vergului, a.k.a. Piața Muncii].

Către și de la Manof (stă relativ în preajmă), ploaie pe capul meu. La dînsul, mă chinuie foamea, vechea problemă.

E mare Dobrescu ăla! Îi scriu o replică.

---

[1] Deplasare datorată probabil intransigenței nașului de pe acolo.

[2] Actualul Bd. Ferdinand.

[3] Datorită programului redus (trei ore, în cazul serilor finalului de săptămînă), un film artistic nu mai putea difuzat integral.

[4] Echivalentul lui a face dragoste.

[5] Acel Dobrescu, de fel din Argeș, îmi era cunoscut datorită mențiunilor (îndeobște legate de speologie) despre el, din pomenita revistă. Era genul de colaborator cu care RP schimba amabilități.

19 iunie, joi. Fuga la doctorul Parhon. A uitat multe. Îmi dă cîteva poze, cît și negativele 6x9[1] de care mi-a vorbit. Spre seară la dl. Baticu. În prealabil, indus în eroare de nevastă-sa, eu și Dan ne plimbăm degeaba prin Parcul Libertății, în căutarea dumnealui. Într-un tîrziu îl văd făcîndu-mi cu mîna: nu știuse nevastă-sa că e în casă, și a venit după noi! E cu dumnealui un d. Calomfirescu (se ține excelent la vîrsta lui, apropiată de a lui nea Nae), cu care am discuții aerisite. În răstimp, Dan își face de-ale lui, în jurul nostru. Nea Baticu e cu o mapă de documente după el. Pe linie verbală, îi dă tare pe Cristea și pe acel Dobrescu, cel cu materialul contra lui din revistă. Ne întoarcem în trei, cu Dănuț la mijloc. Baticu e mișcat de postura de bunic, pe care i-o conferim. Ne face cu mîna, cînd suim în tramvai, lîngă biserică din intersecția 11 iunie cu Coșbuc.

22 iunie, duminică. Plimbat prin Bucegi [nu am notat cu cine], la Verdeață și Poiana Coștilei. Adunăm pini de brad, de care am auzit că ajută la respirație. Nu va ploua în cursul zilei.

23 iunie, luni. La Biblioteca Academiei, unde mă revolt de timpul de așteptare, lăsînd totul baltă și plecînd. Alerg apoi la propriu pînă acasă, căpătînd febră musculară.

24 iunie, marți. La bibliotecă, găsesc Gazeta Sporturilor[2] din 1933, slabă, iar cea din 1929 bunicică. Aflu tot acum că [revista] „Educația fizică" e la *fondul secret*[3].

---

[1] Sînt imagini luate în peretele Gălbenelele, la încercările lui Nicu Comănescu din 1935. Și nea Nae mi-a dat la un moment cadre de așa mărime (între altele, două cu prima lui soție), să i le reproduc pe hîrtie. Scoteam din ele cît se putea, pe aparatul de mărit croit un format mai mic (*Leica*: 2,4x3,6). Că veni vorba, ultimul a apărut în anii '30, însă majoritare au continuat să fie o vreme aparatele pe format 6x9.

[2] Nea Baticu îmi indicase mai multe piste documentare care i se părea utile țelului meu, colecția Gazetei Sporturilor fiind una dintre ele.

[3] Fondul respectiv cuprindea periodice socotite ca avînd cu accentuat caracter politic, de pildă legionar (iar implicit potrivnice regimului comunist, care-și dorea cît mai puțini supuși de-ai săi în contact cu ele). M-am interesat în dorul lelii cum se poate elibera permis pentru acolo și l-am dobîndit mai ușor decît m-am așteptat. Asta, în baza unei cereri în care va fi contat că mă declaram *muncitor*, doritor să scoată o carte de istorie montană. Sala cu pricina era undeva la etaj (în sediul de

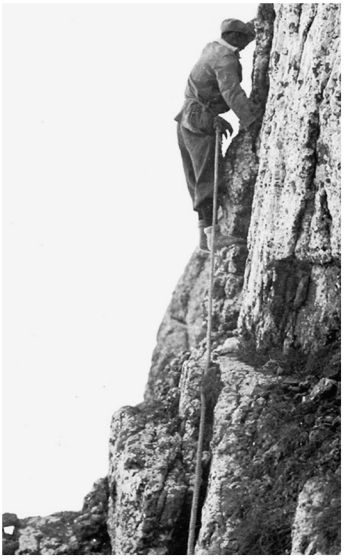

Nicu Comănescu
în peretele
Gălbenelelor, 1935

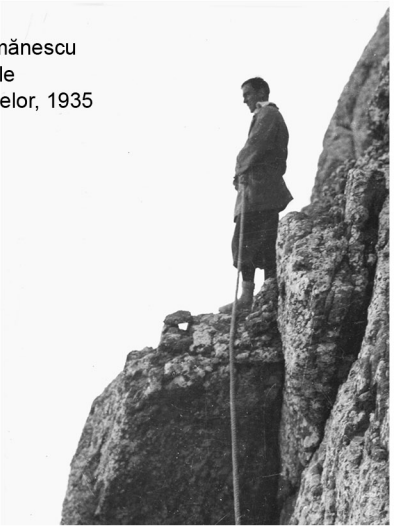

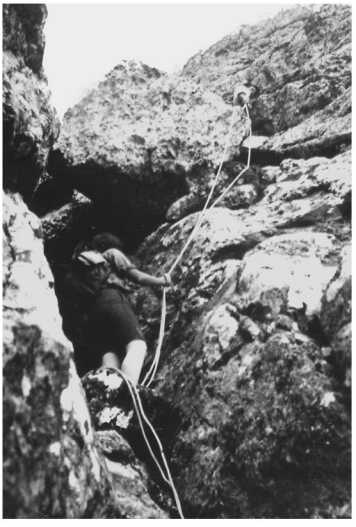

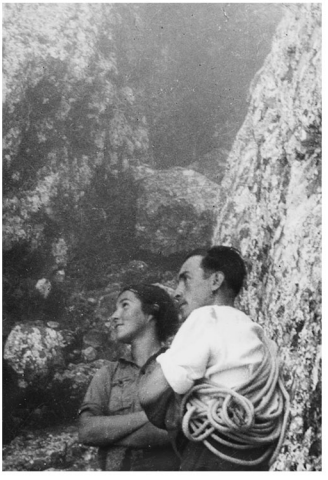

În Hornul Coamei, 1931

Foto:
colecția C.C. Parhon

Cici Benkner

1985, 2 iulie Valea Bucșoiului

Cu Vlad. Azi e marți. Mîncînd niște salam cîș, am durere de burtă cu grețuri, ca după beție. În drum spre tren, coborînd din tramvai în preajma gării, grăbesc în crucea nopții în tufișurile din preajmă (ale parcului vecin Ministerului Transporturilor). Revenit destins de acolo, am surpriza să descopăr pe trotuar că sînt așteptat de o patrulă de miliție, interesată de ce am fugit (atît de suspect, lor), în primă fază.

La peron mă înființez devreme, abia e tras trenul[1]. Pe peron, un nene în șort, cu cioc și piolet pe rucsac. În garnitură, reperăm la un moment dat un conflict în care e agrenat și conductorul, așa că, temători, ne refugiem în zona *omului în negru*, care este însă speriat – la *sportul* ce îi propunem – de un un *dinde* beat[2] din preajmă. E alarmă falsă totuși, căci vom merge fără griji, ba și cu 10 lei de căciulă. Mă simt totodată odihnit, cînd cobor în Bușteni.

Aici, întuneric. O luăm pe Valea Cerbului. Vremea e umedă, instalîndu-se în scurt timp o ceață sticloasă. Finalmente ajungem în Poiana Bucșoiului, unde valea e vizibilă pînă sus. În condițiile de azi aș fi mulțumit să fie vreme închisă, dar fără ploaie. O luăm pe fir, unde sforile mele de la colțari îmi dau dureri de cap. Pe iarbă găsim rododendron, cu care ne *aromăm* gura. După un timp, renunță și Vlad la colțari. Nu găsim un loc orizontal pe tot parcursul prin vale, ceea ce ne cam taie din planurile pentru campat cîndva, pe aici[3]. Ieșim în șaua Turnului cu jnepeni[1], de unde trecem pe

---

atunci al Bibliotecii, după 1990 construit fiind un altul, infinit mai spațios) și mai mică decît *Sala I*. Că veni vorba, *Sala II* (tot la etaj, dar mai apropiată scărilor de acces) era a manuscriselor, iar acolo voi consulta la un moment dat scrisori ale Bucurei Dumbravă și ale altor comilitoni turistici de-ai ei.

[1] Trenul de Baia Mare fusese mutat ca orar, de la (aprox.) 4, la 3. Cum de-acum ne strica mai toată noaptea, eu și Vlad am zis că mai bine luăm pe cel de 2, asta și pentru că aveam fiecare și niște avantaje, în București: a) devenisem conștient că damblaua mea montană impietează asupra timpului petrecut cu nevasta, așa că îmi doream să fiu la un șase seara acasă, cît să pot ieși și cu ea la aer; b) Vlad era laborant la un șantier sau așa ceva, și lucra de la 7 seara (altminteri putînd trage și el pe dreapta liniștit, după o anumită oră). În paralel era student, parcă la seral.

[2] Este expresia din jurnal, în traducere (fr.) *curcan.* Adică milițian. Nu știu cît mi-era acolo aroganță, și cît teamă să nu ajungă jurnalul vreodată a fi purecat de autorități.

[3] A fost un an cu așa proiecte, din care nu se va materializa nimic. Abia în 1986 voi izbuti o ieșire de acest tip, dar și ea mai scurtă ca timp decît anticipam.

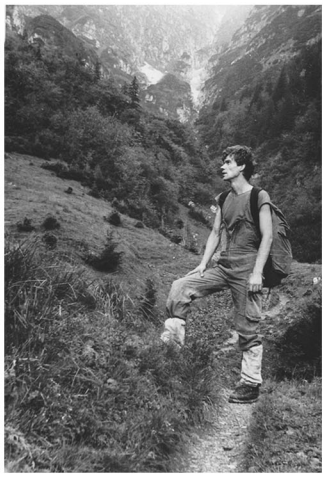

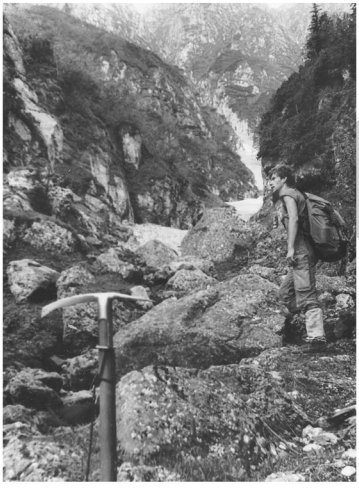

2 iulie 1985

coama dintre fire[2]. Vlad merge ceva mai greu pe aici, dar nu-i vreo grabă, căci am a cerceta vizual firele și brîiele care se văd în jur.

„Stînga: - fir-horn, blocat de o surplombă
- firul Furcilor[3], cu fețe relativ accesibile (vizual)
- brîu jos spre creasta [ce desparte de V.] Grohotișului[4]
- brîu spre Balaur, sus
Dreapta: - din vîlcel bifurcă pe la 2200 m alt. un horn care se duce către vîrf (sub care pare să existe un brîu)
- atît Principalul, cît și V. sub vîrf au ramificații, către obîrșie"

O luăm apoi pe brîul de sus, la dreapta, pînă pe ceea ce aș numi pajiștea Bucșoiului. Nu plouă, însă ne ia în brațe o ceață grozavă, datorită căreia, în mersul nostru către nord, ne pierdem reperele[6]. Nimerim în firul principal al Văii Rele, pe a cărui zăpadă purcedem a coborî. Depășim cu grijă două săritori – una cu limba subțire, iar a doua, întreruptă, pe lîngă perete. Vlad are colțarii, pe aici. Pe undeva alunec pe zăpadă, reușind să ies din acel ghețuș cotind către un mal, care se ivește salvator din stînga. O a treia ruptură cîș mă face să regret lipsa sforii; o ocolim prin bălării. Datorită umezelii zonei, cît și a căldurii corpului meu, ochelarii mi se aburesc incomod, dar avînd în vedere murdăria mîinilor și înclinația terenului, nu

---

[1] În acel moment cunoștințele despre Valea Bucșoiului îmi erau destul de reduse. Probabil atunci am descoperit (coroborat cu ce voi fi văzut în tura pe [Mignon]) că Principalul poate fi evitat o vreme prin V. Grohotișului, pînă să intre serios acesta în abrupt. În tura de aici am identificat și Brîul de sus (nu mai știu dacă e pomenit în monografia Dimitriu-Cristea; în *Buletinul Alpin* e indicată o zonă *La Cununǎ*, nu și un brîu).

[2] Mai exact dintre firul principal și Vîlcelul de sub vîrf, care se desfășoară în paralel de primul și către nord. Am rămas cu sentimentul că ne-am angajat pe acel dîmb de la confluență, dar se pare că am venit din Principal, un pic mai sus.

[3] Pomenit în monografia Dimitriu-Cristea. Voi descoperi mult mai tîrziu că e vorba de două fire separate acolo.

[4] Am urmat în 1998-2000, cu Mugurel Ilie, un vîlcel care se desface în stînga nu mult în amonte de *Crăcană* (expresie a fraților Țițeica, privind confluența Valea Bucșoiului – Vîlcelul de sub Vîrf). Dincolo de faptul că e tare plăcut, pe el, voi descoperi ulterior că el nu face parte dintre menționatele Furci...

[6] Foarte posibil nu am avut în acea zi plănuită coborîrea Văii Rele.

pot îndrepta mare lucru. În fine apare poteca, moment în care începe și o ploaie ușoară.

La tren dăm 15 lei și stăm în preajma unui grup de liceeni, care cîntă de zor. Ajunși în București, descopăr că și aici plouă.

4 iulie, joi. Merg la doamna Lili Șincan, pe strada Maria Rosetti 44, la etajul 2[1]. Uluitor cît de bine arată, deși e septuagenară! O doamnă. Are încredere în mine, căci îmi împrumută Enciclopedia turistică românească. O casă-pahar. Îmi arată trei poze de-ale soțului, unele cu Nae Dimitriu pe Picătura, nu chiar în prima tinerețe. E mișcată de interesul ce arăt domeniului în care a activat soțul ei. Îmi relatează despre punctul de vedere al lui Ion Șincan, legat de afirmațiile lui Baticu din „Amintiri...", care îl privesc. Acesta povestea unui terț, iar soția lui fiind în preajmă, că „Baticu mai și minte"[2].

Notat fugar: „Soțul meu îi spunea lui dlui Moisescu: «În ascensiunea de care spune Baticu [probabil una atribuindu-i gesturi de criticat], nu am fost prezent!»".

Îi promit un exemplar din „Pe crestele Carpaților"....

Foarte posibil de la dna Șincan aflu că Titi Rosignon (alături de soțul ei și V. Georgescu în pretinsa premieră a Fisurilor Centrale), nu mai era în viață la data discuției noastre.

... Apoi merg la dl. Țițeica, care stă cu o veioză chioară și citește o teză de doctorat. Cu regret constat că e șubred rău. Îi las caietul conținînd capitolul meu „Grupul Țițeica".

---

[1] Nu mai țin minte cine mi-a dat telefonul dumneaei, foarte probabil nu nea Baticu.

[2] Doamna nu intervenea pătimaș în disputa dintre cei doi montaniarzi, doar reproducea punctul de vedere al soțului, pentru care era vizibil că avusese o afecțiune aparte. Despre Ion Șincan, informațiile paralel mi-l indicau drept muncitor (cineva a pomenit a fi fost inscripționer vagoane), însă aranjamentul lucrurilor în casă indicau persoane peste respectivul nivel social. Am reținut că I.Ș. a murit în 1982.
Legat despre aprecierea lui Șincan despre scrise Baticu, părerea ultimului despre Fisurile Centrale mi se par greu atacabilă.

5 iulie, vineri. Merg la domnul Cristache Dedula, pe strada Gazelei 42. La poartă se află întîmplător fiul său[1], alături de care vom sta în trei la parole. Vremea e închisă, așa că sînt găzduit în casă (cam neîngrijită...). *C.D.* e volubil, mai ales după o vreme. Și aici primesc complimente legate de cunoștințele mele în domeniul istoriei muntelui. Numele lui I.I.-Dunăreanu declanșează o furtună iritată, la Dedula sr[2]. Ultimul îmi dă adresa lui Virgil Ioan, din Bd. Miciurin[3]. Despre Eugen Stoian îmi spune că a murit, poate fiul său să știe ceva despre viața pe munte a tatălui.

Mi se oferă cafea, iar apoi vin. Dedula jr. fumează (mult), nu și tatăl său. Totodată, poate pornind de la Mihai Haret, Cristache D. se declară împotriva tămîierii, altminteri dumnealui părîndu-mi un ins ușor de gîdilat (nu însă pînă la a-și cultiva un cult).

1985, 14 iulie Albișoara Gemenelor

Întrucît lipsa somnului de după-amiază contează, legat de tura montană de a doua zi, n-am scăpat ocazia și m-am simțit relativ freș, la ora 1 a.m., cînd m-am trezit. A mers prost însă cu ITB, unde e vechea poveste: trec două tramvaie în sens invers, iar în direcția dorită de mine, niciunul! Un maxi-taxi uitat de Dumnezeu la Granitul[4], cît și un taximetrist grețos, ce îi dă tare (foarte probabil de sanchi) că legea împiedică doi inși, ce iau taxiul împreună, să-și împartă costul cursei. Așa că, în loc de 1 leu (tramvaiul), mă costă cursa pînă la gară 20!

După ce Gogu s-a milogit să-l iau, apare la gară cu Fane Bekö, voitori să meargă pe Balaur. Asta mă scapă de două griji: să-l car pe vale, respectiv să-l iau altă dată. În tren, omul roșu e afacerist: vrea 100, nu 90. De la Ploiești mă întind, și atît. Cam puturoși apoi (eu și Vlad), prin pădure,

---

[1] Îl chema Tadeu, avea vreo 50 ani atunci și era ceva mai rotund la corp decît zveltul său tată. În afară de el, seniorul mai avea un fiu, frate bun întru caracteristici fizice cu celălalt.

[2] Fiind foarte probabil un om influențabil, îmi pare să fi preluat informațiile legate de I.I.D. de la Baticu. Menționarea ultimului a fost inevitabil legată de cercetările pe care gazda le făcuse (înaintea lui Dunăreanu) în abruptul Pietrei Craiului.

[3] Nu am ajuns să-l contactez.

[4] Cel care trecuse în sens invers și tot speram să se întoarcă pe sensul meu! Linia *F* de microbuze/maxi-taxi circula între Piața Unirii și (fabrica) Granitul.

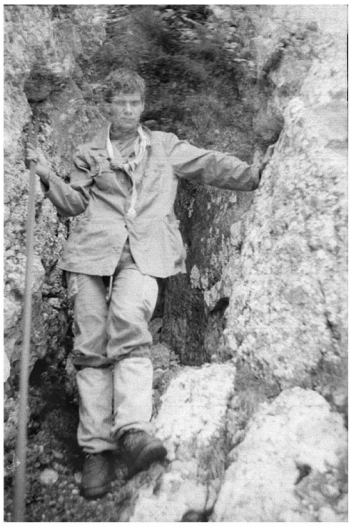

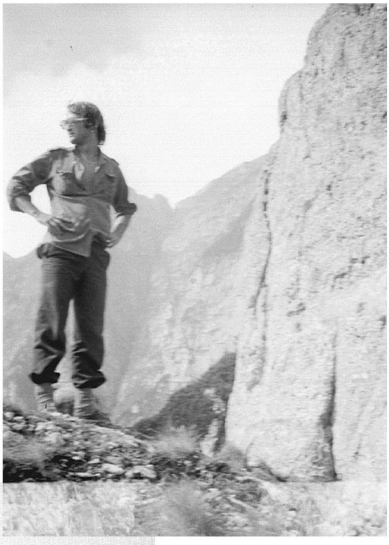

14 iulie1985

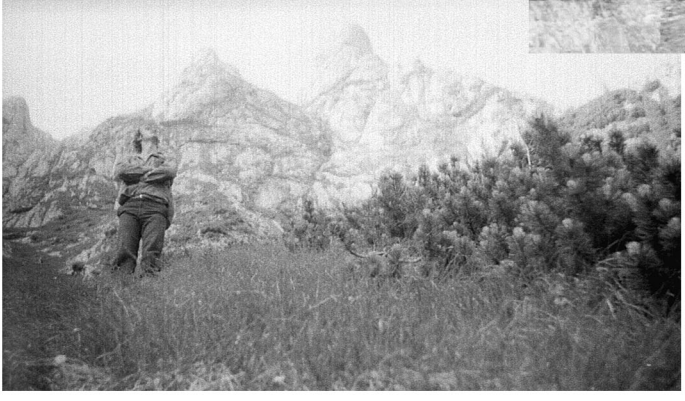

unde e întuneric. La răsărit văd că pe Gîrbova e ceață, pe care o bănui mare de nori, lăsată în vale; așa mai va! Pentru a ocoli zăpada tare din confluența Albei cu Albișoara Gemenelor (pe care eu și Vlad o vizăm)...

> Proiectat ex-aequo și Rîpa Zăpezii, dar renunțat în urma definitivării campingului nostru în Bucegi (variante, după discuțiile pînă acum: Valea Cerbului, Poiana Morarului, Țimbalul[1])

... ocolesc printr-o zonă tîmpită, capcană: scoc progresiv, dificil, și fețe ca peria. În fine, mai sus avansăm pe fețele din dreapta pînă deasupra săritorii cu bolovanul în brațe (știută de acum doi ani). Imediat e o udătură cumplită de horn, care se poate evita. E soare, iar ceața se revarsă dinspre est. Orice ar fi, socotim că pînă începe ploaia vom fi deja în programatul 3002, de ora 3.

> Finalmente ploaie nu va fi azi, ci o vreme rară, splendidă.

Într-un horn pe care țin să-l urc (iar Vlad, ajuns prin ocol deasupra, mă asigură) alunec și mă ia spre capăt tremuriciul. Derutat de o priză ademenitoare, intru prost în ramonaj și în preajma surplombei de acolo decid să mă întorc. Îmi pare grea; poate uscată nu e cine știe ce. Ca inventar, are pereți strîmți, linie oblică, cît și surplombă (altminteri, nu e cine știe ce).

> Remarcasem de la Verdeață ceea ce mi-a părut un afluent al albișoarei, spre dreapta/nord, unul confluînd destul de jos, și care în amonte se înfige într-un perete. În ce privește partea lui de mijloc, acel fir mi-a părut accesibil[3].

Ieșim în treimea de mijloc, cea dintre brîuri[4]. Iau aproape toate săritorile la rînd, mici hornuri surplombate – simple, dar ude. Vlad mai ocolește din-

---

[1] Nu va ieși nimic...

[3] Pare să fie vorba de ceea ce voi numi ulterior Vîlcelul în Cascade, iar finalmente Cantuniari. În ciuda traiectului apropiat A.G., el este tributar hidro însă vecinei Albișoare a Crucii.

[4] Cel de sus am socotit a fi cel al Hornurilor, iar cel inferior locul unde se termină zona ceva mai înverzită din aval. Ulterior voi împărți valea în patru bucăți, cea pomenită mai sus (de felu-i un oarece canion) devenind *al treilea sfert*.

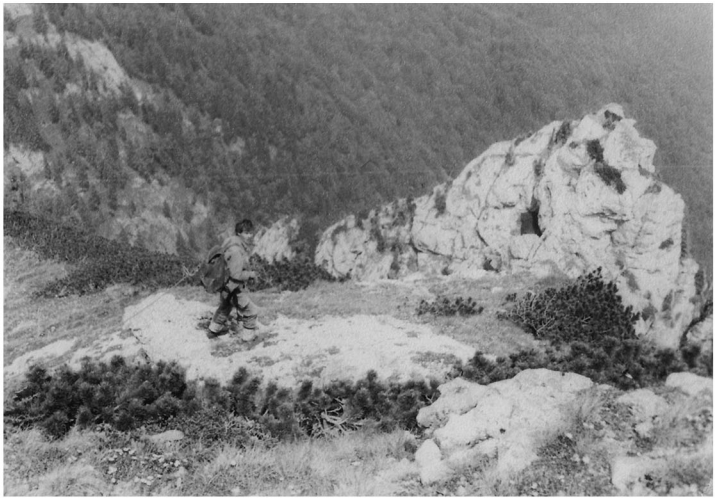

14 iulie1985

tre ele. A revenit la schimbul doi, după ce s-a certat cu maică-sa, despre un pick-up[1].

Mai sus, valea se bifurcă pe nesimțite, noi urcînd iar firul estic, care se termină în brîu. Fără ceas, sîntem în continuă viteză. Vlad corespunde. Nu-mi iert cîteva ieșiri pe fețe expuse, singura indispoziție a zilei. Ajungem iute în Brîul Hornurilor – socotesc că am făcut două ore și jumătate pînă aici. Încerc săritoarea Brîului. Încerc și atît, căci e cumplit de înșelătoare. La cuie merge, dar nu-i frumos, așa că punem materialele în rucsaci și fuga sub Hornuri. Aici descopăr în valea de dedesubt, pe la jumătatea ei, doi tipi. Le dau un semn sonor, la care nu răspund însă. Pare că unul dintre ei asigură de sus, pe ceilalți. Probabil au venit cu trenul de 3, căci dacă erau din cel de 2, îi vedeam la Verdeață.

Cîtă vreme luăm masa pe prispa Crestei, grupul din aval se apropie de noi. Vlad număra în aval patru inși, inclusiv o damă. Pe cînd ne îndreptăm spre Hornul III, mă aud strigat pe nume, din vale, eu fiind cu gluga în cap. Cum zăresc în grupul din vale o cască portocalie, traduc a fi vorba de Marius. Cum nu răspunseseră cînd am strigat eu anterior la ei, nu o fac nici eu, acum.

O luăm pe brîul Tunelului, suind apoi gangul [tunelul] vertical, cu o splendidă succesiune de trepte în stîncă. Parcă nici ce urmează de acolo, spre Brîul Portiței, nu e pe cît de cîș pare, cînd cobori locurile... Ne întindem pe *tocător,* căscînd gura la Valea Seacă, unde descoperim cîțiva tipi în luptă cu jnepenii din Poiana Mare. Afluență mare azi! Ni se pare a zări și în Vîlcelul Uriașului un tip, de care ne lămurim însă curînd că e o capră neagră. În sens opus, în peretele Văii Albe, alții urcă spre Albastră, în vreme ce negura se lasă peste Coștila.

Nu stăm mult, căci nu avem idee cum e cu ceasul... Vlad coboară după bolovanul cu chinga, pe care apoi o confisc igienic, căci e ruptă rău – semn că mai coboară și alții pe aici, nu doar eu. Rapid facem și al doilea rapel, pe hornul I.

Nu apucăm să ne întîlnim cu grupul lui Marius, căci sînt încă vreo 50 m sub brîu, iar noi ne-am angajat deja spre Fața Înaltă. Și rapelurile de aici merg os. Coborîm apoi *AT* pe varianta veche, cu ocolirea honulețului final

[1] Aparat de redat sunetele aflate pe un așa-numit disc (popular: *placă*). Probabil maică-sa nu voise să îl înlesnească de niște bani. Nu l-am auzit vreodată pe Vlad pomenind de vreun tată, de unde bănuiala-mi că părinții lui erau despărțiți.

– ud – pe crestulița ce închide la est acea copăiță[1]. În fir, prăvălituri nestabile. Zăpada însă nu mai e pe acest fir, doar la confluența cu vecinul din dreapta mai găsim ceva.

La Verdeață, niște tipi ce stau la soare ne informează că ceasul e 12^{30}. Facem ochii maaari, ca inși cărora nu le stricau două ore în plus, pe sus! Rău e să n-ai ceas... Facem și noi plajă o jumătate de oră, suficient cît să scăpăm trenul de 1^{48}, care ne era inițial la îndemînă (ar fi fost însă ca la nebuni, ca într-o zi de vară cu soare să luăm trenul respectiv!). Altminteri, gustasem din plin meniul, numit Munte... La birt, în Bușteni, ciorbele sînt scumpe, așa că fugim la terasă, unde marfa e în regulă, atîta doar că o servesc numai în interior. Ca urmare, apelăm la conserva marinată, bușită vizibil în cursul coborîrii cu cordelina a rucsacilor, pe săritorile Albișoarei Turnului (apropo, Toni promite 200 m de cordelină, cu 5 lei x 50 m, ceea ce ar fi tare bine). Ne întindem apoi la bere; stăm încîntați acolo de vremea zeiss, foarte rară la jumătatea lui iulie. Căscăm gura la copilele ieșite la aer. Pe partea cealaltă, remarcăm cîțiva țărani nemanierați.

Tren de Cluj. O ghidă se vrea rugată, ca să ne alăture grupului ei, așa că găsim în altă parte un compartiment. Pe acolo, o damă la 28-30 ani cu fiu-său și un soț ramolit la ai săi 35-40 ani. Ea fumează nervoasă. Ex-marea lady...

Acasă, ieșit la aer cu consoarta.

1985, 16 iulie Albișoara Strungii

Vremea menținîndu-se frumoasă în ziua următoare escapadei anterioare, am zis să nu scapăm ocazia și am hotărît rapid o nouă tură. Mariana, surprinsă destul de neplăcut. Cum tot ce-mi rămîne pentru a nu o indispune este o tură cu revenire devreme, plănui o tură pentru trenul de Cluj prin Albișoara Turnului (fir estic) – Hornurile Văii Seci, pentru trenul de $1^{48,}$ respectiv alta pentru trenul de 3 prin albișoara Brînei – Abișoara Crucii – Brîul Spălăturii – Hornuri – Spumoasă. Planuri...

[1] Acel *Fir vestic* are la capăt o zonă foarte înclinată, motiv pentru care în urcușurile prin zonă am ieșit la stînga/est, pe un scoc verde, închis la capăt de săritoarea amintită mai sus. Ea se ocolește pe creasta din stînga locului, iar de acolo pe niște coclauri cu vegetație pendinte de Firul estic.

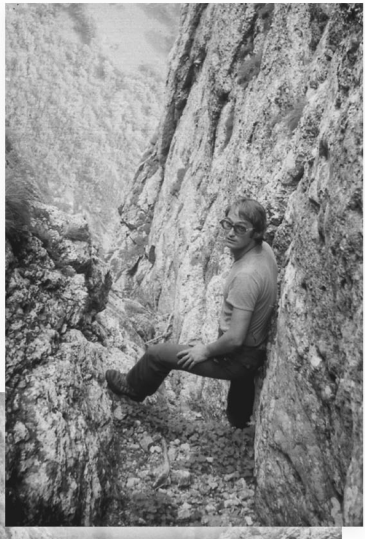

14 iulie 1985

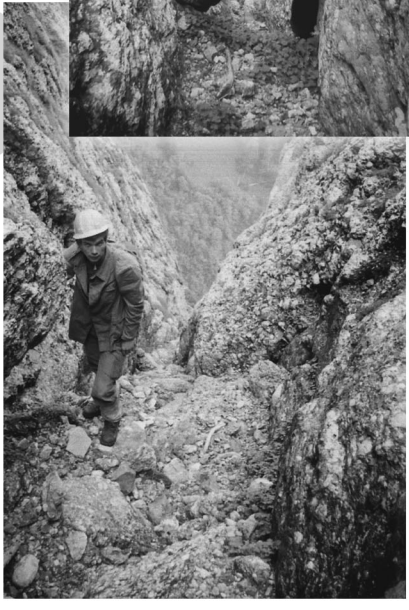

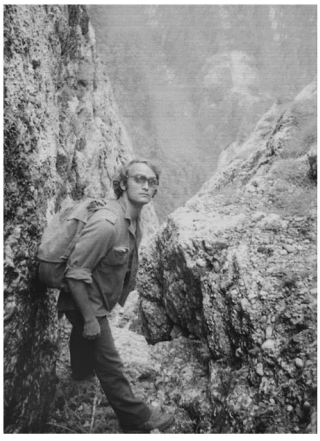

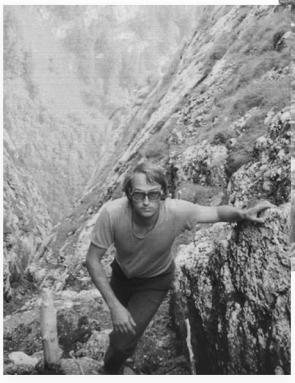

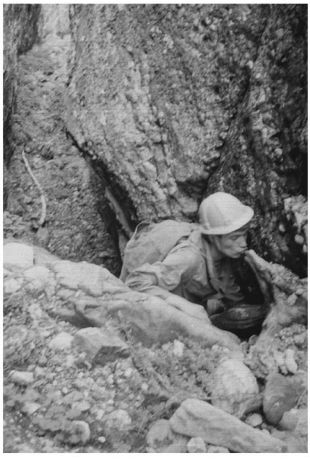

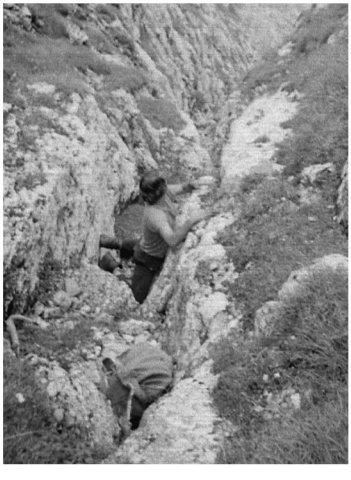

14 iulie 1985

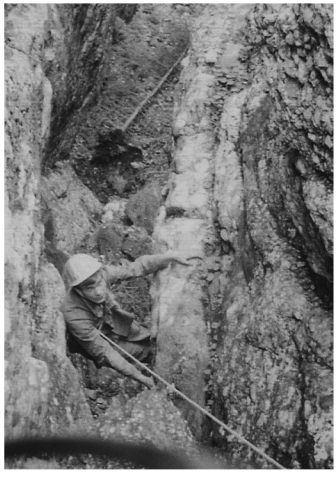

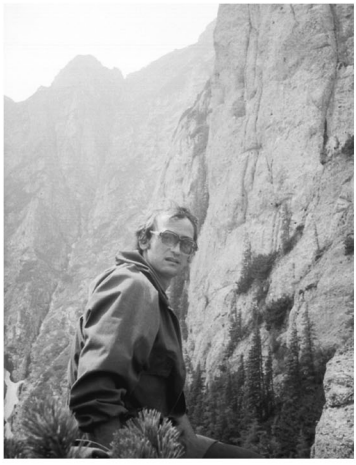

14 iulie 1985

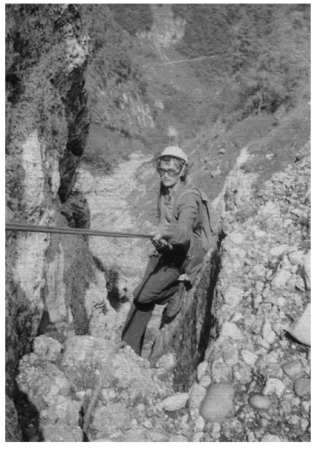

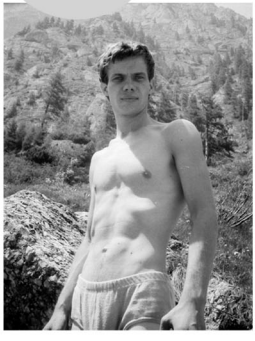

Dimineața tramvaiul vine la 2^{10} (cred că asta e ora lui), dar în fața lui se tîrîie un papițoi de la Lizeanu[1], ce cară borghiuri și osii. Fierb. Ceasul e avansat, 2 și 5. Noroc de viteza pe care bagă apoi vatmanul, care binevoiește să mă și lase în dreptul peroanelor. Apoi trop-trop grăbit, spre încîntarea unui Vlad ce pierduse speranța să mă vadă apărînd la timp: ajungem în tren la mare țanc! Mă culc iute apoi, pînă la Comarnic.

La Bușteni e mai cald decît duminică. O luăm mai tare la deal, însă la Verdeață *Smena* se cere reparat, iar asta vrea 45 minute în cap! În deschiderea de la baza Albișoarei Hornurilor, se mișcă două capre. Alegem drept cale de avans spre Albișoara Turnurilor un fir intermediar, dinspre vecina Strungii și care îmi trezise anterior curiozitatea. Are vreo două săritori zeiss, una cu un cui în dreapta. Mîzgă multă. O a treia săritoare e spălată și cu mușchi – o evităm și intru într-o zonă ierboasă. Aici, o lungime de infern, al naibii de înclinată. Ce mai, o zi de nervi! Apoi pe stînga, vizînd creasta ce separă, în dreapta, de Albișoara Turnului.

Avansăm apoi pe acolo și-mi zic la un moment dat să dau un ochi spre vecina Albișoara Strungii, către care se face la un moment ceva brîu. Îmi pare că s-ar putea coborî pe aici – prin rapeluri rezonabile.

Pornim în așa acțiune printr-un traverseu la un pom, unde Vlad e primul. De ăsta eu fac un rapel, pînă la o platformă. Cu chiu cu vai găsesc aici o fisură pentru un *cornier*. Îl testez și dau verde lui Vlad, să vină și el. Apoi plec cît mai mult pe prizele ce găsesc pe drum, întrucît cuiul e destul de elastic (spre groaza lui Vlad), dar finalmente răzbesc încîntat în talveg. Sîntem la *cotul de mijloc*, de unde memoria mă înșeală, cum că n-ar fi decît fleacuri pînă sus. În realitate, vom avea ceva săritori, fie și nu chiar imposibile.

După ce unul dintre noi își rezolvă urgențe fiziologice, revenind reconfortat, trecem la treabă. Pe aici îmi iau la polizor o mînă – cădere de un metru. Mă ambiționez însă și trec acel obstacol. În Strunga Mare sîntem la 12^{50}. Decid aici să urcăm Vîrful Strungii. Aleg o variantă ceva mai la sud, apropiată de hăul ce se vede la coborîrea de pe Picătura. Inevitabil, și pe aici sînt trei LC. Sus, Vlad simte nevoia unei mese. La coborîș coarda ne face iar figuri (a doua zi îi voi tăia capetele, căci produceau *cîrlige*).

[1] E vorba de Atelierele Centrale I.T.B., cu acces prin strada Lizeanu.

Coborîrea pe firul estic ne pare mai comodă decît pe firul vestic. Coarda se mai dovedește rebelă o dată, dar finalmente ajungem la Verdeață, unde facem plajă la doi pași de zăpadă, ca spectatori avînd niște capre negre, ceva mai sus pe zăpada Albei (dimineață porniseră a o sui mai mulți, pe vale).

La o tutungerie în Bușteni, iau pastă de dinți și spray pentru Mariana. În tren naș amabil, dar solicită scurt 5 lei în plus, peste ce oferiserăm noi (10 lei). Altminteri Vlad are dreptate, că țoalele noastre vai de mama lor, muncite prin hornuri, provoacă impresie, în sensul că nu mulți încearcă să ne joace pe degete.

Urmează în săptămînile următoare un sejur în Piatra Craiului, cu Toni, respectiv altul la mare, cu Mariana.

1985, august Rîpa Zăpezii

O tură (cu Vlad) din care nu am notat impresii, întrucît am plecat imediat în alte călătorii[1]. Și nici amintiri nu prea am, doar că nu au fost momente foarte tensionate, respectiv că am ieșit pe firul pe unde mai fusesem în 1979, care se bifurcă în stînga și scoate nu departe de Brîul Mare.

Luna august. La Biblioteca Academiei[2] dus adeverință pentru Sala 3, și se pare că e ok. Văd că acolo e și ziarul „Curentul".

Vizită apoi la dl Dedula. E o figură[3].

Interesîndu-mă care dintre cogenerii săi mai este în viață, d. Dedula mi l-a indicat pe Alex. (Lică) Popescu, care fusese secretar la Asocia-

[1] Tentația de a-și trece impresiile dintr-o călătorie (inclusiv montană) este mare imediat după acel drum. Nu și dacă intervin alte impresii, mai proaspete...

[2] Nu am mai frecventat altă bibliotecă mare, pentru că la Academie era cel mai mare fond de publicații.

[3] Notam la un moment dat în acest subsol că „poate ar trebui să fac tablouri separate, cu oameni precum Dedula, Manof, Beldie (al cărui material separat din volume «Sus la munte...» ar putea fi adus aici, cu completări din ultime informații […]) șcl.". Or, într-o pauză impusă de dispoziție, a lucrului la aceste Memorii, am scris un al doilea material (după cel din „Sus la munte..."), privindu-l pe Beldie. Am ținut apoi să nasc și unul despre Petru Vignali, abia ulterior revenind la aceste Memorii.

ția Excursioniștilor Români (înființată în 1928), formațiune drept președinte pe Dedula. Mi-a dat adresa lui, unde am trimis o scrisoare. Am primit două rînduri de misive (martie-aprilie 1986), pe care le socotesc cele mai mișcătoare, dintre cîte am primit de la înaintașii montaniarzi contactați. Asta, în principal datorită unui aer de o naivitate aparte, dublat de entuziasm (nu neapărat frunct al vîrstei înaintate) pentru situații personale de altădată. Pot spune că îl întrecea cu mult pe Dedula, în ale sufletului de copil! Toate acestea făceau să-i trec cu vederea abaterile de la adevăr (hiperboliza de pildă importanța amicilor săi), de care sînt convins că nu le opera cu rea intenție. Altminteri nu l-am cunoscut personal, neavînd nici măcar fotografie a lui.
Mi-a vorbit despre entuziasmul pe care i l-a conferit unirea din 1918, despre dezvoltarea turismului pe munte din anii 1920-30, în particular despre A.E.R. Iar totodată mi-a oferit mai multe tablouri despre montaniarzii cu care a intrat în contact, între care **Nae Dimitriu:**

„Trebuie să încep cu el, căci prin legăturile pe care le avea în Societatea turiștilor sașilor din Transilvania, el s-a format ca primul tehnician în turismul din munții noștri, și el a fost primul [sic] *care în grup cu Paul Nedelcovici și Octav Luchide au suit în munții Bucegi. Chiar după ce a terminat liceul a menținut legătura cu societatea «Apărătorii patriei» și a organizat primele excursii de grupe în munți cu elevi de liceu. La drum era un mare sfătuitor și explica cum se orientează un excursionist și felul cum trebuie să mărșăluiască și cum să se alimenteze în pustietatea munților noștri, și cum să dozeze excursia pentru adăposturi la schituri și la stînele cunoscute.*
Era mare prieten cu toți, de o mare inteligență, de o ironie și volubilitate de mare haz, încît greutățile și oboseala drumului el le metamorfoza în plăcere de neuitat. Cunoștea toate punctele din munți de unde puteai avea cele mai splendide priveliști. După ce primul grup de prieteni din cartierul Rahova au terminat liceul, el fiind bun prieten cu Ionel Săvescu, s-a legat de noi, petreceam împreună, făceam excursii împreună și astfel a fost prezent cu noi în A.E.R. Cînd Ionel Săvescu s-a răcit și a părăsit A.E.R., Nae Dimitriu a rărit prezența lui în A.E.R. Păcat că Nae bea cam mult, și în cele din urmă la bătrînețe bea numai rom, și din cauza alcoolului – el avea o construcție fizică fină – i-a afectat gîtul și a făcut cancer. A fost o mare pierdere pentru turismul nostru."

Baticu plecat la Daniel Georgescu, la Peștera[1].

Telefonez lui Tulea, care e acru, poate și pentru că e după o coadă la benzină. Contactez și pe Dan Popescu, care îmi cere/mă roagă să îi fac rost de un film de 15 DIN[2].

Îi fac prima vizită la **7 august**. Locuia pe bulevardul numit atunci Leontin Sălăjan (ulterior, N. Grigorescu) din București, într-unul din blocurile cu zece etaje de pe partea Policlinicii Titan, spre intersecția cu bd. Rebreanu, la etajul cinci, și cu apartamentul orientat tot spre Rebreanu.

Din afirmațiile lui:

„Eram cu Nae și cu sora mea Rodica în peretele Gălbenelelor. Vizam Furcile, dar el a văzut ceea ce se va numi Surplomba Mare și a zis: «Hai să încercăm!». A ales un traseu idiot.
La un moment dat, pentru a avansa, s-a urcat pe umerii mei, iar finalmente pe cap. A stat vreo zece minute așa, pînă cînd am izbucnit: «Domnu' Dimitriu... Coborîți, că nu mai pot!». Cînd a revenit (numai) pe umeri, parcă nu mai apăsa nimic pe mine!
Nu am putut avansa. Cînd am ajuns din nou pe pragul ce duce spre Furci, a început ploaia. Am stat în cămașă, căci i-am Rodicăi hanoracul meu. Toată noaptea am făcut gimnastică. N-am avut nimic!

Dacă la premiera Furcilor știam despre coarda dublă, capul de coardă nu ar mai fi avut nevoie [imediat deasupra Balconului] *să se urce în capul secunzilor.*

O iarnă întreagă am umblat pe munți. Dormeam la vînătorii de munte, la Piatra Arsă. Și a doua zi, după ei! Nu uit acea perioadă nici acum!

Tulea era cam egoist. Nu a fost în stare să facă nimic singur.

---

[1] Prin intermediul lui nea Baticu, i-am făcut o propunere de împăcare lui Daniel Georgescu, dar nu am primit vreun răspuns. După alte experiențe, directe (între care Carmen Dumitru, în 1990) ori pur informative, din cărți, am realizat că unii au nevoie ca de apă de *rupturi definitive* (produse de ei), cu vreun apropiat. Probabil reproduc(em) incidente din copilărie, în care noi înșine am fost tratați așa.

[2] Filmele ORWO, cam singura marcă care aducea rolfilme, oferea trei game de sensibilitate (invers proporțională cu finețea granulației): 15, 20 și 27 *DIN* (era standardul din Germania comunistă). Altminteri, era dat și echivalentul în unitățile occidentale, *ASA*. În comerț se găsea îndeobște varianta 20 DIN.

Ionescu-Dunăreanu scotea un ban pe ghiduri montane. Ciupea informații de ici, de colo. Nu a fost în stare să facă mai mult de o vale.

Traseul meu din Peretele Marelui Grohotiș. O fisură surplombantă pe acolo, apoi un horn. Mai simplu decît Hornul Central din Coștila. Secundul [Francisc Severin] *era cam ageamiu. În partea superioară ne-a apucat ploaia, dar de acolo nu au mai fost probleme.*

La tura cu italienii din 1937, în «Furcile», a fost o ploaie formidabilă. Eram în vale, la «Hotel». Era o pînză de apă, continuă, peste perete.
A doua ascensiune în Trei Surplombe a fost a mea cu E. Cristea, el cap. Îl ghidam. În partea de jos, am trecut un bolovan la coardă dublă. Andrei Ghițescu era grozav, a urcat la coardă simplă pe acolo. Era în mare amor cu o prietenă de-a mea, Irina.

Titi Ionescu mergea cu Elena Haberman, mare amatoare de bărbați. Fiind bogată, îl ținea cu bani. Groaznică la figură. Bărbată-său îi înghițea aventurile.
Nevasta lui Baticu, Madeleine Knapp, era medic[1]. Mai avusese o căsătorie. Cînd Nae a fost arestat, a durat ceva pînă ce ea a decis să divorțeze[2]. La apariția cărții de amintiri ale lui, în 1981, Baticu m-a trimis cu un exemplar la ea, dar nu a vrut să știe..."

1985, august Vîlcelul Clăiței-Omul-Ciubotea

Programat sejur montan de trei zile: în prima zi, interviuri la Bușteni, respectiv Sinaia. Apoi acces la Omul; în ziua a doua, explorare nord-vestul Bucegilor; ziua a treia, Omul – Bran – București.

Pînă la Sinaia drumul (cu trenul) a mers bine. Cald, zăpușeală. Am pentru orice eventualitate un bilet [din cele cu data ștearsă] de la Vlad; el mai

[1] Vlad Petrușca, subsemnatului (2006): „Madeleine era medic pediatru. Familia Knapp era din Cluj; tatăl, inginer, neamț, lucra pe Valea Prahovei. Nea Baticu mi-a arătat *casa noastră* din Sinaia [probabil a familiei Knapp, eventual rămasă ei]. A ajuns după naționalizare la OJT. Nea Nae a ținut mult la Madeleine. Ea a emigrat finalmente în Germania."

[2] În asemenea situații, soția/soțul găsea că e mai prudent să divorțeze, iar uneori era și presat de autoritățile comuniste să procedeze astfel.

are 11... În Sinaia îl caut o oră pe Florin Ștefănescu; nu e în oraș[1]. Masă în parc, lîngă hotel Montana. Soare. Caut să fac și ceva aprovizionare, pentru zilele urmînd a fi petrecute pe înălțimi, dar am o surpriză neplăcută, la complexul din centrul Sinaiei: nu e nimic mai acolo de mîncare, fiind nevoit să iau conserve de pește. Nu găsesc nici pîine, care va lipsi și în Bușteni, unde ajung la scurtă vreme, cu un accelerat. În ultima localitate, umblu o jumătate de oră să dau de Conteș.

Stăm pe treptele căsuței lui. E un om neînsemnat (vorba lui nea Nae: „Cum urîțește bătrînețea omul...")[2]. Aprobă mai tot ce-i spun. Remarc niște fotografii din Hornul Țapului, înrămate într-un tablou din casă.

Am reprodus din discuțiile cu C. Conteș în „Sus la munte, la izvor", ed. II. Iată și altele, în notițele discuțiilor cu dumnealui găsite mai tîrziu[3]:

„[În 1936, la tentativa în ceea ce se va numi Traseul celor trei surplombe] am mers pînă la baza am mers până la baza surplombelor[4]. *Terminasem pitoanele, iar totodată ne-a apucat noaptea, căci intrasem la ora 10 în perete. Pe parcurs, făcusem cap schimbat, cu Toma* [Boerescu] *și Sică* [Datculescu]. *Pe undeva, în apropierea surplombelor, Sică a avut o cădere scurtă.*

Am coborât o lungime de coardă în rapel, iar acolo am petrecut noaptea. Octombrie, frig, stele. Ne-am legat. N-am dormit deloc. A doua zi am fost jos la rucsaci, la Hotel [Gălbenele]*. Anterior, în baza optimis-*

[1] La vremea cînd am încercat să-l contactez, am făcut-o printr-o scrisoare, căci nu avea telefon. Și-a pus la scurtă vreme, simplificîndu-ne mult relația.

[2] Spusese asta cînd privea un cogener, la slujba funerară a lui Ș. Țițeica.

[3] Reiau din ultimul acest pasaj, în relație cu ceea ce urmează în text:„Nu știu de ce afirmă Baticu că aș fi discutat cu el despre **Trei Surplombe**, pe Valea Gălbenelelor. Eu vorbisem cu Toma despre acest drum. De asemenea, a doua zi [cînd au intrat în perete] nu a fost pe platou, ci pe Valea Gălbenelelor, ne unde ne-a strigat: «Stați, să vin și eu!». I-a răspuns Toma: «Nu, că ăsta e traseul nostru!». Martoră a fost Elena Haberman, aflată și ea pe vale." Oricum ar fi, replica lui Toma B. Mi se pare total neelegantă...
Am urcat pînă sub prima surplombă, lucru contestat azi de Baticu. Pentru vremea aceea, era ceva.

[4] Eu unul acord credit versiunii lui N. Baticu (contrazicînd-o pe aceea a lui Conteș de mai sus, respectiv cea – din înregistrări sonore – a lui Toma Boerescu).

mului, rugasem niște prieteni care ne-au condus pînă la traseu, să ne ducă rucsacii la creastă. Erau între aceia cîteva fete, Elena Fugaciu, Miți Dumitrache, Elena Enache.
Am urcat apoi Hornul Coamei, până la rucsaci. Am mâncat și ne-am culcat. La sculare era ceață și se pornise ninsoare. Iute la platou, unde ceața era și mai mare. Mergând, glumind ne-am rătăcit. Am întâlnit un cetățean: «Dincotro veniți?» «Păi, de la Schiel, și merg spre Omul». Și el se rătăcise, căci mergea în sens invers".
Finalmente am ajuns la Babele.

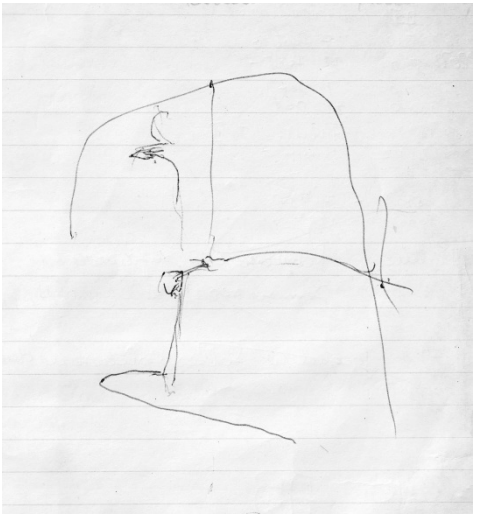

(desenată mie, de C. Conteș)

[Bușteneanul] *Eremia Crețu a sesizat lipsa noastră de acasă și cu patru cetățeni a cercetat baza peretelui Gălbenele. Nu mai eram acolo.*

La premiera Crestei Coștila-Gălbenele, Baticu ne-a arătat cum se bate un piton.

În traseul Surplombei Mari, Toma Boerescu a fost cap doar la acea surplombă. În Hornul Țapului, cap am fost tot timpul doar eu.

Legat de Creasta Vulturilor [1946]. *L-am întâlnit pe Dorin Grigorescu, care a stăruit să mergem să urcăm pe undeva, fără să-mi spună*

august 1985

unde. Apoi l-am întâlnit pe Coman. Muchia fusese încercată de Gică Roșculeț, iar însoțitorii mei voiau să încerce și ei. Nu prea eram dispus, dar i-am însoțit. Am coborît pe Hornul Negru [au urcat porțiunea de creastă aproximativ paralelă cu acesta]."

...Apoi, la telecabină sînt pe la ora 12, dar e coadă serioasă, așa că o iau pe Jepi. Cald; asta da, vară! Pe drum, rumeg variante mai nostime, decît poteca marcată ce am sub picioare. Aleg Vîlcelul Clăiței[1], pe care îl urcă îndeobște cei de la „Floarea de colț" (poate de aceea nu l-am călcat, pînă acum). Jos, acesta e spălat bine, cu fețe estice OK însă. Pe aici întîlnesc o capră, la vreo cinci metri. Valea se strecoară pe la baza peretelui ce poate fi văzut din Bușteni[2]. La un moment dat face un cot în dreapta. În treimea de mijloc, talvegul devine bolovănos, apoi cu mici praguri. Nu ies pe aici un pas din fir. Va fi o singură săritoare la care îmi scot rucsacul, pentru a-l arunca deasupra, pentru ca apoi să depășesc pe nesimțite Brîul lui Răducu.

Partea superioară e mai ierboasă decît pare de jos. În dreapta se face pe aici o poiană închisă în miniatură. Spre stînga pleacă două-trei brîuri; pe unul dintre ele pornesc o explorare. Locurile fiind interesante, ies în coama de pe acea parte, iar apoi, cu oarece echilibristică, trec în Hornul cu Florile, pe a cărui „furcă" dreaptă sui în continuare: e înclinată, aș putea spune și expusă, dar merg cu plăcere. Totul în jur e frumos; soare deasupra, Portița Caraimanului vizibilă în depărtări, în vreme ce în direcția opusă e reperabil între altele drumul Schiel. Ajung într-o lungă porțiune orizontală a muntelui Jepii mici, cu mulți jnepeni. Mergînd spre vest, coama aceasta e întreruptă la un moment dat de locuri ceva mai înclinate (dar comode), ce scot la vîrful acestui munte, parte a Platoului.

Cobor pe o lungă pajiște spre poteca marcată Piatra Arsă – cabana Caraiman. În ea, un tip, fără să dea bună ziua, mă întreabă ce traseu e în zona de unde vin. Îi răspund că nu e unul, ci 34. Înăuntru la Babele, gălăgie, cît și un afiș: "N-avem locuri". O iau spre nord, unde se montează într-un șanț o conductă de apă zice-se pentru Omul[3]. În șaua Sugărilor, un cort al

[1] Ulterior, influențat de N. Urechia, i-am spus al Clăii Mici.

[2] Cei de la secția de alpinism Armata Brașov, care au deschis în el niște trasee, îl socoteau ca aparținînd Văii Lupului.

[3] Mai degrabă va fi fost pentru Releul Coștila...

unor nemți[1]. La Cerdac fac ultima aprovizionare cu apă. La Omul, ioc locuri! Cît stau cu unii la cort pe acolo (au frații acolo trăscău, spirt solid, iatagan), se ocupă pentru înnoptat și ce locuri vor fi fost disponibile în sala de mese, așa că voi dormi pe o bancă de acolo. Vorba vine dormit, căci stricat la burtă – foarte posibil de la conserva de pește din Sinaia – voi ieși de vreo trei ori afară peste noapte. Iar acolo (spre Valea Gaurei), și în poziția aferentă, am parte de un cer sticlă, ireal, dumnezeiesc. Mai spre ușa cabanei, doi tipi stau de vorbă în crucea nopții.

Dimineață, pe cînd mă dezmorțesc, observ pe versantul de vizavi al Văii Cerbului o căbănuță spre care coboară cîteva serpentine. Ne dăm cu părerea că e ceva refugiu de vînătoare.

După noaptea de care am avut parte, merg destul de obosit spre Scara. În ce privește porțiunea pînă la Hornurile Mălăiești, realizez a nu mai fi fost pe acolo de ceva ani... Apoi intru pe teren unde nu am mai fost. E urcuș susținut pînă pe Scara, de unde privirea poate alerga către valea Gaura, respectiv cea a Țigăneștilor (cu un lăculeț în mijlocul ei). Pe platoul vîrfului e un refugiu. Intru în el (altminteri nu e țipenie în jur) și descopăr cu mirare inscripția *Solidarnosc '83*, a sindicatului independent polonez. *Bravo, polacilor!*, îmi zic. De acolo povîrniș, muchie, apoi fac dreapta în căldarea Ciubotea.

Prin fundul ei, întîlnesc după o vreme o turmă de oi, unde stau de vorbă cu un ciobănaș. Cam pe acolo e și un cort turistic. Urmează un coborîș iute în altă căldare, la capătul căreia, printre urzici, poteca intră în pădure. Panta mi se pare mare, senzație născută probabil de la oboseală și foame. Pe acest fond, drumul pare că nu se mai termină. Intru pe o muchie între văi. Ating firul unei ape, însoțită de un drum forestier, unde las totul baltă și trag un pui de somn. După vreo două ore de mers de la Omul, apar primele case, turiști, satul Poarta, un birt, meri, praf, brutărie, tabere de copii iar, finalmente, șoseaua națională.

Caut o ciorbă, dar nu au așa ceva. Cheltui ceva însă la farmacie, pentru a-mi mai aranja interiorul. Nu știu ce-i vine unei doamne pe aici și îmi dă fursecuri. Deasupra întregii zone, castelul Bran. Autobuz direct nu e pe moment pînă la Brașov, dar o cursă duce peste cîmpuri în Tohan (pe linia CFR Zărnești-Brașov). Acolo, întrucît mai e ceva pînă la tren, pun de un

[1] De bănuit că erau din Germania comunistă, cei din *Federală* nu știu să se fi aventurat pe la noi.

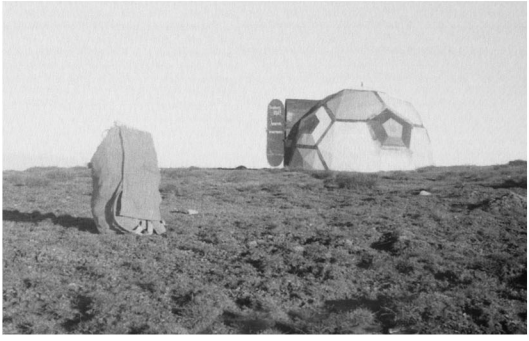

august 1985

nou somn. Curînd se face ora la care lumea intră și iese de la o fabrică din apropiere. E miezul zilei, și implicit cald. La Brașov, găsesc ceva mîncare gătită, la un „Express" al locului. Mă aciuiesc apoi la sala de așteptare din gară, unde trag iar un somn, urmat de lectura ziarelor de ieri. Trenul de București e întîrziat, dar în el nașul se va dovedi un om de treabă. Fără griji, admir – pe la Bușteni – Bucegii. Mai cad o dată în brațele lui Morfeu, pe la Periș, ca să mă trezesc cu vederea, undeva dincolo de geam (la intrarea în București), a unei case arzînd.

18 august, duminică, Merg la Sala III, să conspectez „Educația Fizică". Mare lucru nu fac, căci mă ia foamea mea dureroasă. Merg prin urmare la Piața Amzei, pentru cumpărături: tobă, unt, pîine.

Merg apoi să fac poze la un botez. Acolo, între prieteni, se discută de Ceaușescu. Toți spun că nu o duce bine, cu sănătatea. Așa să fie, le țin și eu isonul. Cam pe aceeași plan, zilele astea a fost mare tevatură prin zona Iancului a camioanelor militare, mai exact a militarilor duși la repetiții[1] pe stadionul 23 August. La orele cînd intră și ies aceia, se face mare cîrnat de vehicule. Este și cazul zilei de azi. Lumea îmi pare hăbăucă.

20 august, marți. La slujbă, îi trag tare cu cartea.

21 august, miercuri. Lucru la *livră* [carte]. Nu știu unde am pus conspectele din *Buletinul Alpin*.

21 august, joi. Am rămas peste noapte la serviciu – zilele de munte se plătesc... Prin oraș stau la cozi disperații ăia bătrîni, ca lipiți cu prenadez! De cînd cu cartea, mi-e mai convenabil schimbul II. Lucrez la curățirea ciornelor Conteș, Dedula[2], plus capitolul Picătura[3].

23 august, vineri. Eu, cuplat la serviciu, de azi noapte. Pe la 8 și ceva, mare manifestație [de ziua națională] (redată la un radio al locului). Lucrez

[1] Pentru festivitățile Zilei naționale de pe atunci (23 august).

[2] Aceasta însemna trecerea lor pe o formă ceva mai îngrijită, decît aceea scrisă în goană, la fața locului, urmărind vorbele respectivului.

[3] Astăzi așa însăilări îmi pot părea fleacuri, ca întindere, dar mi-a făcut mare plăcere să le aștern pe hîrtie, recte cum, de la niște notații disparate, s-a putut încropi un minicapitol tare plăcut inimii mele!

la *dosare* (ale cărții). Mă interesează doar ora la care pleacă ce șefi mai sînt prin fabrică (restul sînt la manifestație): va fi 11^{30}. În răstimp, ciugulit struguri, convorbit cu un cățel jegos și schimbat parole cu colegii Șift, Chirițescu și (socrul) Florică.

„La manifestație, șefii paradiți rău, Se zice că pe 19, la stadion, a fost și mai și, putînd fi remarcate la TV și gesturile doctorilor alarmați. Pe 23, în tribună, Ceaușescu are o figură chinuită (ehe, pe cîți nu chinuie el...) și mă întreb: dacă injectat și paramenținut arată el așa, care o fi realitatea? Nu cred că apucă Anul nou[1]*. La TV, întruna osanale și secvențe din junețe. În «România liberă» de luni, poze grosolan trucate. Doamna* [Elena C.] *în schimb e veselă foc, fără să o tulbure în vreun fel viitorul. Am remarcat o serie de portrete ale lui Ilie Verdeț, parcă. Asta ce o mai fi? Nicu ăl mic e la Kobe* [Japonia]*, la Unversiadă."*

24 august, sîmbătă. Nu m-am trezit dimineața, așa că amîn tura pe munte. Dintre amici, nimeni nu dă vreun semn de viață. La Biblioteca Academiei e închis, iar de vizite nu îmi arde.

1985, 25 august Albișoara Hornurilor

Hotărît lucru, 1985 *montan* a scos pîrleala anilor 1983 și 1984: o vreme nemaipomenită (sau doar normală?); 1982 a mai arătat așa de bine. La TV se dă prognoză os, cer senin din Ural pînă la Paris! Rău este doar faptul că nu am cu cine merge... Și la gară e pustiu, idem prin Bușteni ori la Verdeață, sau în Hornurile Secii: nimeni. Și cîte impresii nu vor de schimbat, pe parcursul drumului ce voi face azi!

Banul la ban trage și somnul la somn: în tren (cel de 3^{20}) dorm boierește. *Le parrain* [nașul] e bine, atîta doar că trenul are o oră întîrziere, datorită unei deraieri la Breaza, ieri: și acum stau acceleratele cuminți aici, la rînd. La 7 sînt la Bușteni, binedispus. Învîrt niște idei cu Hornuri Seacă, Albișoare, zona refugiu Coștila, Moraru – evident, nu toate odată. Urc

[1] A apucat! Ce e drept, sfîrșitul din 1989 i-a fost mai dramatic decît anticipasem (și chit că anterior nu credeam că gluma unui coleg, că „Nu aduce anul, ce aduce glonțul!", va deveni realitate.

tango. Prin curțile Bușteniului[1] sînt corturi, în vreme ce Caraimanul se luminează puternic, sub văpăile soarelui (iar eu scot din haine). Optez aici să merg către Verdeață. Înainte de a sosi în aceasta, privesc spre căile ce duc dinspre nord spre Picătura (de care am citit în *Buletinul Alpin*): există niște variante, însă presupun indiscutabil luptă. Creasta nordică pare destul de dificilă, mirosind intrarea (indirectă) în ea undeva foarte sus, peste nivelul locului unde abordezi – venind din Spălat – creasta Trandafir[2]. Tot de aici, privesc iar de afluentul Albișoarei Gemenelor (după ce o făcusem și în recentul drum cu Vlad), ce pare să sfîrșească în Brîul Hornurilor.

La Verdeață, soarele pe un cer astral mă oprește la plajă. În jur sînt două-trei corturi și o trupă pusă pe rupt flori de dimineață. Umplu bidonul cu apă și o iau spre Albișoara Hornurilor. Aleg drept intrare acolo una care se dovedește cîș, apoi ieșind pe fețele din dreapta. Nu reintru ca anul trecut, ci oleacă mai jos, printr-o prispă largă, dar cu o intrare ciugulită. Dedesubt, porțiunea aferentă de canion pare urîtă, dar săritorile se dovedesc destul de banale; cea de jos e tot e caimacul. În sus n-am văzut ceva de gradul III, ca pe alte surate. Chiar și așa, locurile îți dau un sentiment prost, datorită fioroșeniei peretelui care se ridică pe stînga/est. Privind la respectivul flanc, mă întreb la ce înălțime s-o afla bătut pitonul bătut de mine, astă primăvară (pe 17 martie)?

O iau deci prin canion, care în scurt timp se desface lăsînd loc treimii de mijloc, cu fețe ademenitoare la prima vedere, însă acele flancuri sînt parșive, cu – vechi cunoștințe! – pernițe detașabile. Pe aici pleacă la stînga un brîu promițător, de care îmi iau inima în dinți și plec în explorare, convins că priveliștea, din eventualul loc unde atinge muchia Hornuri-Turnuri, merită toți banii. Brîulețul, dulce și cu flori de colț, dă însă la un moment dat un cot, dincolo de care își dezvăluie o zonă tare expusă. Ca urmare, și în ciuda arborelui ce-mi zîmbește în creastă, la soare, las lucrurile baltă.

În continuare, pe vale nu e complicat, doar la unele sărituri las jos rucsacul. Am o mică problemă la o săritoare urcată în '82 cu ajutorul unei piramide; cum sînt singur, sacrific un pitonaș cu inel dobîndit cîndva în Crai. Săltat un pic în el (în dreapta, dedesubt e hău, altfel mă descurcam fără

[1] Foloseam la un moment dat forma articulată *Bușteniі*, însă nea Nae m-a corectat, ca fiind corect *Bușteniul.*

[2] Am numit astfel acea muchie (pe unde citisem că a explorat Ion Trandafir) strict pentru scrisele mele, ideea unui toponimic public venindu-mi peste vreo 10-15 ani.

cui), ajung la o mică muchie secundară, a cărei continuare mi-o amintesc ok. Pînă la ea, mai e de avansat un pic pe perete, în diagonală; apoi pot ridica piciorul drept ceva mai sus și trece dincolo de muchie în jgheabul destul de expus de acolo. Urc însă atent, conștient că te simți totuși altfel în echipă, și chit că secundul ține uneori sfoara ca să se afle în treabă. Cum rucsacul rămăsese în talveg, urmînd a fi tracționat, revin în fir mai sus și îl trag peste săritoarea cu streașină de pămînt, care există de acum între mine și bagaj. Iritat apoi de repeziciunea cu care își face apariția o nouă săritoare, o ocolesc, însă nu pot reveni curînd, iar pe acolo întîlnesc o surpătură proaspătă, pe unde trec cu grijă. Abia apoi pot reintra în fir.

E altitudinea unde pleacă în stînga un al doilea brîu, care nici el nu se vădește bulevard, spre creasta de pe acea parte (de aici în sus devine îngustă foc, însă, în ciuda primei impresii, nu pare imposibilă de urcat) .

> M-am uitat pe parcurs fără grabă la toate *problemele*: Spălătura Văii Seci, Hornul Gemenelor, Hornurile Crestei Picăturii etc. Ne-graba s-a datorat faptului că nu am fost dornic să prind trenul de șase (cu atît mai puțin unul mai devreme, ca în turele cu Vlad). Prin urmare am căscat berechet ochii în jur, pe o vreme-acvariu, cu întinse orizonturi. Cerul a fost astral, iar soarele torid. În ciuda acestei încetineli, am ajuns relativ devreme în Bușteni.

În Fisura Albastră reperez o trupă; de fapt un singur om, care stă în același loc cel puțin o jumătate de oră, apoi – deși în roșu – dispare subit. În acest timp, eu trec de brîul II; aici, nemaiavînd chef de *păcatul fețelor*, urc matematic pînă la obîrșia văii. Aceasta își restrînge pe acest parcurs malurile, pe aici avînd parte de o singură bubă serioasă, săritoarea dublă (cam gradul II). În afară de concurs, trec hornul îngust unde vii pe dinafară.

Hornurile crestei (Picăturii) se apropie pe nesimțite. Spre regretul insului solitar ce sînt, nici o capră neagră nu binevoiește pe aici să-mi țină companie – fie și fugar. Spre capăt, ies la stînga în coama de deasupra Feței Înalte: ce splendoare... Nu mai există pîcla verii, ceea ce lasă vederea să meargă la mari depărtări. În prispa Hornurilor se deschid ochilor, ireal de clar, firele finale ale Văii Seci, completate coloristic de un verde matur

splendid. Spre *Țîmburuș*[1], caut să identific din dreptul meu o legătură directă, care să nu mai treacă pe la Tunel, dar locurile nu-mi par totuși ok, pentru pasul omului..

Nu zăbovesc mult pe aici. În pîlnia hornului III, ca ins ce a făcut ceva progrese în ultima vreme, îi spionez surplomba din amonte. Groaznică nu îmi mai pare, dar, ca și în cazul diretissimei Fetei Hornurilor (pe linia matematică a crestei), ce poți face singur? Pe brîul spre tunel trec frumos streașina, dar imediat apoi mă poticnesc un pic. Merge însă frumos la a doua ruptură, de lîngă gura tunelului; pe parcurs descopăr două variante în amonte pe Hornul II, dar nu se zărește pe acolo nici un piton.

Nu zăbovesc mult în gura nordică a tunelului, așteptat fiind la celălalt cap de panorama Secii, neschimbată față de cum a apărut primilor oameni ce au ajuns aici, la 1929 (și anume *Țițeicii*[2]). Pentru a continua, cele două prispe de mai jos nu îmi inspiră mare încredere, așa că bat o platbandă verde[3], într-o fisurică unde să n-o dibuiască alde Daniel Georgescu, și implicit s-o scoată. Cu așa prevenție, trec ușor dincolo de zona complicată. E cald, zăpușeală de-a dreptul, accentuată de lupta cu jnepenii, cu acele și cleiul lor. Pe brîul *mare,* să-i zic așa, nu merg dezinvolt mult... Cîțiva pași pe limita dintre jnepeni și perete, și ajung la jgheabul[4] dincolo de care se face imediat o primă zonă cu prize sărace. Din fericire, sensul în care trec, de la dreapta la stînga, e unul favorabil.

> Brîul ăsta are puncte dificile, în funcție de sensul parcurgerii[5]... De pildă, acum îmi va fi mai complicat al doilea pasaj, nu departe, unde e de coborît pe niște prispe expuse de iarbă (faptul că pînă în Poiana Mare, la zeci de metri dedesubt, ai imediat sub tine un guler consistent de jnepeni, tot nu-mi face simpatică ideea unei căzături pînă acolo).

---

[1] Este stînca pe care Nae Moldovan va denumi, într-un articol din revista „Munții Carpați" (1998), drept „Omul indecent". Cineva mi-a explicat că denumirea e datorată aparenței acelei stînci, de om șezînd pe vine...

[2] Prima dată am auzit această formulare la (amicul lor) Ion Cantuniari.

[3] Așa ținusem să o vopsesc la serviciu.

[4] Cel coborît din greșeală cu Sandu, în 1982.

[5] În cursul traversării din Brîul Mare al Coștilei la Dintele dintre colți, m-am descurcat mai bine decît în sens invers. E de văzut dacă stîngacii înregistrează un sentiment contrar...

...Urmează imediat *platforma bradului uscat*, unde mă strecor între respectivul și perete. Varianta pare urmată și de alții, oameni sau animale, căci văd a se fi creat cu timpul un hățaș, prin acea strîmtoare.

Cobor apoi o treaptă de luptă, prin jnepeni, în vreme ce deasupra devine vizibilă partea superioară a Spălăturii... Dacă la Tunel nu am făcut o pauză contemplativă, aici nu mai rezist și-mi iau una. Îmi scot tricoul și aș fi umblat fără jenă în slip pînă acum, dacă nu ar fi existat ramonajele și contactul cu jnepenii... Iau aici masa: unt, brînză, pîinea aferentă și cam atît. Bașca porția nelimitată de căscat gura! Clou-ul peisajului este aici Spălătura, mai exact ruptura acesteia, ce astăzi, poate pentru că e atmosferă frumoasă, se dezvăluie mai.. umană. Zăbovesc cu privirea pe întinsul ei... Oricînt mi-aș bate capul, fie și privind de la oarece distanță (75? 100 metri?), se poate urca pe iarba de pe acolo, dar locul fiind înclinat și implicit expus, în toate cele două-trei variante ce identific pe acolo nu e mers fără ceva pitoane alături... Pe unde o fi luat-o Conteș? Chiar numai 12 metri să fi avut frînghia cu care spune dînsul că a folosit? N-o *tăia piroane*[1]?

Apoi iau la cercetare vizuală brîul lui Rafail, ce în tensiunea și graba lui iulie 1984 nu l-am pritocit. La nivelul acestuia, am sentimentul că spre Șaua Gemenelor pleacă un brîu, dar nu pot ști cît îmi deformează perspectiva aprecierile, percepțiile. Mutîndu-mi ochii spre Hornuri, caut a identifica Colții Diavolului, denumire din primele descrieri ale văii, dar nu reușesc să-i miros pe unde-ar fi (nici din preajma Hornurilor)[2]. Totul, sub un soare splendid! Doamne, ce vreme! O folíe! Și iar regretul, că în vale nu se vede țipenie... Ce oameni, să nu-i tenteze Seaca, pe vremea asta! Păi cînd va mai fi așa uscată, ca azi?!

Pregătesc rapelul către pîlnia Spălăturii, dînd coarda prin două *puncte*, adică doi jnepeni. Trimit întîi rucsacul, apoi ajung și eu. De acolo, am de ales între ierburile aflate imediat sub mine, și lespezile din dreapta lor. Le împac pe amîndouă. Apoi, pot da ochi liniștit spre Hornul Gemenelor, ce scapă spre mine din șaua omonimă. Astăzi îl simt întrucîtva mai amic, decît mi-a fost acum un un, cu alde Curculescu. Are ceva din Fisura sudică a Colțului Mălin, mai exact modul cum partea de sus, micșorîndu-și

[1] Cu sensul *a minți*.

[2] Vor fi fost vizibili din zona confluenței Mortului-Hornuri, în amonte și cuprinși de acele fire.

panta, dispare din vederea celui aflat la bază. Pînă acolo, observ două surplombe. Una poți zice că ar fi de piramidă, dar a doua e mult mai pronunțată – asta barim văzut de aici, de la 30-40 metri. O eventuală coborîre? Parcă nu e o treabă...

Pe cînd mă apropii apoi de zona rupturii de pantă (a spălăturii propriu-zise), ajung și eu la constatarea că practic acolo – și preluînd formula lui Comănescu – nu este o spălătură, ci pur și simplu trupul muntelui! În context, cînd ești sub acea ruptură, îl privești ca pe un perete oarecare, fără să-ți dea prin cap, dacă te afli neavizat, că deasupra imensului prag pleacă o vale. La o adică, situația se repetă și în aval. Nici gînd, în zona brîului, de vreun talveg! E aici doar o (largă) pîlnie, un fir stîncos luînd naștere abia ceva mai jos, mai exact în partea dinspre sud/Hornuri a cavității (și nu sub firul ce conduce la Șaua Mare).

Traversarea locurilor mi-a decurs apoi liniștit, cu excepția pasajului de la ieșirea din pîlnie, pe care l-am prins însă în comod urcuș, pe sensul deplasării de azi.

Spre Bușteni, vizibilitate reconfortantă, cu trenuri gălăgioase; Valea Seacă și Poiana Mare emană în aval o senzație de teribilă prospețime, în ciuda căldurii (în *oala* Spălăturii te usuci ca într-un deșert!). Nu departe, pe pieptul dintre cele două văi-surori, reîntîlnesc stîlpul de circa 1,5 metri, picat fără îndoială de la Cruce. Pe aici e și partea metalică a unei lopeți. Apoi începe să se vadă ulucul Hornurilor, cu fețele atît de apetisante din dreapta lor. E vizibil de aici, în amonte, și Brîul de sub Streașină; pare oarecum aproape, dar inevitabil nu poți face abstracție de cele șase (sau numai trei, pe varianta Dinulescu[1]) săritori de pînă acolo. Mă tentează grozav pe aici a porni în sus, pe Hornuri, dar pînă la urmă prudența (poate și oboseala) îmi spun să stau cuminte.

La fel de *în capul privitorului*, apare din respectivul loc și sora mezină a familiei, Spintecătura, căreia îi vezi doar partea de jos a pîlniei, mai sus ea făcînd oarece cot spre dreapta, și dispărînd după creasta ce o separă de Hornuri.

Traversez spre Vîlcelul Mortului. Picătura începe să se înfățișeze în unghiul clasic, cel propriu părții de sus a Secii. Inevitabil, pe aici îmi reamintesc de căzătura lui Vlad, de acum două-trei luni. Curînd, sub mine bazinul

[1] Oare și lui i-o fi arătat cineva acea posibilitate de evitare, pe unde m-a dus pe mine?

Zangurului e vizibil înfierbîntat. În sus, peretele triunghiular al Portiței, despre a cărui muchie sud-estică am citit recent și în revista „Romînia" (1946, autorii premierei: Gh. Roșculeț și Sergiu Cunescu). Intuiesc pe acolo o treaptă, poate de *artificial*, apoi o creastă înierbată, à la *Creasta mică* din Picătura. Privesc și brîurile care încing partea de jos a triunghiului.

La Portița, mă așteaptă panorama de neuitat ce cuprinde Bușteniul și Sinaia, bașca zidul ce pleacă dinspre muntele Jepi către miazănoapte. Pe aici începe vîntul, de care nu mă mir, după o zi montană atît de călduroasă. De aici am în plan (decurajat de mersul pînă în valea Jepilor, iar de acolo pe marcaj) să cobor *direct* spre Bușteni, pe ceea ce am înțeles că se mai numește *poteca veche*. Și pe unde văzusem cîndva pe cineva suind, iar totodată îmi spusese și nea Baticu, a exista un drum pe acolo (pe care el însuși nu l-a nimerit de prima dată). Acum nu mai am cum să-l rătăcesc (deși, la o adică, eroarea făcută cîndva pe aici m-a ajutat, cu ceva noroc, să descopăr un drum nou), căci am idee pe unde părăsește el vîlcelul inițial (cel de sub Portiță).

Din brîu, pe unde identific un dram de hățaș luînd-o la vale, pornesc pe el. Curînd am parte de luptă cu jnepenii ce copleșesc locurile, însă răzbesc finalmente în șaua care se face pe dreapta. De acolo trec în vîlcelul ce pornește în direcție opusă, destul de înclinat (grohotiș amestecat cu iarbă), dar fără a pune probleme. La un moment dat firul cotește la stînga, primind pe dreapta un afluent ce vine dintr-o strungă apropiată. Cum sînt multe flori pe el, mă întreb dacă nu o fi el Grohotișul înflorit, de care am auzit vorbindu-se[1]. Nu traversez pînă la el, ci continui pe firul inițial, unde întîlnesc curînd un prag, apoi merg pînă dau de o potecă. Realizez după un timp că e vorba de legătura Spumoasă-Poiana Tîrlelor. Mă bucur mult, a fi trecut pe răboj bucata de pînă aici! Aici observ un tip, care la prima vedere pare Georgescu, însă în realitate, cînd ne apropiem, se prezintă Teodorescu, avînd la activ, după mărturisirea pe care se grăbește să mi-o facă, o căzătură în traseul Eftimie Croitoru[2], de unde s-a ales cu o gleznă care și azi îi este cîș. Omul are o idee fixă cu Portița, să ajungă la ea; a mai fost acolo acum 18 ani. Îl îndrum spre Spumoasă, însă refuză așa va-

[1] Mă voi lămuri ulterior că respectivul *Grohotiș...* e în altă parte a zonei.

[2] Va fi fost vorba de Gabriel Teodorescu, între amici *Găbescu*, pe care îl voi întîlni pe net prin 2010, cunoscut fraților Vasilescu ori lui Viorel Nicolaescu.

riantă. Ne spunem apoi pa!, eu urcînd în șaua aflată în stînga nu departe, iar de acolo, de-a coasta pînă în Poiana Tîrlelor.

Acolo, aud în apropiere voci, care aparțin unor băieți de vreo 18 ani. Coborîm împreună serpentinele ce duc spre Kalinderu, porțiune unde unde întîlnim un număr neașteptat de mare de oameni, cu toate vîrstele posibile (nu și cu bocanci în picioare). Deși drumul e nemarcat, îl găsesc destul de îngrijit și are un *ce* care îmi place! În Poiana Kalinderu, priveliște de suflet spre Picătura, dar și către pieptul estic inferior al Caraimanului. Pînă la Poiana de jos nu mai e mult, întîlnind acolo popor în toată regula.

Bere la Căminul Alpin: patru sticle (o parte, în bidon, pentru drum)[1].

Trenul de Cluj e aglomerat. Degust pe îndelete berea din bagaj. Nașul nu apare, pînă la București. Ajuns acasă, ies cu Mariana pe Moșilor, la plimbare.

> **Joi**. Convin cu Vlad [Seabru] să ne vedem la Piața Traian. Mergem apoi la restaurantul Galați din preajmă, unde îmi înșiră suveniruri din Crai cu Pizanti, traseul Sudic ș.a. Ne prinde o ploaie, de care ne adăpostim amîndoi sub *o* umbrelă. Mi-a adus *tenișii* promiși: 33 lei, românești, calitatea III. Aș mai lua două perechi[2]. După două halbe de căciulă, mă duc la bar și întrucît nu-mi place cum se poartă cel de acolo, plecăm la localul „Bega", din preajmă. Acolo, sub un acoperiș, mai luăm ceva bere, iar Vlad niște icre de Tarama, nu prea grozave. Urmează să ținem legătura. Acasă mai gargarisim o oră, la telefon.

4 septembrie. La dl Țițeica. S-a uitat în ciorna 1929-33 lăsată de mine, dar fără să facă notații. E binedispus de vizita mea, care îi conferă o pauză, din munca lui: „Mi-a trimis editura de lucru...". Merge greu prin cameră: „Și ce iute eram, eu și Virgil Ioan! Virgil avea, spre deosebire de mine, și *masă,* ceea ce contează mult la rugby"[3]. Vine vorba de accidentul din Ca-

---

[1] Mi-am pus problema atunci dacă nu exagerez cu berile după tură, la care mă cam abonasem în ultima vreme. Mai exact, ce relaxare îmi mai conferea muntele, dacă simțeam la sfîrșitul zilei nevoia să beau trei beri? Ceva nu mi s-a părut în regulă și de atunci mi-am modificat măcar în parte conduita.

[2] Nu mai rețin dacă interesul meu era datorat vreunei penurii, ori prețului convenabil.

[3] Deduc acum că și nea Radu făcuse în prima tinerețe rugby. La o adică, el îl cunoaște pe Nae Dimitriu în tribună la un meci de rugby (avocatul arăta unor cunoscuți poze de munte, spre care a simțit nevoia să dea un ochi și RȚ).

raiman (1912), în zona Grohotișului Înflorit, unde a fost găsit un tip Pietroiu. ”Poate pornind de la nenorocirea acestuia s-a născut denumirea de vîlcelul Mortului...”.

A urcat de vreo 2-3 ori Rîpa Zăpezii, cu intrare prin Brîul Înflorit. Sînt ale lui denumirile de Vîlcelul Obuzului și Colțul Vîntului.

Scoate *Buletine*, căutînd întîi o hartă, și pe urmă o poză, de negăsit.

1985, 2 septembrie Colțul Mălinului

Tren de noapte. Pînă acolo nu vine tramvaiul, decît la 2^{04}. Vatmanul e spiritual, dar oprește să-și ia toți amicii de pe drum pentru una-două stații. Așa că sar pe scările de la intrarea în Nord și, cu Vlad, iute spre trenul deja în mișcare. Din fericire, merge lent, iar noi îl ajungem din urmă, înspăimîntați totodată că garnitura poate accelera din clipă în clipă, lăsîndu-ne cu buza umflată de tot efortul (inclusiv sculat cu noaptea în cap). Ajung ultimul vagon, e ceva gen poștă, unde luăm în calcul să ne agățăm de ușă, dar care se află, culmea ghinionului, la capătul opus al vagonului. Sosim în dreptul ei, m-aș urca pe treapta de acolo, dar apuc a socoti că nu e o treabă să mergem așa, pînă la Ploiești (uit că oprește la Triajul bucureștean). Vlad e un pic mai iute și într-un final sare pe scările vagonului de călători ce urmează. După el, mă apuc și eu de bară, avînd totodată ficatul în gît. În interior, sînt leșinat. De la WC pute cîș, nașul se uită la noi ca la două arătări. În tren e și Toni, cu încă doi: se duc pe Seaca Clăii. Stau un pic cu ei, apoi plec la somn la bow-vagon [necompartimentat], unde dormim bine pînă la Cîmpina. E călduț. Aici încerc să adorm din nou (splendidă senzația, în trenul de noapte, că mai ai timp pentru o rundă de ațipit...).

Atîta doar că exact aici urcă un grup, dintre care un tip e afumat bine, cu gura mare aferentă. Ca și cum asta nu ar fi de ajuns, drojdierul ține să strige și „Deșteptarea!”, pentru cei care aflați la orizontală pe acolo. Vlad se rățoiește la el, ținîndu-i și eu isonul[1].

Omul lui Bacchus e foarte încîntat de atitudinea lui.

În vagon e întuneric. Cum s-a dus naibii somnul, scot din rucsac unaalta, în căutarea mîncării, care se nimerește a fi mai la fund. Vederea ciocanului de 250 gr. îi dă lui Vlad idei, căci îl înșfacă scurt și pleacă în patru

[1] În căutare de aliați, îi solicit ajutorul lui Toni. Acesta, „invitat la șucăr, vine tîrziu”.

labe prin întuneric, precum un apaș. Curînd se aude un răcnet al inamicului nostru, însoțit de explicația: „Mi-a dat cu ciocănelul!!": Vlad îl altoise (fie și peste ghetele rurale, dar cu putere), revenind apoi rapid lîngă mine, cu o mutră nevinovată de mai mare dragul.

Întreaga scenă se petrece pe întuneric și fără ca amicii aceluia să sesizeze ce s-a întîmplat. Ei cred că e o exagerare, o suceală a convivului lor, și nu îl iau în serios, chit că acela o ține într-una, că i-a fost *dat cu ciocănelul*. Cum respectivul nu o lasă mai moale nici în asemenea condiții, cînd coboară la Nistorești întind lui Vlad bidonul cu apă, indicîndu-i din priviri ce are de făcut. El se repede la ușa vagonului (pus din nou în mișcare), vărsînd lichidul în direcția inamicului. Inevitabil, jetul nu a fost atent direcționat, căci au răsunat în noapte (alte) voci, dintre cei coborîți acolo: „Nu noi, nene, nu noi...!".

La Bușteni, prin noapte o luăm spre Gîlma, prin care urcăm cu lanterna. Curînd se luminează un pic și ne descurcăm mai ușor. Finalmente pornim a sui Valea Țapului. Luna e spre culcare. Ca de obicei, după un timp urmăm fețele din dreapta, căscînd ochii pe aici la Hornul ce poartă numele văii. În plan avem fisura omonimă, dar totul e ud, descurajînd așa idee. Pînă una-alta, ținem să atingem *Creasta Viilor Senzații*, în care traversăm pe un brîneag ceva mai jos de abaterea obișnuită[1]. Pe creastă e frumos, cu soare, dar și pîcle ce-și fac apariția în jur. Avem peliculă color[2]. Vorbim de toate – ciocănelul de dimineață; Pizanti; sîmburi de măsline (ar fi utili la ulcer) –, și ajungem după o vreme la baza Ascunsului.

Îl poftesc pe Vlad să pornească primul, însă declină învitația. Țintă avem *Muchia de Sus din Creasta Frumoasă*, în care vreau să intru nu din Strunga Neagră, ci de sub Bolovan, prin traversare. Pe Horn, deși sînt morcovit, mă descurc minunat. Îl asigur pe Vlad de pe platformă, el venind ceva mai greu datorită bagajului (doi rucsaci...). Coborîm numai un pic, întrucît imediat se poate traversa în dreapta pînă la o mică platformă. Locul e îngust, iar totodată găsesc cu greu un loc de piton, într-o fisură largă, orizontală. Pun aici o pană, iar în luft pitonul OLC 37 (de la d. inginer Toni). În sus pare înclinat dar cu prize ok, numai că după o primă porțiune exact așa ajung la o platformă, urmată de un piept vertical. Încerc să mă

[1] Brîu aflat imediat sub marea ruptură de pantă a talvegului văii.
[2] Cine știe din ce motive, imaginile luate de Vlad nu au ajuns și la mine.

salt... prize puține, friabile. Dau înapoi, bat un cui și... îmi las în el espadrilele (urmînd a le recupera Vlad), căci alunecă[1]. Mai exact rămîn în ciorapi. Rapel nu vrea de aici, așa că vrînd-nevrînd trebuie să avansez. Tremurînd de acum, trec totuși; după un timp, alt piept. Îl depășesc folosind drept priză de picior un piton, îndoit după batere. Mai sus, lucrurile par să se înmoaie. Un *vinclu* cade la vale (la Bolovan, o lanternă avusese de suferit asemănător)[2].

Sosesc finalmente pe o platformă comodă. Ca și pînă aici, am sub mine Valea Seacă, la cîțiva metri în dreapta aflîndu-se cumpăna apelor. În sine nu e cine știe ce pe aici, dar totul se mișcă. Din locul atins, drumul trece pe fața Țapului, mai exact către o nouă fisură. Sînt lecuit de mari descoperiri, dar am și doza de calm pentru a cerceta vizual situația. Intrarea fisurii ce urmează îmi pare surplombată[3]. Poate mi-ar fi ars totuși de ea, dar sînt desculț, ciorapii s-au umplut de pămînt, iar cerul se închide și chiar pică. Pe loc, zic să mergem în *Urzicii*, căci ce mare timp am pierdut aici?! Asemenea idei sînt favorizate de faptul că, din locul respectiv, descoperim că se poate traversa în Ascuns. În ultimul, ne aflăm la vreo zece metri deasupra pitonului ce-ți permite să cobori direct peste Bolovan[4].

Găsesc morcovul cu al său inel nesudat (de la mica platformă unde e acesta, nu mai există vreo legătură cu muchia în apropierea căreia urcasem). Vlad coboară minunat [pe Ascuns], dar îl asigur totuși de sus, pentru a evita surprize (îmi este un obicei deloc nou). Aș merge și eu mai iute, dar nu e bine să încarc pitoanele mai mult decît e cazul. Pe parcurs, „prietenele" mele espadrilele alunecă teribil[5].

---

[1] Parcă de la doamna Șincan le căpătasem. Era modelul de espadrile, de culoare maro și cu talpă zimțuită, pe care îl vedeam în picioarele unor maturi, dar pe care nu le-am apucat în magazine.

[2] Am mari rezistențe în a trece azi așa întîmplări/gesturi pe hîrtie, jenat de comparație nefavorabilă care se va face cu performanțele cățărătorilor pricepuți (de atunci, dar mai ales de azi). Dar o fac!

[3] Baticu în epocă, la „Grădinița": „Ce fisură, nu era niciuna! Din Strunga Neagră am ieșit la Bolovan, iar de acolo am mers pe Hornul Ascuns!". Prins cu marile trasee, dumnealui nu a dat însă atenție *lucrului pe bucăți*, practicat de Nae Dimitriu acolo.

[4] „Executat doar de-un an", notam atunci.

[5] Foarte probabil acestui tip de încălțări îi înlocuiau cățărătorii noștri talpa, cu una de microporos.

Cum pe aici nu avem semne că picăturile de ploaie se vor opri curînd, așa că decidem coborîrea la Bușteni...

> Nu am fost niciodată un campion al tenacității, al strînsului din dinți. Dimpotrivă, am abandonat de multe ori repede, atú fiindu-mi ideea că pot reveni, executînd încă o dată manevra ce lăsasem anterior baltă.

Coborîm în Strunga Neagră (ceasul este 12^{20}). Încălțările mă indispun și zic bogdaproste cînd izbutesc să le schimb cu bocancii. Dedesubt, aceeași splendidă vedere a Văii Seci. La traversarea vîlcelului abrupt ce se duce de sub creastă în poiana Lespezilor, Vlad dă de cadavrul unui animal, de care opinează că e un ied de capră, căzut victimă unei păsări de pradă (în Mălin, ceva mai jos, situația se va repeta, dar cu resturi de capră matură – ce zi!...). Întrucît picăturile se întețesc, ne băgăm la masă în grotă, discutînd despre lucruri sfinte, și anume sacii de puf. În vale, doi inși venind dinspre Scoruși; întrucît nu catadixesc să răspundă aici semnalelor mele, nu îi voi băga nici eu în seamă, cînd ne vom reîntîlni pe Vîlcelul Poieniței.

Coborîm în Mălin pe varianta devenită clasică, cea de la grotă, cu mențiunea că mergem la rapel direct peste perețelul de acolo. Pe vale, mizerie cruntă. Pe la săritoarea mare, Vlad, altminteri destul de dezinvolt în mersul său de azi, are o neatenție și se alege c-un pic de cădere.

Spre Bușteni, ploaie. Ora e 4, cînd ajungem în oraș. Întrucît mai e ceva timp, facem cumpărături de la [magazinul universal] „Coștila". Ca mîncare, pe acolo, vinete acre, plus vînzătoare parșivă. Totodată, bere ioc pe unde mergem, așa că punem de o întîlnire mîine, pentru *zisa la pahar* pe care nu am apucat s-o ținem aici.

> *„În tren o trupă de copile, dintre care una e exact sub nasul nostru. Are o bluziță tare subțire, dar nu ne bucură mult timp ochii, căci coboară la Comarnic. Avem baftă de un prost care belește ochii la noi și pînă la urmă îl luăm în bărci, ca să nu ne ialua de fraieri. Sînt pe acolo și niște soldați infecți, beți morți. Nașul face nazuri de fată mare, dar nu-l luăm în seamă. În București trenul merge în Nord, de unde iau un tro-*

leibuz 89, iar apoi un tramvai 13[1]. Stau acasă 15 minute și plec apoi spre slujbă (am companion pe vecinul Paul, care lucrează undeva pe la gara Cățelu, unde-l duce aceeași linie 379). Dorm acolo neîntors, fără să fiu deranjat de țînțari ori șobolani."

A doua zi rămîn la lucru și schimbul întîi. De aici plec spre Vlad, care a luat bere conform angajamentului. Pînă la amicul, caut castraveți [foarte probabil murați], dar nu găsesc nimic. Peste tot cozi, mutre de cretini, cald, ITB dezastru. Ca un făcut, ușa de la intrarea în blocul lui Vlad e murdară, iar pe o ușă e lăsat un mesaj cu carioca[2]. Maică-sa e plecată. Ascultăm niște discuri, la pick-up. Gazda pune pe masă ardei grași și ouă.

4 septembrie, miercuri. După amiază la „Grădinița", unde aflu ultimele noutăți. Prin jur, un ciung spurcat la gură, iar afară ploaie. Merg apoi la nea Radu. E spre seară și, din curte, îl văd pe geam lucrînd în camera dumnealui, la lumina unei veioze. Berea de la întîlnirea cu gașca „Grădiniței" are ceva efect [probabil, dor de a merge la closet], dar strîng din dinți și rămîn la *parole* cu gazda.

Septembrie, vineri. Merg cu Dan la madam Șincan. El se alege cu o ciocolată, eu cu niște țoale[3]. Doamna Lili nu e de acord să mint că aș fi găsit însemnările soțului ei, cum îmi vine o idee la un moment dat[4].

8 septembrie, duminică. Merg la Biblioteca Academiei, cu Vlad[5]. Afară e cald.

---

[1] 89 circula de la Gara de Nord în Vatra Luminoasă. Ca să nu merg o stație pe jos, probabil la Traian am sărit în tramvaiul 13 care se nimerise să apară.

[2] „Carioca" era marca primelor ustensile de scris gen marker apărute la noi, prin 1970. Denumirea inițială le-a rămas pentru întreaga marcă de așa obiecte, cum còpiilor la multiplicator li se va spune „xerox", după numele firmei ce furnizase prima dată la noi așa echipamente.

[3] Îmi aduc aminte de niște „adidași", albi cu dungă roșie, nu chiar noi. Am apucat să meditez că îi purtase soțul ei, persoană pentru care mi-am simțit – atunci și acum – o simpatie de nota 6. Sper să nu se supere doamna Lili pe mine, acolo unde e, pentru așa vorbă.

[4] Nu mai țin minte de ce găsisem utilă atunci, așa metodă.

[5] Aveau cîteva ore program și în prima parte a duminicii. L-am luat pe Vlad cu mine și din curiozitatea lui (bașca dorința mea să-i arăt cum e locul de care îi vorbeam

1985, 11 septembrie Colțul Gălbenele

Am programată întîlnire în Bușteni cu Vlad, așa că din București plec singur. M-am obișnuit cu deșteptările la 1 a.m., numai că azi am o mare chiflă: un mort de tramvai antic, combinată cu niște *sîrmari* depanatori[1] mă duc la 2:25 în gară. Adică după plecare tren. Plec cu următorul, altminteri e liniște și pace în tren, pînă la Comarnic; aici urcă nespălații. Și ăștia deștepți, ștabii țării: de ce nu or fi făcut noua fabrică din Sinaia la Comarnic[2]?

Vlad cam indispus; îi explic cum e cu întîrzierea. La Bagaje de mînă, în Bușteni, evident că nu e nimeni. Începe să lumineze și o luăm spre Colțul Gălbenelelor. Inițial am avut în plan Rîpa Zăpezii, dar Vlad vrea să ia trenul de 3 p.m. El e de ieri aici, a venit la testat sacul de dormit, iar apoi s-a lipit de trei copile, pe care vrea să le ducă în Piatra Mare (vineri-duminică). Mergem binișor pînă la refugiu, iar de aici în sus. Pe muchia Țancului Ascuțit, puzderie de capre. Una e la cinci metri de noi, în talvegul Văii Coștilei. Nu prea sînt sperioase. În sus, firul Coștilei e curat , asemenea atmosferei: se zărește bifurcația cu Vîlcelul de sub perete. E soare, abia mai sus apare o pîclă. Un pic mai sus de intrarea în Gălbenele o iau la dreapta, pe un brîu cu brazi. O traversare în urcuș, apoi încă una. Muchia ce ne apare în față nu prea are puncte de acces, așa că voi coborî un pic. Aici, dau de o legătură de pitoane ruginite: sînt vreo 15. Bine dispus de cîștig, traversez iar, urcînd un scoc pînă la o muchie. Aici Vlad se duce și trece mai ușor un bolovan scuipat, eu lăsînd rucsacul. Atingem apoi pieptul care se lasă spre est din Colțul Gălbenelelor, mal care la altitudinea noastră e acoperit din greu cu jnepeni. Prin ei avansăm greoi, obositor. Prin ceva traverseuri reducem totuși disconfortul deplasării pe acolo.

La baza Colțului ajung o idee mai iute decît colegul. Pînă sosește el, dau o privire locurilor. M-ar atrage traseul Coman, pe muchia de deasupra noastră (cea estică), dar merg să văd și cum arată traseul Beldie, care ține de bazinul vecin (spre nord), al Văii Colților. Desfășurarea lui, un pic în dreapta Muchiei nordice, îmi pare expusă rău. Și pînă ajungi pe linia lui, prin traversare de unde mă aflu, lucrurile sînt problematice.

încîntat), dar și ca să-mi dicteze de prin publicații, acțiunea de conspectare mergînd astfel mai iute.

[1] Ai firului aerian de alimentare, a tramvaiului.

[2] Ideea mi-e amendabilă; și-or fi avut justificări dumnealor, acele mărimi.

Cum traseul Coman mi se pare destul de ciugulit, adică fără fisuri, hornuri, pun ochii pe o crăpătură ce pleacă pe aceeași față, dar aproape de muchia ce desparte de Valea Colților.

Muncesc mult pe acolo, pentru un avans neînsemnat. E poate nepricepere la mijloc, probabil și ne-stofă de cățărător, cert este că pînă la urmă mi se face lehamite și cobor. Apoi, după dejun luat pe platforma de sub fisură, eu mai fac niște cîteva tatonări: Vîlcelul Colțului (cam improprie denumirea, căci e totuși departe de acesta) apare de deasupra-i ca un jgheab nasol, cum la o adică îmi păruse și de jos, în luna mai - deci nu mă atrage să coborîm pe acolo. În ce privește Vîlcelul Santinelei, care pleacă nu departe, nițel în dreapta, nu știu nimic despre parcursul lui, și chiar cu lumînarea nu mi-aș căuta belele azi. Alegem prin urmare să coborîm spre Secundarul Gălbenelelor, unde mirosisem la dus că s-ar putea reveni totuși rezonabil. Ca urmare, coborîre o vreme prin jnepeni, o traversare la dreapta pînă deasupra unui hornuleț, apoi iar traversare și sîntem în Secundar. Pe drum facem două rapeluri. Descopăr vizual, pe parcurs, brîul de acces pomenit de Coman (în „Am îndrăgit munții"), dar nu merită pe acolo, căci ne-ar fi luptă suplimentară cu jnepenii pînă la el, pe creasta ce separă Pieptul estic de bazinul Gălbenelelor. La refugiu, un tip moș, cam slăbuț, nu salută, așa că nu-l salutăm nici noi[1]. Mai jos, alți doi, tinerei, tot așa cu salutul.

Bere pe soare, la Cămin. Trenul (ne va lua 15 lei) are întîrziere 20 minute. Merge prost CFR, de la o vreme. După Ploiești, pe neașteptate, *uber*, dar pînă la urmă dăm de cap situației. Acasă, la TV e meci cu Anglia.

Miercuri 18 septembrie. Întîi la d. Manof, apoi la Biblioteca Academiei.

Sîmbătă 22 septembrie. Petrecere nocturnă la George și Mara. Stau de vorbă cu ultima și cu maică-sa (ca întotdeauna, simpatică). Mara ne ghicește în palmă, mie și cumnatului: zice că ne vom căsători de mai multe ori[2] [în jurnal: „de trei ori" – la o adică, în mare așa a și fost].

[1] Probabil era ca mine, timid cît și supărat pe viață.

[2] Exact în timpul ghicitului cu pricina a dat și Mariana mea un ochi în bucătăria unde ne aflam și m-am simțit jenat, că s-ar putea să-i pice prost așa predicție. Așa am simțit atunci. Petrecerea a avut loc în Drumul Taberei. A fost ultima, căci atît mariajul meu cît și al gazdelor se va destrăma în anii următori.

Joi 18 septembrie. Surpriză mare: primesc răspuns la scrisoarea ce am trimis lui Ion Dobrescu![1]. I-a scris anterior și nea Nae, care a primit și el răspuns. Altă minune: în ambele cazuri, e un răspuns favorabil.

Vineri 21 septembrie. Lucru la BAR; revalabilizat permisul la Sala III, (care se înnoiește mai des). Pe urmă la Biblioteca franceză, unde: se face înscriere gratis, nu mai e 20 lei pe an, atîta doar că se dă un test, mai exact dacă ești în stare să le comunici numărul de telefon în franceză.

Sîmbătă 22 septembrie. Am lucrat dimineața, într-o mascaradă de SRL[2], iar afară fiind o vreme *zeiss*.

Luni 24 septembrie. Îi promisesem lui nea Nae să trec sîmbătă pe la el, însă datorită rocadei ce efectuasem la serviciu nu m-am ținut de cuvînt. Mă sună el azi: a plecat la munte atunci, după-amiază, dar a răcit, așa că nu a stat pe cît dorise. Am plecat spre el; în drum, oprit la birtul din preajma lui, pentru o masă (bună!). Am stat apoi la parole ample. Nea Nae e cu cojocelul pe el. Afară soare, dar unghiul îi e mai aplecat decît cel dinspre vară.

1985, 23 septembrie Degetul Roșu (Moraru)

Am plecat cam prost, că nu a venit putoarea de tramvai. Ca urmare, m-am aliat cu un pescar și am luat un taxi, nu înainte de a mă irita de un prost de șofer (de taxi), care avea chef să-l împingem, ca să poată pleca

---

Mai notam atunci, și *en froid* cu consoarta aflîndu-mă: „Tot mai deștept D.G.: dama apărea doar la regulat, chefuri și uneori la curățenie. Restul, omul e liber. Așa o să fac și eu, dac-o fi cazul". Firește, *L'homme propose, Dieu dispose*... Mai exact, lucrurile au ieșit altfel în viață, întrucît eu nu eram Daniel Georgescu.

[1] Primeam rar răspunsuri la scrisorile ce trimiteam în dreapta și în stînga, pe atunci. O "Romînia Pitorească" nu se obosea de așa ceva, cu excepția unui redactor al ei, Hossu-Longin, care mi-a mulțumit pentru observațiile făcute pe linia Mihai Haret, tămîiat de acela la un moment dat. Alții au răspuns nesemnat: „Cîinii latră, caravana trece". Iar un cerc turistic timișorean, care îmbrățișa punctul de vedere al redacției (legat de expediția românească pe himalayanul Gurja Himal), a spus că are toată încrederea în rîndurile „mamei noastre, România Pitorească".

[2] *Săptămîna redusă de lucru*, recte sîmbăta (la singular) liberă din lună.

de pe loc! Produsele societății... La gară (ajung la 3^{20}), mă duc pînă la vagonul 3, unde nimeresc o ușă fără geam jos (lucru descoperit pe la Comarnic!), ceea ce produce curent incomod de aer. Somn comod (13 lei) [1], cu Daniel Georgescu prin vecini. În gara Bușteni, unde e întuneric, mă lipesc de Viorel Voicescu, ce merge spre Bran. Pe drum îl conving de Ace.

Se luminează un pic și urcăm pe Munticel. Lui Viorel (care merge cam tare, după gustul meu) îi place să vorbească. Aduc în discuție subiectul meu preferat, al disputei Baticu – Cristea, dar el e nevinovat. Vreme, os. Pe Cerb, septembrie splendid! Luăm apoi Brîul Mare al Morarului. Cald; în consecință trecem la nudism superior. Odată atinsă creasta, iar de aici luînd-o pe ea în sus, amicul o lasă mai moale cu mersul. Traversînd Creasta Ascuțită, mă simt destul de nesigur[3]. Pe Brîul Acelor-nord, zăpadă. Aș merge pe acolo, însă Viorel refuză. Atmosfera pe acel versant e rece, vara fiind dusă, iar asta îmi taie inclusiv mie din aripi. Prin urmare pornesc a ocoli pe la sud Acul Mare, iar apoi urcăm pe șiștoaca spre Ace, ultimele fiind tare frumos profilate pe cer – o folíe! -, cu cîte o rară porțiune albă, de nor, ce accentuează seninul.

Urcăm fără probleme Degetul Roșu. Urc porțiunea finală prin stînga, unde Viorel tremură; el dă vina pe vîrstă, pe nu știu care boli, dar cred că e și lipsă de antrenament.

Ochisem două-trei siluete pe muchia Morarului, cînd ieșisem în dreptul Crestei Ascuțite, pe care le revăd brusc acum, pe Acul Mare. După un timp, îi recunosc între ei pe Marius și pe Leni[4].

---

[1] Vagoanele compartimentate erau mai comode, pentru că îți puteai întinde corpul în voie, pentru somn. În *bow-vagon* spațiul era mai restrîns.

[3] Notat în altă parte, în acele zile: „După ce Mara mi-a ghicit că o să trăiesc os pînă la adînci senectuți, merg mai lejer pe munte. Totuși, pe Creasta Ascuțită – mai sus – mi-a fost frică".

[4] Amabilități: „El îi trage o asigurare mai-mai să moară lumea (la propriu!). La sfîrșitul zilei voi constata că e același tămîios dintotdeauna, niciun progres. Greșeli colosale: își cară fraierii de la slujbă în locuri cam tari chiar și pentru el (sper să nu devină un al doilea Pizanti!). Cu tehnica nu le are. A venit cu trenul de două, dar noi, cu o oră și jumătate în urmă, și mergînd totodată relativ încet, am ajuns cu cel puțin o jumătate de oră mai devreme în creasta de jos a Morarului. N-am ce regreta că *nu l-am mai luat*. Mă bășcălește că a semnat condica înaintea mea anul ăsta, pe Deget, dar e prost informat. Coboară fenomenal de încet, căci cin' se aseamănă se adună. La coborîre îi dă o raită pe Brîul Acelor, unde și-a pierdut buletinul acum o

În Valea Cerbului stăm la soare – ceva splendid! La acceleratul 222, lume multă. Viorel (care nu a mai mers la Bran) mă cinstește cu două beri. În tren aglomerație; poate de aceea nu vine bossul, iar asta îmi permite să astup din gaura financiară, provocată de taxiul de dimineață.

Marți 24 septembrie. Întrucît nu am dormit ca lumea, moțăi toată dimineața. Mers la B.C.S., unde uit permisul. La ora 2 la dl Dan Popescu: o așteaptă pe fii-sa din RFG și nu stăm mult. Îmi expune obiecțiile lui la cartea lui Baticu[1]. Acasă mă culc, căci prea eram cheaun.

Mircuri 25 septembrie. La ora 13-14 la B.A.R, în parcul căreia castanele continuă să pice, a toamnă. Fug apoi să-l iau Dan de la grădiniță. Tot cu el seara la nea Radu: registrul-jurnal mă omoară[2]! Aflu treburi noi. Dan e stăpînit cu greu, deși îi dau să mîzgălească: se duce după mîță, ba vrea la toaletă... Cu numai zece minute înaintea venirii mele, plecase de acolo nea Nae!

Joi 26 septembrie. O zi plină. La 11 sînt la Cristache Dedula...

Scrise mie de vechiul prieten al ultimului, Alexandru Lică Ionescu:

„Hristache Dedula. Mă voi căzni să punctez pe acest bun prieten al meu și mai ales că, din toți prietenii din cartierul Rahova și cercul A.E.R., am mai rămas numai noi doi în viață.

---

săptămînă. Trupeții ăilalți ai lui se bagă pe unde li se pare mai ușor, dar se mai și încurcă. Viorel merge încet, dar n-are moaca lui Toni sau a lui Marius."

[1] Nu mai țin minte care erau acele reproșuri, dar foarte probabil mascau alte indispoziții, legate de Baticu. Cei doi nu par să fi avut în acei ani '80 relații strălucite, chit că nu exista vreo ruptură pe față. În paralel, Popescu nu putea ști de reproșul – existent în manuscrisul *Amintirilor...* – adus de Baticu secunzilor săi de la premiera Furcilor, pe cînd aceștia, imediat deasupra Balconului, ezitau să asigure capul de coardă. Popescu, deși bolovănos în comportament, era mai înclinat la compromisuri cu oamenii, decît Baticu. Nota acordată în 1985, relației mele cu D.P.: 6-7.

[2] Foarte posibil e vorba de caietele R.Ț. cu notații imediat după ture. Mă omorau în sensul că nu le puteam răsfoi pe îndelete, în scurtul răstimp în care mi-au stat în mînă, în acea vizită. O voi putea face în voie (cu infinită încîntare!), abia după decesul lui nea Radu, în martie 1987.

Hristache Dedula a reprezentat (unicat) o mare valoare în turismul și grempismul alpin românesc. Formația lui fizică, parcă creată pentru alpinism – de mare rezistență fizică și o voință de a depăși orice greutăți, fără de care nu ar fi fost Hristu.

Inițial format tehnic de Nae Dimitriu, el singur s a format în tehnica turistică prin întîmpinarea greutăților, pe care le a depășit în mare parte prin voința lui. Cînd mergeam în grupe, în afară că el era ghidul drumeției (cunoștea toți munții și numele lor), dar era și marele gospodar. El organiza adăpostirea, el aranja hrana și masa, era marele gospodar care ușura mult grupa de excursioniști.

Pe cît era de sociabil și de mare utilitate grupei de excursioniști, pe atît avea avea paranteze de o totală izolare și individualism. De exemplu, el pleca în excursii foarte grele de unul singur și rar îl lua pe cumnatul lui Tudor Constantinescu. El nu mergea la munte pentru a admira splendoarea priveliștilor ce-ți oferă munții, ci pentru a străbate o viroagă stîncoasă și a simți și depăși o porțiune grea de mers. Avea o mare plăcere, ca de unul singur să suie vîrfuri de munți. Mai avea o mare pasiune ca, părăsind grupa, să caute colțuri și viroage unde să culeagă floarea-reginei, pe care o adora. Și acum el poartă basc, pe care are fixate trei-patru flori de colț.

Eu i-am spus cînd l-am întîlnit că nu-l mai aranjează, ca bătrîn de 86 ani, să mai poarte pe bască această floare, simbol al tinereții […]

Hristache are însă marele defect că s-a considerat cel mai mare alpinist al țării. Că nimeni nu l-a ajuns și, culmea, și acum, după un infarct, este cel mai mare alpinist al țării. Îngîmfarea umbrește splendida lui personalitate turistică…"

A scăpat de doapele din urechi [va fi fost răcit]. Mă tratează cu vin. Apare și al doilea fiu al dînsului. Iute se face ora patru și fug după Dan, la grădiniță. Totul pe fondul unei foame grozave. Cu fiul[1] merg apoi la nea Sandu Beldie: nevasta lui (*bocsită*[2] la păr), mereu indispusă, își freacă cele trei mîțe la propriu. Una din ele, deșteaptă foc, a căzut de la etaj [doi] și e șontoroagă. Deși i-am adus cu noi cuburile, Dan nu stă cuminte. Fug la slujbă. Foame mare (și) aici: la 2 noaptea umblu după haleală, găsind un cozonac uscat în dulapul cuiva.

[1] Nu aveam cu cine să îl las acasă.

[2] Folosesc mai sus expresia fiului, pentru *a vopsi*.

26 septembrie. Îmi parvine o (primă) scrisoare de la Ion Coman.

> Făcînd rost de adresa lui de undeva (o țin mine și acum: *strada Aurora 8*), i-am scris cerînd relații despre alpinismul nostru din anii '30. S-au schimbat cu așa prilej între noi cîteva scrisori, în care interlocutorul meu a fluctuat ca dispoziție. Într-una din ele critică afirmații ale lui Baticu din „Amintiri...", ca fiind răutăcioase, iar totodată tratează drept fleacuri amănuntele din trecut, care mă interesau pe mine. Prin urmare, interacțiunea cu dumnealui nu mi-a fost utilă, din punct de vedere al cărții ce alcătuiam (uman, la acest 2026, o găsesc demnă de un material separat).

Vineri 27 septembrie. Ziua mea de naștere. Plouă (nu o crezusem pe madam Beldie, că vine al doilea val de frig!). Mă duc la *B.A.R.*, unde mă chinui inutil cu „Adevărul" și „Universul": nu găsesc și pace articolele lui Nae [Dimitriu]! Lumea [Baticu și R. Țițeica] zice de "Gazeta Sporturilor", dar m-am mai uitat o dată acolo și nu e[1].

După amiază la serviciu. E cam frig. Ce-o fi pe Valea Urzicii acum?

Sîmbătă 28 septembrie. În fine, leafa! Cheltui rapid 200 lei, dar lucruri utile, cu mici excepții. După-amiază nu merg nicăieri, că am bagabonțit destul, dar dau de [fratele vitreg, mai mare] Puiu și ne băgăm la [restaurantul] „Bucegi" (tot ei, săracii...). El cu cinstea, căci mă știe: eu și nevasta avem de împărțit 5000 lei la patru persoane, el 3000 la una singură.

1985, 29 septembrie Piatra Mare (ciuperci)

La 6,[30] la gară, cu un 85. Lume relativ puțină. Mă așez singur la etaj, apoi poc!, doi boșorogi lîngă mine. Schimb locurile mai spre locomotivă, în partea întunecată a bou-vagonului. Aici, o damă în blugi de piele îmi cere un pix. De scris. Unul de pe acolo vorbește de văi alpine cît și de... Ștampilă. Mă bag și eu în discuție, aflînd totdată că pe interlocutor îl cheamă Dragoș. După aceea mă servesc cu semințe de la el și timpul, ce trecea

[1] E vorba de un material din care Dimitriu a decupat și, lipindu-le de hîrtia scrisorii, le-a expediat prietenului Radu Țițeica (1931-32). Foarte probabil acea pagină/pagini lipsește/lipsesc din colecția GS de la Academie.

greu de tot, se mișcă. La Ploiești apare o fetiță dulce, ce ar vrea să se așeze pe locul meu vechi. Ăla de acolo zice că e ocupat, ea dă să plece, dar o întorc din drum, că oricum eram la șuetă în altă parte. Amicul naș, ok. Doamna de pe locul meu are vreo 19 ani și e atrasă de mutra mea pocită. O tratăm cu semințe. E din Bușteni și-mi lasă gura apă. O conduc frumos la ușă, la coborîre, căci merită efortul.

Eu spre Predeal, la cules ciuperci, cu cei cunoscuți în tren. Bucegii sînt astupați de nori, dar unde ne aflăm noi vremea e acceptabilă. Trecem pe lîngă hotel „Rozmarin" iar apoi coborîm spre Timiș. De acolo doi-trei kilometri pe șosea, din care traversăm apoi prin pădure, prin locuri știute de îndrumătorii mei. Recoltă mare (de ciurperci) e prin brădet des. O pauză de masă, cu un foculeț cam ilegal. Dama lui Bogdan e cam acră[1]; decît recăsătorit cu una ca ea (cazul lui B.), mai bine deloc. Ailaltă, Lizica, cu *tender* solid, are 21 de ani în ianuarie curent, dar arată ușor de 24. E în vrăji cu un tip de 18 ani [...] Mai urcăm ceva, pînă la o mare poiană, în preajma liniei de tren. Pe aici, mă apucă oboseala. Galop apoi pînă la Predeal, unde e un tren gol-gol. Șeful vrea 10 x 3.

Miercuri 2 octombrie. După amiază, copiii fiind tot la socri, merg la „Grădinița", la întîlnirea alpină. Sînt deja acolo Beldie, nea Nae și Vlad Petrușca. Apar pe urmă și alții, printre care Marius: are o sculă Canon, împrumutată, de 24 000 lei[2]!! Comandăm cîte un ness – face 13 lei, al meu fiind nasol. Discut mai ales cu pomenitul Vlad. Omul e în temă cu Piatra Craiului și chiar cu Bucegii.

Tot acolo madame [Viorica] Cananache povestește de Furci și de altele. În lipsă de băieți, formau vrînd-nevrînd echipe feminine. Tot ea ne spune că la accidentul din Creasta Coștilei [Maxim?], martor la cădere a fost Puiu Fomino, aflat solitar în Furcile.

Beldie îmi vorbește despre pensie, despre premiera Colțului Gălbenele. Mă informează și despre provocarea lui Dedula: „Puneți pariu că urc în frac și pantofi de lac pe Valea Seacă a Caraimanului?!".

Seară călduță. Intru pe urmă la „Patria", la filmul „Superpolițistul". În hol, parada avuților; de remarcat o copilă bine vreo 22 de ani, dar cu un ochi

[1] Eu nu eram/sînt deloc, reproducînd asemenea lucruri...
[2] Cam 10-12 salarii lunare, al muncitorilor care eram ambii atunci.

umflat nițel (se întîmplă și la case mari...). Se trece la botine, care de care mai scumpe. În timpul filmului, mă ia foamea.

1985, 6 octombrie Hornurile Văii Seci a Caraimanului

Vremea menținîndu-se nemaipomenită (dar și cînd o veni vîjul...), nu puteam rata ziua. Unde să merg? Vlad Seabru îmi trage iar clapa, a treia oară (se va disculpa, că s-a pilit la pomana lui tac-su mare). Marius vrea să facă lucruri mari: albișoară, Fața Înaltă, brîu, Hornurile Secii. Eu nu prea sînt atras de ideea unui deșteptat la ora 1 și, fără să-i zic lui, îmi propun să-l aștept în Brîul Portiței, eu venind cu telecabina. După socoteala mea el, tămîios, urma să iasă imediat după prînz acolo.

La serviciu am aranjat să lucreze Eugen, eu venind seara. În tren, lume mai multă decît în cealaltă duminică. Aici dau de Marian Curculescu; cît și de un tip cunoscut de la Garofița: ăsta cu amicul lui ar vrea să urce Seaca, dar nu au vreo sfoară! Marian mănîncă grîu [încolțit]. Apar două dame cu care fusesem pe vremuri cu sania, dar nu vin cu noi. Plec iute spre telecabină, dar acolo e o coadă imposibilă, așa că o iau la bustul gol spre Spumoasă. Cam derapant pe vîlcelul de legătură [între Înspumat și Spumoasă]. Nu prea am mîncare, doar trei ouă și o bucată de margarină, din care consum ceva la soare, în Spumoasă. Apoi aleg zonele la umbră (e cald rău azi!), pe fir, dar nu mult, căci la bifurcația cu jgheabul înierbat de sub Pinten[1] ies pe fețe în dreapta, și o țin așa pînă în Brîul Portiței.

Dincolo, în bazinul Secii, nici urmă de Marius, în Creasta Picăturii ori pe brîul ce vine dintr-acolo. În schimb, afluență mare în zonă: pe Mort, un grup de fete... În Hornuri, suind imediat mai sus, e Adi Mihalcea cu niște amici. După sunete, în amonte par să mai fie și alții. Mă țin după Adi. Ei sînt cu espadrile și rucsăcei mici, mișcîndu-se foarte dezvolt (nu am simțit însă vreo plăcere deosebită în mersul lor, ori interes pentru locul străbătut). De folos le e și roca, uscată. Dorind să țin pasul cu ei, nu prea voi mai avea timp de căscat gura în jur. La săritoarea Portiței, altminteri nu prea aproape de brîul respectiv), îi dau dreptatea lui Nae Dumitru, că acela care o trece ia examenul și pentru dificultățile ce urmează. Urc fisura din stînga, de vreo șaptesprezece metri, îngustă la un moment dat, iar la capăt cu o porțiune dificilă.

[1] Pe unde coborîsem cu Georgescu, în urmă cu cinci ani.

Deasupra observ că Valea se desface scurt în două jgheaburi, eu trecînd în cel din dreapta (unde iese celălalt, îmi rămîne o enigmă[1]). Pomenita traversare în dreapta impune atenție, căci ai toată săritoarea sub tine.

> Cam pe aici răzbat din amonte – în două-trei serii – strigăte de-a dreptul disperate, pe care le-am atribuit iritării pe cineva aflat deasupra, și care scăpa pietre spre cei din avalul lui.

Descopăr apoi pitonașul meu de rapel[2] (de la tura cu Marius, dinspre Spălătură) – o platbandă de care e prinsă o buclă mititică[3]. Mai urc ceva. La următoarea săritoare[4] formîndu-se coadă, ies pe fețele din dreapta, pe unde altminteri mă dusese cîndva Dinulescu[5]. Pe aici, (deci se poate, pe aici...). La început ușor-ușor[7], apoi în sus comod, pe o față cuminte ce se oprește în brîul lui Rafael.

Nu mai dau pe la cruce, căci sînt grăbit foc (foarte probabil stressul...). Întrucît am ocolit problemele din fir, grupul lui Adi a rămas mai jos. Apare apoi săritoarea *cu prag centimetric* în dreapta (după cum e pomenită într-o polemică din Buletinul Alpin[8]), care prag, de fapt este ceva mai larg. Aici e un grup, ai cărui componenți stau la coadă pentru a urca (trăgîndu-și

---

[1] Observații următoare au concluzionat că acel jgheab, ca amplasament pendinte de Hornuri, reprezintă de fapt partea cea mai de jos a firului Spintecăturii, care s-a strecurat acolo printr-un ocol, iar apoi peste un perete spălat, în a cărui parte inferioară a luat naștere acel jgheab.

[2] Ulterior m-am servit acolo – cu bucla aferentă – de o ferestruică a locului.

[3] Foarte probabil din cordelina luată în iulie 1981 din plasele pentru capre, din Valea Bucșoiului. Prin 2023 cuiul și sfoara erau acolo.

[4] Cea numită în ghiduri *Săritoarea Neagră*.

[5] O făcuse în așa fugă, încît uitasem multe amănunte legate configurația locului. Inclusiv că o porțiune laterală este excesiv de înclinată, așa că se ocolește prin talveg.

[7] Se traversează inițial cu grijă, pe deasupra talvegului și apoi a ceva hău. Acolo, în dreapta locului mai exact, inițial poți avansa doar pe niște perne de iarbă în diagonală (mi-au părut în ultima vreme mai șubrede decît altădată, dar e posibil să fiu eu subiectiv, datorită vîrstei), dincolo de ai căror șapte-opt metri locul se destinde și se urcă fără probleme, pînă în continuarea spre nord a Brîului lui Rafail. Fac ultima mențiune întrucît în epocă acel brîu era socotind a exista doar între talveg Seacă și crucea din preajmă.

[8] Nu mai fusesem pe acolo (cu excepția jumătății inferioare, în coborîre) din 1980. Prin urmare, acum aveam pentru prima dată la dispoziție informațiile din *Buletin*. Săritoarea în cauză este *Hornul Adînc*.

separat rucsacii). Nu-mi par niște obișnuiți ai unor asemenea locuri. E însă o performanță că, veniți (după cîte îmi spun) cu trenul de trei, au ajuns la ora asta aici. Remarc la ei o teribilă teamă (altminteri cît se poate de justificată) de pietre scăpate de vreunii din amonte, către ei...

> La chestiune, nu mai știu cînd mi s-a spus (două săptămîni? un an?) de o piatră care a căzut fatal aici, în capul unei femei.

...Doi dintre ei s-au adăpostit pe moment într-un loc ferit. O damă nevinovată se apucă să urce pragul și tremură, miaună... E acolo și un gang vertical îngust, unde urc neașteptat de ușor, grație unor prize mari pe care le descopăr spre exterior. Apoi îmi trag rucsacul cu cordelina, sosind curînd la baza Săritorii Mari, prevăzută cu o grotă în care alți obsedați de pietre ne îndeamnă să venim și noi. Adevărul e că zona este extrem de periculoasă, atît datorită pantei, cît și grohotișului instabil. Aici încep să urce primii componenți ai grupului, cel întins și mai jos.

> În jurnal nu am notat, dar îmi aduc aminte că acel grup mai puțin priceput era de la „Floare de colț", conducător fiindu-le Vasile Ciobăniță (știut vag, de la întrunirile acelui cerc din București ori din tren)[1].

Cît mă uit pe acolo, încîntat că am companie, apar ai lui Adi, care urcă șnur săritoarea. Îi privesc cu admirație, cum suie în șpraiț, nu ca mine, în ramonaj... Pleacă finalmente și unul dintre amărîți; deși suie fără gemete, se teme de o *freză,* motiv pentru care se asigură la un piton cu inel, aflat în curba pe care săritoarea o face mai sus. Cum nu are carabinieră, se înțepenește pe undeva, dezlegîndu-și apoi frînghia, trecînd-o prin piton, iar finalmente legîndu-se din nou. Eu urc fără probleme, foarte aproape de alți doi din acel grup (considerînd astfel riscul căderilor de pietre ceva mai redus[2]). Deasupra, țin să fac un popas, prin urmare las pe-ai lui Adi să se depărteze, eu rămînînd cu profanii. Curat profani: mai toți vin ca baloții. Nici șeful nu e mult mult mai breaz, căci asigură foarte expus, cocoțat într-un horn. Stau o groază de timp cu ei, după care, considerînd că gluma se

[1] Între participanți, aveam să aflu peste ani că s-a aflat și Carmen Dumitru, care m-a onorat cu prietenia ei în 1990. Posibil să mă fi ținut minte, de acolo.

[2] Deseori am procedat asemănător pe văi, stînd aproape de colegul ce se afla mai sus, socotind astfel că pietrele nu vor apuca să ia viteză.

îngroașă cu ceasul, o iau la deal (soarele pică vertiginos spre apus, ora fiind 2-3 p.m.).

Urmează ultima săritoare, nu departe de Brîul de sub Streașină. Înaintea mea e unul dintre *alpinii* lui Adi, separat întrucîtva de grup. El depășește locul, oarecum lesne, prin dreapta (în stînga există acolo un jgheab). Mă iau după el, fără vreo grijă, însă la oarece înălțime mă văd oprit de o surplombă. Încerc s-o ocolesc prin stînga, dar nu găsesc prize. În așa situație delicată, cît și pe fond de oarece oboseală, mă ia tremuratul. Sub mine, la vreo zece metri, apare unul ce se arătase teribil de voinic *sub* Săritoarea Mare, nu și în aceasta. Știind că locurile se *împut* pînă la mine, aș vrea să îl asigur pînă în grota surplombei, dar omul se dovedește un pic scrîntit (era cu fiu-său de vreo 16-17 ani, nici ăla mai breaz ca structură) și nu ne putem înțelege. Mă cîcîi ceva, aș bate un cui, dar nu am unde. Pînă la urmă descopăr niște posibilități mititele. Încropesc un ramonaj, pentru mai multă siguranță, apuc ceva bun la stînga și ies ușurel, peste alți doi-trei metri nu cu mult mai simpli. Cu ceva aventuri reușesc să aduc și rucsacul[1]. Întrucît nu am rezonat cu cei doi de mai jos, nu am stat după ei. Poate era însă mai bine dacă ajungeam *mai mulți* în brîu...

Asta, pentru că – după ce mai urc un pic vesel, prin locuri cuminți – văd, în brîul aflat imediat mai sus – un om zăcînd jos, la patru-cinci metri în stînga talvegului. Prima impresie îmi este de surpriză *foarte neplăcută*; apoi vine o slabă speranță că poate tipul doarme, însă realizez că e cam rece aici, la în zonă umbrită (iar luna fiind octombrie), pentru așa ceva. Prin urmare accept adevărul, că am de a face cu un om mort.

Poate ca detensionare de impactul unei așa descoperiri, anunț, și pe cei doi din aval, că e cineva *lovit* în brîu.

> S-a adeverit aici premoniția ce apăruse în ultimele mele luni de munte, că urmează să întîlnesc pe cineva mort, în abrupt. Altminteri nu sînt un fan al unor asemenea anticipări, și nici nu m-a mai străbătut ulterior vreun așa avertisment.

[1] Nu-mi aminteam, din precedentul meu drum prin Hornuri, de acele dificultăți. Ca urmare, bănui că în 1979 am urcat prin jgheabul aflat la stînga săritorii, de aceea nu-mi aminteam de surplomba din dreapta.

Încep să mă învîrt ca un coi[1] într-o căldare. Inițial, cu mintea vraiște, grijă îmi este să nu trec prin preajma răposatului. În acest sens, sînt tentat inițial a o lua pe brîu *către Spălătură*. În emoțiile aparte ale momentului, uit că brîul are mai încolo un pasaj aerian (remarcat vizual la tura cu Marius, din urmă cu un an). Nu apuc să ajung însă la el, căci curînd dau de o (altă) traversare cu probleme, de care nu putusem ști. În sine nu e groaznic, însă nu într-o zi ca asta, cînd sînt dat peste cap, cuprins între altele de tremur. Ca urmare, mă întorc spre Hornuri, cu inima tic-tac, ferindu-mă să privesc mortul (mintea, inevitabil, scăpînd însă dramatic într-acolo). Este momentul în care îi anunț pe cei de jos, oblu, că e cineva mort acolo[2]. Descopăr totodată că nici ținînd ochii închiși nu fac o treabă, întrucît *acela* ocupă cam tot brîul.

Caut prin urmare altă variantă de a părăsi acel loc sinistru. Ar fi, vreau-nu vreau, de urcat finala Secii, pe unde am mai fost. Sucesc prin urmare capul spre noua rută, gata a-mi porni pașii într-acolo, dar privirea identifică în talveg pete de sînge (cu altă ocazie, fără să am vreun corp uman în preajmă, nu m-aș fi oprit, însă acum...). Iar mă învîrt precum în căldare, soluție apărînd să cobor întrucîtva sub brîu, iar de acolo să urmez o față, de felul ei destul de ciudată. Ca un făcut, pe aici îmi scapă o piatră sau două, spre tipii de mai de jos. După care tuleo, Mirceo!

> Cam pe aici, aud o voce din amonte: „Ieșiți prin brîu!", dar fără să-mi dau seama de la cine provine.

Ajung finalmente în șaua de unde pleacă firul Spumoasei, cel pe care îl știu. Aici, doi tipi: unul dintre ei, Sandu Pizanti, venit din Albișoara Crucii (zice că-i mai ușoară decît a Gemenelor). E cu un tip, bun cățărător – voi constata. Sandu merge foarte încet, pretextînd espadrilele. Aceeași moacă. Ne despărțim curînd, căci alege o coborîre vertiginoasă pe fețe din dreapta. În Brîul Portiței întîlnesc o pereche, dar unei coborîri pe Jepi alături de ei prefer tot Spumoasa. La refugiul de jos, Bratu[3] și încă unul, la bere. Mă spăl în preajmă pe ochi și cînd să plec unul dintre ei provoacă

[1] E notația din jurnal.

[2] Cel care m-a precedat pe acolo (îl voi reîntîlni în gară) procedase exact invers (fie și fără să știu), față de mine...

[3] Ion Bratu era șeful formației salvamont din Bușteni.

discuția: dacă nu cumva am... N-apucă să termine și îl întreb eu – convins că ei știu ce și cum, de accident. Află însă de la mine. În discuția ce urmează, trăiesc sentimentul că Bratu nu prea le are cu abruptul, altfel ar avea idee care e Streașina, de care îi spun eu[1]. Altminteri ambii nițeluș mirați, că am venit singur pe Spumoasă.

Ceasul e 5 și opt minute. Dă-i și aleargă! Dau pe aici de tipii de pe brîul Portiței; ei îl știu pe Sandu mai mult din auzite. Bărbatul zice că a umblat cu Daniel Georgescu, mai exact prin tren... La cuvenita bragă, apare Munteanu (se cunoaște cu omul meu). În gară, Gelu Arghiriade și alții. Gelu, atent cu mine, cu ce tren am plecat, ce am făcut. În jur, lume... Dau de Eugen Popescu cu doamna. Îi spun de accident[2]. Aici apare Adi Mihalcea, cu prime vești (e cam palid). Mai exact, Vali Peneș și încă unul au urcat Hornurile. Spre capăt, doi tipi făceau rapel. „Ce faceți, fraților, aici v-ați găsit de rapeluri!?" "Lasă că știm noi ce facem", au răspuns aceștia. Unul dintre aceia l-ar fi invitat pe colegul lui Peneș să se tragă de sfoară. În urcuș, acesta a tracționat cuiul, care a ieșit și provocat tragedia! Anterior, Vali ar fi vrut să iasă din vale pe Brîul de sub Streașină, dar colegul a ținut să facă și ultima porțiune. Care Vali e în acest moment la Poliție [sic], să dea o declarație asupra lucrurilor.

În preajmă, la gară, e și tipul care m-a precedat la ultima săritoare. La reproșul meu, că de ce nu m-a prevenit de situația din brîu, el mi-a motivat domol că așa veste îmi mai trebuia, la problemele ce văzuse că am, în săritoare[3]...

De la el aflu că primul din grupul lor a ieșit în brîu Adi. Accidentatul era chircit în talveg, nu cu mult mai sus. Mihalcea l-a luat și l-a așezat în brîu, cu fața în jos (cum l-am găsit eu). I-a ascultat inima. Era cald încă, dar degetele și mîinile se răciseră întrucîtva. Calculez acum cam la 20 minute, între strigătul teribil pe care l-am auzit la un moment dat din amonte, pînă la ieșirea lui Mihalcea la Streașină. Altminteri, primul a ajuns Vali Peneș la cel căzut, care încă horcăia. Adi e revoltat: „Cum e posibil să plece toți de lîngă el!". Blestemă totodată și ideea de a coborî Seaca în rapeluri, ba și în piton cîș. „Ce baftă pe ăla; ar fi picat el, dacă făcea rapelul".

---

[1] Firește, se cereau și alte calități, unui șef de formație Salvamont.

[2] Nu știu cum am reușit să văd eu răposatul atît la bustul gol, cît și cu cască – căci nu a fost așa.

[3] Îl voi revedea peste trei săptămîni (și chiar poza întîmplător) la refugiul Coștila.

Nefericitul se numea Paul Palade, el mergînd curent cu Vali Peneș (pe care îl știam prin intermediul Anei Fotescu). Ultimul pomenise despre un drum împreună, într-un articol din „Almanahul Turistic". Peste ani, în vocabularul/notațiile mele am numit acea săritoare *a lui Palade*. Legat de ultimul, Toni Luțaș îl cunoștea și mi-a spus că avea un mariaj nefericit. Între altele, zicea Toni după accident, Paul îi spunea la nervi nevestei: „Nu mai mori odată!?"...
Nu a fost instalată vreo placă în amintirea lui.

Apoi merg cu Eugen Popescu în '85. E amabil (admițînd amical că nu o dată e ceva mai fudul). Acasă, baie, masă și fuga la slujbă. M-a ajuns somnul, și tramvaiele nu vin. Prin urmare iau succesiv pe 13, 101 și un 24. Neîntors pînă pe la 5. Foame astîmpărată de amabilul (coleg de noapte) Cornel Șift: brînză și pîine.

**

Bombă.

Luni, telefon dat întîmplător lui Marius. Vorbim cîteva clipe, cînd îmi zice de niște rapeluri făcute de el (nu și unde). Mă fac însă deja galben. „Voi ați fost sus, în Hornuri...?" „Da, noi...".

Varianta lui. A urmat cu unii itinerariul Valea Seacă-cruce Ivașcu-brîu[1]-Creastă-Șaua Gemenelor-Cruce. El zice că avea de dimineață în plan coborîrea pe Hornuri (inevitabil în rapeluri), pînă la Brîul Portiței. Face aici cea mai mare greșeală, valabilă chiar și fără accident: el văzuse cîndva Hornurile pline cu alpiniști, dar nu s-a gîndit la căderile de pietre pe care le-ar fi generat inevitabil. Ceilalți trei cu care era au refuzat să-l urmeze. Cred că Marius se afla în euforia succesului, de i-a dat prin creier să coboare singur Hornurile. La singura săritoare pînă în Brîul de sub Streașină[3] a dat de doi tipi, ce i-au zis să amîne rapelul (altminteri lăsase în jos coarda), pînă ajung sub el. Unul a urcat. Marius a făcut rapelul. Al doilea a încercat să urce cu rucsac, dar n-a putut. Apoi, nu se știe la ideea cui s-a legat la vestă cu un fir al corzii lui Marius și a urcat filat de acesta în

[1] Foarte probabil, de la *Ivașcu* a ieșit în Brîul Portiței pe un horn care se face imediat la nord de Valea Spălăturii (mi-a vorbit de el, la un moment dat).
[3] Pînă acolo faci deja un rapel.

pitonul de sus. La capăt s-a ridicat în picioare, fără [prize solide la?] mîini și pe neașteptate a căzut. Pitonul nu l-a ținut. Era să pice peste Marius. S-au dus după el: horcăia. Nu l-au deplasat, bănuind o fractură de șira spinării. Aici Marius arde a doua gafă[1]: pleacă la Cruce, unde dă de doi salvamontiști, le zice despre ce e vorba și în final întreabă: „Aveți nevoie de mine?". „Nu." Pe ăia îi durea în cot (lucru întărit de Vali, ajuns la Caraiman). Și a întins-o Marius al meu. I-am explicat oricît de grețos aș fi fost, nu mă mișcam un pas. Se pare că lui i-a fost frică și de urmări cu poliția[2].

> Într-o discuție 2021 cu Marius, în trenul către munte, mi-a spus că el efectuase deja rapelul, iar implicit pitonul îl ținuse. Ce e drept, accidentatul era mai corpolent decît el.
> În ce-l privește pe Vali, mi-a spus într-un mesaj de prin 2006: „Nici acum nu pot să realizez că am pierdut un bun prieten și camarad de munte, iar cel care l-a «ajutat» se flendurește în continuare nestingherit, ba încă mai are și prozeliți"[3]. Probabil Marius i-a lăsat această impresie în tren, ambii circulînd în zona Florii de Colț. Marius va avea însă și el parte de lucruri neplăcute, peste cîțiva ani, în urma unui accident de circulație: soția decedată, el cu sechele.

De alte decese pe munte m-a iertat soarta (cu atît mai puțin, al meu).

Marți 8 septembrie. La nea Nae. E în *răceală* cu nevasta. Plecăm la tribunal [nu în context conjugal!]. Dacă tot trec prin preajmă, la magazinul din intersecția Calea Victoriei-30 Decembrie, iau salam de 50 lei.

Miercuri 9 octombrie. La Beldie. Copiat poze. Mîța e pe masă, aia cenușie. E din ce în ce mai amabil. Auzind de vinul cu care m-a tratat d. Dedula, dă semn că nu i-ar pică rău să-i aduc și lui unul.

Azi am aflat că îngroparea accidentatului Palade din Seacă a avut loc. Voisem să merg și eu, dar au devansat ceremonia cu o zi. Ana a vrut să mă anunțe, dar nu am fost ieri după-amiază acasă.

---

[1] Țin să precizez că este aici părerea mea *de atunci*.
[2] Din juvenil spirit de frondă, foloseam titulatura *poliție*, în loc de oficialul *miliție*.
[3] Întîlnit în tren în aprilie 2026, Vali P. continua să afirme că Marius îi „omorîse prietenul", fără a medita dacă acesta din urmă nu greșise și el pe undeva. Îi mai reproșa lui Marius că și-a desfăcut coarda de pe cel mort, iar apoi a plecat.

Vineri 11 octombrie. Duc pe Dan la grădiniță, apoi merg la Biblioteca Academiei. În drum, un puști – de vreo șase ani cred – o înjură birjărește pe mă-sa mare (55 ani, arată bine). La Piața Amzei n-am loc de boșorogi[1], la cozi mezeluri. Iau un salam ce se dovedește acasă stricat; of!...

Luni 14 octombrie. La Biblioteca Academiei am reluat Gazeta Sporturilor din 1930[2] – nu chiar inutil, căci am descoperit din întîmplare pe o pagină întîi „Ascensiunea Văii Seci din Caraiman" (era mare glorie, la acel moment). E cea din 1930, cu Filică și Dedula, despre care îmi vorbise ultimul. În rest, anuarul O.S.R. [Organizația Sportul Romînesc] din 1943.

Marți 15 octombrie. A sunat domnul Dănățoiu[3], cu care m-am întîlnit în fața „Mediaș" [restaurant în preajma blocului meu], urcînd apoi la mine. O discuție amabilă. E totuși departe de ce mă așteptam să fie, mai exact e afectat din plin de lipsa soției, răposată de curînd.

„Neagu Boerescu a publicat în «Universul» un articol, în care spunea că «accidentatul de la refugiul Schiel s-a stins din viață». Gazetarul se aflase la Casa Peștera, unde întîlnise un doctor, care mă consultase la canton și i s-a părut (opinie comunicată lui Neagu B.) că în două-trei ore mă curăț*. N-am avut nimic însă, după acel incident.*

---

[1] Ca orice tînăr normal, nu-mi puneam problema că voi ajunge și eu așa, cît și de faptul că pe la acele cozi vor fi existat și mai tineri...

[2] Și în acea campanie am fost grăbit, superficial. Norocul mi-a constat în a reveni asupra subiectelor/publicațiilor, demers în urma căruia am stors maximum de informații utile. Le-am combinat apoi cu altele, rezultînd amplul material din viitoarea carte, asupra trecerii omului prin amintita vale.

[3] Nu mai țin minte prin care dintre cogenerii săi montaniarzi (Beldie?) l-am contactat. Despre dînsul pomenește N. Baticu în „Amintiri...", ca fiind surprins (alături de un tovarăș, elvețian) la final de iunie 1929 de un viscol, pe platoul Bucegilor. Datorită temperaturii scăzute, unul dintre cei doi („elvețianul", apud N.B.) a fost cuprins de simptomul „morții albe" (cu sentiment că în jur e cald, și că trebuie să se dezbrace). Finalmente, prin eforturile colegului și ale muncitorilor de la Cantonul Schiel/Jepi a fost readus la viață. N. Baticu (avînd informații de la Alex. Beldie, de la care a aflat și identitatea celor doi) socotește că cel cu probleme a fost elvețianul. Or, M. Dănățoiu, colegul de tură al aceluia, mi-a dat altă variantă a situației. Ea pare mai credibilă și datorită faptului că la 1929 el avea doar 18 ani, iar însoțitorul său 27, plus experiență de militar .

Nu mai știu cum l-am cunoscut pe Ion Șincan, cert că am făcut prima ascensiune pe munte cu el și cu [Bruno?] *Cristofor. Am venit cu trenul de 12 noaptea, coborînd la Sinaia. A coborît aici multă lume, gălăgioasă, posibil să fi fost o sărbătoare. Eu, inerent, timid în fața muntelui. Cristofor era vorbăreț, Șincan nu. Ne-am oprit în parc, să ne aranjăm sacii. Mergeam liniștit, fiind depășiți de cîteva grupuri. Eram atent la toate amănuntele. De pildă mă întrebam de ce nu mergem și noi repede. Nu ne am oprit însă deloc. După o jumătate de oră, am început să vedem grupuri așezate la gustare. Iar m-am întrebat de ce nu ne oprim și noi. La Stîna regală era plin, de oameni la masă. Nu am oprit. Deși însoțitorii mei mai discutau, Șincan mi-a spus, pedagogic, că pe munte e bine să vorbesc cît mai puțin. Tot el mi-a spus, fără emfază: «Totul e să îți cauți regularitatea respirației». Nu ne-a mai depășit nimeni. Ne îndreptam spre Casa Peștera, țintă aproape a tuturor excursioniștilor. Eram exasperat că nici acolo nu ne vom opri, dar am făcut totuși o scurtă oprire. Apoi am mers în apropiere la chiliile popilor, unde Șincan a aranja cazarea cu* [părintele] *Gherasim*[1]*. Îi adusese un rachiu. Ni s-a dat o cameră. Mi-am dat jos rucsacul, fericit că am terminat chinul.*

După ce ne-a aranjat lucrurile, cei doi au zis: «Hai să mergem pe Horoaba. Lasă însă ceva din îmbrăcăminte aici. Să nu te sperii de traseu». Era impresionant văzut de jos, căci nu mi-a ars să scot o vorbă, să cer să ne oprim. La săritori m-am uitat la colegi și le-am copiat mișcările. Pe [muntele] *Bătrîna a început ploaia.*

Accidentul meu a avut loc pe 29 iunie [1929], *de Sfîntul Petru.*

Am ținut un jurnal de munte, confiscat însă la percheziție[2]*.*

Șincan era un om sănătos fizic și mental. Iubea muntele. De la el am învățat să urc singur pe munte.[3]

La cabana lui Serghie Popescu de la Padina, ți se oferea, ca cinste a casei, o țuică. Nu îmi plăcea la Casa Peștera.

---

[1] Despre interesul pentru alcool al acelui părinte au mai pomenit și alții, întrucîtva benign. Ioc Coman însă (în „Am îndrăgit munții"), este mai vehement, iritat că monahul îi căuta prin bagaje, după băutură.

[2] Inevitabil, era una efectuată peste ani de autoritățile comuniste. Nu mi-a dat alte detalii despre interacțiunea cu ele.

[3] Nu e frumos ce spun, dar unele din afirmațiile acelor veterani montaniarzi, toți trecuți de 70 ani, sînt de luat cu prudență.

Paul Büchler[1] făcuse serviciul militar în Elveția. El zicea: «Niciodată să nu te oprești cînd ești foarte obosit. Mergi încet și doar peste o oră, dacă vrei, te oprești». [2]

Joi 17 octombrie. Zisesem să mă opresc din cheltuieli, dar la Poarta 4 – a fabricii „23 August", în preajma căreia locuiau socrii mei –, după ce l-am dus pe [fiul] Gabi la ei, găsesc la o librărie „Pe crestele Carpaților", așa că iau repede trei exemplare[3]. E prost aici însă că voi primi banii pe ele ceva mai încolo, de exemplu de la Aura[4] abia după 22 ale lunii.

Sîmbătă 19 octombrie. La Biblioteca Academiei, iar apoi la dl Dedula, unde copiez în soarele toamnei cîteva poze de-ale dumnealui, din tinerețea montană.

Din Lică Ionescu, un ochi subiectiv sau măcar incomplet (dar adorabil prin candoare) asupra destrămării Asociației Excursioniștilor din România:

„Era fatal ca într-o asociație cu atît de mare număr de personalități, care mai de care mai mîndră de ea însuși că este un unicat în turismul românesc, să se ivească disensiuni și ambiții a rolului lor.
S-au întîmplat două evenimente care au umbrit activitatea asociației. Primul eveniment. Unul din prietenii noștri, Tudor Constantinescu, avea o soră frumoasă (Ica), de care s-au îndrăgostit Hristache [sic] *Dedula și Ionel Săvescu. Hristache Dedula a fost agreat de Ica și s-au căsătorit. Ionel Săvescu a fost mult afectat și s-a răcit în prietenia cu Hristache Dedula și a părăsit cercul de prieteni din AER* [...] *Te rog însă să nu faci caz de acest eveniment, căci este o parte a sensibilității afective a lui Hristache și nu trebuie amintit acest lucru, că Ica* [...] *a murit și el suferă căci a iubit-o mult.*

---

[1] E vorba de însoțitorul lui Dănățoiu în tura cu probleme, de la sfîrșitul lui iunie 1929 (avea pe atunci 25 ani). Era salariat la Banca româno-elvețiană.
[2] În iunie 1930, Büchler și Dănățoiu (foarte b la inițiativa primului) amplasează pe Degetul Roșu al Morarului un carnet pentru impresii.
[3] Cărțile interesante se vindeau repede atunci. Către sfîrșitul acelei decade a apărut obiceiul ca aparițiile cu succes la public să fie vîndute doar la pachet cu titluri fade, à la „Creșterea viermilor de mătase".
[4] O mergătoare pe munte (fără mari pretenții), cunoscută pe filiera Anei și care locuia în preajma casei mele.

Al doilea eveniment. În adunările săptămînale ale AER venea un tînăr simpatic și modest. El participa și asculta cu mult interes la discuții și comunicările ce se făceau [...] *Într-o zi mi-a cerut să-l susțin într-o cerere la A.E.R. și să fie patronat de asociație într-un tur pe jos în jurul României Mari. Nu ne cerea altceva decît să se prezinte în toate părțile ca rerezentant A.E.R. Cesar Pascu, auzind de această cerere și entuziast cum era, a primit-o cu multă plăcere și chiar a reușit o susținere bănească de la «Tinerimea română». I s-a fixat ziua plecării în acest tur al României, iar Cesar Pascu, eu și mulți prieteni ne-am întîlnit la Arcul de triumf și împreună l-am condus pe turistul nostru pînă la podul de la Băneasa și el a pornit voios spre Ploiești, prima țintă a turului.*

Chiar în aceeași zi, după ce am ieșit de la tribunal cu Cesar Pascu, ne-am dus împreună la Carul cu bere, că era vară și ne era sete. Spre marea noastră stupoare și dezamăgire, am văzut la o masă în local pe turistul, care [pasămite] *făcea turul României Mari, cu o halbă de bere spumoasă și mîncînd alune americane! Pentru mine și mai ales pentru Cesar Pascu, a fost o totală demobilizare și spulberare a entuziasmului său față de A.E.R. Nu pot să vă spun ce haz s-a făcut de acest eveniment și ce pată întunecoasă a fost pentru A.E.R."*

1985, 20 octombrie Refugiul Coștila

Neîntorcînd ceasul, mă scol la 5 (deci adio tren de noapte proiectat!). La gară, Dragoș (cel cunoscut în recenta tură în zona Predeal) și fetele, plus doi cîini ai lor. *Monșer* [nașul] nu vine. La Bușteni urc la refugiu, unde nea Nae a inițiat o întîlnire cu mai mulți, cu ocazia a 50 ani de la stabilirea traseului „Furcile". Pică, iar mai sus ninge. Totul e ruginiu.

La refugiu sînt nea Nae, Boitor, Canarache plus cîțiva mai tineri[1]. E acolo și Dan Vasilescu[2]. În total, puțini. Se desface o șampanie, revenind

[1] Era tipul care mă precedase în Hornuri, cînd cu accidentul lui Palade.

[2] În epocă, am avut o părere destul de subiectivă despre Dan Vasilescu. Între altele, pentru că gravita în jurul „Florii de colț", unde îl ajuta pe *Moșul* (era titulatura uzuală pentru Cristea, în grupul Anei F.; un Vali Peneș îl numea *nea Milică*), mi se părea că era fan al acestuia, iar implicit adversar al lui Baticu. Tîrziu voi afla că îl frecventa și pe acesta din urmă. În paralel, am luat în serios caracterizarea lui Vlad Petrușca în ce-l privea, socotindu-l grobian – între altele în baza unei întîmplări la

20 octombrie1985

celor de față cîte un capac (nu știu de unde ivit), pe post de pahar. Apoi la vale (apropo, Valea Coștilei este aproape invizibilă în sus, datorită plafonului coborît). Pe drum, la taclale cu nea Nae (îi sînt în preajmă Boitor și Canarache[1]), în espadrile faine[2]. Ca să îmi treacă vremea o oră și ceva pînă la trenul de 3, mă plimb pînă la Sinaia cu CFR. În tren, unde ne reunim finalmente, nea Baticu are bilet de la Dan Vasilescu (mai exact, e pe o foaie de drum a acestuia), care e cu nevasta[3] și fetița. Ne aranjăm într-un compartiment, unde se află de asemenea Dinulescu și dna Baticu. Controlorul ni se vaită de dureri stomac, așa că îi duc un Scobutil. Mă ignoră, întru legitimație de călătorie (sau crede că sînt pe foaia lui Vasilescu[4]). Cheltuieli [totale], 8 lei. Bere proastă pe undeva: 6 lei. Floricele.

Peste ani, Vlad Petrușca îmi va scrie (via e-mail, 2006) următoarele:

„Apropo de faptul că am citit undeva, cred că [...] *tu ai scris undeva[5] că nu știi daca Moșu' a refăcut «Furcile» în 1985 la 50 de ani, parcă pe 15 octombrie, nu știu exact. Nu le-a urcat nimeni (a vrut Vasilescu, am vrut și eu, dar a fost o vreme mizerabilă)! Eu am urcat pe ceață pînă la «Hotel» și Vasilescu s-a dus pînă pe Hornu' Coamei și a coborît pe «umăr» și pe brînă[6]. Moșu', de fapt, a celebrat căsătoria legală cu Elena Nae* [sic]*, adică s-au cununat oficial și a fost totul la Bușteni la Hotel Caraiman, în acea zi... Eu nu am stat la petrecere[7], căci*

---

care fusese martor, cînd Dan V. și o însoțitoare nu găsiseră trecerea pe Brîul Mare al Coștilei, dinspre nord, în Mălin. Mi-a zis că Dan V. se adresase mai mult decît mitocănește acelei fete, care se mișca mai greu. Am strîmbat din nas la așa atitudine, uitînd că eu însumi nu eram vreo ușă de biserică, în relația cu semenii.

[1] Era soțul Vioricăi Stoica-Canarache și mi s-a părut un domn. Temperamental, era la antipodul energicei (dar bine crescutei) sale neveste.

[2] Erau unele procurate de Eugen Rusu din străinătate (cea vestică!), care i le oferise lui nea Baticu într-un schimb de încălțări ce mi s-a părut simbolic.

[3] Dacă am reținut eu bine, Dan V. era la a doua nevastă, binișor mai tînără (nu spun asta cu răutate, căci eu însumi voi ajunge într-o situație similară).

[4] Rareori verificau la sînge dacă numărul celor de pe document concidea cu inșii în carne și oase.

[5] Inexact. Fiind în preajma lui N.B. în acea perioadă, știu că nu făcuse o așa ascensiune. Suise însă Furcile cu zece ani în urmă („Amintirile...").

[6] Probabil ieșire din Horn pe Brîul Strungii.

[7] Mie, NB nu mi-a zis nimic-nimic, de acel eveniment. Și-o fi avut socotelile lui...

20 octombrie1985

erau o seamă de «vasileşti»[1] şi alte mecle pe care le ştiam de la Federaţie şi de pe la Refugiu, iar Moşu' cum îl ştii era în culmea fericirii că au venit pentru el fel de fel de personaje care fuseseră în tabăra lui Cristea. S-a dormit la Hotel Caraiman, iar eu am plecat acasă cu trenul de 5 (Sibiu[2]). El a vrut să rămîn, dar cînd i-am văzut pe «oficialii» alpinismului, obraznici şi dobitoci cum îi ştiam, am pretextat ceva şi m-am întors acasă"[3].

Marţi 22 octombrie. La slujbă, lucrez la carte; trec pe *curat*.

Luni 28 octombrie. La 8^{30} sînt la Biblioteca Academiei: o groază de publicaţii conţinînd termenul „Sport", dar nu ce mă interesează pe mine. Caloriferele de acolo, slab încălzite.

Marţi 29 octombrie. Un cîrnat la birt şi pe urmă merg la nea Nae. E cam obosit şi îmi arată cardiograma; de la mersul la refugiu i se trage... Gargară de la 9 la 12. Îmi ducea dorul; şi eu lui. Îmi arătă un posibil răspuns al lui, către Coman, dar mă opun: chestie de obraz, scrisoarea fiindu-mi adresată doar mie. Apoi, discuţie despre L.A.N.C., în care nea Nae a activat în tinereţe. În 1926, l-a oprit A.C. Cuza la o şedinţă a conducerii[5], tot acestuia datorîndu-i-se revenirea după stagiul militar la Gaz şi Electricitate, prin intervenţii la primarul Dobrescu.

E posibil să îi vină lemnele. Totodată, întrucît posibila mea carte, iar un eventual manuscris trebuie prezentat editurii într-o formă dactilografiată,

---

[1] Vlad nu-l înghiţea pe Dan Vasilescu. Oferea motive (destul de inflamate), dincolo de care sînt tentat a cerceta, către motivele reale.

[2] Şi eu foloseam în epocă acel apostrof, ce prescurta articolul hotărît. Scrisele lui de mai sus, neaşteptat de acide, îmi par să fie un mod de defulare a faptului că era urban între oameni, iar totodată fără să ridice tonul.

[3] Tot el, în alt mesaj: „Îmi amintesc de 15 oct. 1985, zi rece, cu ploaie şi ceaţă, cu mine si cu Hannelore si cu Dan Vasilescu pe Gălbenele... Jos, în Buşteni, la [restaurantul?] Caraiman, se celebra nunta oficială a Moshului [sic] cu Baba...". Vlad o fi continuat pe Gălbenele în sus, căci nu a fost prezent la refugiu, cînd s-a deschis o şampanie aniversară, din care celor 7-8 inşi prezenţi ne-a revenit un păhăruţ.

[5] Alţi lideri voiseră să-l huşuie pe tînărul Baticu din încăpere, căci urma să înceapă şedinţa conducerii. „Lăsaţi-l să stea şi el, căci în cei ca el stă viitorul...".

îmi spune că știe de o mașină de scris la vînzare, cu patru mii lei. Cam mulți, zic eu, n-am de unde[1].

În cutia poștală, acasă, neașteptată scrisoare de la Ion Coman. Întrucît îi fusesem vehement anterior (reacție la ... vehemența lui), mă aștept la ceva cîș. Nu, e de bine! La serviciu, apoi, produc răspunsul: opt pagini.

Apropo de serviciu, în lipsa unui loc potrivit, improvizez în spațiul unde stăm curent o masă, pe care îmi pun hîrțoagele personale. Cu pătura în spate și reșou dedesubt, merge. Nu prea am inspirație însă, azi.

Vineri 1 noiembrie. M-a sunat doamna Șincan. La 10^{30} sînt la ea, cu două prăjituri. M-a rugat să nu mai fac asta în viitor. Discuție plăcută ca întotdeauna, cu două pahare de coniac. Și de aici am venit acasă pe jos, căci am făcut ceva burtă.

Sîmbătă 2 noiembrie. Dimineața la nea Nae. E obosit ceva.

Duminică 3 noiembrie. Pînă să se scoale nevasta, mă duc la Biblioteca Academiei. Spre seară la nea Baticu: discuție de doi inși stingheriți de duminica de noiembrie.

Luni 4 noiembrie. La Biblioteca Academiei, de la 10 la 14^{30}. Aranjasem aici o întîlnire cu dl Manof (ce frecventează și el stabilimentul), cu care discut în sala de expoziții.

Auzite de la acesta, fie și cu alt prilej:

„Bucureștenii din CAR ne întîlneam săptămînal, în vreun restaurant. Nu era același. Dacă descopeream vreun vin bun, mergeam acolo. Așa am ajuns la Duqué, undeva pe la Piața Rosetti. Erau acolo două nișe și o estradă. Se servea doar băutură, fără găteli. Vin alb. O nișă [separeu?] *o luam noi. Mi-aduc aminte că, după ceva tăifăsuit, unul dintre noi se tot uita la ceas. Nae Dimitriu (altmtinteri beat criță) l-a observat. A cerut chelnerului o piuă* [piesă de bucătărie în care se zdrobesc unele alimente], *a solicitat ceasul impacientatului, sub un pretext oarecare, apoi buf! cu pisălogul peste el, în piuă. Mi se pare că*

[1] Am demarat însă de atunci o acțiune de economisire, punînd deoparte (pe fondul neînțelegerilor conjugale cu Mariana) 400 lei lunar – cam a șasea parte din salariu. Erau popriți direct de către așa-numitul Serviciu Financiar, într-un un carnet CEC pe numele meu. Mașina de scris în cauză aparținea unei nepoate a lui nea Nae.

Udriște-Olt s-a trezit după aceea, undeva în stradă: «Să vezi că am uitat ceasul, la Duqué...».
Nae Dimitriu era prim jurist, Vasile Steopoe chirurg cu cabinet, dar consultînd și în spital. Șincan era cazangiu (dar meșter!) la CFR, în vreme ce Frim era șef de atelier la Grivița Vagoane. La restaurant nu se mai păstra distanța, însă în restul timpului da.
Nae avea orgoliul de a fi șef.

Drumul la Bușteni dus-întors mă costa 97 lei. Comparativ, pentru un articol publicat luam 200-250 lei[1], iar pentru o poză 50-100 lei.

În casele de munte ale S.K.V. erau condiții mai bune ca la TCR. Mai curat, mai aranjat, puțin zgomot. La Peștera se mai făceau chefuri, dar cînd nu era Haret acolo.

Ideea că Haret nu promova tineretul, nu mai știu de la cine am luat-o."

Marți 6 noiembrie. Merg la domnul Beldie, care e cu cotoiul cenușiu (mai sînt trei mîțe în casă!). Gargară lungă, de la 9^{45} la 12^{15}. Aerul cam famat, neaerisit (fumîndu-se mult acolo). Aflu că doamna (soțul îi spune „Mary") a fost alpinistă în tinerețe. Plec cu domnul spre Grădinița, dar la țolul lui (plus poșetă-tașcă) sînt obligat să îl părăsesc destul de repede.

La Biblioteca Academiei, frunzăresc „Gazeta Sporturilor" din 1938, de la ora 1 la 3 și ceva. În jurul clădirii, frunze galbene. Plouă încet.

Fuga apoi la casa de cultură Schiller, unde îi dă tare unul cu Sahara. Poze oribile, noroc a o fi pozat și pe nevastă în ele, într-o fustă scurtă. Sînt aici Manof, cît și Aura, cu care plec spre casă. În preajmă, băieții [de la *Internele* noastre] nu mai permit trecerea pe trotuarul aferent Ambasadei S.U.A.[2] (unde sînt și niște panouri cu fotografii de-ale americanilor), trimițînd lumea pe vizavi. Și unde, la clădirea ARLUS[3], se mai găsesc tipi care să intre... Ce cozi de topor!

---

[1] Știu că Manof publica (cel puțin) în revista „Voiaj".

[2] În acea perioadă, ambasada americană se afla în clădirea de la intersecția străzilor Batiștei și Snagov (ulterior N. Filipescu). Casa Schiller îi era gard în gard. După 1989, ambasada în cauză se va muta în Pipera. În anii 2020, funcționa în localul ei *Instituția Prefectului*.

[3] Asociația relațiilor de prietenie cu Uniunea Sovietică. Din lipsă de (alt) spațiu, acolo va ajunge la scurtă vreme să își țină „Floarea de colț" ședințele cu public (o mai făcea încă, prin 1991).

Miercuri 7 noiembrie. De la serviciu, după meciul Steaua-Honved[1], fug la întîlnirea de la „Grădinița". La intrare îl cunosc pe [Dan] Radeșiu, însoțit de Sandu Pătrașcu; ei pleacă iute însă. Lume mai puțină ca niciodată. Lumina destul de chioară în local. E pe acolo și Coca Florescu, colega mea de la *Centrală.* În lipsa berii ce serveam curent, aleg un vin de 45 lei (altul, „Perinița", roșu cum îmi place, costă cam mult: 65 lei). La WC-ul locului, dai un leu. Mai apare un tip brunet [posibil Enoiu], cît și Eugen Rusu. Era vorba să vină și Marius, respectiv dl Beldie, dar nu își fac apariția. Înțeleg că Sorin Tulea nu vrea să vină la întîlnirile noastre (am impresia, în paralel, că e un pic *Sony*[2]). Că veni vorba, mi-a picat prost refuzul lui de a ne vedea și îmi bat capul cum i-o plătesc. Pentru asta, rețin zisa lui nea Nae, că „l-am tras cu sfoara, în Trei Surplombe".

În local, multă lume intră, multă lume iese. La masa noastră, lîngă geam, nea Nae zice de ciorapii lăsați noaptea pe bocanci, la refugiul Coștila, și dispăruți pînă a doua zi (necaz relatat în scrisoarea lui Coman, către mine), fără să dea însă numele păgubitului. Sosește de asemenea Pompilică Pascu, om de gașcă, alături de nevasta Alma, idem. La 8[10] o întindem.

Joi 8 noiembrie. Pe o atmosferă tot mai tensionată cu nevasta, merg seara la dl Cantuniari[3]. A revenit timpul rece, din vremea primelor noastre întrevederi. Aceleași fotolii largi, și o lampă deasupra. Un tablou *în ulei,* un radio cu sîrmă prinsă de antena ruptă[4]. Gazda vorbește destul de tare.

După vizită, alergare satisfăcătoare în jurul stadionului „23 August" (două ture!) și retur. În ciuda febrei musculare, mă descurc.

Duminică 11 noiembrie. Frigul *și ITB-ul* mă împiedică să plec la munte. Mă duc la nea Nae să verific acoperișul – alpinism de duminică. Urc pe acoperiș, în soare, ieșind din cămărița veche, cea de la pod. Nea Nae, care mă asigură, cu coarda dată după țeava caloriferului de acolo, e în paralel obosit și cu gînduri negre[5].

---

[1] Este anul în care Steaua va cîștiga (fie și favorizată de suspendarea echipelor de fotbal englezești) Cupa Campionilor Europeni.

[2] De la *sonat*, adică exaltat și într-o ureche.

[3] Fiului Radu i-a trecut pe la urechi numele, pe care îl reproducea *Cantunericul*.

[4] Nu știu de ce am reținut tocmai acest amănunt, casa fiind în sine îngrijită.

[5] Nu în sensul gînduri suicidare, ci pesimiste, decurgînd din privațiunile epocii.

Luni 12 noiembrie. După-amiază, întîlnire cu Vlad Petrușca, în fața restaurantului „Havana", de unde își ia țigări [probabil o marcă nu chiar pe toate drumurile epocii]. O fumăraie îngrozitoare, în interior! Pe jos apoi împreună, pînă la Operă, de unde vin spre Iancului cu microbuzul 504. Cade de acord să se ocupe de Piatra Craiului[1]. În rest are planuri mari pe munte, pentru la anul.

Marți 12 noiembrie. La nea Nae, cu vată[2]. Nimic nou cu venirea lemnelor, la care urma să-l ajutăm, eu și alții.

Joi 14 noiembrie. După amiază la nea Baticu. I-au venit lemnele, dar majoritatea le-a dus doamna între timp. E pe acolo și Daniel Georgescu, dar nu ne vedem.

Sîmbătă 16 noiembrie. Destul de rece. Ar fi *SRL* azi, dar sînt la serviciu pînă la 12. Fiind liniște, lucrez cu spor la capitolul TCR.

1985, 17 noiembrie 1985 Poiana Cerbului-Gura Diham

Plecat la munte, după ce m-am trezit cu mare lene. La gară, Teo Predescu. Mai întîi ne băgăm într-un vagon de la mijloc. Acolo, încercînd să trecem mai în fața garniturii, sîntem blocați de un vagon fără uși de tranzit. Ca urmare, o luăm pe jos la o haltă pînă în Chitila, și găsim locuri într-un vagon, cu alții de la Floarea de colț și cu gașca lui Dan Vasilescu. Stăm de vorbă pe vechiul diferend Baticu-Cristea[3]. În grupul *floriștilor* sînt Gelu,

---

[1] Despre ce era vorba exact nu mai țin minte, poate era legat de o carte ce nea Nae ținea să realizăm în trei.

[2] Lipsea din farmacii, dar nimerisem eu pe undeva.

[3] La un moment dat, în această perioadă, cunosc în tren pe Ahmed, ins la vreo 50 ani, energic, dezinvolt. Inițial, omul m-a simpatizat, iar eu totodată căscam elogios ochii de știința lui generală și a altor doi-trei din grup, cînd puneau de o discuție în trenul matinal. La un moment dat, din senin, tipul a început să se uite strîmb la mine; am simțit că mi se trage de la zisele-mi din tren despre Cristea, el fiind om de nădejde la *Floare*, iar foarte posibil fan al Moșului. Nu a intervenit însă cu vreun contraargument, ci pur și simplu s-a bosumflat, în modul amintit.

Munteanu și unul de care aflu că e Bugeag, cel care a semnat de curînd în R.P. un articol laudativ despre Cristea. La scurtă vreme, interpretînd greșit intențiile nașului, o luăm de nebuni prin tren.

> Aici, mai exact în zona burdufului dintre două vagoane, îl întreb pe Bugeag (altminteri ins de 60-65 ani, uscățiv) ce i-a venit cu acel articolaș despre Cristea. Îmi răspunde candid că materialul a fost ideea Heddei Cristea, iar informațiile i-au fost puse la dispoziție de Titi Ruse, mai mare la F.C.

La Bușteni, „Floarea de colț" vrea să meargă la Refugiul Coștila, unde plănuiește exerciții de cățărătură (așa spune unul venit cu mine în troleu dimineață, vizibil profan altminteri). Decid să merg și eu într-acolo, dar pînă una-alta dau o fugă în lateral la o cofetărie, căci nu am mîncare deloc (zice-se în contul curei de slăbire). Iau de acolo niște biscuiți. Apă n-am să beau toată ziua. Merg apoi cu acel grup, de care am surpriza pe la Măsurătoarea Ursilor să-i lase forțele. Mai afectată e una din fete, pe care o iau cu zăhărelul, ca pe Mariana mea acum niște ani, spre Valea Albă. Voi afla că fusese toată noaptea la un chef, zice-se fără să consume alcool. E palidă rău, iar prin urmare nu forțez nota, dar în același timp nici nu-mi vine să mă întorc. Încet-încet își revine. O a doua duduie a fost cîndva pînă la Verdeață; e inginer speolog zice ea și îmi vorbește numai de găuri (în munte). Asta arată la vreo 28-30 ani (cealaltă la vreo 23 ani). Avem ceva probleme la coborîrea în Valea Coștilei, pe unde nu au mai fost. Ajungem în poiana Coștilei, unde una dintre ele ne face poze. Cea mai mică de vîrstă se dovedește prima femeie pe care o cunosc și care posedă laborator foto. Între timp i-a trecut paloarea.

Coborîm o vreme pe Gîlma, de unde ne abatem spre Gura Diham, pe o scurtătură. Acolo ele își cumpără „Quick"[1], după care luăm masa pe un butuc din preajmă. În preajmă, un grup de provinciali, veniți cu autocarul. Timpul a zburat, e aproape trei și refuzăm invitația domnișoarei speolog de a servi o țuică la maică-sa, în Bușteni (de-aia nu pleacă în seara asta la București, ca noi ceilalți). Cealaltă e din Dobrogea, și dacă tot vine vor-

---

În ce privește cultura generală și arta plimbării ideilor (pe care i le-am admirat), la scurtă vreme, datorită lecturilor și scriselor mele din epocă, aveam să ating și eu acel palier.

[1] Băutură răcoritoare a epocii, de calitate mediocră.

ba de băutură, spune că la ei se face un vin bun. În București, ea locuiește pe la podul Constanța, unde nu mă invită, căci locuiește cu părinții. Spune că lucrează la institutul Cartografic, unde are un program nostim: trei zile dimineața, o zi noaptea (la ultima ciupește două ore de somn, motiv pentru care și-a luat acolo un sac de dormit)

În gară întîlnim pe ai lui Vasilescu, mai exact *alpinii*, nu *florarii*. Ei sînt cu foaie de drum, dar am să aflu asta abia în tren, unde o vreme stau ca prostul cu grija nașului. Trenul face cu o oră și jumătate mai mult decît de obicei; al naibii CFR! Stăm la un bou-vagon. Aici, dama lui Vasilescu și încă una croșetează și discută în paralel pe acea felie, ducîndu-și din cînd în cînd lucrul la nivelul ochilor, ca să se convingă că procedează bine. Eu și altcareva dintre colegi vorbim cu o moldoveancă lăudăroasă și – zice ea – plină de bani. Tot pe acolo, Dan Vasilescu se plînge de bătături, de la bocancii noi. În fine ajungem în Nord, după ce, de la Buftea, facem o oră! Ninge și în București.

18 februarie, luni. Inevitabil în această perioadă m-am plîns lui nea Nae de necazurile mele conjugale. El mi-a zis, spre marea mea mirare, că trebuie să cedeze masculul. Nu pot fi de acord cu el; cred că m-aș tîmpi făcînd ce vrea Mariana!

19 februarie, marți. Spart lemne la nea Nae, pe viscol. Mă tratează cu ouă, vin, clătită. Rezolv și cu buturugile care îi fuseseră aduse în contul lemnelor. Merg apoi spre casă, pe un viscol neplăcut. Din acel motiv nici nu mai ies apoi.[1]

Din cele discutate cu el, în timp (și notate fugar de mine).

„Părerea mea este că E. Cristea a fost un copil găsit (iar în prelabil abandonat). *În așa situație, erau duși la Leagănul Sf. Ecaterina, de unde erau trimiși apoi la creșe precum cea din localitatea Nedelea, lîngă Ploiești. Cunosc «traseul» întrucît soția mea, Madeleine, a lucrat ca medic pediatru la Sf. Ecaterina.*

[1] „**22 noiembrie, vineri.** Chef monstru la serviciu cu colegii Eugen și Cornel [cu tărie parcă]. *À oublier*." Mi-a spus cineva ulterior că mă apucasem să fac militărie cu unii mai naivi (eu care nu ordonasem un singur *Culcat!* altora, la vremea cătăniei)!

La Nedelea (director era aici Iulian Şerban, unul din conducătorii mişcării studenţeşti [legionare] *de la 1922), se prea poate să fi fost daţi apoi la şcoala din comună, iar ulterior băgaţi ucenici pe undeva, să înveţe o meserie (aşa va fi ajuns E.C. vulcanizator). Unii aveau norocul pe parcurs să fie înfiaţi.*
Prezumţia mea este sprijinită şi de faptul că Hedda Cristea, întrebată la moartea soţului ei dacă e prezent în asistenţă şi cineva din familia lui Emil, a răspuns că «nu a avut familie».

Am fost dat afară [bănui că de la „Gaz şi Electricitate"] din cauza Rebeliunii. Apoi, în 1945-46, după ce mi-au dat drumul din lagăr, [iar] n-am avut serviciu. Tot atunci, am fost scos şi din CAR, pe motive de apartenenţă anterioară la Legiune. Totuşi, statutul acorda membrilor fondatori (dintre care făceam parte) dreptul de a asista la şedinţele Comitetului, iar totodată de a purta insigna de membru.
La două-trei luni după eliberarea din închisoare (1964), m-am reîntîlnit cu Cristea la Căminul Alpin. Pupat, îmbrăţişat. Eram cu doi nepoţi. Nae Zbîrcea, care îl însoţea pe Emil, avea un şirag de pitoane. «Între astea, nu-s şi ale mele?". Cristea, care evitase pînă atunci să mă vadă, a intervenit: „Nu ţi le-am plătit, vezi că mă supăr..." A început să mă înjure, să mă facă cu ou şi oţet[1].
Nu i-am mai vorbit. La moartea lui Nae Dimitriu a venit să ne împăcăm. Am fost de acord, însă nu s-a purtat amical ulterior, de pildă cînd ne-am întîlnit o dată la Predeal. Altădată, la telecabină, era cu Chivu şi Naghi. I-am dat noroc, la care răspunsul i-a fost mormăit, iar ulterior a plecat fără să dea bună ziua.
Mitică Chivu mi-a reproşat la un moment dat, în Buşteni, că de ce m-am dat la Cristea.[2]

[1] Am reprodus notaţiile mele, care în goana procedeului a scăpat uneori amănunte, dar poate mai bine aşa, decît deloc... În acelaşi timp, bănui că şi N.B. vădea o atitudine ce trezea animozităţi (nici subsemnatul nu e departe...), iar de aici e de cercetat de unde, din ce constelaţie familială, i se trăgea...
Despre relaţia cu E. Cristea din acea perioadă, Baticu a scris în forma necenzurată a „Amintirilor..." – cea tipărită de „România Pitorească" în anii 2010.
[2] Ca şi în cazul tuturor informaţiilor pe care le reproduc aici, emanînd de la diverse persoane, recomand prudenţă în acceptarea lor. La o adică, extind aşa sfat inclusiv în privinţa aserţiunilor mele. Sîntem oameni, iar a greşi ni se află în natură.

Fata lui Ilie Fratu era meditată de sora Heddei Cristea. Fratu a vizitat-o pe ultima la un moment dat, văzînd acolo o ladă cu rapoarte de premieră, de la Federație."

24 noiembrie, duminică. Mult plictis. Aș trece pe la nea Nae, dar tocmai pe vremea asta și-a găsit să plece în vizite. Seara merg la Vlad Petrușca (celălalt Vlad [Seabru] e ocupat). În casa acestuia (undeva la intrarea în Drumul Taberei) e cam rece, dar discuția ne este foarte interesantă. E acolo și un amic de vîrstă cu el, procuror. Nu am mai cunoscut așa exemplar! În mod neașteptat, e om la locul lui, pe care nu l-ai bănui cu ce se ocupă[1]. Ne povestește situații cu care s-a confruntat, de pildă investigarea unor omoruri. E pe acolo și o domnișoară foarte plăcută, pe care Vlad mi-o prezintă drept logodnica lui, Hannelore. Pare și foarte deșteaptă[2]. Prin casă, e și o mîță. Îmi spune că blocul în care stă e din 1953.

Vlad Petrușca

Am făcut cunoștință cu el la aniversarea lui nea Nae (75 ani) din 1984. Nu am relaționat pe moment, însă la ceva timp l-am întrebat pe Baticu dacă are, între prietenii mai tineri, vreunul interesat de istoria alpinismului. Mi-a spus că Vlad Petrușca.

Nu mai știu cum am deschis amiciție, însă din start am rezonat, îndeosebi datorită faptului că și lui îi plăcea abruptul Bucegilor, respectiv al Pietrei Craiului. Apreciam totodată că era un om aflat pe un palier de cunoaștere superior mie, de la care (iertată fie-mi vorba mare!) aveam ce învăța. Viețuia în medii umane superioare mie, și în care-mi plăcea să pătrund, prin intermediul lui. De pildă, la spitalul unde lucra. Și unde ditai directorul – om de 50-60 ani[3] – i se adresa reverențios, ce să mai spun de alții (ce-i drept, nici el nu rămînea dator, prin politețe, dar și amabilitatea unui ins dezvoltat pe multiple paliere intelectuale)

[1] În general, prin mediile unde mă învîrteam eu (inclusiv familia) acea categorie profesională avea o faimă proastă, în sensul că reprezenta agresivitatea regimului.
[2] Îmi pierdeam repede capul pe atunci în preajma femeilor (deși aveam nevastă scutindu-mă în sine de inferiorități), considerîndu-le de la zeițe în sus.
[3] Georgmăneanu?

> Izbutea acest lucru întrucît nu era *focusat* pe ceva, asemenea unui specialist (să spunem în medicină). Implicit nu avea nici activitate de dimineață pînă seara – dacă nu pînă a adoua zi la prînz – precum vreun medic cu *gărzi*.

În același timp, Vlad avea garanția (pila?) mamei lui, medic pediatru în același loc. Nu s-a dus, după știința mea, în locuri străine. În context, a urcat la un moment dat ca secretar al directorului, dar nu a stat mult, ci a revenit la biblioteca – fie și de specialitate, de acolo.

În același timp, era *băiat de general* (-doctor), după cum o preciza el însuși[1]. Și nefiind exclus ca șefii din spital să fi avut de a face cu acela, păstrîndu-i totodată amintiri favorabile.

> L-am întîlnit menționat pe doctorul Petrușca în memoriile chirurgului Ion Juvara. Care vorbea de un lot de medici români care se specializaseră (în anii '50) la sovietici, iar apoi avuseseră o ascensiune profesională rapidă. Juvara nu vedea cu ochi buni respectivul lucru (parcă vorbea și de neveste rusoaice, ceea ce nu era cazul lui Petrușca).

Am cunoscut-o și pe mama lui, femeie foarte de treabă. Amîndoi mă încurajau să îmi aduc băieții la consult, ceea ce am făcut de vreo două ori (apoi am divorțat și copiii au rămas la mamă). Era din Iași, iar Vlad îmi preciza că avusese parte de mari privațiuni, în vremea studiilor[2].

Avînd în vedere poziția tatălui, Vlad îmi spunea că ar fi putut face armata (ca student) în vreun loc călduț, însă a cerut (chit că era destul de pirpiriu, dar vînos) să meargă la vînătorii de munte. Apoi, a stat o vreme la Salvamontul zărnește an, unde i-a avut drept colegi și pe frații Pivodă.

Absolvise Filosofia, facultate de care îmi spunea că ulterior fusese desființată. Era mai mult decît citit (cel puțin în raport cu știința mea) și mi-a plăcut să casc gura la ce zicea, respectiv să învăț de la el. Mi-a trezit între altele interesul pentru Dostoievski (pasiune a lui, ceea ce nu e de mirare avînd în vedere ascendența măcar în parte slavă). Am purecat și eu acel

[1] În locuința din Drumul Taberei avea tabloul acelui tată, în uniformă militară și relativ tînăr pe un perete. Nu mi-a spus vreodată (nici eu nu am întrebat) din ce cauză a murit, la o etate ce nu părea să fie înaintată.

[2] Probabil în vremea foametei din 1946-47 ori a deceniului de privațiuni ce a urmat.

autor, din care m-a marcat *Marele inchizitor*, mai exact modul cum era atacat un mare tabu, acela al omnipotenței lui Isus. Ce e drept, finețurile textului m-au cam depășit, barim la vremea aceea, căci ulterior demonul critic din mine va vedea altfel lucrurile (ajunsesem să pot repera omenescul, din spatele vorbelor mari).

Îmi povestea la un moment dat că unul dintre amici ținuse să o impresioneze pe prietena lui Irina, cu știința-i despre Dostoievski[1], fără să-i dea prin cap că femeia (filolog de felu-i) se afla *beton*, pe acel capitol. Și așa ajung la capitolul amoroaselor lui Vlad. Inițial, am aflat de Irina, parcă am și cunoscut-o la spital (de fapt la bibliotecă), la el. Foarte curînd am aflat și de existența *logodnicei*, cea întîlnită la el în casă – acea dulcică foc (dar deloc gîscă) Hannelore. L-am întrebat ce spun acele dame, despre existența celeilalte, dar berbantul m-a asigurat că nu știu una de alta.

După o vreme, mi-a spus spășit că *i se păruse lui* că Hannelore nu are idee de Irina, căci îl sancționase de situație, între altele atentîndu-i la... testicole. Era încă marcat: „Nu ai crede-o în stare, cînd o vezi, dar știi ce dură poate deveni?!". Altminteri lucrurile au rămas neschimbate. L-am întrebat la un moment dat cum e, să fii *cu două*. „Al naibii de obositor...", mi-a mărturisit[2].

Irina era ceva mai coaptă (de vîrsta mea, iar Vlad avînd doi ani mai mult) și fusese căsătorită cu fiul scriitorului Constantin Chiriță. Avea un băiat. La un moment dat m-a rugat Vlad să-i duc ceva, la casa ei (dintr-un bloc, etajul 9) din bulevardul numit pe atunci 1 Mai[3] (vizavi de intersecția cu Banu Manta). Lucra la revista „România Literară" (poate și prin alte părți), în anturajul criticului Nicolae Manolescu. Tatăl ei era scriitorul Ion Horea, despre care Vlad îmi spunea că încercase la o petrecere să-l ia de sus, culturalicește vorbind, dar nu i-a ținut.

A doua Evă, Hannelore, era medic. Prin 1988 a decis să emigreze, invitîndu-l pe Vlad să meargă cu ea, dar acesta a refuzat. În ce-l privește, și pe principiul *Jamais deux sans trois*, a cunoscut-o după Revoluție pe Dana. Și ea era dintr-un mediu mai elevat (cu casă într-un bloc relativ nou

[1] Vlad îl mai numea uneori pe acesta *Fiodor, cu i* (uneori și *Mihailovici*).

[2] Am privit inițial tare încîntat așa dus de doi pepeni, însă ulterior am trecut scurt timp și eu prin așa situație, dîndu-i dreptate.

[3] Ion Mihalache, azi.

din zona Grigore Alexandrescu), dar mi s-a părut – strict subiectiv! – de calitate mai joasă decît celelalte două. Era *parcă* și mai supusă[1].

Revenind la Vlad cel de la jumătatea anilor ’80, în ale muntelui era un fel de Daniel Georgescu, în sensul că hălăduise mult prin abrupt[2] (mai ales în prima tinerețe). Asemenea *bărbosului* nu ținuse să noteze însă ceva – schițe ori impresii. Puteam discuta împreună despre multe din Bucegi, în același timp fiind mai priceput decît mine în ale *Pietrei*; este și motivul pentru care mi-a oferit îndrumări mai mult decît utile. Stătuse cu cortul nu o dată, în Crai. Cele două prietene îl însoțiseră (pe rînd, firește), în drumurile lui; între altele mi-a vorbit de ascensiunea contrafortului ce separă Valea Morarului, spre obîrșie, de afluentul ce-i vine de sub Bucșoiul.

Stătuse de vorbă cu alți știutori ai abruptului, de pildă localnici, de la care aflase de pildă o variantă ce urcă din zona Poienii Văii Cerbului către Mănușă. În paralel, îl știa pe Sandu Pizanti, de care ținea să amintească, cu oarece deranj pentru neîngrijirea lui, dar și cu duioșie. O afecțiune aparte avea pentru cunoștința noastră comună, Niculae Baticu.

> Îmi povestea (mi-a și scris pe undeva) că l-a cunoscut în strunga Gălbenelelor, în timpuri de privațiuni pentru nea Nae, cînd acesta se străduia să deschidă o conservă cu ajutorul unui... piton. Vlad i-a oferit din alimentele (procopsite) ce avea la el.

Vom avea la chestiune o traiectorie total opusă, eu (anticipez!) intrînd în conflict cu nea Baticu după 1990, în vreme ce Vlad a tratat cu înțelegere octogenarul aflat în ceea ce socotea el a-i fi ultimii ani ai vieții[3]. În paralel, nu s-a revoltat de argumentele mele, în acel clinci.

Deși stirpă de filosof (o idee mai sus însă, de precaritatea lui Diogene), a ținut prin 1988 să-și ia mașină, un Oltcit. Era primul meu amic posedînd așa ceva – nu chiar la îndemîna oricui în epocă.

---

[1] Asta, cel puțin pe atunci.

[2] Pe Daniel parcă nu l-am simțit împătimit de Piatra Craiului, deși nu se poate spune că nu o străbătea, iar implicit admira.

[3] „Mircea, are 84 de ani, ce naiba?! Mai lasă-l și tu în pace!” „Păi să se comporte atunci înțelept, dacă tot are 84 ani!!”

Era destul de acruț, în modul cum privea pe mulți din jur, și în general trata oamenii cu destulă aroganță, fie și nu una de mahala. Despre optica lui asupra lui Dan Vasilescu am vorbit. În mare parte, împărtășea părerile despre diverși montaniarzi ale lui nea Baticu, nu însă și ideile-i legionare. Vehemența lui, e de spus, era una așezată, ce nu ridica tonul.

Prin 1992 s-a angajat la o firmă americană, avînd tangență cu domeniul Sănătății (ori al adopțiilor?) și cîștiga grozav, față de noi ceilalți. Este perioada în care i-a cumpărat Danei un computer performant pentru acele timpuri, și anume un *486*. Am vizitat o dată casa acesteia din strada Puțul cu Plopi[1]. După un timp, angajatorii americani s-au retras, Vlad fiind nevoit să revină la spital. Nu știu exact cînd s-a căsătorit cu Dana, cert este că la un moment dat au emigrat în Stalele Unite, stabilindu-se la Indianapolis. În răstimp, partea cu greutate materială a cuplului pare să fi devenit Dana. Au avut un fiu, o idee mai mic decît mezinul meu Radu (venit pe lume în 2000, cînd aveam 43 ani).

În martie 1995, i-a luat partea lui nea Baticu în adunarea generală a CAR (căruia Vlad îi era atunci secretar general), considerînd că fronda mea față de părintele postdecembrist al Clubului trebuie sancționată. Nu i-am declarat război fățiș pentru asta, însă relațiile noastre s-au răcit, fenomen favorizat și de plecarea lui din țară.

Prin 2006, la vremea unei susținute activități pe internet a subsemnatului, a dat pe undeva de pozele ce trăsesem la reînființarea CAR, în ianuarie 1990. Entuziasmat (stare rară la el!), și-a făcut mea culpa, mai exact de faptul că pe vremuri îl deranja, cînd mă apucam eu să pozez una ori alta, dar că imaginile luate la acea reînființare, descoperite acum, i-au produs mare plăcere. Ne-am întins la vorbă, în cîteva mesaje, dar apoi s-a ridicat pe nesimțite oarece agresivitate, în ambii[2], și relația s-a oprit. L-am reîntîlnit ulterior, pe neașteptate, în parcul zis Național (fost „23 August") din București, unde ieșisem cu a treia parteneră de durată, Tatiana. Erau

[1] Oarecum neașteptat, Vlad o aprecia mult pe Flori, a doua mea nevastă (aflată la antipodul Marianei). Între altele, în 1994 a ținut să-mi spună, într-o tabără la Plaiul Foii unde am fost împreună (și în franceză, probabil ca să nu priceapă ceilalți), că i-ar fi plăcut o asemenea parteneră, pe care eu nu aș fi apreciat-o îndeajuns.

[22] Am revăzut acea caracteristică și în convorbirile pe net de atunci cu o cunoștință feminină (de la 18-19 ani ai noștri), Geta Andrei-Bercu. Îmi permit să cred că, și aici, am contribuit ambele părți la acea tensiune.

acolo și niște amici comuni[1], așa că nu am putut relaționa prea amplu. I se simțea, vîrsta[2].

**

25 noiembrie, luni. Zi de schimbul III. Vreme închisă, cu temperatură un pic peste 0 grade. La Biblioteca Academiei stau mult timp la „Gazeta Sporturilor" 1924 și 1925. Asta se petrece între orele 11 și 16[30], *cu pauză de foame,* cînd prin Piața Amzei iau slănină 20 lei, tobă 22 lei, salam Victoria 92 lei. La bibliotecă e rece. Seara revin acasă pe întuneric.

Cam tot acum dau telefoane lui Mircea Sterescu[3] și lui Calista, în vreme ce sosește o scrisoare de la Fl. Ștefănescu din Sinaia.

27 noiembrie, miercuri. La domnul Calista, care stă undeva în zona Traian, mai exact în preajma intersecției ei cu Bd. Republicii.

Un rezumat întocmit la scurtă vreme, despre întrevedere:

„De Alexandru Calista știam din Anuarul T.C.R[6]. L-am regăsit în cartea de telefon[7]; îl sun la 25 noiembrie, întrebîndu-l dacă a luat parte la crosurile din 1925. Nu-mi venea a crede, interlocutorul vorbea foarte bine pentru un om de 80 ani! Misterul se va destrăma însă în două-trei minute după ce mi s-a deschis ușa apartamentului din strada Stupinei[8]: este un descendent (de vreo 40-45 ani) al familiei...

---

[1] Tineri din CAR (viitori titrați) conduși pe munte în 1993-94.

[2] A fost o perioadă a mea destul de delicată, materialicește. Așa că am spus verde în față unor amici (de pildă, Mugurel Ilie) că, dacă stau întîmplător mai bine cu banii, mi-ar prinde bune un ajutor. Am procedat așa și cu Vlad, parcă și cu Liviu Enache. Nu s-a executat nimeni direct. Vlad mi-a cadorisit însă la o următoare vizită, printr-un intermediar, un fel de costum ski. Perioada financiară de care vorbeam s-a încheiat (iar asta fără să devin vreun harnic, între timp) în 2014.

[3] Nu am apucat să aranjez ceva cu el, nu mai știu din ce motiv. Îmi era cunoscut ca însoțitor al lui Cristea în Muchia Roșie (1945), dar îl voi descoperi enumerat, probabil începător fiind, și în grupul lui Beldie care a urcat Rîpa Zăpezii, la 1935.

[6] Erau doi frați, sinăieni (celălalt, Toma). Cîștigaseră *Crosul Bucegilor* din 1925, la care a participat și C. Dedula.

[7] Căutam în cartea de telefon nume de mergători interbelici pe munte, cu speranța că mai sînt în viață.

[8] În preajma străzii Traian, acum Const. Kirițescu. În prealabil, nu mai știu cum a decurs convorbirea telefonică: voi fi fost eu neatent (specialitatea casei!) la zisele

Ne căutăm totuși subiecte de discuție. De pildă despre madam Haberman (fața ca pergamentul, soț binevoitor, accident pe o vale de abrupt, cu o groază de fracturi), de Beldie („a venit cîndva la Schiller, cu manichiură cît și pretenar*, de i-a speriat pe toți")*[1].
A apucat viscolul din 1950, era la cabana Caraiman. La E. Cristea pare neinformat. Mă întreabă dacă Dunăreanu este evreu – spunîndumi în context un banc: "Cum te chema ***înainte****?".*
De Baticu aduc eu mai mult vorba două puncte, între care legat de întîlnirea noastră la «Grădinița». D. Calista parcă ar veni și el la rendez-vous, *chit că nu cunoaște pe nimeni.*
Doamna Calista mă întreabă dacă am mașină de scris [necesară proiectatei mele cărți], *și-mi zice de permis. Eu am văzut de afară* [în cuier] *o haină de piele* pe bleu*, grad de colonel, și sunt în gardă*[2]*.*

El aduce vorba de culoarea verde a unora din Clubul Alpin Român și de activitatea scăzută a CAR după 1944, chestie de care nu știam. Îi replic a fi fost mult mai simplu pentru CAR, decît pentru alte asociații, să lucreze individual.
Vorbim de Coman și de rezerva lui, ba le spun și de refuzurile de a vorbi cu mine. Ei frecventează Turing [cel din Mircea Vodă].
Doamna, solidă, se îmbracă într-o rochie à la sarcină și n-arată rău: e un tip voluntar, à la Ana Iliescu. Ea zice: Emilian Iliescu era cu muntele, nevastă-sa cu cărțile.
Alexandru Calista este la prima vedere bonom.

---

interocutorului (care îmi va fi spus că nu este el cel căutat), ori acesta a scăldat-o, doritor să cunoască pe cel care se interesa de Calista de altădată.

[1] Doamna m-a pus în gardă, să nu-mi facă curte!

[2] Am asociat din start acea piesă vestimentară cu o persoană din aparatul represiv. Tatăl meu nu știu să fi avut probleme concrete din partea regimului comunist, în anii '50, dar l-am simțit că evita cu orice preț să aibă de-a face cu aparatul represiv (la o adică, era o tendință generală a omului de rînd, în epocă). Se va fi temut să i se ceară socoteală pentru anii petrecuți în Transnistria, în anturajul arhimandritului Scriban, care între altele boteza copiii localnicilor. Altminteri Ordean sr. nu era îngrozit, ba chiar își permitea cu mine glume à la „Nu are cine să te ajute? Du-te la milițianul din colț, că tot stă degeaba!". Per total, am moștenit de la el (de la altcineva, nu văd cine) o teamă accentuată de *Miliție* și compania, care s-a manifestat și în situația pomenită mai sus.
Revenind la acea haină, dl Calista (căci nu pare să fi existat și altcineva în casă, care s-o poarte) nu era vreun înnegurat agresiv la chip.

«Ne confunda lumea, pe mine și pe Puiu Fomino. Acum trebuie să aibă mai mult păr decît mine…».
Televizorul dumnealor recepționează și programul 2 de la bulgari. La un moment dat, pe ușă apare un cîine cu o fundă roșie, care mă miroase și pe urmă mă latră.
Doamna mă tratează cu ceva gen pricomigdale. E mirată mai ales de faptul că sînt interesat de așa amănunte istorice, la vîrsta mea.
Dl Calista nu a avut onoarea să îl cunoască pe Valeriu Pușcariu, despre care a aflat din cartea lui V. Borda [probabil și că locuia pe aceeași stradă]. *Sînt vreo 25 de ani între ei, cam ca de la ai mei 28, la cei 53 ai gazdei.*
Ei fumează de zor «Cișmigiu», cu o brichetă cu gaz, bibelou. Fotolii foarte mari, în care, neașteptat, îmi amorțește fundul.
Doamna a tricotat de zor (extrem de iute!), cu un fir gros, o căciuliță. O bibliotecă cu cărți și cutii dia[pozitive]*. Discutăm de* [Alex.] *Bibescu*[1] *și boala lui de a ațipi 10 minute, în cele mai neașteptate locuri. Îl ține minte și pe Teodoru.*
«Se vorbea și atunci că E. Cristea a fost scos cu coarda, din Fisura Albastră.»
Pe Baticu l-au văzut la Turing, unde ar fi adus și diapozitive. Poze lăsate de la frații Calista[2]*. Tot dînsul îmi cere să îi las numărul de telefon. La plecare, domnul Calista își ia cipilica și mă conduce la poartă."*[3]

Nu ne-am mai întîlnit.

1985, 1 decembrie 1985 Valea Azugii

3003[4], cu Floarea de colț. Un domn amabil Mercan[1] îmi face loc lîngă două dame, una de vreo 30 de ani (Gabi, dulce), alta de vreo 45[2]. În tacla-

[1] Montaniard cu activitate de prin 1935 pînă la mijlocul anilor '50, cînd, e luat de fatal de viscol, de pe coama legînd Omul de Bucșoiul.
[2] Nu scrie în text dacă mi le-a arătat, ori numai mi-a spus de existența lor.
[3] Însemnări (puține) făcute pe loc:
„«L-am cunoscut pe Nae Dimitriu. Lucra la Banca Națională. Mie și unor prieteni ne-a făcut o hartă a Făgărașului, chit că pînă la urmă nu am mai mers.
Dr. Nini Parhon umbla pe munte cu ruda mea Toma Calista. »"
[4] Era indicativul personalului de Predeal/Brașov, de la ora 6 (minutele variau, de la un *Mers* la altul), la care trăgea majoritatea cunoscuților mei. Era mai abordabil, din punct de vedere al *blatului,* decît acceleratul ce pleca aproximativ la aceeași oră.

le cu ele și cu maestrul Ciobăniță (cel din Valea Seacă)[3], timpul trece mai iute decît am anticipat. În vagon e cald, foaia de drum cu 9 persoane pe care o scoate cineva merge la nașul, iar eu pap din bidon salam Victoria și slănină. Azi fac safteaua noului rucsac, cît și a unor parazăpezi (confecționate artizanal acasă), ultimele primind însă notă proastă, la finalul zilei.

Grupul F.C. merge la Azuga, dar eu cobor la Bușteni, unde mi-am dat întîlnire cu cele două dudui de săptămîna trecută. Mica problemă este că ambele sînt lipsă la apel! Firește că asta nu pică bine Don Juan-ului[4] care

---

[1] Foarte probabil Mihai Mercan (cu vreo douăzeci de ani mai mare ca mine) și-a făcut în acea perioadă intrarea la F.C., căreia îi va deveni în anii următori una dintre embleme. Mai exact va deveni cel care negocia cu nașul, în numele grupului de *floriști* (gurile rele spuneau că-și punea și un ban deoparte, din așa tranzacții). Care grup se suia în rate în tren, pe Valea Prahovei, așa că amabilul (cu colegii săi) Mercan ocupa sumedenie de locuri de la Predeal – cu haine ori măcar vorba „Locurile astea sînt ocupate, domnu'/ doamna/măi fată!". În paralel, semnaliza pe geam (avea la un moment dat o cravată de pionier, pentru așa ceva), să zicem la Bușteni, vagonul în care se afla, iar implicit că ne reținuse locuri.
Impresionabil din nimic aflîndu-mă, prima dată l-am idealizat întrucîtva, văzînd în el un eventual amic de munte, dar m-am dezumflat iute, căci aveam să descopăr că merge destul de greu, pînă și pe poteci. O dată norii simpatiei risipiți, nu am ajuns nici la clinciuri, poate pentru că amîndoi ne știam răi de gură.

[2] Nu aș face un secret că am fost interesat dintotdeauna de tărîmul lui Eros, unde tresăream precum Jaune Tom din „Parisul vesel", la vederea unui șoricel. Nu e o treabă cu care să te lauzi (mai ales că interesul pentru sexul opus e una, iar a fi apreciat de acelea, alta), dar nici nu aș da-o jenat sub preș – inclusiv față de mine, cînd revăd jurnalul de atunci. La o adică, e o trăsătură perfect masculină.

[3] Apelativul *maestrul* mi-era un pic în derîdere, în baza bunei aroganțe cu care sînt dotat. Pe Vasile îl remarcasem ca ocupîndu-se pe teren de grupurile *Florii...*, dar nu prea rezonam (era Scorpion). Era însă un om amabil, nu am auzit vreodată să scape caii, deși cei din jur îi vor fi dat inerente prilejuri. Practic, el a *dus* clubul după moartea lui Cristea (nu neapărat singur, căci oameni doritori să ajute se găseau din plin acolo). La un moment dat îmi cășunase că are legături cu Securitatea, căci cum altfel ai putea conduce un așa cerc turistic, iar totodată cum ți-ai permite damblaua cu radiocomunicațiile, pe care o nutrea el în paralel. Îmi puneam totodată problema, prin anul 2000, cum vor fi arătat notele informative date cîndva de conducerea *Florii*.... Tîrziu de tot am devenit mai apropiați, în bună parte datorită deferenței cu care mă trata, deși ca etate avea un deceniu mai mult (arăta însă mai tînăr). Prin 2012 căzut ca un trăznet vestea că s-a prăpădit de cancer. Îi păstrez o amintire favorabilă.

[4] Însurat și cu doi copii...

mă aflu. Mă iau regretele, a nu fi mers cu Ciobăniță și ceilalți... Meditez însă că, eu avînd un ritm de mers mai bun decît al lor, i-aș putea ajunge din urmă, pe undeva. Atîta tot că nu prea e vreun tren imediat, într-acolo. Prin urmare, decid să o iau voinicește pe șosea, cei patru kilometri pînă la Azuga. Apoi, avînd în minte că aceia porniseră pe valea Azugii, o iau și eu pe-acolo.

Ninge vîntuit. Nu am mai fost prin acea *coadă lungă* către est, ce caracterizează orașul Azuga. După un timp, ajung la goliște, în sensul că se răresc ori chiar dispar casele din jur. La o păstrăvărie mai să încurc valea pe care am a merge. Apare apoi un canton, iar dincolo de el bifurcația cu Valea Frumoasă (închisă cu barieră!). Pe drum e ghețușcă, ceea ce nu oprește camioanele cu bușteni să circule pe el. Valea e ceva între a Cerbului și a Dragoslăvenilor. La un moment dat, simțind că ceva nu e în regulă (în sensul că nu dau de cei căutați, deci or fi luat-o prin altă parte), decid să mă întorc. Pe aici, mănînc din mers.

Rece. Prin Azuga, pasaje CFR cu semafor (nu am mai văzut așa ceva, dar ce-i drept nici eu nu sînt foarte umblat). O *Alimentară* goală (cu mărfuri puține). În continuare gheață pe jos (minune mare că n-am bușit!). La terasa de la gară intru să iau o tărie, însă au doar bere, pe care o capăt cu 10 lei (cam mult, dar fie de la mine!). În lipsă de ceas, anticipez a fi aici 1 și jumătate, însă de fapt e 2 și douăzeci, prin urmare cade planul de a mai trece și pe la d. Conteș. La gară e rece, viscol, iar trenul are întîrziere 30 minute. Ca să îmi umplu timpul, pornesc iar pe jos pînă la Bușteni, unde mai zăbovesc ceva pînă apare trenul. În preajmă nu e nimeni cunoscut. Nașul nu vine, iar în plus colectez la București (pe *sistem Seabru*) biletele la șapte persoane: unul de la Predeal, șase de la Cîmpina. Doi iepuri dintr-un foc/drum! Pe drum am o instructivă conversație cu o doamnă din Cîmpina, de la *Ministerul cu petrol*. Trenul întîrzie și de data asta. Abia la peronul bucureștean îl descopăr pe Marius, care a fost la schi.

3 decembrie, marți. După-amiază, *la Schiller* (cu Dan, care e cuminte) Revăd pe dl Manof, pe care îl privesc, meditînd fascinat că el a urcat în legendarii anii 1933-34! Conferențiarul întîrzie. Printre spectatori Aura (cu care mă voi întoarce spre acasă), Titi Dinescu și unul Captarencu.

Fac cunoștință cu Vasile Marinescu și cu unul Petrescu[1].

Diapozitive din RDG, cu *Sans Souci* Berlin și Weimar – frumoase locuri! *Clou*-ul expunerii e o poză la un camp naturist, rătăcit printre celelalte spre deliciul babelor (care constituie majoritatea celor prezenți).

Vorbite cu Manof:

„Prima intrare în Coștila am făcut-o de unul singur. Mai exact pe Valea Albă. Aveam ceva informații de la Radu Țițeica (el sfătuindu-mă să nu merg singur), dar găsisem și la Brașov o schiță de mînă. Am avut un rucsac ușor. În buza platoului, mai apare unul... Era Beldie. Făcuse Mălinul.
Informații am căpătat și prin intermediul lui A(i)urică Rădulescu. Era băiatul unui cîrciumar din Comarnic, la care mai trăgeam și eu, căci era gratis. Prin intermediul lui Aurică am cunoscut mai mulți tăietori de lemne de la Schiel, care, umblînd pe munte, aveau idee de unele intrări pe văi de abrupt.

După ce m-am țuțuit de unul singur pe drumul Schiel și pe Comori, m-am lecuit de solitarism, cel puțin parțial...

La îndemnul lui Nae Dimitriu s-a apucat Beldie de articole și hărți pentru Buletinul Alpin.
Beldie a lucrat și cu alții la harta abruptului Morarului. Eu l-am ajutat doar în cazul Rîpei Zăpezii. Sandu plănuia în acea vară și explorarea Văii Bucșoiului, dar a survenit accidentul lui din Acul Crucii.
Aveam un desenator la Direcția generală a silozurilor, o mînă extraordinară...

Nicu Comănescu era mic, vînos[2], destul de taciturn, cam scump la vorbă. Se hazarda în abrupt, nu-și lua prea multe măsuri de prevedere, sigur pe forța lui."

[1] Avea un cerc de turism la Casa de cultură a sectorului bucureștean 2 („Plaiuri și poieni române", parcă). Spre finalul vieții (va atinge 90 ani), era personaj cunoscut – destul de infantil – la „Floarea de colț". După ce a murit, rudele i-au tras un fel de monument, lîngă cabana Gura Diham, că ce mult iubea el muntele.
[2] O descriere asemănătoare a lăsat Vasile Steopoe, în Buletinul Alpin.

4 decembrie, miercuri. Seara, la „Grădinița”. Nu m-aș prea fi dus, căci nu stau strălucit material, dar îi promisesem lui Manof că vin în prealabil la „Schiller”, iar totodată eram doritor să revăd gașca. Masa lui Moșu[1] e plină cu trei noi recruți, plus d. Manof. Eu prind altă masă, cu Boitor. Mai apare Ionescu-*Mutu,* apoi Dionoiu și încă unul nou ce bea Quick Cola (oribil!). E pe acolo și doamna (sau domnișoara) Liliana Becea[2], iar la urmă apar domnul și doamna Pompiliu Pascu. Între ei, Beldie, verbal și cu același țol (ce e al lui e al lui, e consecvent). Ne grupăm lîngă el...

> Mi-am notat cîteva bancuri. Unele le-am pomenit în capitolul închinat dumnealui din „Sus la munte, la izvor”. Altele, punctate fugar în jurnal, nu mai știu la ce se refereau. Dar îmi aduc aminte totuși de unul, poate prea deocheat pentru a-l pomeni în amintitul material din carte... Un bărbat, inevitabil *trosnit,* intră la toaleta femeilor. Pe cînd se ușurează încîntat, o doamnă nou intrată îi reproșează: „Aici e pentru femei!!”. La care acela, îndreptîndu-și penisul în direcția respectivei: „Da’ *asta* pentru cine e, nu pentru femei?!”.

...Beldie ne vorbește și despre problemele avute de montaniarzii anilor ’40. La începutul deceniului de pildă, lumea era speriată de posibilii trimiși, pe calea aerului, de către cei cu care eram în război. După venirea comuniștilor, a existat iar temeri de parașutiști inamici, ale autorităților, motiv pentru care însuși E. Cristea a avut probleme.

E pe aici și Coca Florescu, colega mea de la Centrala Sticlei.

Vinul e prost și scump. Localul șomează. Își mai cară șmecherii orașului damele aici, la încălzit. Lumina e slabă și galbenă. Noi, cu paltonul pe noi. WC-ul e închis.

---

[1] Foarte probabil preluasem apelativul de la Vlad, căci nu mai apare pînă atunci în scrisele mele. În rest, **deși am făcut eforturi**, nu am reușit să abandonez adresarea cu „dumneavoastră”, către nea Baticu. Ba i-am și zis la un moment dat (prin 1988?) că încerc să-i spun „dumneata”; dar că nu reușesc. A zis să mă adresez cum îmi pică bine. Ca atare, priveam cu oarecare invidie la un Eugen Rusu, care îi vorbea cu „Nea Nae...!” și, în general, la oarecare *per tu*.

[2] Pe Liliana Becea o întîlnisem prima dată în vara acelui an, pe Creasta Coștila-Gălbenele. În zona mai puțin înclinată dinspre capătul traseului (dinainte de pajiștea aflată sub brîu), ne-a atras atenția că sîntem destul de imprudenți, în materie de asigurare. Erotomanului care mă aflu, și ea i s-a părut atunci zeiță. Ne vom apropia prin 2010, la Căminul Alpin, pentru ca aceeași gură rea a mea să strice lucrurile.

La ora 8 săltăm ancora. Apoi, apelez la boschetul din preajma restaurantului, pentru cuvenita ușurare. Prin oraș, întuneric: e de rău... De la Școala Iancului, spre casă, beznă de-a dreptul. Tramvaiele vin aici ca de obicei, pachet (patru de *13*, în cazul de acum)

5 decembrie, joi. La serviciu, mai toți colegii sînt la Nicolae [Ceaușescu], picat în vizită pe undeva prin jur[1]. Se întorc pe la 11-12, în răstimp eu stînd liniștit.

6 decembrie, vineri. De sfîntul Nicolae, mă duc cu Dan la nea Baticu (ne invitase de alaltăieri). Fiul stă cuminte, mai exact se joacă în camera de lucru a gazdei. În sufragerie, lume puțină și toți pe plecate. Vlad Petrușca cu nevasta (adică Hannelore), Boitor, Ionescu și cei trei tinerei de la „Grădinița", plus Manof. Eu cam aprins, după vreo 4-5 beri. Aceleași becuri de lustră ce bat în ochii omului. Atmosfera e închisă[2]. Sandvișuri proaste (dar nu e vina gazdei). Manof, solist al petrecerii. Spre seară rămînem cu familia Boitor și Ionescu (zis Mutu). Discuții despre Făgăraș și crestele lor iarna, Parîng și Emil Fomino.

> Cu toți apropiații lui nea Baticu se putea vorbi frumos. De pildă cu Mircea Săndulescu ori Ilie Fratu. Alții, precum d. Boitor, nu intrau prea mult în discuții, dar constituiau prezențe agreabile. Cu excepția lui Manof (și a lui Beldie, care venea însă mai rar), nu apucaseră anii interbelici, dar se legaseră de mentorul nostru în anii de după ieșirea acestuia, din închisoare.

În această perioadă (nu mai rețin de la cine am avut adresa: Beldie[3]? Dan Popescu?) am trimis o scrisoare lui Leova Stolear, domiciliat la Nisa (Franța) care mi-a răspuns la 24 decembrie:

---

[1] Erau scoși pe stradă, să aplaude la trecerea Cîrmaciului. Odată l-am prins și eu, în sensul că de la ferestrele celei de-a patra secții a noastre (*Suflătoria*, pe care o alimentam cu oxigen) l-am privit pe Ceaușescu intrînd într-o secție ridicată de curînd, a vecinei IMUAB (mașini-unelte și agregate).

[2] E interesant că, dincolo de așa notații terne, îmi amintesc cu plăcere peste ani, de acea seară.

[3] Beldie mi-a vorbit și de Nicolae Tipei, ajuns în S.U.A., ca specialist la „General Motors". Am ezitat să-l contactez, bănuind că avea preocupări mai de soi.

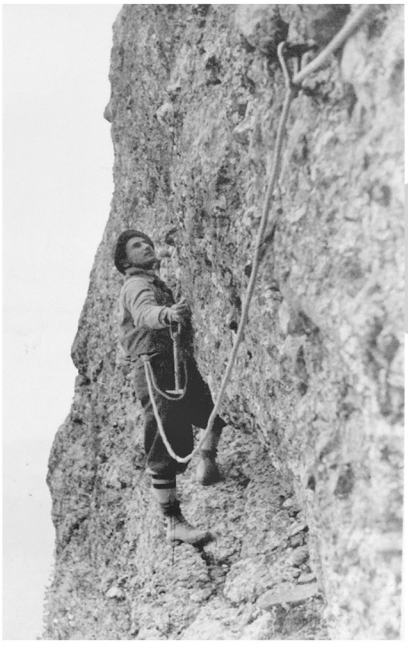

Leova Stolear

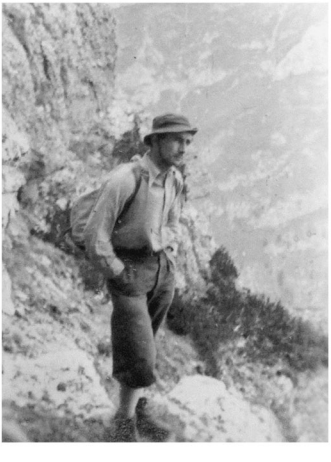

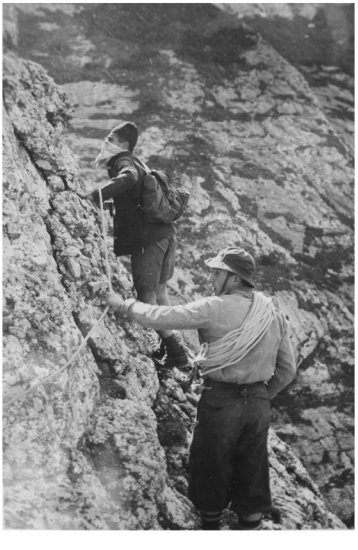

Foto:
colecția S. Tulea

„Dragă prietene[1]*,*

Scrisoarea dumitale mi-a făcut multă plăcere, deoarece îmi pare bine că tinerii de azi se ocupă și se gândesc la anii atât de îndepărtați – peste 50 de ani – când noi bătrânii de azi, eram tineri, plini de entuziasm și de curaj, cultivând sentimentele noastre de prietenie și de pasiune, pentru iubiții noștri munți. Prin mintea mea bătrână de 74 de ani trece, de asemenea, viziunea momentelor splendide trăite cu vechii mei camarazi de munte. Mulți au dispărut, dar imaginea lor a rămas prezentă în mintea mea. Dan Popescu a avut gentilețea să-mi transmită cartea lui Baticu, «Pe crestele Carpaților». Răsfoind-o, am văzut că autorii au reușit să realizeze o imagine fidelă a evenimentelor ce s-au petrecut în epoca anilor '30-'40. În anul 1930, după ce terminasem studiile la liceul Mihai Viteazul, am plecat să fac studiile medicale în Franța, la Grenoble. Grenoble era deja în această epocă un centru de turism, de alpinism și de schi. Paralel cu studiile, m-am înscris într-un club local de alpinism și în felul acesta am făcut cunoștință cu alpiniști locali și germani. Grenoble era un fel de Heidelberg și foarte mulți studenți străini veneau în acest oraș, care era un centru universitar foarte cunoscut și apreciat, situat între munți maiestuoși, nu departe de marele centru de alpinism Chamonix și de masivul Oisans.

Astfel am învățat să fac ascensiune, întrebuințînând espadrile, corzi, pitoane, musquetons[2] *etc. În prima vacanță de vară, revenind acasă la mine, în București, în 1933*[3]*, am adus cu mine espadrile și modestele mele cunoștințe de alpinism*[4]*. Cum eram membru fondator al Grupului Alpin Brav, care s-a transformat apoi în Clubul Carpatin Român, cu președintele Gherasy, am cunoscut pe Beldie, ne-am împrietenit, organizam și conduceam colectivele clubului. Am făcut câteva curse împreună printre care creasta nordică a Colțului Gălbinele. Făceam parte și din Clubul Alpin Român, cu Nae Dimitriu ca* [vice] *președinte. În felul acesta am cunoscut pe Comănescu, Conteș, Dan Popescu, Sorin Tulea, Toma Boerescu etc. Am făcut multe ascensiuni*

[1] Am păstrat acest gen de formulări întrucît ele reprezintă pe cel care le folosește...

[2] *Fr.*: carabiniere.

[3] Posibil să fie o confuzie, întrucît în literatura alpină cît și în amintirile contemporanilor Stolear este pomenit doar în 1935.

[4] *„Stolear Leova, student în medicină la Grenoble, venise în vacanţă după primul an de studii. Acolo mergea pe munte cu ghizi francezi şi a învăţat să se caţere. La el am văzut pentru prima dată o coardă cu adevărat pentru munte, din cînepă, şi primele espadrile cu talpă de sfoară"* (N. Baticu, „Amintirile unui alpinist").

cu ei, Creasta Coștilei, Peretele Gălbinelelor[1], Creasta Picăturii etc. Am petrecut momente de neuitat, excelente, pline de entuziasm. Trăiam și vorbeam de munți. Apoi m-am întors în Franța să continui studiile mele, făcând în timpul vacanței multe ascensiuni, în masivul Mont Blanc, în Dolomiți, în Oisans etc. După asta au venit ani grei de război, de suferințe, m-am angajat în armata franceză și, slavă Domnului, am terminat războiul teafăr și ca ofițer în armata franceză. După război m-am instalat ca stomatolog la Nisa, unde mi-am fondat o familie.
Acum sunt la pensie și trăiesc cu amintiri.
De aceea scrisoarea dumitale mi-a făcut multă plăcere, deoarece mi-a răscolit amintirile din tinerețe.
Vă doresc mult succes cu cartea ce o veți publica, și voi fi fericit de a o putea răsfoi.
Cu prietenie, Dr L. Stolear, 11, Rue Meyerbeer, Nice, France

Am mai adresat ulterior o scrisoare dlui Stolear, la care nu mi-a mai răspuns. Asta, deși va mai trăi pînă în 2001[2]. M-am temut că în ultima misivă am vorbit întrucîtva mai mult și elogios totodată de nea Baticu, iar destinatarul nu îl va fi agreat pe acesta din urmă, știindu-i aplecările antisemite (la o adică, NB mi-a făcut precizarea că Leova este „evreu din Basarabia"[3]). În prealabil, el pomenește însă de „cartea lui Baticu", este drept însă că nu îl amintește între cei cu care a interacționat la scurta revenire în țară

12 decembrie, joi. Seara la Turing-Club[4], unde ajung cu Manof, întîlnit în tramvaiul 13. La ăștia, o sala ascunsă la subsol, plină de boșorogi. În

[1] Avînd în vedere mențiunea de mai sus, mă întreb dacă prima încercare a lui Nicu Comănescu în Peretele Gălbenelelor (a doua va fi cu Nini Parhon) nu a avut alături pe Stolear...
[2] *„Avis de décès de Monsieur Leova STOLEAR paru le 16/11/2001 – Libra Memoria"*. A decedat în Monaco. Se născuse în 1912.
[3] Pomenind despre accidentul fetei, din Valea Colților, nea Nae a ținut să-mi precizeze că cel pe care îl considera vinovat, era evreu... Era o cheie importantă de-a dumnealui, în a aprecia oamenii. Pe V.A. Marinescu îl bănuia de acea etnie, căci „prea se descurcă"!
[4] Despre acest cerc turistic, înființat în 1971, știam din cartea „Călătorie prin vreme", a lui V. Borda, foarte probabil și din cele două publicații ale lor, aflate la Biblioteca Academiei („Comentar" și Caiet Turing-Club).

sală, printre alții, Marinescu, Captarencu, *Iliasca*[1]. Tartor e vestitul Mircea Dumitrescu – om cu burtă și plin de spirite. Se prezintă „Paris, mon amour"[2]. Expunerea se lungește; la început merge, dar cînd o ia cu muzeele nu mai rezist și o întind. La plecare îl abordez în semiîntuneric pe Mircea Dumitrescu (stătea în spatele sălii). Îl întreb dacă arhiva ce vor fi adunat ei poate fi studiată. Convenim finalmente să mai discutăm[3]. Afară plouă mocănește.

> M-am interesat dacă au o arhivă cu materiale de munte (nu știu de unde căpătasem convingerea că posedă așa ceva), dar răspunsul a fost negativ. Voi fi fost teribil de arogant (barim în interior) față de aceia, pornire venită din convingerea că *o scaldă*, că nu atacă subiecte fierbinți din istorie. Le-am tras și o necuvenită la un moment dat, mai exact Anei Iliescu, ce avusese amabilitatea să primească acasă (că nu mi-a putut oferi ceva util, e altă poveste)[4]. Mai exact, făcînd rost de la dna Lala [Titi] Ionescu de o poză de la cununia ei, încadrată de nașii Udriște-Olt, i-am trimis-o lui I.I.-Dunăreanu, cu adăugirea (aproximativă): „Și ce prieteni erau [nașul și finul] aici...". Deși nu m-am așteptat s-o dea Iliascăi, Dunăreanu a făcut-o, iar apoi doamna mi-a reproșat destul de vehement, la o ședință a Turingului unde m-am mai nimerit, că de unde am poza... Plin de suficiența tinereții, i-am explicat că nu văd nimic aiurea în gestul meu. Totodată nu m-am ferit să-i indic sursa, deși teoretic puteam crea o situație nu tocmai plăcută amabilei doamne Lala (foarte probabil nu se intersectau însă, inclusiv pentru că ultima nu mi-a părut angrenată în activități gen Turing Club).

---

[1] E vorba de Ana Iliescu, ce publicase în epocă două cărți.

[2] Și legat de această conferință, dar mai ales de un articol din „Comentar" (cu un drum la Paris), m-a mirat ușurința cu care circulau respectivii în Vest.

[3] Nu am rezonat tare plăcut cu acel Mircea D., iar sentimentul s-a amplificat după revoluție, cînd l-am descoperit angrenat în curentul „România Mare". Acel cerc turistic nu a mai dus-o mult. Destul de curînd am devenit și eu mai nuanțat/mai *dormit-bine* legat de activitatea lor, în care am văzut un pas înainte, raportat la interesul pentru istoria montană.

[4] Locuia într-un bloc pe șoseaua numită atunci Cățelu (azi Cîmpia Libertății), în apropierea intersecției acesteia cu Bd. Liviu Rebreanu.

Ion Manof mi-a corectat la un moment dat (la sugestia mea) unele dintre primele încropeli, ale cărții ce plănuiam. Deseori se lua de fleacuri, dar mi-a lăsat și sugestii interesante:

„Cred că R. Țițeica greșește cînd afirmă că Nae nu era român, ci albanez. Nae era aromân, cuțo-vlah din regiunea Moscopole a Albaniei. Cunoștea foarte bine limba albaneză, deoarece românii (aromânii) din această regiune sînt cu limba maternă aromână în familie, iar în afara acesteia vorbesc albaneza – între ei ori cu populația din regiunea în care trăiesc. Din cîte am discutat cu Nae Dimitriu, nu îmi amintesc dacă a făcut cursurile primare la școală *în albaneză, dar primele clase de liceu (gimnaziu) le-a urmat la Bitolia, în limba română. Dimitriu, deși cunoștea și vorbea curent dialectul cuțo-vlah, unul dintre cele trei dialecte macedo-române din Balcani, nu vorbea românește cu accent cuțo-vlah; de aici, nefiindu-i româna noastră limbă maternă, este justă observația lui Radu Țițeica.*
Noi toți îl consideram albanez, prin faptul că, reîntorși de pe Bucegi, de cele mai multe ori – înainte de a începe cu berea ori vinul de la Oancea – ne opream la bragagiul Bairamovici, albanez-sîrb, cu care Nae se întreținea în limba albaneză[1].

Evită termenul «istorie» în titlul cărții. Cei de la C.C. [Comitetul central al partidului comunist] *au monopol pe acest cuvînt...*

Am ținut o cuvîntare în 1941, la comemorarea lui Virgil Madgearu.

Schiel a donat materiale pentru refugiul Coștila și pentru Căminul Alpin.

Spiru Haret a avut o fată, măritată cu viitorul general Rujinski. A avut proces pentru moștenire, cu M. Haret.

L-am întrebat pe Dunăreanu [vecin de cartier]: *«De cînd ești tu, Ioane, profesor?». «Dacă așa vor ei să-mi spună...».*

Din cîte știu eu, arhiva S.K.V. este la [muzeul] *Bruckental.*"

[1] În context: „După o agapă [bucureșteană], noaptea, Nae a trecut pe lîngă un magazin/magazie. A intrat în vorbă cu paznicul de acolo. Era albanez, categorie umană care în București se ocupa îndeobște cu plăcintăria sau cu paza de noapte. Cel în cauză avea șalvari, cît și fes. Nu avea armă, doar un ciomag. «*Șchepetar*?», l-a întrebat direct Nae, apoi a pornit a vorbi cu el în albaneză. Omul era foarte încîntat că un domn discută cu el" (Alex. Beldie, comunicate subsemnatului)

În **a 52-a săptămîna a anului**, la schimbul doi, lucrez la capitolul „Turing-Clubul României". Cam tot atunci, merg la nea Nae, între 10 și 15:30. Lucrează la un material despre Ion Ionescu-Dunăreanu, unde îi toacă mărunt cărțile, dar și prestația ca om[1].

La 17 **ianuarie 1986** (e o joi) merg cu Gabi la nea Nae, unde pritocim *dosarul* Ion Ionescu-Dunăreanu. În opinia mea există multe *chifle* în acel text, și trăiesc impresia că pe multe nea Nae nu vrea să și le recunoască (odată semnalate de mine), din fudulie/orgoliu.

> Fusese și cazul observației mele mai vechi că, din Brîul Acelor, pînă „acoperișul" Acului Mare nu poate fi doar o lungime de coardă (ba și de 30 metri, pe stilul epocii), cum susținea el în "Amintiri...". Deși i-am făcut schițe, cu un trapez unde laterală era Rîpa Mare (nu chiar scurtă din brîu pînă la obîrșie), nu a mai vrut să dea înapoi.

În paralel, cu mențiunile din jurnal, îmi notez pe diverse file cele discutate cu dumnealui (data fiind 17 ianuarie):

> *„După moartea lui Vasile Steopoe, am avut probleme [*privind preluarea materialelor legate de munte ale aceluia] *cu Ion Steopoe[2]. Acesta a vîndut inclusiv colecția revistei «Bergsteiger», iar alte publicații le-a dat la DAC[3]. Au scăpat albumele cu imagini[4].*
>
> *Nu am avut boala afirmării. Premierele le-am făcut ocazional.*
>
> *Pînă în 1933 am fost în L.A.N.C.* [Liga apărării național-creștine, a profesorului A.C. Cuza] *Două schimbări de sediu m-au făcut să cred*

[1] Între altele, spunea că Dunăreanu și E. Cristea au semnat în 1942 un material în care era condamnată *Hidra bolșevică*. Acel reproș mi s-a părut o exagerare, inclusiv pentru că în dictaturi oamenii spun multe.

[2] Foarte probabil e vorba de fratele lui Vasile, căci am întîlnit pe net un Ion *D*. Steopoe, *D* fiind de la Dionisie, tatăl lui Alexandru și al lui Vasile. Ca parcurs în societate, Ion primește în 1964 Ordinul Muncii clasa II.

[3] Întreprindere ce colecta maculatură.

[4] Nu știu pe mîinile cui au rămas ele finalmente.

că a intrat organizația[1] *pe mîna unor masoni, și am renunțat. Prin '36-'37* [sic], *ne-a adunat Trandafir într-un cuib al alpiniștilor legionari (Toboc, Dan Popescu ș.a.). Trandafir era teoretic la Văcărești, dar o ducea bine, ieșea cînd voia, aveau aparat foto, arme. La început eram indiferent, dar după Prigoană*[2] *m-am înverșunat. În 1948 am fost arestat pentru procurare de ajutoare pentru legionari, așa scrie în hotărîrea tribunalului.*

Între fondatorii ADMIR s-a aflat și Mișu (Mihai) Florescu, inspector general silvic, spaima jidovilor exploatatori de păduri.

Cînd am fost cu Nae pe fața nordică a Acului Mare, în Brîul Acelor (pînă acolo, nu ne-am legat în coardă) l-am întîlnit pe Petre Juster, ajuns acolo din Valea Cerbului. Am stat ceva de vorbă, apoi fiecare și-a văzut de drumul lui[3]*.*
A plecat cap Nae, apoi Țico. Acesta, știind că vine Sorin după el, s-a pișat pe prize.

Cînd am mers în Surplomba Mare, la platforma de deasupra ei am scăpat două carabiniere într-o fisură. Or fi și azi acolo.
De acolo se face rapel, unul destul de scurt.

Cora Irineu[4] *avea de fapt numele de familie Friedman. N. Vătămanu, în «Icoane și fotografii de bucureșteni», spune că era amanta lui Constantin Beldie, de la revista «Ideea Europeană»".*
Cînd am urcat Hornul Central din Colțul Mălinului, în 1935, Filică Pascu era [ca ghid plătit] *cu Elena Haberman, în jnepenișul din zonă. Cu altcineva în afară de Elena nu l-am întîlnit. Ea a mers cu el pînă a cunoscut băieții* [turiști], *alături de care a mers apoi pe munte.*

Frații Pascu cărau pe munte bagajele lui Bazil Asan. Erau simpatici."

La ascensiunea Furcilor din 1937, au rămas pitoane pe parcurs [vor fi avut suficiente, cît să-și permită așa ceva].

---

[1] Nu știu ce fel de organizație, de *culoare* / pe întreg Bucureștiul etc. În sept.e 1929 (cf. „Curentul"), Baticu este în directoratul Tineretului LANC din culoarea Negru.
[2] E vorba de persecuțiile lui Carol II împotriva legionarilor, din 1938-40.
[3] În „Amintiri...", fără să spună că respectivul era evreu, Baticu îl încondeiază pe Juster, că a vrut să-i achite cotizația la C.A.R pe creasta Pietrei Craiului.
[4] Aveam idee de ea dintr-un necrolog găzduit de Primul Anuar al Bucegilor.

Șincan lăsase semne cu vopsea roșie și la premiera Picăturii, nu doar în Colțul Mălinului, cînd am mers și eu cu el[1]*.*

Împărțirea pereților din abrupt a avut loc în toamna lui 1934. S-a întîmplat într-o ședință cu membrii Clubului, nu una de comitet, la care nu aș fi avut acces nici eu, nici Nicu (nu era în comitet). Nae a ales peretele Văii Albe, Comănescu pe al Gălbenelelor.

Dan Popescu minte, mare lucru nefiind deasupra Surplombei Mari. Eu m-am dus fluierînd pe acolo, cînd cu Toma, în '38. În general Dan era invidios pe mine, din cauza neveste-mii.

În Circuri, în 1939, am stat cu cortul izoterm[2]*.*

N-am avut mai multe performanțe și pentru că mi-a lipsit un coechipier. Nu puteam merge cu oricine, precum Ion Coman cu Mircea Ismail.

E bună structura proiectatei mele cărți, cu șase capitole[3]. Nu este însă momentul să fac acum o cerere editurii Sport-turism (N.B. a făcut una, iar aceia au făcut-o pierdută).

Apropo de faptul că am multă critică în capitolul „TCR", editura Sport-turism evită criticile, care trebuie făcute altfel.

Mă roagă să-i comunic cota revistei „Educația Fizică", de la B.A.R.

Într-o altă joi, în drum spre nea Nae, pe vecina stradă Poiana Florilor ninge. În casă doar noi, eu cu o mînă pe calorifer. Și-a pus cîteva poze de munte pe pereți[4].

27 ianuarie. E o zi cu întîlniri multiple: îmi programez dimineață Dănățoiu, iar apoi Beldie, respectiv Radu Țițeica.

---

[1] O avea legătură cu faptul că cineva mi-l declara pe Șincan drept inscripționer de vagoane, la atelierele Grivița?

[2] În Buletinul CAR 3/1939 este publicată o imagine, cu Baticu, Gh. Creangă și acel cort (iar în ultim plan vîrful Picătura).

[3] La finalul acțiunii, în 1992, va avea nouă capitole.

[4] Parcă era și una cu Tre Cime din Lavaredo.

Auzită de la nea Baticu. Beldie și R. Țițeica se întîlnesc pe stradă. „Știi, Radule, că am mai slăbit?" (era cam rotofei) „Da? Cu cît?" „Vreo 30 de grame...".

Într-o **miercuri**, la „Grădinița", unde e o madam Neamțu [ghid cîndva la ONT, prietenă cu nea Baticu], de la care aflu de madam Haberman. Mai exact de plăcerea acesteia de a umbla la bustul gol, în anumite locuri de pe munte. Aflu că era o femeie teribil de urîtă, dar la corp arăta bine.

Ceartă cu ospătărița, care vrea să ne pună o bere în plus.

Apare, între chemații de nea Nae, unul pe nume Gelu Atanasiu. Fiind om umblat prin lume (vaporean), are o scurtă *Alaska*, pe care o privim admirativ. Mai sînt pe acolo Săndulescu, Pompilică și cam atît.

În zilele următoare, ca urmare a invitației făcută de familia Pascu, le fac o vizită (cu Dan). Zăpadă, lumini galbene pe strada Dr. Lister, atmosferă liniștită. La ei, doi cockeri, rece, întuneric, papagali.

Locuiau în acel cartier liniștit care se face *dincolo de Operă*[1] (voi descoperi curînd că aveam un maxi-taxi[2] direct, de la Iancului pînă aici). Mai exact pe strada Rîmniceanu, exact sub un deal de acolo. Locuri frumoase. Casa destul de neîngrijită, în parte datorită cîinilor de acolo. Gazdele s-au străduit (atunci și de cîte ori le-am mai trecut pragul) să ne simțim bine. După un an-doi mi-am rărit vizitele. Îl voi revedea pe Pompi la reînființarea CAR, în 7 ianuarie 1990, iar curînd îi voi mai face o vizită, cînd vom descoperi că avem – legat de vîltoarea politică a momentului – păreri opuse. Și din acest motiv, nu ne-am mai revăzut. Am auzit doar, la un moment dat, că doamna Alma (altminteri destul de corpolentă, deși fostă sportivă), s-a prăpădit.

8 februarie, sîmbătă. Dimineață, la Nicolae Baticu. Era vorba să dau zăpada jos de pe casă, dar plouă. Rămîn la masă. Discutăm de prețul căr-

[1] Nu știam atunci că îi spune Cotroceni.

[2] Erau vehicule de transport în comun, niște microbuze (ale statului, căci pe atunci nu existau particulari). Costau 5 lei, față de 1 leu al tramvaielor etc. Inițial băgaseră niște vehicule destul de scunde, ce avuseseră în vedere doar călători așezați pe scaune, așa că dacă mergeai în picioare (se întîmpla destul de des) stăteai de-a dreptul cocoșat, de plafon. Ulterior au introdus niște mașini o idee mai înalte.

ții „Pe crestele Carpaților”. A [au?] primit 25 000 lei. 1000 lei de coală (asta înseamnă 16 pagini), dar se scad impozite[1], contribuție la Casa Scriitorilor, cît și partea editorului V. Borda[2]. Zice că este un preț bun, asta întrucît se anunță vremuri grele în domeniu.

Discutăm de doamna Haberman, respectiv de Ovidiu Bojor și de expediția românească în Himalaya. Cît și despre secretarul general al FRTA, Mihăilescu (unul dintre personajele neagreate de nea Baticu).

Mai vorbește de un eventual ghid turistic în trei (al treilea, și anume Vlad Petrușca, ni se dovedește cam neserios din start).

10 februarie, **luni**. La Biblioteca Academiei. Vîntul suflă rece, iar totodată macabru, prin crăcile de afară. Îmi schimb permisele (pentru anul în curs): la sala I nu mai am numărul 1108, ci 328.

11 februarie, marți. Marți merg la Direcția generală a arhivelor statului. Fac asta pornind de la faptul că N.B. menționează în carte și informații (de pildă despre adunarea generală a „Hanului drumeților” din 1924), obținute de acolo. Nu găsesc deloc ceva incitant, ori poate m-am obișnuit eu cu stilul bibliotecilor mari.

> La o vizită ulterioară acolo, custodele îmi spune că a apărut ceva interesant în domeniul dorit de mine. E vorba de un *fond Adrian C. Corbu*, mai-mare la Oficiul național de turism în jurul anului 1940. Descopăr acolo și materiale despre ADMIR, mai exact despre cearta ce a avut loc între Udriște-Olt și Dunăreanu.
> Anunțat de mine, va răsfoi și nea Nae acel fond. El, ceva mai *appliqué* decît mine, va găsi și alte lucruri utile[3].

[1] Cu acea ocazie, se verifica dacă nu ai restanțe în dările la Stat.

[2] Nu am reținut dacă ultima cotă era una oficială, ori șpaga mioritică.

[3] Nu am frecventat mult acea instituție. S-a petrecut, legat de DGAS, și un incident, mai exact NB mi-a spus că că una dintre custozi (cei cu care relaționau vizitatorii) își făcuse o impresie cam proastă de mine, în sensul că sînt aiurit și nepoliticos. Ideea m-a indispus, dar peste ani am realizat că asemenea acuze erau legate și de subiectivismul emitentului, iar nu o dată intermediarul umfla lucrurile, în încercarea de a plăti vreo poliță ce nu era capabil să plaseze direct.

În **săptămîna 16-23 ianuarie**, eu fiind de noapte, nu am chef de lucru la carte. Abordez totodată pe Vlad P., căruia mă plîng de niște probleme de sănătate. Mă cheamă la el la spital, pentru un control. Amărăștеanul de mine se simte mai mult decît ok, dus în cabinetul directorului (care pe moment lipsește) și consultat acolo de o doamnă doctor Rodica Nanu[1].

Miercuri seara (în aceeași săptămînă), merg la Toni, care și-a pus telefon. Deși e doar 7 seara, un decret nou face ca restaurantele și cofetăriile să fie deja închise de o oră[2], așa că merg cum mîna în fund, în vizită. În tramvai rece, un bec solitar, geamuri scîrțîind. Pe stradă e polei, iar în cartier beznă. Urcăm ca orbeții pînă la etajul 4, unde stă el (Toni a ieșit să mă întîmpine lîngă bloc, nu departe de Piața Sudului). El pune apoi la *pickup* un disc original *Boney M*, iar pe masă vin de 19 lei și prăjiturele.

A urcat anul ăsta Umărul Gălbenelelor pînă în Brîul Mare, Hornul Coștilei și Creasta Coștila-Gălbenele. S-a îngrășat și mai tare[3].

Săptămîna 2-9 martie. La Vlad cu *baritatul* [probabil ceva legat de consult stomac]. E frumos să fii primit ca bossul... Prin preajmă, la holul intrare, o duduie dulce, în saboți albi[4]. Pun țara la cale cu Vlad, care între altele vrea să îl duc prin abruptul Bucegilor. E plăcut să auzi așa ceva[5]...

---

[1] Nu mai țin minte de ce anume mă plîngeam, poate de acea foame dureroasă, însă ulterior am realizat că vor fi fost și niște *somatizări*, decurgînd din neînțelegerile cu nevasta. Ea însăși e posibil să fi avut probleme de același gen, soldate cu o internare la „Cantacuzino", în preajma pieței Galați (Gemeni, de azi).

[2] Mai notam, atunci: „Ăștia au scos și taxiurile!".

[3] Îmi spusese cîndva că practicase anterior aruncarea ciocanului. Cînd s-a lăsat, a început să pună accelerat kilograme pe el.

[4] Foarte posibil, acum ori într-o situație de extaz asemănătoare (a mea), Vlad îmi zice, apropo de aerele respectivei: „O vezi? E convinsă că merită cel puțin un adjunct de ministru, dar o să se mărite cîndva cu un felcer". Similar, peste vreo doi ani, la Starea civilă a sectorului 6, spre niște miri de acolo: „Îi vezi? Peste șase luni vor fi tot aici, dar la ușa pe care scrie «Divorțuri»...". E de precizat aici că ne aflam acolo pentru mariajului unor amici ai lui, el avînd 24, iar ea 41. Paradoxal, acel menaj se va dovedi viabil.

[5] În ciuda demarajului energic al relației noastre, nu vom merge prea mult împreună. Nu m-ar mira ca Vlad să fi avut imperios nevoie de un anumit tip de însoțitori, ceva mai cuminței-supuși decît mine.

Miercuri seara, Niculae Baticu pomenește de Radu Țițeica, care și-a adus aminte cum a fost cu drumul lor din 1929, la Fața Hornurilor, și ar vrea să-mi transmită impresiile. Mă duc la dînsul **joi după-amiază**. E prima zi sănătoasă de primăvară; zăpada se topește. Cum este însă *prima zi,* n-a apărut încă mirosul specific al vegetației, nici dezghețarea... oamenilor, încă în paltoane. Nea Radu îmi arată de zor scrisori, de la Haret, din care copiez cîteva pasaje. Altele, de la Nae Dimitriu, o să mi le arate altădată. Oricum, omul e mai amabil.

Săptămîna 10-17 februarie, duminică. Mă duc cu Mariana la Biblioteca Academiei, dar nu-i dă voie în sală *purisanca*[1] [un custode, altminteri cu fire apropiată nouă, sau poate tocmai de aceea] să stea în sală, deși în vară lui Vlad Seabru nu-i spusese nimeni, nimic. Așa că plec urgent!

Ne plimbăm apoi în sus și în jos, prin oraș. Foame mare în magazine, nu găsești nimic. Pește... La „Unic"[2], doar slănină. Ce va urma oare? „Premial"-ul nostru din Piața Iancului are doar margarină și muștar. Doamne în blănuri cumpără *tacîmuri*[3]: simpatică asociere!

Luni 10 martie. Stau acasă și lucrez *un ciorn* nou[4], la capitolul Țițeica. Iese bine, mult schimbat față de cel vechi. Rămîne să îl trec pe curat.

Marți 11 martie. La Biblioteca Academiei și la dl Gherasi. Dînsul, încă de la telefon pare paradit. Stă într o zonă cu dichis, între Bd. 1 Mai și Șosea, la doi pași de consulatul italian. Înăuntru necurățat, cu precădere perdelele. Îi găsesc scuza vîrstei (83 ani) și a singurătăți. Singurul fiu în viață e în spital. Afară, cer plumburiu. În casă, cărți și dosare. Nu stau mult, de la 5^{20} la 6^{10}.

Tramvaiele vin sucit. În casă e frig. Ziarele îi trag tam-tam lui Ceaușescu. Cei de la biroul Aeroflot, din Bd. Magheru (vizavi de cofetăria Scala), au pus în geam o poză color, 30x40 cm, a lui Nicu [Ceaușescu sr.][5] dintr-o

---

[1] La origine, în franceză, persoană de sex feminin între două vîrste/mai coaptă.

[2] Magazin pe bulevardul N. Bălcescu, vizavi de Biserica Italiană, cu faimă în anii buni ai comunismului,.

[3] Pachete cu gheare și capete de pui. Popular, „japonizate" sub forma *takemúri.*

[4] Masculin inventat de mine.

[5] Fiului lui N. Ceaușescu, purtînd același nume, i se spunea popular *Nicușor*.

recentă vizită la Moscova, ce nu mă încălzește. Observ însă contrastul de sănătate cu Gorbaciov.

11 martie, marți. Seara, mai aleargă Mirceo, dacă poți: e întuneric beznă către Stadion („23 august"). Așa a fost tot orașul.

1986, 13 martie Albișoara Turnurilor

Reiau campania montană. Plec cu Toni, care are 105 kg. În București vreme închisă, rece; la Bușteni tot așa. O luăm pe Munticel, *piano*. Zăpadă nu prea mare. Pe la 1300 m începe să se zărească prin ceață un cer bleu (*spațial skay*, i-aș zice), care, minune!, se clarifică în senin, în timp ce urcăm ultima serpentină spre belvederea unde vezi, prima dată, flancul Albișoarelor (cota 1520). Creasta Picăturii e în soare, dar nu unul de decembrie, cu umbre, ci unul orbitor. Ne lămurim că nu-i vorba de o înseninare cum scrie la carte, cînd norii dispar, ci pur și simplu am ieșit noi deasupra plafonului, care a rămas sub noi – plapumă peste valea Prahovei. E o vedere magnifică, un clar nemaipomenit, regretînd acum mai mult ca niciodată că etajul cu articole foto de la magazinul „Coștila" deschide abia la 10.

Traversăm spre Verdeață. Planuri, pe aici: Albișoara Turnurilor ori Gemenelor, ori a Hornurilor. Pe teren lucrurile sînt însă mai complicate: a Hornurilor are o săritoare – aia de jos – neacoperită și doar privind-o ne trec fiorii. A Crucii lasă vizibilă cunoscuta-i ruptură de la intrare; iar în ce privește a Gemenelor, lenea nu mi se înghesuie să atace lunga ei porțiune *introductivă*.

Cu Albișoara Turnurilor e însă altă poveste. Mergem prin stînga, pe firul propriu-zis, a cărui limbă de zăpadă e continuă, văzută de jos. Urc cu poftă pînă un la un loc unde dedesubt o fi vreo săritoare, căci ulucul e îngust și înclinat. La fix apare aici o crustă groasă de gheață, iar eu nu am apucat să-mi iau colțarii sau măcar bocancii, fiind în ghetele de mers prin pădure. Sui vreo 30 metri, în care nu apuc să simt că am obosit ca dracul, decît la capăt: mă ia o anemie teribilă, mîinile sînt înghețate (căci așa-zisele mănuși sînt deja ude). Pînă aici a fost un urcuș la mare luptă, cu trepte mici bătute cu greu, cu piolet abia înfipt în betonul alb. Regrupăm apoi

din cînd în cînd. Mai încolo se înmoaie panta, nu și gheața. Regrupez la un moment dat într-un loc sub un bolovan, a cărui surplombă a creat un fel de rimaya. Pe cînd – la două pitoane – îl filez pe Toni, privirea îmi stă la soarele de pe Gălbinări. Sedus de lumina și căldura ce o bănui acolo, îi spun scurt lui Toni, ce avansase vreo 15 metri către mine, s-o lăsăm naibii de treabă! Gîndește asemănător, căci nu trebuie să-i zic de două ori.

Nu ne e ușor să coborîm însă, căci Toni se vrea asigurat în unele locuri unde eu nu am nevoie de așa ceva. Ne mai ciondănim, dar pînă la urmă ajungem într-un loc, pe malul Coștilei, unde stau la soare la bustul gol. Fețele pînă în acel loc sînt descoperite de zăpadă, dar totuși ude, așa că mergem cu atenție, să n-o luăm la vale. Stăm acolo pînă se duce soarele după buza obîrșiei Văii Albe. În tren spre casă, în trenul de [la] Sibiu, este cald, iar noi singurei. Dăm un pol nașului. La opt în București, plecînd finalmente la schimbul trei, unde visez frumos.

Fără dată. Vlad P. se plînge (nefiind pentru cine se pregătește...) de stomac. Programăm totodată o tură în Caraiman, duminică. Ar urma de asemenea să trec pentru un re-consult, pe la doctorița Nanu (fină femeie!, căreia Vlad îi spune oblu *Rodica*)

1986, 23 martie Valea Spumoasă

După un kil de vin sîmbătă, de bucurie că a venit primăvara, este destul de greu urcatul pe munte. Totodată, amicii sînt absenți: Vlad Petrușca zice de stomac, Marius e în gardă, iar Toni la lucru. Mă scol la 6 fără douăzeci și pierd trenul la mare fix, mulțumită unui captator sărit troleibuzului, la trecerea bulevardului Dinicu Golescu. La trenul special dau de Vali Peneș și de alții ca el. Ne lipim de un grup ITHR (ghid aici e Valentina, blondă și, zice ea, studentă la cibernetică), ieșind finalmente cu 0 lei. Ghinionul apare totuși sub forma faptului că trenul merge încet, nici gînd să ajungem personalul ce scăpasem inițial. Soare, cald. După ce trenul oprește neprevăzut mai peste tot, exact la Bușteni nu o face și debarc prin urmare abia la Azuga. Teoretic, există un personal în sens invers, dar și acela întîrzie 15 minute. Se adaugă 15-20 de minute cît stau la telecabina de Babele, unde intră toți cunoscuții angajaților de acolo, plus aceia cu abona-

mente de schi, numai rîndul meu, al oamenilor obișnuiți, nu mișcă. Prin urmare, las totul baltă și pornesc către Spumoasă.

Socoteala din tîrg este că voi face trei ore (ca vara...) pînă la Portiță, dar firește ea nu se potrivește cu cea din tîrg. Pe poteca marcată, imediat după intrarea în pădure, apare zăpada, mai puțină sau mai multă. La refugiul Salvamont evident e lume la gargară, cu căței între altele (pe unul îl cheamă Ajax). Aici e deja mai rece. Mă încurc ocolind cascadele și dă-i la înjurat! Ajuns în fir deasupra, merg binișor. Vîntul bate ceva, bate și inima, căci vinul, dé... Pe afluentul către Spumoasă cred că fac o jumătate de oră, printr-o zăpadă mare, din care ies sus fleașcă, plus cîrpă. Aici, deja mi s-a dus tot cheful. În plus, soarele o ia deja spre apus, sau mi se pare mie. Urc o vreme pe vale, dar la un moment dat, obosit și agasat de belelele zilei, mă opresc. Brîul Portiței îmi pare la naiba în praznic, așa că stau în punctul atins, niște ierburi dezgolite, la soare. De plictiseală, îmi umplu timpul bătînd pitoane în găurile din preajmă. Concluzia îmi este că am supralicitat venirea primăverii, uitînd data din calendar, în condițiile în care am întîlnit iarnă la munte și în aprilie, ca să nu mai spun în mai, pe vreo Seacă a Caraimanului.

Ajung rapid la baza abruptului, iar apoi la Bușteni, de unde iau bragă, pentru mine, și halviță pentru puștii de acasă.

25 martie, marți. Apare Vlad Seabru, odată cu primăvara. Vești noi, iar în jur soare. El aduce și vară – mai exact cea trecută, sub forma de diapozitivelor făcute atunci.

La slujbă stau comod, căci a venit timpul drag mie. În *tenișI* zbor parcă. Dinspre lac[1] urcă neașteptat un iz de apă și de clorofilă a stufului.

30 martie 1986, duminică. Ambii Vlad îmi trag plasa, la tura ce convenisem (barim Petrușca formulase „*s-ar putea* să vin"). Așa că vin ca prostul la gară la 3 noaptea, ba iau și taxiul pînă acolo. La Vlad Seabru sun, telefonez (vorba Bibanului[2]: *am dat şi cu capul*), dar nu răspunde nimeni.

[1] În preajma serviciului meu era (și este) un lac, numit încă la 2024 *al Sticlăriei* (deși ultima, cu excepția clădirii secției „Eprubeta", a fost demolată, probabil pentru vreun ansamblu rezidențial în loc).
[2] Comicul Dem Rădulescu.

Cu speranța că nu mă înșeală memoria, dar din acel moment Vlad S. nu a mai dat vreun semn de viață. Poate și eu, din ambiție, nu l-am mai căutat. Peste mulți ani (circa 2015), ne-am nimerit întîmplător pe Facebook. După expresia lui, păpa o moștenire, prin drumuri de (întrucîtva stil) hippy, solitar, prin țară.

În săptămîna următoare sînt de noapte, vremea e os, iar eu cu fiul Gabi în grijă. Vizite, marți, la Dedula și Gherasi, ambele cu numitul fiu mai mic[1]. A doua, și cu Niculae Baticu. N-am pix la mine ca să notez ce îmi spune ultimul!

Joi, la Beldie, cu bere. E cald.

1986, 4 aprilie Creasta Picăturii

Vineri. Tren de 6[44], cu Toni. Peste noapte, necazuri la serviciu (nu se presuriza suficient instalația de oxigen). Cald, soare. În vagon citim presa unui cetățean ce coboară la Cîmpina. Urcă acolo un boss de la C.F.R., de care se sperie nașul, dar îl liniștesc (că mă descurc eu cu el). Nașul se pîrlise altădată, iar acum era în gardă.

Telecabina, 15 lei[2]. Sus *bronzol* (în sensul soare), liniște, zări îndepărtate. Au apărut zone prelungi de iarbă. În două șiștoace cobor pe fund. Pe vîrf admirăm Pintenul Văii Albe și peretele omonim. Nu bate vîntul. O luăm apoi ușor-ușor pe creastă. Am în aparat un film cu sensibilitate mare. Spălătura, cu largi jnepenișuri sus, se închide imediat în aval între pereți. O primă ședință de soare, în albia dintre Gemene[3]. Reluăm la scurtă vreme așa ocupație (15 minute), pe un pinten foarte simpatic, ce se lasă din Șaua Gemenelor către hornul ce scapă către Seacă. E splendid locul!

---

[1] Cel și mai mic (Radu), din al doilea mariaj, se va ivi în 2000.

[2] De la deschidere (în 1979), telecabina de Bușteni fusese 15 lei/adult în cursul săptămînii și 21 sîmbăta și duminica. Era pomană curată, în zilele lucrătoare, iar acesta a fost un motiv în plus să apelez la ea. În ultimii ani ai epocii Ceaușescu, nevoiți să scumpească, au făcut 21 lei toată săptămîna. După revoluție, s-a mers galopant cu prețurile, inclusiv pentru că aveau de acoperit ziua liberă în plus acordată angajaților.

[3] O voi numi ulterior firul secundar al [Albișoarei] Gemenelor. Deduc, din formula de mai sus, că identificasem în acea perioadă care sînt Gemenele.

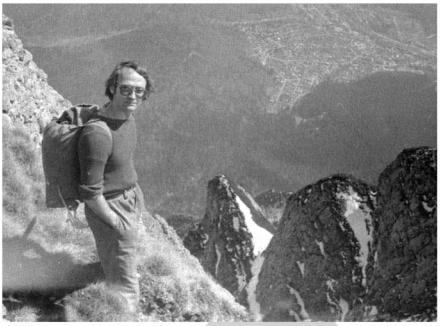

31 martie 1987

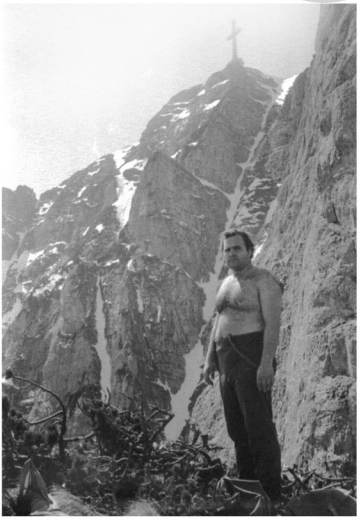

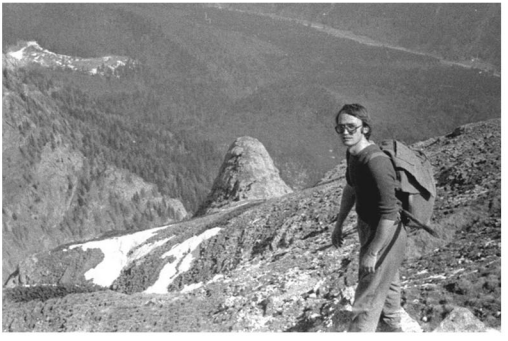

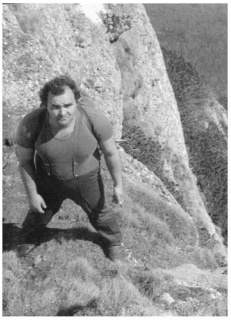

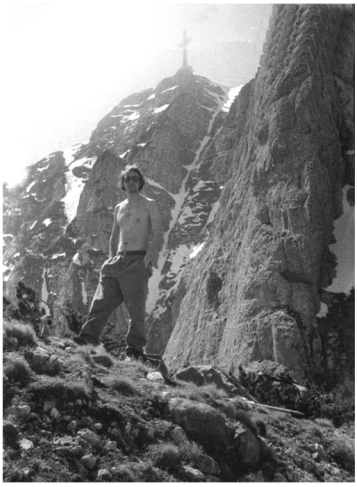

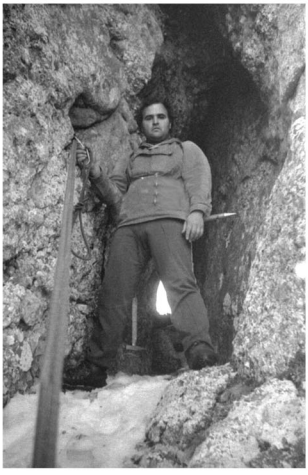

31 martie 1987

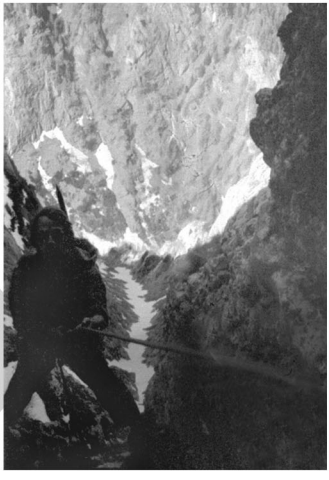

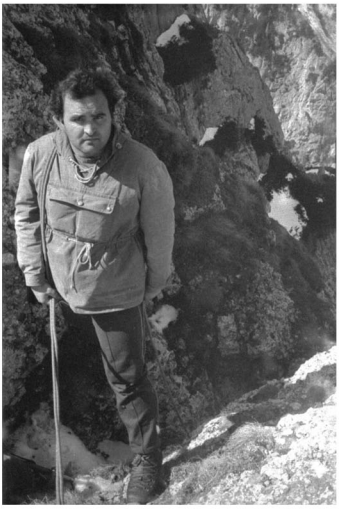

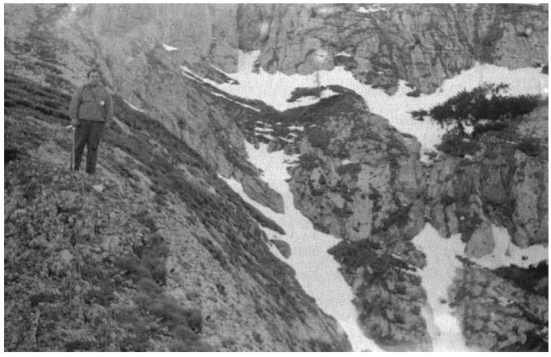

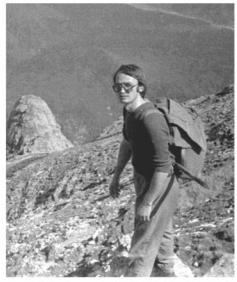

31 martie 1987

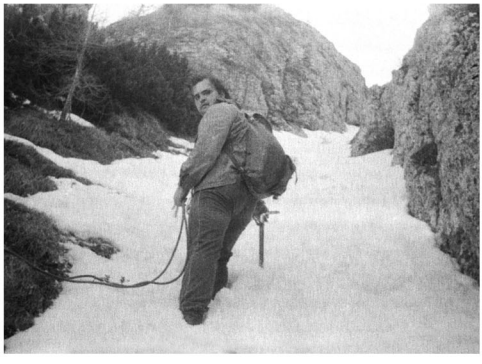

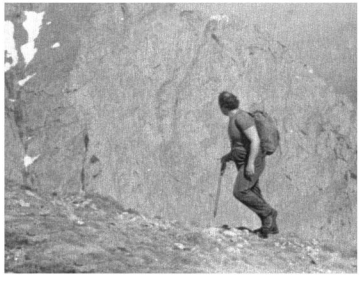

Vizavi, în bazinul Seci, iarnă în toată regula. Cîcîiala[1] începe de aici, odată cu traverseul deasupra Feței Hornurilor, iar apoi rapelurile pînă la baza ei. Asta deși îl las pe Toni să coboare pe un fir, direct, pînă la gura tunelului vertical, în vreme ce eu vin din *două bucăți.* Acolo batem un cui, pe un perețel unde tronează zone cu gheață! Probleme avem și la celălalt rapel, pe Hornul I, isprăvit în zăpadă înclinată, unde mai ales Toni pășește cu atenție, să nu i-o ia suta de kilograme (o reamintește!) la vale.

Mergem apoi prin jnepenișurile Feței Înalte, unde repetăm procedeul din amonte, ieșind două rapeluri în cazul colegului, și trei pentru mine. Zăpada este apoi os pe Albișoara Turnurilor, dar Toni nu își permite dezinvoltura mea, de ins cu kilograme mai puține. Are multe porțiuni în care găsește mai prudent să coboare cu fața la pantă, și nu la vale, ca mine. Folosesc cu acest prilej termenul de *Pieținșoară*[2], în cazul deschiderii de la confluența firelor superioare (noi urmînd pînă acolo pe cel vestic). De acolo se merge liniștit o vreme, dar apoi panta sporește și tratăm lucrurile cu atenție. Ieșim nu fără probleme apoi pe stînga, intrînd în ierburile destul de lunecoase ce conduc în jgheabul paralel cu albișoara de jos. Ca de obicei, eu sînt nemulțumit că se mișcă încet[3].

Fuga-fuga apoi la Bușteni, unde ieșim pe o variantă nouă [probabil de la Garderobă nu cotim la dreapta, spre Căminul Alpin, ci mergem tot înainte]. Cum ceasul ne lipsește, aflăm la un moș din drum că e 17^{12}, în realitate fiind 18^{12}, căci dumnealui nu-i adaptat orei de vară, la care s-a trecut recent. Peste tot în Bușteni, primăvară, cît și liniștea din cursul săptămînii.

În gară descoperim că am cacarisit-o, întrucît tren e abia la 19^{24}, iar eu trebuie să ajung la serviciu. Alerg să dau telefoane, dar nu pot rezolva mare lucru. Luăm în disperare de cauză acceleratul Brașov-Galați, prin care mă gonește însă *roșul*. Nu știu cum face Toni, că scapă neobservat de nași și de supracontrolor, în vreme ce eu am lupte mari cu ei. Pînă la urmă cădem la un fel de pace, mai exact taie un bilet de 30 lei mie și încă unui blatist de pe acolo (asta face 15 lei de căciulă, pînă la Ploiești). Oare-

[1] Avusesem termenul în vocabular, dar l-am folosit mai des de cînd l-am auzit la nea Nae, caracterizînd astfel escalada lui E. Cristea în Trei Surplombe (1946)

[2] Termenul exista prin cartierele bucureștene, indicînd o piață mai mică.

[3] Aș minți să spun că azi (la 2024), pe cînd alcătuiesc acest op, îmi aplaud atitudinea de atunci. Dar așa am fost atunci și ar fi neserios să mă desolidarizez în exces, de mine cel de atunci.

cum neașteptat, după asta oamenii CFR-ului îmi vorbesc frumos. În *Sud* bem pe rupte apă minerală, dar nu e vreun tren în direcția dorită de noi, așa că luăm un *Ploiești-Predeal* pînă în Vest, unde în trei-patru minute vine Predealul de București, pe care îl socotisem inițial că ajunge tîrziu! Pe acest tronson pun în lucru două bilete de Cîmpina, dintre cele adunate săptămînile trecute în tren, la intrarea în București.

Garnitura nu oprește pînă în Nord, așa că pe la 11 sînt și eu la serviciu.

6 aprilie, duminică. Merg cu fiul Dan în Herăstrău. Pe cînd stăm la coadă la barcă apare... Toni cu nevasta, împreună cu nașii lor, două cunoștințe și copiii aferenți. Facem cu toții un tur pe lac cu vaporul, care merită banii (mai fusesem cu așa ceva doar în traversare, pînă pe malul opus, la la *Roată*).

7 aprilie, luni. Merg cu Dan în parcul Libertății, apoi la nea Nae. Discuții despre [închisoarea] Aiud; prima dată, dau eu tonul la așa ceva[1]. Dan e plasat doamnei Baticu. Înserare caldă, plăcută.

Marți, iar în parcul Libertății, dar nu dăm de N.B. Nu mai trecem pe la el.

1986, 13 aprilie Munticel – sub Moraru

Tren de 6[45]. În compartiment doar Toia, Puiu, Gelu, Mercan și încă unul. Pe jos apoi de unul singur, prin burniță. Ghiocei, flori, salamandre în Poiana Coștilei. Adun ghiocei, pămînt[2], sticle (pe care să le vînd acasă). Minunat loc, totuși! În partea inferioară a Văii Morarului, ploaie în crescendo. La Gura Diham, găsesc ceva gen mușama de masă, împachetată[3] (o voi folosi în viitor drept folie de ploaie, la munte). În tren, Eugen Popescu cu doamna, apoi Rozi și Viorel (care sînt ca niște Pat și Patachon). Damele

[1] Mărturisesc a nu mai țin minte de așa moment. Am trăit cu sentimentul că am evitat, în discuțiile cu dumnealui, să zgîndăr asemenea subiect. Stau și mă întreb dacă reticența nu-mi fusese la origine față de experiențe ale tatălui meu (chit că nu știu să fi fost arestat).

[2] Probabil pentru florile în ghivece de acasă. La un moment dat am luat și niște plante, dar nu s-au adaptat la cîmpie.

[3] Vreun turist o luase de pe mesele de la cabană, folosind-o la derdeluș.

croșetează. Trenul nu ne costă nimic, căci nu vine nimeni, dar are în schimb 45 minute întîrziere, ptiu!

1986, 23 aprilie Fața estică a Clăii Mare

Nu-mi prea îmi vine să plec în această joi dimineață, din motiv de lene. Asta, deși se prevede timp os (așa va fi!). Stau totodată mai slăbuț cu banii: doar 25 lei. În tren, descopăr în preajmă pe Benga de la Personal (tip ce băgase spaima între colegii mei de la Sticlărie). Privesc un pic mirat că și aici, împreună cu un tip, nu găsește ceva mai bun decît să discute dealde serviciului, cu un aer voindu-se savant.

Mîncare: biscuiți cu margarină (e criză iar de alimente, în București).

La Bușteni, vreme splendidă, splendidă. Ceva de uns sufletul. Abordez pentru prima dată pe Valea Comorilor (cea din Jepi), care mă primește cu soare și zăpadă. Curînd după ce intru în ea, dumneaei bifurcă, iar eu apuc firul din dreapta. Sînt la bustul gol, pe minunăția de vreme. Ies după o vreme pe ierburile din dreapta, pe unde vreau să urc pînă la ceea ce în ghiduri apare drept *Brîul Subțire*. Neștiind zona bîjbîi, între altele depășind un pasaj aerian de pe acolo (ca tot neștiutorul...). Ating finalmente linia dorită, pe care încep a traversa către dreapta/est. După ce străbat o goliște de sub peretele locului, intru într-un fel de pădure. E aici rai. Iute ajung apoi la o belvedere, între flancul sudic și cel estic al Clăii Mari, de unde am o priveliște superbă asupra Poienii Țapului și Sinaiei. Iau aici masa, apoi pornesc pe flancul estic al Clăii, în traversare.

Dedesubt, departe, peretele sfîrșește într-o poiană neașteptată, la baza abruptului. În ce privește nivelul meu, urmează o zonă mai subțirică, mai exact lipsită de arbuști. Un brîuț pare să se ducă peste ea, însă recomandabil îmi pare să cobor printre copaci, cu ajutorul noii cordeline din dotare (50 metri!), pînă la un hățaș mai acătării. Altminteri, sub mine e ceva *scăpău*. Precauție maximă. Se poate apoi avansa liniștit. Cam după după 150 metri de la muchia sud-estică, o ating pe cea nord-estică, dincolo de care brîul o ia pe fața Secii. Aici mi se dezvăluie prima posibilitate de a urca, spre vîrful Clăii. E ceva à la Hornul cu zade din Picătura, un acces lejer pe un flanc destul de aerian. Pînă la *Brîul de sus* nu știu dacă fac mai mult de 15 minute, între ele nefiind 100 m diferență de nivel. În dreptul acestuia,

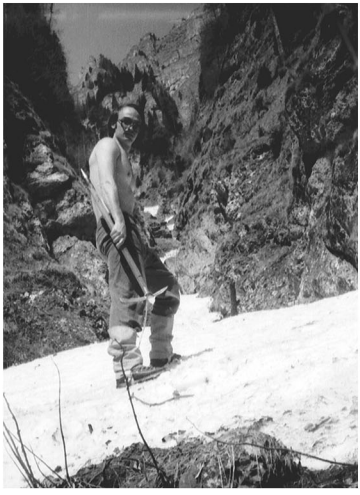

23 aprilie 1986

se face la stînga o mică padină, pe care mă abat pînă în muchie, doritor să privesc flancul sudic al Clăii. Pe acesta din urmă, spre marea mea deziluzie, brîul dispare curînd. Revin și încep iar urcușul. Înclinația locurilor se mărește. La un moment dat am parte de o *încuiere*, din care mă întorc prin rapel dirijat spre stînga... Locul nu e cine știe ce, dar, singur aflîndumă, e prudent să-l tratez astfel,... Aleg altă variantă, unde, după un pasaj înclinat și cam fără prize, intru (oarecum) salvator în niște jnepeni. Unii printre care avansez tare greu, dar poate e mai bine așa, decît să am parte de un teren unde nu o pot face deloc. Lăsat sub mine, la golișteș, rucsacul nu se lasă tracționat prin incomodul jnepeniș de aici. Am chiar neplăcuta impresia (falsă!) că a scăpat aparatul foto din el (cu șase cadre mari și late), la vale!

În fine, rezolv. Încă ceva metri și ies pe creasta nord-estică, clar individualizată aici. Avansez pe ea pînă într-un punct unde panta se înmoaie, lăsînd un fel de șa între ea și ceea ce pare a fi vîrful Clăii, aflat o idee mai sus. Peste tot, raiul caprelor – semnalizat de mulțimea *măslinelor* lăsate de ele. Pe undeva e o grotă-sălaș de-a lor, unde și-au adunat ceva iarbă uscată, să le fie moale dedesubt. Muchia, ce a adunat aici ambele creste estice, urcă splendid, sub soare, spre baliza metalică a vîrfului, ce a devenit vizibilă[1]. Au apărut nori, inofensivi din fericire. Vremea este de primăvară frumoasă, iar eu sînt încîntat, sentiment născut inevitabil și din faptul că am identificat un drum nou, și unde totodată nu am avut probleme. Mă socotesc ins răsfățat, de peisajele ce am în jur.

Popas pe vîrf. Nu mă mai satur privind. Și totuși, e de fugit spre gară. Pe drum, mă folosesc de cablul din zona șeii care se face imediat la vest de vîrf, aceea de sub care scapă la sud Hornul Clăii (se înțelege că l-am luat la ochi, drept posibil traseu în viitor[2]). Peste tot brîndușe și iarbă ca după regulat[3]. Exact din șaua unde intersectez Brîul lui Răducu, pun fundul jos și-mi dau drumul pe firul de zăpadă ce pornește de acolo. Cum după o vreme mă ud la posterior, așez sub acesta o țesătură din rucsac, care mă va ajuta să nu mai simt nici răceala, nici unele pietricele peste

[1] Nu am aflat cînd și de ce a apărut acel stîlp metalic (prins în vreo trei cabluri) pe Claia Mare.

[2] În care nu aveam să intru vreodată...

[3] Adică după ce s-au iubit doi oameni acolo, aplecînd iarba. Vegetația era însă așa pentru că abia se retrăsese zăpada.

care trec. În paralel, am grijă cu pioletul să nu iau viteză în exces. În așa condiții gonesc de vis pe derdelușul văii, asta din plăcere, dar și pentru că îmi doresc să prind trenul de 3. Pînă la urmă, datorită altitudinii, stratul de zăpadă se lasă străpuns de o săritoare, unde fac rapel, apoi gonesc pe poteca marcată. Răzbat la marginea Bușteniului, din zona telecabinei abruptul văzîndu-se feeric, sub soare, în vreme ce, pe o pajiște din preajmă, copiii chiuie la joacă.

Trenul vine după 20 de minute. În el e gol și frumos, micul disconfort fiind că adună trei sferturi întîrziere, pînă în Nord... Mă folosesc de un *bilet de Cîmpina*.

În **miercurea următoare** (29 aprilie), o ploaie torențială pe Munticel mă obligă să mă întorc cu trenul de 1 și 48. Ies apoi cu Mariana la aer. E slăbită, cu pomeții scoși. Plimbare convențională, cu subiecte puține de discuție. Bere proastă la terasa hotelului Modern[1], sub amenințarea ploii. Acasă, amorul de rigoare.

1986, 1 mai Vîrful Picătura (muchia sud-estică)

În tren Gogu și nevasta; ea balie, el același bleg. Tare nu m-aș pune ca el, sub papuc! În vagon, cîntece, urlete etc. Plec spre Valea Seacă a Caraimanului, cu socoteală să urc Vîlcelul Mortului, iar apoi Valea Albă. Pe parcurs renunț planuri pe zăpadă, și merg spre Picătura.

Vreme bună, cu nori trecînd în viteză, pe un cer albastru. Săritoarea dintîi ocolită prin stînga; la a doua (cea cu gresia) mă duc pe varianta *1934*[2]. De deasupra, traversez ascendent către stînga, mai exact spre coama ce desparte de Seacă, și pe unde citisem în *Buletin*[3] că a avut loc una dintre tentativele lui Nicu Comănescu, de a atinge vîrful. La nivelul unde ating acea creastă ea e lată, de zeci de metri, dar se restrînge curînd.

[1] Pe Bd. Republicii (actual Carol), la intersecția cu strada Armenească.

[2] Cea indicată la premieră, care sub acea săritoare iese într-o șa din dreapta, apoi avansează pe un fir vecin de acolo, pentru a reveni la capătul lui în firul inițial.

[3] Descrierea de acolo nu pomenește că drumul ar fi foarte complicat, iar totodată că pe bucata nefăcută, pînă în Hornul cu Zade, s-ar vedea porțiuni descurajante.

1 mai 1986

Mai întîi frecuș prin pomi, unde întîlnesc o belvedere simpatică, sălaș vizibil de capre. Acolo iau espadrilele și traversez peste o lespede în dreapta, de unde o iau la jnepeni: ușor la început, pe urmă *luptă de clasă*[1]. În fine, se liniștește apoi și dau de o primă zonă cheală. Se vede de aici, pe lîngă Valea Seacă a Caraimanului, întregul flanc răsăritean al Picăturii, inclusiv fereastra – unghiul fiind, firește, inedit și tot atît de plăcut. Urc de aici cam ca pe muchia Trandafir[2], pînă la o șa micuță, unde dau de un cui-morcov, cu o chingă – deci mai umblă băieții, ba se și încurcă pe aici... Îi va fi descurajat faptul că în stînga e hău, iar în dreapta aproape tot așa. În jur e înnourat, vînt. În sus, pe coamă, se zărește și treapta verticală de care pomenește Comănescu, în *Buletin*. Pînă la ea, se urcă pe fața *Spălatului* o bucată înclinată, după care se merge onorabil pînă la pasajul vertical. Nu prea îmi arde de el... Așa că pînă una-alta mă așez în fund și aranjez rapelul, scoțînd morcovul de acolo și bătînd un cui de-al meu.

Curînd iese soarele, iar totodată și Whymper-ul din mine... Strîng rapelul, mai exact îl transform în autoasigurare, iar eu urmînd să urc fără rucsac, venind ulterior în rapel să-l iau. Urc destul de ușor: perne de iarbă onorabile, deranjul fiind însă că sînt singur. Buba a fost acolo imediat deasupra șeii, unde bat un piton cu buclă, răzbind apoi la o nouă șa, sub verticală, unde tronează un alt morcov. O mică fereastră, acolo, îmi permite să fac rapelul și să aduc rucsacul. De aici leg bagajul asemenea unui cățeluș, eu urcînd neasigurat. Locurile nu sînt deloc simple, dar nu stau prea mult să mă gîndesc.

Urmează un pasaj nu dificil, cît fără prize de mînă ca lumea. La un moment dat se iese către dreapta, ușurel, cu mii de precauții, în care am timp să mă uit și în jos, în hăul Spălatului: nu mă înfiorez, deși e din plin cazul. De deasupra, o iau pe o zonă mai ușurică, urmată de o nouă treaptă, cu ierburi, dar mai ușoară decît precedenta, pe care am considerat-o *clou*-ul[3] locurilor. Ajung între două zade, în mare parte uscate. Mai e ceva coardă, iar de vîrf mă despart cîțiva metri, pe un pîș-pîș final, la care nu sînt cu

[1] Expresie din primii ani ai comunismului.

[2] Inițial a fost un nume dat strict pentru uzul subsemnatului (nici nu erau șanse a-l publica atunci), pentru a identifica mai eficient acea coamă.

[3] *Clou* = cui (fr.), în sensul de punct culminant. Vag aveam idee de acea expresie, care mi-a intrat însă mai ferm în vocabularul epocii după ce am redescoperit-o în *Buletinul Alpin*.

nimic mai puțin atent. Pe tot parcursul mi-am propus să reținamănuntele ascensiunii, dar inevitabil am rămas corigent finalmente, căci impresiile s-au amestecat inevitabil!

Pe vîrf, am cîteva surprize, mai exact două. Pe de o parte Balconul cu jnepeni, cel de sub vîrful *mare,* nu e la doi pași, cum am crezut eu. Pare să mai fie o jumătate de oră, dacă trag tare... Nu asta e însă problema principală, ci faptul că, de unde sînt, am de făcut un rapel (apoi începînd un flanc onorabil ce scoate finalmente în Hornul cu Zade). Coborîrea de sub mine are cam cinci-șase metri, dar nu văd prin jur vreun reazim, pentru ancorat coarda! Comănescu o fi coborît el acum 54 ani de un brad, atîta că acela se află și acum pe teren, dar e uscat *zeiss*, iar implicit nu prea de încredere.

Caut vreo gaură, de plantat piton. Nu e vreuna pe aici, locul fiind acoperit cu un fel de mușchi, sub care terenul pare alcătuit din pietriș nesigur. Iar pînă la pomii aflați o idee mai jos, în direcția dorită, nu-mi vine a coborî la liber, locurile fiind totuși la cucurigu: de o parte hăul Văii Seci, de alta al Vîlcelului Spălat!

Pînă una-alta, stau pe moțoțoiul pămîntos al vîrfului și, la soare ori umbră, admir în jur...

> Nu-mi vine a crede că Nicu Comănescu a coborît pe aici, spre Hornul cu zade (cum poți înțelege din articolul lui), ci doar a avut impresia că se poate merge, pînă în acesta.

... Privesc inevitabil aici și la fisura finală, ce urcă dezinvoltă (dar îmi va scăpa, pentru ziua de azi!). Grota din brîul zis Suspendat a rămas sub mine, traversarea care se face deasupra ei la stînga nearătînd deloc frumos, de unde mă aflu. Zăresc și zona orizontală (dar expusă!) din creasta lui Trandafir[1]. Recunosc totodată *fisura cu ureche* de sub vîrf, în care mă băgase aiurea amnezicul de Toni, la primul nostru drum pe vîrf (1983).

Spre deosebire de prispa din aval, unde îndrăzneala a înlocuit după o vreme ezitarea, decid să nu-mi forțez norocul, continuînd drumul. La o adi-

[1] Lecturasem la vremea aceea *numărul verde* al Buletinului CAR, în care este elogiat – pentru activitatea legionară – Ion Trandafir, dar am făcut-o superficial (atenție mai serioasă îi voi acorda abia prin 2010). Prin urmare, am dat numele lui acelei creste din simpla plăcere de a evidenția eforturile respectivului iscoditor al abruptului.

că, solitar fiind, mă pot mulțumi din plin cu ce am realizat pînă acum! Nu e puțin lucru, să fi atins ceea ce înaintașii numeau *Vîrful dintîi al Picăturii*...

Dinspre Seacă se aude apa susurînd, vizibile fiind și cascadele din treimea de mijloc a văii – asta, în vreme ce eu mă aflu, aici la cucurigu, leșinat de sete. Nu e nimeni, în acea imensă pîlnie, ce pornește mult sub privitorul care mă aflu, pentru a sălta finalmente (tot mult) deasupra-mi, la Șaua Mare. Zăpada există ceva pe parcursul ei, chiar și pe fețele Zangurului. Mai e ceva pînă la ieșirea rododendronului, pe acolo... În peisaj e și Crucea Caraiman, la care zic Doamne-ajută... De unde mă aflu, Spălătura e doar parțial vizibilă (aici s-a înșelat nea Nae, cum că e vizibilă din direcția Picăturii, întrucît Caraimanul interpune un piept sănătos, care cam astupă privirii acea vale).

Hai să cobor... Tacticos, dau o bucată a *covorului* de pe vîrf la o parte și înfig acolo un mare piton. Nu prea ține, dar totuși locurile ce am a parcuge sînt mai cuminți decît cele dinspre Hornul cu Zade... Așa că mă duc ușurel pînă la regruparea precedentă, nevoit fiind însă a mai urca o dată, căci nu vine sfoara... La următoarea coborîre, mă folosesc de brăduții locului[1]. În dreptul morcovului lui Comănescu, optez să bat un cui de-al meu, căruia nu-i găsesc însă cu ușurință un loc. Ajuns apoi la ferestruica de pe parcurs, cercetez flancul dinspre Spălat și îmi pare că sînt posibile pe acolo rapeluri (grație arbuștilor ce punctează locurile), pînă în talvegul vîlcelului. Mă las inițial la un pom, după care urmează o serie de patru rapeluri, primele două apropiate verticalei, celelalte pe teren mai cuminte (dar unde nu abandonez prudența!). Grota și *Furcile* trec iar deasupra mea, dar pe moment mai am de coborît pînă în dreptul Poienii de sub brîu... Pe aici se aude sirena fabricii de hîrtie, pe care o bănui ca anunțînd ora 3.

Planul de a coborî pe vîlcel ca pe Seaca Jepilor acum cîteva zile nu ține, căci zăpada e tare, panta mare, iar în aval există rupturi. În plus, eu sînt în espadrile. Pe călcîiele acestora încerc să cobor măcar o porțiune pe zăpadă, însă risc să iau viteză, așa că în dreptul Poienii de sub brîu trec pe fețele din dreapta și cobor acel flanc, fără sfoară, pînă în poteca Fîntînii. Mai întîi printre spălături decopertate (probabil) de avalanșe, apoi luptînd cu pomii care încep a popula zona. Mai iau în coastă (cea personală) și un ciot, mai azvîrl pioletul înainte, cînd mă încurcă. Sînt în cămașa

[1] În această campanie, am adunat ceva pietriș în buzunare, de a cărui existență mi-am dat seama abia acasă, mai exact pe cînd plănuiam tura următoare...

de bumbac, ceea ce-mi provoacă o baie de aburi în toată regula. Mă mișc în sine dezinvolt, dar, presat de ceas, tot mi se pare nu merg suficient de repede. Aleg pe aici variantele fezabile, ce nu o dată reclamă ocoluri. După o vreme, încep a zări nu departe locuri pașnice, dar ceva-ceva mai e pînă acolo. Am pe aici grijă să nu pățesc ceva, taman la mal... Poate subiectiv, flancul coborît mi-a adus aminte întrucîtva de versantul estic al Clăii.

Răzbit finalmente în locuri domoale, prin pădure se merge frumos. Aleg aici să nu revin pe poteca Fîntînii, spre Kalinderu, ci o iau direct în jos, socotind că dacă mă descurcasem eu în amonte, bucata (necunoscută) pînă în Bușteni nu va fi un capăt de țară. După un timp deslușesc în stînga zgomot puternic de apă, dovedit curînd a fi șuvoiul Văii Albe. Aici beau apă, cu maximă încîntare, pînă la refuz. Descopăr apoi, tot încîntat, cum arată Seaca, la confluența ei cu Alba; deși ulucul îi e neînsemnat, ba și tern, locul are un șarm al lui, știindu-ți acolo *iubita* ce vine tocmai din strunga cu bolovan, de la capătul Hornurilor...

Locurile sînt frumoase, și chit că nu pot uita de emoțiile turei cu picioare cvasidegerate de aici, acum nici două luni. Prin teren teoretic necunoscut, pe malul drept al Albei, ies la un moment dat în luminișuri, conducînd nu departe în poiana de jos a Kalinderului. Prin jur, nimeni.

În tren, atmosferă splendidă. Soare în jaluzele, lume puțină, 15 lei nașul. Întîrziem ceva, dar ce contează... Beau, beau apă și mînc slana din desag, în pericol de stricare după ceasurile petrecute în căldura turei de azi. Totodată o ascult pe doamna Gogu Buzoianu, care nu știe altceva decît plodul de acasă, evident și el ceva de speriat (în sensul bun), nu doar maică-sa. Gogu e piua întîi în toată treaba asta[1]. A reușit să cadă din lac în puț!

Cu troleibuzul 85 către acasă. Azi e 1 Mai, cu atmosfera de rigoare pe stradă[2]. În drum am cumpărat noul Mers al trenurilor, grație căruia îmi voi bate capul cum să aranjez un circuit *brici* prin țară. Iese ceva, dar („Cununăm și botezăm, și la iarnă...") ce *mîncăm*, în așa tură!?

[1] Dacă nu mă înșel, avea să divorțeze (al doilea, în cazul lui).

[2] În vremea comunistă, se acordau două zile libere la nivel național în trei situații: Anul Nou, 1 mai (ziua muncii) și 23 august (a avut mai multe explicații festiv-oficiale, dar privind toate ieșirea țării din tabăra Axei, în al doilea război mondial).

Revenind în acea zi *de Picătura,* la București, ieșind spre seară, în cartierul Militari am privit cerul (cu ale lui caracteristici de primăvară) și mi-am spus că e tot cel care a *adăpostit* nemaipomenita tură montană, petrecută cu doar cîteva ore în urmă.
Prin urmare, mai mulți ani ulteriori am asociat vederea cerului din preajma lui 1 mai (cel foarte schimbător, dar totuși de anotimp cald) cu turele nebune din abrupt... La o adică, era mai mult de atît, mai exact rezonanță cu explorarea-mi îndrăzneață pe muchie sud-estică a Picăturii, cu necunoscutul ei *la pătrat*, iar totodată cu istorie, mai exact cu o felie a ei neclară (informațiile sînt totuși puține), cît și privind un drum neterminat, căci Comănescu nu a perseverat pe acolo. Care C. era dus din astă lume, la vremea cînd tînărul ce eram sta gîndind, la lucrurile de mai sus...

1986, 4 mai Brîul de jos al Morarului – Degetul Roșu

Ideea acelui *brîu de jos* mi-a fost dată de dl Dedula, care fusese pe acolo. Pînă atunci, iar totodată fără să fi privit ceva mai atent locurile, eram în știință doar de cele trei brîuri, de la cel Mare (inclusiv) în sus.

Tren de 3^{23}, la care ajung: a) pe jos pînă la Dorobanți, b) de aici cu un maxi-taxi (umblînd cam de capul lui, nu pe vreo linie clasică). Se pare că e de rău cu ITB-ul noaptea, noroc de noul mers al trenurilor, în care cel de 3 dimineața e la la 4 (iar totodată nu mai e Baia Mare, ci Arad, și viceversa cel de la 2 și ceva). În tren liniște, dar și frig. Mă încălzesc prin pădure ulterior, unde soarele mă luminează printre pomii Gîlmei. Aer curat. În Poiana Coștilei, corturi. De la Piatra pîrlită (în dreptul Văii Caprelor) trec pe malul Morarului (mi-am zis că nu e cazul să mai urc pe marcaj pînă unde linia bănuită a Brîului de jos atinge Valea Cerbului). O iau zig-zag acolo, cît și în oarece urcuș, pe urme lăsate de capre. În linii mari m-am înscris pe ceea ce căutam, brîul fiind destul de puțin individualizat aici. Este zonă de arbori. La o muchie, îmi devine vizibilă Mănușa, dar nu știu de ce nu sînt tentat să o cercetez de aproape, ci o iau în sus, către mai apetisantele înălțimi ale Morarului. Deplasarea îmi este aici chiar în sens opus Mănușii, căci așa mă îndrumă terenul. Pe aici, multe capre; e amuzant să le observi cînd ele nu au habar de asta, arătînd apoi *ca proasta în baie* cînd își dau seama că sînt privite.

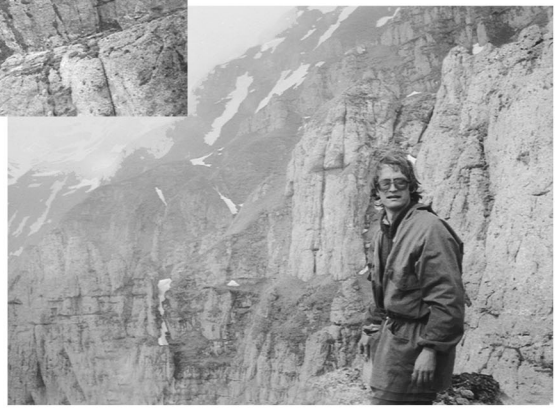

4 mai 1986

Fără grabă (vreau să prind trenul 222, contînd pe aglomerația acestuia), urc încolo-încoa pînă pe lîngă așa-numitul *Turn de aur*, cum apare în *Kargel.* Pe la vest de el, sui în Brîul Acelor, iar de acolo mă îndrept spre Deget. Pe parcurs, nori de vreme bună în mare viteză (în Poiana Coștilei, o fază aparte/unică: pe fond de completă liniște a locului, se auzea vîntul pe înălțimi, ceva unic!). În jurul Omului, ceva pîclă, prelungită și pe Ace, dar aici fiind totuși fluctuantă, condiții în care urc pînă la baza Degetului. Unde am dat în preajmă – a cîta oară? – de o capră: asemenea unei pisici la sobă, imobilă, mi-a urmărit liniștită parcursul.

Cu espadrile, aleg pentru avans – pe colțul vizat – muchia lui sudică[1], luînd cu mine doar cîteva lucruri, într-un mic sac portocaliu de prins după gît. Reîntîlnirea cu pasajele Degetului (de pildă acea acoladă înierbată, pe care sui la un moment dat) e tare plăcută: aceleași căi simple, suspendate la înălțime. În final urc prin varianta din dreapta, cu ceva ramonaj, întrucît socotesc a fi mai sigur pe acolo. De pe vîrf, perspectiva Rîpelor este unică. Firul Mare, cît apuc să-l văd, e plin de zăpadă. Dau ochi și spre traseul lui Nae, din partea nordică a Acului Mare, dar tot nu mă lămuresc pe unde este[2]. Mă învîrt în vînt și fac poze, apoi notez în caietul locului. Văd în el că anul ăsta a fost careva mai „matinal" decît mine, pe 2 mai mai exact... În rest, Leni e abonată ca la balamuc; Eugen Popescu și nevasta; Vali Peneș și Palade scriu [înainte de octombrie 1985], modești chix, că sînt autorii pățanilor descrise în Almanahul turistic 84 sau 85. Firește că dau și un rond al vîrfului, tare plăcut, pe drumul identificat anul trecut.

Cu ajutorul cordelinei, după ce verific pitonașul, cobor. Ajuns apoi la Brîul de sus, îmi spun să cercetez cum o fi dacă îl urmez către Cerb. Nu e pe tipicul celui Mare, ci are două denivelări, ca să le spun așa. Prima, la

[1] La primul drum pe acolo, din Strunga Acului Mare îndrumătorii mei au ocolit Degetul Roșu, pe care au început să urce din următoarea strungă. La un moment dat, în drumuri ulterioare, am simțit nevoia să văd cum este și coama pe care o lasă Degetul spre sud, și care s-a dovedit fezabilă. Mi-a devenit de atunci o rută curentă, de acces pe Deget.

[2] Va trebui să vină anul 2023 pentru ca o echipă animată de Codrin Rotaru să abordeze un drum pe acolo, în bună parte cel deschis de Nae și echipa lui. Mi-a făcut mare plăcere să compar pozele lui Codrin cu cele luate de Sorin Tulea, la premiera din 1935!

4 mai 1986

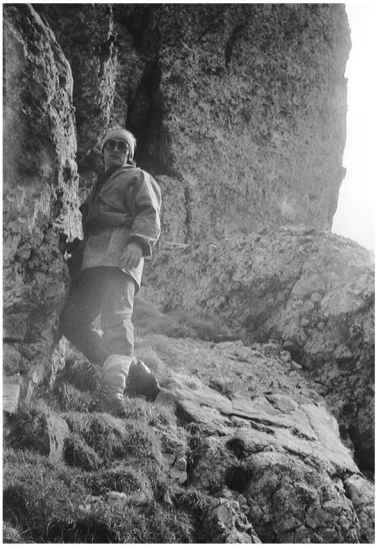

ieșirea din bazinul șiștoacei de sub Ace[1], obligă la un scurt (dar neașteptat) urcuș. Dincolo de el, găsesc un fir ce traversează plăcut următoarea vale, pentru ca la următoarea, după o șa frumoasă în stînga, să mă aștepte un coborîș ceva mai pronunțat, dincolo de care iar se merge frumos, pînă în Cerb. Ineditul noului drum îmi merge la inimă, întorcînd totodată des ochii spre zona Acelor (văzute și ele dintr-un unghi nou), ce rămîn în urmă[3]. Vremea nu mă tulbură, în tot acest răstimp.

Pe poteca marcată, cucu oameni! Mă dau încîntat pe limbile de zăpadă ce întîlnesc în drum. Cam în gura Priponului îmi las pe undeva pioletul, cîtă vreme eu hălădui un pic prin jur, și izbutesc să nu mai dau apoi de el. Mă trece gîndul că o fi ceva necurat la mijloc, dar după ceva căutări îl regăsesc. Altminteri, aici iau și masa. La gară, sînt gata-gata să prind *Clujul*, mai exact el nu binevoiește să întîrzie vreun minuțel (iar cînd vin eu la timp, e leneș cu sosirea...) Așa că urc în trenul de 5, unde, nimerit la clasa I, dau de Vlad Petrușca. Mirare mare, amorezul ce văzusem anterior alături de Hannelore nu o mai are pe aceasta alături, ci o altă femeie!

Vineri 2 mai, e zi de refacere. Sîmbătă cu Dan în Herăstrău; e destul de cald, dar lume puțină, căci în acest 3 mai lumea lucrează.

La ordinea zilei e Cernobîlul[4]. Merg totodată (7 mai) la Mihai Mercan la serviciu, pe strada general Budișteanu, care îmi cadorisește o cască tare frumoasă, portocalie (precedenta, cam urîțică, provenea de la *șamotorii* Sticlăriei). El mă socotește cu acest prilej om pierdut, care nu a ținut cont de avertismentele oficiale și a mers la munte (ba și de două

[1] Pe hărți, aceasta e numită a Dracilor, după numele dat de M. Haret (care mai plasează unii, adică draci, pe flancul sudic al Caraimanului). Nu am nimic contra ideii de împielițați, dar totuși firul acela merită să amintească de Ace, de sub care își coboară tridentul inițial. Trec aici peste faptul că *fratele* Haret (expresia o am de la un coleg din Sticlărie, Cornel Mirică) nu a trecut prin zonă decît cel mult cu privirea...

[3] Îmi va deveni calea clasică de retragere din zona Acelor, doar o dată, ca variație, alegînd să merg pînă în Brîul Mare. Pomenind-o într-un articol din 1999, au adoptat-o și alții (anterior, nu i-am auzit pe cei de la Floarea de Colț să aibă idee de ea).

[4] Centrală nucleară în Ucraina sovietică, suferind un accident de funcționare (cu scurgere de material radioactiv), în aprilie 1986. Inclusiv țările vecine au luat măsuri de protecție a cetățenilor lor. La noi s-au distribuit niște pastile, la dispensarele de cartier, dar fiind coadă acolo, nu m-am dus să iau; în plus am fost și la munte, unde se spunea că iradierea e (mai) mare. Nu știu să fi fost însă victime, la noi.

ori). În context, Vlad Petrușca nu dă doi bani pe OMS („organizație de gargară", care ține de și mai aiuritul ONU), și implicit pe avertismentele ei, că să stăm la adăpost, respectiv să udăm suprafețele plane, pînă trece așa-numitul nor radioactiv. Pînă una-alta, mobilizați de autorități, comercianții stropesc de zor trotuarul, iar la serviciu fac și eu la fel (mai mult de plăcerea mirosului), în zona locului meu de muncă.

1986, 24 mai Vîlcelul Portițelor (Bucșoiul)

Cu tren de 4[10] *la munți*, pentru mai mult de o zi[1]. La Poiana izvoarelor e înserare, liniște, cît și 26 lei patul. Cam mult, dar aș trece cu vederea. Problema este însă că d. cabanier joacă table însă în bucătărie, iar implicit nu mă întreabă ce vreau. Prin urmare, tot pe lumină (minune mare, la 9 seara!), ajung la Diham unde patul e doar 18 lei, deci trei sferturi. Liniște și aici; înserare peste Bucșoiul; luna în halou.

Foarte probabil datorită problemelor sufletești generate de neînțelegerile conjugale, am simțit nevoia (în așa campanie) să îmi notez impresiile, aproape concomitent cu deplasarea. Poate așa scrise înlocuiau conversația cu o persoană apropiată.

„**Impresii din Valea Bucșoiului**

a) **Loc:** în deschiderea unde Valea Bucșoiului lasă pe stînga vîlcelele Portițelor și Grohotișului.

Mestec o caramea, păsărelele cîntă, iarba e uscată sub mine (putea fi și neuscată, iar asta nu ar fi fost o treabă...), o cioară: „cra-cra!", un avion surd în nori, plafon jos, dar cald.

În fața mea, despletite, filele Văii Bucșoiului, pline ochi cu zăpadă. Avionul bîrîie mereu... Soarele ar vrea să spargă norii, spre est, dar e destul de greu (o doamnă în tren zicea, ieri, că a plouat bine în zonă; în București căldură caniculară, în ciuda stratului de nori ce acoperă cerul 12 ore din 24). Nu se prea văd urmele ploilor, doar resturile micilor viituri, printre acele de brad așternute pe jos.

[1] Nu o dată mi-am dorit să stau la munte mai multe zile. Ca totdeauna (făcînd abstracție de sejururile în Piatra Craiului), planurile a fost una, iar tendința de a mă întoarce mai repede acasă, alta.

24 mai 1986

Geografic:

- pe partea stîngă a văii, cum urci, un hățaș cît toate zilele, între poieni (cea de jos fiind în dreptul potecii marcate);
- pe dreapta, caut din ochi loc de corturi, pentru un viitor camping; la o cercetare mai atentă nu cred că ar lipsi, la o adică și locul unde scriu acum e drept, sau aproape, avînd vreo 20° înclinație.

Urcă ceața: ptiu! Parcă, totuși, nu e a ploaie mocănească. Voi avea bafta din 15 iulie 79, cînd cu Portițele, cînd nu a plouat?

Pe versantul drept[1], vreo trei brîuri continue (cel puțin două din ele sub Brîul Mare al Bucșoiului); în stînga, unul la nivelul meu, **altul un pic mai sus, mai subțire, pe sub pereții cu surplombe de acolo**.

...Iar cîrîie cioara aia! *Cirip-cirip!*, răsună însă amfiteatrul... Printre jnepenii din jur, iarbă zveltă și floricele.

Plafonul s-a mai lăsat. Neserios....

b) **Loc:** Brîu de sus, din Valea Portițelor[2].

Atmosfera vîlcelului: ceață. Aștept să se ridice, să pot măcar vedea, dacă nu și poza, finalul văii. Sînt pe sus-numitul brîu (spre est cred că iese foarte larg în creastă), la vreo 50 m în lateralul firului cu zăpadă, care exact la această altitudine bifurcă, lăsînd în dreapta Terțiarul[3].

Brîul cu surplombe, pomenit anterior (pică apa acolo *angro*), s-a terminat la doi pași de un scoc, grație unei recente surpături. Am făcut acolo rapel, cam de amorul artei. Apoi am reluat urcușul, în preajma vizatului Vîlcel al Portițelor. N-am intrat în fir, pe fețele atingînd (cu puncte de atenție, pe umezeală asta) și Brîul Mare, iar întrucît și aici iarba fețelor părea mai ok decît zăpada *fleoșc-fleoșc!*, am mai urcat, cît s-a putut, prin stînga. S-a lăsat apoi cu pic-pic, din nori...

---

[1] Ca de obicei, cînd nu menționez că e vorba de partea geografică (adică în coborîrea văii), e raportat la deplasarea autorului în acea situație.

[2] Denumirea este una legată strict de impresiile acelei ture, căci de sus poate fi considerat și acela care duce din creasta Balaurului, peste obîrșia firului princioal, în afluentul numit de mine Mignon. Nu am păstrat-o ulterior.

[3] Pornind de la ideea că firul desprins mai jos (pomenit de Alex. Beldie în *Buletin* drept „fir secundar") este Secundarul – botezat de mine și Vîlcelul Mignon –, unui alt *abătut* identificat în zonă, ceva mai sus, i-am spus „Terțiar(ul)".

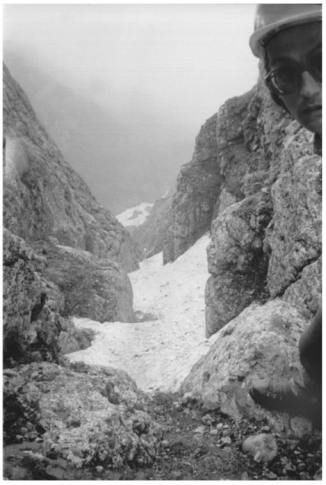

24 mai 1986

Pun hanoracul, acum cînd scriu... S-a răcit transpirația pe mine. Plin de gîndăcei în jur. Cît și păsări – bineînțeles, astea nu chiar la doi pași –, dacă închizi ochii zici că ești în pădure, nu la 2100-2200 metri altitudine!

Pe fețe am urcat, cît să zic?, încă vreo 10 minute peste Brîul Mare (iar se deschide vederii, acum Terțiarul![1]). Mai mergea, însă mai greu. Apoi firnul fu zeiss, moale. În alte zece minute, la brîul ăsta! Pe drum n-am prea putut poza, fiind pericol mare de luat la vale... La o *descoperitură*, deasupra ei mai exact, am tras în fine un cadru spre aval (pică, acum...).

c) **Acum sînt în Terțiar**, mai precis alături la vreo 15-20 metri, pe *brîul de bazalt*, că are multe streșini pe el, numai cu unghiuri drepte. Notez, căci altfel îmi scapă.

De la ultimul popas, pe Balaur, am luat-o spre vest, cu gîndul de a intra în cel mai de sus brîu de la Terțiar, plecînd chiar din obîrșia Principalului Portițelor. În drum dau de un mic dom (în Balaur), 25-30 metri înălțime, cu vreo trei fisuri, din care una aduce cu Centralul din Mălin. Îl ocolesc prin dreapta, fețe *comerciale*. Deasupra unuia dintre acele hornuri, un bolovan desprins ce o să o ia la vale curînd. Tot aici se dezvăluie, spre est (al crestei), fețe cît vezi cu ochii, de plimbat copiii...

În sus, creasta e aproape orizontală, cu vreo trei colțani teșiți.

Dincolo de aceștia, spre vest, pe creastă apare brusc un piept solid, spintecat spre nord de Terțiar, pe care, de la depărtare, nu-ți dai seama dacă vei putea avansa pe acolo. E înclinat bine.

La baza acelui piept însă, vede că pleacă în stînga o evitare ascendentă... (soarele! Vizavi, pe Morar, se vede prin laptele ceții Brîul Acelor) (Ura! Jos canadiana!) (Mai iau o slană, un castravet'). De aici iau comodul brîu spre nord-vest, destul de expus însă. Trec de Terțiar, unde las rucsacul, apoi ajung în creasta ce urmează. Un nou arc de cerc și peste a doua muchie intru în bazinul Secundarului[2]. Aici treaba să împute: versant nordic, pietricele, noroi. Ceață (atunci, nu acum cînd scriu). Ca să traversezi, problemă nu e atît intrarea în fir, cît firul în sine, cu zăpadă înghețată... Mă apropii, vîr o mînă după cîte o prispă sau priză mai acătării. Gheața de

[1] Este afluentul care se desprinde din firul principal al Văii Portițelor, în apropierea obîrșiei acestuia, în dreapta cum urci. Asemenea secundarului Gemenelor din Caraiman, acesta se va duce substanțial mai sus, decît valea-mamă.

[2] Numit ulterior Vîlcelul Mignon.

acolo, ioc de a o putea sparge! Bafta este că nu are decît un metru lărgime, iar în jos, deși e foarte înclinată, limba îi e totuși scurtă, un total de 20 metri, socotind și ce e deasupra brîulețului pe unde am venit. De vizavi, din mica muchie ce ating curînd, aștept zadarnic să se vădă ulucul vîlcelului Grohotișului! Nu vrea ceața... În ce privește secundarul Portițelor, care mi-e deasupra, sînt totuși departe sub fereastra de obîrșie, deci mai e ceva pînă acolo, pe fir. Nu mă atrag și pace însă *apăraia* și ghețușca de pe el – poate altă dată să merg pe aici...

Revin și urc pînă la *brîul de bazalt*: masă, căci îmi ghiorăie mațele.

De chiu de vai se vede pînă la Morarul, mai exact jumătate de Acul Mare. Zăpadă pe Brîul Acelor.

d) Balaur, deasupra Vîlcelului Grohotișului

Iar ceață, dar tot se văd bucăți din panta Morarului ce duce spre Omul. La mine iarbă, cald.

Ce fuse: aventură mare pe Terțiar! Noroc de pernițele sănătoase de pe acolo, iar totodată de pioletul cu care m-am putut agăța de ele! O primă porțiune are vreo 70-75°, alta numai 45°, apoi 70°, după care vine un amfiteatru, unde se face un mic culoar în dreapta liniei vîlcelului (blocat de un punct mai tare). Risc să ies (risc, întrucît nu văd mai departe!) pe un brîneag subțirel. Mă descurc, nici o sincopă. Sus ating o creastă secundară. Pînă la Balaur îmi stau în drum niște bolovani, drept pe muchie! Norocul meu, se pot totuși ocoli. Mă uit în jos aici: vreo trei guri de văi (pendinte de V. Grohotișului) apărute ca prin minune, dar pot bănui ce e sub pîlnia lor cumințică...

Apă. Nu la mine, ci în Morar, jos. Ca altitudine, sînt deasupra Căldării I.

e) Știi că am scris ceva?

Sînt la cabana Diham, afară ceață, dar una care nu mă deranjează, din moment ce se vede Bucșoiul, tot! Sînt în pantaloni scurți, spălat, frezat, *sprayat*. Spirtiera merge. Teniși. Ora e 19 și ceva. Am ajuns acum vreo trei sferturi de oră.

Imediat de deasupra Vîlcelului Grohotișului...

...și el cu un terțiar[1], poate chiar mai grețos decît cel din Portițe: chiar cu stîncă verticală, prin urmare ai de unde pica, de acolo... Barim așa pare de la distanță. Poate suflu în iaurt, în situația în care *Terzo* (din V. Portițe) părea mai dulce de la distanță. Sau mi s-o fi tras de la faptul că am fost solo?

... iau, cam la întîmplare pe ceața aceea, un brîu la dreapta și îl nimeresc la fix. Nu e unul ușor, dar am simțit eu o șa și un drum bătut pe acolo.

Aici treaba e păduchioasă; merg prin ceață, poteca e os, ea traversînd curînd două fire cu zăpadă[2]. Nu am probleme, zăpada e bună și nu cred că în mai mult de 10 minute – excluzînd munca la traversări – am ajuns în Valea Bucșoiului (vale care se respectă, cu o limbă de vreo 30 metri lățime). Luînd-o de mai jos, cu ochii la puținele posibilități de trecere *fire-fețe*, mă descurc. Valea se desparte în două pe aici; arată fain, chiar cu nea și în ceață fiind ele... De aici, pot considera că sînt pe teren cunoscut[3]: traversez Vîlcelul de sub vîrf, apoi vîlcelul *și mai de sub vîrf*, dincolo de care e mai zonă mai întinsă decît mă așteptam, pînă să ies *panta Bucșoaiei*. Un vîlcelaș în plus față de așteptările mele, apoi un piept de ocolit – în zona căruia mă sperii bine: din ceață aud ceva ca o rîgîială în rafale. Ce-o fi, nene? Asta îmi mai lipsea... Nu mă lămuresc, dar fu ceva ca de la un torace mare.

Traversez după un timp cele două fire ale Bucșoaiei, ambele cu *zăpăduță*. Beau și un pic de apă, e inevitabil rece rău (problemă cu apa azi – unde-i bidonul, fraiere? Am baftă chiar cu atîta zăpadă, cu grijă însă la *adăpări,* pentru a nu leza stomacul).

Valea Rea, zăpadă pînă la obîrșie (vorba aia, *mai dă și la vecini*, în bazinul Caprelor!). În jos, Reaua e tentantă pentru un mers pe fund, dar știu ce am pățit cu Vlad în partea de jos... Ca urmare, o variantă ar fi Deubel și pe urmă Take, dar în *Capre* e atîta soare, că o iau într-acolo. Țin o vreme poteca marcată, care însă e plină ochi cu zăpadă, pe malul de dincolo de talveg. Merg eu o vreme pe acolo, cu sentimentul zbaterii cuiului într-o căldare. Evită aia, evită ailaltă... Pe undeva am o echilibristică, pe zonă putre-

[1] Potrivit unor observații ulterioare, acesta se desface din Principalul Grohotișului la nivelul brîului de sus ce duce spre Mignon.
[2] Foarte probabil *Furcile*.
[3] Fusesem cu Vlad S., în iulie anterior.

dă, după care decid să iau valea în jos, dacă tot îi e cu dragoste de zăpadă multă. Și merg pe fund pînă la tipsia unde e cabana Mălăiești. Singurul lucru remarcat pe parcurs au fost mai multe *rașpe*[1] de piatră.

Din locul atins, observ că pînă la căldarea II mai e de mers. E clar că mai am multe de învățat pe aici, întrucît crezusem că valea Pietrelor e și ea la doi pași de cabană, or pînă la ea mai e ceva (ca și pînă la ceea ce pare un vîlcel intermediar). Zac apoi la cabană; și aici e pustiu, cît și gunoaie gîrlă. Pe urmă, lipa-lipa la vale, spre ceea ce-i notat pe hărți drept *Glăjărie*. Frumos drumul! Pe unde o fi fost prima cabană[2]?

Începe ploaia și mă udă finalmente bine. Prin pădure, gîndesc la drumurile de altădată cu cucoana (noiembrie 1978 de pildă, pe aici) și mă doare efectiv inima! Ploaia stă la trecerea pîrîului Glăjăriei, dincolo de care mă așteaptă drum mai mult decît grețos, cu panta lui, plus apăraia ce stîrnesc la fiecare (inevitabil) atingere a arboretului zonei. În așa condiții, am sentimentul că acel ultim suiș nu se mai sfîrșește.

Lume ciu-ciu, la cabana Diham. *Doamne, mulțam* [pentru cele din acea zi – frumuseți, cît și lipsă a belelor fatale]!

A doua zi, către gară...

> Rețin din drumul de întoarcere doar mersul pe o culme cu ceva soare, unde am privit la un moment dat împerecherea insectelor, înciudat că *Uite, domne, și astea și-o trag, doar mariajul meu merge prost!*

La întoarcere, chin mare cu trenul și o boarfă [femeie] din compartiment. Ar fi fost păcat să-mi strice însă amintirea turei pe Portițe...

Săptămîna 25 mai-1 iunie. Cald, gigea; numai eu sînt schimbul 2. Transcriu capitolul TCR.

Două vizite la nea Nae (27 și 29 mai). Așteaptă lemnele, pe o vreme caldă, frumoasă. În paralel, a fost prin provincie și adună ca furnica, între care Buletinul informativ al secției București ADMIR și altele[3].

---

[1] În sens de falus, de penis, ca să nu spun mai vulgar.

[2] E vorba de cea luată de avalanșă în 1923-24.

[3] Foarte posibil în acel *provincie* a fost și biblioteca județeană din Brașov, pe care m-a îndemnat să vizitez și eu. Buletinul informativ pomenit mai sus era la Lehmann, trimis probabil de Udriște-Olt, la vremea colaborării lor.

Din notații separate:

„Debarcarea lui Haret. Cineva din Comitetul TCR[1] a dat de chitanța în neregulă și l-a luat la rost pe cabanierul Roșculeț. Acesta s-a apărat: «Dl. Haret m-a obligat să transform cifra!»[2].
Pe Haret a încercat să-l salveze [Ion] *Protopopescu, dar fără să știe cu ce îl aveau la mînă. Ca urmare, a venit popa Duminică Ionescu de la Argeș, împreună cu 40 noi membri. Cum adunarea generală se ținea de obicei cu puțini membri, aceștia ar fi avut un cuvînt greu de spus, dar nu au avut ce zice, în fața dovezilor. Și care constau nu doar în chitanța de la Casa Peștera, ci și în dobînzi plătite mătușii lui Haret, pentru un împrumut de 200.000 lei pe care l-ar fi dat asociației. Or în scripte nu a fost găsită intrarea acelor bani.[3]*

Olly Geresch era încurcată cu un evreu, căruia noi îi cîntam [probabil o melodie a epocii, adaptată]: *«Sami, Sami / Lasă-te de* dami*!»*

Harta Pietrei Craiului (ADMIR) este datată 1935 (deși a apărut în 1936), pentru a dobîndi ascendent asupra celei lucrate de Turing.
Cum, pe harta TCR, Lehmann trasa marcajele existente, Udriște-Olt i-a cerut să nu treacă și marcajul proiectat de admiriști (și urmînd a fi pe teren de Lehmann).
Hărțile turistice erau copiate după aceea a Marelui Stat Major, adăugîndu-li-se amenajările turistice existente."

Cartea «Alpinism de la A la Z», înaintată de mine Editurii Sport-Turism, e la unul D., fiind totodată socotită sport. Deocamdată nu e în planul pe 86 și 87. Deci 88…"

Îmi arată scrisori primite de Lehmann în anii '30 de la Udriște-Olt și Dunăreanu și rezumate după Buletinul informativ ADMIR[4]."

---

[1] N. Baticu mi-a indicat între cei nemulțumiți de falsul lui Haret pe dr. Borș, dar au fost și alți lideri ai TCR. Aceștia au pornit să cerceteze cu atenție și alte documente din contabilitatea asociației.
[2] Fusese adugat un zero, pe o chitanță dată de Roșculeț pentru decont, lui Haret.
[3] Baticu avea acele informații în principal de la Radu Țițeica.
[4] Recunosc faptul că, pe cont propriu, lectura acelor materiale mi-ar fi spus mult mai puține, în lipsa lămuririlor oferite de nea Baticu, despre ele. Peste ani, o Mariana Antonescu îmi reproșa că am profitat (dacă nu chiar furat) documente de la Bati-

31 mai, sîmbătă. Se lasă o vijelie care ține pînă luni, taman cît să nu pot pleca deloc *pe sus*, nici măcar la *Beveu*. Luni se face, firește (pe la 11), vreme bună, și căpiez.

Stabilesc întîlniri zilele acestea cu dna Lala Ionescu, M. Dănățoiu, Cantuniari, Vasile Marinescu, Manof, iar totodată am de mers la Grădiniță (locul întîlnirii alpiniștilor, nu al copiilor mei).

Începutul lui iunie. Într-o duminică nu mai fac pe solitarul și mă lipesc de [...] Floarea de colț. Ploaia naibii însă pînă la Gura Diham, și cît retur. Bani nu prea am, căci din 150 scoși de la CEC, 125 dau pe *papa*. Mă împrumută Ahmed cu 10 lei (om la 50 de ani, amabil).

> În epocă începem să dăm bani la așa numitele *părți sociale*, asta apropo de atmosferă politică. Era un fel de împrumut făcut statului (pe care nu prea puteai să-l refuzi...). Iar implicit un mod de a reduce consumul populației, căreia îi rămîneau mai puțini bani de cheltuit.

1986, iunie Creasta Coștila-Gălbenele

Nu știu din ce motiv nu am păstrat un RT al acestei ture (în care am avut alături pe Marius Sevac). Au rămas însă fotografiile făcute atunci.

Ne-am comportat bine, deja cunoșteam locurile, iar totodată vremea nu ne-a mai pus probleme, ca în urmă cu doi ani.

1986, 22 iunie Albișoara Strungii

Tren de patru (Arad acum). Vlad Petrușca se dovedește complet neserios, căci nu apare. În seara precedentă am stat la meci Brazilia-Franța; cu prelungiri, penaltiuri și tot tacîmul s-a prelungit la 12 noaptea. Am prins cursa șoferilor ITB, căci la tramvai mă lua bau-baul, așteptînd. În tren apa-

---

cu, însă a existat între mine și dînsul un fel de colaborare, între oameni interesați de istoria muntelui, dumnealui fiind încîntat că are cu cine discuta așa subiecte (o făcea și cu alții, însă aceștia nu vădeau apetitul subsemnatului). Cînd acele informații erau utile capitolelor la care lucram eu, nu a avut nimic împotrivă să le reproduc. Recunosc primul, în context, că o parte importantă din capitolul Cristea e bazată pe informațiile din materialul „Măști care cad", alcătuit de nea Nae. Esențială era lupta ce aveam de dus, ambii, cu cei pe care îi consideram adversarii noștri.

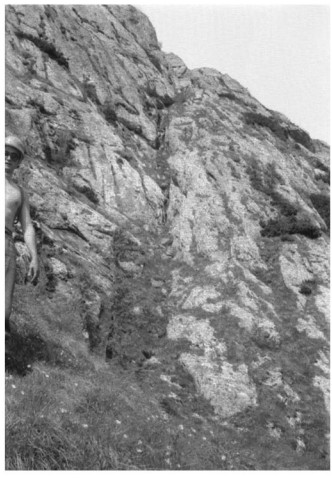

iunie 1986

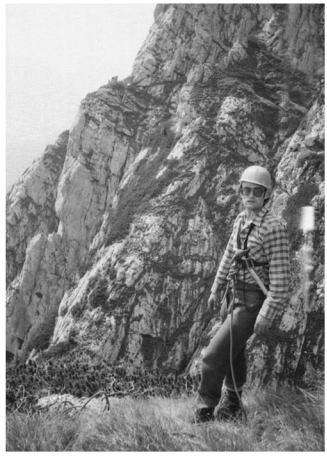

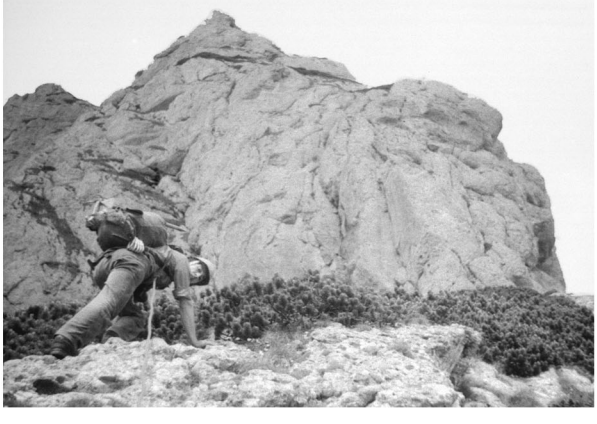

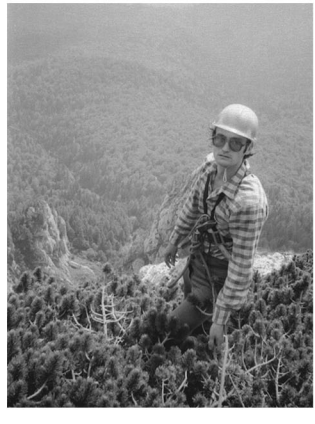

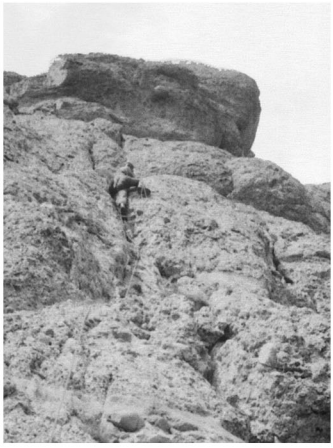

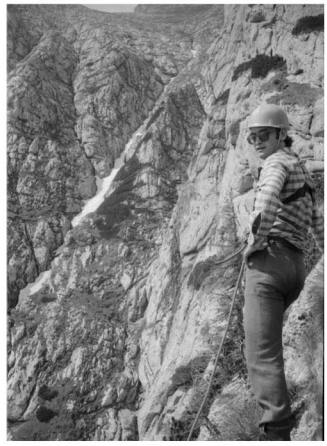

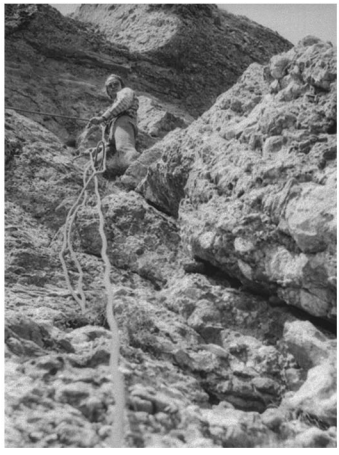

iunie 1986

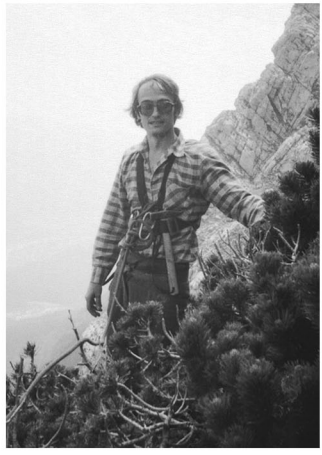

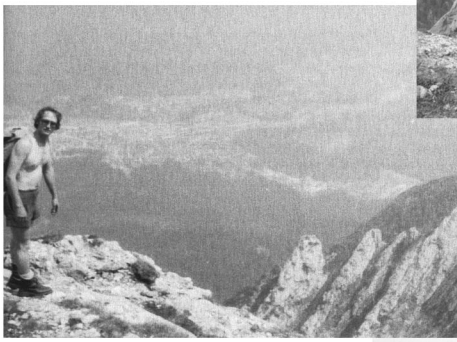

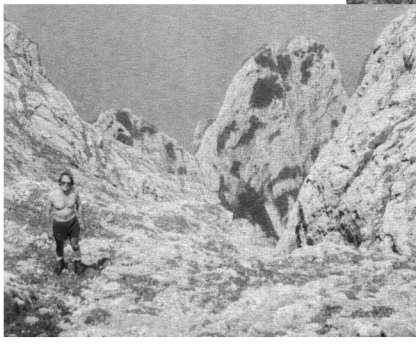

iunie 1986

re Marius, un cunoscut de-al lui ceva mai copt, Voican pe nume, cît și Gogu cu nevasta. Nașul e cam scump și prin urmare îi propunem tariful de la casa de bilete: cu așa perspectivă, coboară de la 20 la 15.

Ca program: după ce cade Creasta Portiței, mă tentează Albișoara Strungii, în ea intrînd firește ceva de mai sus, mai exact cu ocol al săritorii nasoale de la intrare. Pînă la urmă, ca în bancul cu ținutul sulii *la intrare*[1], ne-am băgat ca lumea în ea, fie și evitînd *himenul*-săritoare de la bază.

Sînt eu, Marius și amintitul Voican. Ultimul se va comporta onorabil și aș vrea să cred că nu l-am *terorizat*, vorba prietenului comun... Pornesc a ocoli prima săritoare, iar de data asta – spre deosebire de încercarea de acum trei ani – pe de o parte merg mai chitit, mai ferm, iar pe de alta caut o variantă ceva mai sus, care să nu mă ducă ca naiba, drept în mijlocul săritorii ce voiesc a evita. Pe aici merg relativ ușor pînă la un pom, de unde, așteptîndu-mi amicii, apreciez că s-ar mai putea merge pînă la un arborel vecin. După cum pot aprecia, de la acesta rapelul duce clar deasupra săritorii-problemă, atîta doar că durează ceva, pînă îi aduc pe frați acolo, iar apoi pînă coborîm în fir. Bonus, nu neapărat în sensul bun, ne este încurcarea corzii la recuperare, așa că mai sui o dată versantul.

Vegetăm mult, la o adică, în toată jumătatea inferioară a văii, mai exact cea pe unde nu mai suisem, întîmplător și cea mai dificilă de pe parcurs. Statistic, talvegul din aval se pierde finalmente într-un perețel, ștafeta fiind preluată de surata superioară, desfăcută discret nu cu mult mai jos. Stăm mult, pentru că nu mi-am închipuit a fi necesară atîta muncă (dar poate exista și mai rău, în sensul de a nu apuca să *muncești*, căci beleaua te respinge net, cum mi-a fost cazul canionului median al Văii Urzicii).

Pînă una-alta, din locul unde am atins talvegul privesc în aval, către *săritoarea cea respingătoare*, pînă la a cărei frunte ne desparte un scurt, însă dificil hop. De aici, săritorile se înlănțuie strîns, de nu am mai ajuns să țin minte mare lucru, despre ele[2].

---

[1] Parcă la tata auzisem acel banc, la care un tinerel își asigurase prietena că o va atinge cu penisul doar la *intrare*. Cum n-a fost așa, s-a ajuns la tribunal, unde junele a dat asigurări onorantei instanțe: „Asta e, ne căsătorim și *vom ține casa*...". Duduia nu și-a putut reprima însă comentariul: „N-ai fost tu în stare să ții o sulă, și-ai de gînd să ții o casă?!".

[2] Noroc a le fi notat caracteristicile la fața locului, pe o schiță care va servi la alcătuirea descrierii Albișoarelor, ce voi publica în anul 2000.

A existat o excepție, poate la cea mai dificilă dintre ele, unde spre capăt abia m-am săltat peste o gîtuitură, însă avînd șansa unei ferestuici pentru asigurare. Ca peste tot, pereții sînt complet uzi, iar eu în espadrile... Aici, Voican a venit cum a venit, însă Marius nu a putut avansa (îl trădau îngrozitor adidașii!), decît după ce i-am confecționat o *pedală* pe coardă, în care să pună piciorul (unul din noi, de deasupra, asigurîndu-l propriu-zis, altul ridicîndu-i pedala din cînd în cînd, iar Marius săltînd în ea).

Sînt fost săritori care, o dată trecute, nu-mi vine a crede că am urcat pe acolo! Iar la fiecare dintre ele, lupte cu tragerea sacilor. Una singură am putut ocoli (norocul nostru, căci nu era deloc una simplă, de luat direct!), pe o rampă înierbată din dreapta. Și aici am bătut însă pe undeva un cui, ca să nu penduleze Voican prost, în caz de Doamne-ferește...

Cam de acolo am trăit sentimentul că pleacă (spre muchia despărțind de Albișoara Turnurilor) hornul urmat de Comănescu în 1935, cînd, speriat de panta excesivă pe care o ghicea în aval, și-a dorit să continue pe valea vecină, care i se păruse anterior, fie și din depărtare, a fi mai simplă.

Întru comportament al colegilor, Voican este fost la un moment dat speriat binișor de pasajul ce trebuia să urce, dar nu a reacționează descurajant pentru mine. În schimb Marius, pe gangul din dreptul *Lipiturii* (unde firul inferior merge în paralel cu cel superior), are pretenția să-l mai *pedalăm* o dată... Înțeleg că i-or patina adidașii ca naiba, dar pe acolo am coborît totuși cîndva împreună, la liber, așa că îi tai macaroana, rugîndu-l să admită și un banal tras cu coarda, căci se învață prost...

Ce-am făcut cu Vlad S. în urmă cu un an, și în general de la *Lipitură* în sus mi se pare în continuare joacă de copii / dulce alinare... Sastisiți de probleme, către obîrșie căutăm o variantă cît mai lesnicioasă de traversat la creasta către A. Turnurilor.

Există două posibilități de traversare către vest, din zona *Marelui V*. Una, comună o vreme cu drumul spre Vîrful Strungii, suie un piept înclinat (6-7 metri) de lîngă *V*, iar apoi merge în lateral, printre zade, la creasta separînd de Albișoara Turnului. În aceeași muchie, dar mai jos, conduce o variantă (indicată în monografia Dimitriu-Cristea) ce

pleacă din talvegul Albișoarei Strungii, la vreo 50 metri sub obîrșia acesteia. Nu mi-am notat pe care am urmat-o, însă foarte posibil va fi fost vorba de aceea de mai jos.

Întreaga ascensiune se încheie la ora 16, după un efort de șapte ore și jumătate (trec aici și ocolul inițial), cînd, aproape ca pe vremea lui Pizanti[1], sîntem sus, în creasta Strungii-Turnurilor! Și parol că nu am tras vreo mîță de coadă!

Pe aceasta din urmă, rapelurile nu merg chiar unse, prin contribuția aceluiași Marius îndeosebi. Apoi urmăm firul estic, descoperind pe parcurs că săritoarea cea urîtă de dinaintea confluenței firelor superioare se poate ocoli pe flancul din dreapta. Ieșim finalmente la Verdeață.

În tren scăpăm cu 10 lei. Ajung acasă obosit mort, prioritate de căpătîi fiindu-mi meciul de fotbal de la campionatul mondial Mexic, nu făcutul bagajelor pentru plecarea de mîine dimineață, la mare. Din fericire, meciul nu are și prelungiri[3]!

A doua zi, ceasul nu sună la 3, cum voiam, ci abia la cinci fără un sfert mă scoală Mariana. Trag tare la bagaje, cu sentimentul final că nu am uitat nimic important.

În zilele în care sînt la mare descoper acolo o bibliotecă publică unde – căpătînd între timp deformație – mă înscriu urgent. Găsesc acolo cărți interesante, de pildă I.I. Dunăreanu („Cartea munților", pe care nu o știam), un volum al istoricului Ioan Scurtu și o alta despre al doilea război mondial.
Tot în perioada asta, mă amuză să-l aud pe Dan spunîndu-i fratelui mai mic (Gabi), pe post de reproș: „Căscătura Văii Seci [ce ești]!". O auziseră la mine, adresată lor (fie și în oarece glumă). După așa scenă, am evitat să le adresez acel apelativ.
Un pic mai benign, la întrebarea mea (mai degrabă amicală, nu din dorință de a-i vedea întruna la vreo robotă): " Ce faceți, măi, trageți mîța de coadă?!", primesc - după cîteva secunde de meditație infantilă – candidul răspuns: "Noi n-avem pisică".

[1] Trimitere la tura pe Albișoara Gemenelor, din iunie 1983.
[3] Nu mai știu ce partidă a fost, cert este că nu finala, pe care o voi urmări la Eforie Sud. Și cînd, spre marea mea supărare, Argentina a învins Olanda.

1986, 8 iulie Vîlcelul Mignon

Perioadă aglomerată, în sensul că după Albișoara Strungii fug la mare, de unde vin o zi-două în București pentru niște urgențe fotografice, pentru a reveni apoi la mare. Din Eforie voi pleca împreună cu perechea legală, de la Fetești dumneaei îndreptîndu-se către București, iar eu, cu alt tren, mergînd la Suceava[1] – în cadrul unui așa-numit circuit. De acolo (cu două mici opriri pe parcurs) am mers la Salva, pentru a sui apoi la Vișeu. Peste o zi sînt la Brașov, în gara căruia fug pentru o așa-numită *viză de întrerupere,* sărind apoi într-un accelerat, ce mă lasă după lăsarea întunericului la Bușteni. Pun cortul pe mica pajiște de lîngă pod, unde am ceva *muzică* peste noapte, a trecerii prin preajmă a unor garnituri deloc rare ca număr. Convenisem cu Toni să vină dimineață (la 7), mergînd apoi împreună spre campingul ce intenționăm, în poiana dintre firele Văii Bucșoiului.

Ca să nu am parte de comentarii rău-voitoare din partea navetiștilor, strîng bagajul (în vreo zece minute) la ivirea zorilor. Apoi mă învîrt prin gară. Prietenul așteptat nu se ivește însă la ora convenită. Nu mă irit inițial, întrucît am/avem cinci zile înainte, dar cînd apare împricinatul, aflu că întîrzierea nu e datorată lipsei tramvaiului nocturn pînă la gară, ci faptului că nu a auzit ceasul (amănunt pe care îl socotesc de neam-prost)! Cum vremea e zeiss, nu fac o tragedie din acea întîrziere, care va avea însă un efect mai neplăcut decît am anticipat...

Cărăm desagi uriași, de al căror dus în spate ne scutește pînă la Gura Diham un tractor. Soarta se uită apoi strîmb, în sensul că încep să mă lase curelele, ale rucsacului mai exact, și pe care le dreg pe cît mă pricep. Finalmente, pe Valea Bucșoiului urcăm mai mult decît anticipasem, căci abia mai sus decît îmi doream vom găsi un loc de cort, altminteri frumos, undeva pe stînga, printre jnepeni.

> În vise, îmi doream să existe pe teren un brîu care să lege locul de Țimbal, de acolo socotind că legătura cu Morarul (probabil partea superioară, via Brîul Mare) e simplă. După expresia unui interbelic însă, acel brîu pînă la Țimbal se va dovedi *lipsă la apelul nominal*.

[1] Poate reminiscență a despărțirilor din copilăriei, am avut la acea separare de trenuri un sentiment neplăcut, aproape de lacrimi.

La fața locului, brusc s-a dovedit nerealist și alt plan de *acasă*, mai exact de a lua masa la Poiana Izvoarelor, treabă destul de incomodă pe teren, prin distanța ce reclama.

Aici avem un mic necaz, în sensul că o cracă de jneapăn la care nu sîntem atenți sfîșie o zonă a talpei cortului[1]. Oarecum în context, îi spun amicului, în acest drum (și avînd de la un timp sentimentul că-s mai deștept ca alții), că gafele lui intelectuale îmi nasc îndoieli privind inteligența din dotare[2]. Iar asta, nu pentru că aș fi eu cine știe ce, însă ăilalți să dovedesc mai proști ca mine...

Obosiți, nu mai urcăm în această zi proiectatul Mignon[3], ci ne ne învîrtim prin preajmă, pe *Brîul surplombelor* de pildă, cel care se face pe stînga, ceva mai sus. Seara punem de cuvenitul foc, sub un cer curat. Pentru o mai bună conservare, plasăm cîrnații trimiși de Mariana – prin Toni – într-o mică groapă, săpată în zăpada firului Portițe-Grohotiș (aflat nu departe), acoperită strategic cu un pietroi. Apă avem cam puțină la îndemînă, dar se poate face rost, din aceeași zăpadă.

Ne culcăm optimiști, însă descopăr cu surprindere a doua zi, prin ușa cortului, că vremea de afară e închisă[4]. Se schimbase *frontul*, peste noapte! Toni, ca de obicei, nu-i deloc matinal. În fine, pornim spre Mignon. Privind din depărtare terenul, niște fețe înierbate din dreapta vîlcelului îmi sugerează că ar putea evitată pe acolo porțiunea nu tocmai simplă, din apropierea confluenței cu *Portițele*. Pînă la acele fețe, cea mai comodă cale

[1] „Locul de cort era mai îngust decît ne-am așteptat și o buturugă parșivă a făcut grație lui Toni o p... cît toate zilele în fund [al cortului]. În general, Toni e cumplit de rigid și greoi; nu-i cere nimeni să fie balerin, dar prea e bolovan: îl priveam cu groază cum intră în cort!"

[2] Se înțelege, adaug la 2024, că dacă reproșezi cuiva probleme de inteligență, asta nu înseamnă că a ta e perfectă, că ea îți acoperă toate problemele existenței. Pînă una-alta, Toni fusese capabil să ajungă inginer și să profeseze ca atare. Eu nu.

[3] Nu știu de ce, dar am preferat grafia franțuzească celei autohtone, de *minion*. Reținusem termenul de la un traseu din Cheile Turzii, iar apoi l-am găsit potrivit acelui uluc din Bucșoiul. Ideea unui asemenea botez mi-a venit în tura pe Vîlcelul Portițelor, din mai același an, chit că va mai dura ceva pînă o voi folosi curent.

[4] Prognoza pentru public, în acele timpuri, consta în niște *buletine* destul de vagi, transmise la televizor și în ziare. La începuturile carierei montane mi-a venit să sun la un moment dat la INMH și să întreb care e timpul probabil; aceia au fost iritați de solicitareea mea, iar totodată fără să răspundă solicitării.

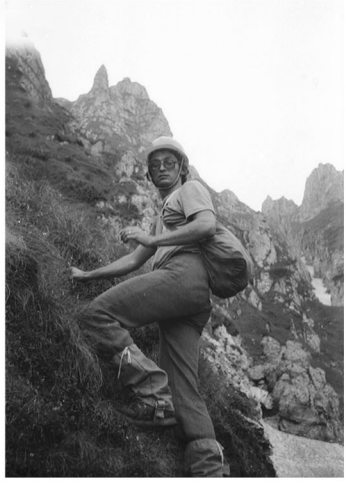

6-8 iulie 1986

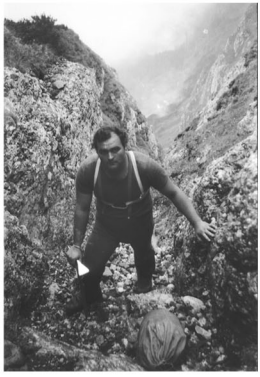

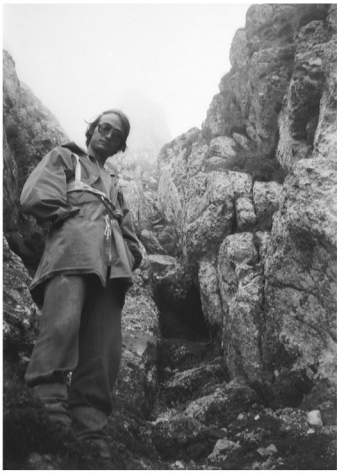

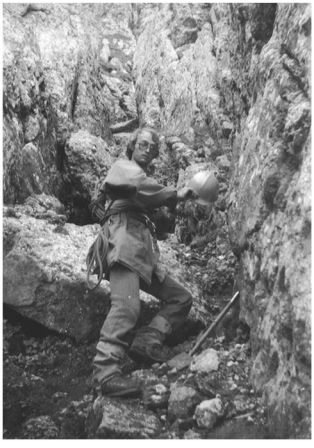

6-8 iulie 1986

urmează Vîlcelul Grohotișului, de care descoperim că merge o vreme cuminte, paralel cu Valea Bucșoiului, abia după o vreme cotind în stînga, pentru treburi mai serioase. Pînă una-alta însă, preferăm să cîștigăm înălțime (dacă tot se poate, să o facem ușor), descoperind destul de tîrziu că nu putem traversa/coborî în vizatul *Secundar* (îl voi mai numi și așa, o vreme)! Prin urmare, trebuie să coborîm, pînă la nivelul unde putem trece, mai exact pe Brîul Mare.

Ocolesc o primă săritoare prin stînga, apoi acele fețe rezonabile dispar, lăsînd locul unui canion de-a dreptul spintecătură, cu lățime de circa un metru și jumătate! Ne stau în cale acolo două săritori: reținusem că sînt mai multe, dar ne dau și astea de furcă. Prima e udă rău, dar o trec repede, nu și colegul, care nu poate intra în ramonaj, iar eu nu vreau să-l trag, motivînd că nu e fair[1]. La a doua mă încurc eu, în sensul că intru din prea mare optimism într-o poziție à la Dintele dintre colți (ai Mălinului[2]), din care mă redresez finalmente, însă rămîn cu greața momentului neașteptat. Și ce simplă părea beleaua, inițial! Deasupra, îmi reamintesc brusc locul, se iese prin dreapta, prin ierburi, locul fiind însă cu pericol de pendulare a secundului (ce să mai zic de cap!). Îl aduc pe Toni într-un fel de dublă coardă, tocmai pentru a evita o eventuală cădere în balans.

Nu am nimic de scris la mine și deși mă voi strădui să rețin cît mai multe amănunte ale drumului, voi izbuti doar în parte. Deasupra celor două săritori, intersectăm un brîu la dreapta, pe care ies un pic, observînd că el coboară delicat apoi, în vecinul Grohotișului. În sens opus, același merge binișor pînă într-o muchie ce separă de bazinul *principalului* Portițelor. Aici luăm masa. E ceață, pică, dar sîntem optimiști. Cortul nostru se vede, în depărtare. De pe brîu, par să plece în pereții de deasupra variante interesante, sau așa par de la distanță.

Porțiunea următoare din vîlcel e mai delicată decît îmi aminteam. Memorasem eu o zonă înierbată, cît și înclinată, însă descopăr pasaje pe unde nu-mi vine a crede, că am trecut în '84! Cel mai tare mă încurcă acolo o surpătură, în vreme ce restul e cumplit de nesigur! Și nici nu pot spu-

[1] Inevitabil, la așa notații îmi zboară gîndul la reproșurile făcute de nea Baticu lui E. Cristea: „De ce bați cuie, unde eu am trecut înaintea ta fără?". Sînt datorate probabil vîrstei la care ne credem stăpînii lumii, de care îmi pomenea cu înțelegere o sexagenară prin 1990, la cabana Garofița Pietrei Craiului.

[2] Te arunci către o priză care se dovedește finalmente mai puțin prietenă.

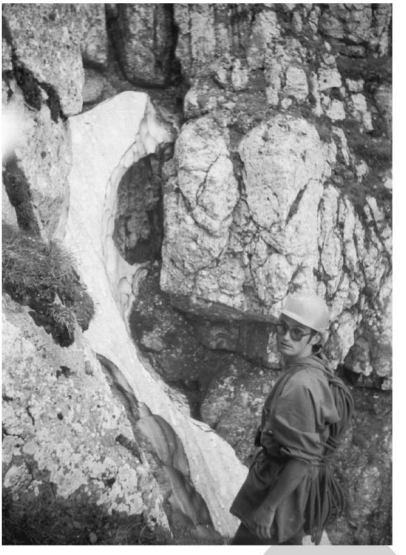

6-8 iulie 1986

ne că sînt morcovit din prealabil, ori că am o pasă proastă... După o lungime, regrupez pe un bolovan în stînga; încă doi pași (de fapt vreo douăzeci) și sînt pe *ultimul brîu*, sub fisura finală, cea cu fereastră, creată de un bolovan încastrat. Lăsăm ideea unei ture a acelui final pe altădată, deși nu e cine știe ce – ne temem mai degrabă de ce o fi dincolo de el, deși în caz de probleme ne stă la dispoziție rapelul[1].

Aici, pe brîneagul locului nu poți avansa prea mult în stînga, așa că o facem pe vechea cunoștință, cea mergînd în dreapta. Deși reținusem ceva probleme la un pasaj de pe drum, nu știu cum se face că mergem uns, pînă în vîlcelul vecin. În acesta, către dreapta (și deasupra deasupra unei zone verticale), notez statistic o posibilitate de acces către creastă[2]. Firul vîlcelului Grohotișului este marcat – imediat deasupra brîulețului pe unde am mers – de o limbă de zăpadă, O încalec, pînă la săritoarea ce se ivește imediat mai sus[3]. Nu știu unde a văzut nea Sandu, de pe aici la creastă, o singură săritoare de trei metri, dar unul dintre obstacolele de care dăm are cel puțin opt-zece metri (ce-i drept, A.B. o fi trecut pe aici în vremuri mai uscate)! Vîlcelul rămîne înclinat apoi, în vreme ce ierburile inundă locurile. Pe undeva firul se desface în două brațe, cel din dreapta părînd mai dificil. Pe aici iau un brîu la stînga, explorînd locurile. Dau de un vîlcel abrupt rău spre bazinul Portițelor, și abia după o vreme pricep că acela e Terțiarul, pe unde binevoisem să mă risc în urmă cu două luni).

Ieșim în *Balaur*. Pînă aici am avut ceață, pe care vîntul dinspre Omul nu o lăsa să treacă de creastă. Avansăm un pic pe muchie, apoi facem dreapta, pe brîul pe care îl bănui acolo și care ne-ar scuti să mai urcăm pînă la vîrful mare al Bucșoiului. În Valea Bucșoiului, la traversare, Toni taie trepte. Eu, mai ușurel, vin cirip-cirip după el. După orice pas, amicul suflă enorm. Pe segmentul brîului ce urmează, vreau să explorez vizual firele dintre Vîlcelul de sub vîrf și creasta separînd de Valea Bucșoaia. Sînt grozav de înclinate; privind de la bivuac, nu le observasem, iar acum ceața mă împiedică să aflu mai multe despre ele.

Peste Bucșoaia mergem aproximativ pe curbă de nivel, ieșind finalmente la gura Brîului Caprelor. Coborîm poteca marcată din lungul lui, cu ochii

[1] Privind în aceeași zi dinspre finalul Vîlcelului Grohotișului, voi observa că sînt șanse de ieșit, dincolo de acea strungă, pînă la Balaur.

[2] Este terțiarul Grohotișului!

[3] De fapt, zăpada acoperea deja o parte a ei!

la elementele alpine din preajmă. Ce locuri, mină de aur![1] Între altele, identific aici două-trei fire (sau așa îmi par mie) intermediare, între Valea Caprelor și cea a Pietrelor. O mai fi cercetat zona asta careva, din 1934 încoace? Cu sașii atît de savanți am început să mă lămuresc, că nu au făcut-o.

Pe brîu, găsesc pe undeva o folie de plastic, pierdută probabil de cineva, pe care o socotesc utilă, la casa/rucsacul omului.

> Am adunat și o pungă-*sacrilegiu* din Mignon, care mi-a risipit ideea virginității acelor locuri, pasămite ferite nu doar de pasul neaveniților, ci și al vîntului, care ar duce acolo resturi din drumurile bătute, din jur.

Spre căldarea II, coborînd destul de abrupt, dăm de o capră și de crucea unui puști de 13 ani. Dacă pe Brîul Caprelor soarele ne-a mai gîdilat, în Valea Mălăiești pătrundem în lapte, groaznic! Toni cobește că o să pierd drumul. Ne uităm un pic la Bisericuță. Căldarea unde ne aflăm e lungă (dé, căldare...); pe flancul de sub Padina Popii sînt vizibile urme de avalanșe, umplînd locul unde ne aflăm cu bolovăniș.

La cabană, fata de acolo e foarte amabilă, dar aștept la ciorba aproape o oră. Mi-e foame de crăp. Interior curat, plăcut. Rad două ciorbe, e drept fără pîine, căci nu ar mai avea loc. Apar și alți tipi, între care niște nemți-nemți. Se ivește însă și ploaia, care pe drum *ne va face cur*. Hotărîsem (eu!) că mort-copt nu stau la Mălăiești (unde sînt locuri gîrlă, nu ca în septembrie), chit că în cort nu ne-ar fi deloc bine, după atîtea ploaie. Dar vreau să fiu de față la *debâclu*[2]. Cum aș fi putut dormi la cabană, imaginîndu-mi toate nenorocirile posibile, la cort!?[3]

Pînă în șaua Mălăiești urcăm de căpiem, căci pare să nu se mai termine acea bucată, prin ploaie, umezeală și negură. Dar asta e totuși floare la ureche, chit că ne udăm teribil de la verdeață locurilor, față de urcușul ulterior al Văii Bucșoiului, prin semiîntuneric. Paradoxal, mergem mai bine

---

[1] Firește, nu puține dintre posibilitățile care se văd în amonte pe acolo nu au continuări, dar tot le rămîne eventualul farmec de a merge pe ele, și a te întoarce, eventual după ce ai descoperit cine știe ce fleac fermecător pe acolo, a la fisurică, platformuță și tot așa. Mărturisesc a nu fi ajuns să le bat, însă în baza experienței pot bănui ce le poate pielea/roca cea atît de asemănătoare Pietrei Craiului...

[2] Debîcle (fr.) – catastrofă.

[3] Cu ce ar fi putut schimba prezența mea lucrurile, asta nu m-am întrebat.

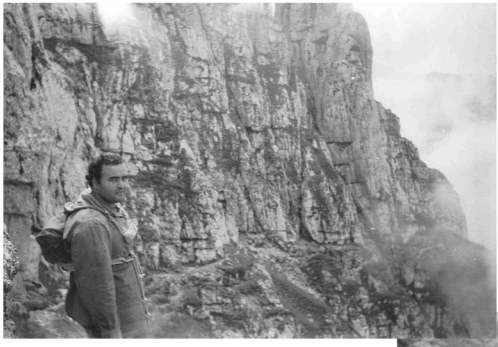

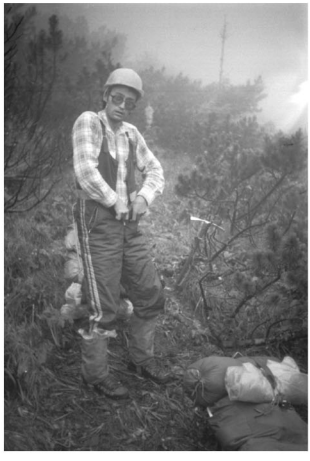

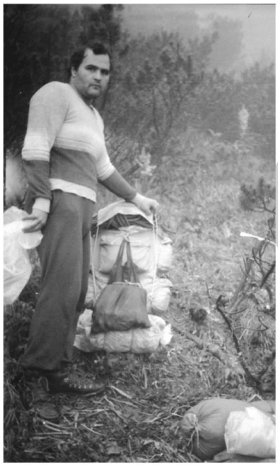

6-8 iulie 1986

decît ieri, cu precizarea că atunci am avut tarhatul în spate... Ajung primul la cort unde rămîn în chiloți, iar pînă vine Toni sînt *boss schimbat,* plus deja în sac. El e puturos (îi zic a doua zi), nu se duce nici la apă, nici nu se îmbracă – o va face noaptea, cînd îl ia frigul. Ploaia nu intră peste noapte în cort, asta și pentru că am pus sub el folia găsită pe Brîul Caprelor. Dorm oarecum liniștit, fără sentimentul din noaptea anterioară, că mișună urșii prin jur. Ce-i drept, nici a te ști la naiba în praznic, sub o ploaie tîmpită, nu oferă vreun șarm grozav.

Este clar că, uzi noi înșine, și cu totul asemenea în jur, nu avem să mai facem mulți purici în actuala campanie pe munte. Inevitabil sînt iritat teribil de ghinion, care ne strică sejurul de vis ce plănuisem atîta vreme. Dimineață, prin oarece ploaie, avem de strîns bagajul. Nu e o treabă plăcută, însă alternativă nu-i. În retragere trecem să recuperăm alimentele, din frigiderul ce improvizasem în firul văii. Cu mirare, descoperim pachetul deasupra zăpezii (culmea, fiarele ce-am bănuit mișunînd în jur nu s-au atins de el, deși va fi mirosit ceva). Intuim repede că temperatura (montan-)estivală, dar mai ales ploaia pur și simplu au redus într-o zi cu 20-25 cm din întălțimea banchizei cu pricina. Ușurel, pornim la vale. Cu grijă, coborîm și unica săritoare. Ajunși la Gura Diham, nu mai avem bafta tractorului de la dus. Cît ne tragem sufletul, urmărim prestația a doi șmecheri din preajmă, veniți cu mașina. La vederea noastră, aceștia se apucă brusc să-și spună: „Cînd erai tu la UTC[1]...", asta, evident, ca să ne dea gata.

În tren e liniște; împreună dăm 25 lei. Toni nimerește în preajmă un coleg cu care se dusese cîndva la o *RK* (reparație capitală, nu mai știu exact a ce) la Cîmpina. Nu prea ne potrivim la opinii cu acela, dar trece timpul mai ușor. În București, pentru prima dată în viață apelăm la cărucioarele de bagaje[2].

La scurtă vreme, cu fiul Dan (6 ani) alături, am plecat de la București pînă la Oradea, de la Brașov în contul biletului în circuit întrerupt cu cîteva zile în urmă. Pînă la Oradea am avut cu mine cîteva role de

[1] Uniunea tineretului comunist.

[2] Acestea erau manevrate îndeobște de oameni (numiți, fie și nu chiar verde în față, *hamali*), dar în acei ani așa personal parcă se redusese. Oricum, cîrpănoși, nu-ar fi ars să dăm bani vreunuia. Cu un așa cărucior, alături de care l-am fotografiat atunci pe Toni, ne-am dus calabalîcul pînă la tramvai.

film cinematografic, împrumutate de nea Baticu de la *Biblioteca engleză,* pe care le-am predat în gara de acolo unui cunoscut al lui (avizat de el prin telefon)[1].

Am umblat apoi ceva prin Oradea, mergînd inevitabil și la Băile Felix. Apoi ne vom îndrepta către Timișoara și, din nou, București. Cu așa prilej, lipsa de experiență în astfel de drumuri (mai ales cu un copil alături) se va solda cu destulă oboseală, dar și scene, locuri ce-mi vor rămîne la inima de părinte (pe segmentul Oradea – Arad, de pildă). Ca urmare, voi relua în anii următori asemenea drumuri, pe un palier ceva mai ridicat de confort însă (clasa I la tren, cort la mine etc.).

Observații despre societate, iulie 1986.

„Nu găsești decît conserve. Și la pîine e distracție un pic[3]. Nu se găsește deloc vin; o fi exportat?! Cert este că revenim la incredibilul 1979, cu cozi la vin (dar atunci era 12,50 lei, nu 19 ca acum!)."

Despre vreme: „cam rece și închisă, în intervalul 1 iunie – 31 iulie. Pentru prima dată la mare am prins vreme închisă, cu ploile aferente[4]. Merg, după camping Bucșoiul, la Dedula, Vlad P., M. Dănățoiu și dna ***Lala Ionescu****..."*

Doamna Lala Ionescu fusese soția lui Titi Ionescu, coleg de școală, prieten și efectuînd ture montane cu Niculae Baticu. A rămas în istoria

[1] Nu am avut curaj să solicit aceluia să ne cazeze pe mine și pe Dan o seară, deși mi-a trecut prin cap. Așa că ne vom chinui ceva în noaptea următoare, tatăl mai ales, în tren de la Timișoara la București...

[3] Un fenomen pe care l-am avut îndeaproape sub ochi a fost al chioșcului de pîine din fața fabricii, unde navetiștii (aproape în totalitate de pe *linia* Olteniței) făceau coadă, luîndu-și pentru acasă. La un moment dat, prețul franzelei s-a dus de la 4 lei și ceva, la 6,50, generînd uimire. Nu a însă mult, autoritățile socotind probabil că au sărit calul (le vor fi parvenit semnale de nemulțumire socială).

Îmi mai amintesc un moment, cînd trecînd (de la serviciu) pe la restaurantul „Ștefănești" din șoseaua Pantelimon, am nimerit un moment fast, în care erau aduse *cîteva* navete cu vin la litru, zis *de surcică*. Altfel lipsea și acela, nemaireținînd cu ce licori își dregeau amarul mușterii. Pe felie, ai mei de la Sticlărie mai amestecau alcoolul obținut de la vecina *Galenica*, cu zahăr, parcă și o aromă, dîndu-l apoi pe gît. Este drept că acea *bastîrcă* (vorba lui *Gogul*) avea faimă proastă, întru sănătate.

[4] Pînă să apară ciotul de jneapăn din Valea Bucșoiului, uitasem neuscat cortul peste iarnă, ceea ce i-a afectat izolația *talpei*. Ca un făcut, în vara aceea am prins pentru prima dată ploi la mare, soldate cu previzibile necazuri.

alpinismului nostru prin faptul că a fost cap de coardă în fructuoasele cercetări ale asociației ADMIR (1937-39) în abruptul Pietrei Craiului. Titi (1908-1974) lăsase contemporanilor impresia unui om la locul lui, și care nu se putea însoți decît cu o nevastă asemenea lui. Doamna Lala (nu știu de la ce nume se trage acest diminutiv) avea un suflet de copil mare (nu și alintat!), discuția cu dumneaei avînd mult farmec.
Locuia pe strada Virgiliu, parcă numărul 57, la o casă cu un singur nivel, plus o curte frumoasă. Mi-a arătat și cîteva poze de altădată, pe care nu puteam rata ocazia de a le fotocopia.
Își însoțise soțul pe munte, fără să rețină însă multe amănunte...:

„Prima dată am auzit de Baticu din convorbirile soțului meu la telefon: «Hai, Nae, plecăm [pe munte]*?».*

Am fost pe Rîpa Zăpezii[1]*, în fustă și ciorapi de nylon. Cînd a auzit pe unde am mers, Ion Udriște-Olt* [șeful pe linie de servici al lui Titi, dar și coleg de ture] *a izbucnit: «Ați înnebunit? Cum de ați dus-o pe acolo?». Udriște era drăguț, vesel. Soția lui, Natalița, era farmacistă.*

Am venit la U.C.B. [Uzinele comunale București, unde Udriște-Olt era șef al serviciului Taxare[2]] *în 1931, iar Titi în 1934.*
Ne-am căsătorit în timpul războiului.".

1986, 20 iulie Comorile Clăii

Plănuisem Picătura, cu Marius, dar izbutesc să pierd trenul de 7 (spălatul matinal la cap și ITB să trăiască!). Există însă la 7^{50} tren zeiss. Aici e

[1] „*La 14 iulie 1935, am deschis seria ascensiunilor colective de vară ale CAR* […] *Odată, urcam pe Valea Rîpa Zăpezii cu membrii asociaţiei Metropola, colegi, băieţi şi fete. Pe traseu ne-a prins o ploaie straşnică. Prin şuvoiul de apă, formată pe firul văii,urcam uzi pînă la piele. Fetelor li se stricase coafura. Părul le atîrna ca nişte laţe lungi. Ţinta noastră, acum, era să ieşim cît mai repede în strungă, pe creasta Morarului, să scăpăm de şuvoiul de apă. Chiar în situaţia aceea voia bună nu a dispărut nici o clipă. Mergeam cîntînd. Am ajuns în strungă vînăt de frig.*" (N. Baticu, „Amintirile unui alpinist")

[2] Baticu lucra la jumătatea anilor '30 la Societatea de Gaz și Electricitate, care se afla, asemenea U.C.B., în subordinea Primăriei Capitalei. Pentru angajații lor, municipalitatea înființase Asociația „Metropola", între secții figurînd și aceea de turism (mai-mare al ei fiind I. Udriște-Olt)

Titi Dinescu și un tip Dorin Gherman, 53 ani, cunoscut anul trecut la tura de pomină prin Valea Seacă a Caraimanului.

Omul e cu fii-sa, un cal mare, dar plăcută la privit: *domnișoara doctor Monica*. Umblă în șort și sutien, ceea ce îmi dă dureri de cap. Urcăm Comorile[1]. Verdeață, soare și perdele de neguri transparente. Trei săritori, niciuna de scăriță, după cum auzisem. La una bat un cui, drept priză de picior pentru restul grupului[2]. Ajungem finalmente pe Claia. La coborîș, ghetele mele din 1978 își dau obștescul sfîrșit, așa că voi merge în espadrile. Cald. Bere la „Caraiman", trei bucăți. În gară, Dorin nu vrea 222, așa că luăm *partea a doua* [a vreunui tren special[3]], și ăsta plin-ochi, dar merge bine. Aici întîlnesc pe Mara cu o damă, amîndouă vopsite blond[4]. Din Nord mergem cu mașina lui Dorin, parcată în preajmă, și care stă în Pantelimon. Întrucît ne-au luat entuziasmele unul de altul, aranjăm să bem o bere la el, eu luînd-o cu așa ocazie de acasă și pe Mariana[5]! Stăm apoi ceva după ITB, la retur.

1986, 27 iulie Valea Seacă a Caraimanului

Tot [colegul] Eugen săracul îmi face o duminică la slujbă, unde cei de la *Suflătorie* sînt mai toți în concediu, dar cei rămași tot vin la treabă. Ce poți zice însă, cînd s-a dat *acord 14%*?

Ce tren să aleg? La cel de 2 a.m., socotesc a nu mai fi nimeni (ora nu era un impediment, puteam să vin de la 11 seara în gară, cu sacul de dormit). Minune, pe la 3^{20} apare un *56*! La gară, nimeni cunoscut! În Bușteni idem, în schimb e prăpăd la telecabină, care nu merge și stau ca fraierul acolo vreo trei sferturi de oră. Socotind că o fi vreun suflet de om

---

[1] Comorile Clăii erau o vale oarecum frecventată în epocă, mai exact, din tridentul lor, Comoara de Mijloc. Intrasem acolo pentru prima dată la finele lui aprilie acel an, dar ieșisem destul de repede în lateral, interesat de Brîul Subțire.

[2] Careva dintre noi a tras discuția înspre unguri, legat de care Monica s-a dovedit extrem de colțoasă. M-am încontrat un pic cu ea (fără să-i pup totuși pe frunte, pe vecinii de la vest), moment în care Dorin mi-a explicat discret că bunicul matern al fetei avusese de tras rău, cîndva, de la ei...

[3] Pentru excursii organizate (UTC, ONT, sindicate, tabere copii școl.).

[4] Rîdea hîrb de oală spartă...

[5] Gherman locuia cu o doamnă, care nu era mama Monicăi.

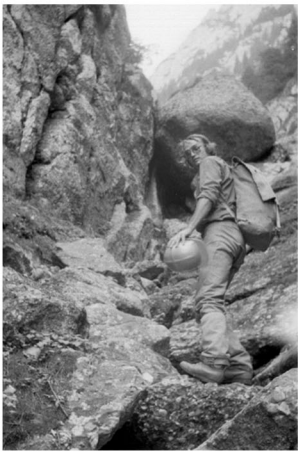

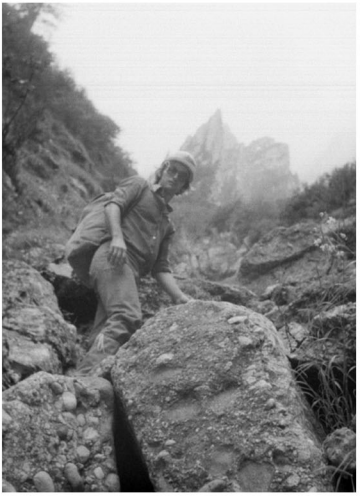

27 iulie 1986

pe acolo, pornesc spre Seacă, peste coama din preajma „Silvei", pînă în Kalinderu. Ne e nimeni (cel puțin momentan).

Vremea s-a închis subit; e vreo 9, iar eu oscilez să urc, ori să mă duc pe altundeva. Pînă la urmă rezolv niște probleme fiziologice. Apoi, liniștit la cuget, abordez săritoarea I, cea cu cocoașă, pe care o trec frontal (parcă la urmă împing sacul înainte, deasupra unui prag). Pe urmă valea se înmoaie, te crezi pe IA! N-am mai dat de mult pe aici, patru ani... Totul mi se pare jucărie; pragul ăla de traversat (la săritoarea a treia sau a patra), care îmi dădea emoții măricele cîndva, îmi pare de rahat, eu venind altminteri direct pînă la el, cum îl văzusem pe vremuri pe Georgescu. A doua săritoare aceea cu bolovan imens, la care îmi amintesc succesiunea de lespezi ce îl ocolește prin dreapta, și unde m-a ajuns Voicescu în '82, iar mai sus, răzbind din măruntaiele acelui bolovan, fereastra pe unde n-a putut ieși Bărbosu' în '80. Vine apoi săritoarea cu rapel din octombrie '79, pe care o recunosc după bradul de la bază; mai toate se pot ocoli pe fețe. Deasupra săritorii ăsteia, surprizele sînt de două feluri: una vizuală, descoperind brusc silueta Țancului Uriașului, iar alta sonoră, datorită unor voci prin jur. Îmi par a veni de jos; ca să mă lămuresc, ies pe fețe în dreapta, dar nu reperez pe nimeni. Cert este că merg în continuare pe acolo, prin lateral, să casc ochii. Datorită naturii locurilor, schimb aici espadrilele cu bocancii, căci e iarbă mare și cu apă. Iar aud voci, îmi par dinspre Picătura. Pînă la urmă izbutesc să le localizez, în vale deasupra mea.

Undeva în dreapta, observ un horn prelung, ce duce la muchia Picăturii ce străjuiește Valea Seacă (îl pozasem în 82, dar fără să-i dau atenție altfel decît estetică), și care îmi pare încă o cale[1] de acces la drumul încercat de mine în mai, pe urmele lui Comănescu. Privesc și la Vîlcelul Strungii mari, la rapelurile de care vorbește Kargel acolo: îmi par cam exagerate, a fi opt la număr[2]. În partea superioară a vîlcelului pare să se iasă comod pe un brîu ce vine din stînga. Alunecînd de zor pe malul unde mă aflu (*glisando*, numesc sportul), răzbesc finalmente în vale, sub Săritoarea din cotitură. Descopăr acum că aceasta se poate ocoli pe oriunde, numai pe unde m-am apucat în '80 (în tura cu prietenii), nu. O urc aproape direct, și asta avînd o fereastră. Îi reperez pe cei pe care îi auzeam în amonte, dintre care unii au ieșit deasupra amintitei săritori, în vreme ce alții luptă în

[1] Îl voi parcurge într-o tură ulterioară, dar fără să mai sui pe undeva, de acolo.
[2] Se pare că opt și sînt.

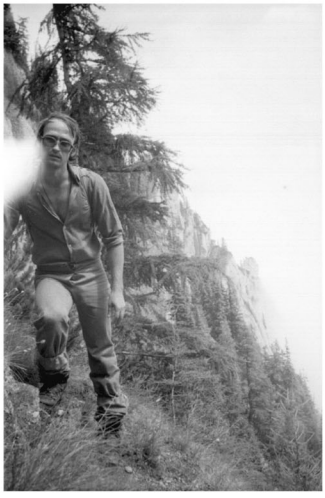

27 iulie 1986

ocol prin jnepeni. Eu, cu casca regulamentară pe cap, urmez firul, care imediat mai sus se desface de Uriaș; mă opresc căscînd gura la o fisură din stînga, ce-mi pare foarte familiară, căci figurează și într-o veche poză a mea.

Mă salut cu ceilalți clienți ai văii, lîngă care ajung. Par înși pușI pe luptă, dar asta nu e valabil la toți, căci unii sînt cam mormoloci. Ceața urcă. Pică, la un moment dat. Urcăm pe lîngă Prelucie, unde găsim găvane cu folositoare apă. Tipii să dovedesc profani, iar „piciul" care conduce îmi pare nevinovat la munte. Mai suim peste spălături, nivel la care în stînga apare scocul (acum înierbat) pe care am urcat direct în mai '84, evitînd întîmplător un cot al *văii mari*, parcă trasă de firul Spălăturii într-acolo. Decid să ocolesc prin dreapta o mică problemă din talvegul Principalului, unde ating varianta urmată cu Virgil și ceilalți, în septembrie 1983.

E o priveliște superbă aici asupra Vîlcelului Mortului și a Hornurilor, cu o prelungită limbă de zăpadă la confluența lor. Grupul celorlalți o ține prin fir, iar apoi pe fețele Mortului, în vreme ce eu prefer direct în sus, trecînd și pe la gura Spălăturii, de unde Brîul Portiței pare la doi pași. Mă duc apoi să admir confluența Mort-Hornuri, și îndeosebi prima săritoare. O fi căzut Toni de acolo, dar nu pare cine știe ce: un horn de 3 metri, urmat de o scobitură ce te deranjează cînd dai să te instalezi pentru asaltul surplombei-capac. Acum, la bătrînețe [sic], nu îmi pare cine știe ce, nici chiar pe ploaie. O las însă pe altă dată[1].

Pe fețe ies pronto în brîu, unde spun „Doamne, mulțam!", revăzînd legendarul fir al Hornurilor. Prin pîclă, și ajuns apoi în deschiderea Mortului, admir cum se chinuie frații. Un chin în plus: eu pap, ei nu. Dame smiorcăite și-au luat, nu și haleală. ĂI de le e tartor mă respectă oricum, abia acum lămurindu-se că pricep ceva în jur[2]. Unul dintre ei își duce colegii cu zăhărelul, cum că mai au un pic pînă la cabana Caraiman, dar le spun verde că mai au două ore ca popa. Asta, pe brîu și Jepi. Mi-aș fi dorit să urcăm împreună Hornurile (momindu-i într-acolo, însă par vizibil depășiți de așa sarcină). Iar să merg singur, nu-mi dă inima ghes. Așa că i-am însoțit spre Portița și Jepi, eu coborînd ulterior pe marcaj, la Bușteni. Pe

[1] Unul din destulele locuri lăsate pe altădată, în care nu am mai ajuns. E aici izvor de neplăcut regret, dar nu pot știi dacă exact acolo nu păteam ceva...

[2] Asemenea rînduri nu debordează întru modestie, însă cred că reprezintă realist situația, fie și fără să găsească nimic bun/simpatic la respectivii.

aici, nu am motiv de grabă, chit că uneori mai apar picături de ploaie. La Silva, la o terasă lîngă intrarea telecabinei, bere proastă. E acolo Noni cu un tip. La gară, întîlnit pe Lăzărescu și Gherman, remarcînd din vedere și pe Eugen Popescu. Accelerat de 10 lei, dar înghesuit.

1986, 3 august Poiana Văii Cerbului

Cu Mariana și Dan (care în noiembrie face șase ani). Personal de dimineață. Cumpărături la „Coștila"; unde nimerim un vin dulce (la *trei sferturi*), din care – fiind criză în domeniu – luăm trei sticle. Fără grabă, pe vreme frumoasă, mergem pînă în Poiana Coștilei. Ne abatem de acolo în poiana de sub Valea Mălinului, unde punem păturica de odihnă. În vreme ce Mariana doarme, îl duc pe Radu prin tipsia de la baza Mălinului, pînă sub prima săritoare a acestuia. Cum am cu mine cordelina, îmi fac de lucru ocolind prin dreapta acel obstacol, coborînd-o apoi în rapel. Am ceva emoții, datorită în principal prezenței fiului, în sensul că nu aș dori să mi se întîmple ceva rău la coborîre (dracul nu face biserici!), exact sub ochii lui.

Pe undeva prin poiană mă joc pe niște bolovani: la marginea superioară a unui dintre ei, prind mîna ferm în niște ierburi, unde simt imediat niște înțepături neașteptate: e un mușuroi de furnici mari, roșii.

Se culcă apoi Dan, în vreme ce părinții lui, ca tinerii... Pe nesimțite, în atmosfera de miez al verii, se duce și conținutul sticlelor de vin (altminteri, o idee mai slab întru conținut de alcool)[1].

1986, 10 august Nordwand Moraru

La cinci ani de la premiera (personală...) cu Virgil, iar o iau la deal pe aici. Nici un amator în prealabil, via telefon, iar la tren cucu! Hai singur! Fac prostia că alerg și în momentul în care părăsesc marcajul se simte. Căutînd un eventual client, mă abat pînă în Poiana Morarului, apoi revin spre varianta ce acces ce știu, către Brîul Înflorit.

[1] A fost ultima vară de drumuri cu Mariana; următorii doi ani vor fi cei ai separării dintre noi.

Impresii. La început brîul e tern, însă chiar și așa se vede aparte Valea Morarului, în partea-i de sus. Urcuș accentuat pe brîu, pînă la 45°, ce permite atingerea rapidă a unei înălțimi ce, văzută din Poiana Morarului, pare nu departe de a Brîului Mare.

Se traversează apoi un vîlcel, dincolo de care brîul are deasupra o creastă ce merge întrucîtva paralel cu el. Peretele coborînd din respectiva muchie este brăzdat de fisuri și hornuri sănătoase. La o ultimă pantă, arboretul rămîne în urmă, lăsînd doar iarba; trecînd o muchie, brusc intri în abruptul *mare*, cu colții și văile lui impunătoare.

Brîul devine apoi neclar, linia lui conducînd întrucîtva pe un flanc aerian ce separă de bazinul *văilor Poienii.* Preferabil este a lua acolo o ramură a brîului aflată mai jos, care, după ce traversează un scoc, cu o mică surpătură, duce într-o șeuță, cu vedere superbă asupra nord-wandului Morarului.

Este locul unde observ cum *Valea Poienii de jos* merge paralel cu cea *de sus* vreo 75 metri diferență de nivel. Cea superioară are în zonă o mișcare scurtă de 45°, spre stînga, și fleoșc! în Vîlcelul Țancurilor! Către toate acestea, inițial traversezi o pîlnie (unde e o zonă expusă, cu posibilități iluzorii de asigurare), pendinte de un mic vîlcel ce-și are obîrșia pe aici (e de văzut dacă se poate traversa și mai pe sus, însă zona mi-a părut din start nesigură). După vreo 30 metri atingi niște ierburi comode – pendinte de *superioara Poienii*[1], ce conduc în talvegul acesteia.

Traversez de aici în Vîlcelul Țancurilor, unde aș fi tentat să dau un ochi săritorii-călău, aflată imediat în aval, dar ceva îmi spune să păstrez forțele pentru ce m-o aștepta mai sus. O iau de aici pe muchia Poienii-Țancurilor, iar cînd posibilitățile de traversare în lateral se răresc, socot prudent să traversez în *ograda* din dreapta, a Țancurilor. Cam pe aici binevoiește să mi se rupă brațul de la rucsac, pe care îl dreg cum pot. Admir succesiunea de colți ce am în dreapta, aproape deasupra capului, cît și dincolo de vecina Poienii. Gîndesc pe aici că sînt pe urmele Țițeicilor, pe cînd porniseră a explora versantul, în 1926.

Către creasta din dreapta, a Țancurilor[2], duce un brîu aerian, îngust, și lipsit pare-se de (salvatoare) prize la mînă. Teoretic, el scoate la șaua de

[1] Teoretic, aceasta nu are ceva comun cu *Poiana* Morarului.

[2] Foarte posibil denumirea aparține lui Emilian Cristea, a cărui echipă a stabilit un traseu în zonă, cît și alte două pe *mîna estică* a Văii Poienii.

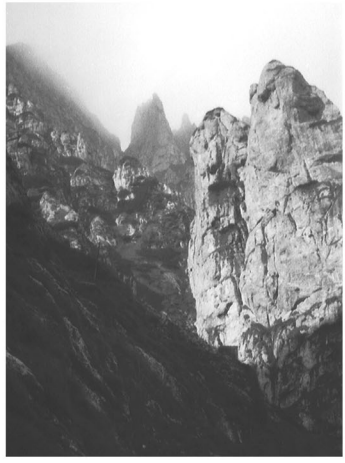

10 august 1986

sub ceea ce-i numit Colțul Moșului[1]. Spre obîrșia vîlcelului pe care mă aflu se despletesc trei fire (cel din dreapta, poate mai pronunțat, duce în strunga numită, de Țițeici[2], a Vîntului[3]), eu luînd-o însă pe cel din mijloc. Răzbit la capătul său pe pajiștile muntelui de la acel nivel, zăresc mai sus, în Brîul Mare, doi *cetățeni*. De unde mă aflu, urmez o față aferentă bazinului Rîpelor, pe care ajung curînd în amintitul brîu.

Îl urmez în coborîș spre dreapta, cu gînd să urc Rîpa Crucii în sus. Pînă acolo (mai exact la confluența ei cu Rîpa Mare, ambele alcătuind în aval Rîpa Zăpezii propriu-zisă), traversez două fire à la Lespezile Urzicii, adică destul de neclare.

Încurajat și de modul totuși pașnic în care mi s-a înfățișat din Brîul Mare malul din dreapta Rîpei Crucii, acoperit în bună parte cu jnepeni, o iau într-acolo. Ce e drept, într-o primă fază, imediat deasupra brîului (iar talvegul find prăpăstios pe o porțiune), îmi caut cu grijă drum, prin două pîlnii destul de înclinate, din dreapta firului. Prin ultima ajung în locul unde valea în cauză se cumințește, putîndu-se umbla în amonte după pofta inimii[4], mai ales dacă omul nu caută săritorile cu lumînarea. Pot urca apoi direct pe fir, pînă sub *săritoarea '81*, cu a cărei grijă am stat un pic (mi-o aminteam destul de dificilă), însă descopăr la fața locului că se poate ocoli cam pe oriunde. Aleg să o fac pe dreapta, unde continui avansul pînă în Brîul Acelor, în preajma surpăturii din apropierea muchiei despărțind de Adîncă. Profit de situație pentru a da un ochi asupra ultimei văi, de unde privesc și în amontele muchiei, dar nu miros pe unde o fi mers Dimitriu, în 1936[5].

Zonă dumnezeiască. Din muchie, se vede nemaipomenit brîul spre est, ce să mai spun de Acele ridicate deasupra... Abia acasă voi constata însă că nu am aruncat vreo curiozitate vizuală, flancului pe unde a urcat Dan Popescu (1939), spre Degetul Roșu, ori *hornului de sub cruce*, ce scapă pe trupul Degetului Prelungit...

---

[1] Denumirea va fi aparținînd echipei Armatei Brașov (mai-mare al ei, E. Cristea), care a stabilit două trasee în zonă, în anii '60.

[2] Această prescurtare a formei *frații Țițeica* o știu de la amicul lor Ion Cantuniari.

[3] Cristea i-a spus Țancul Retezat, probabil fără să aibă idee de toponimicul lui Radu Țițeica (lansat în al doilea Anuar al Bucegilor).

[4] Teoretic, tot pe acolo am mers și cu Virgil (1981), dar nu am reținut amănunte, în memorie fiind doar săritoarea pe care am urcat-o, nu departe sub Brîul Acelor.

[5] E vorba de traseul Muchia nordică a Acului de sus, unde a avut secunzi pe frații Dan și Rodica Popescu (1936).

Vreau să urc de aici Rîpa Crucii, singura - din tridentul firelor finale ale Rîpei – pe unde nu am fost. Prim gînd, ajuns în deschiderea ei, îmi este să urmez varianta de ocol (indicată în *Kargel*[1]) a porțiunii Rîpei aflată imediat deasupra. Îmi spun că nu poate fi decît rezonabilă ca dificultate (altfel nu ar mai fi fost indicată), dar privind zidurile de deasupra mea nu miros și pace, pe unde ar putea fi ea[3]. Ca urmare, mă apropii de prima săritoare din talveg. Nu e deloc frumoasă, dar lenea de a coborî pînă unde pereții ulucului m-ar lăsa să cercetez pe fețele din dreapta e prea mare[4].

> Săritoarea de aici are două posibilități de avans, paralele, amănunt pe care nu l-am reținut la vremea aceea, trăind sentimentul că linia abordată de mine reprezintă întreaga săritoare (peste ani voi observa mai bine locul, dar nu îmi va mai arde s-o urc direct). Am abordat (în acel august 1986) posibilitatea din stînga, oarecum mai puțin adîncită decît hornul cu capac din dreapta.

Locul mi se înfățișează ca alcătuit din două trepte. Plec în prima cu rucsac, care după un timp mă încurcă grozav, așa că îl las alături, într-o zonă destul de înclinată. Încerc a depăși prin ramonaj următoarea bucată, dar nu mă descurc. Cobor cu chiu cu vai, improvizînd un rapel, și pe cînd mă foiesc pe platforma intermediară, rucsacul o ia la vale, eu privindu-i neputincios cele cîteva salturi.

---

[1] La Kargel am văzut prima dată acea variantă, după cîțiva ani realizînd că el se inspirase din monografia Dimitriu-Cristea, ce preluase notațiile lui Alex. Beldie din *Buletinul Alpin*.

[3] O asemenea cale există însă realmente, eu explorînd-o peste niște ani, dar fără a mă încumeta să execut și aeriana traversare din muchia Hornul Degetelor-Rîpa Crucii, în ultima (este drept că mă apropiam de 40 ani, în vreme ce Beldie și Manof avuseseră în jur de 20, la data a ceea ce poate fi socotită premieră).
Legat de aceeași trecere adaug că, relatîndu-mi despre cum s-au descurcat iarna pe Rîpa Crucii (martie 1935), I. Manof mi-a schițat pe o hîrtioară ocolul executat la nivelul Brîului Acelor. Foarte posibil va fi confundat însă cu manevrele estivale, căci pe zăpadă nu am întîlnit pe acolo probleme.

[4] Ulterior voi vedea că nu poți urca direct din brîu pe acele fețe, ci un pic de mai sus, printr-o traversare destul de subțire. Chiar și așa, avînd în vedere expunerea locurilor ce urmează (și implicit pericolul de a te *țuțui* pe undeva, în acea tură ulterioară am zis că-i mai sănătos să revin cît mai curînd în fir, fie și grație unui rapel.

În așa situație, intuiesc a fi mai bine să intru invers în ramonajul de acolo. „Se trece *țeis*", va fi concluzia, atîta doar că, răzbit deasupra, rucsacul se încurcă pe undeva și trebuie inevitabil să cobor pînă la el. Bineînțeles însă că ciocanul și pitoanele sînt în bagaj, iar vreun colțan de folosit, la nivelul atins, ba. Încropesc totuși ceva, iar cînd ajung la *dumnealui* constat că la căderea inițială, fiind desfăcut la gură, lăsase pe drum pîinea cît și aparatul foto[1]. Sînt sleit!

Plecat la 12 din Brîul Acelor, pe la 13^{30} sînt în strunga de obîrșie. Pînă acolo, *tot fără maieu*, căci e cald. Nu sînt tentat să urmez platformele înguste ce invită din cînd în cînd, în dreapta, la mers pe fețe. Notez inițial două săritori de trei metri, pe care le urc cu rucsac. Următoarea o evit pe fețe. La alta avansez pe un prag în peretele ei drept, unde e lunecuș, iar eu avînd rucsacul în spate... Și, în fine, brusca destindere anunțînd capătul văii, prin grohotișul cuminți de rigoare. Drumul îmi pare totuși fleac, față de toboganul pe care îl bănui privnd din creastă, cînd treci de la un Ac la altul. În paralel, socotesc a fi eliberat de complexul firelor finale ale Rîpei (pînă la acest drum avînd bifate doar două dintre ele).

Impresii. N-apuc să văd Hornul Crucii, dar ochesc o fereastră à la Piatra Craiului, undeva pe stînga, însă la care accesul e problematic. Pe parcurs se vede creasta Acului de sus, într-adevăr ușurică [e părerea de atunci!], cum o și pomenește parcă Nae Dimitriu. Pe vale, de asemenea, două lespezi înțepenite; or fi ferestrele lui NB[2]...
În strungă, constat că Alexandru Beldie greșește, cînd spune că încercînd să suie de acolo Acul Crucii a căzut și s-a oprit la fix deasupra hăului Rîpelor. Asta, pentru că fața unde îmi pare că se poate avansa

[1] Acel Smena 8, versiune mai veche decît versiunea 8M care se găsea în comerț, avea avantajul unui așa-numit autodeclanșator, grație căruia putea să-ți apară în poze și altceva decît chipul, pozat de la jumătatea de metru pe care ți-o permitea mîna. Aparatul acela funcționase el prost (cu *voalare* a unei porțiuni de clișeu) și pînă atunci, dar după acel șoc nu a mai fost nimic de capul lui.

[2] N. Baticu pomenește în *Amintiri* de firul superior al Rîpei Zăpezii în care a trecut printr-o frumoasă succesiune de ferestre. În drumurile mele inițiale prin zonă, mi-am dorit să le întîlnesc și eu, însă cum trecerea pomenită mai sus nu e triplă, foarte probabil în intervalul 1935-1985 bolovani care dădeau naștere acelor ferestre or fi luat-o la vale.

îmi pare să fie pendinte de versantul sudic, mai exact de șiștoaca aflată acolo[1].

Sete mare, ca urmare sug mușchi întîlniți pe Brîul Acelor, către Valea Cerbului. În ultima, cald, urzici. Doi-trei *șoșoni*[2]. În fine, în dreptul Văii Urzicii găsesc apă! Sînt obosit. Dau ochi acum ouălor insuficient fierte din bagaj: au scăpat întregi, însă voi reuși să le sparg (deloc spre satisfacția mea) mai tîrziu. În Bușteni, nu au ciorbă la „Miorița".

Revin cu trenul 3018 (de 19 și ceva). 10 lei. Acolo sînt Popescu, *Stavrid*, Mihai, Pierre. Ciobăniță, foarte amabil, îmi cere relații de una ori alta, de pildă despre Comorile de mijloc. Așa e cînd nu-i mai bagi în seamă.

În tren simt nevoia la un moment dat să-i spun lui Eugen Popescu de ce-s nevoit să merg singur.

1986, 17 august Albișoara Gemenelor – Vîlcelul Mortului

Tren de 6,45, la care nu am client. Sînt pe acolo în schimb Ingrid, Bonnie și Silvia, o puștoaică de vreo 16 ani. Stăm la gargară.

Evenimentele ultimei săptămîni casnice mi-au indispus aproape toată ziua. Voi urca extrem de prudent azi, dar totuși fără complexe: intrarea în vizata Albișoară a Crucii; canionul dintre brîurile inferioare ale Albișoarei Gemene (mai ales); brîul de la Tunel. Pe drum, Bonnie îmi plasează un tip, dar pînă la urmă hotărăsc că e mai bine singur, decît cu un acel gen uman. Vreme bună, ceva tipic de august.

La Verdeață, iau fețele din dreapta Albișoarei Crucii, ultima fiindu-mi țel (unul pentru care optez destul de greu altminteri, la competiție cu alte drumuri). Ajuns în fir mă derutează însă o bifurcație, pe care nu o reținusem

[1] I-am comunicat înaintașului observația mea, dar nu a dat înapoi (altminteri, admit că nu-ți vine să renunți la stilistica textului în cauză, cu cele *șapte sute* de metri de hău ale Rîpei, deasupra cărora te oprești miraculos...). Ce e drept, A.B. nu a vădit vehemența lui nea Baticu, într-o situație asemănătoare.

[2] Aș păstra formularea de mai sus, pomenind însă și de nevoia unor oameni (eu, printre ei...) de a-și desconsidera semenii. Asta, doar-doar de-or sălta ei, în propriii ochi, cît și ai altora.

la precedenta mea trecere (cu Toni, 1983). Mai exact, se face la un moment dat un fir un pic în stînga, între Albișoara Gemenelor și Albișoara Crucii. Curios, pornesc pe el, descoperind finalmente că deși confluează cu ultima, se desfășoară în continuare în deschiderea primeia. Acolo, după un parcurs simplu, se transformă în horn vertical (aparent *așa și așa*), pentru a se domoli în iarba Brîului 1. Nici gînd să moară acolo însă, ci trece apoi peste o spălătură, redevenind vîlcel undeva sus (linia lui se vede de la Verdeață).

Suind prin el, sînt tentat să ies în stînga în coama cu vegetație ce separă de Albișoara Gemenelor, iar de acolo să mă abat spre aceasta din urmă, mai exact pe fețele ei pe unde mai fusesem. În răstimp, dincolo de Valea Albă, niște tipi muncesc în Fisura Albastră.

Deasupra *Brîului 1*, A.G. se închide, în canion. Fără chef de luptă, de tras rucsac, mă las ademenit de fețele din stînga, dovedindu-se însă destul de pîrț, cu un pasaj unde las rucsacul și îl trag apoi cu sfoara[1]. Mai sus ies în stînga, pe un brîu pe sub o streașină cu fereastră, pînă la creasta din stînga, într-o șa remarcată anii trecuți (85?). De acolo, nu departe de Brîul Hornurilor, aș vrea să avansez *cirip-cirip pe muchie,* prin jnepeni, dar condițiile locului mă fac să renunț. Reintrarea în albișoara *mea* e încurcată de o surplombă cheală.

Sub Hornuri (ale Crestei Picăturii), privesc la cel de-al treilea dintre ele, cu surplomba de care citisem că se ocolește (prin stînga). Altădată o s-o încerc; este expusă, dar pare simplă. Atent, ajung la Tunel. Sărut stînca. În pitonașul de la capătul opus cobor punctul expus de acolo, pe lîngă două flori de colți cît palma. Aici nu mai e liniște: se aud trenuri, iar muntele este larg totodată. În apropierea hornului unde cobor în bazinul Spălăturii, am o discuție cu doi tipi la aflați la confluența finalelor Secii, care îmi spun că au de gînd să urce Vîlcelul Mortului. Dacă tot sînt acolo, le propun Hornurile Văii Seci (nu marșează la idee). Deși mă așteptam ca ei să meargă mai prost, urcă apoi foarte repede (au venit cu trenul de 6,45!). Încîntat că pot avea niște însoțitori, grăbesc spre ei, pe brîu.

Pînă una-alta privesc ruptura de pantă din Spălătură: pasaje înierbate înclinate, cu vreo două trepte. Mă gîndesc să o încerc curînd. În vecinele Hornuri, se vede apa mustind pe pereți, iar totodată sclipind în soare.

[1] Foarte posibil, pe această variantă au mers fost frații Țițeica, la 1929, respectiv Toni și Sandu P., în tura lor cu mine.

Cum ziceam, repede după nebuni! Izbutesc să îi ajung curînd din urmă, pe vîlcel. Trag tare, dar mă simt obosit. Ca mîncare, am biscuiți și caramele, cît și niște slănină pe care pe aici o descopăr cu miros neplăcut, de stricat. Ca amănunte în jur, Creasta Mortului acum îmi place. Revăd și brîul pe sub Peretele Portiței. De sus, voi spiona și Creasta Portiței.

În Mort, remarc săritori simple, două-trei la număr, nu și alte obstacole serioase. Îmi *pare* totodată că e posibilă o legătură la nivelul brîului lui Rafail, între Mort[1] și Spintecătură. Finalmente, peste fereastra bolovanului încastrat dinspre capăt, crește frumos iarbă, în pămîntișul depus acolo. Facem pe vîlcel, pînă sus, 40 minute!

În Brîul de sub Streașină, o abatere spre Hornuri e inevitabilă. Revăd *locul lui Palade* (unde s-a oprit din fatala cădere), ce inevitabil mă furnică specific. Reîntîlnesc mențiunea cu vopsea *CFR* (dar și cea cu „Hornuri", lăsată de mine, și de care acum mă jenez). În imediata apropiere, remarc în muchie o crăpătură înaltă pe unde străbate lumina, printr-o fereastră.

Cobor singur în Valea Spumoasă. În Brîul Portiței e ceva lume. Continui pe vale, cam de-a-nboulea, lucru soldat cu două rapeluri, încurcătura indispunîndu-mă. Optez apoi pe cît se poate pentru fețe. În Bușteni, inevitabila bragă. Trag la penultimul vagon al unei garnituri BTT. Pe peron la București dau de Dorin, care mă duce cu mașina pînă la mine, în Iancului.

> La vremea aceea nu aveam cum știi, însă ulterior voi realiza că **drumul solitar pe Rîpa Crucii, din vara 1986 a constituit apogeul meu valoric**, întru cățărătură, respectiv putirințe fizice pe munte. De acolo, deși vor mai exista performanțe (în grila personală), mă voi afla în inerent coborîș. Unul punctat nu o dată de mirarea: „Cum naiba am trecut eu cîndva, pe aici?" sau „Parcă nu erau atît de multe belele, aici!".

Contacte cu înaintașii, în aceleași zile: Radu Țițeica îmi spune să vin pe la el miercuri după-amiază, în vreme ce Dan Popescu îmi recomandă să revin cu un telefon, căci e prins[3].

---

[1] Ceva timp am făcut haz că acelui fir i se spune al Mortului, dar că nu e cunoscut să fi murit cineva pe acolo. Prin 1987 am auzit că se petrecuse totuși de curînd un accident nefericit, pe acolo.

[3] Firește că se poate cerceta cum pica insistența unui tînăr oarecare, peste oameni (à la Popescu ori Nestorescu) ce nu erau obligatoriu dispuși la așa asalturi.

1986, 30 august Albișoara Turnurilor

Sîmbătă plec la gară direct de la slujbă, cu autobuzele 379, respectiv 79. Tren de 7^{50}: stas, civilizați. Soare. Urc în tenișI pînă la Verdeață. Se lasă un pic de vînt, ceea ce se simte rece, eu fiind doar în cămașă. Apar și nori, pe abrupt. La Verdeață, corturi. Notez conformația Vîlcelului Spînzurat, pentru eventuale explorări viitoare.

Sub Albișoara Turnurilor iau bocancii. Pintenul dintre fire parcă e mai nasol ca altădată. Nu prea am chef, vîntul mă irită. Săritoarea aia fleac, dar cu un piept incomod, abia o urc. Sus, la spălăturică[1], iar mă cîcîi: ce mai, nu sînt în zi, deci mai bine cobor. Aleg să o fac pe firul principal, acela care se evită din cauza săritorilor (oamenii trecînd în gangul de pe stînga). E una pe acolo, zic eu, extrem de dificilă. Rapeluri. O pungă cu fulgi de porumb? binevoiește să mi se rupă în rucsac, cu mizeria aferentă.

Pe potecă, la vale. În Bușteni sînt la trei după-amiază. Din greșeală iau cursa de Ploiești, unde sînt nevoit să dau 10 lei. Clujul *normal* nu e cu mult în spate. Voi sui în el, în Vest.

Seara, la serviciu, mă culc bine mersi în cabina de lîngă spațiul cu tuburi. Pe la la 12,30, *tilinc, tilinc* – tuburile lovindu-se neașteptat între ele. Cutremur! Inevitabil zăpăcit, cu pulsul ca naiba, nu știu ce să fac, în vreme ce totul se mișcă în jur. Prin urmare, nu e vreo surpriză că iau adidașii invers. Chiar și așa, o fi cutremur, dar întîi leg bine tuburile în lanțurile din preajmă, iar abia apoi ies să văd ce zic ăilalți, din fabrică.

Descopăr că daunele sînt infinit mai mici decît acum nouă ani [4 martie 1977]. Lumea are chef de gargară. Colegul pompier Chiriițescu, pus acum și portar, fuge totuși pînă acasă la el, undeva între Iancului și Foișorul de foc. Ieșim în drum, să privim vechea figură (din 1977), cu mașini circulînd bezmetic. Telefonul e mort, mai exact sună întruna ocupat. La zece minute apare mecanicul-șef Tudorache, să vadă cum o duc conductele de gaz. Își face cruce, că totul e ok. La vreo oră se ivește inginerul-șef Codoiu[2], cît și directorul general. Inevitabil trec și pe la mine, eu zicîndu-le că totul e

[1] O zonă destul de linsă, pe unde treceam din gangul lateral către firul principal.

[2] Oarecum la chestiune, Dorin Gherman îmi spusese că fusese coleg cu inginerul șef de pe palierul superior (Centrala Sticlei), pe numele lui Nestor. Firește că am privit cu gura căscată, un ins cu trecere la acel spațiul al *zeilor*.

bine. După asta, oamenii pleacă la casa lor, iar eu mă retrag prompt la orizontala unde fusesem înainte de zgîlțîială.

Dimineața vin pe jos, pe șoseaua Pantelimon, privind tot felul de resturi de tencuială, la baza blocurilor. După două partide de somn peste zi acasă, merg la Biblioteca franceză la film, ceva cu Gabin și Fernandel.

4 septembrie, joi. Primesc depeșă de la [editura] Sport-Turism că au primit părerea mea despre ghidul "Cheile Turzii"[1] și, minune mare, apreciază gestul. Ceea ce nu s-a întîmplat la România pitorească[2]! Îi scriu lui Borda de cartea mea, cu rezerve. Le scriu în fine și celor de la „Romînia pitorească", după multe ezitări legate de stil și ciorne cu blesteme: „La voi e *Cristea pitorească!*" le spun. Vineri merg la poliție, cu cerere de mașină de scris; merge ușor cu întregistratul.

La slujbă, descărc mașina de oxigen și adun sticle de șampanie, cred că vreo 100-125[3], așa că abia seara pe la 7 încep conspectul (al cîtelea oare?) la „Ani de drumeție", unde ideile noi nu lipsesc, notînd pe margini. E un fel de a lupta cu escrocii, măcar așa pot. Revăd "Frații Țițeica", la care cred că intru de acum.

Tot azi, Manof la mine. Are o poză cu Rîpa Zăpezii, iarna, foarte interesantă, de la premiera pe care a făcut-o cu Beldie.

1986, 7 septembrie Albișoara Crucii

Cu Dorin Gherman. Întrucît zicea aseară, la telefon, că nu merge cucoana, iau în plan Albișoara Crucii, cu intrare prin Brîul Hornurilor. În tren mă trezesc însă și cu consoarta! Pe drum, am zis s-o luăm și pe ea, dar nu a vrut el. Soare splendid toată ziua, niciun pic de nor. Mulți tineri pe Valea Albă, fără rucsaci și care îmi amintesc de Mariana, cum țopăia pe bolovanii de acolo cîndva.

---

[1] Autori Mihai Vasile și Mircea Barbelian.

[2] Este drept că misivele către RP erau (foarte) critice.

[3] Erau aduse de la unități economice cărora acele recipiente le erau deșeuri, iar legea îi obliga să le trimită unei fabrici de sticlă, precum a noastră. Erau ceva mai scumpe, dacă le duceai la centrele de recuperat așa ambalaje.

Nu iau brîul urmat în '82 din Albă spre Brîul Hornurilor, ci unul mai sus, tot din canionul văii, dar pe care ieșim binișor. Mai sus există un altul, dar la înălțimea aceluia ajungem și noi, prin lateral. Cu noi e și unul Viorel, maestru (îl laudă Gherman) la încuieri prin abrupt. E un tip oarecum de viață, însă cu dese căderi de dispoziție. Ne fugărește pe Valea Albă, dar apoi abia merge, din Șaua Gemenelor în Zangur.

Doamna mi-l dă în grijă pe Dorin, și ca urmare mă ocup de el. Traversăm Albișoara Brînei, cu punctul ei de trecere expus, deasupra unei săritori. Apoi brîul trece pe sub două escavații, depășește o muchie și înconjoară neprevăzut (în sensul că am uitat eu) o pîlnie ierboasă, pentru a atinge finalmente firul Albișoarei plănuite. Aici soarele bate drept în cap, dar e plăcut. Viorel își pune un țucal, căci îi e frică de soare. Urcăm splendid. Valea e largă, la început nefiind sigur că e Albișoara Crucii, derutat că brîul nu coincide aici cu amintirea mea din '82-'83, idem porțiunea de sub el a văii.

O primă săritoare, cu mușchi uscați și trepte os. Îi asigur pe ceilalți. După ea vine un mic amfiteatru, un scoc înclinat și o a doua săritoare, bolovan-surplombă, dar ușor de ocolit. Urcăm totuși direct, primul fiind Viorel. O a treia ocolim, prin stînga, avînd pe aici un incident. Mai exact, pe fața respectivă, socotesc mai prudent să bat un piton pentru a-mi asigura secunzii. Viorel mă ia de excesiv cu așa manevră, dar bine fac, întrucît Dorin chiar scapă de pe prize, din fericire ținut din scurt de mine. Momentul, inevitabil, mă marchează, fiind ceva hău dedesubt.

Pe acel teren necunoscut, descopăr că se face imediat mai sus un prim brîu la stînga, apoi un altul mai larg. Îl urmez pe ultimul, cu gîndul unei belvederi pentru mîncat, dar descopăr că el continuă prin pîlnia unui vîlcel vecin (de care bănui că este cel cercetat anterior jos, în tura mea pe Albișoara Gemenelor). Curios să văd unde scoate, ies în continuare pe o muchie, cu vedere inedită către Șaua Gemenelor, iar implicit asupra albișoarei cu același nume, ce scapă de acolo în aval. Încîntat, traversez (timp de vreo zece minute) pînă la ea. Cei doi colegi încep să se miște ceva mai greu aici (mai ales Viorel), poate impresionați de toate cele din jur.

Mîncăm, la soare. Unii au terminat Hornurile și se plimbă pe Colțul Secii [denumire a mea, strict *de lucru*]. Ceasul e vreo două și jumătate (pe la 1 și zece eram intrați în Albișoara Crucii). Pornim pe Brîul Spălăturii, în lungul căruia Gherman merge ceva, dar Viorel se deplasează extrem de în-

cet. Depășim cele două puncte delicate de pe brîu, coborîndu-se apoi cum trebuie hornul de la intrarea în bazinul Spălăturii... Cu această ocazie spionez încă o dată locurile, identificînd pe unde vor fi mers Nicu și Șincan la premiera din 1932, pe fața dintre Hornuri și Spălătură (probleme nu par a fi acolo decît la o mică surplombă sub iarba finală), pînă în locul unde au putut traversa către ultima.

Trecem și punctul cu probleme de lîngă Vîlcelul Mortului, plan în continuare fiindu-ne încă de dimineață a-i duce pe Spumoasă. Pe aici își bagă însă dracul coada. Mai exact devin subit tentat de o potecă ce văd a coborî pe dreapta bazinului Zangurului (cu urme *umane*). Lui Gherman, obosit, nu-i arde de așa ceva, iar în același timp nici eu nu-i par în formă maximă (ceea ce-i adevărat, după grijile legate de siguranța lor). La un moment dat o cracă se rupe sub mine și mă duc un pic la vale, prin vegetație. Este momentul în care Dorin îmi amintește că plănuisem a coborî prin Spumoasă, nu prin așa locuri nesigure. Cum nu cădem la pace, îi îndemn să meargă pe brîu spre Jepi, un drum relativ simplu pentru ei, iar eu să îmi văd de ale mele, urmînd să ne vedem la gară. Oamenii sînt de acord.

Visul meu cel frumos (și comod...) privea pe aici o variantă de picior care să ducă la poale, eventual să urmez vîlcelul care pleacă de sub creasta Zangurului, iar apoi intersectează *Diagonala,* pe la jumătatea ei (iar de acolo, să urmez, firește, pe aceasta din urmă). Rozul unei așa perspective mă face să uit impresiile din drumul anterior pe *Diagonală*, că zona este destul de păcătoasă. Așa și va fi! Hățașul o ia la un moment dat în dreapta și, printr-o șeuță, se bagî curînd în zone posedînd teoretic vegetație, dar tare înclinate. Mă cred pînă una-alta imbatabil, datorită cordelinei ce am la mine, dar voi descoperi curînd pereți de 100-200 metri dedesubt! Răzbat, după ce fac două rapeluri, în zona totuși cunoscută a Vîlcelului de sub Portiță, unde, nedoritor să urc în brîu, zic să o iau către Diagonală.

Emoțiile nu mă părăsesc întrucît sînt singur, iar totodată presat de oră. În paralel, am sentimentul că mă mișc foarte greu, iar prin urmare colegii – pe poteci comode – vor ajunge la gară înaintea mea, demonstrîndu-mi că nu am avut o idee bună, cu abaterea mea prin coclauri necunoscute.

Pe Diagonală, ce pare să continue dincolo de vîlcelul pe unde coborîsem cu Marius (iar eu sperînd la un debușeu liniștit în zona de pădure decît ce știam), traversez mai departe de acesta. Pierd, cum îmi doresc, din

altitudine, dar ajung într-un alt fir[1], ce reproduce oarecum pe vecinul său[2]. Nu merg mult pe el, ies pe fețe și, după cinci minute de alergătură (timpul mi s-a părut ani pînă aici, avînd senzația neplăcută că voi pierde cu siguranță trenul), ajung în poteca Fîntînii, la doi pași de vîlcelul considerat a fi cel de sub Portiță[3]. Iau *bascheți*[4] în picioare și, după alte cinci minute de alergătură, ajung în pîrtia de schi. Sînt lac de apă. Niște ciobani întîlniți pe acolo îmi spun că ora e 17,40. Fie și nițel liniștit, dau dreptate în mintea mea lui Gherman, căci pe coclauri înnoptam, dacă se lua după mine! El o fi la gară deja, nu s-a chinuit ca deșteptul de mine...

Nu e la gară, și nu va ajunge la București în seara asta. În răstimp, mă sună tîrziu nevastă-sa, că nu a apărut acasă! Îi spun că ne-am separat, el urmînd să meargă pe o porțiune fără probleme. Stau mirat, ce i s-a putut ivi, cît să doarmă pe munte (nu-mi pun problema de mai rău).

> La tren, Vasile Ciobăniță se interesează de drumul urmat. Mai sînt pe acolo Eugen Popescu și nea Baticu. Trenul e unul special, pe care ne invitase nașul de dimineață (sic) să-l luăm.

Gherman avea să apară București în seara zilei următoare! Am mers la gară în întîmpinarea lui, unde am avut surpriza să-l descopăr uitîndu-se mai mult decît urît la mine. Am aflat că nu s-a dus pe brîul Portiței în Jepi, ci a ținut să coboare necunoscuta (pentru el) Spumoasă. L-o fi fascinat anterior ideea ei, iar promisiunea mea că ne vor retrage pe acolo i-a acutizat dorul să o parcurgă. Atîta tot că a făcut greșeala clasică, prin acele locuri, ducîndu-se pînă deasupra marii rupturi. Iar de acolo, în aceeași lipsă de informații asupra zonei, nu au ieșit pe varianta Înspumatului, ci au urcat – într-o stare fizică de bănuit – pînă în Brîul Portiței, pe care l-au urmat pînă în Valea Jepilor.

---

[1] „Am mai avut pe undeva un dublu rapel, hățașele se pierd tîmpește”

[2] „Vîlcelul ăsta s-a născut de cinci minute, pe sub fețele mele, dar printr-o surplombă sculpturală”.

[3] Barim așa era indicat în monografie. Mi s-a părut însă destul de departe, de linia celui coborînd realmente – între altele peste o ruptură de pantă – de sub Portița...

[4] Posibil să fie cei primiți de la dna Șincan.

Incidentul s-a soldat cu o susținută adversitate din partea lui D. Gherman, către subsemnatul... M-am trezit la un moment dat raportat lui nea Baticu drept ins ce lasă oamenii pe munte[1], remarcă vînturată și către alții. Asta, deși el se băgase singur în Spumoasă! Întreaga campanie mi-a relevat un personaj ceva mai neam-prost decît aș fi bănuit. Peste vreo 12 ani, va sosi cu aceeași pîră la urechile lui Mugurel Ilie, ce ajunsese a mă însoți, altminteri mulțumit, prin abrupt. Este drept că, văzîndu-l că nu se astîmpără, nici eu nu i-am rămas dator, încondeindu-l în auzul întregului grup de *floriști* din tren: „Am auzit că mă mușți de c...!"[2].

În jurul lui **8 septembrie** am programat să merg la d. Țițeica (o miercuri, 9 dimineața), iar la Dedula vineri, tot matinal.

Săptămîna 11-17 septembrie 1986. La slujbă lucrez tare la capitolul Haret. E de treabă cu el, căci e abia la o formă primară, în vreme ce la TCR sau și 1928-35 sînd deja la a treia sau a patra variantă (și inerent arată altfel, decît de unde pornisem).

În context, merg după informații la Biblioteca Tineretului, care a fost mutată pe strada Snagov[3]. Ca de obicei, la o următoare trecere peste filele vreunei cărți descopăr lucruri noi, iar cu ce știam eu permit deja însăilări mai ample, asupra subiectului. Iau de pildă cartea lui Ionescu-Dunăreanu despre Mihai Haret, cît și „Ani de drumeție".

---

[1] Băiat bun la suflet, N.B. va uza și el de acea acuză, la vremea disputelor ce vom avea după 1989. Ce-i drept, nici eu nu eram suficient de copt pentru a le cînta în strună: „Și care e problema, stimabililor, că las oameni pe munte?!". La o adică, asemenea acuze nu vizează neapărat acel (pretins) lăsat, cît temerile adversarului, de a pica prost în ochii lumii.

[2] Nu m-am lăudat vreodată a fi vreo ușă de biserică, în materie de exprimare...

[3] Respectiva *filială* a BT funcționase anterior într-un spațiu din ograda Bisericii armenești, din Bd. Republicii [Carol]. Foarte probabil pentru că armenii reușiseră să obțină reprocederea acelor spațiu al lor (în anii Ceaușescu!), biblioteca s-a mutat pe strada Snagov (actuala N. Filipescu). La chestiune, nu știu dacă întîia oară am început să frecventez Biblioteca franceză, trimis de profesoara mea de la seral, Doina Cociu, ori Biblioteca Tineretului, cert este că ambele au debutat cam în aceeași vreme, pe la 21 ani ai mei.

1986, 14 septembrie Creasta Mălinului

Sîmbătă seara sînt liber (îmi *face* colegul Nicu ce îi lucrasem eu anterior). Dorm vreo trei ore, după ce în prealabil am băut cu doamna jumătate de litru de vin *desert* și am fumat vreo cinci-șase țigări. Nu îmi cad greu pe moment, dar inevitabil vor pica prost turei montane, de a doua zi.

Tramvai de noapte, ioc. E bine la ITB, te-oi scula tu la 3 dimineața, dar barim ai autobuz care să te ducă la serviciu... Sînt nevoit să iau taxiul, așa ca să-mi strict noaptea. În plus, mă ocolește prin Schitu Măgureanu, ieșind de plată 38 lei, prin urmare nu-i mai dau nici un ciubuc. În trenul de 2 și 5, eu și Marius. Naș cu educație aleasă, acceptă 10 lei[1]. Ne întindem apoi, așa cum se doarme în trenul de 2, dar abia pe la Ploiești ațipesc. Mă scol la Sinaia. Mergem apoi prin noapte, noroc de lanterna unui al treilea, pe care Marius n-avu ce face și l-a luat cu el. Tipul e cu țigările și bineînțeles că are de tras de la asta.

Luăm masa în gura Văii Mălinului, după care plecăm (cu tot cu acel al treilea tip) pe Valea Verde. Mi-am făcut program, să ajung la 9,15 la baza Colțului Mălinului (vreau să ajung repede în Bușteni, unde aranjasem cu Mariana să dea o fugă cu Dan, pentru o plimbare în trei), dar apar belele de unde nu te aștepți. De pildă, ne încurcăm 15 minute la unica săritoare, altminteri ușor de ocolit prin stînga. Va mai urma una, o idee mai sus de Brîul Caprelor, cea cu pom proptit în ea (și crăci pe post de trepte). După aceea e liniște și pace, plus capre negre prin preajmă. Nu reușesc să-mi mi-l fac simpatic pe amicul lui Marius, care e mai mototol chiar decît el.

Răzbim pe muchia Seacă-Mălin și la 10^{15} dăm bice pe creasta Colțului. Vreme cu valuri de ceață, uneori închisă, dar nu va ploua. Îl lăsăm pe amicul lui Marius la baza crestei, iar noi doi o luăm la deal. Abia acum simt trăscăul de aseară, iar totodată mă descopăr cu frică la primul diedru. Nu știu dacă îmi lipsește forța, cît fermitatea. Mă dau jos și plec pe la *balustrada* din dreapta, pe unde e mai comod. Regrupez în jnepeni deasupra, la doi pași de un piton pe care îl văd abia la plecare! În rest, pe soare, bîj-bîi un pic la creasta ascuțită, unde colac peste pupăză intru în comunicare cu cineva *de vizavi* (pare să fie în Umărul Gălbenelelor, traseul Coman). Se dovedește a fi... Toni!

[1] Cei socotiți neam-prost luau mai mult ori *voiau să dea* amendă.

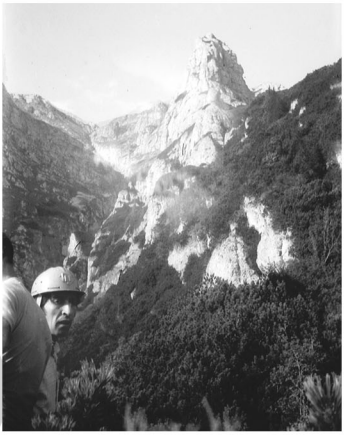

14 septembrie 1986

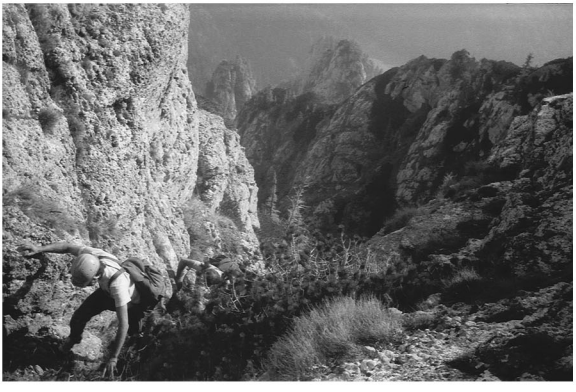

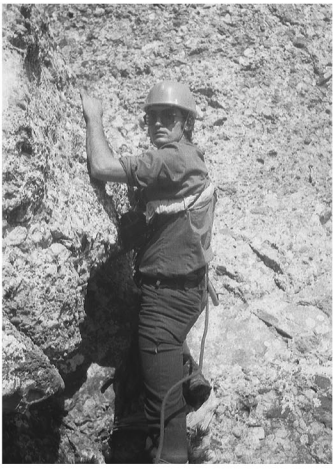

În al doilea umăr al crestei noastre, pe traseul Nae Dumitriu mai exact, abia acum reținn amănunte. Pe două-trei perne de iarbă, în teren de 75°, ating primul piton-tătar, pătrat, deasupra căruia locul se verticalizează. Sînt fără chef[1] și pînă la urmă bat un „Armata" în stînga, grație căruia mă salt pe perna de sus. Cred că prestez mai prost decît în '84, cînd știu că m-am cîcîit ceva. Mai bat un cui de asigurare, tot în stînga, și intru cu cheia într-o fisură. Pe aia urc pînă la un prag, în stînga, de unde nu prea îmi vine să ies. Problema mare e la pasul în sus de pe el, unde parcă toate sînt uscate (o fi clima?) În fine, mă hotărăsc. Cîțiva pași buni apoi, și sînt în jnepeni.

Aici, e al treilea piton străin, că în rest eu le-am bătut. Urc apoi ceva în dreapta și ajung în splendida pajiște à la Creasta Coștila-Gălbenele (tot undeva deasupra ultimului *problem* de acolo), unde țin neapărat să arunc un ochi spre versantul nordic, mai exact către locurile pe unde știu că se desfășoară *traseul Comănescu '33*[2]. Îmi pare că văd o balustradă de piatră pe acolo, cum e scris în descrierea vremii, dar sînt prea obosit – nu fizic, ci lipsă de chef – pentru a reluare de jos a încercării de anul trecut...

La diedru e greu pînă mă angajez, instrucționîndu-l pe Marius asupra mișcărilor pe care să le facă, odată ajuns și el acolo. Se descurcă diferit, față de predecesorii Romeo și Vlad S. Fotografiile de pe aici ne sînt un fiasco. Marius montează prost obiectivele (are 28 mm, respectiv *tele*) așa că nu iese nimic. Al meu, tot el, le încurcă, le sugrumă, le mișcă și finalmente ies doar vreo trei imagini ca lumea.

De pe colț, se vede splendid, de pildă Valea Hornului. Cînd ieșisem anterior din Valea Verde, văzusem capre pe Colțul Mălin; în locul unde ne aflăm acum, găsim „măslinele" proaspăte lăsate de ele... Punem apoi de rapel prin Hornul Ascuns, unde corzile binevoiesc să se încurce. Eu merg în Dülfer pe aici, din lipsă de scaun. Lucru nou, de la Bolovan legăm ambele sfori din dotare și mergem direct pe Horn în jos, fără să ne abatem ca în trecut, prin Strunga Neagră.

---

[1] E de notat că peste decenii amintirea a reținut a fi fost vorba atunci de o turăplimbare, fără probleme. Iar în răstimp (poate cu vreo excepție în următoarele luni de atunci) nu am revăzut relatarea de mai sus.

[2] La o adică, nu știu exact cine a fost cap de coardă atunci, doar bănui că Nicu, întrucît am auzit că era socotit cel mai bun dintre ei. Nu-i exclus să fi mers cap schimbat, deși ce și cum exact nu vom afla vreodată.

Ceasul e tîrziu, 1[30]. Ceva timp pierdem și la rapelul care ne lasă în canionul Mălinului; pomii de care coborîm îmi par cam uscați, n-ar fi rău de căutat în viitor un loc sănătos de cui.... O sete omor, pe capul nostru (căpiasem, pe creastă!). Gîndul că sînt în întîrziere abate însă grijile prin alte părți. Voi da de o „ploscă”[1] la Lespezi și mă fac om. Altă viață! Săritoarea din confluența Văii Hornurilor parcă nu mai e așa urîtă. Mai sînt vreo două zone puturoase, pînă la săritoarea mare. Alergăm apoi pe Vîlcelul Poieniței, unde e praf ca la balamuc... Fugi, apoi! La izvorul de pe Gîlma sînt două căni. Nu și Mariana la gară, cum aranjasem[2].

Pe peron sîntem la ora 5. Așteptăm *Sibiul.* E pe aici Mara și cu blondina ei Dana, care îmi pare mai amabilă ca altădată (m-o fi vorbit Mara de bine, în răstimp); în tren constat că are fundul mai mare decît mă așteptam. În gară e și Toni: s-a descurcat nebunul în Umărul Gălbenelelor! A pierdut însă *Clujul* și-l așteaptă doamna cu parul, așa că va lua 222. Apare și Eugen Popescu, iar pe urmă Ciobăniță cu turma de dame; mă ia cu „dumneavoastră”.

Fuga la vagonul 2 din coadă al personalului. Revăd acolo pe Mara și pe Dana. Tragem lîngă ele. Marius a ars trei beri și are chef de vorbă. Ca să nu mi-o mai facă precum altădată, îl anunț de față cu fetele că ele au idee că-s însurat (tare prost stil are, de a se lipi de o femeie!).

Din una în alta, și în vreme ce afară se lasă înserarea, Mara îmi spune că George e foarte gelos. Totodată, departe de a-mi da sfaturi privind menținerea căsniciei actuale, mă sfătuiește să nu mă îndrăgostesc (de alta). În răstimp, trenul merge os, dar va fi coșmar în București, cu ITB-ul.

Nea Nae. Umblă. Ba la Covasna, ba la Oradea, ba pe Transfăgărășan[3] etc. Nu l-au primit să se înscrie la Floarea de colț, spunîndu-i că e trecut de 60 ani[4]. Nu-i găsesc și pace epigrama despre IID scrisă de Emilian Ili-

[1] Căuș/adîncitură în stînci puțin înclinate care păstrează apă.

[2] Îmi va spune că s-a simțit rău de la vinul de ieri, dar nu m-ar mira să nu-i fi ars de escapadele inițiate de mine, fiindu-i mai comod să stea acasă.

[3] Realizez acum că va fi fost cu Tulea, care avea mașină (un Trabant).

[4] Posibil să fi fost poveste inventată a acelora, ca să nu aibe în ograda oficială (căci să-i interzici a intra în sală era mai greu) pe acel înverșunat cîrcotaș. Inevitabil, la vremea aceea în club aveau decizia cei vechi, à la Hedda C., Titi Ruse etc. Ciobăniță (om amabil cu toți) cred că era deferent cu Baticu, dar va mai trece timp pînă va prelua el frîiele „Florii de Colț”.

escu, respectiv o poză a Heddei Cristea, pe care mi le-a împrumutat la un moment dat și pe care e foarte posibil să i le fi înapoiat deja (nici eu nu sînt campion la memorie).

Ne vorbim în continuare cu „dumneavoastră", respectiv „domnule Mircea".

Carte. Grădinița copiilor fiind în vacanță, am stat cu ei, motiv pentru care lucrul la cartea a stagnat. Voi relua însă forță campania în septembrie. Mă apuc și de trimis scrisori tari în dreapta și-n stînga, pe subiecte montane, îndeobște despre personaje pe care nu le înghițim (eu și nea Nae). Am abandonat pasivitatea.

Vizite. **Client nou, dl. Lehman**. N-am mai dat pe la d. Beldie: subiect secătuit, dar și lipsa lui de reciprocitate. Nu la fel e cazul lui Dedula. Dănățoiu nu răspunde la telefon.

1986, 22 septembrie Valea Hornului

Tren de ora 4,10, unde întîlnesc la gară pe Vali Peneș, Sandu Pizanti și o trupă de-a lor, între care Ștampilă. E foarte rece în vagoane și nu se poate dormi.

Urmează să urc singur Valea Hornului. În gară dau de Dinulescu, iar apoi de cîțiva tipi, tot din Cîmpina, oameni de viață. Pe Munticelu mă întind la vorbă cu Dinulescu, despre ale istoriei montane. Masă în șaua Poienței, unde e vreme os (ca toată ultima lună). Pe aici viespi, care se dau la Dinulescu și la una dintre fete (prin pantaloni!).

Pe Mălin totul plăcut, atmosferă veselă, bancuri[1]. Unul dintre băieți, Ștefan, găsește o carte cu discursuri Ceaușescu, picată fără îndoială de la Releu, și la fiecare 20 metri citește din ea, spre hazul general. Intrați în de jos în firul Văii Hornului, la început e un grohotiș tîmpit. Din dreapta apare firul propriu-zis, care sfîrșește într o falie oblică și blocată de o surplombă de iarbă. O săritoare pe firul propriu-zis o trec eu primul: pe niște prize la fix ieși pînă aproape de pragul de sus, unde însă nu prea sînt reazime și mă bag în ramonaj ca să pot întinde sfoara celorlalți. Toată valea, am sesizat ulterior, e un festival de săritori cu ieșirea ciudată.

[1] Nu știu pe unde a luat-o Dinulescu, care nu a mers cu noi.

22 septembrie 1986

Ieșim pe o pajiște largă, dar vegheată imediat mai sus de un perete. Valea noastră pare să își piardă aici răsuflarea, dar curînd își recapătă vehemența. Pînă una-alta o ia la dreapta vreo 100 metri, apoi se sucește ceva mai sus brusc la stînga, intrînd între ziduri de stîncă, dînd totodată senzația că merge spre o fundătură. După ce ocolesc aici un bolovan mare, prin dreapta, apare săritoarea I, frumoasă, dar obligîndu-mă să las rucsacul la poalele ei. Tărășenia se află chiar în cotitura spre stînga de care pomeneam. Pe urmă, sub un unghi mai larg, valea face la dreapta, punctată curînd de o a doua săritoare.

Am mai fost cîndva pe aici, dar locurile sînt diferite, față de amintirile mele. Firul intră într-un mic amfiteatru. Cum acel obstacol nu mă atrage (l-am încercat fără succes cîndva), prefer fisura (șase-șapte metri) din stînga amfiteatrului, punctată ceva mai sus de o surplombă. Pe acolo mă descurc eu, dar pe fața de deasupra mi se pare neplăcut, căci prize sînt destul de rare, iarba de pe acolo fiind cam uscată. Ar vrea să o ia și unul din însoțitori după mine, dar nu se descurcă în fisură nici ajutat de sus. Cum dumnealor riscă să mai stea ceva sub săritoare, le dau bună ziua și pornesc singur la deal, căci am un orar de respectat.

Pînă una-alta, reîntoarcerea în fir, de pe acele fețe, nu e simplă, mai exact sacrific un piton pentru a nu avea probleme (cum am traversat acolo în 1979, fără așa ceva, nu mai știu). Ceasul e 12,20, iar eu sper să ajung în 40 de minute la obîrșie. Drumul nu e simplu, cum îmi aminteam eu. Fețe destul de tari, cu iarba uscată deja amintită, în timp ce săritorile ar fi frumoase, dacă nu aș urca unele dintre ele cu așa-numit morcov (favorizat, firește, de faptul că sînt singur). Una e ca lama de cuțit.

După o vreme, se profilează dincolo de capătul văii Peretele Gălbenelelor și deși îmi pare că durează ceva pînă să ajung în strungă, ceasul e mai îngăduitor. În peretele de vizavi nu e nimeni, în schimb sînt unii pe vale, înspre strunga Gălbenelelor, iar alții întind coarda prin partea inferioară a Hornului Coamei. Îmi pare mai mult grohotiș în coborîrea ce urmează, situație pe care sînt tentat să o atribui recentului cutremur (dar s-ar putea să mă înșel).

Prind curînd poteca, care mă conduce în Hornul firelor, de sub el traversez în Secundar iar apoi în Coștilă, la ora 14 fiind la refugiu. Este drept că trenul nu va fi la fel de punctual, ci întîrzie o oră. În el, *amicul* îmi pare pus pe tăiat (bilete în tren), așa că îl evit și finalmente îl amendez cu un bilet

marca Seabru. În plimbarea mea prin vagoane, la clasa I, întîlnesc în picioare pe colegul Chirițescu. E cu *nepoata*, se întorc de la raliul mașinilor de epocă, care nu știu pe unde s-a ținut (parcă la Poiana) Spune că n-au găsit locuri la hotel, așa că au dormit într-un hol pe acolo[1]..

28 septembrie, duminică. Vreme închisă, cum s-o întinzi la munte pe așa ceva? Nici pînă la dl Lehmann nu-mi arde a merge!

1986, 5 octombrie Nordwand Moraru

Tren de ora 2. Sîmbătă nu pot spune că n-am dormit suficient, dar toată ziua îmi va lipsi ceva... O fi de la alimentație? De la stres? De la mariaj, sau toate la un loc? Conchid cu Toni că anul ăsta sînt mult schimbat, mai precaut – eu ăla care îi provocam păr măciucă numai cînd mă vedea în anumite pasaje.

Mi-a dat prin cap, știind „căldura" din tren, să pun pe mine folia, în care stau împărătește și chit că nu dorm decît Buda-Comarnic. Toni și prietenul lui, Liviu (care urmează să meargă cu noi), tremură bine, pînă le dau ideea foliei, a lor bineînțeles! În Bușteni sîntem apoi cu noaptea în cap, dar lume este destulă (la Sinaia, în tren se cîntă "Hai vino, vino la *Aparataj*!").

Lipa-lipa *by nacht* (sic), ne luminăm după gura Diham. Am la mine o mîncare de mă ia foamea de pe acum: slană, brînză și un pic de pîine... Noroc cu Liviu, e mai dotat în domeniu, nu și fratele Toni... Contrar așteptărilor, ajuns sub abruptul Morarului, nu am senzația de izolat de soare, pe care o am toamna, și nici de frig cumplit, deși răcoare bine este, bașca inevitabila umbră. Privim abruptul, unde descoperim ceva ceață, dar fugitivă, pe la Brîul Mare.

---

[1] Costel Chirițescu era un om cu vreo 25 ani mai mare ca mine, pentru care a cărui mintoșenie și dezinvoltură prin viață am nutrit multă simpatie, în epocă. Era un boem asemenea subsemnatului, dar firește acumulase mult mai multe cunoștințe,. El prezenta unele asemănări cu Marius al meu, în sensul că a stat sub pulpana gospodărească a mamei, iar cînd aceasta s-a apropiat de final a socotit că e bine să se însoare, cu dudui ceva mai tinere (în cazul lui Costică, *mult mai...*). Așa-zisa nepoată din tren era viitoarea consoartă, altminteri destul de rurală, cu care a avut destul de iute trei copii.

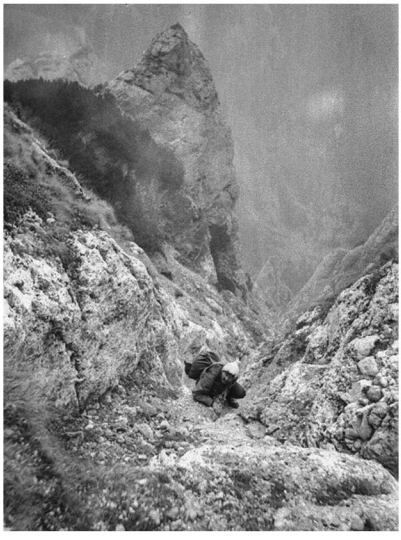

5 octombrie 1986

La baza Vîlcelului Țancurilor, grohotiș. Neașteptat de repede ne sare în drum prima săritoare. Memorasem eu ceva despre ea, însă departe de realitatea ce mă întîmpină acum. Săritoarea e una (să-i zic așa) de *tip STAS Moraru*, cu bolovan unde-i urci prin măruntaie, iar apoi o iei pe fața stîngă, cu gol nu tocmai amabil dedesubt. Trecerea e mai scurtă decît mi-o aminteam, însă chiar și așa e un pas al naibii de mare, de executat cu piciorul stîng, fără priză. Data trecută îmi fusese de mare ajutor aici o bucată de coardă lăsată de alții, care acum lipsește însă. Pricep însă cum era cu ea, mai exact că acolo există o fereastră, din care poți arunca sfoara prin exterior, iar apoi te folosești de ea; în cazul meu, m-am săltat cu piciorul într-o buclă.

Ies deasupra, dar hotărît lucru nu prea sînt în ape. Vin alte două săritori. Următoarea, o lespede subțire în mijloc și cam cheală deasupra, o trece Toni. Ocolirea ce se întrezărește acolo prin stînga e totuși dificilă. Și a treia *bucată* e tăricică. Ajungem apoi sub imensul *Bolovan mare*, de care ne apropiem pe o zonă de 60-70°, presărată cu un pietriș care o face nesigură. Vederea ei, mai ales de deasupra, nu e deloc tonică.

Tunelul are vreo 25° la început, pe urmă saltă la 35-40°. Te întîmpină pe acolo o zonă ceva mai strîmtă, apoi o alta, unde îți trimiți înainte rucsacul. Ca în peșteră! E pe aici praf cît și o lumină albă de te crezi în calcare. Nu mai am greața de acum patru ani, trecînd peste fereastra care este *sub* mine. Ies finalmente. În preajmă, un pitonaș amărît, să tot (nu) faci rapel în vidul din afara săritorii. Imediat după tunel mai ai de trecut mic prag de vreo 1,5 metri, rezonabil în sine, dar vegheat de hăul deja amintit.

Valea se desface apoi, dominată din dreapta de Creasta Moșului, spre care pleacă un afluent barat de o surplombă neatrăgătoare. Între acest fir și al nostru sînt fețe bune de urmat. În stînga apare Țancul Văii Poienii, și fețe ce par să ducă pînă în șaua lui, iar apoi spălătura reprezentînd confluența cu Valea Poienii-*superioară.* Ceva mai sus e trecerea urmată în ‘82 , spre stînga; nu pare cîș, cel puțin cît se vede de aici. În context, mai sus revăd porțiunea pe care am încercat să ies, tot atunci, dar ne-a respins. Nu mi-a fost dat să mor atunci...

Ajungem fără vreo problemă la a doua mare săritoare, un amestec, un melaj între *S1* și cea cu tunel. Urmînd linia talvegului pătrundem sub ea, dar de acolo mai e mult de ieșit în stînga, pentru a atinge punctul de atac al largii streșine ce barează drumul. Spre deosebire de tentativa anterioa-

5 octombrie 1986

ră, nu mai plimb o cordelină, ci sînt asigurat în toată regula. Salt aici un prag în stînga, iar apoi trec într-un mic scoc putred, pe care avansez vreo patru metri, pînă sub streașină. Găuri pentru pitoane nu se prea văd, dar pînă la urmă izbutesc să bat ceva, de care agăț o buclă. Mai e ceva pînă la punctul de atac, dar constat mulțumit că greața mare a trecut. În locul atins îi solicit lui Toni să vină sub mine, și îl încalc bine (am mai făcut-o undeva jos). Aici nu am fereastră, ca la săritoarea întîi, dar am cîțiva bolovănei, deja în lateralul streșinei, de care sînt separat însă printr-o *îngustură* unde abia îmi mișc capul. Pot face acolo o cheie de mînă însă, eu urmînd să ies mai în afară, folosind o priză de picior stîng în sine bunicică, dar umedă. Ea m-ar sălta într-un fel de adîncitură, deja în lateralul streșinei și promițînd proxim acces deasupra ei.

Testez acea priză de picior, apoi mă încordez și salt serios pe ea. Nu se întîmplă nimic rău, dimpotrivă, am minunatul sentiment că am rezolvat temuta problemă. De acolo mă pot considera deasupra săritorii, atîta doar că acel *deasupra* are forma unei mari lespezi linse, unde găsesc mai greu loc pentru a asigura venirea secunzilor. Toată lumea va fi însă curînd lîngă mine (la Toni a fost de tras, ceva).

Exact cum îmi imaginasem, de aici e *pauză*. Nu departe ating locurile pe unde am mai fost, noi avînd de aici în plan Valea Poienii. Luăm masa pînă una-alta, într-o atmosferă rece, alături de niște jnepeni. Apoi, din nou la deal! O vreme mergem pe față, revenind cu ceva efort în firul dorit. Liviu o ia la un moment dat aici pe o față de ne crucim. Odată refăcut grupul, ne așteaptă o săritoare cu jnepeni, apoi o pîlnie la care mă asigură Toni, ieșit pe altă parte. Hotărît lucru, nu sînt în zodie, dar strîng din dinți, știind că mai avem mult de muncă (în alte situații nu știu cum să las baltă mai repede lucrurile).

Sub Brîul Mare, o săritoare. Deasupra acesteia, Toni ar vrea să se abată pe brîu pînă în Rîpa Zăpezii, căci nu a mai fost pe acolo, dar descoperă că e mult de mers, așa că o lasă baltă. Așa că pornim din nou pe Valea Poienii. O primă săritoare ocolim pe stînga, departe de fir. Apoi alte trei, dintre care pe prima și a treia le notez drept dificile, în carnetul ce am cu mine. Între *2* și *3* rețin și brîu subțire în lateral. Atingem finalmente Brîul de Mijloc, care spre bazinul Rîpelor arată cam grețos.

Nu plecăm bine în amonte și ne ia în primire un mic camion cu o săritoare-killer. În dreapta ei urcă un scoc la vreo 60°, care nu mă atrage însă.

5 octombrie 1986

Pe stînga, deasupra unui prag se ridică o fisură de vreo trei metri, ce pare să lege de un brîu superior. Încearcă Toni acolo, dar nu trece, în vreme ce mie nu-mi arde. Se încumetă novicele Liviu, care se descurcă de mai mare dragul. Împreună, dar cu corzi separate, îl asigurăm apoi pe Toni, la care pericolul de pendulare e mai mare.

Ceasul e *tîrliu*[1], afîndu-ne cu o oră în urma programului. Începe să se vadă deasupra, pe stînga, linia Crestei Ascuțite; pare foarte aproape... Pînă acolo, ne așteaptă o săritoare. Nu e prea mare, însă deasupra ei e verdeață (înclinată) și nu prea ai cum să asiguri. Îmi aduc totuși colegii alături, după care ieșim pe fețele din dreapta. Nu-ți mai arde de eventualele săritori rămase, cînd capătul cursei e – pe acele fețe – ici colea. Fiind teren înclinat, îi asigur totuși pe cei din aval, ca să eliminăm riscuri inutile.

Revin la capăt-de-tot în talveg, de amorul artei, căci el e uluc verde, pe care îl traversez la stînga, în Creasta Ascuțită. În Brîul Acelor, Liviu, inevitabil obosit, simte nevoia unei odihne la soare. Vîntul bate altminteri destul de puternic, ceea ce face să apelăm la glugile hanoracelor. În program avem Hornul Degetului Roșu, dar cum nu mai am chef de *hei-rup*, mergem spre Deget prin locuri mai cuminţele. Adică pe Rîpa Mare. Parcurgînd către ea Brîul Acelor, am iar sentimentul că nu am mai întîlnit, ca în sezonul acesta, atîta grohotiș.

La ora 1^{50} atingem Rîpa Mare. Pe fir, trecem direct peste o lespede de vreo 5 metri diferență (aici să fi căzut nea Radu?[3]), mai încolo depășim în dreapta o săritoare cu fereastră. Pe acolo suim pînă la *brîul mic*, ce leagă de firul vecin din stînga (abordabil și el, de aici), și unde Toni are chef de ceea ce n-am eu, și anume de *hornul lui Virgil*. Atingem finalmente strunga de obîrșie... Splendidă senzație, ca după ce ai muncit șapte ore și jumătate (de la 7^{15} la 14^{10}), să schimbi aproape fulgerător *tărîmul*, de la *Zidul nordic*, la culmea Morarului, de unde ai vedere spre un peisaj total diferit, al *dosului Coştilei*, dar și al plaiurilor Bucegilor, străjuite de muntele Obîrșia.

Nu luăm aici vreo pauză, ci urcăm Degetul pe un flanc destul de expus, dar cu prize nemaipomenite[5]. La 14^{40} terminăm de semnat condica, în caietul de pe vîrf, în timp ce pe Acul Mare doi inși fac poze cu morga marilor

[1] Pronunție infantilă a cuvîntului „tîrziu", auzită la amicii de bloc în anii precedenți.
[3] Foarte probabil, da.
[5] Pe moment, par să fi uitat că mai fusesem pe acea coamă, aflată la distanță egală de cele două strungi, ce încadrează Degetul...

cățărători. Ne permitem aici o masă, după care, la 15[15] pornim spre vale. Liviu are belele cu un furuncul la deget... Stăm bine cu apa, poate și datorită faptului că nu am transpirat prea tare în *Frigider* [apud Ion Coman], unde temperatura era foarte joasă, fiind gheață pe pereți. Ferindu-ne în continuare de vînt, luăm Brîul Acelor spre Cerb.

Trenul e destul de aglomerat. Apucăm loc jos, însă abia de la Ploiești o pereche cu o fetiță coboară cît să ne putem întinde, avînd acum o ședință de somn ceva mai comodă. Ne-a costat ca la dus, 10 lei de om. Mă simt epuizat, **ulcior la ochi**, răcit, o ureche curge – dar a fost tare frumos...

> Traversam în acel 1986 o perioadă personală tare proastă, datorată neînțelegerile cu consoarta.
> La chestiune, Specia umană ne-a jucat festa clasică, apropiind inițial două exemplare care se potriveau planurilor Ei de preocreere. Apoi ne-a luat vălul beției (plăcute) de pe ochi. Și ceea ce a rezultat nefiind deloc frumos, în condițiile în care ambii eram pietre tari / ființe doritoare să domine în cuplu).

1986, 12 octombrie Valea Bujorilor

Tren de 6,45, îngrozitor [probabil datorită aglomerației]. Blat negru. Întîlnesc unul de la ADMIR-ul lui Ștampilă. E și Floarea de colț, cu Titi Ruse în frunte. F.[1] mă întreabă de sănătate, mai vorbim pe drum, dar tura cu Ruse nu mă atrage. Aveau să facă o balegă de zile mari, măreața ascensiune a Văii Țapului soldîndu-se cu atingerea Brîului Caprelor și apoi în mers pe acesta pînă în Mălin. Iar eu aveam să îi caut ca prostul din priviri, din Creasta Morarului (ora 15), convins cu oarece invidie că s-au mișcat mai iute ca mine, din Brîul Mare ei retrăgîndu-se deja spre Mălin. Fără să le zic, m-am hotărît să merg cu ADMIR-ul, despre care am schimbat o vorbă cu unul Mircea Datcu, șef pe acolo.

> Am o discuție, à la cea purtată cu Dunăreanu la Garofița, cu o copilă dulce din acel grup, acuzîndu-mă de prea multă răutate. Pe vale (a

[1] Probabil e Florina, una dintre duduile cu care îmi dădusem întîlnire cîndva la Bușteni, dar nu a apărut, eu hălăduind apoi în van pe Valea Azugii. M-am cam uitat strîmb la ea, apoi.

Bujorilor), respectiva Luci devine mai rezonabilă, mai ales după ce o trag de vreo două ori pe săritori (domnișoara muncește la ICECHIM, îmi va spune Ștampilă seara)[1].

Masă în Poiana Coștilei. Apoi spre dorita vale a Bujorilor, de care nu știu mai nimic (doar am coborît-o pe zăpadă, acum doi ani). Unul dintre ei dintre ei, Craci lungi, a mai făcut-o, dar în urmă cu ani buni și pe zăpadă. Culmea ironiei, au la ei ghidul lui Dunăreanu din '36! Datcu ăsta nu pare băiat rău, dar e nevinovat la abrupt (a urcat atît cît să-și dea seama că mai are mult de aflat), iar în privința istoria alpinismului i se pare lui că știe ceva, pînă îl liniștesc eu rapid. Îmi spune însă o poantă bună, cu [Valentin] Borda, amenințat de Cristea, înaintea primei cărți a lui Nicolae Baticu.

Pe vale, la primul amfiteatru întîlnesc pe George Pleșu, pierzînd vremea pe acolo. Nu-i place să-i amintesc de Mara[3]. Așa să fie...

În porțiunea de mijloc, la un prim canion, ocolim pe fețe printr-un fel de luminiș, după care urmează un alt canion, început cu o săritoare cu fereastră, prin care trecem (Datcu este entuziasmat de ea!). Manevrele de asigurare ne merg iute, aici. La o a doua săritoare, *'a damă* din grup se bagă prost pe undeva pe dreapta, și abia coboară. La trei și un sfert sîntem în Brîul Mare. Capre, soare, teleobiective, viitoare mare de nori, sub noi. La masă: castraveți, brînză, ciocolată.

Întrucît ei merg încet, iar eu n-am chef să pierd *șesarul*, îi las în urmă pe Brîul Mare și tuleo! N-am grețuri cu picioare în ciuda trăscăului de ieri[4]. La gară ajung pe înserat. E și nea Nae pe acolo, alături de care discut în ac-

[1] Cum am mai zius, și om normal aflîndu-mă, pe atunci mi se aprindeau călcîiele urgent, după orice persoană feminină care mă tulbura (amestec acolo de sexualitate, cît și timiditate). Duduia respectivă nu a făcut excepție.
Totodată, acele primitivisme au fost și semn al unei vitalități care, neobosită de reprimarea socială, mi-au permis peste decenii să-mi ardă de așa memorii.

[3] Peste ani, și strict instinctiv zicînd, am impresia că Mara îl trata nițel de sus, lucru decurgînd din faptul că George era de două ori dezrădăcinat. Mai exact plecase din Moldova la Brașov, iar de acolo (unde îl cunoscuse Mara) la București, unde le-a fost mariajul. Înțeleg în paralel că avea o încăpățînare a lui, în care decriptez însă și un mod salutar de protecție interioară.

[4] Multă vreme am trăit cu părerea (mîngîietoare de sine...) că am băut ponderat la viața mea, însă revăzînd notațiile din acești ani bag de seamă a fi călcat destul de tare pedala (și nu cea de frînă!). Vreun abstinent nu am fost nici după aceea – existînd, ce e drept, și loc de mai rău – pe care alții au pășit, iar eu nu.

12 octombrie 1986

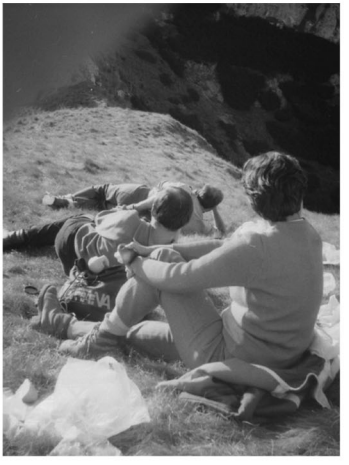

celerat (dăm 10 lei[1]), între altele de emisiunea ce aranjase la radio în 1981, dar care a fost decomandată de un apel telefonic anonim, cum că autorul Baticu a fost arestat, iar cartea arsă[2]: „Și să mai spună, că eu nu-i las în pace!", mi se lamentează interocutorul. Îmi spune totodată că, la Brașov, Lehmann e fără pîine și apă la propriu!

Luni 13 octombrie. Îi scriu lui Șerban Dragomirescu[3], tare, cît și lui Dunăreanu, un material ceva mai vechi, dar netrimis pînă acum.

Miercuri 15 octombrie. Merg la ADMIR, care își ține ședințele într-o sală din subsolul Casei de cultură a sectorului 1, undeva în lateralul Căii Dorobanților (străzii îi spune Slătineanu). Fiecare zice pe unde a umblat, ca la pocăiți[4]. O mînă de oameni, dar care se simt bine, în așa grup mic. O cucoană brunetă, pe care o știu de undeva, ne pune diapozitive cu chei, bărci de cauciuc, peșteri – în general din afara Bucegilor. La ieșire mergem pînă la Universitate. Bulevardul e în acoperire, după lucrările la metrou, și e o plăcere să te plimbi [căci lipseau mașinile]. Ne dăm cu părerea că n-ar face rău să lase bulevardul, fără circulație auto.

Merg în această perioadă des la întrunirile celor de la ADMIR. Tratez oamenii prin lupa simpatiei, respectiv a antipatiei. Există inși cu care firea mea intră în coliziune, respectiv cu care rezonează amical (ultima se petrece în raport cu inșii neagresivi, dar energici).

> E pe acolo și *Rudi* (cineva de acolo ține să mă informeze că este evreu, la o adică are și perciunii aferenți), amator de mers cu bicicleta. Aflu că cercul a fost înființat de cineva, pictorul (ceva mai copt de ani) Sălișteanu, care a apucat asociația interbelică. Omul a dispărut însă în ceață, retras undeva prin țară, iar șef mai mare mi s-a spus că e

[1] Probabil într-un grup mai mare de alpiniști.

[2] Ideea se lega cu ce îmi spusese Datcu mai devreme, despre Borda...

[3] Acesta, conferențiar la Facultatea de Geografie, scrisese o prefață mai mult decît laudativă (și implicit cu multe erori, datorită acelui registru subiectiv) la adresa lui Cristea, în ediția II a monografiei „Piatra Craiului" (1984). Îl văzusem cîndva în sala „Florii de Colț", un tip înalt și aparent urban.

[4] După decesul tatălui meu (decembrie 1984), nițel derutat existențial, am dat curs invitației unchiului meu matern de a merge la o *adunare* a lor, în cartierul 23 August. Oarecum paradoxal, acel mai bine a fost dușmanul binelui, mai exact am renunțat în scurtă vreme la credința prin intermediari/biserică.

domnul (Mihai?) Albotă, om umblat pe munte și care a scos o carte sau mai multe. L-am văzut o dată pe acolo, tratat cu deferență de ceilalți (de felul lor toți tineri).

În pană fiind dumnealor de subiecte expunere, ajung să propun eu o prezentare istorică, a asociației lor, respectiv a abruptului Bucegilor. Ceea ce nu demarează lesne, de pildă pentru că Ștampilă nu face (în sensul tehnic, adică să o mărească cît să o expun sălii) harta schițată de mine.

Joi 16 octombrie. Probleme cu urechea. Nu se dă păcălită cu ce medicamente găsesc eu, așa că, îndemnat de Vlad Petrușca, vin la el la spital unde mă operează doctorul Marinică, în compania a șase-șapte studente – una mai dată în mă-sa, decît alta.

5 noiembrie. Merg la ADMIR (cu Mariana[1]) unde vorbesc despre Caraiman (cam ghiveci). Pe urmă la „Grădinița". Aici, amfitrionul [Baticu] e îngrețrecu]cu] amfitrionul ria, mai-mai să plece (lucru ce mă irită)[2]! În rest o descoase separat pe Mariana – nu știu despre ce. Din treaba asta ea îmi reproșează că am bătut toba la toți, despre neînțelegerile noastre.

26 noiembrie. Prezentat Coștila, mai puțin *plină* decît Caraimanul. Pentru a nu repeta bîl-bîl-ul de la istoricul ascensiunilor omului în Piatra Craiului, repet bine acasă. Cum auditoriul e redus și în bună parte neinteresat, campania îmi lasă finalmente un gust amar, inclusiv datorită așteptărilor prea mari[3].

Într-una din zile merg apoi cu nea Nae în șoseaua Viilor, la un spital de acolo [de penumologie]. Nici el nu e prea fericit cu dama. Îmi cere detalii în legătură cu problema conjugală care mă indispune, iar în paralel îmi solicită să nu pierd din vedere interesul copiilor.

---

[1] Încercînd să dregem busuiocul relației, Mariana acceptă acum invitația mea să mergem o dată la ADMIR, respectiv la film („Zor deasupra unui cuib de cuci") la Biblioteca franceză. Finalmente nu s-a mai putut repara însă nimic.

[2] Altminteri, dînsul îmi spusese anterior că fumase în tinerețe, de pildă în tentativa Fisurilor Centrale (1939).

[3] A fost debutul meu în așa prezentări, care vor continua inițial în formă scrisă, iar în 2013-19 în fața publicului, de la Casa Schiller, respectiv Floarea de colț.

Cam acum merg la Vlad Petrușca, cu aceeași problemă la ureche. Întrucît luasem *doar* un flacon de antibiotice, a ieșit un nou cap cu puroi, așa că Marinică *mă ciupește* din nou. Afară e soare și frumos, dar după amiază se strică, de bine ce am vorbit cu Vlad s-o frigem pe munte.

Notez în această perioadă **(9 noiembrie)** că lucrez de zor la capitolul ADMIR. În paralel, consum destul de des de alcool, dar fără eliberări de umori, cum se va întîmpla peste ani. E doar un dor de a mă (*ne*, căci deseori servește și Mariana) simți bine.

Eu și colegii de la Stația de oxigen sîntem dotați totodată acum cu o cămăruță, care ne va prinde tare bine, căci e *a noastră,* iar totodată în preajma *obiectivului* ce aveam a gestiona.

Scriu acum lui Valentin Hossu-Longin de la „România Pitorească", în legătură cu niște afirmații ale lui despre Mihai Haret, pe care le socotesc incorecte. Minune mare, peste un timp răspunde (singular, între colegii săi), cum că apreciază semnalul meu.

Pe **25 noiembrie** merg pe la *Schiller*, unde stau de vorbă cu V.A. Marinescu, autorul a două cărțulii despre munte[1]. Mă interesez despre cearta N. Dimitriu-Ion Udriște-Olt, despre care el tratează pe undeva[2], cît și despre excluderea lui Udriște din Federația de turism a epocii. Îmi spune că are ceva materiale, dar că nu e tentat să le publice"[3]. Vorbim și de ONT, de la mine el aflînd despre dosarul A. C. Corbu (ivit relativ de curînd în circuitul public). Rămîne să mai vorbim.

> Îi voi face o vizită la un moment dat, locuind – îmi aduc aminte vag – în cartier (Matei Voievod) cu Dunăreanu și Manof. Îmi va cadorisi o broșură a lui scoasă în 1933, cu o dedicație. Ca și în cazul Anei Iliescu, ulterior îmi va sări țandăra de la unele minciuni scrise de ei[4] și le voi deveni adversar fățiș.

---

[1] În asemenea ieșiri, am deseori cu mine vreunul dintre copii, care nu are cu cine rămîne acasă. La Schiller, de pildă, e cu mine Dan.

[2] Una dintre ele: „Oameni, locuri, întîmplări", 1981.

[3] Posibil să nu fi avut nimic, barim din ceea ce m-ar fi interesat pe mine.

[4] Teoretic nu e o atitudine civilizată, dar m-au iritat (și mă irită) teribil minciunile, poate și pentru că mie educația îmi interzice așa ceva. În cazul lui Marinescu, și în-

27 noiembrie. La Editură [Sport-turism]. Duduia de la Registratură nu știe care e situația, mă bagă la unii în birou de unde aflu că [solicitarea mea, privind publicarea cărții] s-ar putea să fie la Borda, care însă abia luni e vizibil.

Dedula e bolnav. Aveam de gînd să îi fotocopiez legitimația de la ”Hanul drumeților”.

Capăt telefonul lui Sergiu Cunescu. Zice să îl caut peste trei zile[1].

Vorbit cu Marius. Nu vrea să se însoare.

> Contactat R. Țițeica, legat de materiale de-ale lui [foarte probabil scrisorile de la Nae Dimitriu, de care știam de la nea Baticu], care mă interesau. Se face că plouă, că nu le găsește. Se plînge de Baticu, am impresia că i-a *șutit* una-alta (ori măcar a lungit-o cu împrumutul lor),. M-am nimerit și eu, exact peste *șucărul* lor!

29 noiembrie, sîmbătă. Sînt răcit. Dimineață, deși cu golanii pe cap, tot apuc să fug pînă la Arhitectură, unde *nu* s-a deschis însă expoziția de care auzisem (50 ani de la înființarea ONT). E acolo Marinescu. Pus probabil în gardă de Manof și de Baticu, se poartă amabil.

1 decembrie. În strada Vasile Conta, la Sport-Turism, unde Borda îmi vorbește de mari greutăți ce are cu *planul*, iar totodată îmi răspunde la critici. Legat de manuscrisul meu, vrea să îl vadă. Mă întreabă dacă nu sînt din cercul lui Albotă (a și aflat, că frecventez ADMIR, semn bun!). Îmi spune că i-a fost tăiată prima ce i s-ar fi cuvenit pentru cartea Baticu-Țițeica (probabil de-asta i-a dat nea Nae, ciubucul de care îmi zisese la un moment dat...). Își atribuie lui deschiderea unui curent nou în istoriografia montană, după care vine Baticu, iar apoi eu.

3 decembrie. La ADMIR, fiasco. Hristescu anunță că la aniversarea cercului lor (poate cea mai importantă manifestarea a lor în comun) vin doar cei vechi în asociație. Apoi se pun diapozitive. Ale lui Datcu sînt

---

tre altele, invenția lui că a ajutat în iulie 1925 la marcarea teceristă a drumului Peștera – Omul, deși documentele vremii arată altceva.

[1] Nu a ieșit nimic pînă la urmă. Era grozav de ocupat din punct de vedere profesional, iar totodată nu l-a interesat ce îi propuneam eu să discutăm.

vechi și prăfuite, fiind urmat de un moș care primește băscăleli din sală, rezultînd ceva penibil. Nu mă mai duc apoi la întîlnirea de la „Grădinița”.

4 decembrie. Era vorba să mă caute sectoristul, legat de cererea pentru mașină de scris, dar vine ciu-ciu. Sună în schimb Vlad Petrușca, dacă nu trec de Sfîntul Nicolae pe la Baticu. Îi spun că nu merg neinvitat. Ca urmare, curînd mă sună sărbătoritul, că să vin. Aflu cu acest prilej că vineri, la mare trăscău, am aranjat o convorbire cu nea Radu, la care apoi nu m-am mai dus. Am făcut-o!

A doua zi mă văd cu sectoristul, aflînd că e vorba să depun o foaie-tip, unde sînt întrebat și dacă nu am rubedenii nebune. La 11 sînt la slujbă, unde colegul Eugen are idei de vin, căruia îi adăugăm niște *doi ochi albaștri*[1]. Plec apoi la onomastica lui nea Nae.

Stau de vorbă acolo cu Ilie Fratu, care e amabil, în vreme ce Boitor ne invită la el, de sfîntul Ion. Mai e pe acolo unul Udrea, și un june. Vlad, ioc – voi afla că a încurcat zilele (nea Nae își serbează cu amicii, asemenea momente, cu o zi înainte de cum figurează ele în calendar).

7 decembrie. Ioc munte, căci nu aud ceasul.

10 decembrie. Acasă, repet istoricul ADMIR (mă căutase Datcu aseară la telefon și cred că voia să se asigure de prezentarea mea). Mă ia cu frig și pe chestia asta iau o țuică bătrînă, așa că la ADMIR e posibil să miros ceva. Vorbesc civilizat, dar la urmă mă dau tare la Dunăreanu. Ca un făcut, trei inși o întind la scurtă vreme din sală. După asta, Datcu mă anunță că la aniversare pot veni și membri mai noi, dar deja e prea tîrziu, căci nu mai am cum să-mi aranjez mai multe zile libere la serviciu, iar totodată Mariana nu se înghesuie să vină la așa ceva.

Trimis la o librărie de nea Baticu, unde auzise dînsul că mai sînt la vînzare exemplare ale cărții lui. Într-adevăr, mai erau două „Pe crestele Carpaților”. Are nevoie de ele căci mai dă unuia și altuia, interesați de ele.

[1] Țuică ieftină, a epocii.

În paralel, Manof spune că a găsit ceva despre Piatra Craiului, în anuarele S.K.V.[1]

18 decembrie. După masă fug la „Căciula de aur" (competiție de diapozitive organizată de „Floarea de colț" la finalul fiecărui an)[2] Domnișoara Florina și obișnuitul ei "Ce faci, Mircea?", prelungind vocalele numelui. Datcu ia locul 1-2 ex-aequo. Adi Mihalcea e premiat pentru cel mai bun diapozitiv alpin. Stau cu admiriștii.

21 Decembrie. Merg la munte. Urc drumul Schiel, cu potecă relativ bătută inițial, dar care odată cu altitudinea dispare, așa că mă întorc. Fac în Bușteni și cumpărături, constînd în vin roșu și cîrnați „Plai".

23 decembrie. La „Schiller" e concurs de diapozitive. Mă trezesc propus în juriu, altminteri pozele sînt destul de nasoale.

29 decembrie. Dau pe la *poliție*[3], unde aflu ca autorizația mea pentru mașina de scris e ca gata. Fug și la Arhitectură, la expoziție ONT, dar azi (luni) e închis.

30 decembrie. La Arhitectură, stau la gargară cu un cetățean. Vine și Datcu. Nu am de lucru și cer voie unuia dintre organizatori să pozez banderola aplicată porcăriei lui Dunăreanu din 1936 [ghidul „Bucegii și Piatra Craiului"], și pe care scrie „Ediție semicentenară". Poate și pentru a se da important, acela nu e de acord.

Revelionul spre 1987. Programul televiziunii mai tîmpit ca niciodată, recte politizat. De obicei făceau asta între 23 și 0,20, dar acum extind in-

[1] Din ce îmi aduc aminte, anuarele cu pricina erau nu doar în germană, dar și cu caractere gotice. Probabil a fost vorba despre un articol privindu-l pe Ion Stănilă sr., a cărui traducere scrisă de mînă mi-a dat-o (o am și azi).

[2] În derîdere, unii îi spuneau „Țucalul de aur". Dincolo de asta, „Floarea de colț" era cel mai puternic/numeros cerc turistic din București.

[3] Din motive de frondă, mai foloseam (influențat de colegul Chirițescu) și această titulatură. Voi uza de ea și prin aprilie, cînd în urma unui incident rutier al fiului Gabi, m-am adresat unui subofițer de la serviciul Circulație (din strada Clucerul Udriște) cu apelativul „domnule plutonier". A făcut ochii mari, deloc încîntat.

tervalul, la loc de cinste aflîndu-se idei gen *lupta pentru pace*. Momentele umoristice au fost însă bune.

3 ianuarie. La nea Nae.

7 ianuarie. De sfîntul Ion sînt la ADMIR. Îi las lui Mircea Datcu propunerile mele de activitate a clubului. Ștampilă se fofilează de la ideile mele de drumuri hivernale, căci n-a făcut văi iarna. E și Pizanti pe aici. Discut cu Rudi de jena mea inghinală, în care el miroase o hernie curată, de a cărei operație zice că îmi poate aranja el (este drept că mie nu prea îmi arde).

Apoi, la „Grădinița", unde e lume puțină: Baticu, Boitor, Walter Gutt. După mine sosesc Pompi și doamna. Ultimul și Gutt ne dau calendare imprimate pe pînză. Pompi e al doilea Beldie, plin de întîmplări haioase cu colegii lui alpiniști de altădată (ele mă incită întrucîtva să pornesc vreodată și o „Sus la munte la izvor" II, privind momente de după războiu[1]).

Apropo de Beldie, m-a sunat, ar vrea să-l felicite pe Manof de onomastică. E amărît, căci nu are gaze. E și asta o chestie, să stai la doi pași de centrul capitalei, iar în paralel să aduni venituri de cinci-șase mii de lei pe lună, dar să n-ai căldură în casă!

La slujbă trag tare la capitolul înainte de 1914. E mult material, în plus supus efectului de cerc, mai exact generînd idei noi. Totul este să-mi țină Dumnezeu cheful de treabă[2].

Joi [?]. E rece. După-masă la Turing, peste ghețuri și aer care îngheață nările. Se produc în altă sală, decît aia de la beci, lumea e puțină. Dumitrescu mi se pare mai accesibil. Se prezintă o chestie bună ca idee, cu capodoperele naturii, dar după un timp de admirat crăci mai ales, mă iau la gargară cu Manof.

Primesc o scrisoare nesemnată, pe care o simt de la Bojor...

> În 1985 a avut loc prima expediție românească în Himalaya, despre care cel considerat organizatorul ei (Ovidiu Bojor) va trata în mai mul-

[1] A fost o idee de moment, la care am renunțat însă iute, din mai multe motive.

[2] E vorba de un material brut, constînd de pildă în notațiile despre Bucegi din Anuarul S.T.R., ori publicații à la Bucegii din Bușteni, dar pînă la urmă nu am scris nimic separat, despre acea epocă (am făcut doar trimiteri, în celelalte capitole).

te episoade găzduite de „România Pitorească”. Nea Nae, care avea informații și de la alți participanți (între care *expatul* Nicolae Dimache), a găsit hibe rîndurilor lui Bojor, pe care mi le-a comunicat mie, cît și redacției[1]. Am scris și eu ultimeia, posibil în mai multe rînduri.

... care mă ia oleacă în balon: „Cîinii latră, caravana trece”. Treaba lui, eu mi-o urmez pe a mea. Mai exact scriu imediat cercului Montana din Sibiu [care îl lăuda], urmînd să-i scriu și lui, adică lui Bojor.

E o perioadă în care continui să pun la CEC cîte 400 lunar, pentru viitoarea mașină de scris.

Afară ninge. Asta da, iarna să nu mai necheze boșorogii că pe vremea lor...

Nu-mi vine a crede că acum [ianuarie 1988] numai doi-trei ani (intervalul de atunci se mărește pe nesimțite...) era și televiziune corectă, cu programe, reluări etc., iar totodată gaze, apă caldă (fie rațională ușor-ușor încoace), pînă în’ *84 cel de pomină...* Ce vremuri, prin ‘68, cu situații în care închideai robinetul caloriferului, căci era prea cald în casă![2]

Săptămîna 10-18 ianuarie. Rece. Miercuri la Vasile Marinescu, mic escroc vanitos.

Joi vine Manof la mine. Tot acum, la doctorul Lascu, de la spitalul „23 August”, la pansat rana de la mînă [căpătată la o beție la pomana soacrămii, cînd am sărit perfect gardul din stradă în spațiul gării Titan, atîta doar că m-am sprijinit cu palma exact pe un ciob aflat sub zăpadă].

Ghețuș pe jos, omor.

Televiziunea, tot două ore – cum au fost și în zilele *cu tămîie* din preajma lui 26 ianuarie[3] (în perioada asta nici un am deschis televizorul!). Care poate, se uită la *bulgari*[1].

---

[1] Poate presat de pretențiile oficialității (ce subsumase acea expediție Anului internațional al tineretului, girat și de Nicu Ceaușescu), Bojor a pretins că pe vîrf au ajuns trei români, cînd în realitate fusese vorba doar de unul.

[2] Este drept că asta nu se întîmpla la geruri...

[3] Era ziua de naștere a lui N. Ceaușescu, sărbătorită oficial cu mare fast (asemenea celei a soției Elena Ceaușescu, din 7 ianuarie). Tîmpite vremuri!

Ieri (**22 ianuarie**) Rodicuța [prietena brașoveancă, din adolescență] a făcut 30 de ani. Ce repede trece timpul!

Primit răspuns de la Laurențiu Popovici[2]. La fel de iute răspund cu două scrisori. Tot acum dau verde misivelor amînate o săptămînă, către Mircea Mihăilescu, Valeriu Pușcariu și clubul "Montana". L-am omis pe Bojor. În suspensie se află misive către Victor Popa de la [clubul] „Plaiul române" și „România pitorească" Pitești.

Baticul [sic] e cam fudul anul ăsta, cu mine[3].

> Ultima mențiune din jurnal este completată într-o relatare in extenso, pe care am simțit nevoia s-o aștern pe hîrtie:
> „Sînt cam zăpăcit, după zece zile cu puștii (scabia...[4]) și bineînțeles, în ciuda prevenției [de la *a preveni*/punere în gardă] lui NB, nu scap fără să uit ceva: fularul. Vin apoi pe jos pînă la Sf. Vineri, ceea ce-mi prinde bine, căci am mai ieșit demult. Se ridică noul complex, pe locul fostului Tribunal, iar totodată se dărîmă colțul de la Mîntuleasa."

Madam Sandu [soția lui nea Nae] e la o înmormîntare, la care NB nu a apucat să meargă. Lume ca la gară la el, în sensul că se intră și se iese. Eu aș fi al treilea, după unu' Lăcătușu parcă.

Mă ia tare din prima: „Ce mi-ai adus?" (în sensul împrumuturilor și, per general, e destul de agasant, dar nu mă irit pînă la urmă).

Mîine e invitat la Bojor să vadă diapozitivele lui Cezar Văgulescu (cel mort). Filmul, tras în Himalaya, e al lui Coliban, dar a rămas la O.B.!

Îmi dă adresa lui Bojor: Finlanda 10. Și a lui Pușcariu: Stupinei nr. 1[5].

---

[1] Televizorul meu mergea destul de prost, iar totodată nu aveam nici vreo antenă de bulgari performantă (de ruși, nici pe atît).

[2] Într-un material al rubricii „Din evenimentele muntelui", acesta relata o încurcătură ce avusese în Piatra Craiului, în textul căreia era băgată și o referire la „traseul Dunăreanu" din Umeri (foarte probabil operată de redacție, nu de el).

[3] Se înțelege că senzația mi-era perfect subiectivă, ascunzînd inlusiv o *proiecție* din partea mea.

[4] Luaseră așa ceva, de la grădiniță.

[5] Murise în anul anterior (cf. crucii de la cimitir Cernica), dar noi nu știam, iar eu eram supărat că nu-mi răspunde.

Îi citesc ce ne-a lăsat I.I.D. la Garofița[1]. Consultăm Buletinul Alpin: peste tot trei persoane, și nici o damă[2]. Pe urmă ne uităm în așa-numita anexă '41 a Buletinului Alpin admirist[3], în care i se contestă lui I.I.D. unele «titluri» pe pînă atunci, în Piatra Crai.

NB i-ar cam arăta ministrului turismului cum e I.I.D., omul fiind destul de reticent față de I.I.D.

Va merge din nou la Arhive să reia pe larg O.N.T. Bravo de așa răbdare! Aș ciuguli și eu din acele extrase ale dumnealui, dar zice să o las pe mai încolo, căci acum încropește ceva din ele.

Arată mai sănătos ca-n ultimul timp și mă bucur de asta. Da-i mai fudul și mai misterios ca niciodată[4].

Vorbim de unificarea asociațiilor de turism din 1940-41. Se discuta la Directoratul Sport-Munte despre un decret al lui Ion Antonescu prin care să se unifice mișcarea turistică în nucleul S.K.V.-C.A.R.-T.C.R. Iar totodată să fie interzisă înființarea de noi asociații, respectiv obligativitatea celor existente să adere și ele. Îi atrag atenția că se putea ivi o *stare Haret* (adică dictatorială... Îmi spune că la S.K.V. și C.A.R. era alt gen de oameni, ba chiar și la T.C.R., sub noua președinție, a lui Șoua președ

A scris la R.P. despre [Laurențiu] Popovici, într-o idee nesesizată de mine, mai exact că textul din ghid Cristea e *în gard* [îndrumă mai mult decît prost, pe teren][5]. I-a trimis-o și junelui. Ca de obicei, N.B. tace și face. Dă și descrierile E.C. și I.I.D., în acea scrisoare.

---

[1] În 1985 am plecat de la cabana „Garofița" înaintea lui Dunăreanu, așa că n-am avut idee de răspunsul pe care l-a dat notațiilor mele în registrul de impresii, despre premiera ADMIR în Umeri, din 1939. A trecut însă Toni pe acolo, care a copiat acel răspuns (v. capitolul I.I.D. din „Sus la munte, la izvor...").

[2] În registrul de la „Garofița", erau indicați trei bărbați și două femei.

[3] Detalii despre cum a *furat* ADMIR Buletinul Alpin celor de la C.A.R, în „Sus la munte, la izvor".

[4] Foarte probabil inclusiv pentru că eram și eu gură spartă....

[5] „*După ce escaladăm* ***unul din hornurile de la intrare****..."* Or, neştiind care din ele, te poţi angaja, precum L. Popovici, în zone deloc paşnice.... Am tratat situația în „Sus la munte la izvor...", cap. Cristea.

Se plînge de un Țibuleac din Bălan, escroc, trecut prin Cluj și Arad. El e cel cu Buletinele Alpine „uitate" (a fi înapoiate lui NB), vîndute în final pe 200 lei și un kil de țuică.

N.B. a dus la sectorul 3 [Turing-Clubul de acolo], de curînd, un material despre Dunăreanu. Tipul [probabil M. Dumitrescu] a motivat că, fiind recent operat, nu a apucat să îl citească, dar pe una din cucoanele de acolo a luat-o gura pe dinainte, că «I.I.D. nu e membrul nostru!», semn că citise plicul zice-se nedesfăcut (de la aceea a aflat și că nu-i mai zice Turing.., ci Turist-Club).

„Cabinetul lor de istorie nu l-am desființat eu, cum se pretinde. S-au mutat pe șest la CMBEFS[1]-Amzei, unde am picat întîmplător trimis de Maniț u[2], să-l scuz de absență. Dumitrescu, aflat în poartă acolo, a făcut ochii mari de apariția mea. «Dumneata nu ai voie aici!». Manițiu, ulterior: «E local public, dacă ai ceva la mînă, scris, îi poți da în judecată». S-au desființiinau desceva la mînă, scris, îi poți

În altă ordine de idei, Vasile Marinescu vrea să mă convingă neapărat de una ori alta, dar nu are șanse…"[3].

Baticu îmi citește biografia lui A.C. Corbu, cel cu fondul de la Arhivele Statului. Scos/ieșit între octombrie 1940-ian. 1941, apoi, prin 1945, neînțeles cu Gr. Niculescu-Buzești.

Vorbim și despre pretinsa (de către M. Haret) fuziune dintre S.T.R. și T.C.R. „*Cum să fuzioneze?! STR nu avea membri, activitate, patrimoniu,*

[1] Consiliul municipal București pentru educație fizică și sport.

[2] Era prieten cu Baticu, avocat, foarte probabil cogener, însă întîmplător nu mi-a dat detalii despre el, ca om. Știu că a avut la un moment dat un clinci cu E. Cristea (pomenit de mine, cu date de la N.B., în „Sus la munte la izvor"). Posibil să fi avut un traiect mai lin în anii comuniști, decît Baticu. A avut în interbelic înclinații politice asemănătoare lui Baticu, întrucît l-am întîlnit într-un registru de impresii al Casei Mălăiești (al lui C. Lehmann), alăturînd semnăturii lui calitatea de avocat cît și formula „Heil [A.C.] Cuza!" (*30 juli 1933*) ori „Trăiască L.A.N.C.!".

[3] Vasile Marinescu ținea să-și confecționeze în acei ani o aură favorabilă decurgînd din contribuția pe care ar fi adus-o la înființarea Oficiului Național de Turism (preluată fără spirit critic de V. Borda, în "Călătorie prin vreme"). Or Baticu, mai ales după consultul fondului A.C. Corbu de la Arhive, îl contrazicea în unele direcții.

nimic! Emil Racoviță scrie clar în 1937 în Anuarul Frăția Munteană că prima prima cerere de fuziune a vreunei asociații cu TCR a fost a lor!".

„Și Vasile Marinescu a luat diagonala [adică a devenit legionar] *în 1940, cînd a vrut să intre director la ONT. Altminteri, o să mă mai duc pe la el, să copiez statutul Federației societăților de turism.*

Fiecare își trage spuza pe turta lui. Valeriu Pușcariu spune în Enciclopedia turistică 1946 că ideea ONT a fost a unora din TCR (generalul Vicol și E. Racoviță), în 1926, cînd, la o adică, aceia nici nu erau în T.C.R!

„Nu i-am mai scris lui Dunăreanu, îl iau prin vecini… Nu strică să-i mai scrii și dumneata, să-i faci inimă rea."

Acum bomba!

L-a vizitat un tip, vreo 23 ani, zice-se că acum picat din armie. Care l-ar fi cunoscut nu știu cînd, ba chiar ar fi venit pe aici. NB nu-l șiar. Omul ar vrea să se cațere, iar în context să copieze modelul de ciocan montan, pe care îl avea NB prin casă, deși zice c-a urcat Furcile. Mai la plecare, acela: «Dvs. îi puneți pe alții să scrie?» «Cine anume?» «Coliban» «Nu știam că Emil scrie ceva!». Mie: „Îl mai las, dar o să-i cer legitimația, să văd dacă n-o fi…" .

La Biblioteca Academiei merg cu toptanul, vreo trei zile din șase. E ceva... Pe Calea Victoriei șeful trece (spre C.C.) pe la 9^{30}-10. Băieții [de la Securitate, pe *traseu*] la post. Parcul bibliotecii e la fel de frumos ca toamna sau vara. În clădire însă e frig, mai ales la Sala III.

Am plăcuta surpriză de a găsi în publicațiile *normale,* de la sala I (mai exact în Gazeta sporturilor), materialul „Ascensiunea Văii Albei, iarna" (1931), care a scăpat superficialității mele și pentru că relatarea, cu titlul mare aferent, debuta pe pagina I, în interior curgînd doar un calup de text benign, pe care nu l-am luat în seamă. Nu scrie însă acolo nimic despre „studentul Beldie", cu atît mai puțin că el ar fi scos grupul din ceața care i-a cuprins pe platou, după cum mi-a pretins acesta. Va trebui să fiu mai atent cu ce îmi toarnă acesta, și *frații* în general.

3 februarie. Zilele astea mă uită Dumnezeu în bibliotecă, unde găsesc lucruri frumoase.

4 februarie. Speech la ADMIR, despre istoricul ascensiunilor pe văi, pe fondul pozei mele cu Valea Seacă din mai '85 de pe Picătura, după care mai pun și alte *dia* de-ale mele, la loc de cinstre fiind cele din(spre) Colțul Mălin. Oamenii par plăcuți impresionați. În drum spre acolo am luat parizer, din care ciugulim leșinați eu, Hristescu și Rudi.

De aici fug la „Grădinița". Pompi e azi cam grețos, pus pe harță. Zice că n-o să mai vină *așa prostește*.

Întrucît *jamais deux sans trois*, apuc să trec azi pe la Casa de cultură a sectorului 2, unde e 5 lei intrarea la cercul turistic de aici, și de la care aș ușchi-o cu cel mai mare drag, dacă nu m-ar fi invitat Manof să-i văd diapozitivele cu tablouri. Așa că plătesc, iar ulterior aștept să se stingă lumina[1]...

5 februarie. Fug pe gerul naibii la Turing-Club. La Mîntuleasa e rece, întuneric, tramvai cucu. Dărîmări, instalări de șine. La casa de cultură e rece... foc, iar expunerea lui Vasile Marinescu nu se mai termină.

7 februarie. Apare decretul-minune care raționalizează consumul de curent electric și gaze naturale. Eram cu colegul Eugen la o bere, cînd am auzit. Ce le mai bubuie mintea! Lumea se conformează rapid, poate și pentru că termoficarea pare să fie mai bună (sau poate doar e mai cald afară?), iar totodată minunile țin trei zile.

Sclavii (vorba lui Chirițescu) stau fleoșc. Deprimare accentuată. Am mers la munte duminică **8 februarie.** Trenul anulate, lume omor; cîți or trage chiulul la plată?

Plimbare vrînd-nevrînd pe sub Caraiman. La dus, în tren cu cei de la Floarea de colț, la întors cu 4002, ăla de 1[48]. La Ploiești o babă bagaboantă îmi suflă o locul, cît sînt să iau apă de pe peron.

10 februarie. La Baticu.

Chemat de ieri să stăm de vorbă legat de ceva ce nu se poate zice prin telefon, credeam că e vorba de scrisoarea mea către V. Pușcariu. Alta

[1] Am primit la un moment dat drept cadou o mică pictură a lui I. Manof, despre acel hobby al dînsului publicîndu-se la un moment dat într-un anuar BTT sau așa ceva.

mai rea însă: nepoată-sa a vîndut mașina de scris, aia de 4 000 lei, unuia de la poliție (sic)!

Aflu că informațiile privind pe cei cu fișe (din „Pe crestele Carpaților") provin de la cei în cauză. De la Schenn, Baticu a preluat flașneta că a cîștigat Balcaniadele din Grecia, Bulgaria și Iugoslavia. Or, la una au fost invitați, la celelalte nu s-au făcut concursuri. Cele din '75-'77 au fost ultimele.

„Beldie nu a avansat prea mult profesional pentru că nu a fost membru de partid. Prima lui nevastă a fost o femeie bine. E posibil ca a doua să fi făcut munte.
Ce curvăsăraie era pe munte, în anii 50-60[1]! Noi dormeam cu fetele la prici, dar nu le regulam.
Cu Olly am mers pe munte doar în aprilie-mai 1934. Avea un grup frecventat. Nu știu de reuniunile lor din București. Franz Bauschke știa muntele, la vremea cînd l-am cunoscut eu.
Nevasta lui Dunăreanu a murit acum doi-trei ani[2].

Corespondența N.B. cu I. Dobrescu. I-a trimis dosarul I.I.D. Ce mutră va face Dobrescu, atunci cînd îl va citi! Cine ar fi crezut acum doi ani (la vremea articolului antiBaticu din R.P., semnat de Dobrescu) treaba asta, mă întreb eu. Va da dosarul și lui Mizof și Popa, de la asociația „România Pitorească" (Pitești).
Mai toți alpiniștii valoroși din generația tînără au emigrat. Și Pupeza![3]
N.B. i-a zis: „Mai stai pînă termin cartea, ca să iasă și profilul tău în ea". „Nu plec așa repede…"
Mare performanță Cristea, în „Sportul popular"! S-a dat jos din Fisura Albastră și în aceeași zi a venit (de la București) cu cinci tendoare (în ziar, tendoane).

[1] Prin 1984, sub semnul aceleiași iritări, îmi spunea că descoperise cu uimire cum se adresau antrenorii de alpinism, în anii '60, fetelor din subordine. Asemănător trata informația privind un joc erotic ce ar fi apărut după război, și anume ca la petreceri mai deocheate fetele să își pună chiloții într-un coș, din care masculii extrăgeau la întîmplare pe ai fetei cu care urma să se culce.
[2] Un Cornel, om mai important de la „Floarea de colț" (a fost conducătorul taberei lor din Piatra Craiului, din august 1990), cerea colegilor în epocă – în sala din strada Piața Amzei – să-l mai viziteze pe Dunăreanu, "căci e singur".
[3] Într-o postare de prin 2000, spunea că a trecut Dunărea înot, în noiembrie!

Fata lui Dan Popescu e în Germania.
Circulă ideea despre Baticu că pune pe alții să scrie și ei.
Toma Boerescu a lăsat caiete autobiografice și benzi *[de magnetofon]*[1]. NB a găsit în ele o serie de erori.
Nu-mi poate da caietul Cristea, duplicatul fiind împrumutat cuiva. Nici caietul cu reproduceri ale scrisorilor Lehmann[2].

„Pompi Pascu socotește drept nebunii, ceea ce fac alpiniștii de azi. E doar lege a evoluției… La o adică, și tu făceai nebunii, la vremea ta!. Haret își lăsa nevasta la Gîtej în Sinaia și se ducea la Ana Spiru Haret, la vila acesteia din localitate. Sînt chestii la dame care te fac să le uiți mutra. Și anume că se regulează bine."

„S-a zvonit că eu l-am omorît pe Cristea. Eram la Sibiu, am biletele! S-a dus în Făgăraș să se convingă că nu schimbase Nae Popescu marcajele. N-am fost pe Gălbenele în ziua în care Conteș spune că aș fi fost[3]*. Voi intra în acel perete după un timp, alături de alții, doar pentru a face niște poze în rapel. Era un loc frumos.*
Am fost inițial în partid la A.C. Cuza, apoi în Gardă [de Fier].
Pe N. Caranfil l-am cunoscut în 1933, ajungînd la el întrucît nu izbuteam să mă reangajez la Gaz și Electricitate. Am fost acasă la el, la poartă, apoi la birou, unde secretara evreică Anaia îmi făcea șicane. Am mai fost la el în birou în [ultima parte a lui] *1940, cînd mă însurasem. Exista obiceiul de a se mări leafa, în asemenea situații. S-a uitat pe geam și a zis că am destul. Și erau zilele Legiunii! Eu, cu însemnele Gărzii de Fier pe piept."*

„La vremea războiului, Dunăreanu a fost mobilizat probabil pe loc. În 1952-53, auzind că vin americanii și fiind încurcat cu delapidări, a chemat poliția [sic] *acasă, să-i caute cele care lipseau. A pus inten-*

[1] Prin 2005-10 Dinu Mititeanu a transmis unor amici conținutul digital al acelor benzi. La puțin timp, a revenit rugîndu-ne să nu îl distribuim, deoarece familia are de gînd să îl publice (nu s-a întîmplat acest lucru).
[2] Le voi copia/fotocopia prin 1989, de la cel în cauză.
[3] Avusesem în prelabil o discuție cu acesta, la domiciliul său din Bușteni. Mi-a spus, contrar lui Baticu, că nu fusese ideea acestuia să atace Trei Surplombe, ci a lui și a lui Toma Boerescu. Baticu ar fi apărut pe vale, pe cînd erau în perete, cerîndu-le să îl ia și pe el.

ționat într-un dulap poza Căpitanului și altele asemenea[1]. A făcut doi ani. Găinar mărunt. A prins și o amnistie.

Hitler a venit cu ideea revenirii la scrisul gotic.
(Văd în biblioteca gazdei un exemplar al revistei "Ein Bergsteiger". *„Nu s-au pierdut?") Ale Clubului s-au pierdut. Cel de aici e primit cadou de la dr. Nestorescu, înainte de 1984.*

Am mers pe front, trimis cu tinichea[2].
Udriște-Olt a căzut bine și în regimul lui Antonescu, căci i-a pupat și pe ei.

Am fost la nevasta lui Serghie de la care am aflat despre presiunile (din anii '30, inclusiv via C.I. Parhon [sic], *pentru «cedarea» locului de la Babele, ADMIR-ului.*
Nu știu dacă acea doamnă Serghie era rea de muscă, cum s-a mai spus, căci nu m-am regulat cu ea.
Serghie spunea «Joliule!» tuturor.

La serviciu, în anii '30, nu o duceam deloc rău. Aveam 38-40 ore pe săptămînă, iar de asamenea «punți», cu ocazia sărbătorilor. La prînz luam tramvaiul 2 pînă acasă, unde mîncam și mă culcam.
Titi [Ionescu] *«întîrzia» cu Elena Haberman, iar ulterior venea cu bani acasă, pasămite pentru ore suplimentare la serviciu. Odată a dus pe munte niște ovrei, care l-au cadorisit inclusiv cu niște material de pantaloni.*

(„Vocea Americii", în anii '80). *„Numai evrei și unguri sînt în țara asta, de le iau apărarea?!"*

Petre Moisescu erau director. Ardea o vale, două. Cu el și alții în Hornul Coștilei, cînd n-am mai avut chef de urcat, eram neantrenat.
Nu e adevărat că Sică Datculescu a venit cu ideea Crestei Coștila-Gălbenele! Eu le-am spus despre ce e vorba, abia la baza ei.

---

[1] Nu confer acestor informații statutul de literă a evangheliei. Sînt niște păreri, ce rămîn eventual de verificat. În paralel, știu că au existat oameni care intenționat s-au dus la pușcărie, ca să apară drept .... la iminenta venire a a americanilor (Steinhardt sau M. Bănuș descriu parcă un asemenea caz).

[2] Aceea de participant la rebeliunea din 1941. În ediția II a „Amintirilor..." e pomenită năzbîtia lui Ion Antonescu, de a te face erou din ordin, mai exact a fi iertat de pedeapsa cu închisoarea, dacă respectivul accepta să meargă pe front.

În 1968 am urcat Fisura Neagră din Cheile Bicazului, cu Dan Vasilescu. Cu Cristea, în 1946, am vrut să urcăm fața sudică a Pietrei Altarului.

Cristea programase o conferință la Sibiu, la 16 noiembrie 1982. Nu a mai apucat! A murit odată cu Brejnev[1]*; s-au dus împreună...*

Am să merg la Dobrescu, la mititei [festivalul montan patronat de acela], *dacă m-o invita. Anul trecut m-a invitat indirect.*

Nu găsește o fotocopie după un text din „Vraja Bucegilor". Crede că e la mine. Îi spun că am volumul original, cel din 1916, găsit la rulota de hîrtie a lui tata.

Pe Horia Stamatu îl chema de fapt Stamatopol."

Merg azi și la Biblioteca Academiei, unde e cald, însă drumul pînă acolo e în înghesuială și începe să mă irite.

De cînd cu decretul-minune, tramvaiele sînt mai puține, iar totodată circulă în permanență pline ochi. Ce-o cîștiga ITB-ul la bilete, n-am idee.

11 februarie. La ADMIR. Prizele locului sînt sigilate [ca să nu se consume curent]. Iar calvarul o fi abia la început.

13 februarie. Mă înfrupt dintr-un kil de țuică; ne *prăfuim* ceva (un litru, de...). Matol, dau telefoane și nimeresc pe d. Gherasi, pe care îl voi vizita peste două zile.

15 februarie. La d. Gherasi, nu îi merge soneria. Același omuleț cu barbă, ochelari cu dioptrii vizibile, praf în casă, perdele negre[2]. Mi-a adunat o groază de chestii, multe neinteresante pentru ceea ce fac. Mă tratează cu țuică de Clopotiva [Banat], pe unde a umblat (de aia nu-l găseam!) Fac două-trei copii după albumul foto pe care îl aduce. Îmi cadorisește cărți: "Bucegii, turism-alpinism, „Peștera Ialomiței și Casa Peștera", a lui Haret, Trasee alpine în Carpați" a lui Kargel, cît și vreo patru vederi vechi.

[1] Secretarul general a Partidului comunist al Uniunii Sovietice.

[2] Deși octogenar (n. 1903), N. Gherasi mergea în campanii geologice, datorită cărora lipsea perioade măricele de acasă.

De la dînsul aflu că a murit dl. Cantuniari. Sînt profund impresionat.

Vremea e închisă, ca anul trecut, dar mai cald. Chin la întoarcere cu ITB; lumea tace. Cîndva, reproșa întârzierile șoferilor sau vatmanilor; acum tace, dar părăsește trotuarul stației către mijlocul străzii, lungind ochii în direcția eventualului autobuz.

Joi, în **ultima săptămînă a lui februarie**, la Biblioteca Academiei găsesc „Realitatea ilustrată" – la Sala 1, în vreme ce o bănuiam la Sala 3[1]. Ciugulesc totodată cu spor din Gazeta Sporturilor 1930 și 1931. Spre bibliotecă, la venire pe Calea Victoriei, la trecerea lui Nicu[lae Ceaușescu] nu știu de unde apărut ca din pămînt atîția *presari*! În convoi, salvarea trece întîi, iar la un minut *omul nostru* cu o Dacia 2000, plus o alta ordinară. Parcă pe Magheru, după-amiază[2], mergea cu mai mult tam-tam, dar acolo e și popor mai mult, pe trotuare. Oricum, mai ales după-amiaza e ceva penibil, trecătorii de rînd stînd ca struții.

1 martie. Sîmbătă. Reușesc să-l prind la telefon pe Coman. Grețos nu e, dar nici pe departe. Mă pregătesc să-i transmit vîrful și îndesatul, că de vizită la el, în Brașov nu mai poate fi vorba

Aud totodată de la nea Baticu cum că Bojor face urît, legat de ce misive am trimis în dreapta și-n stînga (la R.P., dar și la cercul „Montana" din Sibiu, care au scris favorabil despre expediția Gurja Himal. Ar vrea să mă dea în judecată. *Oh, la, la!*

Cam la două săptămîni merg la Biblioteca franceză, să văd ce mai e în ziare. Filme cam nasoale acolo, atît în februarie cît și în martie.

---

[1] Eram fascinat (fie și *in absentia*) de imaginea pe care R. Țițeica spusese că a luat-o din Creasta Picăturii, în 1929, și pe care îmi amintea a fi publicat-o în „Realitatea Ilustrată". Iar la vederea căreia alpiniștii epocii încercaseră în zadar să identifice locul de unde fusese făcută – nedîndu-le prin cap ca omul să fi atins Creasta Picăturii. În realitate, a fost publicată în „Educația fizică" (1931-32), prin intermediul lui Nae Dimitriu.

[2] Venirea către *Comitetul central* [din anii 2000, Ministerul de Interne] avea loc pe Calea Victoriei, unde în acei ani nu exista circulație auto (și pentru alții). Întoarcerea o făcea pe strada Onești (actualul Dem Dobrescu), iar apoi Magheru. Te simțeai naspa cînd se apucau presarii să îndemne destul de fioros „Circulați!", adică să nu te oprești și să caști gura la prea-slăvitul.

ADMIR. Dacă nimeni nu se agită acolo, am lăsat-o moale, nu m-am mai dus. Am și un incident cu Ștampilă, care îmi promite volumul „Flora Bucegilor", găsit de el pe undeva, dar cînd vin în Slătineanu să-l capăt (pe bani!) îmi spune că l-a dat altcuiva! Utima dată am proiectat diapozitive și am vorbit despre istoricul cabanelor din Bucegi.

Am în **această perioadă** o tentativă de a sui Valea Seacă a Caraimanului, cu un Viorel, respinși fiind însă de vreme.

Apoi, **tentativă de a coborî Creasta Picăturii**. Invitasem să meargă un coleg de la Sticlărie, dar acesta nu a venit la gară. Indiscutabil a fost mai bine așa, căci pe muchie a fost și vînt, și o zăpadă întărită ce risca să mă trimită mult mai iute decît mi-aș fi dorit la Verdeață! Prin urmare, după ce am coborît cu greu pe prima față prelungă [obîrșia vîlcelului numit ulterior al lui Cantuniari], am zis stop, mai exact m-am întors la Cruce și apoi la telecabină. Masă la Babele.

La nea Nae, citesc zilele astea niște materiale critice ale lui privindu-i pe Cristea, Haret și Dunăreanu.

Merg lunar în Mihai Vodă, la *Turist-club.* Așteptăm toți căldura.

24 martie. Marți. Merg la Beldie cu magnetofonul; va fi o oră și jumătate de înregistrare. E singur, doamna fiind ieșită pe undeva. Pisici. La bucătărie, unde sînt două neoane de 40 W, punem, să fiarbă țuica adusă de mine. El e cam calicel. Aceeași strîngere de mînă de moluscă, același pantalon (de golf).

Tot zi, merg cu fiul Gabi la Toni. Înregistrat pe magnetofonul meu Modern Talking, albumele 1 și 2. Invenție în blocul lui, becurile sînt în două în două etaje. Madam Luțaș ne tratează cu bere și să dovedește damă de viață, contrar vechii mele păreri.

25 martie. La ADMIR. Sînt inițial teribil de nervos, de iritat, dar apoi îmi revin. Dl. Albotă e cu fetița lui (făcută destul de tîrziu...); ne oferă fondante.

26 martie. Mă duc la convocarea armată[1], unde o ploaie mă face om. Apoi ajung la Turing, care și-a schimbat denumirea în *Turist club*. Mircea

[1] Primăvara, în două-trei după-amiaze, ne chemau pe mai mulți la o unitate militară de la Centură-Cernica, să pierdem vremea pe acolo. Mi s-o fi tras de la faptul că

Dumitrescu motivează ca activitatea fiind cum e, nu poate paradi bunătate de firmă a legendarului Turing-Club[1]. Schimbarea a avut de fapt loc în toamna trecută, cînd s-au împlinit 15 ani de activitate a formațiunii postbelice. Pe aici, Manof (e dulce, departe de lumea dezlănțuită) vorbește de Deltă, de Ada Kaleh. Le are, fostul stenograf al lui Iorga[2]... Pe urmă vine unul cu muzică, scîrț-scîrț, la care mă fac a pricepe ce și cum. Apoi, diapozitive Praga, iar cînd să înceapă cu peșteri, o întind – căci am treabă acasă.

Aici apare fratele Puiu și mă ia la [restaurantul] Mediaș, unde se închide la ora 8 seara. Stresul la inșii din jur e mai vizibil ca niciodată. Becuri, reduse ca număr, și totodată chioare. La radio, culmea nerușinării, se dă tare *că cît* de nemaipomenit este decretul cu privațiunile energetice, legat de care apar inevitabilele cozi de topor, cum că nu cu 20% vor reduce consumul, ci cu 30, iar totodată că vor face aia și aia.

Tot seara sună dl Dănățoiu, dacă n-am o pilă la cazare în Sinaia. Nu am, păcatele mele!

30 martie. Luni. Soare. La B.C.U.. Caut una, dau de alta: Almanah Turistic 1987, unde e pomenit un tip care, în deceniul patru, a încropit ceva gen Salvamont. Omul publica în gazeta „Tempo".

31 martie. Un moment deloc plăcut. Plec la munte, singur, cu tren de 4 [dimineața]. Într-un compartiment, încerc să dorm. Înspre Comarnic suie un tip, care stă apoi în poziție verticală, nu ca mine întins. După un timp omul pleacă. Poate trezit, dau să-mi iau ochelarii puși pe măsuță, dar ia-i de unde nu-s! O iau prin vagon, recunoscînd în apropiere pe tip, într-un compartiment cu alții, dar omul face pe niznaiul. Nu am ce-i face, nefiind nici un pirpiriu (probabil e un navetist spre Sinaia). Cum nu-s șanse a mă

---

fusesem anterior caporal. La un moment dat, prin 1988, mi-a sărit țandăra și le-am zis celor de la așa-numitul comisariat militar al sectorului să o lase mai moale cu așa convocări, căci nu știi cînd așa ceva face pe respectivul să plece din țară.

[1] Nu m-ar mira să fi strîmbat din nas vreun înalt *culturnik*, de acea denumire *burghezo-moșierească*.

[2] Istoricul apelase la el și la alți unu-doi studenți pentru a-i stenografia conferințele. Avea nevoie de mai mulți pentru ca, laolaltă, poată trece pe hîrtie avalanșa de vorbe a lui Iorga. În context: „În 1931-32 am fost cu Iorga la Paris, după care eu am mai rămas o lună acolo. Am fost în răstimp la C.A.F., care m-au invitat la stîncile de la Fontainebleu, cu trasee între 22 și 42 metri".

mai descurca, la dioptriile mele, pe planificata muchie estică a Clăii (partea inferioară), la Comarnic mă dau și jos și, previzibil de cătrînit, o iau îndărăt. Iar la București comand iute, undeva pe la Armenească, o nouă pereche de ochelari. Un motiv în plus de regret mi-a fost că ochelarii furați îmi plăceau, îmi dădeau un aer de calitate, ceea nu reușisem înainte și nu voi izbuti nici cu noua pereche.

Paharul a avut însă și o parte plină. La scurtă vreme voi merge în acel traseu, cu un secund chiar, iar drumul se va dovedi mult mai complicat decît anticipasem. Deci nu pot ști dacă răul pomenit imediat mai sus nu a fost unul spre bine...

10 aprilie. Datorită vremii proaste, decid cu Marius în tren să nu mai coborîm la Bușteni, ci să mergem la Brașov. Acolo, pe cînd străbatem o ulicioară ce leagă străzile Republicii (Lipscanii lor, cu circulație exclusiv pedestră) de Nicolae Bălcescu (voiam să-l vizitez aici pe dl. Lehmann), intru întîmplător într-o așa-numită *consignație*[1], în al cărei raft văd la vînzare o mașină de scris, Olivetti – precum a nepoatei lui Baticu (dar binișor mai ieftină)! Cum, inevitabil, nu aveam bani la mine (și nici carnetul CEC pe care adunasem în acel scop), îmi propun să revin cît mai curînd...

> Îndrăznesc un interludiu (poate cam lung), legat de un alt montaniard cu activitate în interbelic pe care l-am vizitat, și anume Carol Lehmann[2]. Vorbindu-i-se de mine, acesta din urmă nu a avut nimic împotrivă să-i calc pragul. Nea Baticu a ținut să mă prevină că acesta nu face iarna focul. Era un pic de exagerare, din partea lui, căci d. Lehmann proceda astfel doar în camera de dormit, către care stătea deschisă ușa dinspre sufrageria unde exista o sobă, care în sezonul rece asigura o temperatură mulțumitoare. De asemenea, exista o plapumă

[1] Magazin (inevitabil de stat) în care particularii puteau lăsa pentru vînzare mărfuri de uz personal, mai exact unele de calitate, căci cele mai puțin pretențioase se comercializau prin *talciocuri* mai mult sau mai puțin ad-hoc

[2] Legat de numele acestuia, și circulînd în paralel forma *Karl*, nea Baticu mi-a spus că îi văzuse buletinul, și unde era forma *Carol*. Mi-a explicat că la vremea nașterii lui familia a dorit să contracareze eforturile de maghiarizare ale autorităților locului, alegînd un nume latin, care ar fi fost mai puțin expus modificărilor (varianta ungurească fiind, gîndesc eu, Karoly)

amplă pentru vizitator (dînsul se culca în cealaltă încăpere), prin urmare nu am simțit frig, barim la corp.
Surpriza în acel dormitor au fost tablourile, conținînd portrete tipărite, cam A4, a lui Lenin și Stalin! Asta, în a doua jumătate a anilor '80. Dincolo de uimire (nemărturisită amfitrionului), nu mi-am bătut capul, ce și cum. Știam și de la nea Baticu, că avusese un lung peripluu prin Rusia primului război mondial, iar la un moment dat chiar d. Lehmann mi-a spus, despre o mîncare ce a pregătit (cu orez și mulți morcovi), că i-a învățat rețeta în Asia Centrală. Ulterior, am auzit/citit că fusese prizonier de război, acolo...
(descopăr acum într-o poză pentru un grupaj ce i-l pregătesc, că purta prin casă bocanci, iar totodată, asemenea lui Alex. Beldie, avea pantaloni de golf, dar unii strict de munte, cu ciorapi groși aferenți).

...În preajma aragazului mai avea un afiș, cam *A2*, cu prietenia româno-maghiară”[1]. Din toate acele tablouri deduc a se fi simțit bine în anii ’50, deși nu știu de vreun colaborare a sa cu comuniștii. Nu pot ști dacă a simpatizat cu aceștia încă din perioada periplului prin Rusia.
La chestiune, existau pe pereți și cîteva fotografii de munte, între care una a patru persoane (posibil să nu fi putut identifica atunci între ei pe C. Lehmann, tînăr), între care o femeie, a cărei femininitate, fie ea și așezat/planturoasă, m-a tulburat.

Cînd în trecea pragul cineva, d. Lehmann îl chestiona iute dacă nu dorește un ceai (era unul din categoria negru / rusesc), trăgînd aproape automat (căci nu avea de ce să îl refuze cineva) ceainicul pe foc.

Legat de vorbirea gazdei mele brașovene, existau probleme măricele în ale comunicării, dintre noi. Asta, întrucît C. Lehmann era tăcut de felul său, atinsese totodată o vîrstă (92, la data primei mele vizite!), iar totodată, fiind sas, vorbea destul de prost românește. În context, oamenii pragul umpleau ei golul de tăcere, deseori inclusiv între ei, gazda numai ascultînd (să-mi fie iertată paralela, avea atitudinea lui Jedi, din „Războiul stelelor”).

[1] Mai exact: „Același pămînt, același ideal înfrățesc popoarele român și maghiar din România democrată”

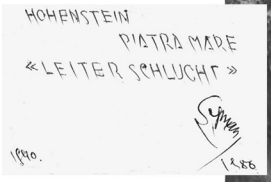

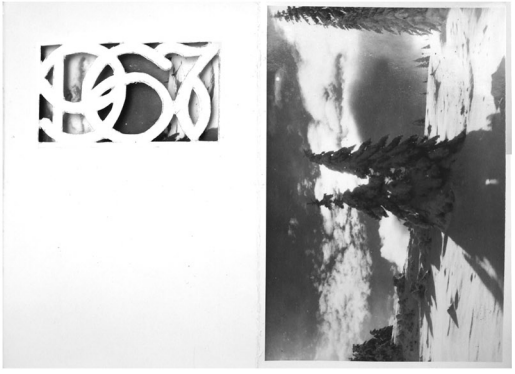

Carol Lehmann

Materiale primite
de la C. Lehmann

Ca discuții, dl Lehmann mi-a spus că, dintre cunoștințele sale, umblau prin abrupt Streitfert, Prox, Samhammer, cît și Tontsch[1], care la un moment dat s-a ascuns în munți de autorități, ca să nu fie recrutat[2].
Fusese apropiat cu Otto Wilk, decedat la data discuției noastre, foarte probabil și cu Dresdandt. Lehmann a confirmat informația (la o adică nu avea de la cine altul, să provină) din „Călătorie prin vreme"[3], că acel Dresnandt urcase solitar, iarna, inclusiv Rîpa Zăpezii, în prima parte a anilor 1920, dispărînd apoi pe munte.
După primul război mondial, în cazul Pietrei *Craiului* se vehiculase o nouă denumite, *Mont Libera*, care nu a prins însă.

---

[1] Unchiul lui I. Manof avea nume de familie similar, dar nu pare să fi fost vorba de aceeași persoană.

[2] Notate de la Vlad Petrușca, fie și cu inerente deformări: „*Traian Flucuș era antrenor la Celuloza – aflată în competiție cu Torpedo (al fabricii de armanent etc. de la Tohan), a lui Garner.*
Hărțile lui Tontsch. O parte erau la Flucuș. Le-am văzut [Vlad a fost în Salvamont Zărnești, cogener și amic cu frații Pivodă] *plus însemnări pe file de caiet. Harta era una amănunțită. Cu file de caiet, cu desene. Tontsch a fost și braconier.*
Cabanier la Curmătura, de unde l-au și arestat.
La 23 august 1944 niște soldați germani din zonă (aveau o unitate militară importantă la Zărnești) nu au apucat sa se retragă, dar nici nu s-au predat. Erau cel puțin 15 oameni. I-a ascuns Tontsch în Piatra Mică, de la cabană mai sus, în niște rîpe, cu niște grote, unde au înjghebat niște adăposturi. Le duceau unii sași de mîncare. Au stat acolo, cu armamentul individual cu tot.
Gura lumii spune că au fost turnați de Silaghi, dar nu cred! Nici bătrînii, nici copiii lor (cei doi frați). Legat de aceștia, Sandu era cabanier, bețiv, vînător, un pic de pușcărie la locul de muncă, a murit acum trei ani, cu vreo 7 ani mai mare ca mine, braconier; fratele lui, Tuți, a fost șef al Salvamontului local. Sandu era mic, atletic, vînjos, Tuți înăltuț, subțire.
Acei nemți au stat ani de zile acolo. S-a terminat cu o turnătorie. Securitatea a înconjurat muntele. Sute de arestări. Tonsch a fost arestat și el, a dispărut, parcă a sombrat *în neant.*
Tonsch era prieten cu tatăl lui lui Traian Flucuș. Unii spun că au rămas din hărți la familia Garner.
Apropo, Garner era mai sec, Flucuș urca de plăcere. Torpedo lua alpiniști de la Celuloza lui Flucuș, racolați apoi de Dinamo sau Armata."

[3] Inevitabil, N. Baticu a fost intermediar al informației, către autorul Valentin Borda. Acesta din urmă o asortează poetic, vorbind între altele de extincție în pacea munților. Alți autori nu preiau însă ideea, inclusiv subsemnatul. Deși asemenea eveniment este în sine unul fascinant, am considerat insuficiente detaliile legate de el.

Adăpostul numit de unii Cabana Ascunsă fusese ridicat pentru vînători, după 1918. Zona constituia fond cinegetic, iar prin urmare accesul era unul cu restricții, existînd în acest sens paznici de vînătoare[1].

...O voi face **peste cinci zile**, cînd țin să iau cu mine la o gură de aer și băieții, pe Dan și Gabi. Mergem cu acceleratul, unde probabil din motive de naș necooperant fug să iau bilet în Ploiești (”ca de obicei, putoarea de la casierie de acolo mă tapează de rest, cică nu are”). În Brașov, prăvălia cu mașina de scris e închisă, primind marfă. La ușa ei, așteptînd să deschidă, am o surpriză mai mult decît proastă, căci înaintea mea e un tip, care își dorește exact acea mașină de scris! Ăsta da, ghinion! La vînzare mai e una, o „Erika”, o idee mai scumpă și pentru care nu îmi ajung banii ce am la mine! Îmi calc pe inimă și îl rog pe dl Lehmann (copiii și-au găsit de lucru la el, cît am fost după mașină) să-mi împrumute el diferența. Omul o face fără cea mai mică ezitare (voi avea grijă a doua zi să-i expediez prin poștă banii), așa că plec mai mult decît încîntat din Brașov, cu noua cucerire în rucsac.

Am luat trenul dinspre Sibiu (dau 30 lei pentru toți), cel care e pe la ora 5 în Bușteni. Fiind personal, după o vreme copiii se plictisesc, ba chiar și eu, așa că după Ploiești mă apuc să bat la noua sculă. Ba o iau și la serviciu, în acea seară, depășindu-mi teama că ar fi ceva subversiv, în ochii paznicului de acolo. A doua zi merg cu ea la miliție; deja nu mai e nevoie să te duci cu *obiectul* acolo, îți dau ei un material STAS (cu text propagandistic) cu care mergi acasă, îl bați la mașina ta, iar apoi le duci foaia[2].

La editură [Sport-Turism], unde merg să mă interesez de cererea mea, Borda îmi motivează că o reclamație a mea privindu-l pe Ionescu-Dunăreanu este motivul respingerii ofertei mele de carte.

27 aprilie [1987]. Pe la șase seara, din cabina portarului de la Sticlărie[3], mi-a venit să sun la d. Țițeica, pentru o viitoare vedere. Tocmai trăsesem tare să-i scriu capitolul la mașină (cu greșeli inerente începătorului întru

[1] I. Manof mi-a spus că legitimația de membru S.K.V îți permitea accesul.

[2] Nu pariez că milițienilor le era tare dragă, acea corvoadă...

[3] La telefonul atribuit stației de oxigen, datorită exceselor (veneau și diverși, ca să dea vorbească *în exterior*, și pe care nu îi puteam refuza), nu mai aveam ton *de oraș*.

dactilo) și voiam să-i știu părerea. Mai mult decît neașteptat, soția mă anunță că dl Radu a încetat din viață, la ora 3!

Trec a doua zi (**28 aprilie**) pe la casa *maestrului Bucegilor*. Mă aștep-tam să fi murit acolo, însă aflu că se afla internat în spital de cîteva zile. Dan Popescu, întîlnit aici, îmi zice că a avut atac în partea de jos a inimii, lucru îndeobște fatal[1].

Nea Nae a alergat cu un vecin să facă formele inerente în așa situații. Escroc[2], nu mi-a zis a zis nimic. Rău nu e să se miște repede, și ca obraz, și ca idee a materialelor [din arhiva montană R.Ț.] care ar încăpea pe mîini rele. Îmi va motiva că sînt și alte ocazii, în care pot să mă uit de ceea ce mă interesează[3]. Hm... Nu mai e nimeni, tîrîș-grăpiș, pe culoarul de la intrare, cu ochelarii groși, un om micuț. Și care să-mi spună: „Vezi să în-chizi poarta, să nu iasă cîinele". Nu mai are cine să-mi spună de tezele de doctorat pe care le coordonează. Îmi apare totodată în minte tabloul cu nea Radu micuț, cu legenda "Radu avant de... mois"[4].

Doamna Țițeica mă invită [ca de obicei, în vizite acolo] la un fursec, la un ness. Nu prea îmi are de așa ceva, iar dumneaei mă înțelege.

J'erre [merg fără țintă] de-acolo, marcat. Trec pe la Beldie, aș vorbi cu cineva, dar nu e acasă.

> La înhumare (Belu), a fost mai puțină lume decît la Șerban, foarte probabil întrucît Radu nu fusese academician. Locul de veci este altul decît al fratelui, altminteri nu departe de el. Aici remarc un tînăr din familia răposatului, de care bănui că este fiul lui nea Radu (de care auzisem).
> În asistență, dintre *ai noștri*, nea Baticu, Sorin Tulea, Valentin Borda, cît și cei pe care îi pomenesc mai jos.

[1] În odaia de lucru a dînsului văzusem o așa-numită bicicletă medicinală.

[2] Expresie pe care o foloseam în epocă. Copil, o auzisem în familie, iar apoi la un profesor de matematică mai șmecheros, din vremea liceului meu (seral). Îmi mai necăjeam copii astfel („Gabi escrocu'"), cu replica „Tata 'scrocu"!

[3] Admit azi că dînsul era mai priceput, în a nu leza terți și ei legați de acea arhivă.

[4] Asta am notat fugar/superficial în jurnal, fiind o poză cu el *bebe*, înainte de a îm-plini un an. M-a mirat un pic notația în franceză, dar ulterior voi afla că mama lui a fost franțuzoaică.

Înhumare Radu Țițeica,
aprilie 1987

Revederi

Cu așa nedorit eveniment, are loc – pe aleile cimitirului – o întîlnire de gradul zero între vechi montaniarzi, și anume C. Dedula (pe care l-am luat de acasă, din strada Gazelei), și Alex. Beldie. Ultimul e în ținuta lui clasică, plus portțigaretul... Deși nu s-au mai văzut probabil de decenii, se recunost imediat, urmînd oarece efuziuni. După îmormîntare, și împreună cu I. Manof, se întrețin cu toții pe aleea principală a cimitirului. Atmosfera dintre ei este mai mult decît destinsă. Inevitabil, mintea îmi zboară la poza din aprilie 1931, de pe Valea Albă...

1987, 12 mai Vîlcelul Santinelei

Întrucît inițial nu am regăsit RT-ul, am refăcut din memorie tura (mai exact la timpul trecut)

***Zi de marți**. Îmi făcusem oarece părere despre parcursul acelei văi, în care am intrat cu gînd să ies în strunga Măgarului, iar de acolo să cobor Colții. Pe aici, la un șoc oarecare, coada (de lemn, a) pioletului se crapă neașteptat! Cum nu se mai putea conta pe el, am rupt coada, rămînînd doar bucata cu lopățica și toporișca. La suiș m-am descurcat, fiind și o zăpadă cît de cît prietenă (nici panta nu a fost groaznică). În Valea Colților am dat însă nu departe, în coborîș, de o porțiune înclinată și cu zăpadă înghețată de unde riscam să o iau urgent la vale. Am sperat să nimeresc în stînga o variantă de ocol, găsind la vreo 50 metri distanță de talveg un horn, ce iute devenea însă vertical în aval, pentru ca sub el să pot ghici un teren foarte înclinat, pînă spre Mălinul ce vizam.*

M-am întors în vale, cu speranța că apreciasem greșit ca fiind mai negru, dracul de acolo, însă realmente ciotul de lemn nu ar fi putut constitui un reazem care să mă scape de dramatica alunecare ce anticipam. Sentimentele nu mi-au fost prea plăcute pe tot acest parcurs (însoțite fiind de tema "Ce dracului mă fac, cum ies din belea?!!"). Revenit la hornul lateral, mi s-a părut că există posibilități de rapeluri, pe acolo. Nu mai știu dacă am urmat hornul, ori am plecat din start pe fețele din dreapta acestuia. Cert este că la un moment dat, la o desitură *cu arbuști, nu am putut lansa cordelina departe, cum se face de obicei, căci se încurca în vegetația din jurul meu. Mi-am zis că va veni după mine, odată cu coborîrea, dar nu a fost așa. În niște jnepeni deasupra unei porțiuni verticale, în care picioarele apucaseră deja să bălăngăne, cordelina nu mai venea. Îmi amintesc a fi încercat acolo,*

ca să am mîinile libere pentru a trage de sfoara reticentă, să țin și cu dinții (la propriu!) de ea, cît să nu plec peste flancul de dedesubt. Probabil nu am făcut-o, căci oricum nu ar fi contat așa strînsoare, însă am reținut acea idee dramatică, de a evita căderea (și implicit de a-mi prezerva viața).
Pînă la urmă sfoara a venit și am putut continua. Ulterior, malul acela s-a mai liniștit și l-am putut parcurge pe picioare, pînă în valea-mamă.

Ulterior am găsit și descrierea fierbinte a turei. Cele două relatări se completează:

Tren 2[15]. Nani. Totul e ok. În Bușteni a început să se lumineze un pic. Prin urmare nu sînt probleme pe Munticel, după aceea.

Am drept țel Seaca Coștilei – Colțul Mălinului etc., dar vremea aici nu e ca la București, ci ca la munte... De aceea caut ceva mai la soare. Și zarul cade pe Vîlcelul Santinelei.

Cu soare sau nu, am parte de zăpadă din belșug aici. Cred că timpul e cu 2-3 săptămîni în urmă, raportat la ’85 sau ’86. Comparație: brîul de la strunga Măgarului și vîlcelul de sub Colț au zăpadă, ceea ce nu fusese la 7 mai 1985, cînd am urcat valea Colților.

Pe drum, merg moderat. Dincolo de poteca marcată, valea intră în scurt timp într-un canion, întrerupt spre capăt de o săritoare foarte tare. Pe vremea asta (fețe pleoștite de iarbă, alternînd cu zăpadă), decid să cobor în rapel, din tentativa de ocol pe dreapta, printr-o o zonă destul de înclinată.

Încurajat de soarele ce mai luminează Colțul Gălbenelelor, o iau pe colțari pe o altă față și ies deasupra. Pe aici, mi se rupe coada [de lemn a] pioletului, pe cînd atac o bucată de gheață a banchizei pe care mă aflu. Așa că voi merge cu el ciont, fără bucata de jos.

La modul general, primele două treimi a văii îmi par asemănătoare Văii Bujorilor din Moraru, în timp ce finala e rudă cu Verde-a din Coștila.

În șa e *recișor*. Mai iese soarele, dar nu pe la mine, ci pe Colțul Mălinului sau altele. O cioară strică liniștea locului (exclud 2-3 păsările care ciripesc ca-n pădure). În rest liniște, de se aude clipocitul unui șipot pe ruptura finală a Vîlcelului de sub Colțul Gălbenele[1]. Pe versanți, zăpadă sănătoasă.

[1] Afluentul Vîlcelului Santinelei care se abate către fața estică a acelui colț.

Dejun, lichid din zăpadă topită la primus[1]. În Moraru, un cuc. În ce privește creasta acestuia din urmă, pînă la nivelul Acelor locurile sînt fără zăpadă.

Cui să-i dea prin cap că, după aparent simpla tură pînă la Măgar, voi trece de două ori la mustață (de moarte), pe acolo pe unde îmi programasem să fac 45 minute pînă la confleunța cu Mălinul. Așa că de la proiectatul tren, de 2 după-amiaza, ajung la cel de 5, dar asta să fi fost singura problemă! Tura plănuită de 5-6 ore va dura 9 și jumătate!

Mă tentează să mă las de meserie, e prea de tot; știu că n-o s-o pot face, dar ceva e de făcut! Cum mi s-a părut în '85 floare la ureche Valea Colților, pentru ca acum să mă împotmolesc dramatic?!

Acasă ajung obosit rupt, căci nu am apucat să dorm în tren.

Mai merg **peste două zile** (!) la munte, dar voi nota doar că prind *Clujul* (la patru și ceva, căci e întîrziat) și văzînd bere pe drum, în București, ieșim (eu și Mariana) repede la aer.

20 mai. La d. Parhon. În paralel, Dedula nu răspunde la telefon.

21 mai. Termin de bătut la mașină capitolul M. Haret...

Evident am bîjbîit ceva (fie și nu imens ca timp) pînă am învățat cum trebuie să arate o filă de manuscris. Inițial, băteam la cea mai mică distanță între rînduri, iar în același timp pe ce neam de hîrtie găseam. După o vreme am deprins și unde să caut hîrtie *la top*, chit că nu era pe toate drumurile, iar deseori de proastă calitate. Nea Nae, poate și din economie, lua o coală mare de la librărie și o tăia în bucăți (de măsura lui *A4*), rezonabile pentru ciornele lui.

Am avut destul de curînd probleme cu mașina. Am mers la o *cooperativă* care se ocupa cu așa ceva (Mihai Bravu, în dreptul străzii Vaselor). Acei bravi compatrioți au cam strîmbat însă din nas, la munca ce-i aștepta, iar totodată au pretins o sumă mare. Așa că m-am uitat acasă mai atent la mașinărie și am dres singur beleaua (ce necesita re-

[1] Îmi procurasem în epocă unul (rusesc și costînd 250 lei), parcă de la Mica publicitate a ziarului „România liberă". Fie și pentru că tot îl auzeam pe Vlad P. a-și face la primus una sau alta (ceai, supă) pe munte, am zis să-l imit. A fost un obicei de scurtă durată, pe munte. L-am mai luat prin circuite, dar nu a avut viață lungă.

glajul unui banal șurubel). La chestiune, și deși am reușit să stric destule alte scule personale scumpe, „Erika" a rămas ok pînă cînd am vîndut-o, pentru achiziția unui computer mai bun (anteriorul, primul de acest fel, fusese oarecum cadou).

... Ar ieși 20 pagini de capitol. Asta, înmulțit cu opt capitole cît am în calcul, duce la o carte de 160 pagini.

Tot azi, cine mă sună? Vlad Seabru! Bla-bla-bla, dar dincolo de toate i-am spus că mi-ar face plăcere să urcăm în continuare împreună. Ce e drept, îl rog cînd o avea timp să-mi spună cum a fost cu plasa de anul trecut, cînd nu a venit la gară iar apoi a dispărut în ceață.

N-ar fi rău să îi cer lui Borda o negație oficială la propunerea mea[1].

Aștept vizita istorică a lui Gorbaciov[2].

1987, 7-6 iunie Brașov și Creasta Picăturii

Sîmbătă sînt discret la plecarea spre munte (pe care o vreau cu înnoptare acolo), față de Mariana. Tren de 4 dimineața. Nașul se declară principial de acord cu blatul meu, dar apoi nu mai apare, așa că mă duc eu după el pe la Poiana Țapului, să-i dau *mălaiul*. Fac și eu pomană, în felul meu. Plec de acasă negru de supărare, cu gînduri de aceeași culoare. Planuri măreațe à la Adînca, numai că în ciuda declarației de imprudență (pe stil „Îmi bag picioarele în ea de viață!"), voi descoperi la capătul a două zile că am acționat mai prudent ca niciodată...

În Poiana Morarului, ceață de nu vezi nici Brîul Înflorit. Așa că o iau spre Pichetul Roșu, unde e vînt neplăcut. Să merg la Mălăiești? Poiana Izvoarelor? Acasă? Aleg finalmente Brașovul, mai exact la dl Lehmann. Acolo, mă simt obosit, așteptînd nerăbdător să se facă ora culcării. Spre seară mai ies doi pași, pe vreme închisă. Barometrul din locuința gazdei arată furtună. Nori destul de conturați trec în mare viteză, dar *Lehmann-baci* prevede mîine (se va dovedi corect!) îmbunătățirea vremii. Cumpăr apă

[1] A fost ideea momentului. Nu am pus-o în practică.

[2] Aceasta are loc pe la 25 mai 1987 și ne puneam speranțe că Ceaușescu ar putea aplica și el reforme, asemenea liderului sovietic amintit.

minerală (care aici se găsește mai ușor ca la București), bere, spray Cluj (19 lei) și pastă dinți. Masă la Express-ul de lîngă *Casa Modei*. Lumea feminină din localitate îmi pare mai puțin fugăreață cu privirea, la țoale tot așa, adică mai sobre decît bucureștencele.

A doua zi tot închis, iar pe la 9,30 (cînd vin de la cimitir mătușa[1]) chiar plouă nițel. Acolo vremea se aranjează brusc, iar dorul meu de a urca pe Bucegi se trezește din nou. Ar merge o telecabină de Babele, iar apoi Creasta Picăturii la vale, atîta doar că mai am de așteptat pînă la primul tren într-acolo, și care nu e prea curînd. Pînă una-alta iau telecabina spre Tîmpa, unde mă așez pe pajiștea care se face spre sud cînd cobori de la vîrf pe poteca lui Gabony. E o vedere mai mult decît incitantă spre vecinii munți mai mari! La coborîș, apoi, trec pe strada mătușii (Ecaterina Varga), observînd ce schimbări a făcut noul proprietar, printre vechile acareturi.

Nu mă mai încurc apoi cu blatul pînă la Bușteni, luîndu-mi bilet, dar nu vine nașul. La telecabina de Babele, puțină coadă. Sus, nu mai ține în adidași, căci am în drum zăpadă cît și băltoace. Alții au fost mai harnici, căci deja se întorc de la Cruce. Pe parcurs, cartografie în uz propriu: în Șaua Mare ies atît Albișoara Crucii, cît și Albișoara Brîului (se poate spune asta despre ambele ei fire dinspre obîrșie, notînd acolo că ea, sub Brîul Văii Albe, e brăzdată de alte două cingători). Asemănător, reținde amorul artei că o primă ruptură a Crestei Picăturii se ocolește pe stînga, iar a doua se trece direct. În general cobor atent, căci sînt și zone nu chiar floare la ureche. Ca de obicei, Spălătura se vede cumplit de înclinată.

Vremea, numai bună. Nu îmi ia mult să ajung în Șaua Gemenelor... În spate îmi apar capre. Pîș-pîș, la traversare pe deasupra Hornurilor Crestei. Nesigur (probabil datorită zăpezii *restante*) de traversarea în Seacă pe brîu, respectiv de trecerea dinspre sud la Tunel, aleg coborîrea în rapeluri, la acesta din urmă. Campania nu debutează chiar fericit, căci nu mai dau coarda după jnepenii locului, ci după un bolovan, ceea ce va complica re-

[1] Parcă acum am reușit să nu-i mai identific mormîntul, deși am umblat un pic prin acel țintirim de dincolo de Bartolomeu. Ca urmare, am avut un sentiment prost, că am știut să iau una-alta din casa răposatei (ba și certat cu ea fiind anterior), dar nu îi îngrijesc mormîntul, ce risca inevitabil să devină unul părăsit, iar implicit acaparat de alții. Momentul mai degrabă m-a descurajat în a reveni acolo (altminteri nu aș fi putut-o face decît cel mult de 1-2 ori pe an).

cuperarea ei. Apoi, detaliu care va marca restul drumului, nu am centura[1] la mine, iar Dülfer-ul cu cordelină lasă inevitabil urme pe picior. Încerc eu să mai schimb piciorul *de tăiat* undeva mai jos, dar nici asta nu e o treabă, căci nu sînt obișnuit cu *stîngăcia*. Voi fi fost un spectacol rîsul-plînsul, pentru un eventual observator al rapelurilor mele de peste zi!

În rest, am avut ceva griji de soliditatea la prost-plasatul cui din Tunelul orizontal, de deasupra Hornului I, așa că am bătut acolo un alt piton, un *vinclu*. Sub horn, doar o limbuță mică de zăpadă, din stratul ce altădată coborîsem cu multă grijă, să nu o iau pe derdeluș. O idee ar fi de aici să cobor Albișoara Hornurilor, dar pînă la urmă socotesc mai bun drumul știut [vara], peste Fața Înaltă și Albișoara Turnurilor. Pînă la seria de rapeluri a primeia, merg cu coarda *cățeluș*, adică legată de brîu și venind după mine, pentru ca lenesul să nu mai piardă timpul strîngînd-o pentru o mică distanță[2].

Cele trei rapeluri de pe Față nu vor fi prea nasoale[3]. Pe parcurs, pe aici văd un ieduț superb, ce mă unge la suflet. Pe unde au dispărut apoi tango – el și maică-sa – nu am apucat să văd. Cu *ochiul cartografic* ce pomeneam anterior, îmi ies la inventar două variante de suiș a Feței Înalte, nu și o a treia, mai spre nord, pe care o bănuiam/speram din drumuri trecute.

Se lasă umbra. În albișoară e cu rapeluri multe sau barim așa am eu impresia. Prea plăcută nu e apoi coborîrea pe zăpadă a firului stîng, abia după ce scap de el, văzînd fețele de pe malul drept al văii (↓), îmi amintesc de varianta de ocol ce identificasem pe acolo, și care scoate exact sub confluența zburdalnicelor fire superioare! Pînă la acea unire, mai am de trecut pe firul vestic niște lespezi, unde ancorez cordelina de niște pomișori destul de nesiguri. Depășesc apoi ușor zona banchizei, ce rezistă la jumătatea văii, și pînă la baza traseului lucrurile nu merg rău, cu precizarea că de vreo două ori trag de căpiez de sfoară, iar totodată ea se face neagră finalmente, de la pămîntișurile ce au îmbrățișat-o în drum.

La Verdeață e o liniște nemaipomentă, născînd o liniște interioară tare fainâ. Aici mă spăl, inclusiv pe dinți, iar apoi iau adidașii. Poate grație lor,

[1] Confecționasem centura cu pricina după modelul celei de piept văzută la Teo Predescu, folosind-o la asigurări în cățărare, cît și la rapeluri.

[2] Și la vîrste înaintate procedez astfel, nu o dată.

[3] Cordelina fusese comandată de 50 metri, să fie... O coardă de 40 este cam scurtă, pentru acele rapeluri.

poate datorită oboselii și neatenției, pe undeva la belvederea de sub refugiu bușesc și aproape se rupe cusătura unui braț al rucsacului!

La Căminul Alpin, după un drum tango, aflu cît e ceasul: 19,15. Întrucît nu se aude vreun tren apropiindu-se de gară, simt că am șanse a prinde ultimul personal de București, așa că fug teribil pînă la gară. Am timp chiar să beau niște apă[1]. Aici e *Gogul* și alții. Împreună ne cuibărim în preajma unui grup de copii, ceea ce ne scutește de cheltuieli („Sîntem cu grupu', domnu', cu grupu'...”). Neplăcută este însă moda acestui an, ca personalele de București[2] să se ducă pînă în Ploiești Sud, cu întorsul aferent de locomotivă – ceea ce lungește o călătorie și așa deloc scurtă... Pe aici, fac pe galantul, oferind locul unei cucoane.

Acasă ajung la 11, unde Mariana mai-mai că îmi dă cu o pernă în cap, deloc încîntată de dispariția mea aste două zile [sau teamă că am murit, și rămîne ea cu doi copii pe cap?].

11 iunie. La ADMIR. Cred că e mai mare zacere, ca iarna.

14 iunie, sîmbătă. Sună Baticu, după o lună de liniște eu, respectiv Gherasi, care, neașteptat, vrea să-mi dea date în plus despre întreprinderile lui alpine de altădată. Încet-încet îmi revin. Un articol în Almanahul BTT 1986 [probabil de *perii* la adresa respectivului] îmi renaște combativitatea anti Cristea.

Apropo de Baticu, are mare succes la Dobrescu din Cîmpulung, cu materialul despre Cristea pe care i l-a trimis. Îmi zice că ăia o s-o lase mai moale, cu manifestările în memoria lui E.C..

> **Politic**. Nicolae îi dă tare înainte. De fapt, nu tare, dar înainte. A fost dărîmată biserica Sfînta Vineri. De acum ne putem aștepta la orice. ITB mai rău ca oricînd. O atmosferă general[de *no men's land*, cît și un mers în inerție – unul prost.

[1] În acei ani exista o cișmea în lateralul clădirii principale a gării, spre Sinaia. Cam după 2000 acea sursă de apă a dispărut, eu apelînd la o alta, din gura străzii Fîntînii, la gardul Căminului cultural Aurel Stroe. Și aceea a secat la un moment dat, moment în care am trimis un mesaj primăriei locului, cum că nu se face ca tocmai localitatea cu bogate izvoare de apă să nu ofere o cișmea, acolo...

[2] Sau poate doar unele dintre ele, căci nu le-am verificat pe toate.

Încep să scriu la carte, cu ADMIR-ul (interbelic). Teoretic pofta vine mîncînd, dar nu pot lucra cînd e Mariana acasă.

În săptămîna **29 iunie-5 iulie** Marius îmi face rost de un piolet nou. Ne întîlnim la metrou Dristor, ca să mi-l dea.

1987, 9 iulie Valea Seacă a Caraimanului

Într-o miercuri, cu colegul Mirică de la Sticlărie. Plan să îl duc pe Seacă pînă în Brîul Portiței, iar de acolo în Jepi. Soare frumos. 3003 are întîrziere o jumătate de oră. Iau de la „Coștila" un film și nu ne vom zgîrci apoi la poze. La săritori, omul meu se descurcă rezonabil, asigurat de sus. Nu mergem însă în ritm grozav, așa că spre capătul canionului, ceva mai sus de *săritoarea* [cu rapelul] *din '79*, zicem pînă-aici! și ne oprim la zacere, în soare. Căldura zilei e atentuată fericit de izvorașul rece din zonă, cu apă prea rece chiar, avînd în vedere că am fost apoi răgușit două zile. După o vreme, purcedem la coborît. Pomenita săritoare o coborîm cu sfoara dată după un bolovan, eu cu ochii ca pe butelie să nu pațe colegul ceva (observ mai atent acum că e vorba acolo de un scoc înclinat la 60°, astupat de un capac și apoi încă *o pălărie*[1]). Ne întoarcem la București cu 222, unde dacă ședeam discret, nu ne băga nașul în seamă, dar am zis să-i spun franc de situația noastră (de blatiști). Oricum, scăpăm cu 15 lei. După asta, pentru că tot e cu noua lui Skodiță [de fapt, a părinților lui], Cornel mă duce pînă în Iancului.

Lucrat la carte. Merge greu, întrucît și e (din fericire) material mult. Regăsesc în răstimp legitimația de la Sala I (a Bibliotecii Academiei), de vreo două luni dispărută. Prin urmare a doua zi mă și înființez acolo, unde cu foamea în gît conspectez „România", „Turismul popular", Udriște-Olt 1943. Am comandat și „Gazeta sporturilor" 1931, dar nu mai am timp s-o purec.

Descopăr că expresia *Fisura armenilor* privind Fisura sudică din Colțul Mălinului nu e chiar vorbă în vînt: chiar au trecut pe acolo armenii. Deci

[1] E săritoarea pe care, în urma discuțiilor cu C. Dedula, o voi numi ca dînsul, și anume *cu Zade.*

pretenția lui Cristea (din „Trasee alpine în Carpați") că el a urcat Fisura, e o pastilă de a lui.

Vizită la nea Baticu de două ori, în 15 zile. Îmi corectează ceva la ADMIR, TCR și Mihai Haret. Găsește interesante unele informații din ultimul, iar eu, inevitabil, stau încîntat de asta.

Capitolul ADMIR s-a completat ceva fantastic, în ultima vreme.

> În acest capitol a intervenit pare-se întîia mea contribuție (pe care o socotesc) originală, legată altminteri de niște informații primite de la Manof, asupra venirii în ADMIR a lui N. Dimitriu și a ciracilor săi alpini, respectiv plecarea lor după un an de acolo, cînd au decis să înființeze Clubul Alpin Român. Am născut atunci o bucată de care sînt și azi mîndru[1].

1987, 19 iulie Abruptul nordic al Coștilei

Mircea Datcu mi-a recomandat miercuri un tip doritor să-l duc prin abrupt. Ne întîlnim la gară, descoperind apoi că e om cu bilet. Pînă aici, dădusem de Pizanti în „56", cu un sac greu de tot, plus sacoșa obișnuită. Zăpușeală. În tren aglomerat ceva. Ni se cîntă stereo, din preajmă: unul vocal, altul tranzistorizat. Ca repertoriu, e muzică greco-țigănească[2]. Eu, cu vată în urechi, sînt totuși imun, dar nici nu dorm cine știe ce. 10 lei.

Țaca-țaca, cu alcool în picioare...

---

[1] „Datorită spiritului său de frondă, Dimitriu nu era un deloc un interlocutor comod. Sperînd să înhame totuşi acest cal nărăvaş la propria căruţă, doctorul Gh. Dumitrescu i-a propus o întrevedere, în cursul căreia avocatul şi-a precizat condiţiile: «gruparea alpină», constituită din echipa sa şi alţi eventuali aderenţi, să reprezinte o secţie separată în cadrul asociaţiei. Deşi eventualitatea unui stat în stat nu-l încînta, preşedintele ADMIR a acceptat, cu speranţa că timpul avea să îndrepte lucrurile pe făgaşul dorit de el. Tot atunci, Nae Dimitriu a primit funcţia de vicepreşedinte al ADMIR, demnitate acceptată – comportamentul său ulterior o demonstrează – nu atît din vanitate, cît din dorinţa de a conferi greutate proiectelor sale..." etc.

[2] Mi-a părut a fi existat în acel deceniu o modă, cu muzică grecească. Vor apărea apoi acorduri (le-aș spune) *lumpen*, à la „Cenușăreaso!", iar finalmente manelele, pe stilul postdecembrist mai exact (nu genul Romica Puceanu).

Cu o zi înainte, apare Costică, telefonistul de la scara 6, iar de la reparat telefonul casei ajungem să frigem un litru de [țuică] prună. Astami trebuia, înainte de munte! Dă-i cu mușețel, cu lichide, cu nani. Dar nu are cum să nu se simtă a doua zi... Peste noapte, chefuri peste tot în bloc, înclusiv la cumintele Costică Andrei, cu un etaj mai sus...

... Țel Urzica, cu intrare în ea pe Brîul cu Jnepeni, pînă acolo urmînd să facem ceea ce îmi numesc *Traseul de prezentare al nordului Coștilei*. Senin. Forcing prin Vîlcelul Poieniței, unde colegul merge bine. Trecem Săritoarea mare, iar în paralel ne bucurăm de căușuri cu apă. Traversăm Poiana Mălinului, unde e omor de verdeață, prin care înregistrăm bușituri. Coborîm un pic pînă în Valea Verde (imediat deasupra, pe fir, *Săritoarea Prepeleacului,* iar mai jos ceva zăpadă). Pe malul opus e ceva urcuș, pentru ca intrați în vecina vale Seacă să bîjbîi un pic, la orientare, prin pîlnia care te întîmpină acolo (tot nesigur am fost și la porțiunea ascendentă care ocolește prin stînga măreața săritoare a locurilor). Dincolo de ea, atac direct săritorile cuminți din drum, ieșind însă din timp pentru a evita una mai nasoală.

Pe unde mă pălește curiozitatea, mai ies un pic în cercetare. Se lasă însă și ceva oboseală Spre capătul văii mergem către stînga, din muchie acelei părți avînd obișnuita *mare priveliște* asupra Mălinului. În ultima, apă ca la balamuc (amănunt mai mult decît interesant, pentru însetați), plus o banchiză lungă de zeci de metri. Tot amîn masa și un somn de care simt nevoia. În drumul nostru, reperez pe Brîul Mare, în dreptul Crestei Brînei, cîțiva inși... Cînd au avut timp să ajungă deja acolo?

După ce defilăm pe sub Colțul Mălinului, încurc apoi locul de traversare spre Țap. Mă dumiresc a fi ceva mai jos, dar tot pornesc pe un ceva aflat în amonte, un fel de copaie (aferentă Țapului) unde inițial e nevoie totuși de o balustradă, iar pe parcurs, în coborîre pe niște fețe, de trecerea unor pasaje mai subțirele. Foarte posibil pe aici am venit în solitara din iulie 1982, de după Hornul Ascuns, dar atunci a fost în urcuș, iar prin urmare nu am prea băgat-o în seamă...

Pornim apoi la suit pe Țap, peste săritorile locului, după care urmează masă lîngă Dinte, unde iau sacoșa de plastic conținînd merindele. Plăcut nu îmi este nici acum punctul delicat de pe parcurs, mai ales la întoarcere. E de folos aici pitonașul cu buclă, lăsat de mine anterior și cu care văd că nu a avut nimeni nimic (adică să-l scoată). În ciuda impresiilor anterioare, sînt numai 25-50 metri înclinați dedesubt, pînă în firul văii, dar firește nu e

deloc o treabă să-i cazi... Meditez totodată, ca un copil întîrziat, că dacă scapi o minge de acolo, categoric se duce pînă în Valea Cerbului!

Meniul (transportat în bidonul de plastic) e alcătuit din ouă, conservă de pate condimentat, începută în Poiana Coștilei, roșii, piersici... În paralel, observ din nou, pe malul opus al Mălinului, același cerc misterios din pietre... Gîndul mă duce inevitabil la bănuiala că a fost încropit pentru a atrage atenția unui elicopter, dar nu pot ști exact[1]. După dejun, umblu desculț, mai mult decît încîntat, pe largul covor (15-20 metri) al Brînei Mari din dreptul Țapului... Pe tot drumul pînă aici (mai exact din locul unde am lăsat în stînga varianta către Verdeață, pe Munticel), am mers în slip și atît.

Planul optimist de-a aborda Valea Urzicii din Brîu cade, dar un ochi tot îi vom arunca, de mai sus. Prin urmare, suim finala Țapului. Locurile (pe unde am mai mers, fie și pe zăpadă, cu Gigi Buzoianu) sînt altminteri frumoase și ușoare. Săritoarea de aici (7-8 metri) are prize cît casa, în condițiile în care fața din dreapta ei nu mi se pare totuși o afacere. Pînă la finalul văii pleacă în stînga două sau trei brîuri gigea, dar ele nu trec de creasta de pe acea parte. Ne cățărăm în soare, pe pragurile de pe acolo.

În prima șa ce întîlnim, brîurile laterale sînt înșelătoare, mai exact nu par să ducă departe. O idee mai sus, mai exact la vreo 100 metri liniari, pare să întîlnim adevăratul Brîu de Mijloc (la nivelul căruia Valea Țapului moare de tot), dar nici el nu pare o mare afacere, spre Mălin părîndu-mi aerian bine, iar spre Urzicii cel puțin discontinuu[2]. La deal de acolo, o luăm pe jgheabul ierbos cunoscut de cînd cu Gogu, care nu-mi mai pare așa cucurigit; e aerisit și conduce pe o prispă lată și lungă. Vaccinat din turami precedentă pe aici, nu mă mai miră distanța dintre Brîul Mare și Platou (la o adică, a fost vina mea că mi-am închipuit-o scurtă!), însă altitudinea de 2421 metri atribuită punctul La Pietriș, care se vede în zare, îmi pare cam mult, în raport cu platoul somital al Coștilei...

Pe Mălin observ cum iau naștere brîuri pestrițe, către sud. Privind locurile, mă minunez cum de nu am reținut amănunte, în drumul făcut cîndva cu Mariana, la 23 august '79. Releul, chiar pe soare privit, tot pare

[1] Inevitabil am luat în calcul dacă niscaiva lume bună nu era transportată acolo, pentru tras în capre negre.

[2] Sînt impresiile momentului, abia ulterior îmi voi face o părere mai clară asupra parcursului acelui Brîu de mijloc.

mare cît casa. În partea opusă, Acele au ajuns sub noi, în vreme ce Bucșoiul se lasă încet-încet și el.

Cam la jumătatea distanței între Brîul Mare și Platou un brîu pare să conducă frumos, peste pîlnia Urzicii...

> Multă vreme am trăit cu impresia că am parcurs atunci Brîul de Sus, și căruia, datorită vîrstei, nu i-am reținut vreo dificultate. Asta în condițiile în condițiile în care, peste ani (eu adunasem 51), am întîlnit pe el o traversare dificilă, care a vrut pitoane. Revăzînd însă acum în jurnal amănutul, că în 1987 am parcurs ceva *la jumătatea distanței brîul Mare – Platou*, simt că mai degrabă am parcurs o cingătoare inferioară, mai exact ceea ce voi numi Brîul de Sus *-1*.

Îl urmăm lipa-lipa. Omor (în sensul plin) de capre negre! Locurile sînt noi pentru mine, simțind nevoia să le asemui (subiectiv, firește) feței nordice a Bucșoiului. Parcurgem ierburi destule, traversînd fire de vale cu surprinzător grohotiș de gresie. Îmi doresc să identific pe aici firul principal al Urzicii, lucru nu tocmai simplu. Finalmente îl bănui a fi cel din prelungirea ulucului cu zăpadă de mai jos – alt criteriu nu pot aplica.

Intrăm într o vale ce-mi pare străină, dar care nu poate fi decît vecina Caprelor. În fir, aceasta e destul de friabilă. Totodată, cele doar cîteva praguri vizibile imediat în jos mă împiedică să-mi fac o părere, asupra dificultăților din avalul firului. Par fezabile însă fețele din stînga, pe unde coborîm, cu ceva grijă în unele locuri, pînă în Brîul Mare.

Tentant ar fi pe aici să mergem în continuare pe Capre, pentru a descoperi locuri neștiute mie, dar timpul, ca mai mereu, presează. De acolo, poteca Brîului Mare se încolăcește în coborîre și atinge în final firul Văii Priponului, la un mare băltoc glacial. Aici ajungem din urmă un ins ochit anterior și care ne pune la curent că ora e 2,50.

Spălățel, băiețel (de la *baie)* – ceea ce era și cazul! Apoi, în condițiile în care a fi parcurs cîndva aceste locuri nu asigură identificarea ulterioară a *drumului bun*, ne rătăcim pe undeva, dar un ocol aparent inutil ne scoate din problemă (Beldie avea dreptate, despre încurcăturile ce pot apărea pe aici). În Cerb, deoarece tălpile ard, schimb bocancii cu adidașii.

La gară, lume. E pe aici Ciobăniță, interesat de amănunte asupra Urzicii, unde auzise că umblu, cît și Eugen Popescu, care mă strigă pe drum, ”Băi, ăla cu toporul!...” (apropo, am reușit să îndoi un pic pioletul, pe unde-

va). Mai sînt pe acolo Teo Predescu, Captarencu, Daniel Georgescu (venit cu 4005, el fusese cel zărit în dreptul Colțului Brînei, loc favorit de-al lui, pentru stat la soare).

Datcu e cu ideea să mergem la vagonul I, unde la mustață scăpăm ocazia unui blat negru. Acceleratul e arhiplin, iar în el e al naibii de cald, mai ales în opriri (din fericire rare). Probleme am și cu foamea. Apoi, în troleibuzul 85 dau de Pizanti, care nu reușise dimineață să-l întîlnească pe Vali Peneș, iar prin urmare a cărat inutil două corzi și tot tarhatul. În lipsă de curaj, nu a mers în Creasta Picăturii cum plănuia (cu vîrf cu tot!), așa că a făcut o plimbare cu o copilă cu cozi din Cîmpina, pe Comori parcă. În troleibuz (goluț!), mă simt stors ca naiba. După o baie și o gustărică, iute la slujbă. Praf de oboseală. Ofițer de serviciu e Radu Ciorobîtcă, om la locul lui. Pe la 3, din motive de căldură și de țînțari, ies și ud platforma de beton din fața stației de oxigen.

Cald teribil în București, 40°. Este drept că acum se încarcă bateriile pentru la iarnă... Cît te preumbli pe stradă e altminteri bine, ideea e că apelezi inevitabil la ITB și asta dă gata!

1987, 27 iulie Sinaia

În tren, cu Baticu. Vreme închisă, așa că las baltă planurile cu Coștila & co., pentru vizite. Așa ajung la Florin Ștefănescu.

> Florin Ştefănescu (1909-1992), născut la Predeal, dar a cărui familie s-a stabilit apoi la Sinaia. Turist de potecă, a parcurs în deceniul patru şi cîteva trasee de stîncă. Secretar al secţiei sinăiene a Turning-Clubului României. Locuia pe Calea Prahovei (varianta DN1) nr. 28.

Primul lucru: o casă extrem de îngrijită. Al doilea, prezența unei doamne în gazdă, cu care o plăcere să vorbești. După ce îmi mai dau cu părerea inclusiv despre femei, ea decretează (cu amabilitate): ”Domnule, ești un bărbat dificil”. Este drept că la sfaturi toți sînt primii. Dumnealor mă rețin la masă și așa plec pe la 5,45, taman la acceleratul 222, că pe vremea asta nu e de mers Brașov. Trenul m-a costat toată ziua 15+20.

1987, 3 august Hornul Coamei

Am decis să plec duminică, pe cînd am intrat schimburile 2 și 3, colegul Titi urmînd să facă luni dimineață. Vremea fiind bună, m-a oripilat gîndul că săptămîna trecută nu am făcut nimic, iar acum tot așa, prin urmare dacă pînă acum mă răzgîndeam de drum în ultimul moment, acum s-a întîmplat invers. A venit și Titi devreme, cît să plec fără grabă către gară. 3003 a mers os, plin însă de lume. Din tren am scop Hornul Coamei și suceli prin zonă, de pildă vizitat și Colțul Gălbenelelor. Este drept că, suind spre Garderobă, m-a tentat o clasică Albișoara Hornurilor – Tunel – Brîul Portiței, dar a învins dorința de nou, reprezentantă nu de atît de Hornul Coamei, cît de explorări în preajma Peretele Gălbenelelor, de pildă să dau un ochi la pragul ce duce spre Furcilor (pe lîngă care, în ciuda apetitului, voi trece finalmente, din neatenție, ca acceleratul)[1].

De unul singur, apăs pe accelerație, mai exact cît îmi dă voie corpul. Cald, dar nu ca la 17 iulie... În Valea Coștilei aleg să urc o vreme direct pe fir, iar apoi să iau o curbă de nivel la dreapta. Cercetez cu privirea aici *Hornul Negru*, pe unde citisem că a mers Nae Dimitriu la întîia parcurgere a văii Coștilei. În drum apoi spre Gălbenele, terenul e modificat de o recentă surpătură, unde ratez trecerea obișnuită, ajungînd de-a-n pulea. Cu sictir cobor la început 20-30 metri și mă cîcîi pînă într-un scoc nevinovat, ce mă întrebuințează serios în două puncte, dintre care unul cu tras desagul. Aleg apoi ideea unui ochi pe Vîlcelul zis al Florilor de colți, sperînd că din capătul lui se poate traversa pe la baza peretelui Gălbenele, pînă în vale.

Firul e *bel*, are într-adevăr flori de colț, și ajung destul de iute la obîrșia lui. De aici privesc intrări care mai de care interesante, în traseele marelui perete. Pornesc apoi în trecerea vizată, atîta doar că nu departe *un jaf de nimic* mă oprește. E o banală rupturică de niciun metru. Nu o pot ataca în regulă, căci picioarele mi-ar sta pe o lespede înclinată, de pe care s-a dus iarba, dedesubt ghicindu-se ceva streașină. O variantă ar fi să mai urc un pic, atîta doar că nu am contract cu nimeni, că de acolo mai departe e fi ok. Deși situația mă irită, stau calm (altminteri nu mi-am luat casca, oarecum într-un pui de acces sinucigaș). Cobor apoi Vîlcelul Florilor de colț, la liber,

[1] Descrierile locurilor fiind rare pe atunci, nu reținusem/ nu știam că trecerea din Horn pe acel prag este una dificilă, recte lesne de confundat cu versantul ce ai acolo în stînga.

din care iau ulterior o curbă de nivel în stînga, un mic rapel conducîndumă în locurile pașnice din Valea Gălbenelelor. Pe unde pot, urmez de aici un scoc în stînga, iar apoi, din acesta, un prag pietros tot în stînga, ce mă scoate în apropierea surpăturii ce-mi oprise anterior drumul. Deci legătura ar fi posibilă...

Pe cînd caut să identific intrarea în traseul Grotelor (guguloaiele i se văd, mai sus), sesizez că pe aici peretele nu e chiar așa înclinat. La capitolul observații mai notez că nu am putut repera prima parte a [traseului] celor Trei surplombe.

În Marele tavan, doi inși (ce vor urca apoi pe Furci), destul de tango în opinia mea. Reintru în Valea Gălbenelelor în dreptul crucii lui Andrei Ghițescu, iar de aici în doi pași sînt la confluența misterioasă cu Hornul Coamei. Zic misterioasă deoarece inițial, în drumurile mele pe aici, nu i-am dat importanță, iar apoi am devenit tentat de ea dar nu am nu am mai avut ocazia să o privesc în amănunt. Dacă tot sînt aici, încerc să descopăr ce și cum cu vestitul bolovan al lui Baticu. Cu un pic de plăcută gheară în piept (are atîta istorie doar...) îl miros iute, iar apoi nu mă pot abține să-mi încerc și eu puterile. De fapt nu e bolovan, ci două steiuri, ce formează între ei o gaură, iar în fundul ei o fisură, la vreo 1,80 metri înălțime. O priză mică de start, urmată de un spraiț la cucurigu, cu mîna bine vîrîtă în fisură. În poziția asta înaintezi greu, căci priză ioc la copane, așa că te împingi cîr-cîr în stîngul, făcînd presiune din fisura aia, și încet-încet ieși la liman. La asta s-a cîcîit Cristea?

Tremur eu un pic, dar cine e ca mine? O iau pe misteriosul Horn al Coamei, una din puținele fete mari (pentru mine) din Bucegi[1], cu senzația de rigoare. După cîțiva zeci de metri talvegul devine un jgheab de un metru lățime, numai bun de ramonaj. Tot aud *apică*[2] – după atîtea lupte de clasă, mi-e ceva sete, curînd întîlnind, pe firul ce vine de sub Fisura Gălbenelelor, la început timide, lăculețe ale unui pîrîiaș. Firește, nu scap ocazia să mă realimentez. Mă reîntorc apoi pe fețele din dreapta Hornului, unde e o plimbare la alegere, nu mă așteptam la așa ceva. Apica ține să mă însoțească, stabilizîndu-se finalmente exact în talveg! O adevărată „plăcere”! Pe undeva dau pe stînga de un prag, mai să cred că e al Furcilor, dar se vădește în realitate acela de sub Marele tavan...

[1] Mă refeream la jumătatea inferioară a acestuia, deasupra fusesem în vara 1979.
[2] Diminutiv de la apă.

Pe aici, Hornul are o porțiune unde seamănă binișor cu Hornul Ascuns, minus apa. Cum nu sînt încîntat de ultima, încerc să avansez pe dreapta, pe unde se poate merge încă o vreme. În rest, am vrut eu să cunosc pragul Furcilor, dar am izbutit (poate și datorită configurației terenului) să trec pe lîngă el, sesizînd asta abia după ce ajung binișor mai sus. La chestiune, acel mal din stînga e destul de distant, mai exact nu agrează abateri pe trupul dînsului.

Dragă nu mi-e udătura din fir, însă mă descurc. Ba e chiar o cățărătură splendidă, trec de tot ce e pe acolo fără să scot desagul din spate. Sînt în șort și cămașă, pe ultima mi-am pus-o pe Gălbenele pe undeva, întrucît se cam răcorise pentru onor bustul gol. Suișul durează pînă la brîul Strungii, unde e programată ieșirea, către Strunga Gălbenelelor. Pînă una-alta, are loc însă o pauză de masă, cu isprăvit parizerul din bagaj, iar în răstimp de privit împrejurimile. Se ghicește *ieșirea Boerescu* din traseul Surplomba Mare, ba pare să se vadă un pic și din calota ultimeia.

La ruptura brîului din preajmă cobor cu sfoara, căci e rău în jos și dacă n-am *scăpat* atîția ani, ar fi păcat s-o fac acum, prostește. La Fisura Gălbenelelor hățașul brîului coboară vreo 10 metri, nivel unde pot observa în amontele spintecăturii o săritoare, iar apoi iarbă. În aval, vîlcelul ce pare să ia naștere acolo lasă către stînga două brîuri, de care nu pot ști dacă scot pe undeva, în valea-mamă.

Pe Gălbenele, gonetă, căci tare-aș vrea să prind Sibiul (de 5 și ceva), întrucît deseară am slujbă și de mă coboară nașul din 222, nu mi-ar fi o treabă roză. Pe aici, pică un bolovan de la cei din Furci. La Refugiu aflu că ceasul e 15,26, așa merg mai domol apoi. La Cămin execut regulamentara bere (plus una pentru acasă). Trenul mă costă azi 12 + 14, nașii devenindu-se băieți fini... Fiind în cursul săptămînii, mă pot întinde pe o banchetă întreagă. La careva din jur aud aici expresia „Înfrățirea între picioare”[1]. ITB strică finalmente un pic din plăcerea zilei, căci vine greu.

Acasă repede o baie, ciugulit apoi ceva dintr-un frigider cam gol și plec spre slujbă[2].

---

[1] Parodie la denumirea unui cinematograf (în cartierul Bucureștii Noi), din anii ‘50-’60.

[2] *Slujbă* era o expresie din trecut, eu nu prea omorîndu-mă după cel din prezentul de atunci. Poate din aceleași rațiuni ziceam *Malaxa,* și nu 23 *August.* Echivalentul uzitat de ceilalți era *serviciu* ori *fabrică*. Ulterior vom folosi *job*.

1987, 18 august Albișoara Turnului-Seaca din Caraiman

Nu știu de ce toată ziua am avut o presimțire nasoală, legat de situația la slujba ce părăsisem la 6 a.m.

Altminteri, posedînd ceas mă simt alt om. Gata-gata însă ca ITB-ul să mă încurce, întrucît autobuzele 133 și 282 la care apelez merg ca melcul, iar totodată la Grigore Alexandrescu e blocaj. Iau o basculantă (dau 10 lei pînă la Basarab). Bineînțeles, exact cînd vreau să trec liniile, dinspre Calea Griviței spre gară, taman acum garează un cîrnat de garnitură, spre Nord[1]...

Vreme senină, aici, în vreme ce *acolo* va fi cu nori. Urc la un vagon cu tabere, unde va apărea un supracontrol, dar ne vom înțelege, *cu buletinul*[2]. De remarcat reprosul tardiv al unei ghide, că de ce nu i-am spus, să ne ia sub aripa ei (ca parte a grupului condus de ea).

La Bușteni sînt deja cu o întîrziere 25 de minute. Prin urmare, adio programatei Văi a Coștilei, în marile și latele cinci ore ce am azi la dispoziție... Mai aproape și tot frumos îmi pare a fi Albișoara Turnurilor – Brîul Turnurilor – Valea Seacă a Caraimanului.

Într-acolo, trag un pic mai tare prin pădure, fiind după o oră și jumătate la Verdeață. Lăstărișul de pe coama intermediară a albișoarei mi s-a părut mai tîmpit ca niciodată; parcă pe an ce trece să degradează fața, a doua chelitură[3] a ei cel puțin: tragere de doi lăstari tineri, peste un perețel vertical, prize de picior mai ioc. Hotărît lucru, e de căutat o altă intrare[4].

Pe creastă, devenită nu departe orizontală, ocolesc niște jnepeni prin stînga și mă bag ceva în fir, să ciugulesc pitonul lăsat anul trecut (iarna

---

[1] Pe atunci exista doar o pasarelă pietonală, între gara Basarab și Calea Griviței. Totodată, gardul dinspre ultima și linii era unul cu spărturi, pe unde treceau oamenii (îndeobște cu drum spre trenurile garate în Nord).

[2] Asta însemna a lăsa respectivul act la omul CFR-ului, în sensul că dacă venea vreunul mai mare să spună: „l-am oprit actul să nu fugă, iar cînd voi avea timp să-i *tai* amenda...". Nu s-a întîmplat niciodată însă așa ceva, la urmă ni-l dădea înapoi..

[3] E vorba de o mică fisură verticală, undeva în partea stîngă a acelui piept, după care urmează o traversare nici ea veselă... Pînă să citesc aceste detalii, trăisem cu senzația că doar în ultimii zece ani mi-a fost mai greu pe acolo.

[4] Am căutat, o variantă pe-acolo părînd, la o vedere superficială, fața din dreapta văii, cu venire din Albișoara vecină, a Hornurilor. Nu mai știu cu ce ocazie m-am convins însă că nici pe acolo nu e o afacere.

sau vara? am uitat). Asta, pentru că mi-am zis a prinde bine la mine un cui în plus, în condițiile ideii de a avansa pe muchia Turnuri-Strungii.

Corpul scîrțîie ceva, din lipsă antrenament. La confluență o iau pentru prima dată în stînga, pe fețe, pe unde drumul nu e așa expus pe cît credeam, căci ai mereu pomi dedesubt. De angajat pe creastă nu-i însă așa ușor. În general nu mai reperez locul unde am ieșit cu Vlad în '85 (iar apoi am coborît la vecină).

Ajung finalmente în Strunga Turnurilor. Cu ora stau bine, mai exact sînt cu șapte-opt minute (sic) în avans. Iau masa aici, mai exact mă strădui să consum feliile de salam ce am la mine, și care pe căldura de azi riscă să se strice. De pe aici, privesc la Vîlcelul Uriașului, ce pare tare înclinat, dar nu imposibil; poate ar fi vremea să îl refac, inclusiv pentru farmecul de a descoperi acele locuri peste un număr de ani...

Vizibilitatea e bună, cu nori la cucurigu, care vor coborî însă după-amiază, învăluind Crucea. Privind de unde mă aflu, Turnul nu pare imposibil de urcat, dar nici nu-ți dă inima să mergi pe acolo[1]. Brîul Turnurilor, pe care mă angajez apoi, are un *Z* la început, la al doilea cot al acestuia fiind în preajmă o grotă – am senzația că pe acolo, prin fisura de sub tocător[2], s-a dus Nae cînd a ajuns prima dată în zonă. Brîul e destul de *crăcos* [cu crăci de arbuști, prin care trebuie să te strecori]. Urmez o variantă un pic diferită de cea urmată în anii precedenți. Vederea în sus este însă ca de obicei splendidă, locuri de uns la inimă. Prin *vîlcelele*[3] Uriașului, capre.

Răzbit în poiană, încep coborîrea. O vreme merg prin verdețuri, pe unde mai și bușesc; apoi, sătul, mă abat la dreapta în vale, în care ajung taman la spălături. Le ocolesc pe stînga, prin ceva cățărătură, apoi găsesc o trecere comodă în dreapta, pe unde se coboară frumos, pe ierburi (pendinte *hidro* de Vîlcelul Uriașului). Răzbesc într-un loc, confluența cu Vîlcelul Uriașului, care mă unge la inimă, în paralel cu ceva nostalgii amoroase, că *fuse și se duse*. Altminteri, prin grohotișul de aici sînt ceva resturi, lăzi, mai să crezi că ești imediat sub Cruce.

---

[1] Nu am ajuns niciodată pe el.

[2] E vorba de strunga intermediară din creastă, unde am ajuns și cu grupul Georgescu în 1979. Nu știu ce argumente aveam la vremea cînd am scris RT-ul de mai sus, că Nae a luat-o pe acolo, și nu s-a dus pe brîu pînă sub Fața Înaltă.

[3] Am în vedere aici și firul aflat la est de Țanc, pe unde am mers cu Mariana.

De sub săritoarea cu piș, aia din '80[1], o iau o vreme pe fețe în stînga, pe malul de sub Picătura. Greu nu e, dar nici comod. Trag ceva bușeli, pe iarba cît casa de acolo. Pe parcurs, brîul ducînd la „V" nu îmi pare chiar ca al Turnurilor, ci mai expus. Evit finalmente pe acolo cîteva săritori din talvegul Secii, ieșind taman la belvederea care a constituit punctul terminus al excursiei cu Cornel Mirică. Aici apă, de care eram mai mult decît în nevoie. Imediat mai jos e săritoarea ce reclamă rapel, unde lucrurile merg fără probleme, atîta doar că ceasul arată 14,32, deci mai e aproape un ceas pînă la trenul dorit. Zvîrlugă apoi prin vale, socotind la un moment dat că ar fi mai comod să ies pe varianta identificată la tura cu Cornel, prin pădure la stînga.

Sînt punctual la gară, dar trenul își are obișnuitele lui 20 minute de întîrziere; dacă întîrziam eu, pun pariu că nu le mai avea el! Ca urmare comand o ciorbă, consumată inevitabil în grabă, căci nu știu cînd poate apărea trenul. 3002 merge apoi frumos, dar nu-și va mai scoate pîrleala. Nașul vine pe la Periș. Dorm ceva în răstimp, soarele bate în geam, dar trag jaluzelele[2]. În fine, izbutesc să reține mutra șefului. Acasă sînt la ora 7. Oi fi dormit eu în tren, dar oboseală tot mai este.

La **9 septembrie** revin din circuit (feroviar) prin țară. Am luat, de data asta, bilet la clasa I[3]. Dar a fost mai rece, în cursul nopților.

Bat zilele astea la mașină capitolul Turing-Club; iese ceva frumos pentru mine, dar pentru o formă care să placă și altora, simt că mai e de lucrat.

1987, 13 septembrie Valea Urzicii

Categoric e de rău, dacă la jumătatea lui septembrie a unui an alpin n-am făcut Picătura, Acele și Colțul Mălin! Ce mai, sînt la pămînt (dar poate tot e mai bine, decît *în* el)!

---

[1] Este vorba de tura cu Georgescu and co. Se nimerise în zonă și un alt grup, cu un băiat de 12 ani. Care, sub săritoare, s-a oprit la un moment dat, constatînd: „Uite un izvor...". În realitate, urina Daniel de deasupra obstacolului, dar junele nu îl văzuse.

[2] Vagoanele supraetajate aduse din Germania democrată, spre deosebire de urmașele din anii 2020, aveau ferestre ce se puteau deschide, iar totodată jaluzele.

[3] Fără să fiu un nostalgic al comunismului, punctez că acel bilet în circuit a costat 325 lei (leafa lunară: 2250), adăugîndu-se rezervarea locului, la trenurile cu așa ceva.

Cu Urzica de azi am mai dres ceva din întîrziere. Marius a venit la gară cu bicicleta, căreia însă i-a tot sărit lanțul pe drum. Eu, am folosit mașina de serviciu a ITB, care a mers încet poate, dar sigur. În tren mare turmă de la „Floare de colț"; apare și Ciobăniță, numai că *omul roșu* e teribil de intransigent, înainte de plecare chiar. Nici gînd să abandonăm însă: ne retragem spre capătul garniturii, căci am mai văzut noi minuni asemănătoare. Daniel Georgescu și Ana par să abordeze frontal lucrurile, căci îi văd stînd în gura lupului. Pînă una-alta, se lipește de noi Mihai [tipul din Rîpa Zăpezii 1979 și Traseul Oblic 1984]. E fără ochelari, dar însurat.

Ne plimbăm prin tren, iar finalmente scăpăm cu bilet luat din Ploiești. Apoi, țantoș (datorită biletului din dotare) mă duc să văd ce au făcut ceilalți: au servit o amendă de 90 lei la doi inși. E ceva...

Din Bușteni, „Floarea de colț" are întrucîtva același drum cu noi, mai exact vizează intrarea pe Pripon-Brîul Priponit, pentru a cerceta apoi valea Caprelor. Mergem împreună (cam tare ei prin pădure, dar îi ajungem), Vremea, os. La pintenul de la Pripon, unde stîna e acum părăsită, luăm masa, altminteri una destul de subțire: prune, miere, piersici – cum la o adică o vom duce toată ziua. Din Priponit în sus, întrucît urmează o altă zonă înclinată rău a talvegului Caprelor, o luăm prin dreapta lui, pe o față care se vădește mai grețoasă decît anticipasem: rupturi, lăstari, jnepeni. Mega-grupul nostru se întinde aici, vegheat de dincolo de Cerb de Ace. Finalmente răzbim la locuri mai liniștite, în aval de care se ghicește însă hău serios. Pe aici găsim niște copăițe cu apă.

În apropiere de ceea ce bănuim a fi linia Brîului cu jnepeni, îi părăsim pe amici, eu, Marius și Mihai luînd-o la stînga, către muchia de pe acea parte. Pe un vînt serios, atingem finalmente Brîul cu Jnepeni, care pînă în bazinul propriu-zis al Urzicii traversează o zonă intermediară, cu mult grohotiș, de la o avalanșă ce-a pustiit locul, în una din recentele ierni. Atingem pînă la urmă o a doua muchie, năpădită de jnepeni, dincolo de care intrăm în ograda Urzicii. Muncim mult în continuare, cu jnepenii. Pe aici, am fi putut fenta ceva probleme cu ajutorul unui rapel, dar Mihai, marele suitor, își vădește o neașteptate oroare de așa procedeu (va recidiva mai sus). Ce-i drept, nu e chiar la el acasă, întru drumuri pe care le parcurge curent.

Mergem ceva, pînă într-un luminiș, unde trecem o zonă aproape verticală la baza peretelui de acolo, dincolo de ea ieșind curînd într-un vîlcel ce cade de sub Colțul Crăpat. Pe aici o iau înainte, pentru a explora locu-

rile, și a nu-i încurca pe ceilalți dacă nu miros inițial cel mai bun drum. Marius și-a format din fericire ochiul, mai exact intuiește pe unde am luat-o, în așa dibuiri. În vale revedem pe cei patru tipi, aflați pe fețele din stînga, pe care îi reperasem și ceva mai devreme, ceva mai în vale. Ei se opresc la masă, într-o grotă a locului.

De unde am ajuns, pot vedea continuarea brîului pe malul opus, altminteri lipsit acolo de jnepeni. Văd și brîul superior, din care am ieșit cu Marius acum trei ani, către un horn din stînga. În ce privește valea, se văd în zona talvegului ei două limbi de zăpadă. Pînă în fir parcurgem o porțiune pietroasă, cu j'de mii de pietricele, căzute dintr-o surplombă de deasupra; minune mare, nu dau nimic în cap celor de jos. Săritoarea ce descopăr în fir deasupra este însă de-a dreptul killer, și sînt conștient că nu e de pierdut timpul degeaba la ea. Cei patru sînt însă ceva mai optimiști și se duc să-i împuște francul. Îmi duc grupul înapoi, în zona Vîlcelului *de sub CC* (Colțul Crăpat), variantă de care știu de la nea Radu. Ne vor urma finalmente și ceilalți.

O luăm pe muchia din stînga vîlcelului, separîndu-l de gangul Principalului. După o vreme locurile se împut acolo, obligînd să traversăm la dreapta, spre vîlcel. Primii pași de aici nu sînt simpli, noi șovăim, celălalt grup nu, tendință care se inversează ulterior, la o a doua zonă cu probleme (un diedraș, unde urc fără rucsac). Deasupra, eu la un cui, ei la jnepeni ne scoatem fiecare oamenii.

Două-trei praguri pe firul de acolo, și Brîul Mare ni-i la doi pași. Ieșim aici din scoaca ce a ajuns foarte înclinată (iar prizele nu prisosesc) și trecem la stînga în niște jnepeni, înclinați și incomozi (dar permițînd avansul). Ieșim însă curînd pe Brîu. Aici, îmi fac socoteala că Valea Urzicii, în porțiunea ei de la Brîul cu Jnepeni pînă aici, nu are mai mult de două-trei săritori plus o zonă bolovănoasă, aridă[1]. Firește, săritorile nu-i obligatoriu să fie simple (pe cea dintîi am văzut-o...).

Localizez iute vîlcelul de ocolit săritoarea aflată imediat deasupra, pe Principal – variantă de care știu tot de la Țițeici... Cei patru zac o vreme în brîu, apoi o întind spre Pripon, în vreme ce Marius arde drept în drum un al doilea rahat al zilei, favorizat de faptul că nu ne-am manifestat niciunul

[1] Voi coborî acea porțiune în 2025, cu Cosmin Talpău. A fost diferită totuși de ce anticipam în textul mai sus, în sensul de mai dificilă (dar cu un șarm pe măsură).

13 septembrie 1987

dorul de a vedea de aproape săritoarea, ce urmează să ocolim. La o adică, o vom admira cu toții de sus, și nu neapărat cu plăcere. Asta se va întîmpla în locul unde, din vîlcel (suit rezonabil), va fi nevoie să traversăm în Principal, pe niște prispe mititele și aninate taman deasupra săritorii în cauză. La o adică, aici sînt două treceri, eu luînd-o pe cea de jos, iar frații pe una un pic mai sus, asemănătoare însă. Nici gînd de amabilitatea trecerii cu pietricele, dar sigură, din Brîul de Mijloc, înainte de a atinge Principalul! În ce privește vîlcelul-de-ocol, mai sus pare înclinat, marcat de fisurici înierbate, necunoscînd altminteri dacă, ieșiți eventual în creasta de deasupra, se poate face legătura cu valea vecină, a Caprelor[1].

Privind în sus, încerc să-mi fac o idee asupra locurilor, ce și cum. Firele ce am observat la nivelul Brîului de sus par să cadă la nivelul nostru peste niște spălături, unele dintre ele reluîndu-și apoi caracterul de vale, sau barim așa mi se pare mie de unde mă aflu acum. Ce e drept, nu am ieșit decît o dată din Principal spre ele, pozîndu-i lui Marius ceea ce am intuit a fi Fereastra (simpatică apariție, căci aveam idee de existența ei, dar nu bănuiam cum arată!).

Pe vale ne întîmpină inițial o săritoare șmecheră, unde *mă fură spraițul*, după o expresie ce aud acum la Mihai. Din fericire acest blocaj nu e foarte sus, iar în același timp Mihai se oferă el ca sprijin pe care să așez piciorul, în revenirea mea.

Cam pe aici cred că trecem de Brîul de Mijloc, mai exact pe stînga se face un brîu subțire, ce pare să atingă finalmente o șa din muchia Țap-Urzica[2]. Mai urcăm, e un melanj de Rîpă superioară – Albișoara Gemenelor, ceva de înălțime (adică lipsește orice vegetație în talveg), cu roca destul de sfărîmicioasă. Săritorile sînt sănătoase însă, le poți depăși, chit că una ne pune capac în cele din urmă. E o chestie verticală și înaltă, prin care pornesc voinicește, încurajat că se vede o fereastră la capăt, mai exact prin *capacul* de acolo. Nu pot trece însă prin ea, căci e îngustă, iar traversarea care s-ar putea face pe stînga, ceva a la Vîlcelul Țancurilor, nu poate beneficia de o sfoară aruncată la exterior, căci ultima nu vrea și pace să treacă de o zonă aflată imediat de partea cealaltă a găuricii. Mă chinui, dar nu rezolv nimic, iar fără o asigurare ca lumea nu e de luat pe

[1] Se poate face. Către Urzică însă, „brîul lipsește la apel" (expresie a lui Ș. Țițeica).
[2] Nu puteam ști atunci că pînă la creasta pomenită mai sus mai există o pîlnie de vale (invizibilă de unde eram eu), pînă la muchia despărțind de Țap.

peretele de acolo, în lateral. În paralel, Marius îmi oferă sfaturi, deși de la bază nu poate vedea lucrurile mai bine decît mine.

Conștient că nici deasupra săritorii nu va ploua cu cîrnați, iar totodată presat de ceas, cobor la liber săritoarea și o luăm cu toții la vale. La săritoarea cea cu șpraițul ratat e nevoie de rapel. Mihai cobește că o să ne ia mult timp, dar, cu experiență în așa tărășenii, montez urgent o platbandă, la care instalez cordelina, printr-o buclă. Reluăm mai jos trecerea la cucurigu (deasupra Săritorii din Brîu), de această dată în sens invers, marcați în răstimp de mare sete. Vom întîlni ceva bălți în Valea Priponului, dar nu ne vine a consuma de acolo, întrucît prin zonă se văd oi, ce inevitabil vor fi gustat apa de acolo.

La ora patru sîntem în Cerb, cu soarele după-amiezii în cîrcă. În gară aud de la *colțiști* de un accident în Valea Seacă a Caraimanului. În accelerat avem baftă de stat într-un compartiment. Pe aici, Marius are un stil aparte, de-a se da la dame.

1987, 19 septembrie Rîpa Zăpezii

Toni ba pleacă trei zile la Bușteni, ba e acasă. Convenim însă de un drum împreună. Degeaba îl scol degeaba (via telefon) la 3 fără un sfert, căci se întoarce pe partea ailaltă[1], iar distracția asta îl costă 75 lei, cît îi ia taxiul care să îl ducă în regim de urgență la gară!

În tren, stăm treji, așteptînd să vină domnul cu tranzacția. Cum acesta întîrzie, după Ploiești Toni se culcă, în vreme ce eu citesc. Abia la Poiana Țapului se ivește în preajmă amicul, dar deja e cam tîrziu, pentru a nu o lua prin tren ceva mai încolo, iar apoi a considera că am făcut economie, cu cît ar fi vrut el dacă venea din timp.

Țel ne este azi Rîpa. Vremea e dubioasă și mă tentează ceva mai în preajmă, à la Albișoara Brînei și Spălătura Văii Seci [în coborîre, sau urcuș?], dar în ciuda distanței pînă în Moraru și a vremii, una e Rîpa... Nu voi regreta.

Izbutim să pierdem ceva timp pe drum, ceea ce ne va costa finalmente, la trenul de întoarcere. În rest, iar mă dor genunchii de foarte devreme, iar în plus voi avea cîte o piatră pe ei, pe traseu. E deja 10 în josul *Poienii*

[1] Legat de o asemenea situație, am auzit expresia: (Cutare) e *rău de somn.*

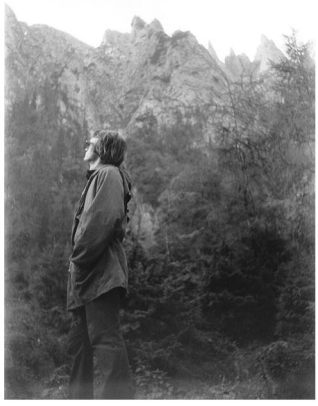

19 septembrie 1987

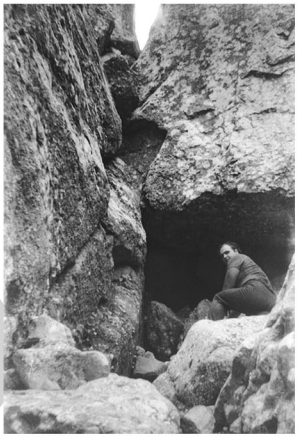

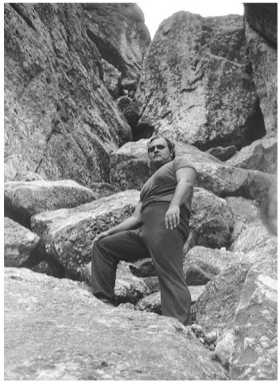

Mari[1], loc în care privesc mai atent locurile și îmi clarific succesiunea confluențelor firelor de abrupt, cu valea-mamă (a Morarului[2]). Mai sus, în canionașul ce a adunat firele Rîpei și ale Adîncii, descoperim doar o mică limbă de zăpadă, de nici 2 metri.

Pe aici, localizez care este intrarea în varianta de ocol indicată în ghiduri, mai exact umbli o vreme pe ulucul pe unde am ieșit cîndva (cu Virgil) la creasta spre Țancuri, dar pe la jumătatea lui te abați la dreapta, pe niște fețe puțin spus la cucurigu. Și implicit nesănătoase, lucru de care mă voi convinge ulterior, privindu-le de sus. În talveg, ne încurcă un pic o săritorică ce nu prea luasem în seamă anterior. Legat de atari amănunte, mi-am notat în carnet detalii asupra drumului, iar în paralel am tras dese poze.

Ne trezim cu picături de ploaie, chit că nu par nori serioși deasupra noastră. Poate și din acest motiv, în gangul de pe aici al Rîpei piatra e udă. La săritoarea (serioasă) dintîi trec cum trec, fără să mai folosesc scărița la bolovan (pe care, tot căutînd să urc, pentru a introduce piciorul pe treaptă, mă trezesc că am ieșit deasupra!). În schimb, în a doua intru cu bocancii în picioare, care nu țin deloc pe stînca udă de acolo. Ca urmare, curînd tremur ca-n codru, însă, paradoxal, stau bine cu psihicul, nu mă ia vreun pui de panică. Plantez două cuie și ies – nu e grea, dar atunci cînd e uscată! Cu ambele ocazii, am de tras sus desagul de o tonă al lui Toni, ceva à la Pizanti, mai să-mi rupă brațele!

Revăd săritoarea *Mariana 1979*, horn lateral nițel în dreapta, apoi streașină spre stînga, după care așteaptă un horn mititel. Apoi sosim curînd la bifurcația cu Rîpa Mică. Aici, întrucîtva scăpați de grijile primei jumătăți a drumului, așternem masa. La mine, mierea e azi ingredientul principal. Prin jur apar cețuri. Renunț aici să încercăm Principalul în continuare, pînă la urmă ținta principală fiind să unde ajungem fără bube pe Deget. Prin urmare, o luăm pe Rîpa Mică, pe unde pășim întîia oară, dar care, după cum i s-a dus vestea, nu ne pune probleme. Sînt pe acolo doar praguri elementare (Toni e primul, pe aici), joaca pe el redeșteptîndu-ne – alături de un oarece tremur al reușitei – cheful de lucruri mai serioase. Pînă una-

[1] Poate îi voi fi zis așa din greșeală, poate voi fi încercat să o diferențiez astfel de poiana ceva mai mică, cea cu Urzici, din dreptul potecii marcate.

[2] Asemenea amănunte, odată sesizate, îți par a le fi știut de cînd lumea, însă în realitate inițial există un mare *necunoscut*, prin care descoperi încîntat, cu timpul, unul sau alt detaliu, despre acele locuri care îți plac atît de mult!

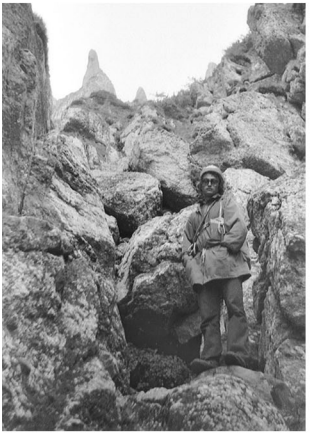

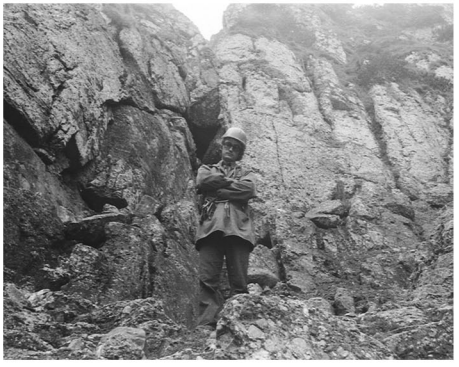

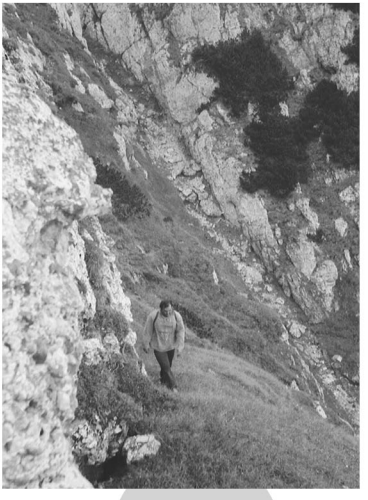

19 septembrie 1987

alta, relativ depășim relativ iute panglica Brîului Mare al Morarului, iar unele vîrfuri care ne dominaseră pînă atunci încep să se lase sub noi. În context, cam pe aici descopăr, privind în aval, că alde *copaia verde* care se face pe undeva pe stînga Rîpei inferioare[1], nu e totuna cu ulucul abătîndu-se în aceeași direcție, pe unde am ieșit în mai multe rînduri la Brîul mare (1979, 1981, 1985), pe stînga Rîpei. Nu ne grăbim pe aici, dar mersul continuu ne aduce destul de repede spor de înălțime. Fie și nu chiar la doi pași, devine vizibilă obîrșia firului pe care ne aflăm, cu jnepenii din șaua ce desparte acolo de Adîncă. Deasupra acelor locuri, se ridică impunător Acul de sus.

La un moment dat, descoperim către stînga un brîu comod ce pare a fi cel de Mijloc. Cum nu am mai fost pe el, ne este mai mult decît tentant, gîndind apoi să urmăm Rîpa Crucii pînă în Brîul Acelor. Brîul e tare frumos inițial, în muchia ce desparte de Rîpă descoperind chiar o fereastră. Apoi, ne duce într-o pîlnie largă, plină ochi însă cu jnepeni. Răzbim pe acolo pînă în firul Crucii, pe care suim fără probleme. Ajunși în Brîul Acelor dau ochi la ceas, apreciind că stăm bine, dar fac greșeala de a mă raporta la *vechea oră* a acceleratului de Timișoara (adică 18^{30})[2]...

Alegem de acolo să continuăm pe Hornul Degetului Roșu. E frumos-frumos, deși sînt slabe șanse să-l isprăvim în jumătatea de oră ce ne-ar prinde bine. Ne mișcăm bine, dar obstacolele nu sînt puține. În plus, mă cîcîi ceva încercînd să ocolesc (prin stînga) săritoarea cu fereastră: prize canci, iar imediat dedesubt stă dornic să mă primească – deloc amabil – primul horn. Identific o variantă de capre, mă angajez nițel pe ea, dar se vădește puțin plăcută. Încercînd să arunc sfara prin fereastră, pentru a-mi asigura venitul prin afară, disloc două-trei pietroaie și descopăr că, prin răsucire cu fața în sus, pot să ies prin ea! Beneficiind de asigurare, Toni poate veni fără probleme, pe dinafară... Revăd pe aici ceea ce consider *Degetul din fir,* o chestie crescută de-a dreptul în talveg, undeva un pic pe dreapta. În schimb, stau mirat, cu niște ani de Rîpe în care am bătut toate firele ei, că nu am descoperit acele ferestre, de care spunea Baticu a se trece, dintr-una în alta...

[1] Ceva mai tîrziu voi realiza că încercînd (fără succes) să ocolim pe stînga *săritoarea Mariana*, ieșeam în muchia separînd de acea copaie (îi voi spune Padina Rîpei).
[2] Nu știu cum mai e acum, dar *mersul trenurilor* se schimba atunci o dată pe an.

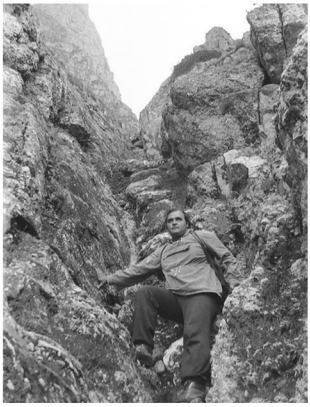

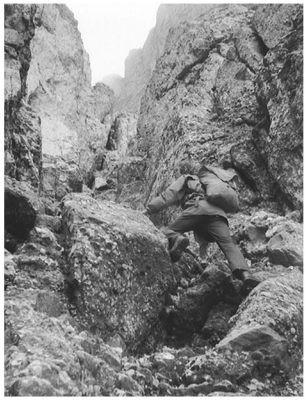

19 septembrie 1987

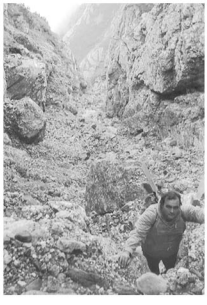

La capăt avem o surpriză frumoasă, în sensul că vîntul pe care îl auzeam din aval șuierînd printre Ace, brusc o lasă moale, exact cînd sosim noi acolo! Apoi, pe două variante, fugi la Deget. Similar atacăm porțiunea de sub vîrf. Potrivit caietului, bărbosul a trecut de curînd pe aici și îi dă tare cu ecologia. Au mai semnat Cheptea, venit pe Vîlcelul Țancurilor, Simi, Eugen (în grupuri separate...), cît și Pizanti, pe 13 septembrie.

Nu sînt șanse a prinde trenul. Pe parcursul retragerii spre Cerb, o ploaie ne udă nițel. Ajunși la gară, nu-mi dă prin cap să încerc variante din Sinaia, la vreun rapid, pe care îl bănui greșit ca venind după ora 8 acolo. Somn de voie finalmente, în personal, la clasa I chiar, pe baza biletului în circuit[1] ce rămăsese nevizat.

În **săptămîna 20-27 septembrie**, vineri merg la Dedula. Aflu că nepotul lui e tare la Daciada[2], la ciclism mai exact. În grădină, cad mere pe jos, neculese, în vreme ce noi dăm 10 lei pe un chil. Gazda face cinste cu o jumătate de litru de vin roșu – e o plăcere să o vizitez!

> Cum cartea ce pregăteam nu se afla în categoria *rozului*, iar implicit anticipam că va primi contestări, ca să nu se spună că am inventat eu ceva am trecut pe hîrtie afirmațiile făcute mie de veteranii consultați. Iar cu acele foi am mers la unii dintre dumnealor, pasămite să corecteze dacă i-am reprodus bine. C. Dedula a fost unul dintre cei care au depus observații, pe acele hîrtii[3].

1987, 27 septembrie Albișoara Hornurilor – Hornurile Văii Seci

Am scremut-o mai toată săptămîna prin telefon cu Toni, cu un plan oarecare. Vineri sună că are de plimbat băiatul șefului, amator de pereți. Sînt de idee să vină pînă s-o sătura cu trenul de două, plus că la vîrsta mea nu-s amator de verticale. Rămîne să ne sunăm, dacă apare o posibilitate de lucru montan în comun. Pînă atunci, merg cu Marius. Plan: o albișoară

---

[1] Era o foaie față-verso cu tot felul de amănunte, între care, evident, numele titularului și distanța aleasă

[2] O așa-zisă competiție de masă din epocă.

[3] Nu am semnale că s-a îndoit cineva, de acele mărturisiri. Ce e drept, s-a întors și roata. În sensul că vreo tabără *inamică* nu mai are ponderea din anii ’80.

(aș vrea pe cea a Hornurilor pînă în Seacă, plus brîul lui Rafail, eu urmînd să fac apoi Spălătura Văii Seci).

> Vremea a fost pe măsura planurilor, dar lucrurile nu vor ieși nici pe departe așa cum am dorit...

Sculat la 2,30. Ceasul [electronic, de mînă] nu afișează complet (urmare a unei căzături), dar barim sună. Cum mai e ceva timp, fac curat în bucătărie (se mai simte fumul de țigară, deși geamul a fost deschis), după seara *venusiană* ce am avut cu nevasta. Apoi iau mașina de noapte a ITB. E cald încă, prin urbe. Cineva, prin acel autobuz, se laudă cu leafa lui de *itebist*.

Prin gară sînt unii de la Floarea de colț (dar fără Ciobăniță), mari amatori să treacă pe la casele de bilete. Mai e pe acolo tipul cunoscut acum vreo doi ani la George Pleșu, amabil și solicitînd detalii despre creasta Coștila-Gălbenele. Nașul apare pe la Crevedia.

La urcuș prin pădure e cu noi Dinulescu. Stăm de vorbă, între altele spunîndu-mi că a găsit niște capre înjunghiate, în Seaca din Caraiman.

Pe la 9 sîntem la Verdeață, unde ne moșmondim – Marius cu căcarea în afine, eu cu băgatul filmului în aparat, Apare dinspre Albișoara Strungii un tip. Văzusem acolo, de la belvederea din preajma refugiului, doi-trei inși, dar insul întîlnit spune că sînt de fapt vreo zece, plecați cu noaptea în cap. De ce se retrage, nu ne spune.

Eu cu Marius ne cîcîim din plecare (spre Albișoara Hornurilor), pe niște prundișuri unde îl ajut cu cordelina. Apoi, printre pomi. Zona pînă unde poți atinge talvegul (deasupra săritorii urîte de pe acolo) nu e deloc scurtă, cum mi se păruse altădată. În plus, țin să evit cît mai mult din canionul văii, ce pare tare întunecat. Pe undeva avem parte de o porțiune expusă, pe care firește regret, că cine m-o fi pus s-o iau pe acolo. Pe niște trepte suspendate ajung finalmente în fir. Marius vine și el, ținîndu-se de lujerii și jnepenii de pe drum. Peretele Văii Albe e în soare, contrastînd cu scoaca noastră – care însă mi-e dragă, inclusiv pentru că de deasupra ne privesc cele trei hornuri din Creasta Picăturii. Ce-i drept, cam scîrții, la figurat, dar și la propriu. Sînt cuprins de o senzație nasoală, lucrurile mi se par dificile, deși sînt conștient că acum doi ani am zburat solo, pe aici. Sau poate m-

am învățat eu cam puturos, uitînd poate că o albișoară e totuși cel puțin un 1B, adică mai și transpiri, mai tragi rucsaci la săritori.

În fine ieșim la cap. Aici ar trebui să apară (dinspre vîrful Picătura) fratele Tony, dar nu e cazul. Va motiva ulterior că l-a obstrucționat Pizanti la fisura cu fereastră, dar nu e o notă bună că Sandu a ajuns acolo *înaintea* lui... Soare, poate prea cald chiar. Zăpușeală, uscăciune. Sar peste masă, grăbit să văd cine e prin Seacă, întrucît dintr-acolo se aud voci. Prin urmare, ne programăm dejunul pe brîu, mai exact înainte de a coborî în amfiteatrul Spălăturii.

Pe aici, Marius e destul de împiedicat (sau comod?), vrea coarda la Hornul III, în drum spre brîul Tunelului. O întind un pic mai încolo, unde se screme, încurcă și tot așa. Similar va proceda la prima surpătură din brîu, deși îi arăt prizele, lucrurile mergînd mai bine la a doua surpătură. Belelele *par* terminate însă. Facem rapelul în zona Spălăturii, apoi traversăm către sud. La ultimul piept însă, dincolo de care e lung tăpșan pînă în Hornuri, amicul iar vrea coarda. Mă înfurii, dar o scot totuși, fără să stau însă atent la rucsacul meu, pus neglijent alături, și care o ia la vale, mai exact în scocul abrupt ce ia naștere dedesubt!

O pat a doua oară pe acolo (după tura cu Pizanti din octombrie 1982), de data asta din partea opusă a pîlniei Spălăturii! Să te ții blesteme din parte-mi! Altminteri acționez rapid, coborînd o vreme prin jnepenii muchiei de sub noi, iar apoi rapelînd în firul Spălăturii. Pe acolo, adun din catrafusele împrăștiate în urma desagului, dînd și de el, nu departe. Marius vine după mine, dar voi fi tot timpul la ceva distanță. Cum am aparatul lui foto de gît (și invers), și numai să-i car greutatea nemaiavînd chef, i-l las într-un loc din talveg. Acesta era cît de cît sigur, atîta doar că fratele Marius scapă de sus o piatră, care se duce drept în sculă! Nu mai eram lîngă el, dar înțeleg că a picat nițel, de la care s-a ales cu buza obiectivului deformată. De acum se indispune și Marius, căci tărășenia costă ceva. La liber, ajungem apoi în dreptul crucii lui Ivașcu, unde locurile se deschid. În preajmă, o capră *dusă,* dar care, în mod neașteptat, nu pute.

De aici, amicul ar vrea să coboare valea, în vreme ce eu țin să merg în Hornuri, pentru a sui alături de tipii ce-i văzusem anterior pe vale, și care acum cîștigaseră altitudine, cît să fie peste noi.

Nu mă înnebunesc redescoperindu-mi peste an ciudățeniile de atunci (apropo, în acea zi împlineam fix 30 ani!). Dar e de spus că nici camarazii mei nu erau ușă de biserică. De pildă, Marius era foarte posibil să abuzeze solicitînd ajutor cu sfoara, în condițiile în care el suise anterior (într-un drum cu alții) de la crucea lui Ivașcu – undeva prin dreapta – pe un horn destul de înclinat, pînă în Brîul Spălăturii[1].
Urmare a incidentului cu aparatul foto, el s-a supărat, ceea ce o fi normal (deși el dăduse piatra la fix peste el, ca la popice!). Mai puțin ok a fost că aparatul meu Smena, abia luat de la Timișoara, și pe care am uitat să i-l mai cer atunci, a rămas la el. Și nu mi l-a mai înapoiat, probabil în contul reparației de care o fi avut parte aparatul lui.
Cam tot atunci, am avut clinci definitiv și cu Toni. Tot îl căutam la telefon și nu dădeam de el. Așa că atunci cînd l-am reîntîlnit, la Bușteni cînd să iau trenul spre casă, l-am făcut cu ou și oțet (mai exact că-i un tip în care nu se poate avea încredere) de față cu un însoțitor de-al lui. De la acel stadiu, nu am am mai dat niciunul înapoi, în anii următori. Foarte probabil apoi s-a retras de pe munte, iar ulterior chiar din oarece viață socială, căci dînd pe la 2020 ani *search* pe numele lui, și, în afară de pomenirile mele, nu apare pe net[3].

Pe așa zi superbă, îmi spun ca măcar la Brîul Portiței să ajung (și să-l parcurg către sud), dacă nu mai sus. Pînă la el, urmez un traseu în sine ușurel, dar cu ceva surpări cît și zone o idee aeriene, pe drum[4]. În jur se

[1] Posibil să fi reprodus un *pattern* din copilărie, cu stat mototol pe lîngă un tată, în afara unei așa scene comportîndu-se diferit.

[3] Întrucît Marius mai venea prin tren, am reînnodat oarece amiciție, dar fără a mai merge vreodată împreună. Pe Toni îl voi reîntîlni întîmplător în 1998, undeva la parterul clădirii din Calea Victoriei 155. Amîndoi uitasem vechea oftică, așa că am schimbat ceva vorbe. Era șofer (probabil în noile condiții socio-politice nu și-a mai găsit ceva ca inginer), în vreme ce eu trecusem din *fabrică* în presă, ca tehnoredactor la revista „Fotbal Plus" (cu redacție în preajmă). Nu am păstrat însă legătura.
Peste ani (2025-26), cum prietenul comun Eugen Nițu mi-a spus că ține legătura cu Toni, l-am contactat pe ultimul (via mail). Mari vorbiri între noi nu s-au pornit însă, poate și datorită stării de sănătate precare, a colegului meu de ture de altădată.

[4] Reamintesc faptul că la scăpatul precedentului rucsac, am revenit a doua zi (cu Sandu), din brîu coborînd prin preajma Hornurilor. Foarte probabil pe acolo am și revenit (Sandu preferînd să urmeze Seaca în aval). Zic asta întrucît abia în acest septembrie 1987 am suit prima dată prin preajma firului Spălăturii (prin stînga lui mai exact), locuri pe care le-am găsit ușurele, iar implicit pe aici merge în viitor, la

vede splendid, toate îmi sînt ca noi, din unghiul ăsta! Versantul ce cade sub Cruce se vede aparte, în vreme ce privind Hornurile, descopăr cu oarece uimire că e vizibilă porțiunea dinspre capătul lor, ba chiar și un tip într-o săritoare de acolo, ceea ce înseamnă că firul are ceva înclinație...

Hornurile îmi sînt tentante, chiar dacă vor fi existînd acolo *urme* ale recentului accident de care am auzit, dar nu-mi vine a merge singur. Nu-mi dau seama pe unde au ajuns cei care care-i zărisem anterior în Poiana Mare... Ceva din mine mă pune finalmente în mișcare, inclusiv în ideea că nu e obligatoriu să ies pînă sus, ci să mă abat pe Spintecătură, ea fiind – nu? – mai ușurică.

Nu știu de unde reținusem că bifurcația Spintecăturii e la doi pași, dar lucrurile nu stau chiar așa. Pînă acolo, dau de săritoarea Portiței, cum apare în scrisele alpine, și unde mă screm un pic. Mai exact nu avansez prea mult, aducîndu-mi aminte că anterior avusesem ceva probleme în partea superioară a fisurii. Cum am păstrat în minte varianta parcursă cu Dinulescu, pe fețele din dreapta, am luat-o pe acolo. Prea bine nu țineam minte însă locurile, căci la un moment dat mă trezesc barat de un perețel. Sînt nevoit să trec la stînga în fir, pe unde mai urc talvegul o perioadă. Dacă tot mi s-a trezit apetitul pentru *exterior*, cînd nu departe apare o altă posibilitate de ieșire în lateral, o urmez. Prea simplă nu este ea inițial, mai exact ies pe dorita față, numai că imediat deasupra mă așteaptă un fel de taluz stîncos, de numai 1-2 metri, dar pe care – datorită expunerii – nu îți vine să te joci. Din fericire, undeva în dreapta se face un fel de diagonală ierboasă, pe care pot depăși micul zăgaz. Deasupra se merge frumos, pînă în *Rafail*. Aici ajung și pe tipii a căror voce se făcuse auzită de la depărtare.

Sînt un pic deasupra lor (ei au urmat matematic firul). Nu mă alătur lor imediat, căci am a merge la mica cruce[1], drum pe care îl găsesc onorabil la dus, dar ceva mai voitor de atenție la întoarcere (cum naiba m-oi fi descurcat peste grețoșeniile din acest sens, pe zăpada din mai 1984?!).

Apoi mă alătur acelor inși: grup pestriț, tot tacîmul.

---

urcuș sau la coborîș. Ca observație, arboretul de pe acea bucată de teren mi s-a părut la 2021 a se fi îndesit, și făcînd mersul omului ceva mai dificil.

[1] „Pe placa funerară, mînarii [expresie D. Georgescu, derivînd din masturbare] scriu. Spre Spintecătură nu-i chiar așa hău" (în 1988 voi parcurge în rapel acea legătură).

Urmare a accidentului de care s-a tot vorbit, am găsit pantofi: în brîul lui Rafael unul de damă, iar sub Hornul Adînc unul de bărbat; un pic în aval de acesta, niște sînge[1].

Urc Adîncul prin interior, ieșirea fiind plăcută, în vreme ce restul urmează „bandă centimetrică" din dreapta. De aici se vede Săritoarea Mare, mai exact jumătatea ei inferioară, dincolo de care hornul cotește la dreapta și iese din vedere. Sub săritoare e o grotă, unde se fereau unii de pietre, acum doi ani. Urc greu, eu fiind cap, mai ales jos. Abia spre capătul săritorii apare un piton, unul cu inel. La tras rucsaci, al meu se dovedește mai cu moț, cotopenindu-se: se prinsese în grota cea adăpost de pietre[2]...

Nu am timp/dispoziție să mă uit prea bine în jur la fleacuri frumoase, nici să apreciez perspectiva proprie acestor locuri. O excepție este ochiul spre legătura ce pleacă de aici către Spălătură, dar sînt totuși departe, iar implicit nu am vederea ca în palmă asupra locurilor, din sens opus, de la Prispa Gemenelor. Nu am privit, implicit, nici la cer, unde după zăpușeala suspectă își face apariția pe neașteptate ploaia. Prins cu altele, nu apuc să simt cît de tare este, mi se va zice că puternică.

La ultima săritoare pînă în Brîul de sub Streașină, se duce unul dintre colegi prin dreapta, și ne tragem apoi pompierește. După asta, fugim sub salvatoarea (de ploaie) Streașină. Nu am timp de zăcut aici, căci ceasul mă grăbește – solitar – în Spumoasă. Ploaia s-a oprit, iar totodată nu a apucat să facă bălți neplăcute, însă deși bate vîntul, stînca rămîne udă. Am parte însă de un curcubeu feroce, plus vederea Bușteni-lor în soare. Spre Jepi, și Bucegii dinspre sud se luminează, eu fiind încă sub cușmă de nori. Țin talvegul ca de obicei, abia în preajma Brîului Portiței ocolind pe dreapta. Cum partea inferioară a văii e destul de întunecată, abandonez ideea parcurgerii ei, în favoarea ieșitului în Jepi. la ceva timp, după gustul meu, să ajung acolo, dar asta e. Disconfortul decurge și din sete, cele două sticle ce am avut la mine, cu ceai plus miere, spărgîndu-se la buful din firul Spălăturii, cel cu Marius.

[1] S-a dus vestea atunci că a fost vorba de o pereche care a vrut să se sinucidă. Aceeași variantă mi-a parvenit în 2024, de la cineva care fusese atunci la Cruce.

[2] Și cu Dinulescu mă canonisem cîndva aici. În viitor voi improviza cu echipierii aici un *funicular*, jos fiind ținută întinsă coarda, cît rucsacul să nu fie aproape de stîncă.

Pe poteca marcată, o babă se văicărește de neputințe montane. Întîlnesc pe acolo pe Titi Ruse și încă unul de la Floare de Colț. La gară, ioc Marius, ioc Toni, în schimb e Mihai de la ADMIR. Vin solo însă, în aglomerația acceleratului (unde se lasă cu blat negru). Din motive diferite, trenul ciupește o jumătate de oră întîziere.

28 septembrie-04 noiembrie. Miercuri la Beldie. Rachiu de drojdie[1]. E singur, stăm în camera spre balcon[2].

Trag tare la slujbă, la bătut capitolul Haret și, de duminică, la cel privind ADMIR. Leșină Borda cînd le-o vedea!

> **Economic**. Țigări doar fără filtru (glumă în circulație: de-aia nu se găsesc *în comerț*, ca nu fumăm pe stomacul gol,!). Mezeluri mai bagă, nu și lucruri aparent benigne, precum fidea, fermoare, orez și-o groază de alte fleacuri. Începe să apară însă berea.
> Niculae schimbă mahării [civili] cu energia, de la Turceni și Rovinari. Unde au dispărut melitarii[3]?

Luni 12 octombrie. Luat materiale din arhiva lui nea Radu, de la doamna Țițeica. Inițial sînt entuziasmat. Însă pe urmă realizez că, din principiu, Țițeicii nu erau mari cățărători, lucru rumegabil, pot înțelege bîjbîielile de atunci, dar unele afirmații R.Ț: sînt tentat a le lua drept flașnete: Hornurile, Adînca și altele.

> Mi-i mai sus un spirit *frondeur* exagerat[4] (dacă nu pomenește Adînca Morarului în caietul de ascensiuni, asta nu e obligatoriu minciună), cît și neatenție *a mea*: reținusem greșit (din „Pe crestele..") că R. Țițeica a urcat la 1924 *Hornurile*, cînd în realitate el formulează acolo *Valea Seacă* (ceea ce presupune inclusiv Vîlcelul Mortului), nu neapărat

[1] Băutură ieftină (dar e posibil nici să nu fi găsit altceva), adusă de mine. Gazda nu a strîmbat din nas însă.

[2] În apartament pătrundeai printr-un holișor, din care se făcea o sufragerie, cu ușă spre balcon. De acolo se intra în a doua încăpere, ce deschidea către o bucătărie. În ultima am fiert rachiul pomenit mai sus.

[3] Ceaușescu instalase la un moment dat militari (cu grade înalte, se înțelege) în fruntea unor asemenea obiective, mutare anunțată în presă.

[4] Sau revoltă freudiană împotriva părintelui, pe care o voi repera clar pe la 2019...

Hornurile (care vor fi identificate cu *finala Văii Seci* (de către N. Dimitriu), abia în 1932.

Baticu apare acum, bineînțeles, cu treabă (de dat). Are medicamente de trimis la Sinaia...

Manof mi-a citit din carte, cu observații. N-am apucat să-l aud pe Borda la cercul lui Marinescu. Trag tare la conspect Țițeica, unde inevitabil capitolul va trebui refăcut, în ton cu avalanșa de noi informații.

1987, 25 octombrie Valea Coștilei

Neașteptat: pe *deal* nu e zăpadă, comparativ chiar și cu 1979, ca să nu mai vorbesc de 1983, cînd pe estul Caraimanului înnotam.

Destul de cald, nu și soare. De cînd citesc memoriile Radu Țițeica, m-a luat un dor de ture clasice. Așa că mi-am alcătuit o tură cu Valea Coștilei (pe care o vizam de mult și pe care, îmi dau seama acum, nu am mai făcut-o cum trebuie din 1979).

Merg cu trenul de 7,23[1], la care ajung după schimbul III. Vreme promițătoare. În preajmă, „Floarea de colț"; dintre ei unii pleacă în Vîlcelul Clăiței. Mercan începe să mă ia de sus.

Pe drum, în vagon dau de Baticu, care-i în drum spre Poiana Țapului. Îmi zice să am toată încrederea în notațiile lui Radu Țițeica și că o să ne vedem la 6 seara (ciuciu: nu ne am văzut). Pe Munticel, apoi, Eugen cu doamna[2]. Bravo lor, că n-au de gînd să aibă copii! Pe drum, se lipește de mine un tinerel cu idei mari, și pălăvrăgim pînă la Refugiul Coștila. Pe teren, aici, cîțiva în Țancul de alături. Alții sînt deja în creasta Coștila-Gălbenele, iar vreo două echipe în peretele Policandrului.

---

[1] Îndeobște erau două trenuri personale dimineața devreme, spre Predeal. În weekend, au existat ani în care ele circulau pînă la Brașov.

[2] Bîrfe... Prima lui consoartă era o femeie tare plăcută, pe care, fie și în calitate de găină a vecinului, o admiram. Probabil însă că *frumoasa* i-a rezistat mai mult decît și-ar fi dorit soțul. Pe la 2000, cînd i-am vizitat un birou de pe strada Călușei (pentru revista ce intenționa CAR să scoată), Eugen era căsătorit a doua oară, cu o doamnă care mi-a părut a-i fi mai degrabă colaboratoare, decît aleasă a inimii.

Mă descurc cursiv. Las Vîlcelul Negru în stînga, intru în canion, unde sînt vreo două săritori, la cea prima ocolind și revenind cirip-cirip în fir, cu un pas expus, după care sînt barat de *săritoarea 1983*[1], care nu are nici prag, nici nu e ușoară (fie și la fără frecvență), cum îmi aminteam. Nu spun că n-ar merge, dar sînt solo și cu lene de tras desag, plus că mă păcălesc iar, crezînd după ocol că pot reveni iute în fir. Așa că urc pe scocul lateral de acolo, mai exact pînă la capătul lui, în muchia separînd de Vîlcelul Hornului negru.

Aici, bucuros să revăd locuri rămase în minte drept fascinante, las rucsacul și – peste crăci uscate, iar apoi coborînd – ajung în VHN[2]. Un mic prag vertical, brîu de piatră și sosesc la fereastră, care e mai îngustă decît țineam eu minte, într-o vreme cînd nu-mi notam impresiile. Îmi ițăiesc capul spre ce e dincolo: locul e suspendat, dar doi inși tot au putut ajunge în perete, pe aproape. Un eventual brîu de aici către vîlcelul Policandrului pare să existe, dar nu-i așa atrăgător. Vîlcelul P. cum o fi?

Retur la bagaj, traversînd apoi pe oarece curbă de nivel un scoc, cu locuri domoale. Ating finalmente Valea Coștilei, într-o zonă unde ea se deschide, iar dificultățile lipsesc. Din iarna '84, cît și din creasta Coștilei avusesem senzația că așa-numitele Hornuri ale Văii Coștilei au la confluența cu Vîlcelul de sub perete o mare ruptură... Or nu este chiar așa, pur și simplu Principalul este acolo, în ciuda amplului bazin hidro din amonte, pur și simplu mai puțin adîncit, în locuri cu înclinație rezonabilă.

Vîlcelul de sub Perete se bagă de acolo după cum îi e numele, în vreme prefer ce eu prefer să explorez în sens total opus, mai exact un fir secundar, cu o frumoasă șa, în zonă.

Pe aici mă ia foamea, așa că opresc la masă. Gust excelenta *costiță de 28* (lei kilogramul) și casc ochii în jur. Vremea e întrucîtva închisă, dar cu vizibilitate os (sic), un melanj plafon – mare de nori.

Revin în firul principal, respectivele lui Hornuri nefiind așa cum mă așteptam, ci o plimbare plăcută, asta cel puțin o vreme. Omul ierburilor poate fi tentat aici să o ia pe fețe, dar prefer firul, unde sar peste bolovani, mai și ramonez, totul fiind pe aici fleac. Destule gunoaie: jos pungi, sus con-

[1] Este cea din locul unde, după o primă gîtuitură, valea se deschide o idee, cotind de acolo în dreapta.

[2] Kargel îl numește Vîlcelul Pietros (cam pleonasm, cum este și cazul Vîlcelului Stîncos...). Cunoscîndu-l pe N. Baticu, voi prelua forma folosită de acela.

serve. La un moment dat se lasă cu o săritoare, pe care nu țin s-o sui, ci plec pe dreapta, exact la nivelul ieșirii din Vîlcelul de sub Perete. Și care, privindu-l de deasupra (o leacă mai la deal decît ieșirea curentă), pare neplăcut chiar și acum, vara. Revenit, aleg să intru în firul numit al Lespezilor, care se desface pe aici în dreapta. Fețele acestuia sînt larg deschise. La un moment dat apare aici o săritoare tare, nu atît ca înclinație, cît prin faptul că are la un moment dat drept capac, pe vreo doi metri, însuși corpul muntelui. Nu-mi dau seama cum a fost săpat hornul de dedesubt, iar deasupra lui nu. Traversez aici spre firul principal, se vede Brîul Mare, în vreme ce – în dreptul meu – Creasta Văii Albe prezintă o înclinație relativ redusă. Pe aici găsesc o foaie de hîrtie zburată de la Releu, mai exact o cerere de transfer a cuiva de acolo („stația Bucegi"). Sînt vizibili pe aici și vreo doi inși pe Brîu, care vor ieși prin hornul Gelepeanu. Cam gîfîi, dar merg sigur și cu două minute înainte de ora plănuită (adică 3 p.m.) ating brîul.

Fără pauză, doar cu *bye* adresate locurilor pe care le părăsesc, urmez brîul spre Valea Albă. Sînt ierburi mari, înclinate, prin care se strecoară un hățaș. Percep Pintenul, albișoarele, Brîul Văii Albe, cît și eșarfa proprie în coborîre spre sud. La Găvanele traversate pe aici, din muchia care le precede drumul urmează o curbă. Tot timpul sînt marcat de ideea hăului care se face dedesubt. Prin Găvane și chiar Blid cred că s-ar putea ieși ușor la Platou. Trecerea renumită de cîș, din bazinul ultimului, nu e așa rea; există prize, deși e indiscutabil aeriană ca poziție. După aceea, apare o streașină, un nou blid, un prag final și gata, sînt în Albă. *In summum*, 30 de minute de sub Gelepeanu pînă aici.

Pe Valea Albă merg printre pietre, iar la marele prim pietroi ies pe fețe, nu de lene, ci curios de această zonă. Ținînd dreapta, ajung în final la o albișoară, malul intermediar pe unde mă aflu fiind ceva mai abrupt, dar mă descurc. Cîteva capre, mai exact 10-15 bucăți, negricioase – plăcută surpriză, mai ales că nu fug de nebune, la apariția omului. Jos traversez în vale, unde dau de apă, dar nu mi-e cine știe ce sete. Mai jos apare banchiza, pe unde găsesc mai sănătos să-i urmez rimaya. Îmi prinde tare bine pe aici pioletul, pe care altminteri fusesem gata-gata să îl uit acasă[1].

[1] Am purtat curent pioletul cu mine în turele estivale de abrupt, fiind de mare folos la zonele de pămînt înclinate, iar uneori ca sprijin la coborîre, sarcina în acest ultim caz fiind preluată la 2009 de *bețele trekking*. Acestea apăruseră mai devreme ca

Apoi trap, parcurgerea văii reclamîndu-mi o oră. Nu sînt prea obosit. La Cămin, o bere. Unul își cîntă aici singur prohodul! La ce au muncit CAR-iștii!, să ajungă locul lor o cîrciumă[1]...

Pe peron în gară e grup mai mare de *colțiști*, care se sparge însă la urcare în tren, căci fiecare aleargă spre vagonul pe care îl socotește mai puțin aglomerat. Vom avea 15 minute întîrziere. Acasă mă refac cît pot. La televizor e filmul „Fata morgana" (românesc), pe care doar îl aud, fiind prins cu ale mele. După aceea fug la la slujbă.

1987, 30 octombrie Portița Caraimanului

Am SRL, iar client de munte îmi este Vlad Petrușca. Era vorba să meargă și Irina cu fiul ei pînă în Kalinderu, dar nu apar. Tot răul spre bine, ar fi tras un frig teribil în tren (aflu de la Cornel Mirică, mers pînă la Covasna, că în actuala iarnă au tăiat de tot căldura în personale, și parțial în accelerate), din care eu ies binișor datorită foliei, dar Vlad se rebegește din plin. Îl văd pentru prima dată în echipament de munte, fiind obișnuit cu el în halatul alb de la spital. Mă amuz de expresia (depreciativă) pe care o folosește la un moment dat, cu privire la homosexuali: „Hai duru, duru, duru / Cea mai bună p… e curul!"[2]. În plan Portița, dar Vlad cochetează și cu ideea Mălinului. Se declară dincolo de toate foarte puțin atras de pospaiul[3] pe care îl bănuie depus în abrupt, în condițiile de azi.

În Bușteni o luăm pe strada folosită deseori ca scurtătură către telecabină, dar nu o părăsim la stînga ca de obicei, ci continuăm în sus. Se iese astfel la cimitirul de sub Caraiman[4], pe lîngă care găsesc o gumă de șters. Îl ocolim prin dreapta, iar pe o pajiște la poala pădurii luăm micul dejun. E rece, apa din jur a prins pojghiță. Ca altitudine, nu cred că sîntem mult deasupra cocinilor de porci, ale blocurilor din zona telecabinei. Urcăm

---

modă, dar îmi lipsiseră banii pentru ele. Mugurel folosise anterior așa ceva, pentru a-și menaja meniscul.

[1] Posibil să fie personajul pe care îl reperase pe la 1985 adolescentul Liviu Enache și de care îmi va vorbi peste decenii.

[2] Complex subiect, barim pentru mintea mea de la 2024.

[3] Prima dată auzisem expresia la Beldie („Ani de drumeție"), iar cînd ne-am văzut în persoană l-am întrebat ce e aia. „Un strat subțire de zăpadă", mi-a răspuns.

[4] Din scrieri N. Urechia, aveam idee că mai exista un „poetic cimitiraș" pe Zamora.

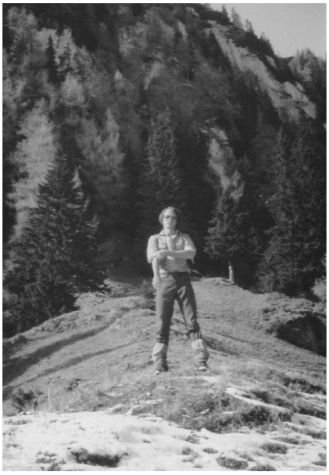

30 octombrie 1987

pieptiș de aici prin pădure, cu gînd să ieșim deasupra cascadelor din Vîlcelul Înspumat, dar pînă la urmă o ținem cu suișul direct pe acel mal. Frunze, pantă și gargară – ultima, în cazul discuțiilor cu Vlad, neputînd evita istoria alpinismului romînesc.

Spre capăt dăm de niște stînci, cu o fisură os. Mai încolo întîlnim un loc plan, pe culmea ce desparte de Înspumat. Urmăm în amonte această creastă plăcută și ieșim la muchia dintre Vîlcelul Înspumat și Poiana Tîrlelor. O nouă masă, cu ciocolată (adusă de amic). Vremea e destul de închisă, cu plafon dublu, dar muntele ne place, iar Vlad e un om care diferă de însoțitorii mei curenți.

Urcăm de acolo pe *transversală*, printre pomii locului, iar la goliș traversăm talvegul Înspumatul, atingînd finalmente o șa. Țel ne este Portița. Vlad mi-a spus în București că știe și un alt drum spre ea, dar în cursul turei noastre de azi uit să-l întreb, pe teren, care anume este[1]. Traversăm după aceea Vîlcelul Izvorului[2], din muchia de după el angajîndu-ne în coborîș spre ceea ce numesc acum, cu exces de zel istoriografic, Valea Portiței (fiind vorba, firește, de consacrata – pe nedrept – Vale Spumoasă…[3]). M-am așteptat să ne fie incomodă rampa în coborîș accentuat de aici, dar lucrurile nu au fost chiar negre. A fost deranjant doar că am coborît mult, diferență de nivel ce am avut de recuperat apoi. Vlad coboară greu locul și în general se comportă în această tură mai slab decît mă așteptam (a motivat prin lipsa de antrenament)[4].

În Spumoasă, ne aflăm aici deja în *secundară*, cea venind de sub Portiță. Ne chinuim bine la unica săritoare din amonte, pe care intrăm din le-

---

[1] Voi identifica eu ulterior, într-o tură solitară, o cale ce urmează o linie paralelă, înspre est, cu *Vîlcelul Izvorului*, ținînd hidro de Vîlcelul Înspumat. Voi citi în „Muntele" (1990-91) despre încă o posibilitate, direct deasupra poienii Tîrlelor, de care nu sînt singur a o fi nimerit însă, prin 1998, cînd am răzbit pe acolo cu Mugurel Ilie.

[2] În însemnările de tură ale lui nea Radu acesta numea acest fir, foarte probabil în glumă, *al Izvorului*. Cum nu exista alt nume (cel dat de Kargel, *Grohotișul Înflorit*, este nefericit, întrucît denumirea – altminteri inventată, a – lui Haret nu privea *un fir de vale*), i l-am dat pe acesta.

[3] Studiind activitatea fraților Țițeica, eram la curent cu invențiile toponimice din zonă, ale lui M. Haret.

[4] Vlad va face dovada posibilităților lui fizice reale (ce să mai spun de știința asupra locurilor!) în tabăra din Piatra Craiului 1993, alături de tinerii CAR (plus subsemnatul), în raport cu care a zburdat.

nea de a ne băga în zăpadă (pe tot ce e nițel mai nordic, gata apare zăpada!). O știam de nasoală, dar acum se dovedește cîș de-a dreptul. Vlad se proțăpește pe undeva, de unde-l scot, prudent, cu sfoara. Pe pante ierboase, dar înclinate, ne ducem pe acel fir pînă la doi pași de brîu, unde ne băgăm pe fețele din stînga. Se cam lasă plafonul. La lespedea de peste hău, lîngă Portiță, nu prea-mi place…

Masă. Merg pînă la zădița zgribulită din muchia spre Zangur, de unde priveliștea Secii e splendidă, ca întotdeauna. Păcat că, pînă vine și Vlad, se lasă negura. Coborîm sub Portiță, unde mă încurc pe undeva. Lui Vlad nu-i plac locurile. Imediat sub șaua Izvorului, panta e mare, mai încolo apărînd și o idee de hățaș. Apoi, valea face cotul de 90 grade la stînga, în zonă fiind și singura săritoare a locurilor. Coborîm în Poiana Tîrlelor, unde Vlad vrea să mai stea, dar eu fug la tren. Într-acolo, am tupeul de a urma o variantă (necunoscută anterior) ce pornește din partea nordică a poienii. Are zăpadă, dar se coboară gigea, nu e ca pe brîul cocoțat de deasupra poienii!

La tren, merg la ultimul vagon. Nașul nu apare. La 6 sînt în București.

Marți, miercuri. La Țițeica, unde de bine ce aveam sub nasul un pogon de documente (între ele rîvnitele scrisori de la Nae Dimitriu!), apare unul Dorin Grigorescu. Care, aflînd ce vreau, mă ia cu un ton mai-mai cred că mintenaș mi se va lăsa cu caft. Iar totodată că nu se poaaate să fie consultate, după cum crede fiecare, documente din arhiva celui căruia îi fusese prieten apropiat (și anume nea Radu). Nuuu, trebuie să se întrunească amicii lui[1], să decidă ce se va întîmpla cu acele valoroase documente. Pe moment îmi spun, cu amarul aferent, *Adio, arhivă nea Radu!* Apoi mă destind întrucîtva și explic omului ce și cum, cu mine. Poate înmuiat de cunoașterea întru istorie ce dovedește tînărul din fața lui, poate pentru că vehemența pomenită i-a epuizat elanul ofensiv, omul o lasă mai moale (dar nu pînă a mai putea eu să arunc vreun ochi, azi, pe hîrtiile ce voiam). Ba chiar mă ia să-mi arate casa (parter plus etaj), cărțile de pe acolo, lăsîndu-mă cu gura căscată: pogoane! Zice că dacă vreau să-l ajut în viitor, cu ceva gen sortarea, aranjarea lor.

[1] Dacă nu mă înșel, era și Barbu Nestorescu atunci, în camera unde eram primit de nea Radu, la vremea cînd trăia. El nu a glăsuit mare lucru, dar a semnalizat că era de acord cu vorbele acelui mai energic amic Grigorescu.

Discuții. Îl gîdilă tare pe nea Radu, că a fost la căpătîiul lui, că erau prieteni care se vedeau de două trei-ori pe săptămînă. Lăudîndu-mi-l, ține să se dea deștept, mai exact e convins că nu știu decît două drumuri la Portiță, dar îl anunț că știu cinci. Mai îmi spune, nu știu cît de adevărat, că nea Radu rămăsese cu părerea, comunicată amicilor lui[1], că vreau să scot o carte cam băncoasă – epitet pe care îl traduc, din mimica lui D.G., a nu fi echivalent cu seriozitatea și valoarea.

Baticu e cu pereții, îmi zice același Grigorescu. Cartea „Amintirile unui alpinist" este excelentă, mai exact prima ei jumătate. Nu și a doua: "Ce adevăr?! Lasă, dom'ne, omul în pace!"[2]. Categoric, adaugă tot el, Baticu a fost cel mai bun cățărător din vremea lui[3].

Îl tapez de o țigară „Snagov". Mi-l laudă pe Tulea, care s-a betegit nu în căderea cu avionul, ci ulterior, de la coasele moldovenilor noștri [care l-au luat drept aviator inamic].

Îmi mai spune că acel consiliu-minune, privitor la soarta documentelor (montane) rămase de la nea Radu, va avea loc peste șase luni. Din el fac parte el Grigorescu, Tulea, Nestorescu, Beldie. De Baticu nu zice nimic, că ar fi și el în acel conclav. Stă pe la Șosea și-mi lasă telefonul.

Cu Baticu n-am mai vorbit, chit că nevastă-sa e mirată că nu m-a mai văzut de mult.

Am cumpărat bandă nouă la mașina de scris. S-ar putea să existe tuș special, dar e de căutat[4].

Festivitate de 7 Noiembrie. Nicolae [Ceaușescu], o săptămînă în cap la Moscova. Neașteptat, "Scînteia" noastră reproduce (în traducere, firește) o pagină a ziarului „Pravda"[5]!

---

[1] Adică Grigorescu și Nestorescu (pe alții nu am identificat în acea constelație). Consider util să precizez, aici, că respectivii nu au scris vreun rînd (băncos ori ba) despre munte (doar Barbu N. fusese *intervievat* în „Ani de drumeție").

[2] *Omul* îmi pare să fi fost E. Cristea.

[3] Grigorescu pare să fi fost din generația lui Coman (adică născut pe la 1920), secondînd altminteri pe ultimul, în 1946, la premiera unei părți (cea paralelă cu Hornul Negru) din Creasta Uriașului/Vulturilor.

[4] Încercam să nu cumpăr o bandă nouă, la epuizarea tușului de pe ea (cînd îndeobște era aruncată), ci să îl refac pe acesta din urmă. Nu a *mers.*

[5] E vorba de ziarul partidului comunist din Uniunea Sovietică, respectiv din România.

Săptămîna 8-15 noiembrie. Schimbul trei. Scriu de zor la capitolul intitulat *Prealpinism,* 30 de pagini. Greblez și pun iar îngrășămînt, dar sînt conștient că după asta o să urmeze retușuri și iar retușuri.

Cum îmi văd lungul nasului, nu ar strica în plus controale calificate. Unul al fi al Irinei Horea, ce pare de meserie, și deci freacă toată ziua frazele. De asemenea, ar fi util să consult vreun specialist în ale bătutului la mașină, căci în ritmul meu ajung la pepeni[1].

L-am sunat pe D. Grigorescu, zice că e bolnav.

La ADMIR mă simt în plus. Cred că n-o să mă mai duc[2].

Săptămîna 15-22 noiembrie 1987. Luni am mers la Biblioteca Franceză, unde văd că programul la compartimentul *Periodice* se tot reduce… Ajung apoi la Vlad, care e la cafele cu o damă. Urmează să arunce un ochi Irina lui în foile mele, cînd o să cred că sînt gata pentru așa ceva.

17-18 noiembrie 1987, Brașov

Ajuns cu trenul în Buşteni, s-ar putea face ceva pe munte, numai că ora e înaintată. Din cauza delăsării omului însurat şi a lenei din mine, n-am plecat cu trenul de patru dimineaţa sau măcar 7, ci cu 9,55 – asta după ce am pierdut şi acceleratul de 9 şi ceva.

Cum plouă în preajma Bucegilor, ideea ar fi să trec întîi pe la Lehmann, şi abia apoi pe la nea Florin Ştefănescu, la Sinaia. Pînă la Braşov îmi face capul mare un nene miner, venit să se opereze la București. Apoi, de la trei cucoane care coboară în Buşteni, aflu că magazinul Coştila din localitate e numit şi «Peştera Muierilor» (datorită personalului preponderent feminin de acolo, dar şi despre *ceva* petrecut la Braşov. Vestea din urmă n-o iau în seamă.

---

[1] După 1990 am găsit o broșură privind dactilografiatul *în orb* (fără a privi tastatura), dar mi-a fost destul de incomod și am rămas finalmente la metoda personală, cu un singur deget (cel mijlociu, în vreme ce nea Nae folosea arătătorul – parcă îl văd!). La o adică, în timp am dobîndit viteză, și încă măricică (mai ales pe computer, la care am avut acces începînd cu 1992), inerentele erori corectîndu-se relativ ușor.

[2] Au fost și așteptări foarte mari (pe măsura nevoilor interioare), din partea mea

În *Tîmpaville* au schimbat biletele la transportul în comun, sînt patru la un loc, pe o bucată de hîrtie (la București sînt două). Au dat drumul în preajma Gării și unei linii de tramvai, chit că personal, în trecerea de azi, nu am ajuns să văd vreun vagon. *Dărîmol* mare la fostul patinoar al Rodichii[1], unde e un teren viran mai mult decît neaşteptat ochiului.

La nea Lehmann ajung cam în acelaşi timp cu o pereche de oarece vîrstnici, cunoscută cu ceva vreme în urmă tot aici. Asemeni femeilor din tren, şi doamna îi dă tare cu croşetatul. Acu aflu mai pe larg de răzmeriţa din oraş de duminică (azi e marţi), unii braşoveni votînd într-un mod aparte[2]. Tot ieşind să pap ceva dau şi pe acolo, pe la sediul judeţenei de partid, vizavi de Galeria Modei. Au văruit pereţii, pus asfalt proaspăt, luminaţie à giorno (doar acolo…). Poliţie [sic] peste tot, da' cred că-i niţel cam tîrziu... La hotel Capitol un *shop* în văzul lumii[3], iar la ARO[4] se renovează clădirea veche.

Pe seară, copiez la gazda mea plicul cu scrisori legate de asociaţia ADMIR (mesaje expediate gazdei mele în anii '30 de preşedintele Ion Udrişte-Olt, de existența cărora știam de la nea Baticu). Papà Lehmann e foarte încîntat (fie și în felul lui reţinut, nemţesc) de vizita mea şi zice că pot să vin oricînd, chiar la ora 10 seara.

Dimineaţa plouă şi-n vreme ce gazda-mi face o mîncare orientală, căreia îi notez savanta reţetă, ies la aer, cam în ploaie. Înconjur Tîmpa şi revin pe o stradă zisă a Plăieşilor, frumos vîrîtă, şi pe lîngă un interesant teren de sport, cam la Poarta Schei. Niţel mai încolo casc gura la o sinagogă şi pesemne datorită atitudinii ăsteia se ia un poliţai de actele mele. Pe ce calculator or intra datele culese, asta nu-mi spune. L-am lămurit şi ce e cu mine, pe acolo.

Papà mă trimite apoi după bere, cu banii lui, la care eu, novice în ale cîrciumilor locale, nu găsesc decît prin preajma Piaţei Sfatului. Pe urmă

---

[1] Prietenă din oraş, în adolescenţă. Patinoarul era la capătul dinspre centru al Bulevardului Gării, unde ulterior a fost ridicat Centrul Civic al urbei.

[2] Este vorba de manifestaţia anticomunistă din 15 noiembrie 1987 (zi de alegeri la nivel național, în stil comunist firește), pornită de la Întreprinderea de autocamioane, soldată cu devastări, iar implicit reprimată dur de autorităţi.

[3] Magazine în epocă, unde se vindea numai în valută, turiștilor străini sau românilor posedînd legal așa ceva. Inevitabil, ele trezeau frustrări omului de rînd.

[4] Hotel numit atunci „Carpați", dar căruia îi știam de la vîrstnici denumirea veche.

dau o fugă la gară, unde telefonez la Bucureşti să văd ce face fiul Dan – care se dovedește și cu acest prilej băiat cuminte...[1]

Miercuri în jur de 1 decembrie o fac lată [bahic] la Grădinița. Merg apoi la Canossa, la nea Baticu și o mai dreg. În rest am pierdut timpul, fără să scriu ceva la carte.

Pe nea Baticu l-am văzut și cu două zile înainte de „Grădiniță", cînd mi-a zis de o scrisoare neplăcută de a mea, pe filera director editură – Borda – el, și că aceia nu se consideră obligați să mă publice. Fie. *NB* lucrează la o alta, poate are șanse. Pînă una-alta, el vrea 500 de pagini, ăia sînt dispuși doar 250.

Îmi povestește de pușcărie. Cît și despre faptul că E. Cristea a finanțat și el pe vremuri Mișcarea, după cît îl ținea buzunarul.

Tulea era fecior de bani gata. „Acum mă sapă. Văd că s-a dat pe brazdă acum și Grigorescu…" (adică s-a alăturat opiniilor lui Tulea).

> Posibil să fi fost vorba de bețe în roate legate de arhiva Radu Țițeica, la care nea Nae își dorea, previzibil, acces neîngrădit, în vreme ce aceia gîndeau pe stilul comunicat deja mie, că *Noi sîntem șefii*, iar totodată „Lasă, dom'ne, omul în pace".

La ultima veste, și datorită țuicii ce o mai am în mine (de ieri), mă țăndăresc, în sensul că-l bag undeva (pe Grigorescu), cu arhiva lor cu tot. Nea Nae îmi spune să o las mai moale, că să am răbdare [și va avea dreptate!], dar ți-ai găsit – la mine – răbdare! Aflu, culmea ironiei, că și Dorin Grigorescu fusese privit suspicios de Radu Țițeica cîndva, același R. Ț. ce începuse să se obișnuiască cu mine, soția lui fiind plăcut impresionată de mine (poate pentru că sînt de vîrsta copiilor lor]. La așa veste, fac iarăși mari planuri, temperate din nou de către gazdă, cu ideea că să am totuși răbdare. Realiez în paralel că mi-am cam luat-o în cap de la un timp, cum că sînt exemplar de excepție (în masa blegilor).

---

[1] Ulterior mai notez în *Jurnal* despre tulburări Braşov, dar se observă influenţa excesiv de roză a *Europei libere*: „La Braşov, cică nu se astîmpără oamenii (şi bine fac!). În duminica următoare studenţii au cerut eliberarea celor arestaţi. Pentru cine are urechi şi nas, miroase a debandadă proprie viitoarelor schimbări...".

Părintele Ionescu de la biserica Mătăsari întreabă dacă pot să dreg o problemă electrică, la biserica lui. Altminteri riscă să facă sărbătorile doar cu ajutorul lumînărilor. Îl servesc. Instalația cu pricina el al naibii de veche.

Colegul Cornel Mirică a ajuns la concluzia că singura publicație care nu i a tipărit mutra lui Ceaușescu e „Programul loto". Nu aș avea nimic să fie înlăturată acea excepție, dar poza fiind însoțită de un chenar negru…

Cu cartea mi s-a cam înmuiat cheful de cînd cu incidentul [bahic] de la „Grădinița", însă recitind pe Ionescu-Dunăreanu 1936 mă ia din nou cheful de dat cu parul. Totodată, a mai ieșit o *beleță* [editorială] de vestitul colonel Suman[1], uimitoare prin prostie[2]. Ezit mult, în căutarea formei adecvate de critică, pe care s-o trimit celor de acolo. Așa am procedat la un moment dat și cu "România pitorească", primind apoi un răspuns relativ amabil, de la autorul Victor Raicu.

Luni 21 decembrie. La Baticu. Corectat scrisoarea mea, către Editura militară. Vorbește apoi despre evrei, căutînd cauzele exterminărilor din '40-'45. În context, are o lucrare „1907", de Radu Rosetti.

Din închisoare: ce face omul pentru un blid de mîncare… De pildă Nichifor Crainic la Aiud, pe care un căpitan îl întreba în bășcălie dacă există Dumnezeu. Iar primul a negat, pentru a primi o porție în plus.

A vorbit cu Dorin Grigorescu. Nu le-a căutat aprobarea pentru cercetarea arhivei, cît le-a dat de înțeles că nu e treaba lor cu ea, ci a familiei.

Îmi remite capitolele de carte (a mea) corectate.

Săptămîna asta pînă în 25 decembrie. De cînd sînt schimbul III, n-am mai scris ceva nou la carte, cît am corectat foi vechi.

Marți la cerc Marinescu, unde sînt diapozitive Lascu. Îl văd prima dată pe Bojor, om cu mutră de bețiv 100% [spunea asta un abstinent desăvîrșit…]. El și alții au fost cadorisiți cu premii.

---

[1] „Alpinismul, școală a cutezanței", coautor maior Dumitru Babadag. Mi s-a părut un manual militar de alpinism convertit pentru uzul civililor. Trimiterile istorice existente în acele erau mai mult decît favorabile lui E. Cristea.

[2] Sînt convins că multă lume bîrfește pe acest calapod, atîta doar că nu și le trece în memorii / luări de poziție, în afara grupului propriu.

Joi, la Cimitirul israelit *sefard* (asta înseamnă spaniol), vizavi de Belu, unde o duc pe ultimul drum pe doamna Șincan. Aflasem întîmplător din rubrica *Decese* a „României libere”. Un alt cetățean, întîlnit la înhumare, îmi spune că „a dispărut fulgerător”. La ei, capacul sicriului e fixat deja, cînd e coborît în mormînt.

În jurul lui 25 ianuarie 1988. La familia Țițeica. Discuție frumoasă cu Gheorghiță Țițeica. Mă *acopăr* de gașca Tulea-Nestorescu-Grigorescu. Pot împrumuta ce vreau, inclusiv mult-rîvnitele scrisori ale lui Nae Dimitriu.

> Nu mai țin minte cum am ajuns atunci la familia Țițeica, cert este că am întîlnit acolo pe Gheorghe jr. (Gheorghiță). Fiind de vîrstă cu mine și simțind oarecare rezonanță, i-am spus problema mea, cu Grigorescu și ceilalți. A făcut ochii mari. „Nu ei decid ce se face cu acele hîrtii… Poți lua consulta, împrumuta tot ce vrei. Nu vei avea nici o problemă cu ei” [1].
> Îl știam de la înmormîntare, fără să mă fi apropiat de el. Ulterior, l-am mai întîlnit de vreo două ori, prin București, între care prin Herăstrău, el fiind cu *rolele*.
> Mi s-a părut dezinteresat de arhiva montană a tatălui, așa că nu m-am grăbit cu înapoierea materialelor. Prin 2020 m-a sunat (eram în Sibiu, nu uit nici azi locul, pe malul cheiului Cibinului!), rugîndu-mă să împrumut (sic) acele materiale, celor de la „România Pitorească”, doritori să scoată un nou volum despre nea Radu. I-am spus că le voi *înapoia* neîntîrziat, propunînd doar ca acele foi să ajungă finalmente la biblioteca din Bușteni, a Clubului Alpin Român.
> M-am oferit tot atunci să-i trimit un exemplar al cărții „Sus la munte, la izvor”, dar nu a părut interesat de ea. Dincolo de toate, are întreaga mea stimă, și azi.

Tot acum, la Baticu. Arată mai bine. L-o fi reconfortat și știrea scoaterii lui Mircea Mihăilescu de la F.R.T.A.[2]

[1] Din ce mi s-a spus, Grigorescu a murit destul de repede, după acel 1987.
[2] A venit în locul său Gh. Dunărințu, spre care nea Nae (și eu în trena lui) vom privi la fel de neîncrezător.

Sumar

Relația mea cu nea Baticu (II) 1
1985, 17 martie Creasta Picăturii (coborîre) 13
1985, 7 aprilie 1985 Valea Bujorilor – Valea Adîncă 26
1985, 21 aprilie Valea Verde-Valea Mălinului 31
1985, 28 aprilie Vîrful Picătura 37
1985, 12 mai Valea Colților 43
1985, 21 mai Poiana Coștilei 49
1985, 26 mai Colțul Mălinului 53
1985, 9 iunie Creasta Coștila-Gălbenele 68
1985, 15 iunie Țancul Uriașului și Brîul Spălăturii 72
1985, 2 iulie Valea Bucșoiului 79
1985, 14 iulie Albișoara Gemenelor 82
1985, 16 iulie Albișoara Strungii 85
1985, august Rîpa Zăpezii 87
1985, august Vîlcelul Clăiței-Omul-Ciubotea 90
1985, 25 august Albișoara Hornurilor 96
1985, 2 septembrie Colțul Mălinului 104
1985, 11 septembrie Colțul Gălbenele 109
1985, 23 septembrie Degetul Roșu (Moraru) 111
1985, 29 septembrie Piatra Mare (ciuperci) 115
1985, 6 octombrie Hornurile Văii Seci a Caraimanului 117
1985, 20 octombrie Refugiul Coștila 128
1985, 17 noiembrie 1985 Poiana Cerbului-Gura Diham 134
Vlad Petrușca 138
1985, 1 decembrie 1985 Valea Azugii 145
1986, 13 martie Albișoara Turnurilor 162
1986, 23 martie Valea Spumoasă 163
1986, 4 aprilie Creasta Picăturii 165
1986, 13 aprilie Munticel – sub Moraru 167
1986, 23 aprilie Fața estică a Clăii Mare 168
1986, 1 mai Vîrful Picătura (muchia sud-estică) 170
1986, 4 mai Brîul de jos al Moraului – Degetul Roșu 175

1986, 24 mai Vîlcelul Portițelor (Bucșoiul) 178
1986, iunie Creasta Coștila-Gălbenele 185
1986, 22 iunie Albișoara Strungii 185
1986, 8 iulie Vîlcelul Mignon 189
1986, 20 iulie Comorile Clăii 196
1986, 27 iulie Valea Seacă a Caraimanului 197
1986, 3 august Poiana Văii Cerbului 200
1986, 10 august Nordwand Moraru 200
1986, 17 august Albișoara Gemenelor – Vîlcelul Mortului 205
1986, 30 august Albișoara Turnurilor 208
1986, 7 septembrie Albișoara Crucii 209
1986, 14 septembrie Creasta Mălinului 214
1986, 22 septembrie Valea Hornului 217
1986, 5 octombrie Nordwand Moraru 219
1986, 12 octombrie Valea Bujorilor 223
1987, 12 mai Vîlcelul Santinelei 250
1987, 7-6 iunie Brașov și Creasta Picăturii 253
1987, 9 iulie Valea Seacă a Caraimanului 257
1987, 19 iulie Abruptul nordic al Coștilei 258
1987, 27 iulie Sinaia 262
1987, 3 august Hornul Coamei 263
1987, 18 august Albișoara Turnului-Seaca din Caraiman 266
1987, 13 septembrie Valea Urzicii 268
1987, 19 septembrie Rîpa Zăpezii 272
1987, 27 septembrie Albișoara Hornurilor – Hornurile Văii Seci 275
1987, 25 octombrie Valea Coștilei 282
1987, 30 octombrie Portița Caraimanului 285
1987, 17-18 noiembrie Brașov 289

Volumul nu a beneficiat de serviciile unui corector independent sau editor.